

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA BOHEMISTIKY

CLIFTONOVO STOLETÍ

The Century of Clifton

DISERTAČNÍ PRÁCE

Mgr. Michal Jareš

Vedoucí práce prof. PhDr. Pavel Janoušek, DSc.

Olomouc 2018

Poděkování

Práce na tomto krátkém úvodu do dějin sešitových edic mi trvala s mnohaletými přestávkami více než patnáct let. Poděkování tak patří zejména mým bývalým i současným spolupracovníkům z Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., jmenovitě Pavlovi Janáčkoví a Blance Hemelíkové, s nimiž jsem přítomnou cestu za hledáním sešitového hrdiny začal při přípravě knihy *Svět Hvězdy*; a dále abecedně Eduardu Burgetovi, Markétě Ř. Holanové, Pavlu Janouškovi, Alici Jedličkové, Pavlu Kořínkovi, Michalovi Přibáňovi, Petrovi Šámalovi a Aleši Zachovi. Bez jejich rad, prvního pozorného čtení, podpory a přátelského upozorňování i popichování by tento úvod ke cliftonkám nemohl vzniknout. To samé platí i o knihovních fondech a databázích, bez kterých by celá práce byla jen poloviční – jakkoliv by to řada uživatelů uvítala. Zde je třeba poděkovat mimořádně příznivým podmínkám, které vytvořili zaměstnanci knihoven Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. (jmenovitě Iva Bendová a Mariana Dukátová), Národní knihovny, studovny periodik Národního muzea (jmenovitě Petr Kalaš), a dále připomenout i velké poděkování stále vzkvétajícím digitálním knihovnám a databázím retrobi.ucl.cas.cz, kramerius.nkp.cz, digitalniknihovna.cz, bibliograf.cz a pitaval.cz. Ten největší dík ovšem patří sběratelům a antikvářům, kteří mi vyšli vstříc při cestě za Léonem Cliftonem: dr. Blažek, Ivo Fencl, Přemysl Houžvička, Tomáš Maděra, dr. Polák, Josef Pošva, Tomáš Sanetrník, Josef Skorkovský a Tomáš Studenovský.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem disertační práci napsal samostatně s využitím pouze uvedených a řádně citovaných pramenů a literatury a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu. Prohlašuji rovněž, že text mnou odevzdané disertační práce v písemné podobě nebo na CD nosiči je totožný s textem závěrečné práce vloženým do systému STAG.

Práce má 1 136 382 znaků včetně mezer.

V Praze dne 5. 6. 2018

.....
Michal Jareš

Abstrakt

Tato práce se věnuje sešitové edici nazvané *Detektivní novelly* a jejímu hrdinovi, prvnímu českému serializovanému detektivovi jménem Léon Clifton. *Detektivní novelly* vycházely původně v letech 1906–1911, celkem vzniklo na 275 pokračování, a i když jsou příběhy umístěny zejména do „exotických“ Spojených států a tváří se jako původní převyprávění případů bývalého soukromého detektiva, jejich autorem je pravděpodobně z větší části český spisovatel A. B. Šťastný. Cliftonovy příběhy byly vydávány týdně a patřily do celoevropského hledání nového publikačního formátu, tj. uzavřeného sešitu malého formátu o rozsahu 32 stran. Tyto sešity v mnohém navazovaly na předchozí kolportážní literaturu (často označovanou ne vždy správně jako krvavý román), ale společně s dalšími produkty (časopisy a noviny) stály u počátků vzniku moderních masových médií ve městech. Velikost i rozsah sešitů byly ideální na cestu do vlaku, případně pod školní lavici. Krátké povídky, označované sice jako novely, obsahují řadu bizarních „kriminálních“ případů, jež jsou často vyřešeny pomocí náhody, bez kriminalistických metod.

Detektivní žánr v českých zemích se ustavuje až v druhé polovině sedmdesátých let 19. století, i když jeho kořeny nacházíme v již zmiňovaných krvavých románech. Moderní kriminalistické metody, které se ve světové literatuře váží se jmény jako E. A. Poe nebo Wilkie Collins, naše „cliftonky“ příliš neberou na vědomí a vychází spíše z – pravděpodobně plagovaných – detektivních povídek anglo-amerických námezdných autorů (sešitová řada s Nickem Carterem atd.) Dobové konkurenční podniky navázaly na úspěch Cliftonových dobrodružství a během několika let vznikly desítky dalších sešitových řad, kulminující kolem roku 1908. Přesto zůstal Léon Clifton minimálně do konce druhé světové války jednou z nejdůležitějších postav české populární kultury, která se odrazila ve filmu, divadle, komiksu, hudbě a zejména v parodiích. Mezi dvacátými a čtyřicátými léty 20. století byly cliftonky mnohokrát reeditovány, pojmenování „Clifton“ se stalo běžným při slangovém označení detektiva nebo policisty. *Detektivní novelly* přijala za své i česká avantgarda, podobně jako francouzská našla zalíbení v případech Fantomasových: například Osvobozené divadlo Voskovce a Wericha využívá popularitu cliftonek ve své hře *Gorilla ex machina* (1928).

Po druhé světové válce ovšem nastává – podobně jako u celé populární kultury – dlouhodobý ústup ze slávy, který se tu a tam v liberálnějších šedesátých letech a zejména po roce 1989 pokusili někteří autoři vzkřísit (mj. Jaroslav Velinský) stvořením dalších příběhů. Ačkoliv se o „případu Clifton“ víceméně ví, jednotlivé zprávy o něm jsou fragmentární a plné chyb a nejasností. Vědělo se doposud málo o autorství, nebyla zpracovaná celá publikační

historie jednotlivých svazků, žádná veřejná ani nám známá soukromá knihovna nemá komplet všech Cliftonových příběhů. Právě na tyto problémy se předkládaná disertační práce zaměřuje, navíc ji doplňuje detailní anotovaná bibliografie všech dostupných svazků.

Klíčová slova

Detektivní literatura, populární kultura, knižní edice, žánr

Abstract

In this dissertation („The Century of Clifton“) I will focus on the protagonist of the first Czech serial detective, Léon Clifton. It appeared in a serialized series called „Detektivní novelly“ (Criminal novels) in the years 1906–1911. Although Clifton stories – a total of 275 came out – take place in Chicago, USA, its author is presumably a Czech writer A. B. Šťastný. Clifton „pulp fiction stories“ published weekly, were anonymous and caused after previous „colportage literature“ (kolportážní literatura, or krvavý román) a small shock. Their range (only 32 pages small size) was in fact perfect for a train journey to the work, or for being read under a school desk. Short stories were full of bizarre criminal cases and most of them were solved in a completely non-detective way.

The reliance on coincidence as an element of criminal practice connects these stories rather to romantic stories from 19th century (the so-called „krvavé romány“, penny dreadful stories) than to modern criminal methods that as introduced by the E. A. Poe or Wilkie Collins. „Cliftonky“ as it became known often plagiarized the detective stories of Anglo-American authors (Nick Carter etc.) The competing publishing houses immediately started producing dozens of similar pulp fiction stories, nevertheless Léon Clifton remained an important part of Czech popular culture (film, comics, parodies). In the 1920s and 1940s were his stories again published, the name „Clifton“ was used for naming police and detectives in argot. „Detektivní novelly“ affected the Czech avant-garde, similarly to the way in which the French avant-garde was influenced stories of Fantomas. For example „Osvobozené divadlo“ of Voskovec and Werich in the play „Gorilla ex machina“ (1928) refers to the Clifton stories.

After World War II the cult Léon Clifton stories was also supported by their inaccessibility. Pulp magazines were destroyed and were not held in public libraries. In the 1990s the character of Léon Clifton returns in the work of several authors (i. e. Jaroslav Velinský) and is used for creating new stories.

However, in the long term only fragments of the „Clifton-case“ are known – we know little about authorship of individual stories, we do not possess all published magazines. These and other problems should be sorted by the presented dissertation, which will also contain a detailed critical bibliography of all available sources.

Keywords

Detective fiction, literary culture, book edition, genre

Obsah

Předmluva	10
I. ČÁST: „O TOM“ (1906–1918)	
1. Co je to vlastně ta cliftonka?	15
2. Konkurenční vydavatelé a distribuce sešitových edic	24
3. Evropský kontext vydávání sešitových řad	32
4. Postava hledá autora (autory?)	36
5. Fikce reklamní	46
6. Léon Clifton a jeho svět	52
7. Od sešitů k dvourománu: Zápas milionů / Tajemství ostrova	66
8. Ženská paralela ke Cliftonovi	70
9. Hrozné nápisy, strašlivá kultura (Akce proti Cliftonovi I.)	73
10. Clifton v cizích službách I. (Ve šlépějích Cliftona)	85
11. Noví bojovníci (sešity, čtenáři a válka)	91
II. ČÁST: „PO TOM“ (1918–2006)	
1. Nová vydávání, sešitové kontexty (do konce třicátých let)	96
2. Cliftonky a film	109
3. Chorobně pomatený duch nezralých obdivovatelů nemorální nemožnosti (Akce proti Cliftonovi II.)	112
4. „Náš nejlepší kandidát pro Nobelovu cenu míru.“ (Clifton v cizích službách II.)	118
5. Epilog: Odstíny temnoty – a co bylo dál	130
III. ČÁST: KOMENTOVANÁ BIBLIOGRAFIE	142
Apendix 1 – Seznam emisí DN2-DN6 (Tylová, Jenč, Palán a slovenská mutace)	332
Apendix 2 – Z paměti anglické detektivky Ady Paulsonovy	344
Závěrem	346
Literatura	348

Josefům Jarešům (1921–1987) a (1948–2014)

„No, když se takhle spustil bibliofil,“ řekl Kefalín, „já ze sebe estéta dělat nebudu. Jestli si, mistře, můžu vybrat, tak bych si dal detektivečku.“

„Tom Shark? Léon Clifton?“ zeptal se mistr.

„Nechám to na vašem uvážení,“ prohlásil Kefalín a pohodlně se složil do měkkých pilin. Sotva tak učinil, přihupkoval k němu králík a o nohy se mu otřela kočka. A už tu byl mistr s náručí cliftonek.

„Je vidět, že seš vzdělanec,“ řekl kolář uznale, „to se dá tady poznat podle výběru. Vzdělanci si žádají detektivky nebo pornografii, zatímco ostatní dávají přednost kovbojkám, kalendářům, eventuálně pirátské literatuře. Já ovšem rád vyhovím všem.“

Miloslav Švandrlík: Černí baroni

Předmluva

První cliftonku jsem přečetl zhruba ve svých jedenácti letech: byla – jak už to u osmerkových svazečků bývalo a dodnes bývá zvykem – zcela bez titulního listu, takže jsem až po mnoha letech zjistil, že se jednalo o příběh nazvaný *Traviči koní*. Aniž bych to tušil, spadl jsem věkově přesně do jedné z cílových skupin čtenářů, kteří se s detektivem Léonem Cliftonem setkávali a leckdy i ztotožňovali už od počátku vydávání jeho příběhů.¹ Tento „počátek“ datujeme rokem 1906 – a i když mé setkání proběhlo o téměř osmdesát let později – kouzlo, které našeho prokazatelně prvního původního sériového detektiva provázelo, zvláštním způsobem přetrvávalo i (a nebo možná zejména) v průběhu normalizace.

Každé mé další objevování podobných sešitových řad, probíhající nějakého od desátého roku mého života – a bylo jedno, zda se jednalo o prvorepublikové sešity detektivek, westernů, dobrodružných povídek, povídek pro mládež, samozřejmě a logicky posléze zasahující do „světa rodokapsu“ – tedy sešitových řad, které od konce devatenáctého století do konce let čtyřicátých zaplňovaly týden co týden české trafiky, papírnickví a „podřadná knihkupectví“ –, nesla s sebou v druhé polovině osmdesátých let podivuhodnou vášeň čehosi neuchopitelného, plnou touhy po neznámém, nepoznaném.² Doplnovala něco chybějící, co nemohly nahradit ani malé vydavatelské pokusy z konce šedesátých let, které chtěly leckdy navázat na tuto přerušenu tradici – i když se o to snažila například reedice Hurikánova *Pobožného střelce* s komiksovou obálkou Káji Saudka, stejně jako antologie *Tři detektivové a Buffalo Bill*.³ Problémy dostat se k – jinak v mlhách tušenému – celku české a slovenské populární literatury, která nám kupodivu dodnes stále dovoluje jen letmá zahlédnutí, tedy ani ne tak fragmentů, jako spíš už jen střepin po výbuchu někdejších tušených světů, vyprovokovaly u tehdy dospívajícího mladíka celou řadu nejrůznějších kroků k získávání dalších knih a sešitových publikací ze zlatého věku české populární literatury.⁴ Stávaly se mi tehdy doprovodem na jakési – dodávám, že nikdy nenaplněné, ale dosud ve mně stále dřímající – snaze o kompletaci předmětu zájmu. A zejména o to poznat z možného a tušeného

¹ Tedy jak píše z vlastní zkušenosti Karel Smrž, ony „průhledné, nemožné zápletky tehdejších detektivem mohly skutečně upoutat jen desetileté kluky, hladové po divoké romantice situací, napínavých stůj co stůj,“ SMRŽ, Karel: *Detektivky*. Český svět XXV, 2. 5. 1929, č. 32, s. 769.

² Zde bych ale připomněl, že toto „postižení“ nelze vztahovat ani tak na období týkající se existence politicky daného státního útvaru jako spíš celkově na životní období jedince: například asi nejvíce psychologicky zpracovaná Foglarova kniha *Když duben přichází*, vydaná poprvé v roce 1944 a posléze na počátku normalizace v roce 1970, obsahuje zcela zásadní pasáže týkající se právě jisté romantické honby a touhy po dobrodružství poznání: ano, myslím tím ony pověstné knihy od Trenta, ilustrované Florianem, a honbu za nimi...

³ Byť třeba zrovna zmíněná antologie byla Pavlem Grymem označena později za „zábavnou kuriozitu.“

⁴ Nutno podotknout, že někdy byly ony kroky i trochu nelegální.

celku co nejvíc. Dobový přístup nejen literárněhistorický, ale celkově oficiální, se k populární literatuře (braku, paraliteratuře, triviální literatuře... nazývat lze různě, i když výsledek je víceméně tentýž) přibližoval jen velmi opatrně, nesnažil se jí ani porozumět, ani ji v míře, dané dobovou znalostí materiálu, popsat. Přičemž lze v tomto neporozumění začít už vlastně od Adorna...⁵

Samozřejmě, že zápas mezi vysokým a nízkým nebyl jen problémem poválečného období nebo normalizace. Lze ho vysledovat od okamžiků prvních kolportáží krvavých románů, lidového čtení v sešitových edicích, kdy se zastánci a ochránci kultury snažili maximálně omezit přístup k – z jejich pohledu ohlupující – masové kultuře. Zjevení se uzavřeného sešitového seriálu na počátku dvacátého století, které přivezl do Evropy německý vydavatel Eichler, představoval v kontextu kontinentálním nástup nového, mimořádně zajímavého média.⁶ I když toto pozoruhodné zjevení trvalo ve své – dalo by se říci opatrně „revoluční“ – výbušnosti vlastně jen krátce: pouze do chvíle, než ho nahradilo další masové médium, a to film. Přesto zůstala seriálová sešitová podoba trvalou součástí populární kultury, a to až vlastně do dnešních dnů. Stačí připomenout produkci polistopadových nakladatelství v čele s

⁵ Dobová literární historie ovšem alespoň částečně populární literaturu registrovala a paradoxně ukazovala srovnáním fragmentů s výraznou neznalostí celku zejména v případě sešitových povídek na jejich chyby v globální šíři. Typický je pro tento přístup jistý druh výsměchu, který vedl k paušalizaci a odmítání, k čemuž se dostaneme ještě dále v této práci, takže jen na úvod lze připomenout práce Fedora Soldana *O literárním braku* (Praha, Život a práce 1941), Jana Cigánka *Umění detektivky* (Praha, SNDK 1962), Josefa Hrabáka *Napínavá četba pod lupou* (Praha, Československý spisovatel 1986), Pavla Gryma *Sherlock Holmes a ti druzí* (Praha, Vyšehrad 1988) atd., kdy často kromě důrazu na nihilistický charakter buržoazní kulturní filozofie (srovnej Jan Cigánek, c. d., s. 116) chápali tito autoři sešitové řady jen jako nejnižší literaturu, kdy „*brakové náhražky aktivního hrdiny pronikly do širokých čtenářských vrstev*“ (Jan Cigánek, c. d., s. 117, dále srovnej též Josef Hrabák, c. d., s. 191n nebo Pavel Grym, c. d., s. 100n) I vstřícnější čtenáři typu Otakara Chaloupky (CHALOUPKA, Otakar: K základním postupům dobrodružné literatury, Česká literatura XIII, 1965, č. 5, s. 427–433) nebo Ivany Dostálové (DOSTÁLOVÁ, Ivana: O kovbojce a krváku obecně a v českém prostředí, in Knihovna. Vědeckotechnický sborník sv. 9 (eds. Věra Jirkovská a František Horák), Praha, SPN 1975, s. 373–403 a O kovbojce a krváku, zvláště v českém prostředí, in Knihovna. Vědeckotechnický sborník 11 (eds. Marie Sedláčková a František Horák), Praha, SPN 1980, s. 493–518, či Ondřeje Neffa v knize *Něco je jinak* (Praha, Albatros 1981) zastávají často názory, které se týkají sešitových edic, spíše chladnější. Nelze se v tomto případě zbavit osobnějšího tónu, ale zbylo to v podstatě celé až na nás – pakliže ponecháme výjimku fanouškovského čtení Karla Čapka v knize *Marsyas* nebo inspirativní autorské poučení ve Škvoreckého *Nápadech čtenáře detektivek*. S Pavlem Janáčkem jsme před časem vydali k tématu snad zajímavou knihu *Svět rodokapsu. Komentovaný soupis sešitových románových edic 30. a 40. let 20. století* (Praha, Karolinum 2003) a Pavel Janáček sám s knihou *Literární brak* (Brno, Host 2004) popsal důležité prvky distribuce i potlačování populární literatury u nás. Na Slovensku se o danou věc, tedy o detektivní četbu i o populární literaturu, v maximální šíři zabýval Tomáš Horváth v knize *Tajomstvo a vražda* (Bratislava, Veda 2011), v posledních letech vznikají stále podstatnější příspěvky zabývající se českou populární literaturou (například činnost Jakuba Machka, Markéty Ř. Holanové nebo celého Centra pro studium populární kultury), doplňované například bibliografickými přehledy Přemysla Houžvičky (kromě knižně vydaného soupisu *Od Kollára k Faucharovi*, Praha, vl. n. 2006, zejména na stránkách bibliograf.cz), internetová databáze www.pitaval.cz, legie.info, knižně vydané *Lexikony dobrodružné literatury*, zejména svazek 5, věnovaný „Sešitům a sešitovým edicím vydaným do roku 1948“.

⁶ „*Ovšem v poslední době, aby opravdu již ničeho nechybělo, přidružila se k těmto dvěma skupinám [tj. ke krvákům a pornografii, pozn. MJ] ještě třetí – moderní, s duchem doby pokračující detektivní novelistika.*“ Alfa: Četba naší mládeže. Královéhradecké rozhledy II, 3. 10. 1913, č. 40, s. 4.

Ivem Železným na straně jedné a na straně druhé s mutací jinak německy psaných textů, vycházejících dodnes ve vydavatelství MOBA.

Problematický vztah kulturní historie k uzavřeným sešitovým edicím nebyl spojen samozřejmě jen s naším prostředím. Už na přelomu 19. a 20. století probíhá ve Spojených státech Amerických kritická diskuse o „dime novels“⁷ a jak si ukážeme v dalším výkladu, u nás proti nim ve stejné době vystupoval například Svaz osvětový. Jednorázové použití, únikovost a „zábavnost“ – i když leckdy bizarní nebo krutá – sešitů cliftonek vadily z několika důvodů: Prvním z nich mohla být morálka, dalším odklon od četby takzvané „krásné“. Z těchto kořenů pak vyrůstalo i krátké spojení s delikventní činností nezletilých a s vlivem dobrodružné nebo detektivní četby na zločinnost mládeže, byť neprůkazným a spíše chtěným.

Ostatně jsem si mohl na vlastní kůži zažít obojí: jak odpírání a oficiální neexistenci populární literatury v podobě nekonečných sešitových řad, která v Československu panovala v letech 1949 až 1989, tak i opak s přehlcním trhu, spojený s proměnou „všeho“ po roce 1989. Ta tehdy již sedmnáctiletému klackovi přinesla možnost rozšířit pole znalostí již v té době důvěrně známé a připravené: ze dne na den vycházely reedice i novinky v podobě sešitových řad (*Návrat, Rodokaps, Dodokaps, Karo...*), které zapadaly do připravených struktur: řekněme, že už měly své kontury v oblasti bádání.

Co mne tehdy vábilo na shánění a četbě sešitů z let před rokem 1949, byl kromě zábavnosti a často nechtěné komiky jejich obsahu vlastně také řád. Jím myslím možnost ovládnutí, pochopení a popsání světa dosud neznámého, světa sešitových sérií, o kterém se nikde nemluvalo a nikdo ho dosud neobsáhl v jeho celkové pestrosti, i když existoval, vstoupil do jazyka (když už v ničem, tak v použití slov jako „cliftoni“). Ať již šlo o objevování „světa rodokapsu“, u nějž se nám snad podařilo v roce 2003 s Pavlem Janáčkem načrtnout první mapy, případně „světa Hvězdy“ (tedy románů na pokračování z ilustrovaných týdeníků), tak i podivuhodného „světa cliftonek“, malých, dvaatřiceti stránkových povídek (byť nazývaných vzhledem k povaze vznošené novely), které živořily a dodnes živoří opravdu až u dna všeobecného zájmu nejen literární historie, a to i u těch, kteří se věnují populární kultuře.⁸

Můj osobní vztah k tomuto dosud neobjevenému světu myslím pěkně dokumentují dva záznamy, první z roku 1969: „*Snad tyhle zažloutlé svazečky někde ještě existují všechny. Ale pochybuji o tom. Jsou asi jen roztroušeny po zásuvkách a koutech knihoven, a moc už jich*

⁷ Připomeňme si k tématu též slavnou stať Charlese M. Harveye *The dime novel in American life* z roku 1907 (*Atlantic Monthly*, July 1907, č. 100, s. 37–45).

⁸ Stranou ponechme skupinky sběratelů, které tento typ literární produkce často vyhledávají z poněkud jiných důvodů, než pro které byly psány a vydávány.

pravděpodobně nezbylo.“⁹ a druhý z roku 1992: „*Sotva už se někdy dopátráme podrobnějších údajů o autorech, právě tak jako už asi nikdo nespočítá, kolik tisíc titulů v těchto sešitech vyšlo.*“¹⁰ Dlouhodobá rezignace, kterou ve mne tyto dva citáty vyvolávaly, a s nimi i spojená skepse, poukazující na nemožnost úkolu poskládat z různých zdrojů pokud možno plastičtější obraz toho, co vlastně byly sešitové řady s cliftonkami v čele, se asi stala nakonec důvodem, proč tato práce vůbec vznikla.

Nová licenční vydávání sešitových sérií v devadesátých letech (již zmíněná německá produkce vycházející v MOBĚ, případně licence série o Perry Rhodanovi u Iva Železného), podobně jako pokusy o původní českou tvorbu (nakladatelství Ivo Železný, Serie) ztrácely brzy po vydání jakési elementární kouzlo, které je dalo do pohybu na počátku dvacátého století s takovou silou, že mohly doputovat až na konec daného století. Možná šlo o kouzlo čehosi neuvědoměle bizarního, paralelně dadaistického, vznikajícího mimo avantgardu. Nebo snad je jeho hnací silou i první setkávání s temnotou lidského chování, která na přelomu osmdesátých a devadesátých let dvacátého století prosakovala skrze postmodernu, byť zejména tu lynchovsko-tarantinovskou. Nevím, zda odlesky romantismu stejně jako mix pohádkovosti, brutality, lidovosti i bizarnosti nebyly též důvodem, pro které se k hrdinům seriálového sešitu vracela česká i světová avantgarda, stejně jako proč danou věc pozorovali Karel Čapek nebo František Langer, kteří oné lidovosti (nebo masovosti) rozuměli. Jak si ukážeme dále, týdenní psaní detektivních příhod bez evidentní autorské starosti o zpětnou redakci nebo korekturu s sebou nesly často setkávání nečekaná: „*Neobvyklý pravopis, neobratné, ba i klopotné větné konstrukce, slova, s nimiž se jinde setkává* [čtenář – pozn. jar] *zřídka či vůbec ne, to všechno neodmyslitelně patří k půvabu oněch ohmataných sešitků, které jsme kdysi jako kluci četli – zpravidla potají – tím nadšeněji, čím bedlivěji jsme je museli skrývat před pátravými zraky rodičů i učitelů.*“¹¹

Tato práce nechce v žádném případě suplovat shrnutí dosavadního poznání o populární kultuře, stejně jako nemá vůbec ambici popisovat kompletně svět sešitových sérií, vyvíjejících se v prostředí od Rakouska-Uherska po dnešek. Snaží se jen na případu cliftonek ukázat možnosti „jak“ lze přistupovat k problému jako takovému. Jak proniknout do dosud neznámých nebo zmateně mapovaných končin české populární kultury. Inspirací za všechny mi byla kniha Rimmera Sterka & Jima Conkrighta *The Continental Dime Novel* (2006) a

⁹ FRÍDA, Myrtil: „Poklady“ ze staré krabice, in *Tři detektivové a Buffalo Bill*. Praha, Orbis 1969, s. [6].

¹⁰ ŽELEZNÝ, Oldřich: Jak cliftonové přišli na svět, in Léon Clifton & Tom Shark. Praha, Magnet-Press 1992, s. 124.

¹¹ nn [Otokar Blanda?]: *Tři detektivové*, in *Tři detektivové a Buffalo Bill*. Praha, Orbis 1969, 2. strana obálky.

Lexikon dobrodružné literatury č. 5, které ukázaly a potvrdily dávno tušené, totiž že pochopení dobového kontextu dosáhneme v koexistenci s bibliografickým soupisem, který je společně s komentářem a podrobným katalogovým rozpisem, jakož i reflexí výtvarné složky, důležitým prvkem pro celkové poznání předmětu, od něhož se dá v budoucnu pokračovat k dalšímu přemýšlení o české populární kultuře.

Práce je rozdělena do tří částí – I. část, nazvaná „**O tom**“ (1906–1918) – představuje sešitovou řadu *Detektivní novelly*, která obsahovala příběhy soukromého detektiva Léona Cliftona, jak vycházely v první emisi v letech 1906 až 1911 v pražském nakladatelství Rudolfa Storchy (kapitola 1). Vedle základního vysvětlení co byla cliftonka se dále věnuji evropskému vydavatelskému kontextu, konkurenčním sešitovým řadám a též jejich distribuci (kapitoly 2 a 3). Více než stoletým problémem je neurčené autorství cliftonek, na něž se soustředím ve čtvrté kapitole. Paratextům sešitové řady se věnuje kapitola pátá. Nejpodstatnější je pak šestá kapitola, která se snaží díky podrobné znalosti všech dostupných sešitů *Detektivních novell* popsat detektivův fikční svět. S tím jsou spojené i následující dvě kapitoly, ve kterých se věnuji dvourománu *Zápas milionů / Tajemství ostrova* a hrdince Adě Paulsonové, jejíž příběhy vycházely ve vlastní sešitové řadě a lze ji chápat jako ženskou paralelu ke Cliftonovi. Následující kapitoly 9 a 10 shrnují odmítání sešitových edic v letech 1906 až 1914, resp. ukazují, jak popularita Léona Cliftona prolula do jiných uměleckých odvětví, i jak se stala předmětem parodií. První část končí rokem 1918 a dalšími pokusy o vydávání jiných sešitových detektivních řad, které využily poopularitu cliftonek.

Druhá část, „**Po tom**“ (1918–2006), soustřeďuje v pěti kapitolách dosud nepříliš objasněný zmatek kolem reedic *Detektivních novell*, pojmenovává díky řadě dosud neznámých tištěných pramenů postupnou proměnu vztahu k sešitovým řadám. K podstatným rysům této doby patří i příklon avantgardy ke cliftonkám, zejména v případě hry Voskovce a Wericha *Gorila ex machina*. Závěr druhé části pak shrnuje snahy o restartování edice s novými autory v devadesátých letech (Jaroslav Velinský), resp. ukazuje prolínání cliftonovského s kinematografií. Velmi důležitá je pak třetí část, obsahující maximalistickou verzi **Komentované bibliografie**, která v českém přemýšlení o populární kultuře nemá v takovém rozsahu zatím protějšek.

I. ČÁST: „O TOM“

1. Co je to vlastně ta cliftonka?

Cliftonka (nebo také „kliftonka“) je pojmenování, které se stalo – podobně jako označení „rodokaps“ nebo „bufalobilka“¹² – zástupným pro sešitové řady s uzavřeným, většinou detektivním obsahem, které vstupuje v průběhu dvacátého století do běžného mluveného jazyka. Již od svého vzniku byly přitom cliftonky chápány jako četba velmi „nízká“, proti které by se mělo neustále bojovat, protože dle názorů intelektuálů a učitelů ohlupuje mládež: „*Později vynořila se nová senzace: po úspěchu některých detektivních novel a románů, jimž nelze upřít jiskry ducha a vtipného zpracování, které však jsou celkem literárně bezvýznamné, objevily se ‚detektivky‘ naprosto neumělého pojetí, jichž celý děj slouží k tomu, aby hromadil přepadení, násilí, vraždy ap.*“¹³ S takovým názorem se přitom setkáváme i u autorů a čtenářů, kteří detektivku jako takovou ctili: „*Mezi detektivky nezařazují Cliftonky a Nickcarterky a ostatní toho druhu. Ty všechny jsou ještě pod podlahou literatury, je to literatura papírnická a kolportážní jako pouťové písničky a krváky.*“¹⁴

O oblibě cliftonek, svědčí to, že v průběhu první poloviny dvacátého století vycházely v celkem šesti emisích, ovšem s tím, že jednotlivá vydání většinou nerespektují číslování původní řady, kterou představuje série 275 sešitů osmerkového formátu o rozsahu 32 stran, vycházejících poprvé v letech 1906 až 1911¹⁵ a označených titulem *Detektivní novelly*. Jejich hlavní hrdina, soukromý americký detektiv pojmenovaný Léon Clifton, v nich vypráví čtenářům o svých kriminalistických úspěších v době, kdy byl „aktivní“, tedy zhruba od sedmdesátých let devatenáctého století až po začátek století dvacátého. Vydavatelem byl karlínský nakladatel Rudolf Storch (1857–1916)¹⁶ a pravděpodobným autorem jejich většiny – sešity byly striktně anonymní – Alois Bohumil Šťastný (1866–1922).

¹² K problematice sešitů s dobrodružnou tematikou před první světovou válkou, zejména s přihlédnutím k westernům a sérii s Buffalo Billem, se inspirativně postavila Kara L. Ritzheimerová v knize „*Trash, Censorship, and National Identity in Early Twentieth-Century Germany*“. Cambridge University Press 2016, a to zejména v kapitole *Buffalo Bill in Germany. Regional Encounters with Commercial Culture before WWI* (s. 21–50).

¹³ FLORESTAN: Proti krvavé literatuře. Topičův sborník I, 1. 5. 1914, č. 8, s. 399.

¹⁴ LANGER, František: Proč se u nás nepíše detektivky? Přítomnost III, 14. 1. 1926, č. 1, s. [1].

¹⁵ Ačkoliv poslední svazek s názvem *Cliftonova smrt* odchází z tiskárny až dne 10. ledna 1912.

¹⁶ Ke Storchovu nakladatelství viz az [=ZACH, Aleš]: Rudolf Storch, in MERHAUT, Luboš (ed.): Lexikon české literatury 4/I S–T. Praha, Academia 2008, s. 366–368. Datum Storchova narození, které nebylo v *Lexikonu* uvedeno, doplňujeme podle digitalizovaných pobytových přihlášek pražského policejního ředitelství (konskripce) 1850–1914 (online) <http://digi.nacr.cz/prihlasky2/?session=9413babc5cf5c859844fcdfaeaaa300133a0d1ec228cfd3ed6f6fb6a054131e>

Pro základní informaci uvedme přehled všech pěti „emisí“ cliftonek do roku 1941:

- DN1 – *Detektivní novelly* (1906–1911, reedice 1912), celkem 275 sv., nakladatel Rudolf Storch (resp. Emil Šolc), považováno za základní a výchozí řadu.
- DN2 – *Detektivní novelly* (pravděpodobně v letech 1919–1923), zřejmě 175 sv., v některých materiálech ovšem uváděno až 236 sv., nakladatelka Anna Tylová.
- DN3 – *Detektivní novelly* (zřejmě 1926–1930), pravděpodobně 90 sv., číslovaných od čísla 176 do čísla 265, nakladatel Václav Jenč.
- DN4 – *Detektivní novely* (1936), celkem 20 sv., vydavatel Václav Palán.
- DN5 – *Dobré detektivní čtení* (1940–1941), 55 sv., nakladatel Václav Palán.
- DN6 – *Detektivné novely* (1926), 10 sv., Vydavateľstvo amerických detektívnych noviel v Turčianskom sv. Martine

Nadále budeme pro naši lepší orientaci označovat jednotlivé edice podle výše uvedených zkratk (tj. DN1 až DN6), které vždy doplníme lomítkem a číslem daného svazku. Stranou v tuto chvíli ponechejme vydavatelské pokusy s cliftonkami po roce 1989, k nimž se vrátíme později. Úspěch *Detektivních novell* způsobil, že Rudolf Storch od srpna 1907 do září 1908 vydával další sešitovou řadu, tentokrát nazvanou *Nové detektivní novelly*. Jejich 37 svazků bylo pojato jako „zápisky první anglické detektivky Ady Paulsonové“. Ty pak byly v roce 1912 – po převzetí Storchova nakladatelství Emilem Šolcem¹⁷ – ve svém druhém vydání začleněny do DN1. Nový nakladatel chtěl zjevně využít popularitu prodávanější řady, a tak je zařadil za svazek DN1/275 (*Cliftonova smrt*) a vydával až do konečného čísla DN1/312 (*Zlatá včelka*). Vedle toho zmiňujeme zatím pouze zde dvouromán *Tajemství ostrova / Zápas milionů* s Cliftonem jako jedním z hlavních hrdinů, který vycházel ve Storchově nakladatelství, a jemuž se budeme věnovat podrobněji později.

Žádná z edic DN1 až DN6 nenesla označení „cliftonka“. Jednotlivé řady DN1 až DN4 přinášely na obálce, případně na titulní straně informace typu: „*Sbírka nejlepších detekt. / povídek a novell – – – / Každý svazek ukončen*“, a variabilní podtitul „*Dle zápisů amerického detektiva Léona Cliftona*“ / „*Z paměti amerického detektiva Léona Cliftona*“.

Výraz „cliftonka“ byl nicméně natolik populární, že pronikl i do řady pojednání o jazyku („*Nekrátí se tam, kde by vznikl tvar ne dost jasný; říká se cliftonka, nikkarterka, wallacka, ale*

1&action=image&record=4 (přístup 1. 8. 2017). Storchovo nakladatelství sídlilo v Karlíně na tehdejší Královské třídě č. p. 108 (dnes Sokolovská 48).

¹⁷ Rudolf Storch se firmy vzdal v roce 1911, a to kvůli nemoci. Před svým odjezdem do Rakouska ji přenechal Emilu Šolcovi který se také k 1. červenci 1911 přestěhoval z Telče do Prahy a vytvořil společnost s ručením omezeným.

vždycky jen mayovka, protože by mayka bylo nezřetelné.“¹⁸). Je třeba poznamenat, že podobné, víceméně pejorativní označení pro typ populární literatury vznikalo porůznu i v jiných jazykových oblastech, například v desátých letech hojně používané slovo „pinkertonovština“ vstoupilo do ruského jazyka.¹⁹

Přeneseně se pak pojmenování „Clifton“ nebo „Klifton“ začalo v průběhu let používat též při poněkud hanlivém označování policie nebo detektivů vůbec, a to zejména v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století, kupodivu i napříč dobovým rozvrstvením literatury přes tvorbu ineditní a exilovou (např. Jan Pelc v *...a bude hůř*: „Kliftoni berou jednoho slušňáka po druhém, opisují si občanky a pouštěj je.“²⁰) až po oficiální – Václav Dušek: „Mohl bych zajít ke kliftonům a říct jim, že vím, kde je Ball.“²¹, Stanislav Rudolf: „Tam ho nejspíš tihle kliftoni vyšťourali.“²² –, a pokračující až do devadesátých let (Zdeněk Frýbort: „Že jsme nějaký upocený šmudlové! Nějaký kliftoni!“²³) a někdy dokonce až do současnosti: např. v překladu knihy Bena Aaronovitcha *Záludné léto* z roku 2017 použil překladatel Milan Žáček v jednu chvíli označení „klifton“ v překladu slangového „fed“ (tedy zaměstnanec amerického federálního úřadu): „Zvláště ne s kliftonama, ‘řekla. ‘A dvojnásob, když jsou magičtí. ‘ / Slovo ‚klifton‘ z duše nesnáším – raději si budu nechat říkat ‚šerlok‘, to má alespoň ten správný anglický rozměr.“²⁴

První svazek DN1 vyšel v karlínském nakladatelství Rudolfa Storcha v roce 1906, a to počátkem června – nejednalo se v danou chvíli zdánlivě o nic převratného. Sešitové knihovny s uzavřeným příběhem v rozsahu dvou archů byly už od osmdesátých let devatenáctého století běžnou součástí vydavatelské praxe.²⁵ Vyznačovaly se často barvotiskovými obálkami a byly určeny nejširším lidovým vrstvám, zejména pak mládeži – proto také mnohdy měly poučné a mravoučné poslání. Tématicky zpravidla adaptovaly – anonymně a bez ohledu na autorská práva – zahraniční látky.²⁶ Nesmíme ovšem tyto uzavřené sešitové řady zaměňovat za

¹⁸ ŠMILAUER, Vladimír: Elektronka nebo elektronovka? Naše řeč XXI, 1937, č. 4, s. 89.

¹⁹ Viz DRAYLUK, Boris: *Western Crime Fiction Goes East. The Russian Pinkerton Craze 1907–1934*. Leiden, Koninklijke Brill NV, 2012, s. 32.

²⁰ PELC, Jan: *...a bude hůř*. Köln, Index 1986, s. 312.

²¹ DUŠEK, Václav: *Panna nebo orel*. Ústí nad Labem, Severočeské nakladatelství 1974, s. 109.

²² RUDOLF, Stanislav: *Dny narkózy*. Praha, Středočeské nakladatelství a knihkupectví 1983, s. 99.

²³ FRÝBORT, Zdeněk: *Poslední soud*. Praha, Šulc a spol 1999, s. 13.

²⁴ AARONOVITCH, Ben: *Záludné léto*. Překlad Milan Žáček. Praha, Argo 2017, s. 95. Srovnej s anglickým originálem: „Especially to the feds“, she said. „Double so the magic feds.“ / I cordially hate the use of the word feds – I’d rather be called the filth, at least that would be English English.“ AARONOVITCH, Ben: *Foxglove summer*. London, Victor Gollancz 2015, s. 130.

²⁵ Ale i předtím se objevují pokusy vydávat periodické řady sešitů, např. v nakladatelství Mikuláš a Knapp vychází v letech 1873–1874 řada *Čtení prostonárodní* (celkem 3 pokračování), obsahující překlady a volné adaptace, např. povídku *Opilec a jeho rod*. Povídka z obecného života v překladu Dr. V. L. M.

²⁶ A to až na hranu plagiátu. Například sešit *Cesta kolem světa o závod* z Hynkovy edice *Poučné a zábavné čtení* (sv. 40, od V. F., přel. J. T-ý) je evidentní adaptací Vernova románu v rozsahu 48 stran.

vydávání sešitových románů na pokračování, které zahrnovaly zejména kolportážní (tedy „krvavé“, „lidové“ nebo „ukrutné“) romány, vycházející od šedesátých let devatenáctého století. K jejich popularitě přispěla činnost nakladatelství Zigmunda (Sigmunda) Bensingera (1825–1896). Ten si od roku 1861 „vydáváním krvavých románů, jichž prodával tisíce, získal [...] velmi špatnou pověst. [...] Touto ukrutnou literaturou, kterou dovedl svými dotěrnými kolportéry vnutit mezi lid, ubil Pospíšilovu Domáci bibliotéku a Kobrový Slovanské besedy.“²⁷ Bensingerem vydávaná mnohasvazková díla vycházela periodicky v sešitech, distribuovaných ve venkovském nebo dělnickém prostředí agenty/kolportéry. Ti získávali předplatitele kromě argumentačních schopností a pikantností nabízené produkce také nabídkami premií, které tvořily zpravidla reprodukce obrazů (mnohdy s náboženskou nebo historickou tematikou). Právě tato podoba distribuce spojená s charakterem produkce Bensingerova nakladatelství byla dlouhodobě kritizovaná knihkupeckými spolky.

Bensingerovým nástupcem se stal nakladatel Alois Hynek (1842–1909)²⁸, který sice vlastnil obchod v Praze v Celetné ulici, nicméně se soustředil hlavně na kolportážní podobu prodeje. Zároveň zkoušel vedle dlouhých románových ság také vydávat uzavřené sešitové edice do rozsahu archu. O tom svědčí například Hynkova sešitová edice *Poučné a zábavné čtení*, která vycházela v letech 1880 až 1897 (67 svazků). První tituly této série byly podepsány dnes zcela neznámým (a pravděpodobně pseudonymním) autorem P. J. Šulcem²⁹ a kromě příběhů postav fiktivních se věnovala i historickým osobnostem (sv. 1 *Vilém Tell, bojovník za svobodu Švýcarska*; sv. 6 *Napoleon I. císař francouzský*). Později ale začaly v převažovat tituly jako *Lesní krčma aneb Hrozný konec* (sv. 9), *Na kraji propasti. Výjevy ze života v severní Americe* (sv. 23), doplněné adaptacemi cizích předloh (*Strýček Tom čili Americké otroctví*, sv. 63). Druhá řada edice, vycházející v 1901–1904 (16 svazků), se soustředila už jen na dobrodružné povídky, aniž by byli uváděni jejich autoři. Jejich poetiku naznačují již názvy: *Až do stepi pronásledován. Povídka z pomezí arkansaského* (sv. 4) nebo *Hrob čaroděje. Povídka z Cordiller* (sv. 11).

Nemalá část sešitových edicí okouzlovala své adresáty právě exotickými tématy. Samotné Storchovo nakladatelství vydávalo v letech 1890 až 1904 *Storchovu knihovnu povídek z blízkých i dalekých krajů* (celkem 160 svazků, přičemž svazky 6–40 jsou pojmenovány *Povídky z dalekých krajů*). Obdobnou edici vydával také pražský (smíchovský) nakladatel

²⁷ NOSOVSKÝ, Karel: *Knihopisná nauka a vývoj knihkupectví československého*. Praha, vl. n. 1927, s. 293.

²⁸ Který po vyučení u Bensingera nastoupil a pracoval do roku 1870, kdy se osamostatnil. Základní informace o nakladatelství viz oh [=HOMOLA, Oleg]: Alois Hynek, in FORST, Vladimír (ed.): *Lexikon české literatury 2/I H–J*. Praha, Academia 1993, s. 378–382.

²⁹ Později v edici publikuje anonymní V. K., případně jsou přinášeny překlady autorů označených F. P., R. W. a V. F.

Václav Neubert (1852–1935) pod názvem *Zábavné a poučné čtení pro mládež*. V letech 1894–1921 v ní vytiskl 102 svazků, přičemž v reedicích pokračoval až do konce dvacátých let.³⁰ Zaměření na exotické prostředí naznačují tituly jako *Král uherské puszty* (sv. 5), *Dcera zálesákova* (sv. 7), *Rytířův syn* (sv. 10) nebo *Robinson v Tichém oceanu* (sv. 23) a *Jeskyně v opuštěném lomu* (sv. 47). Telčský knihkupec Emil Šolc (1861–1931)³¹ vydával v letech 1899–1900 *Šolcovu knihovnu povídek z cizích krajů* (celkem 42 svazků).

Porovnáme-li počty svazků jednotlivých sešitových edic, je patrné, že v dobové konkurenci Storchovo nakladatelství představovalo podnik profesionálně vedený, schopný úspěšnou sešitovou řadu vydávat nejdéle a bez přestávek. Bylo to dáno i tím, že Rudolf Storch, syn pražského antikváře a knihkupce Alexandra Storcha a bratr Alexandra Storcha (zakladatele firmy A. Storch syn), vydával sešitové edice již od počátků svého podnikání v roce 1884, kdy vznikly edice jako *Z mošničky povídkové babičky* nebo *Storchova knihovna pohádková*). Nicméně do roku 1905 se soustředil hlavně na ochotnické hry, pohádky, převyprávěné legendy a příběhy pro mládež, to vše ve spolupráci s autory jako byli Alois Rada, František Ruth, A. B. Šťastný, nebo Ludmila Tesařová. K autorům nakladatelství patřila i Eliška Krásnohorská, která pro něj napsala několik svazků populární série o Svěhlavičce a Célince. Podstatné byly také nakladatelovy populární příručky, zahrnující práce od heraldiky až po dobově úspěšný spisek *Sebeochrana a pohlavní zdravotní věda* zřejmě pseudonymního N. Batisty, který nakladatelství vyprodukovalo v mnoha vydáních a jenž se v české literatuře usídlil zejména díky Hrabalovým *Postřižinám*.

Rudolf Storch se tak etabloval jako velmi úspěšný nakladatele literatury spíše populární a okolo roku 1905 byl – ve spolupráci Alfonsem Bohumilem Šťastným – připraven optimálně využít možností nového média a pokusit se jej naplnění novým, pro čtenáře zajímavým a přitažlivým obsahem.

Storchův první pokus na tomto poli představovala edice erotických povídek *Zapovězené ovoce* (1905–1909, 81 svazků), na níž navázala *Intimní knihovna* (1909–1911, celkem 9 svazků).³² Obsahovaly jednak původní texty pseudonymních autorů (F. E. Černý, Jaromír Holub, J. Horáček, Al. Kymeš, Jan Malina, Josef Martinec, Richard Müller³³, Vratislav

³⁰ Pro nás je zajímavé, že se v této edici angažoval spisovatel A. B. Šťastný, který je autorem řady děl zde vydaných (vedle Josefa J. Váni a později Jana Voborníka, O. Slavička a anonymních V. P. a V. I. Borna).

³¹ Profil Šolcova nakladatelství viz az [=ZACH, Aleš]: Emil Šolc, in MERHAUT, Luboš (ed.): Lexikon české literatury 4/I S–T. Praha, Academia 2008, s. 686–689.

³² Přičemž na tuto edici i číslováním navázalo po první světové válce nakladatelství Šolc a Šimáček. V roce 1920 v ní vyšly dva svazky již existujících autorů (sv. 10, Maurice Montégut: *Princezniny zákony. Povídka galantní a filosofická*. Překlad A. Donský / Alex. Dumas st.: *Sen jedné noci. Fantastická novella*. Překlad Jar. Novák; sv. 11, L. Hav. de Ricard: *Onyxový prsten. Milostný román*. Překlad A. Donský).

³³ Např. s novelou *Když ženuška odjede... Skutečná událost* (sv. 27).

Novotný, Alois Svoboda, Evžen Svoboda, R. I. Volánek, Václav I. Zelenka, anonymní K. Z.), ale i svazky, které se tvářily jako edice či adaptace cizí literatury, třebaže už jména jejich autorů (pokud jsou vůbec uvedena) napovídají, že i v tomto případě jde o texty české provenience, pouze cizinou volně inspirované (Antoine D'Aoray, Viktor Arden, Henri d'Aumont, Eugen de Briancourt, Hector Briot, Richards Cameron, Ettore Coeta, Hugo Dubois, Ernst Gallay, Jim Green, Charles Lapin, Georges Lippard, Oscar Méunier, Lájoš Prskavec³⁴, Octave Rollin, Ch. Rollinn, Valérie de Saint-Hilaire, Jacques Sellier, Armand Silvestre, Bastian Théuriet, Louis de Vignet, Oscar Vivien ad.).³⁵

Erotické *Zapovězené ovoce* a od roku 1906 vycházející DN1, inspirované detektivními sešitovými povídkami s Nickem Carterem, přicházející do češtiny v licenčních překladech, tak znamenaly nástup žánrů, které Storchovu nakladatelství přinesly okamžitý komerční úspěch, ale také obvinění, že překračují hranici přípustného, jež zrodila snahu o potlačení a zákaz těchto sešitových řad.

Fakt, že se Rudolf Storch se svými edicemi pohyboval na okraji kultury, způsobil, že se s vydáváním DN1 se pojí celé řada mýtů a omylů. V publikacích a člancích, které se v posledních desetiletích o cliftonkách zmiňují, tak můžeme najít jak nepřesnou dataci a chybnou představu o počtu vydaných svazků („*Tak či onak, sešitů s Léonem Cliftonem vzniklo v letech 1902 až 1910 víc než tři stovky.*“³⁶), tak nesprávný údaj o vydavateli, za nějž je vydávána *majitelka papírnictví a vydavatelka Anna Tylová ze Žižkova*³⁷. Tyto chyby přitom generovali již současníci, například *Česká bibliografie* Z. V. Tobolky uvádí, že v roce 1906 byla publikována jen čísla 1 a 2; v roce 1907 čísla 3 až 60; v roce 1908 čísla 61 až 135; v roce 1909 čísla 136 až 190 a v roce 1910 čísla 191 až 228.³⁸

Jakkoli se takovéto informace později přebíraly, díky současnému bádání můžeme zrekonstruovat vydavatelské snahy Storchova nakladatelství následovně:

Předpoklad, že v roce 1906 vyšla čísla DN1/1–DN1/30 nám dokládají informace z rakouského týdeníku *Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz* za rok 1906, do kterého posílali čeští nakladatelé víceméně pravidelné informace o své produkci,

³⁴ S očekávatelným titulem *Láska krásné cikánky. Románek z Uher* (sv. 43).

³⁵ V překladech Josefa Červenky, Antonína Kollera, Bedřicha Krále, Eugena Malého, Jiřího Mareše, Bedřicha Novotného, Rudolfa Pokorného, Bohumila Schulze, Oldřicha Smutného, Josefa Svobody, Karla Váchy, Ferdinanda Veselého, Kamila Záhejského, Otakara Zycha a anonymního A. Z. – Pro nás je zajímavé zejména jméno Bedřicha Krále, spojené s již zmiňovaným dvourománem.

³⁶ CHALOUPKA, Otakar: Léon Clifton se vrací... in Léon Clifton se vrací..., Praha, CZ Books s. r. o. 2006, s. 8.

³⁷ GRYM, Pavel: Kdo byl Léon Clifton? Knokaut I, 1990, č. 1, s. 3. též SCHONBERG, Michal: *Osvobozené*. Praha, Odeon 1992, s. 93.

³⁸ V roce 1911 už Tobolkova *Česká bibliografie* sešity *Detektivních novell* neeviduje, předpokládáme, že svazky 229 až 275 vycházely v letech 1910 a 1911.

respektive reklama z *Národní politiky*, která v týdnu od 20. ledna 1907 avizuje chystaný svazek 36 z DN 1 (*Postrach detektivů*).³⁹

Díky *Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz* jsme pak schopni vysledovat přibližnou dataci jednotlivých svazků také v letech 1907 a 1908 (tj. v roce 1907 svazky DN1/31–DN1/82 a v roce 1908 čísla DN1/83–DN1/135), ale v dalších letech už jen tápeme a data vydávání uhadujeme. Je velmi pravděpodobné, že se celou dobu neudržela pravidelná týdenní periodicita, a to zejména po Storchově odchodu z nakladatelství v červenci 1911. Jak jsme uvedli již dříve, celkový počet svazků DN1 dosáhl čísla 275. Bibliografickou rešerši navíc komplikuje i skutečnost, že jednotlivé svazky cliftonek byly již samotným Storchem reeditovány, a to jak samostatné sešity, tak i formou knižních souborů s průběžným stránkováním. Vznikla tak dva svazky vytvořené z DN1, obsahující sešity DN1/1 až DN1/5 a DN1/6 až DN1/10.

Pokusíme-li se popsat první emisi DN1 ze které v dalším textu budeme vycházet vždy jako z edice základní, docházíme k následujícímu: *Detektivní novelly*, vycházející u Storcha v letech 1906–1911, měly obálku černobílou, secesně upravenou, s nadpisem (obsahující název edice), se čtrnácti okénky (zamřížované okno vězení) pod sebou ve dvou řadách (osm v první, šest ve druhé). Pod tím se nacházela informace o ceně: „cena 15 hal.“, která zůstala stejná po celou dobu vydávání ve Storchově nakladatelství. V centru obálky se nachází již zmiňovaný bílý výrazný obličej rámovaný černou, pod nímž je umístěn již také zmiňovaný stálý podtitul: „*Sbírka nejlepších detekt. povídek a novell. Každý svazek ukončen.*“ Pod podtitulem se nachází rámeček, jehož obsah se měnil. Obsahoval: číslo svazku / název svazku / a stálý podtitul: „*Z pamětí amer. detektiva Léona Cliftona*“ s informací vydavatelskou: „*Nakladatel RUDOLF STORCH knihkupec v Praze-Karlíně*“. Zadní strana obálky (druhá a třetí strana obálky byla bez textu) přinášela seznam vyšlých nebo do tisku připravených svazků *Detektivních novell*, doplněný pravidelnými informacemi: *Týdně vyjde jeden svazek. – Každý svazek je ukončen. – Cena eleg. vypraveného svazku pouze 15 hal. / Na skladě u všech knihkupců, zejména u nakladatele RUDOLFA STORCHA, knihkupce v Karlíně.*

Zmíněná obálka byla podstatným rysem cliftonky – v dobovém kontextu se totiž vymykala doposud všem vydávaným svazkům populární literatury. Na rozdíl od barvotiskových obálek licenční edice dobrodružství Nicka Cartera, případně sešitových edic i vydávaných do té doby Storchem samotným, byla obálka cliftonky velmi úsporná. Typický bledý obličej (dílo neznámého výtvarníka), vyrůstající víceméně z ničeho, z temnoty stránky,

³⁹ r.: Písemnictví. *Národní politika* XXV, 20. 1. 1907, č. 20, s. 9.

ovšem nenapovídá, zda vůbec patří k podobence slavného detektiva,⁴⁰ každopádně se pro generace stává rozpoznávacím znakem, aniž by musel být název edice být vůbec vysloven. I když může být v průběhu času interpretován opravdu různě: „*To není ten hrdina, jehož hlava s výrazně italskými rysy (sic!) zírала ze čtvrt tisícovky útlých svazků detektivek po celé dvě generace.*“⁴¹

Titulní list série DN1 obsahoval: název edice s číslem svazku, upravené měnicími se secesními ornamenty, dále název svazku s proměnlivým podtitulem „*dle zápisů amerického detektiva / LÉONA CLIFTONA*“, resp. „*Z paměti amerického detektiva / Leona Cliftona*“. Pod ním byla umístěna ozdobná vinětka a dále informace o nakladateli: „*V Praze / Nakladatel Rudolf Storch / Knihkupec v Karlíně.*“ Cliftonky vyšly u Rudolfa Storcha byly tištěné u Th. Venty, Praha 1 – Bílkova ul., rozsah svazku činil vždy 32 paginovaných stran (nepočítáno v to obálku), román ovšem ne vždy zabíral celý svazek.

Čtenářsky úspěšná série DN1 přirozeně sváděla k tomu, aby se původních 32 stran cliftonek rozrostlo do širšího epického příběhu. Za předzvěst toho můžeme považovat svazek DN1/75 (*Detektiv Ward a Léon Clifton*), v němž se v listopadu 1907 čtenář dozvěděl, že Clifton netušil, „*že osud jej vyhlédl pro roli daleko větší než dosud vykonával, a že místo zaslouženého odpočinku bude mu podniknout velkolepý čin, který bude zapsán nejen v dějinách detektivismu, ale také v historii prvních cestovatelů země.*“ (DN1/75, s. 5) Poznámka pod čarou pak slibovala, že „*zajímavé a napínavé toto dílo počne vycházet v nejbližší době nákladem naší firmy.*“

K tomu ovšem došlo až za tři roky, kdy dvouromán *Zápas milionů: dobrodružná cesta amerického detektiva Leona Cliftona kolem světa* a *Tajemství ostrova: dobrodružná robinzonáda výpravy milionářovy* vyšel ve Storchově nakladatelství jako první a druhý svazek edice *Storchovy dobrodružné romány*.⁴² Obě dvě knihy byly představeny čtenářům v intencích *Detektivních novell*, tedy bez uvedení autora, přičemž ale zahraniční původ vydaného textu mělo potvrdit uvedení Bedřicha Krále jako překladatele z angličtiny⁴³. Čtenářskou atraktivitu knihy pak posilovaly ilustrace Karla Šimůnka.⁴⁴ Snahu oslovit stejný

⁴⁰ Pavel Grym podobně uvažuje nad edicí *Detektivních novell*, kterou ovšem poněkud zmatečně dává do jiného (pozdějšího) nakladatelství: „[edice – pozn. MJ] s proslulou černou obálkou s pochmurnou tváří pod věžeňskou mříží. Nelze jednoznačně říci, patří-li slavnému detektivovi či zavilému zlosynovi; tvář jeví se tak nepřístupnou a tvrdou, že lze přijmout obojí řešení.“ GRYM, Pavel: Kdo byl Léon Clifton? Knokaut I, 1990, č. 1, s. 3.

⁴¹ JEDLIČKA, I. M.: *Léon Clifton se vrací. (Detektivky, které psal život)*. Praha, Novinář 1969, s. 21. – K „italským“ rysům hrdiny se ještě vrátíme.

⁴² Dlužno dodat, že další svazky edice nevyšly.

⁴³ Jehož jméno je zmíněné u svazků Storchovy série *Zapovězené ovoce*; jedná se pravděpodobně o Šťastného pseudonym.

⁴⁴ První díl románu navíc výslovně odkazuje na sešitovou sérii, když je v něm konstatováno: „*Memoáry Léona Cliftona vyšly souborně v 180 svazcích, z nichž každý tvoří celek, ve sbírce ‚Detektivní novelly‘ [...].*“ in

čtenářský okruh pak dokládá fakt, že dvouromán vyšel nejprve v týdenních sešitech (od listopadu 1910 zřejmě do března 1911 v ceně 30,- h za sešit, případně za 60,- h za dvojčíslo⁴⁵) a teprve potom knižně. První svazek pravděpodobně těsně před Vánoci 1910,⁴⁶ druhý v průběhu následujícího roku, pravděpodobně po dokončení sešitové edice, tedy od dubna 1911.

V následujících dekádách byl dvouromán reeditován, a to s mírnými, spíše jazykovými úpravami. Podruhé vyšel v letech 1930 a 1931 v nakladatelství Šolc a Šimáček (nejprve v sešitech v edici *Knihy dobrodružství*, posléze nabízelo zmíněné nakladatelství i sazbu sešitů svázanou do dvou svazků).⁴⁷ Potřetí byly oba romány vydány nejprve jako vystřihovací příloha plzeňského *Českého deníku*⁴⁸, aby byly okamžitě vydány ze stejné sazby i knižně za cenu 12 korun za výtisk. Překvapivé je, že Clifton je zde přejmenován na detektiva Charlese Charkeye, což může být výrazem snahy vyjmout román z konotací cliftonovského mýtu a představit jej jako svébytné dílo.⁴⁹

[ŠŤASTNÝ, A. B.]: Zápas milionů. Dobrodružná cesta amerického detektiva Léona Cliftona kolem světa. Překlad B. Král. Praha, R. Storch 1910, s. 25.

⁴⁵ Viz Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz LI, 2. 11. 1910, č. 44, s. 625.

⁴⁶ Jak tomu napovídá dobová reklama v *Národních listech* z 20. 12. 1910 (r. L, č. 350, s. 6): „*Krásný dar pro mládež i dospělé k Ježíšku: / Skvostná publikace letošního vánočního trhu / Právě vyšlo! Právě vyšlo! / Velmi zajímavá a poučná novinka. / Zápas milionů / Dobrodružná cesta Léona Cliftona kolem světa / Román tento je napínavou, poučnou i zábavnou četbou pro mládež i dospělé. / Román tento, vyzdobený množstvím elegantních ilustrací mistra Karla Šimůnka, líčí napínavé příhody výpravy Workovy až do ztroskotání lodi ‚Riky‘. Dílo nádherně vypravené stojí pouze 4 K, v původní vazbě 6 K 50 h, poštou o 60 h více, kdo obnos předem pošť. poukázku zašle. – Na skladě u všech knihkupců, zejména u nakladatele Rudolfa Storch, knihkupce v Karlíně.*“

⁴⁷ *Zápas milionů* vyšel jako sešity 1–14 (ročník 1930), opět dobová nakladatelská reklama: „*Zápas milionů / nový román z naší oblíbené série ‚Knih dobrodružství‘ / začal právě vycházet v sešitech o 32 stranách po Kč 2,-. Dejte si zaslat sešit na ukázkou zcela nezávazně. Uvidíte však, že po přečtení prvních kapitol román ten předplatíte.*“ (Vynálezy a pokroky II, 1930/31, č. 2, 2. s obálky).

⁴⁸ (*Zápas milionů* s podtitulem „detektivní román“ vycházel na pokračování od 26. 5. 1937 do 12. 9. 1937, *Tajemství ostrova* s podtitulem „druhý samostatný díl detektivního románu“ bezprostředně následovalo od 13. 9. 1937 do 16. 1. 1938)

⁴⁹ Často nedůsledně a nedbale, viz třeba věta začínající: „*Ostrov Clifton, správně Barber...*“ pokračování Český deník XXVII, 12. 1. 1938, č. 11, s. 5 (ve vystřihovací příloze s. 428).

2. Konkurenční vydavatelé a distribuce sešitových edic

Úspěch a dlouhotrvající zájem o DN1 vyvolal i zájem konkurence, takže výtvarná podoba obálky cliftonek v mnohém inspirovala rychle vznikající sešitkové edice – a to často i tak, že se dá hovořit o vykrádání nápadu. kde je na obálce černobílá kresba mužského obličeje, vyhlížejícího za mřížemi. Ve stejné době kupuje nakladatelství Alois Hynek licenci od drážďanského Verlag Meteor na vydávání dvou sérií, evidentně ovšem inspirovaných úspěchem Storchovy řady *Detektivních novell*. Dle všeho neměl Hynek, i když patřil mezi nejpodstatnější nakladatele kolportážní literatury, příliš štěstí ani zkušeností s novým médiem, jaký představovaly uzavřené svazky seriálového typu. Ostatně je to vidět na sešitové produkci Hynkova nakladatelství v předešlých letech (zminěná sešitová série *Poučné a zábavné čtení*, kterou se znovu pokusil nakladatel vydat ve druhé řadě po několikaleté pauze).

V řadě *Světové detektivní romány a novelly* (1907–1909)⁵⁰ vydává Hynek 44 svazků příběhů dvou detektivů: Příběhy detektiva Stagarta, převzaté ze série *Fritz Stagarts Abenteuer* autora Maxe Ladenburga, a Příběhy detektiva Franka (německá sešitová řada *Erlebnisse des Detektiv Frank*) autora Matyáše (tedy Matthiase) Blanka, obojí uváděné jako překlady J. Černého. Pod jménem Max Ladenburg publikoval německý spisovatel, filmový režisér, scenárista a dramatik Robert Heymann (1879–1946).⁵¹ V Hynkově edici vyšlo celkem 27 příhod s Fritzem Stagartem z celkového počtu 80.⁵² Příběhy detektiva Franka vytvořil spisovatel Matthias Blank (po něm pokračoval O. E. Ehrenfreund) a tato série vycházela v Německu v letech 1907–1918 – v Hynkově nakladatelství vyšlo celkem 18 svazků. České licence těchto příběhů nebyly ojedinělé – evidujeme například finskou mutaci příběhů Fritze Stagarta (*Fritz Stagartin seikkailuja*), vydávanou v Tampere v roce 1908.

Podobně jako Hynek se dvě další vydavatelství snažila v prvních letech po příchodu cliftonek představit vlastní sešitovou řadu s detektivními příběhy. Nakladatelství M. Knapp, které po smrti zakladatele Mamerta Knappa (1837–1896), převzali jeho synové František (1874–1919) a Václav (1875–1941), sídlilo navíc víceméně v sousedství Storchova nakladatelství – Knappův podnik s tiskárnou, knihkupectvím a nakladatelstvím na tehdejší Královské třídě č. p. 129 (dnes Sokolovská 50). Knapp vydával sérii nazvanou *Tajuplné a*

⁵⁰ Některé zdroje uvádí roky vydání jen 1907 a 1908.

⁵¹ Vedle postavy detektiva Fritze Stagarta vytvořil pod jménem Max Ladenburg ještě další sérii *Pat Conner – Der Meister Detektiv* (1908–??, vydáváno v berlínském Verlag moderner Lektüre).

⁵² Stagartovská série vycházela v letech 1905–1907.

dobrodružné povídky (1907–1909)⁵³, s výrazně secesní obálkou tónovanou do modré barvy, na níž je umístěna postava, zachycená zřejmě v pohybu, s rukou ve které je nůž. Vyšlo v ní 50 svazků, z nichž je celkem 25 detektivních povídek.⁵⁴ Část z nich jsou překlady z angličtiny (Matthias McDonnell Bodkin⁵⁵, svazky 25, 33, 37), francouzštiny (Jules Lermina⁵⁶: *Zločin v ulici svaté Anny*, sv. 45), němčiny (Bedřich /Friedrich/ Thieme, svazky 29, 32 a 42; povídky rakouské spisovatelky Augusty Gronerové⁵⁷, vydány ve svazcích 26, 34, 35, 44 a pravděpodobně též ve svazku 41, kde je povídka *Dvě vraždy* podepsána Georges Gröner) a dánštiny (sv. 31 od Wilhelma Bergsöea⁵⁸). Část pak tvoří anonymní povídky (celkem 10 sešitů), přičemž některé vykazují českou provenienci: např. svazek 4 (*Vražda v Zlaté ulici. Povídka z noční Prahy*) nebo svazek 9 (*Ve skrýších rozvalin. Povídka jedné noci*, začínající větou: „V Záhořově slavili martinské posvícení.“), a víceméně nejasný původ má autor podepsaný pod svazkem 43 (B. Rubin: *Sensační zatknutí. Z paměti policejního komisaře*). Čeští autoři jsou v Knappově edici jmenovitě zastoupeni v povídkách *Loupež v úřadě* (Jaroslav Svákovský a Antonín Mojžíš Lounský⁵⁹, sv. 5) a zejména František Šafr⁶⁰ v sešitech číslo 20 (*Detektivovo tajemství. Novella z kruhů šlechtických*) a 22 (*Zločin na předměstí la*

⁵³ V edici, kterou představíme v další kapitole, je navíc první svazek *Tajemství hluboké noci* uveden podtitulem „Z paměti doktora Linsena“, což evidentně využívá stejné podoby jako Cliftonova dobrodružství. K podobně znějícímu podtitulu se Knappova edice vrací ve svazcích 11 (*Po stopě zločinu. Z paměti vyšetřujícího soudce*), 22 (F. Šafr: *Zločin na předměstí la Bastide. Ze vzpomínek detektiva Gasparda Verottea*), 43 (B. Rubin: *Sensační zatknutí. Z paměti policejního komisaře*) a 47 (*Vévoda-lupič. Zápisky policejního komisaře*).

⁵⁴ Ostatní svazky obsahovaly směs spiritistických, romantických, historických, dobrodružných, tajemných a „pražských“ povídek, buď anonymní, pseudonymních Petra Dřína, Fraňka Mendy a Dory Sulkovské, dále Jana Emila Šlechty (1859–1911, který vydával v Knappově nakladatelství zejména své divadelní texty), a překlady německých spisovatelů Karla Bleibtreua (1859–1928), Bedřicha (Friedricha) Thiemeho (1862–1945), doplněné adaptací pohádky Wilhelma Hauffa (1802–1827).

⁵⁵ Matthias McDonnell Bodkin (1850–1933), tvůrce příběhů s hrdinou Paulem Beckem, novinář a irský nacionální politik. Česky vyšel v roce 1902 román *Po stopách zločinců* (Romány Pražského ilustrovaného kurýra) a v roce 1927 *Příběhy detektiva Becka* (Románová příloha Národní politiky). Sešity z Knappovy edice byly reeditovány v letech 1919 a 1920 v sešitové edici *Detektivní a rozmarné povídky* (přejmenována na *Po stopách zločinců*), kterou vydával I. L. Kober.

⁵⁶ Jules Lermina (1839–1915), francouzský spisovatel, pišící mj. pod pseudonymem William Cobb, autor řady knih populární literatury, mj. pokračování příběhů hraběte Monte Christa. V češtině vyšly romány *Kletba milionů* (1899, Romány Pražského ilustrovaného kurýra), *Bud' – anebo!* (1894, F. Šimáček) a zejména šestidílný cyklus *Konce hraběte Monte Christo* (A. Plechatý, 1929).

⁵⁷ Augusta Gronerová (1850–1929), původně učitelka na základní škole, psát začala až v roce 1890. Je prvním německým autorem, který začal psát romány s návratnou detektivní postavou (Joseph Müller), v češtině kromě Knappovy edice vychází romány *Sedmadevadesátý* (Tišnov, A. Halla, 1902) a v roce 1928 román *Tajemství starého domu* (Plzeň, Románová příloha Českého deníku).

⁵⁸ Vilhelm Bergsöe (1835–1911), dánský přírodovědec, numismatik a spisovatel. Česky vychází dvě povídky (*Veselé historky ze severu*) v nakl. J. Otto (b. d.) a v roce 1917 v sešitové edici *Přízraky a fantasie* povídka *Příšerná noc* (Praha, Emil Šolc, sv. 17).

⁵⁹ Jaroslav Svákovský (vl. jm. Alois Josef Hofman, 1847–1923), středoškolský profesor, editor a překladatel literatury pro mládež. Antonín Mojžíš Lounský (1856–1927), učitel a spisovatel, překladatel z němčiny a angličtiny.

⁶⁰ František Šafr (1882–1937), novinář a autor divadelních her.

Bastide. Ze vzpomínek detektiva Gasparda Verottea), kde se objevuje další postava detektiva od původního autora.

Poslední konkurenční sešitovou sérií byly *Detektivní romány a povídky kriminální z jilemnického vydavatelství Aloise Neuberta (1859–1927)*⁶¹. Edice opět varíruje černobílou obálku s kresbou a nápisy. Tentokrát je na obálce postava, za níž se objevuje zamřížované vězeňské okno, navíc doplněno ještě podtitulem: „*Sbírka světových / detekt. románů / a povídek každý / svazek ukončen*“, což je víceméně parafráze textu z obálky DN1. V edici vyšlo v roce 1908 celkem 30 svazků. V podtitulu edice uváděla, že vznikla „*dle zápisů londýnského detektiva Johna Borna*“, které údajně zpracovali Archibald W. Forbes, Jasper Hobson, E. T. Stevens a Arthur Blackmore⁶² v překladech Jaroslava Černého⁶³, F. Svobody, Karla Vraného a Václava Zelenky. Tato pravděpodobně jediná původní série mohla být konkurencí cliftonkám – kdyby ovšem nezačala vycházet v době, kdy se Neubert, bratr výše zmíněného Václava Neuberta, rozhoduje již finančně zruinovaný podnik v Jilemnici natrvalo opustit a zůstat dlouhodobě neznámým. Pokud se náhodou nejednalo o velmi specifické propojení dvou firem: již v roce 1892 totiž převzal od Neuberta dvě jeho edice nakladatel Rudolf Storch, který zároveň znovu vydal některé starší, Neubertem vydané tituly. Daleko podstatnější pro nás je velmi výrazná spolupráce již několikrát zmiňovaného autora Alfonse Bohumila Šťastného s Neubertovým nakladatelstvím, který zde od počátku dvacátého století překládal většinu beletrie, vydával vlastní krátké prózy a působil do roku 1905 i jako redaktor.

Jen na doplnění připomínáme, že v roce 1909 se ke jmenovaným sešitům s detektivními povídkami přidala ještě německá brněnská knihtiskárna Winiker a Schickardt s edicí *Z tajných zápisů světového detektiva*, která ovšem vydávala sešity s výraznou barevnou obálkou a la Nick Carter.⁶⁴ U všech zmíněných vydavatelů se ovšem jednalo o překlady nebo výrazné adaptace zahraničních látek.

DN1 stály 15 haléřů,⁶⁵ konkurenční podniky se pohybovaly na podobně úrovni: Neubertova edice byla za 12 haléřů, Hynkova za 16 haléřů a nejdražší edice pocházela z Knappova nakladatelství za 20 haléřů. Ostatně právě na nízkou cenu cliftonek vzpomíná

⁶¹ K nakladateli viz heslo „Alois Neubert“ od Aleše Zacha v jeho online Slovníku českých nakladatelství 1849–1949, <http://www.slovník-nakladatelství.cz/nakladatelství/alois-neubert.html> (přístup 5. 3. 2017)

⁶² Dodejme jen, že jména nefigurují jako spisovatelé populární literatury v žádném světovém slovníku: Jasper Hobson je mimochodem jméno hrdiny Vernova románu *Zemí kožešin* (*Le pays de des fourrures*, 1873, česky poprvé 1876) a E. T. Stevens byl kurátor a archeolog (1828–1878).

⁶³ Nabízí se možné propojení s překladatelem (a upravovatelem) J. Černým v Hynkově sérii *Světové detektivní romány a novelly*.

⁶⁴ A to i do velikosti, rozsahu i barevnosti obálky, byť jejím autorem byl německý výtvarník Alfred Roloff. – Série *Z tajných zápisů světového detektiva* byla vydávána jako časopis s administrací A. Pražáka, Náprstkova ulice 10 v Praze.

⁶⁵ Ovšem v případě druhého vydání byla cena sešitů vyšší, tj. 20 haléřů.

například Edvard Valenta: „*Mimo to – požeňnaný nakladatel – byly cliftonky nejlevnější, kus stál všeho všady šesták a tak ošidil-lis žaludek o desátku, mělš to stokrát vynahrazeno na potravě ducha.*“⁶⁶

Prodej sešitových sérií ovšem souvisí i s dobovou proměnou masové kultury a s ní spojenou distribucí populární literatury. Do začátku dvacátého století byla totiž distribuce populární literatury problematická – knihkupci ji odmítali a kolportáž, stejně jako podomní prodej knih, byly dlouhodobě chápány spíše jako nátlaková než jako marketingová metoda prodeje, což víceméně vedlo k jejímu postavení mimo zákon. Kolportáží se rozšiřovala literatura tak, že nakladatel poskytl přímo kolportérovi první nebo i druhý sešit (v některých případech i sešit poslední) zdarma, aby nalákal co největší množství odběratelů. Platilo se hotově za každý nově vydaný sešit přímo kolportérovi, mnohdy byly za doplatek dodány po vydání celého díla ještě různé prémie. Záleželo na obratnosti prodejce i na symbióze nakladatele a kolportérů, aby se ve zvyšoval zisk získáním dalších odběratelů.

Nabídka zboží po domech, které bylo posléze zasíláno poštou podle ukázkového výtisku, měla navíc své odpůrce mezi knihkupci i mezi ochránci veřejného mínění.⁶⁷ Knihkupecké sítě odmítaly distribuovat jakoukoliv podobu tzv. kolportážní literatury, na níž se ovšem soustředila řada nakladatelů (mj. Alois Hynek), mající z prodaných sérií dlouhodobý zisk v podobě tisíců prodaných výtisků jednotlivého sešitu, který byl součástí zdánlivě nekonečných pokračování pikantních příběhů a dobrodružství, zahrnujících ve výsledku mnoho tisíc tištěných stran. K této praxi prodeje, který se uskutečňoval mimo knihkupectví, docházelo nejvýrazněji v osmdesátých letech devatenáctého století. Obsahově se jednalo o lidové („krvavé“) romány, jež jsou dnes s kolportáží hlavně spojovány. Na počátku dvacátého století se naučili i někteří další nakladatelé využívat služeb speciálních zřízenců, prodávajících dělnickým vrstvám nebo venkovským obyvatelům své produkty, ovšem bez platby v hotovosti. Kolportáž ale zdaleka neznamenal jen distribuci nekonečných sešitových seriálů – mezi kolportéry patřili např. učitelé nebo školníci a dost často se na venkově jednalo o distribuční síť v místech, kde tou dobou nebyla knihkupectví.

Kolportáž se nesoustředila jen na „pokračovací díla sešitová“, jak zněl jeden z odborných názvů románů na pokračování, ale také na kalendáře a lidovou četbu. Je však nutné si

⁶⁶ VALENTA, Edvard: Léon Clifton, Buffalo Bill, Nick Carter, pirát Klaus a jiní hrozní hrdinové. Lidové noviny XXXVI, 22. 12. 1928, č. 647, s. 2.

⁶⁷ Viz případovou studii Markéty Holanové *Ukrutný konec čtenáře krváků. Kampaň F. A. Urbánka proti kolportážním románům jako případ morální paniky*, in WOEGERBAUER, Michael – PÍŠA, Petr – ŠÁMAL, Petr – JANÁČEK, Pavel a kol.: *V obecném zájmu. Cenzura a sociální regulace literatury v moderní české kultuře 1749–2014*. Praha, Academia a Ústav pro českou literaturu AV ČR 2015, s. 589–603, zde též literatura k tématu, případně zhuťněně pojednání Karla Nosovského v jeho základní příručce *Knihopisná nauka a vývoj knihkupectví československého*. Praha, vl. n. 1927, s. 395n.

uvědomit, že ve většině případů tažení proti kolportáži nešlo jen o mravní dopad toho, co kolportéři prodávali, ale také o stránku finanční – kolportéři měli vyšší zisky než knihkupci, doplněné navíc provizí z tzv. cestovného.⁶⁸

Kolportážní způsob prodeje samozřejmě měl své ukotvení i v zákonu. Bylo potřeba, aby ke kolportáži existovala speciální licence, kterou vydával nejprve nejvyšší zemský úřad, později knihkupecká grémia. Tiskový zákon § 23, sb. 6/1863 říšského zákona ze 17. prosince 1862 uvádí přímo: „*Choditi se spisy tištěnými po domích, vyvolávati, rozdávati a prodávati je mimo místnosti řádně k tomu ustanovené, jest zapovězeno, a taktěž zapovězeno jest sbírati prenumeranty neb subskribenty, nemáli kdo k tomu povolení písemného, od úřadu bezpečnosti zvláště k tomu vydaného. [...] Kdo by tohoto nařízení nešetřil, pokutován bude za to co za přestupek 5 až i 200 zl. Spisy tištěné, které by se při zapovězeném rozšiřování postihly, též spisy proti záповědi někde přibité propadnou.*“

Nové sešitové řady s ukončeným příběhem v každém svazku, jaký prezentovaly DN1, přišly s jinou podobou distribuce. Těžkopádnost kolportáže a zejména její dlouhodobá, často i mnohaletá závislost na dalším přineseném sešitu jedné románové řady, byla nahrazena jednorázovým produktem, který nebyl dodáván kolportéry nebo knihkupectvími, ale v sítích novinových stánků nebo papírnictví jako speciální periodický tisk. Sešity tak začaly být dostupné všude, byly cenově dostupné všem a zároveň se nemuselo dlouhodobě čekat na dokončení rozehraného děje, ale dal se vždy znovu každý týden koupit uzavřený svazek s novým dobrodružstvím.

To samozřejmě většina kulturních pracovníků přijala jako velmi problematický krok, zejména kvůli možnosti masového šíření sešitů mezi „běžný“ lid: „*Kolik čtenářů těchto výplodů lze nazvat soudnými? Čtou rádi, zde mají četbu, čtou srdcem, vroucně a všemu věří, co je vytištěno. [...] Vydavatel používá všech prostředků a chytrostí, aby si zajistil prodej a odebrání. Uvádí předplatné, ale to není levnější, než koupí-li se pouhý sešit. Knižka má barevný obrázek na obálce toho druhu, že chytí.* [...] *Spekulant má své zkušenosti, že k sešitkové takové křiklavé četbě náš lid, zvláště na venkově, nechová přílišné důvěry, a proto nazve své vydání lákavě: ‚Časopis pro zábavu a poučení.‘ Netřeba zde se zmiňovat o té zábavě a podávaném ‚poučení‘ takovým ‚také redaktorem‘, neboť za redakci musí být někdo zodpověden u ‚časopisu‘! Proto se jeho jméno uvádí, aby se zákonu vyhovělo. Avšak i vydání*

⁶⁸ „*Kolportéři dostávali desetipfenigové sešity za 4–41/2 kr., tedy více než s 25%, vedle nichž měli další srážky 5–8% a 6 zl. týdenního platu nebo tzv. cestovné. Tak např. pražský kolportér Glückselig, jenž obchodoval s vídeňským Rubinsteinem, dostával 40% slevy, kdežto knihkupec koncesovaný, který mimo činže, daně a režii platil komisionáři asi 13%, dostával tutěž provizi. Zdá se však, že tuto neslušnou a neústojnou konkurenci zavinili si z valné části knihkupci samotní, stavíce se nad kolportáž a podceňující ji.*“ NOSOVSKÝ, Karel: *Knihopisná nauka a vývoj knihkupectví československého*. Praha, vl. n. 1927, s. 397.

musí mít formu časopisu a ne vydávání sešitků. Vedle hlavního obsahu umístí se anekdoty, nějaký článek a kratší povídka, která obyčejně obsáhne dva sešity tak, že je tu pokračování. Tou praktikou dokazuje vydavatel, že vydává časopis, a spolu láká čtenáře, aby koupil další sešit, neboť se prodlužuje povídka tam, kde děj je napínavý. Sešitová vydání např. Jiráskova, Třebízského, Ráise, Herrmanna, Svatopluka Čecha atd. nelze koupit v prodejnách časopisů, ani v trafikách, spekulant tím, že nazval své vydání 'časopis', získává tu výhodu a může směle uvést na obálce: 'K dostání v každém knihkupectví, v trafikách a prodejnách časopisů', či jak uvádí doslovně, 'v obchodech s novinami', protože celé 'vydání' je prostým překladem z německých škvárů.⁶⁹

Na rozdíl od nekonečných sérií „krvavého románu“ nabídlo nové médium typu DN1 díla uzavřená, ovšem velmi často spojená s postavou seriálového hrdiny. Rozsah těchto sešitů odpovídal pobytu v nově vznikajícím (velko)městě – byl určen pro cestu do zaměstnání (například vlakem), pro oddych po práci: „Detektivku najdeme v kupé vagonu, v čekárně, v dílně pod prací učňovskou, ve školní lavici, v kuchyni, všude! Není místa, kam by nevníkl tento knižní jed a nelze si ani učinit správného úsudku o rozšíření jeho, nemáme-li po ruce spolehlivé statistiky.“⁷⁰ ale také pro školní mládež (i když toto tvrzení a zaměření nakladateli nikde deklarováno nebylo).⁷¹ „Děti městské rozčilují se a dráždí svou fantazii romány Verneovými a Mayovými, odbírají je, vyměňují si je. Desetikrejcarové knížečky Štorchovy [sic!] s křiklavě barevným obrázkem na deskách nemálo poutají hochy. Známe chlapce, jenž doma kradl peníze, aby si dobrodružné četby mohl nakoupit,“ upozorňuje Kamil Středa v *České osvětě* v roce 1907.⁷² Ve spojení s distribucí skrz nádražní knihkupectví, která vznikají od konce osmdesátých let devatenáctého století, a jsou spojená i s půjčovnami knih, se ke čtenářům dostávají knihy a sešity lidové četby daleko snadněji. Ostatně jak v již citované práci sděluje Karel Nosovský: „bohužel, nešířila se jimi dobrá česká neb jiná kniha, nýbrž německé škváry pornografické a detektivní [...]“⁷³.

⁶⁹ K. V. H.: Také literatura. Zvon IX, 29. 10. 1909, č. 4, s. 62. – Kritika se týká sešitů *Z tajných zápisků světového detektiva*.

⁷⁰ SEDLÁČEK, Hanuš: O jedu. Pošumaví VIII, 4. 6. 1910, č. 11, s. 89.

⁷¹ Ostatně nová a nedostupná romantika a exotika, kterou novodobá populární četba přinášela zejména pro městského člověka, je častým tématem, a to dokonce i u samotných autorů populáru – například jeden z nejpodstatnějších autorů meziválečné populární literatury, Sláva V. Jelínek, začíná jednu ze svých povídek následovně: „Vy kluci městští, vůbec nevíte, co je to hra, když jste si dosud nehráli na venkově. Co všechno vyroste, vypučí, vytryskne v duši městského hochy, v němž velmi zhusta je skryt romantismus indiánek a cliffonek, když se dostane do prostředí, kde se může vybouřit?!“ (JELÍNEK, Sl. V.: *Láďa si hraje na venkově*. Rozkvět XXII, 1929, č. 33, s. 6).

⁷² STŘEDA, Kamil: Troška o četbě mládeže. Česká osvěta III, leden 1907, č. 4, s. 82.

⁷³ NOSOVSKÝ, Karel: C. d., s. 403.

S tím byla spojena i výroba sešitů, které se často tiskly na nejlacinější dřevitý papír; dále víceméně neexistovala redakce výsledného textu. Podstatný byl vysoký náklad a okamžitý odbyt. Toto všechno znamenalo od osmdesátých let devatenáctého století naprostou změnu ve vnímání textu. V případě detektivních příběhů sešitových edic se nejednalo ani tak o pokračování snah, jaká v rámci žánru nastolila jména jako Edgar Alan Poe, Wilkie Collins nebo Arthur Conan Doyle a Maurice Leblanc.

Od počátku ve výrobě a distribuci sešitových edic panuje zřetelný konkurenční boj – ovšem na úrovni nakladatelských subjektů „menšího“ významu z hlediska dlouhodobě panující dogmatické tradice, zajímající se především o literaturu tzv. krásnou a ponechávající stranou populární literaturu nebo nakladatelství s malým objemem vydávaných knih a časopisů. Velké nakladatelské domy přelomu devatenáctého a dvacátého století jako J. Otto, Jos. R. Vilímek nebo F. Topič vstupují do „sešitového prostředí“ zcela běžně, ale vždy se soustřeďují na distribuci děl vycházejících sice s týdenní periodicitou, jenže v podobě delšího románu, který se po ukončení nechá svázat z jednotlivých archů do jedné knihy. Z takového vydání pak pokračuje i běžné knižní vydání. Tímto způsobem, který je příbuzný s tím, jak vychází nekolikatisícové strany kolportážních románů, jsou vydávány například Verneovy romány stejně jako dohromady poskládané doyleovské povídky se Sherlockem Holmesem.⁷⁴ I když Holmesova dobrodružství na počátku 20. století vychází u nás v sešitové podobě (ovšem nikoliv jako jednotlivé povídky, ale jako týdenní sešity na pokračování), vydává je nakladatelství Jos. R. Vilímek, což je v dobovém kontextu odlišný typ nakladatelství oproti nakladatelům jako byli Hynek, Storch nebo Knapp.

Autorům (často námezdním) nižšího patra populární literatury šlo hlavně o maximální udržení pozornosti po celou dobu normovaných 32 nebo 64 stránek kapesního formátu. Dráždivá exotika míst, která jsou většinou naprosto smyšlená, případy s mnohdy bizarní zápletkou i s podivuhodným vyřešením (většinou s pomocí náhody bez použití dedukce), nebo i bez vyřešení: to vše byl spalovací motor při spotřebě jednoho svazku sešitové edice, ukojení potřeb a brzké touze po dalším, opět krátkodobém úniku stejným směrem od reality k fantazii. Příbuznost sešitových detektivních povídek, vznikajících v té době po celé Evropě, je mnohdy charakterizovaná jako „syndrom Velkého detektiva“ – víceméně pokaždé najdeme postavu „větší než Sherlock Holmes“, případně soutěžící v tom, kdo je „největším detektivem Ameriky“, ale často za velkými gesty a neomezenými možnostmi zůstává zejména zbytek

⁷⁴ K verneovkám vydávaným u Vilímka viz zcela zásadní a dosud nedocenenou publikaci Vadima Horáka *Jules Verne v nakladatelství Jos. R. Vilímek* (Praha, Thyrusus 2005).

romantismu.⁷⁵ Zůstaneme-li v případě Cliftona, je s Holmesem minimálně jednou konfrontován, a to v sešitu *V opiovém doupěti* (DN3/188), kdy předvede newyorskému policejnímu řediteli holmesovskou analýzu kde všude ředitel byl a co tam dělal.⁷⁶ Jinak samozřejmě proplovají *Detektivními novellami* hrdinové jiných sešitových sérií – tak například Nick Carter, který se dokonce v jednom případě stane hlavním hrdinou jinak cliftonovského příběhu, viz DN1/121 (*Černá rokle*), nebo se jména z carterovské série dostanou bezostyšně do série cliftonovské, např. ve DN1/3 (*Černá rota*), kde vystupuje Inez Navarro, jinak hrdinka sešitu s Nickem Carterem⁷⁷. A právě Carter je brán i jako soupeř: „*Tím ukážu, že můj new-yorský soupeř, Nick Carter, ustoupí na druhé místo, kdežto až dosud dělí se se mnou o prvenství*“, DN1/66, *Cliftonův přítel-vrah*, s. 8), nebo detektivové víceméně vymyšlení, kteří ale spolu vždy hlavně soutěží o uznání. Tento specifický „crossover“, využívaný daleko výrazněji od osmdesátých let dvacátého století například v komiksových seriálech, pokračuje v českém prostředí v sérii *Nové detektivní novelly*, kde se u hrdinky Ady Paulsonové objevuje na návštěvě právě Clifton (v jejím prvním příběhu *Detektiv a detektivka* a v DN1/66, *Cliftonův přítel-vrah*, DN1/75, *Detektiv Ward a Léon Clifton* a DN1/131, *Muž s ocelovou rukou*), aby jindy zase tato anglická detektivka mohla alespoň částečně proplout Cliftonovým dobrodružstvím – slovy dnešních televizních seriálů – jako „cameo“.

⁷⁵ „*A poslední doba přináší romantismus ve formě ne nové, ale rafinované: kriminální, eufemisticky zvané detektivní romány a novelly ovládají knižní trh.*“ Mara: Divadlo Uranie. Mladá Praha II, 23. 11. 1906, č. 47, s. 6.

⁷⁶ K opravdu velkému setkání většiny detektivů populární literatury dochází až později v povídce V. E. Coufala *Poslední Holmesův případ* (Komár VIII, 16. 1. 1932, č. 3, s. 8–9), kde spolupracují Holmes, Nick Carter, Vinnetou, detektiv Bangs, Tom Shark, Buffalo Bill, Texaský Jack a Arséne Lupin.

⁷⁷ Srovnej carterovský sešit *Inez Navarro, ženský ďábel* (česky Drážďany, A. Eichler 1908, později též reeditováno v knize *Tři detektivové a Buffalo Bill*, Praha, Orbis 1969 a v knize *Nick Carter – Král zlodějů a jiné příběhy*, Praha, XYZ 2009), původně v němčině vydáno v roce 1904 jako *Ines Navarro, der weibliche Dämon*, z čehož si pravděpodobně A. B. Šťastný vzal jméno hrdinky: v cliftonce jde ovšem „pouze“ o zavražděnou zpěvačku.

3. Evropský kontext vydávání sešitových řad

V okamžiku vzniku DN1 konkurovala na knižním trhu cliftonkám edice dobrodružství Nicka Cartera a sešity s Buffalo Billem, které obojí vydávalo drážďanské nakladatelství Alwina Eichlera.⁷⁸ Detektivní a dobrodružné sešity se na počátku dvacátého století objevují víceméně ve všech zemích evropského kontinentu. Jak ukazují ve své práci *The Continental Dime Novel* (2007) autoři Rimmer Sterk a Jim Conkright, sešity s licenčními příběhy nebo s původní tvorbou vychází v Rakousku-Uhersku (tedy v Českých zemích, Rakousku, Maďarsku a Chorvatsku), Německu a Francii, dále v Rusku, Estonsku, Skandinávii (Dánsku, Finsku, Norsku a Švédsku), Itálii, Polsku, Portugalsku, Španělsku, Turecku, Nizozemí a Belgii. Podstatnou roli pro rozběhnutí všech sešitových sérií mělo právě zmiňované Eichlerovo nakladatelství.

Alwin (často uváděn také jako Adolf) Eichler (1859–1912) se vyučil ve Spojených státech Amerických a do Německa se v roce 1903 vrátil zpět s již zakoupenou licenci na sérii *Buffalo Bill* a *Nick Carter* pro Evropu. Licenci podepsal s nakladatelstvím Street & Smith, které patřilo k pěti hlavních vydavatelů Dime novels v Americe – společně s nakladatelstvími Beadle & Adams, George P. Munro, Norman L. Munro a Frank Tousey. V roce 1905⁷⁹ začal Eichler vydávat nejprve v němčině a posléze distribuovat do dalších evropských jazyků sérii *The Buffalo Bill Stories* a *Nick Carter Library*, resp. *Nick Carter Weekly*, přičemž tyto překlady si Eichlerovo nakladatelství nadále drželo licenčně a do daných zemí je distribuovalo pod svou hlavičkou. Licence z drážďanského nakladatelství pokrývaly vedle

⁷⁸ Podrobněji se Eichlerovu nakladatelství věnuje ve své studii *American Dime Novels on the German Market: the Role of Gatekeepers* Christian Huck (publikováno v kolektivní monografii Christian Huck, Stefan Bauerschmidt (eds.): *Travelling Goods, Travelling Moods. Varieties of Cultural Appropriation /1850–1950/*. Frankfurt am Main, Campus Verlag 2012, s. 105–123); důležitou roli tohoto nakladatele připomeneme v další kapitole.

⁷⁹ J. Randolph Cox uvádí dle všeho omylem rok 1907 (viz J. R. Cox: *The Dime Novel Companion. A source book*. London, Greenwood Press 2000, s. xix), Ronald A. Fullerton ve studii *Toward a Commercial Popular Culture in Germany. The Development of Pamphlet Fiction 1871–1914* (vydáno v *Journal of Social History* XII, 1979, č. 4, s. 498) zase rok 1906, podobně jako Boris Drayluk v již zmiňované knize (zde na s. 31).

němčiny francouzštinu⁸⁰, španělštinu, italštinu, polštinu, češtinu, maďarštinu, ruštinu a skandinávské jazyky.⁸¹

Eichler zakoupil licenci také na obálky, proto jsou shodné s americkými a lokálně přeložený název se nedostává do samotného výrazně barevného obrázku, ale je vysunutý mimo něj. Eichler jen v němčině publikoval 375 pokračování z celkových 819 příběhů carterovské série, která v Americe přestává vycházet v roce 1914 – jak již bylo uvedeno, do češtiny bylo přeloženo a Eichlerem vydáno z tohoto korpusu na 50 pokračování. Náklad jednotlivého sešitu se uvádí vzrůstající od 38 000 až po 80 000 výtisků jednoho čísla.⁸² Eichler svým působením víceméně odstartoval publikační revoluci populární literatury v kontinentální Evropě.⁸³ Sešity byly ovšem větší než cliftonky (27,5 x 21,5 cm) s dvousloupcovou sazbou o rozsahu 32 stran. Celkem vyšlo v drážďanském nakladatelství v licenci pro české země 50 pokračování (zřejmě v letech 1908–1909 v ceně 30 haléřů).⁸⁴

S podobnou snahou dobýt evropský trh sešitovými řadami přicházeli i další němečtí vydavatelé. V Německu vzniká kolem roku 1906 množství sešitových detektivních řad (mj. *Ethel King, ein weiblicher Sherlock Holmes; Fritz Stagarts Abenteuer; John Wilson, aus dem Geheimbuch des berühmten amerikanischen Detektivs; Lord Lister, genannt John Raffles, der geniale Meisterdieb*⁸⁵), které vychází až do počátku první světové války.⁸⁶ Licence těchto řad však již nebyly kupovány do všech zemí – například série *Nat Pinkerton, der König der Detektivs* (vycházející v Dresdner Roman-Verlag) v češtině úplně absentuje, i když z ní vyšlo

⁸⁰ Pod názvy *Nick Carter, le grand détective américain* (od března 1907 do začátku první světové války, celkem 273 pokračování ve dvou sériích), resp. *Nat Pinkerton, le plus illustre détective de nos jours* (celkem 322 pokračování) Srov. WALZ, Robin: *Pulp Surrealism. Insolent Popular Culture in Early Twentieth-Century Paris*. University of California press 2000, s. 51n a RENONCIAT, Annie: *Dimensions internationales du livre pour enfants*, in MICHON, Jacques a MOLLIER, Jean-Yves (eds.): *Les mutations du livre et de l'édition dans le monde du XVIIIe siècle à l'an 2000*. L'Harmattan, Les presses de l'Université Laval 2001, s. 466. Eichlerovu francouzskou pobočku po roce 1914 převzal nakladatel Fernand Laven.

⁸¹ Viz např. BOËTHIUS, Ulf: *När Nick Carter drevs pa flykten. Kampen mot „smutslitteraturen“ i Sverige 1908–1909*. Gidlund 1989, zejména s. 51n.

⁸² Srovnej HUCK, Christian: *American Dime Novels on the German Market: the Role of Gatekeepers*, in Christian Huck, Stefan Bauerschmidt (eds.): *Travelling Goods, Travelling Moods. Varieties of Cultural Appropriation /1850–1950/*. Frankfurt am Main, Campus Verlag 2012, s. 105–124 a též GALLE, Heinz J.: *Groschenheftchen, Reihen und Serien als Sammelgebiet*, in *Imprimatur*. Ein Jahrbuch für Bücherfreunde, 2003, č. 18, s. 172.

⁸³ A sám se stal její obětí: po kritice a výrazném tlaku konzervativních kruhů proti populární literatuře se Eichler dostal do velmi špatné finanční situace, kterou vyřešil 12. ledna 1912 sebevraždou.

⁸⁴ Později se příběhům s Nickem Carterem věnovalo nakladatelství Julia Alberta, kde v roce 1926 vyšlo 26 pokračování.

⁸⁵ Z příběhů Lorda Listera vyšel česky jeden sešitový svazek až v roce 1925 (*Zločin Sing Chany*, nakl. Jar. Havránek).

⁸⁶ A jak informuje noticka ve Zvonu v roce 1916, „*Velící generál v Münsteru potírá nabídku i prodej literárních škvárů válečných zakázav, aby byla určitá díla ve výkladech umístována, v čítárnách půjčována apod. Vydán o nich zvláštní index, který rozeznává literaturu detektivní, dobrodružnou, rozpustilou, spisy závadně vlastenecké, romány hanlivé a pornografii oboru medicínského i literárního. Mezi zakázanými je ‚Nick Carter‘, ‚Ethel King, ein weiblicher Sherlock Holmes‘ [...].“ (Zvon XVI, 2. 3. 1916, č. 23, s. 324.)*

mezi lety 1907 až 1915 celkem 476 pokračování v němčině⁸⁷ a 337 ve francouzštině. Zároveň právě tato série sehrála zcela zásadní roli v populární literatuře v carském Rusku⁸⁸, přičemž dobové články i v českém prostředí zmiňují obří náklady: „v Rusku bylo rozprodáno za 14 dní 217 tisíc exemplářů detektivek, za r. 1908 bylo jich vydáno 5 642 000 exemplářů. [...] Nejoblíbenější detektiv je Sherlock Holmes, po něm Natt [sic!] Pinkerton.“⁸⁹, případně ještě konkrétnější: „V Rusku od 7. do 21. ledna 1909 – tudíž pouze za 14 dní! – vydáno bylo detektivních povídek a románů Sherlocka Holmesa 60 000 výtisků, Nic [sic!] Cartera 51 000, Zajímavých příhod znamenitých policejních agentů 48 000, Nat Pinkertona 46 000, Pat Kornera 12 000 mimo jiné menší náklady.“⁹⁰

Jak jsme již zmínili, v roce 1909 začala vydávat brněnská tiskárna Winiker a Schickardt edici *Z tajných zápisů světového detektiva*, inspirovanou výrazně formátem a podobou sešitů s Nickem Carterem. V tomto případě se jednalo o překlady původní německé série autorů Kurta Matulla (1872–1930) a Thea von Blankenseea (vlastním jménem Matthias Blank, 1881–1928), kteří na přelomu let 1906 a 1907 začali v Berlíně vydávat v nakladatelství Verlagshaus für Volksliteratur und Kunst⁹¹ sešity, shrnuté nejprve pod název *Detektiv Sherlock Holmes und seine weltberühmten Abenteuer* (tedy *Detektiv Sherlock Holmes a jeho úžasná světová dobrodružství*). Matull pracoval v letech 1902 až 1906 jako novinář v newyorském deníku *Evening Post*, odkud pravděpodobně znal dobře situaci kolem dime novels a v mnohém se mohl ve své práci na sešitech inspirovat.

Kvůli autorským právům⁹² byla tato série po jedenácti svazcích přejmenována na *Aus den Geheimakten des Welt-Detektivs. Kriminal-Wochenschrift (Z tajných zápisů světového*

⁸⁷ Uváděno ovšem i jen 407 pokračování, viz JÄGER, Georg: Der Kampf gegen Schmutz und Schund, in ESTERMANN, Monika (ed.): *Archiv für Geschichte des Buchwesens*. Bd. 31, Frankfurt am Main, Buchhändler-Vereinigung 1988, s. 164.

⁸⁸ K ruskému prostředí viz citovaná kniha Borise Drayluka, dále též viz COX, J. R., c. d., resp. BISCÉGLIAIS, Jacques: *Trésors du roman policier. Catalogue encyclopédique 1985–1986*. Paris, Les éditions de l'amateur 1984 a QUEFFÉLEC, Lise: *Le roman-feuilleton français au XIXe siècle*. Paris, Presses universitaires de France 1989.

⁸⁹ Mauer: Rozhledy časopisecké. Pedagogické rozhledy XXIII, prosinec 1909, č. 3, s. 329.

⁹⁰ SEDLÁČEK, Hanuš: O jedu. Pošumaví VIII, 4. 6. 1910, č. 11, s. 89.

⁹¹ Chaos, který kolem vydávání jednotlivých sérií panuje, ukazují nejen zmatky v dataci, ale také v uvádění jiných vydavatelských údajů – Hektor Haarkötter například v knize *Nich-endende Enden* (Würzburg, Königshausen & Neumann 2007) uvádí jako vydavatele Eichlerovo nakladatelství (pozn. na s. 216).

⁹² Detektiv vystupuje v prvních jedenácti pokračováních jako Sherlock Holmes, aniž by měly příhody cokoli společného s Doylovým dílem. Později je přejmenován na Mistra a z Watsona se stane Harry Taxton. Ten dostal v letech 1919–1925 dokonce vlastní sešitovou sérii *Harry Taxon und sein Meister*. Ve dvacátých letech byly původní příběhy série přepsány pro novou postavu jménem Harry Dickson a vedle nic vznikla řada příběhů nových. Blíže in MAASE, Kaspar: *Die Kinder der Massenkultur. Kontroversen um Schmutz und Schund seit dem Kaiserreich*. Frankfurt am Main, Campus Verlag 2012, s. 192n a GALLE, Heinz J.: *Groschenhefte. Die Geschichte der deutschen Trivilliteratur*. Frankfurt am Main, Ullstein 1988, s. 31, týž: *Volksbücher und Heftrömene. Bd. 2: Vom Kaiserreich zum „Dritten Reich“ – 40 Jahre populäre Lesestoffe*. Lüneburg 2006, s. 58n., a WANJEK, Peter: *Bibliographie der deutschen Heftrömene 1900–1945*. Wildersdorf o J. 1993, s. 105–108.

detektiva. Kriminální týdeník), aby v ní vyšlo dalších 219 pokračování (od ledna 1907 do června 1911). V českém překladu vyšlo pouhých 10 sešitů, vydávaných navíc na přeskáčku a nedodržující chronologii původní série.⁹³ Podobně jako u Carterových příhod byla popularita této sešitové edice výrazná a vedle znovu obnovení licence v letech 1912 až 1914 (s přesunem do berlínského nakladatelství Gustav Müller & Co.) ji přebíraly různé vydavatelské subjekty po celé tehdejší Evropě pod různými názvy a změněnými jmény postav (v Itálii např. jako *Petrosino. Il grande poliziotto italo-americo*).

⁹³ Srovnej *Lexikon dobrodružné literatury*, sv. 5. Sešitky a sešitové edice (Praha 2012) a stránky <https://www.pitaval.cz/serie/848-z-tajnych-zapisku-svetoveho-detektiva> (přístup 2. 2. 2017).

4. Postava hledá autora (autory?)

Celá cliftonovská série se od začátku tvářila jako přetlumočení z angličtiny⁹⁴, vycházející přímo z autentických zápisků slavného amerického detektiva. Že to adresáti akceptovali, potvrzuje fakt, že toto tvrzení je průběžně po celé dvacáté století replikováno, například Oldřichem Železným ještě v devadesátých letech: „*Z hlediska autorského šlo u ‚Paměti Léona Cliftona‘ jednak o překlady z amerických originálů, jednak o autory naše, převážně anonymní.*“⁹⁵

Dosti dlouho veřejnost také respektovala fikci, že „autorem“ je slavný detektiv a text sešitů pouze mírně upraven anonymním spisovatelů-ghostwriterem, jako to bylo například v případě příběhů Buffalo Billa.⁹⁶ Ještě v roce 2006 tak např. Otakar Chaloupka ve svém úvodním slově k zatím poslednímu výboru z cliftonek v poněkud romantizujícím duchu píše, že snad bylo i autorovo přání nevyzradit, kdo cliftonky psal: „*Ctěme toto přání, u pseudonymů tak často hnidopišskými literárními vědci porušované jen proto, aby se blýskli svou badatelskou snaživostí.*“⁹⁷

Zakrytí skutečného autora, či autorů, anglickým jménem nebylo přitom vědomou literární mystifikací: Storchův způsob uvedení těchto příběhů na trh představoval víceméně klasický obchodní trik, kterým nakladatelství opakovalo již předtím vyzkoušené praktiky. V případě cliftonek anonymita spisovatele násobila – podobně jako v edici *Zapovězené ovoce* – zvolený typ exotické četby pro nenáročného čtenáře, okouzleného cizím prostředím a mnohdy i nečekanou brutalitou. Přímý důkaz českého původu Cliftona neexistuje,⁹⁸ i když stopy vedoucí k jeho českým kořenům existují a některé z nich se i potvrdily. Klíčovým argumentem je samozřejmě to, že vyprávění o Cliftonových dobrodružstvích nebyla – na rozdíl od příběhů Toma Sharka a Nicka Cartera – nikdy publikována za hranicemi Česko(slovenska), tj. nebyla vydána v cizím jazyku. Dalšími stopami mohou být také jména postav, která naznačují český původ, byť znějí cizokrajně: stačí vzpomenout na „Američana“

⁹⁴ Tedy podobně jako v edici *Zapovězené ovoce*, kde šlo o vykonstruovanou francouzskou literaturu.

⁹⁵ ŽELEZNÝ, Oldřich: Jak cliftonové přišli na svět, in Léon Clifton & Tom Shark. Praha, Magnet-Press 1992, s. 123.

⁹⁶ Příběh Williama F. Codyho, čili Buffalo Billa (1846–1917) je víceméně známý, připomínám jen jeho důležité setkání s „plukovníkem“ Edwardem Judsonem (1821 nebo 1823–1866), který pod jménem Ned Buntline zpracoval smyšlené příběhy Buffalo Billa za tichého souhlasu samotného Codyho. Celkem vzniklo kolem 400 novel o životě slavného dobyvatele Divokého Západu.

⁹⁷ CHALOUPKA, Otakar: Léon Clifton se vrací... in Léon Clifton... se vrací, Praha, CZ Books s. r. o. 2006, s. 7.

⁹⁸ „*Šuškal se sice mezi odborníky, že hrdina [...] je českého původu [...].*“ –ius: Kdo je autorem Cliftonek? Lidové noviny XXXIV, 3. 4. 1926, č. 171, s. 8.

jménem Terible (DN3/188), na Mr. Rygola (DN1/225), na nadužívání jmen jako Brown, Black, White nebo Green.

Dobová veřejnost dle všeho ovšem přinejmenším tušila, že nejde o překlady z angličtiny, V roce 1914 píše například anonymní doktor z války: „Dozvěděl jsem se [...], že autorem těchto sešitků, jichž se zahemžilo na knihkupeckém trhu jako červů, je prý Pražák, jenž je vyráběl jako pekař housky.“⁹⁹ V podobném duchu – aniž by autora jmenoval – psal ve stejné době Antonín Ježek v časopise *Vychovatel*: „Detektivky Štorchovy (sic!) vycházely z rukou pedagoga-učitele, který brousil svou fantazii v dobrodružstvích.“¹⁰⁰

Ve starší literatuře jsou za autory série autoři považováni Jaroslav Pulda a zejména již zmíněný Alfons Bohumil Šťastný. Jaroslavu Puldovi (1871–1926) je podle našeho názoru autorství připsáno omylem, i když se stalo součástí výkladového hesla v *Lexikonu české literatury*¹⁰¹ a uvádí jej i další zdroje, jako například Jaroslav Vopravil ve *Slovníku pseudonymů v české a slovenské literatuře* (1973), který informaci převzal zřejmě z Bibliografického katalogu. Pulda jako autor cliftonek figuruje též ve vzpomínce Františka Springera *Četba s Cliftonem*, která vyšla v roce 1970 v *Lidové demokracii*. „Kdo připravoval ty detektivní novely, které se čtly, půjčovaly a dědily, a za jejichž čtení při vyučování hrozila ředitelská důtka s karcerem? Po léta je psal spisovatel a překladatel Jaroslav Pulda, který s pomocí cizích pramenů se zásobil kriminální tematikou.“¹⁰² Springer (1897–1985) se však ve své vzpomínce na dětská čtenářská léta nechal poněkud unést a Puldovo autorství tak zůstává podloženo jen jeho tvrzením.

K propojení Puldova jména s cliftonkami patrně došlo díky tomu že herec Jaroslav Pulda (působící hlavně v brněnském, ale i pražském Národním divadle, v Plzni a Slovenském národním divadle), byl autorem divadelní hry *Zatkněte vraha!*, která byla inscenována v říjnu 1907 s podtitulem „s částečným použitím paměti amerického detektiva L. Cliftona“.¹⁰³ Ve

⁹⁹ MUDr. ...la: Čtenář ve vojenské nemocnici. Máj XII, 30. 10. 1914, č. 44, s. 498.

¹⁰⁰ JEŽEK, A.: Několik kapitol o mládeži. *Vychovatel* XXIX, Učitelská příloha XVII, č. 1, 1914, s. 25.

¹⁰¹ „údajně se též podílel na dobové literární mystifikaci psaním tzv. cliftonek, dobrodružných příběhů amerického detektiva Léona Cliftona“, jež byly vydávány za autentické paměti tohoto hrdiny“, in: [Ilja Svatoňová]: Jaroslav Pulda, *Lexikon české literatury 3/II P–Ř*. Praha, Academia 2000, s. 1170.

¹⁰² SPRINGER, František: *Četba s Cliftonem*. *Lidová demokracie* XXVI, 3. 12. 1970, č. 286, s. 4.

¹⁰³ Hra měla benefici ve vinohradském Pištěkově lidovém divadle v Praze dne 10. října 1907 v Puldově režii. Dle dobové reklamy se jednalo o hru se zpěvy o třech jednáních (viz Pištěkovo lidové divadlo... *Národní listy* ILVII, 10. 10. 1907, č. 280, s. 6), přičemž hra o své premiéře měla „bouřlivý úspěch a velikou návštěvnost“ (Pištěkovo lidové divadlo... *Národní politika* XXV, 12. 10. 1907, č. 282, s. 7). V prosinci 1907 převzalo hru Lidové divadlo v Praze VIII. Libeň (v režii Antonína Vedrala), v únoru 1908 vychází *Zatkněte vraha!* tiskem, tentokrát s podtitulem *The Grant Carlin*, jako 284. svazek edice Ochotnické divadlo (Praha, nakl. M. Knapp). Hru posléze zkoušelo Družstvo pro zřízení lidového divadla v Karlíně (viz zpráva Družstvo pro zřízení... *Národní politika* XXVI, 15. 10. 1908, č. 284, s. [6], příloha) a též ji pravděpodobně i inscenovalo dne 18. 10. 1908 v karlínském divadelním sále v tehdejší č.p. 161 (jinak restauraci Boh. Cipry), viz Družstvo pro zřízení...

stejně době ovšem Pulda zdramatizoval a režíroval také řadu dalších populárních děl (mj. Verneův román *Cesta kolem světa za 80 dní*). Se Storchovým nakladatelstvím však nikdy nijak nespolupracoval – proto se nezdá příliš pravděpodobné, že by týden co týden právě pro toto nakladatelství psal další pokračování Cliftonových příběhů. O případném autorství se ostatně nic nedozvíme ani z Puldových knižně vydaných vzpomínek z knihy *Taškařiny* (1922) – snad kromě zmínky, která spíše odkazuje k divadelní hře, než k čemukoli jinému: „*Petržilka hleděl na něho v zanícení. Tak asi vypadal slavný Leon Clifton, nežli se vydal na lov za zločinci.*“¹⁰⁴ K samotnému jménu detektiva se pak Pulda vrací snad jen v úsměvném fejetonu *Policejní pes* z plzeňského *Českého deníku*: „*Pes jmenuje se Clifton (raďte vyslovovat anglicky, by Vám rozuměl, tedy ‚Klajftn‘)* [...]“¹⁰⁵ Vzhledem ke grotesknímu a spíše humornému pojetí dalších Puldových textů se dá jeho autorství *Detektivních novell* víceméně vyloučit.

Oprávněněji je za hlavního autora cliftonek, považován Alfons Bohumil Šťastný (30. 6. 1866, Praha – 24. 3. 1922, Praha), spisovatel, který obecnou i měšťanskou školu vychodil na Smíchově a poté kvůli zdravotním problémům nedokončil učitelský ústav v pražské Panské ulici. Od roku 1883 se živil jako spisovatel z povolání, což ve výsledku znamenalo neustále psát pro hmotné zajištění rodiny: jak věcně konstatuje *Lexikon české literatury*: „*přes značnou extenzitu své tvorby se však často ocital v existenční tísní.*“¹⁰⁶ – Výsledek Šťastného literárního snažení proto býval značně různorodý, zahrnutý do víceméně jedné věty: „*Byl dobrým spisovatelem lidovým.*“¹⁰⁷

Šťastného smysl pro poetiku populární literatury naznačuje i dopis, který poslal do redakce *Národní politiky* březnu 1922, byť je datován téměř rok před tím (25. dubna 1921). Píše v něm: „*Až tento dopis obdržíte, nebude mne již mezi živými. Jsem již delší dobu stížen nezhojitelnou nemocí, skon můj jest neodvratný. Proto píši toto již nyní, dokud ještě mohu. Prosím, abyste připojeného nekrologu užil k malé vzpomínce na mne ve sloupcích ‚Národní politiky‘. Nečiním tak snad ze ctižádnosti, kteráž mi vůbec byla neznáma, ale proto, aby se česká veřejnost spíše rozpomněla na moji opuštěnou rodinu, která ztrácí ve mně jediného živitele.*“¹⁰⁸

Národní politika XXVI, 16. 10. 1908, č. 285, s. [5], příloha. V roce 1910 byla hra představena i olomouckému publiku, viz Kulturní drobnosti. Čech 9. 1. 1910, č. 8, s. 4.

¹⁰⁴ PULDA, Jaroslav: Taškařiny. Hrstka veselých vzpomínek. Bratislava, Legiografia 1922, s. 63. – Povídka, ve které se Petržilka objevuje, se jmenuje *Karel opět na útěku* a má podtitul *Detektivní historka*.

¹⁰⁵ PULDA, Jaroslav: Policejní pes. Český denník II (XLIX), 7. 9. 1913, č. 245, s. [1].

¹⁰⁶ mv [=VOJTKOVÁ, Milena]: A. B. Šťastný, in MERHAUT, Luboš (ed.): *Lexikon české literatury 4/I S–T*. Praha, Academia 2008, s. 725.

¹⁰⁷ Z našeho života. Vlast XXXVIII, 1921/22, duben 1922, č. 7, s. 336.

¹⁰⁸ Úmrtí. Národní politika XL, 25. 3. 1922, č. 84, s. 5.

V novější době Šťastného jako autora cliftonek ztotožnil například Michal Schonberg, který tuto informaci získal se při práci na knize *Osvobozené* od Jana Mikoty (1903–1978), někdejšího tajemníka Hudební matice Umělecké besedy, který „hovořil s několika českými předválečnými vydavateli“ a posléze Schonberga informoval, že „autorem cliftonek byl pravděpodobně A. B. Šťastný.“¹⁰⁹

Nicméně toto „tajemství“ nebylo až tak tajemstvím. Bylo poodkryto již čtyři roky po Šťastného smrti, a to během jednání pražského zemského civilního soudu. Dne 2. dubna 1926 se totiž u tohoto soudu projednávala žaloba Josefy Šťastné (??–1960), vdovy po A. B. Šťastném, na vydavatele Václava Jenče (vydavatel DN3) „o určení práv původských a náhradu práva autorského neprávem postoupeného“.¹¹⁰ Šťastná, zastoupená dr. Janem Löwenbachem, v něm žádala o celkem 14 900,– Kč. Žalobkyně přitom „upozornila právního zástupce žalovaného, že převod nakladatelských práv neuznala a že svolení k němu odpírá, poněvadž žalovaný není odborníkem a jako takový nemá dostatečné způsobilosti a průpravy, takže nemá k němu důvěry. Žalovaný ujal prý se vydávání těchto novel jen z touhy po zisku. [...] Žalovanému byla určena čtrnáctidenní lhůta k podání písemné odpovědi na žalobu.“¹¹¹

Výsledek soudu není znám, nicméně o padesát let později, v roce 1976, v samizdatovém časopisu *Acta incognitorum* (vydáváném v letech 1976 až 1988 skupina přátel / absolventů z tehdejší FF UK v Praze) byl zveřejněn příspěvek nazvaný *Hrdina Leon*, který ledacos objasňuje. Jeho autorka Eva Frídová v něm mj. cituje dopis dcery A. B. Šťastného Myrtily Frídovi z 27. září 1976.¹¹² Cliftonky psal prý z větší části Šťastný, ale s ním „ještě někdo jiný. [...] Po tatínkově smrti byly pak zase vydávány před II. válkou a ještě i v ní, vím, že maminka chodila si pro honorář k nakladateli Jenčovi na Vinohradech... Tedy určitě vím, že autorem větším dílem byl tatínek, jinak by nám nikdo byl nic neplatil. A byl to vítaný příspěvek ve válce, že se mohlo koupit něco navíc, když přiděly na lístky byly minimální...“¹¹³ Z toho lze usuzovat, že v roce 1926 během soudu došlo k vyrovnání, takže následné vydávání DN3 v Jenčově nakladatelství (a později pravděpodobně i v DN4 a DN5 v nakladatelství Václava

¹⁰⁹ Michal Schonberg odkazuje na dopis Jana Mikoty z 21. 2. 1971, viz SCHONBERG, Michal: *Osvobozené*. Praha, Odeon 1992, s. 93.

¹¹⁰ –ius: Kdo je autorem Cliftonek? Lidové noviny XXXIV, 3. 4. 1926, č. 171, s. 8.

¹¹¹ Tamtéž. – Jenč dle všeho vydával *Detektivní novely* v odhadovaném nákladu 5000 kusů. Finanční ztráta a škoda na vdově Josefě Šťastné byla (při minimálním autorském honoráři 70 Kč za tiskový arch a tisíc výtisků) vyčíslena nejméně 4900 Kč, a k této částce byla připočtena i autorská práva za 10 000 Kč. Zajímavé je srovnání s dobovým honorářem uváděným u sešitů Nicka Cartera – náklad býval kolem 25 000 kusů a týdenní příjem činil prý 7000 marek, viz Bt: Richard Nordhausen: Zwischen 14 und 18. Pedagogické rozhledy XXIV, červenec 1911, č. 10, s. 1068.

¹¹² Za upozornění na článek děkuji Eduardu Burgetovi. – Myrtily Frída (1919–1978) byl mj. autorem předmluvy k publikaci *Tři detektivové a Buffalo Bill* (1969).

¹¹³ ef [=FRÍDOVÁ, Eva]: *Hrdina Leon*. *Acta incognitorum* II (smz.), prosinec 1976, č. 4, s. 417–418.

Palána) se již opíralo o souhlas Josefy Šťastné jako dědičky autorských práv a s tím související finanční úhradu.

Problematiku autorství a finančního ohodnocení autora již v průběhu sporu komentoval v *Národním osvobození* sloupek Čestmíra Jeřábka, který se A. B. Šťastného a Cliftonek víceméně zastal: „*Vnucuje se otázka, nevehnala-li autora Cliftonek v anonymitu (s přirozenými následky v ohledu finančním) obava před literární kritikou. Necht' si tato obava připadá jakkoli groteskní, nemohla by překvapovat u autora, věřícího ještě v povznešenost stavu spisovatelského a zpracovávajícího materií detektivní jen jaksi ‚levou rukou‘. Česká literární kritika, zvyklá polykat ochotně a nadšeně kdekteré zahraniční sousto a zaujatá skoro idiosynkraticky proti stravě domácí, mohla ho právem děsit jako úskalí, o něž lze hravě ztroskotat.*“¹¹⁴

Zajímavá je také zpráva z roku 1936 z plzeňské *Nové doby*, jejíž dobře informovaný autor, skrytý pod šifrou mk-, konstatuje: „*Původ Cliftonek je nadmíru podivný. První svazky těch krváků za lidovou cenu 15 hal. vyšly u nás roku 1903 (sic!). Je tu však tvrzení, že již dávno předtím byly vydávány v Německu a prvních šest sešitů přeloženo z němčiny spisovatelem A. B. Šťastným. [...] Sedmý svazek, Již máme vraha, napsal prý pro nakladatele Štorcha (sic!) v Karlíně již A. B. Šťastný sám. Podle záznamů dostal autor za jednu Cliftonku 6–10 zlatých honoráře. Byly to tehdy slušné peníze. Svazek stál 15 hal. a vycházel v nákladu asi 10 000 výtisků. Osoba autora byla dlouho tajemstvím. Nakladatel i autor to tajili. [...]*“¹¹⁵

Vysvětlení toho, proč se Šťastný k autorství Cliftonek nikdy nepřihlásil, nabízí také nekrolog z deníku *Čech*: „*Nejčtetnějšími pracemi přispíval do listů katolických. [...] Náležel také k nejpilnějším spisovatelům pro mládež. I tu přinesly nejvíce jeho prací ‚Rajská Zahrádka‘ a ‚Anděl Strážný.‘ [...] Zemřel tichý a neúnavný pracovník a tichý, do vůle Boží odevzdaný trpitel, který si v české literatuře a zvláště katolické zajistil svými pracemi čestné místo.*“¹¹⁶ A obdobně Šťastného charakterizuje také časopis *Dorost*: „*Myslím, že bude asi málo katolických čtenářů, kteří by se nesetkali s pěknými povídkami tohoto pilného spisovatele. [...] Stížen vleklou chorobou, vypustil svoji šlechtnou duši v pátek dne 24. března ve věku 56 let. Čtenáři jeho vzpomenu jeho šlechtné duše na modlitbách.*“¹¹⁷ Šťastného dlouhodobé spojení s katolicky orientovanými časopisy a jejich beletristickými přílohami vcelku logicky vysvětluje, proč nechtěl být spojován s typem psaní, který byl snahám katolických kruhů přímo protikladný. Konzervativní katolické listy a okruhy učitelské

¹¹⁴ JEŘÁBEK, Čestmír: Léon Clifton odhalen. *Národní osvobození* III, 7. 4. 1926, č. 96, s. 5.

¹¹⁵ mk-: Historie o detektivovi ze starého archivu. *Nová doba* LII, 14. 4. 1936, č. 105, s. 4.

¹¹⁶ Spisovatel A. B. Šťastný +. *Čech* XLVII, 25. 3. 1922, č. 84, s. 4.

¹¹⁷ Spisovatel A. B. Šťastný zemřel. *Dorost* IV, 1. 4. 1922, č. 14, s. 204.

byly ostatně od počátku nejvýrazněji proti vydávání cliftonek – a Šťastného případné přiznání by jej tak mohlo připravit o publikační prostor i o finanční zdroj.¹¹⁸

Navzdory určení Šťastného jako hlavního autora cliftonek zůstává problém spoluautorů nadále otevřen, byť se již od dvacátých let objevovaly náznaky toho, kdo by mezi ně mohl patřit.¹¹⁹ Výše citovaná zpráva z plzeňské *Nové doby* ovšem obsahuje i další odhalení, které autorství *Detektivních novell* zcela zásadním způsobem upřesňují: „*Ale spisovatel Šťastný nebyl podle všeho jediným výrobcem cliftonek. Ze starého záznamu je zřejmo, že některé z cliftonek napsal také obuvnický mistr z Vyšehradu, přednosta stanice v Praze a kterýsi spisovatel, dnes již mrtvý, pod pseudonymem Kriegelstein.*“¹²⁰ Bohužel netušíme, co autor článku mínil oním „starým záznamem“, stejně jako nejsme schopni zjistit, zda opravdu prvních šest sešitů bylo jen adaptací německé látky. Možné to samozřejmě je, A. B. Šťastný byl dlouhodobě zručný adaptátor mnoha cizích motivů.

Kdo tedy byli oni tři další autoři? Dva z nich – „obuvnický mistr z Vyšehradu“ a „přednosta stanice z Prahy“ – jsou bohužel určení velmi obecně, takže není naděje, že by vystoupili z anonymity. Jedinou stopou pak zůstává „spisovatel jménem Kriegelstein“. Literární historie totiž registruje Jana Kriegelsteina (1867–1917), magistrátního úředníka, prozaika, dramatika a autora prací o divadle (*Katechismus ochotnického divadla*, 1907), ale též redaktora časopisů *Divadelní svět*, *Mladá Praha*, *Zájmy účetního úřednictva* a *Intimní Praha*, které publikoval zejména pod jmény Hanuš Kriegelstein a Hanuš Vojan. Tento Kriegelstein nadto skutečně spolupracoval se Storchovým nakladatelstvím (například v edici *Storchovy nové merendy*, 1907), byť na druhé straně některé jeho články z *Mladé Prahy* deklarují jeho odstup od populární literatury.¹²¹

Tím ale veškerá naše znalost věcí končí a další stopy nejsou. Opatrně bychom tedy mohli po těchto všech informacích konstatovat, že autorem *Detektivních novell* je zejména A. B. Šťastný, přičemž blíže neurčité množství sešitů mohli napsat tři další anonymní autoři, z nichž by jeden mohl být Jan Kriegelstein, třebaže jeho autorství je spíše hypotetické.

Existují ovšem i další – povětšinou literární – „objasnění“ autorství *Detektivních novell*. Ponechme zatím stranou knihu Bedřicha Beneše-Buchlovana *Nejposlednější dobrodružství*

¹¹⁸ Pokud bychom hledali důkazy pro Šťastného autorství samotných textech, mohli bychom za něj považovat žert, kterým by v 46 díle mohla být věta: „*Den 30. července nikdy mi nevytizí z paměti!*“ – 30. července se totiž Šťastný narodil.

¹¹⁹ Ostatně srovnej třeba dobový komentář: „*Vždyť řadu našich Cliftonek psal člověk, jenž pro svou chorobu dvacet let neopustil své židle a o životě za dveřmi svého bytu neměl tušení.*“ (Delta: Tiskopisy ohrožují mládež, Zvon XXXIV, 18. 10. 1933, č. 5, s. 70).

¹²⁰ Tamtéž.

¹²¹ Například článek Buffalo Bills Todesritt... podepsaný H., který vyšel v *Mladé Praze II*, 18. 1. 1907, č. 2 a 3, s. 6: „*Sešitky tyto opanovaly v poslední době prodejny novin a trafik a bodří Čecháčkové je kupují [...]*“.

Leona Cliftona (1925), jíž se budeme věnovat později, a věnujme se výkladu, jenž nabídl prozaik Josef Cheth Novotný¹²² ve druhém dílu románu *Leon Clifton versus Klemzloadet* (1930). Na obranu cliftonek v něm totiž vystoupí sám Clifton, který prohlásí, že se ve skutečnosti jmenuje Leopold Skalák a je americký Čech, který se narodil v roce 1864 v Karlíně. Jako své kamarády pak uvádí Jana Mucka z karlínské reálky a jistého Šťastného, studujícího na učitele: „já se chtěl stát světoznámým hercem, Šťastný spisovatelem a Mucek žurnalistou.“¹²³

Jestliže postava jednoho z těchto kamarádů pravděpodobně poukazuje k výše zmíněnému Alfonsi Bohumilu Šťastnému, druhého by bylo možné propojit s Janem Muckem, který je v literární a kulturní historii známější pod jménem Pavel Albieri (1861–1901), zvláště když tento od páté třídy opravdu navštěvoval reálku v Karlíně a později odešel do USA.

Podle Novotného románu měl Skalák bydlet u své sestry, která žila s tajným policistou a ten mu vyprávěl řadu příhod ze své praxe, o čemž se Skalák měl zmínit „oběma kamarádům, Muckovi i Šťastnému.“¹²⁴ Když se Mucek v roce 1897 vrátil z USA a začal vydávat časopis *Reforma*, Šťastný do něho psal causerie a Skalák sháněl inzerenty. Po zániku časopisu Mucek opět odešel zpět do Ameriky, kam za ním vyjel i Skalák, zatímco Šťastný zůstal v Čechách. Skalák se zprvu protloukal jako herec, až se posléze stal se detektivem. „*Tehdy také vznikla má přezdívka ‚The grant Carlin‘ – a poněvadž vás nechci unavovat celou historkou o dopadení vraha, povím vám alespoň o vzniku přezdívky. Když zapisoval reportér moje jméno, nepostačilo mu, že se jmenuji Leo Skalák, chtěl vědět, odkud jsem... Řekl jsem mu prostě ‚of Karlín‘... On si to potom celé zamerikanizoval a vzhledem k tomu, že slovo ‚Carlin‘ se mu lépe četlo než ‚Skalák‘, udělal ze mně L. S. Carlina... To byl můj první, nedobrovolný pseudonym. A když jsem již u tohoto svého ‚majstrštyku‘, řeknu vám také, že tato celá příhoda s vypátráním vraha udála se v jednom z amerických měst [...]. Tím městem je Clifton v distriktu New Jersey.*“¹²⁵

Skalák se pak měl stát detektivem v Chicagu, zatímco Mucek vydával v New Yorku časopis *Americký sborník* a Šťastný psal v Čechách knihy pro mládež. Byl to prý Mucek, kdo v roce 1900 Skaláka upozornil, jak je populární žánr detektivek, a protože si Šťastný ve svých dopisech do Ameriky neustále stěžoval na svou bídu, Skalák mu poradit: „*Vyjednej si u některého nakladatele, že budeš mít k dispozici memoáry chicagského detektiva, že to je velice dobrý obchod, aby ti stanovil lhůtu, v níž bys mohl takové sešitky vydávat, já ti budu posílat*

¹²² Josef Cheth Novotný (1900–1967), píšící později pod jménem Kuzma, plodný autor, překladatel i publicista.

¹²³ NOVOTNÝ, Josef Ch.: *Leon Clifton versus Klemzloadet. II. díl.* Praha, Max Forejt 1930, s. 170.

¹²⁴ C. d., s. 171.

¹²⁵ NOVOTNÝ, Josef Ch.: C. d., s. 174.

*náměty, které zpracuješ. Také případně první novelu vypracuji jako vzor a pošlu ti mapy a podobné věci (jména hrdinů, ulic, popis míst atd.), které k zpracování takové novely budeš potřebovat. Bude to originální. Stálý příjem budeš mít zajištěn ty i nakladatel!!“¹²⁶ Šťastný prý souhlasil s tím, že první novelu poslal Skalák. „*Jak vzniklo jméno Clifton, nemusím snad dlouho vykládat. Zmínil jsem se již o městu, kde byl založen můj detektivní věhlas. Pro zajímavost si však povšimněte i toho, že i s mým českým jménem se onen pseudonym shoduje... Slovo ‚Clif‘ znamená anglicky skalinu, skály... Mé jméno Skalák bylo prostě přeloženo do angličtiny [...].“¹²⁷**

Celá tato historie podaná Novotným je pozoruhodnou kombinací fikce a pravděpodobné reality. Město Clifton samozřejmě existuje (v okrese Passaic Country v New Jersey), stejně jako jsou doložené aktivity Pavla Albieriho (Jana Mucka), který v roce 1898 opravdu vydával měsíčník *Americký sborník*. Podobně pro časopis *Reforma* psal v roce 1897 A. B. Šťastný. Zarážející jsou podrobnosti a funkční návaznost – to vše má ale jediné „kdyby“: není možné doložit existenci někoho takového, jako je Leo Skalák. Je to románová postava (která je zároveň Cliftonem!). Jakkoliv se tedy zdá, že se Novotnému podařilo opřít své vyprávění o data získaná od pamětníků, jako celek je nutno takové „svědectví“ chápat jako fikci.

Součástí úvah o cliftonkách jsou i prameny, uvádějící, že se jejich autory mohli stát sami čtenáři rekrutující se z řad dospívající mládeže. Ti prý nakladatelstvím mohli nabízet náměty nebo dokonce celé texty. Výmluvná je například vzpomínka Vladimíra Neffa:

„Nad kliftonkou jsem se mohl osmělit a říci: tohle svedu taky, ačkoli mi bylo nějakých třináct let.

Napsal jsem tedy kliftonku. Už nevím, jak se jmenovala, ale znalec literatury by ji možná dokázal identifikovat. Šlo tam o to, že oběť stačila v posledním okamžiku života stisknout spoušť fotoaparátu, takže na filmu se zobrazila smrtící dýka, ana sviští vzduchem, i zlobou netvorně zkřivený padouchův obličej. Léon Clifton pomocí svého kladívka film vyvolal, padoucha poznal a vzápětí zatkl.

Co teď? Jak způsobit, aby dílko bylo vytištěno a dáno do prodeje pod tou sympatickou zamřížovanou obálkou? Vydal jsem se ke zdroji, totiž k té čilé ženské osobě v papírnictví v Jeruzalémské ulici. Neurčitě jsem se domníval, že právě ona tiskne všechny ty sešity, které jsou tu na prodej.

„Napsal jsi kliftonku? Ukaž, já si to přečtu,“ pravila ta žena bez váhání, když jsem jí vyložil, oč jde. „Přijď za týden.“

¹²⁶ C. d., s. 176.

¹²⁷ C. d., s. 177.

Přišel jsem tedy za týden.

„Kliftonku ti vydáme,‘ pravila. ‚Tady máš dvacetikorunu.‘

A ona opravdu vyšla! K mé zlosti ji někdo předělal, ale fotoaparát, smrtící dýka a znetvořený škleb to byly! Horečně jsem napsal dvě další, odevzdal a za týden si šel pro čtyřicet korun. Ale to zklamání.

„Je to pitomost,‘ řekla ta čilá ženská osoba. ‚Nestojí to za nic. Máš korunu? Vyšel nový Pirát Klaus.‘

Tehdy jsem se zapřísáhl, že už nikdy žádnou kliftonku nenapišu, a tuto hrozbu jsem splnil.“¹²⁸

Pokud vůbec můžeme brát beletrizovaný vzpomínkový text jako možný pramen, snadno zjistíme, že v případě Neffovy „spolupráce“ se evidentně muselo jednat o jinou detektivní sešitovou sérii, než byly *Detektivní novelly*. Neff, ročník 1909, totiž sotva mohl zasáhnout do edice, která vycházela ve Storchově nakladatelství do roku 1911, a to ani při její reedici kolem roku 1922, kdy mu bylo třináct let.¹²⁹

Celý autorský problém cliftonek zajímavě doplňuje tvrzení spisovatelky Emy Řezáčové (1903–1997), která ve dvacátých letech pracovala v nakladatelství Karla Šolce, jež převzalo původní Storchovo nakladatelství. Šolcovo nakladatelství vedl v té době manžel Šolcovy vnučky, známý autor populární literatury Felix Cammra (1870–1925). Svou zkušenost z nakladatelství zpracovala Řezáčová v románu *Čertovo kolo* (1944). V rozhovoru z roku 1983 pak vzpomínala: „V nakladatelství se také našlo dědictví po autorovi cliftonek. Dodnes si pamatuji na ty zažloutlé papíry popsané nečitelným rukopisem fialovým inkoustem. A proč se nevydal? Protože u některých chyběl prostředek, u jiných začátek nebo konec. Mým úkolem bylo zaměnit jména všech figur a chybějící partie věrojatně doplnit tak, aby čtenář nepocítil mezeru v textu a aby se dědici nehlásili o honorář. Pro mě to tenkrát byla – a to si uvědomuji až teď po létech – veliká škola, i když také veliká nádeničina.“¹³⁰ Tyto možné adaptace Cliftonových příběhů, pokud vůbec existují, jsou tedy patrně skryté v nějakém z řady kalendářů, které Řezáčová v letech svého působení u Šolce redigovala (mj. *Kratochvilný*

¹²⁸ NEFF, Vladimír – NEFF, Ondřej: *Večery u krbu*. Praha, Středočeské nakladatelství a knihkupectví 1986, s. 62–63. –Neffova vzpomínka nadto vyjmenovává sešitové edice, jejichž výčet ukazuje k letům 1926/27, kdy mu bylo okolo šestnácti. A zmiňuje také pražskou Jeruzalémskou ulici č. 9, kde v té době sídlilo knihkupectví Šolc a Šimáček F. Šimáček, které postupně vracelo na trh i tituly ze Storchova nakladatelství. Pokud tedy vůbec můžeme brát Neffovo svědectví vážně, muselo to být toto nakladatelství, v něm by se Neff mohl spojit s někým, kdo by byl schopen zmiňovaný sešit v nějaké sešitové řadě vydat.

¹²⁹ Nabízí se ovšem otázka, zda Neff nepopisoval svou zkušenost s nakladatelkou Annou Tylovou, která ve své době sídlila na Žižkově a posléze na adrese grafických závodů Neuber, Pour & spol.

¹³⁰ SOŠKA, Milan: Nezanedbávejte svá mladá hnutí na cestách..., [Rozhovor s Emou Řezáčovou]. Květy XXXIII, 24. 11. 1983, č. 47, s. [42].

povídkař, Náš rolník, Nový kalendář XX. věku, Velký zábavný rodinný kalendář XX. století, Veselá kopa, Vesna, Vojenský kalendář).¹³¹

¹³¹ I když později začal v nakladatelství Karel Šolc vydávat nový majitel Felix Cámara své vlastní sešitové řady a adaptace různých látek jako *Americké filmové sensační romány* (1924–1926), *Francouzské filmové romány* (asi 1926) a *Radio-edice* (1925).

5. Fikce reklamní

Součástí Cliftonova mýtu je i řada reflexí, opírající se o citaci reklamního textu, který čtenářům nabízel detektivův fiktivní životopis:

„A hned na druhé stránce neměnné, v každém svazku se opakující, ale vždy stejně dojemně krásné, tučně nadepsané a černým ukazováčkem stvrzené čtení: KDO JE LÉON CLIFTON.“¹³² – „Nejdříve tedy několik seznamujících slov, tištěných s neměnnou úpravou na druhé a poslední straně obálky každého svazečku.“¹³³ – „Zatímco u jiných detektivů jejich životopis a jejich méně okázalou soukromou tvář pracně sestavujeme z jednotlivých poznámek, výroků a okrajových odkazů dynamicky běžícího děje, editoři Cliftonových dobrodružství vycházeli čtenářům vstříc podrobným životopisem otiskovaným v každém sešitku [...].“¹³⁴

V těch edicích cliftonek, které tento text přetiskovaly (tedy DN3 až DN5), byl svazek od svazku dílčím způsobem redigován, nicméně stylisticky ani obsahově se příliš neměnil. Jako víceméně typickou podobu prezentace toho *KDO JE LÉON CLIFTON* proto můžeme uvést například podobu reklamního textu v DN3/215 (*Muž s ocelovou rukou*) ze třicátých let. Text přitom ponecháváme v původní podobě bez jakýchkoliv úprav:

Obsah a ráz povídek naznačuje jich titul.

V obsahu povídek jest vlastně neobyčejně zajímavý a napínavý životopis slavného amerického detektiva Léona Cliftona, zvaného „The Grant Carlin“.

Již sám život Cliftonův je pln napínavých dobrodružství.

Nikdo neví, kdo byli jeho rodiče.

Byl nalezen v prérii v Nebrasce jako dítě tříleté a místo, aby plakal a volal po pokrmu, rozhrabával mravenčí kobky a živil se vajíčky.

Soucitní lidé ze Smithswillu se ho ujali a vychovávali až do 10 let, kdy jim utekl a stal se nejdříve cowboyem, pak kočovným obchodníkem, potom kuchtíkem na parníku, nakonec pak číšníkem v Pullmanových vozech pacifické dráhy.

A tu vykonal čin, kterým poprvé na sebe upozornil.

Ve spacím vagoně zavražděn byl bohatý cestující z Chicaga a veškerá stopa po vrahovi zmizela.

¹³² FRÍDA, Myrtíl: „Poklady“ ze staré krabice, in *Tři detektivové a Buffalo Bill*. Praha, Orbis 1969, s. 3.

¹³³ ef [=FRÍDOVÁ, Eva]: Hrdina Leon. *Acta incognitorum* II (smz.), prosinec 1976, č. 4, s. 418.

¹³⁴ GRYM, Pavel: Kdo byl Léon Clifton? *Knokaut* I, 1990, č. 1, s. 2.

Clifton to byl, který přivedl policejní orgány na stopu vrahovu, a opět to byl on, který zamezil smělý útěk dopadeného zločince.

Pozůstalí milionáře vyplatili šestnáctiletému mladíku obnos 100 000 dolarů, jehož použil nejdříve k tomu, že doplnil své vzdělání, takže se stal dokonalým gentlemanem.

Ve věku dvaceti let vrhl se do víru života, v němž promarnil veškeré své jmění, načež odešel do Texasu, kde se živil slíděním po zlodějích koní, později založil společnost k dobývání ledku, ve kterém podniku opět značné jmění získal.

Přišel o ně ještě jednou, dostav se do spárů spekulantů s báňskými akciemi. Aby jejich zločiny odkryl, přestrojil se za havíře, vstoupil do tajného spolku Irů, unikl stěží ortelu smrti, načež vyhrál na základě získaných důkazů svůj spor, zakoupil za babku opuštěné doly, jež zvelebil a stal se potřetí boháčem.

A v této době začal své detektivní umění provozovati jako pravý sport. Nestál v žádných službách, ale policie všech velkých měst se obracely k němu ve spletitých případech.

Jeho obratnost, duchapřítomnost a vynalézavost je nevyčerpatelna. Dovede se přestrojiti lépe než herec a ani vlastní jeho choť ho často nepoznala.

Nesčetnými smělymi a duchaplnými kousky detektivními stal se Clifton známým po celé Americe.

Literární historik si nad tímto úvodem může klást několik otázek. První, co nás může zarazit, je jeho jazyk, jehož archaičnost jakoby odkazovala do devatenáctého století a korespondovala s určitou obecnější archaičností poetiky tehdejší populární literatury. Možná proto se zájemci o Cliftona domnívali, že tento paratext byl součástí již první, původní série. Nicméně fakta jsou jiná – v DN1 a DN2 se vůbec neobjevoval a otištěn byl až ve DN3 u nakladatele Václava Jenče.¹³⁵ Následně je pak přebírán i ve vydáních DN4 a DN5.

Je velmi pravděpodobné, že Václav Jenč byl k publikaci textu třetí straně sešitu inspirován obdobnými opakujícími se úvodními paratexty, které používal ve svých dalších sešitových edicích.¹³⁶ Především pak tím, který byl součástí licenční sešitové série s detektivem Tomem Sharkem,¹³⁷ a na jejich vydávání měl značný podíl. Genetická souvislost obou reklamních textu je patrná na první pohled:

¹³⁵ Ovšem ani zde nebyl reklamní text tištěn od začátku, kdy DN3 vycházela, ale objevuje se až kolem roku 1930.

¹³⁶ Například v sérii *Winoga, poslední mohykan* (1926–1929, 69 sv.) opakující se text s incipitem *VŠEM MILOVNÍKŮM A PŘÁTELŮM DOBRODRUŽNÉ ČETBY!* – podobně jako u dalších Jenčových edic to byla licence z berlínského Verlagshaus für Volksliteratur und Kunst (série *Winoga, der letzte Mohikaner*, 1921–1924, celkem 90 svazků).

¹³⁷ Vydáváno ve Verlagshaus Freya, Heidenau, celkem vyšlo v němčině v letech 1928 až 1939 553 sešitů od Elisabeth von Aspernové, poté v letech 1939–1941 ještě dalších 61 pokračování s přejmenovaným hrdinou na

Kdo jest Tom Shark?

Málo čtenářů zná tohoto odvážného muže z krátkých poznámek amerických časopisů, které již delší dobu přinášely zprávy o jeho odvážných a hrdinských činech.

Tom Shark, nepřekonatelný světový detektiv, dlí právě se svým nerozlučným přítelem a spolupracovníkem Pittem Strongem a věrným sluhou Billem v Evropě a proslavuje se i zde mnoha hrdinskými činy. Dr. Pitt Strong, známý americký žurnalista, líčí v každém svazku velmi poutavě všechna dobrodružství, která společně prožili.

*Každý čtenář, který se seznámí četbou s neuvěřitelnými dobrodružstvími Toma Sharka, musí našeho hrdinu obdivovati a zamiluje si i způsob líčení dra Pitta Stronga.*¹³⁸

Navzdory podobnosti, je však současně také patrné, že „tomsharkovskému“ životopisu schází ona jazyková archaičnost. Otázkou je tedy, odkud Jenč tento text převzal – a odpovědí pak reklamní blok otištěný ve Storchově sérii sešitových povídek *Zapovězené ovoce* v roce 1906. Tento text je sice viditelně delší, než jak jej později použil Jenč, a obsahuje další doplňkové informace,¹³⁹ nicméně (spolu s tím, který používal Jenč) otevírá další možné

Wolfa Greifa. Od roku 1997 pokračuje v sérii spisovatel Theo Marabini (k srpnu 2012 celkem 666 svazků celkového počítání).

¹³⁸ STRONG, Pitt [=ASPERN, Elisabeth von]: *Podloudníci opia*. Praha, Novela (Emil Pechtl), [1930], s. [3]; Tom Shark, světový detektiv, sv. 5.

¹³⁹ Podepsané nakladatelství / počalo vydávati zajímavou sbírku napínavého čtení, rázu docela nového, při tom neobyčejně / lacinou / a tedy obsahem, slohem i cenou každému přístupnou pod názvem: / Detektivní novelly
Obsah a ráz povídek naznačuje jich titul.

Neobyčejné zajímavosti však dostalo se obsahu tím, že to není snůška různých povídek, kde se zájem novým ovzduším tříští, ale vlastně / neobyčejně zajímavý a napínavý životopis slavného amerického detektiva / Léona Cliftona, / zvaného „The Grant Carlin“, který vedle známého Nicolase Cartera stojí dnes v popředí detektivů amerických.

Již sám život Cliftonův je pln napínavých dobrodružství.

Nikdo neví, kdo byli jeho rodiče.

Byl nalezen v prérii v Nebrasce jako dítě tříleté, a místo aby plakal a volal po pokrmu, rozhrabával mravenčí kopky a živil se mravenci.

Soucitní lidé ze Smithsvillu N. se ho ujali a vychovávali až do 10 let, kdy jim utekl a stal se nejdříve cowboyem, pak kočovným obchodníkem s drobným zbožím, potom kuchtíkem na parníku, na konec pak číšníkem v Pullmanových vozech pacifické dráhy.

A tu vykonal čin, kterým poprvé na sebe upozornil. Ve spacím vagoně zavražděn byl bohatý cestující z Chicaga a veškerá stopa po vrahovi zmizela.

Clifton to byl, který přivedl policejní orgány na stopu vrahovu, a opět to byl on, který zamezil smělý útěk dopadeného zločince.

Pozůstalí milionáře vyplatili šestnáctiletému mladíku obnos 100 000 dollarů, jehož použil nejdříve k tomu, že doplnil své vzdělání, tak že se stal dokonalým gentlemanem. Ve věku dvaceti let vrhl se do víru života, v němž promarnil veškeré své jmění, načež odešel do Texasu, kde se živil slíděním po zlodějích koní, později založil společnost k dobývání ledku, ve kterém podniku opět značné jmění získal.

Přišel o ně ještě jednou, dostav se do spárů spekulantů s báňskými akciemi. Aby jejich zločiny odkryl, přestrojil se za havíře, vstoupil do tajného spolku Irů, unikl ztěží ortelu smrti, načež vyhrál na základě získaných důkazů svůj spor, zakoupil za babku opuštěné doly, jež zvelebil a stal se po třetí boháčem. –

A v této době začal své detektivní umění provozovati jako pravý sport. Nestál v žádných službách, ale policie všech velkých měst se obracely k němu ve spletitých případech

Jeho obratnost, duchapřítomnost a vynalézavost je nevyčerpatelná. Dovede se přestrojiti lépe než herec, a ani vlastní jeho choť ho často nepoznala.

Nesčetnými smělymi a duchaplnými kousky detektivními stal se Clifton známým po celé Americe.

pohledy na postavu Léona Cliftona, respektive na napětí mezi projektem a jeho následnou realizací.

První z nich je přezdívka „The Grant Carlin“, která má podle Josefa Chetha Novotného a jeho knihy *Leon Clifton versus Klemzloadet* být narážkou na pražskou čtvrť Karlín, tedy rodiště jeho fiktivní postavy Leopolda Skaláka = Cliftona, Jak jsem však již dříve upozornil,¹⁴⁰ tato přezdívka je spíše nonsense a pravděpodobně jen hra se slovy. „Carline“ anglicky znamená „tramvaj“, případně ve skotské angličtině „baba“; ve francouzštině pak „mopslík“. Navíc je tímto jménem je Clifton označován jen v počátcích série; později spíše náhodně. Od DN1/50 (*Cliftonova legitimace*) pak vydavatel volí již na o něco logičtější přezdívku „The great Carlie“ (nikoli však Charlie!), tedy něco jako „Velký Karel“, což ale ani tak – podobně jako u předešlého pojmenování – nedává v případě Cliftona příliš smysl. Ostatně „Velký Karlíček“ se však již objevuje brzy také v samotných textech sešitu. Viz DN1/14 (*Krvavý Irčan*), v němž zazní dialog: „Víte, kdo je Léon Clifton?“ / „Děble – on – The Grant Carlin – –“ / „Ano. Velký Karlíček, jak mne páni darebové lichotivě pokřtili!“ (DN1/14, *Krvavý Irčan*, s. 21). Což dokazuje pokulhávající znalost angličtiny, na druhé straně by to ale mohlo také iniciovat slangové označení detektiva nebo policistu jménem Karlíček, jež se v češtině rozšířilo mezi válkami.

Každopádně jméno „The Grant Carlin“ se i poté udrželo a začalo žít svým vlastním životem, nezávisle na snaze autora či nakladatelství opravit původní lapsus: Jaroslav Pulda uvádí svou výše zmiňovanou hru s tímto podtitulem a v tomto trendu koneckonců pokračuje i divadelní hra Voskovce a Wericha *Gorila ex machina*¹⁴¹, přičemž všechny tyto příklady jen dokazují maximální popularitu a obeznámenost s cliftonovskou sérií.

V kruzích zločinců je znám všeobecně pod lichotivým názvem:

The Grant Carlin / Velký Karlíček

Jako New York má svého Cartera, tak Chicago a Boston mají svého Carlina.

Clifton je nyní v plné mužné síle padesáti roků a žije na své nádherné vile poblíže Chicaga, jenž se mu stalo druhým domovem.

Tu také sepisuje své memoiry, jež jdou v Americe na odbyt ve statisících exemplářů.

Podepsané knihkupectví je vydává v překladě – v Evropě první – a za cenu daleko nižší, než je originál.

Doufajíc, že se originelností a napínavostí látky podávané zavděčí nejširším kruhům čtenářstva, ustanovilo cenu svazku elegantně vypraveného, o 32 stranách, pouze na / patnáct haléřů. In Jan Malina: *Druhá svatební noc*. Pražský obrázek. Edice *Zapovězené ovoce* sv. 36., Praha, R. Storch [1906], s. [46]–[48]. Malinova povídka vyšla v týdnu od 20. 6. 1906, tedy ve stejné době jako třetí svazek *Detektivních novell*, viz *Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz* XLVII, 20. 6. 1906, č. 25, s. 359.

¹⁴⁰ JAREŠ, Michal: Krvavý masopust oregonský aneb Svět „amerického“ detektiva Léona Cliftona jako exotika pro nenáročného čtenáře, in BLÁHOVÁ, Kateřina – PETRBOK, Václav: Cizí, jiné, exotické v české kultuře 19. století. Sborník příspěvků z 27. ročníku symposia k problematice 19. století, Plzeň 22.–24. února 2007. Praha, Academia / KLP 2008, s. 331.

¹⁴¹ I když v případě Voskovce a Wericha ještě s posunem na The Grand Carlin, „přezdívka to slavného detektiva, kterou lupiči, byť posměšně, přece jen s hrůzou vyslovují.“ VOSKOVEC, Jiří a WERICH, Jan: *Fata morgana a jiné hry*. Praha, Orbis 1967, s. 289. – srovnej též příbuznost s označením „Grand Guignol“.

Druhé, čím je zpráva ze *Zapovězeného ovoce* zajímavá, je to, že začleňuje postavu do času. Pokud bychom ji totiž brali jako zdrojovou informaci, bylo by Cliftonovi kolem roku 1906 padesát let, což znamená, že je zhruba ročník 1856.¹⁴² K logice žánru ovšem patří, že toto mohlo být bráno vážně jen teoreticky, neboť autor textu s časovými údaji zacházel velmi volně – například příběh sešitu DN1/199 (*Záhadné zmizení černé věštkyně*) se odehrává zhruba kolem roku 1871, kdy by detektiv, pokud bychom se striktně drželi nabízeného data, oslavil svých sladkých patnáct.

Kuriózní součástí cliftonovského mýtu je série sloupků, otištěná v *Českém slovu* roku 1924, která se věnovala čtyřem detektivním postavám: Cliftonovi, Nicku Carterovi, Sherlocku Holmesovi a Craigu Kennedymu.¹⁴³ Autor těchto kurzívek, podepisující se zkratkou -st-, byl přesvědčen o existenci pravých předobrazů románových hrdinů. „*A přece tito lidé žili a dosud žijí a jejich život byl vskutku velikým řetězem senzačních a vzrušujících dobrodružství. Jsou to ovšem osoby jiných jmen a zpravidla i jiného prostředí, než jak je v kriminálních povídkách a románech uváděno. Zvláště pak z různých důvodů, zejména z ohledu na dosud žijící osoby byly podstatně pozměněny i některé z líčených událostí, jiné pak byly z týchž důvodů i zcela překonstruovány.*“¹⁴⁴ Proto se snaží např. vysvětlit, že Sherlock Holmes byl vlastním jménem J. Ferrier, který vstoupil do služeb policie v roce 1894 a v roce 1926 se odebral „*od 1. září v hodnosti policejního inspektora na zasloužený odpočinek.*“¹⁴⁵

Celý seriál tak působí jako nechtěná parodie – anebo mystifikace? Mimo jiné se tak v ní dočteme: „*Leon Clifton jmenoval se pravým jménem Giuseppe Berrini a pocházel z italských rodičů, kteří se v roce 1853 vystěhovali z chudé vesničky Taina nedaleko Laga Maggiore do Kalifornie [...].*“¹⁴⁶ Rodiče mu prý zemřeli v bídě uprostřed zlaté horečky a Clifton/Berrini byl dán do metodistického útulku pro sirotky v Los Angeles a pak se vyučil nosičem jídla v hotelu. Pracoval na železnici, kde byl obviněn z krádeže a odsouzen na šest měsíců do vězení. Po propuštění pracoval v Chicagu jako dělník na stavbě a „*každé volné chvíle použil k tomu, aby z osobní vášně křížil různé zločinné plány individuí, jimiž bylo velkoměsto zaplaveno.*“¹⁴⁷ Díky tomu byl osloven, aby vstoupil do sboru tajné policie v Chicagu, kde se specializoval na

¹⁴² Nebo 1857, jako sám nakladatel Rudolf Storch.

¹⁴³ Craig Kennedy byla postava vědce/detektiva ze série spisovatele Arthura B. Reeveho (1880–1936) z let 1910–1936; česky vycházely sešity s jeho příhodami v roce 1923 v nakladatelství Stanleje Hlaváče (celkem 10 sv.).

¹⁴⁴ -st-: Leon Clifton. *České slovo* XVI, 21. 10. 1924, č. 249, s. [1].

¹⁴⁵ -st-: Sherlock Holmes. *České slovo* XVI, 24. 10. 1924, č. 252, s. 3 – Nick Carter byl zase pravým jménem John Freeman a Craig Kennedy „*není nikdo jiný, nežli právě Edison!*“ (-st-: Craig Kennedy. *České slovo* XVI, 25. 10. 1924, č. 253, s. 3.)

¹⁴⁶ -st-: Leon Clifton. *České slovo* XVI, 21. 10. 1924, č. 249, s. [1].

¹⁴⁷ Tamtéž.

drobné delikty. „*Ve službách chicagské bezpečnosti byl plných 17 let až do své smrti v roce 1902, kdy byl zastřelen jedním ze zločinecké řady svých zapřísáhlých nepřátel, které odevzdal do rukou soudců.*“¹⁴⁸

Symptomatické je, že i přesto svou zjevnou nespolehlivost byly tyto informace tradovány. Příkladem může být publicista Ivan Milan Jedlička (*1931), který v roce 1969 považoval italoamerický původ Léona Cliftona za relevantní: „*Léon Clifton, kterého autor vyspekuloval podle vzoru chicagského detektiva italského původu, se stal i symbolem.*“¹⁴⁹

¹⁴⁸ Tamtéž.

¹⁴⁹ JEDLIČKA, I. M.: *Léon Clifton se vrací. (Detektivky, které psal život)*. Praha, Novinář 1969, 4 s. obálky. – Ostatně toto Jedličkovo přijetí vysvětluje i zmínku o „italských rysech“ na obálce sešitů *Detektivních novell*.

6. Léon Clifton a jeho svět

Zajímavou součástí „případu Clifton“ je, jakým způsobem byla tato fiktivní postava zkonstruována, přičemž k charakteru žánru a jeho poetiky patří nejen snaha vytvořit věrohodnou fikci konkrétního existujícího člověka, ale i zjevné rozpory v jeho konstrukci, které jsou dány tím, že jednotlivé části série dbají na okamžitý formulační či dějový efekt, aniž by měly potřebu hlídat kontinuitu fikce. Nepředpokládalo se totiž, že by si adresát informace podávané v jednotlivých sešitech usouvztažňoval. Pokud tedy začneme Cliftona zkoumat na základě toho, co se o něm dovídáme z textů dané sešitové série, narazíme na neuvěřitelné množství velmi podrobných informací, které ale často platí jen pro jeden konkrétní příběh a v rámci série nejsou domyšleny až do konce, takže si mohou ve své fragmentárnosti i odporovat.

Klíčovou součástí cliftonovské fikce je, že je pojata jako vzpomínání na hrdinovu minulost, tedy na sedmdesátá až devadesátá léta devatenáctého století, která se v okamžiku prvního vydání, v roce 1906 až 1911, již zdála velmi vzdálená¹⁵⁰: „*Tolik již vzrušujících příhod ze svého života svěřil papíru, a přece jej čekala dlouhá řada ještě dalších, a to z dob již dávných. Materiál z doby novější a nejnovější počká si ještě na zpracování! [...] Usedl k psacímu stolu, zapálil si cigaretu, přečetl včera napsanou kapitolu ‚Tajnosti zbořeného mlýna‘, zamyslel se, a potom, nahlížeje do poznámek, začal novou stat’.*“ (DN1/101, *Záhada „Černé ligy“*, s. [3])

V průběhu celé série je proto často zmiňováno detektivovo stárnutí, ale také motiv jeho odhodlání se svým zaměstnáním už skončit: „*Clifton stárnul již a pociťoval vždy více zmáhající se touhu po klidném životě. / Pomýšlel na to, aby se odebral do ústraní, aby se nadobro vzdal svého povolání. Čekal jenom, až naskytne se důstojný nástupce. [...]*“ (DN2/171, *Osudný hřeb*, s. 20); „*Vůčihledně stárnu, pane řediteli, fyzické mé síly slábnou. [...] Noční bdění mne přemáhá, delší pobyt pod širým nebem unavuje, svaly pozbývají pružnosti. Tento úpadek sil nedá se již ničím zadržeti. Brzy bude ze mne invalida.*“ (DN1/152, *Tajemný vězeň*, s. 4); „*Mám opravdu v úmyslu uchýlit se na trvalý odpočinek [...] jsemť již syt neklidného života*“ (DN1/173, *Podkopaný palác*, s. 5).

Nekonciznost textové konstrukce postavy si můžeme ukázat již na Cliftonově fiktivním narození. Z dříve citovaného reklamního textu víme, že byl nalezen jako tříletý v Nebrasce, datum jeho narození by tudíž nemělo být známo. Přesto ale sešit DN1/64 (*Záhadná návštěva*)

¹⁵⁰ Což opět relativizuje *Zápas milionů*, odehrávající se v roce 1900.

přináší nečekanou informaci, že se Léon Clifton narodil 23. listopadu, ovšem bez uvedení roku. A podobných „podstatných“, nicméně fragmentárních vědomostí o detektivovi získáváme z textu *Detektivních novell* mnoho, aniž by se vzájemně zcela propojovaly.

Navzdory tomu je, myslím, možné deduktivně zkonstruovat ucelený obraz postavy a jejího světa. Součástí „amerického image“ celé série je, že některé texty – včetně citovaného reklamního textu – mladému Cliftonovi přisuzují povolání kovboje, tedy povolání, které se tehdejšímu Evropanu spojovalo s Amerikou a Američana, a hodilo, stejně jako práce roznašeče novin, zase pro selfmademana. Zároveň ale bylo vhodné, prezentovat jej jako osobu s intelektuálními ambicemi: „*Jsem syn lidu a mladá léta jsem trávil jako kovboj. Tehdy jsem se naučil milovat přírodu a cítit s ní. Ale již tehdy byla kniha mou věrnou průvodkyní. Jednu, dvě knihy měl jsem vždy v brašně sedla, často tam byla kniha a potrava nikoliv. Potom jsem se stal roznašečem novin. Přečetl jsem všechny, které jsem do ruky dostal, a byť jsem všemu nerozuměl, přece mnoho dobrého uvízlo v mém mozku. A když jsem se konečně stal detektivem, kniha mne neopustila.*“¹⁵¹

Poté Clifton zřejmě měl studovat v New Yorku (DN1/16, *Cesta brlohy zločinců*) a zde i nějakou dobu žil a pracoval jako detektiv (nacházíme dokonce zmínky o jeho domě poblíž Central Parku, DN1/2, *Záhadný revolver*). Součástí jeho charakteristiky je však také značný despekt vůči tomuto městu, ať již motivovaný důvody osobními či profesními: Cliftonovým městem má být Chicago, v pamětech jeho „následovnice“ anglické detektivky Ady Paulsonovy můžeme dokonce číst: „*Master Clifton pak má odjakživa antipatii k New Yorku, poněvadž týž svým Nick-Carterem zápasí o primát slávy detektivní s Chicagem.*“¹⁵² Z DN1/63 (*Bleskem zavražděn*) se pak dozvíme, že Clifton „*do New Yorku již nikdy nevkročí, byť se zde stal nejzáhadnější zločin na světě a třebaš jej sem kvůli tomu volali*“ (DN1/63, *Bleskem zavražděn*, s. 32).

Navzdory tomu již od druhého sešitu DN1 Clifton svou detektivní praxi v New Yorku provozuje (pravidelněji mezi DN1/22 až DN1/42, později, až do svazku DN1/108, příležitostně, znovu pak výjimečně ve svazku DN1/184). Snaha o volbu co nejexotičtějšího prostředí jej ale přivádí také do řady dalších míst ve Spojených státech amerických, jako je Baltimore, Cleveland, St. Louis, San Francisco nebo New Orleans. A nechybí ani detektivovy cesty do jiných zemí po světě, jako je Francie (7, 126, 176, 179, 250), Anglie (175, 247), Irsko (48, 201), Rusko (27) a Mexiko (243), jakož i méně očekávané destinace, za něž lze

¹⁵¹ [ŠŤASTNÝ, A. B.]: *Tajemství ostrova. Dobrodružná robinsonáda výpravy milionářovy*. Překlad B. Král. Praha, R. Storch [1910], s. 109.

¹⁵² Detektiv a detektivka. Z paměti anglické detektivky Ady Paulsonovy sv. 1. Praha, Rudolf Storch [1907], s. 16.

považovat Venezuelu (54), Uhry (222) nebo Jižní Afriku (192). Asi největší cestu pak Cliftona absolvuje v dvourománu *Zápas milionů* a *Tajemství ostrova*, který se sešitové série vyrostly a odehrávající se v Africe a na pustém ostrově.

Stejně komplikované je to však i s Chicagem, jako hlavním prostorem Cliftonových příběhů. Z DN2/160 (*Prodavači mrtvol*) sice známe přesnou adresu Cliftonova bytu, který detektiv využívá jako převlékárnu a konspirační skrýš (44. avenue, dům číslo 18, přízemní byt číslo III), nikdy ale není určena ulice či čtvrť, v níž by mohl přebývat se svou rodinou.¹⁵³ Díky DN1/236 (*Tajemství pomníku*) ovšem zjistíme, že jeho bydliště má číslo 35, neboť toto číslo mu posloužilo jako pomůcka: umožnilo mu zapamatovat si číslo hrobu se stejným číslem. Naproti tomu v dvourománu *Zápas milionů* a *Tajemství ostrova* můžeme číst, že by Clifton měl bydlet kdesi mimo město: „*Kde bydlí Léon Clifton?*“ byla první otázka Workova, když přijal úklonu přednosta stanice. / „*Ve své vile mezi Chicagem a Wauheganem, asi pět hodin odtud.*“¹⁵⁴

Jakkoli texty cliftonek s oblibou popisují množství Cliftonových převleků, falešných podob a identit, jen velmi málo se z nich dovíme o tom, jak detektiv vypadá „doopravdy“. Jediný ucelený popis jeho „pravé“ podoby je obsažen v prvním sešitě první série, který jej ale zachycuje ve věku šestnácti let. Cílem tohoto popisu přitom je představit jej čtenáři jako již na pohled kladnou figuru, a to i za cenu propojení de facto protikladných vlastností a charakteristik: „*Měl rázovitou tvář, na kterou se tak hned nezapomene. Výraz zcela pravidelný, harmonický, ale přece do očí bijící. Ústa malá, plná, těsně sevřená, protáhlý nos, ale neporušující souměrnost celku, vysoké čelo, vroubené bujným hnědým vlasem, a oči hluboké, plné výrazu, pevně tkvící na předmětu a přece ostražitě. Byl urostlý jako panna, ale složitý jako Eudymion. Jeho chůze byla tichá, podobající se plazení kočky, ale krok jeho byl pevný.*“ (DN1/1, *Vražda ve vagoně č. 17*, s. 5)

Později byla podoba Cliftona redukována jen na dílčí sympatické znaky, k nimž například patřilo detektivovo vysoké čelo („*Jeho čelo, vysoké, důmyslné čelo bylo svraštělé*“, DN1/44, *Tajemství půlnoci*, s. 23) a jeho gentlemanské a přátelské vystupování („*Slavný detektiv brzy se dostavil, jemně usměvavý, jako vždy*“, DN1/80, *Trestancova pomsta*, s. 9). Z dvourománu *Zápas milionů* pak víme, že „*jeho černý vlas jevil tu a tam stříbrné nitky*“ a byl to „*typ statného muže, s ráznou, odhodlanou tváří, bystrým okem a postavou všemu vzdorující. Bujný*

¹⁵³ Podobné rozpětí je v informacích natolik extrémní, že známe velikost detektivovy nohy, ale nevíme, jak se jmenuje křestním jménem jeho dcera – viz DN1/46 (*Vyhaslé oči*), kdy je uvedena délka i šířka Cliftonova chodidla (27 cm délka, 9 cm šířka).

¹⁵⁴ [ŠTASTNÝ, A. B.]: *Zápas milionů. Dobrodružná cesta amerického detektiva Léona Cliftona kolem světa*. Překlad B. Král. Praha, R. Storch 1910, s. [26].

*vlas jej zdobil od té doby, kdy počal žít úplně své rodině.*¹⁵⁵ Sešit DN2/117 (*Noc pomsty*) nadto předpokládá, že mezi obyvateli Chicaga je tvář Cliftona, alespoň ta, se kterou vystupuje na veřejnosti, obecně známa, neboť obsahuje scénu karnevalu, na němž se nečekaně objeví čtveřice Cliftonů, z nichž „jeden až zarážel překvapující věrností masky.“ (DN2/117, *Noc pomsty*, s. 7)

K libůstkám, které mají Cliftona lidsky přiblížit adresátu, patří pravidelné pití kávy („*Vypil si, jako každodenně, svůj koflík silné, černé kávy*“, DN1/8, *Dvojenec*, s. 3) a jeho mužná záliba v kouření. Cigareta je pevnou součástí Cliftonovy charakteristiky („*Jedinou jeho radostí zůstaly cigarety, které kouřil nyní ještě ve větším množství než dříve*“, DN1/108, *Neznámý zloděj*, s. 17), takže není divu, že se této své zálibě oddá kupříkladu i okamžitě poté, co je vysvobozen z pout či procitne z chloroformového spánku. Vždy tak může spokojeně konstatovat: „*Ted' ještě trochu vína a cigaretu a budu zase v pořádku*“, (DN2/50, *Cliftonova legitimace*, s. 14).¹⁵⁶ Kouření ovšem detektivovi napomáhá také při sledování protihráčů: v *Zápasu milionů* tak může skrze dýmovou clonu pozorovat podezřelého lodníka Trapese a sám zůstat neviděn. Na druhé straně má Clifton poněkud paradoxně také „nanejvýš vnímavý čich“, díky čemuž pozná v DN2/40 (*Zločin v bouři sněhové*) zápach málo známého jedu.

K dalším charakteristickým vlastnostem Cliftona patří ctižádostivost („*byl velmi ctižádostivý*“, DN1/96, *Tom Brown, hypnotisér*, s. 10) a šetrnost („*jsa jinak velice šetrný*“, DN1/80, *Trestancova pomsta*, s. 20), jež mu ale nebrání, aby se tu a tam pustil do finančních spekulací („*Jest vám známo, pane řediteli, že se pouštím do spekulací, poněvadž bych rád své rodině zanechal pokud možno největšího jmění*“, DN1/105, *Clifton – vrahem*, s. 4). Jeho finanční situace je ostatně velmi dobrá, neboť je díky své práci zřejmě značně bohatý.

Součástí Cliftonovy charakteristiky je také pozitivní vztah k náboženství (např. scéna modlení v DN1/71, *Tajnosti zbořeného mlýna*, s. 10, silněji pak v *Zápasu milionů*), neboť navzdory profesi detektiva, kterému je dáno mnoho zlých lidí zabít, je reprezentantem řádu a pořádku. S tím se pojí i pěstování květin („*Stal se Clifton v posledních letech velikým ctitelem Flory, což bylo dosti podivno u muže tak praktického – a k tomu již dosti starého*“, DN1/173, *Podkopaný palác*, s. 14) a ochrana zvířat (DN3/258, *Traviči koní*).¹⁵⁷ Jeho tělesné a duševní schopnosti pak vyjadřuje zaujetí pro sport („*byl výborný plavec a vydržel velmi dlouho pod vodou*“ DN1/26, *Tajemství černé truhly*, s. 17, „*byl výborný vytrvalý chodec*“, DN2/132,

¹⁵⁵ *Zápas milionů*, s. 28.

¹⁵⁶ Ačkoliv pozdější čtenáři si Cliftonovo kouření cigaret často pletli s kouřením dýmky, která je tradičněji spojovaná se Sherlockem Holmesem – srov. „*Ani stránka se v těch cliftonovských historiích neobešla bez dýmky. Leon Clifton a dýmka – to bylo něco více než samozřejmé.*“ J. V. Š.: Co a jak se kouří v detektivních, v cowbojských a v kritikou uznaných románech. Polední list VI, 28. 10. 1932, č. 301, s. 11.

¹⁵⁷ Zde je dokonce místopředsedou spolku pro týrání zvířat.

Indický škrtil, s. 12), ale také jeho dovednosti lékařské („byl nejen výtečným detektivem, ale také výtečným lékařem,“ DN1/55, *Spolek „Třinácti“*, s. 8), vyrůstající z toho, že v mládí byl častým posluchačem „na klinikách i v anatomicko-patologickém ústavu“ (DN2/63, *Smrt a Clifton*, s. 13). Praktičnost a schopnost ovládat a využívat moderní vynálezy pak naznačuje záliba ve fotografování mrtvých, jak to dokazuje sešit DN3/190: „V posledních letech fotografoval každou mrtvolu, k níž se dostal ve svém povolání. Chtěl si založit soukromé album nejen zločinců, nýbrž i jejich obětí.“ (DN3/190, *Tři zločiny*, s. 7).

K detektivově profesní výbavě nadto patří mistrná znalost řady jazyků, Je tak schopen v jednotlivých epizodách bez problémů užívat němčinu, francouzštinu, italštinu či portugalštinu, a s úspěchem může vystupovat také jako Španěl (profesor Lopez, romanopisec Caballos), nebo Rus (lékař Sarafov, petrohradský obchodník Leontěv). Jeho znalost češtiny pak dokládá DN1/187 (*Mrtvola v parku*), v němž na základě *Chicagského deníku* Václava Krupičky vyšetřuje smrt typografa.¹⁵⁸ Clifton dokonce umí sehrát roli hluchoněmého ve společnosti Italů a s jeho převleky souvisí také umění břichomluvecké, které používá několikrát ke zmatení nebo vyděšení zločinců (např. v příbězích DN1/140, *Domek na pusté silnici*, DN1/237, *Ukradené dědictví*, nebo DN1/266, *Osudný Nový rok*).

Speciální Cliftonovou dovedností a zábavou je luštění šifer, mnohdy velmi rafinovaných, které snad mají vyprovokovat k podobné aktivitě i čtenáře. Tak například ve DN1/162 (*Tajemství zasypané studně*) se podstatná část děje točí kolem šifry, otištěné téměř přes celou tištěnou stránku svazku:

*cwl 2 adsy 4 lmode 3 ma 1 tiiv 3 mnop 2 grr 1
adeff 5 sta 3 ruw 1 lemo 3 eea 3 jgw 3 hik 1 aoei
4 tts 1 fchek 3 ame 2 arw 1 dn 2 jlprs 5 etw 2 bbub
3 kzkd 4 awino 4 ečei 2 fšaj 3 nmn 1 orgie 3 ol 2
miss 2 utč 3 mare 2 new 1 ohid 3 old 2 urís 3 adda
2 wást 2 penny 1 one 3 sorn 4 kil 2 douze 4 well
2 osje 3 wash 2 rock 3 fgmk 4 church 3 five 3 lynch
2 pez 3 ardv 4 tree 3 leeds 4 night 1 moi 3 aadjf 4
boer 3 wzdj 4 máa 3 ne 1 fellow 2 adma 3 sols 2*

¹⁵⁸ „Ovládám poněkud mateřštinu četných přistěhovalců z Čech, kteří zde tvoří samostatné kolonie“ (187, s. 10). – Zde jen připomeňme, že ve skutečnosti *Chicagský deník* vycházel jen několik týdnů v lednu roku 1910, jednalo se o reklamní časopis, rozdávaný zdarma, viz ČAPEK, Tomáš: *Padesát let českého tisku v Americe*. New York, Bank of Europe 1911, s. 183 a JAKLOVÁ, Alena: *Čechoamerická periodika 19. a 20. století*. Praha, Academia 2010, s. 450.

*odrhf 4 ui 1 ejj 2 olds 4 rrer 3 maud 1 dens 3 queens [...]*¹⁵⁹

Čtenáři je pak následně odhaleno, že číslice v této šifře označují, které písmeno z předchozí skupiny je platné, tedy že *cwl 2 = w*, *adsy 4 = y*, *lmode 3 = o*, atd, až k výslednému textu: „Wyoming – farma Whiteman – studně – Angličan (atd.)“.

Podobně v DN1/84 (*Dynamitová svíce*) je čtenáři nabídnuto, aby spolu s detektivem luštil text dopisu, který se dnes může zdát bezmála surrealistický: „*Ona cesta klepla vysoký jehned tolik kamna vampyr všude buvol naši měří luod tetu nevzdal chleba dcery sestra atom počasi háji zděný Beppo nejlepši vážná moře něco tilce dosví rozum a dali chvíle honí sledna Beppo v ažio ženit město míza jiskry liste byty Lea vampyr hledím rada číslo pasta dobře oslím myši bláto nyní jitro paní bratři tiše hlava hora husa občan krade buzan čistě míra jiném večer nesmlu nazpět ráji teta jdeme naše dosti nosič panslav dentist v zdráva totiž mnoho časný v všude bujaré ovce svízele.*“ (DN1/84, *Dynamitová svíce*, s. 10–11). Řešením je číst tento text odzadu, a to podle klíče: *všude bujaré ovce svízele = sví/ce bu/de...*

Není snad od věci v této situaci zmínit, že mezi těmi, kteří od dětství milovali cliftonky a detektivní sešity, byl i výtvarník a experimentální básník Ladislav Novák (1925–1999) – a je tedy možné, že jeho pozdější zájem o experimentální poezii mohl být inspirován i imaginací, s níž se setkal při četbě *Detektivních novell*.¹⁶⁰

Ve výsledku je Léon Clifton bohatým, inteligentním a vzdělaným mužem, který se umí velmi dobře pohybovat v nejvyšších patrech společnosti jako gentleman a člen smetánky. Součástí jeho obrazu ovšem je i jeho pozitivní vztah ke všem chudým a utlačovaným, včetně žen (snad kromě sešitu DN2/132, *Indický škrtitel*, v němž brutálně zápasí s ženou šílenou¹⁶¹) a lidí jiné pleti. Přesto se v jednotlivých sešitech objevují i dobově příznačné myšlenkové stereotypy. Vedle sebe tak můžeme postavit text: „*Kapitola třetí, ve které se dokazuje, že černá pleť může krýt věrné srdce*“¹⁶² a konstatování „*negři nevynikají velkou statečností*“ (DN1/101, *Záhuba „Černé ligy“*, s. 19) či následující tvrzení: „*Mezi Evropanem a černochoy,*

¹⁵⁹ DN1/162 (*Tajemství zasypané studně*), s. 5.

¹⁶⁰ Zároveň je tato Cliftonova vášeň pro šifry později i parodována, např. v příběhu *Poslední případ* (1992): „*Umpf obufl mf, by osruj – mfmj djruz xycudg. Ynfmjk irnf njrup; osjruf duzsdbub, cxbdfu, otcb – icmb osfc otkmpdj. Mpxf gfrkp: ‚sfp.‘ – robkju! / [...] / ‚Tak co?‘ řekl Mr. Thompson poté. ‚Já jsem z toho jelen.‘ / ‚Umpf obufl mf,‘ řekla jsem a Léon mě okřikl.*“ OBŮRKOVÁ, Eva: *Poslední případ*. Praha, Duna s.r.o., s. 7.

¹⁶¹ „*Dáma však bránila se zoufale. Její nehty zaryvaly se Cliftonovi do obličeje, že z něho krev jen chlípěla; chvílemi lapala po něm otevřenými ústy a ostré zuby trhaly kůži a svalstvo na ruku detektivových. / Clifton však nedbal bolesti – dámu nepustil. / Pojednou zahryzly se mu její zuby do tváře tak mocně, že vykřikl bolestí a na chvíli pustil svou kořist. / Toho využítkovala dáma; její prsty zaryly se Cliftonovi do hrdla. Z úst vydral se jí podivný skřek. / Detektiv byl v moci šílené ženy, jejíž síla a obratnost vzbuzovaly úžas. / Však přece se jí zase vyprostil. / Ohnuv koleno, udeřil ji do života, až zaúpěla a pustila detektiva.*“ (DN2/132, *Indický škrtitel*, s. 27)

¹⁶² Zápas milionů, s. [254].

*co se týče civilizace, je ohromný rozdíl a Moslimové nalézají se uprostřed obou. Náboženstvím jsou monoteisté, kulturou se blíží Evropě. Názory životními, nenávisť k jiným plemenům a divokostí však mají mnoho společného s černochoy.*¹⁶³

Pokud má Clifton v rámci jednotlivých příběhů plnit roli akčního hrdiny, jenž se dostává do neobvyklých situací, nemůže příliš respektovat předpisy a běžnou morálku: v zájmu vyřešení určité věci, konkrétní záhady, proto může použít i poněkud neformální prostředky. Neostýchá se tudíž například vloupat se do bytu podezřelého anebo ukrývat před policií důkazy tak dlouho, dokud je to vyřešení případu nutné. Jinak má ale s policií dobré vztahy, byť je jí často trnem v oku, neboť vždy zvládne lépe vyřešit zdánlivě neřešitelné případy než policie.¹⁶⁴

Jak jsme již výše naznačili, důležitou součástí Cliftonovy detektivní práce jsou převleky, zvláště pak ty, které mu umožňují pronikat do specifických prostředí a místních komunit. Převlek a masku tak Clifton nasazuje při každé sebemenší příležitosti.¹⁶⁵ Vedle zpravidla nespécifikovaných „jiných šatů“, přitom nejčastěji využívá oboustranné kabáty (např. DN1/32, *Zachycený výkřik*), paruky (zejména zrzavé), falešné vousy, brýle (často se skly modré barvy, jež v té době nosili lidé s vadami zraku), nebo dokonce i tak bizarní věc, jako je nafukovací hrb (DN1/214, *Římský zápasník*). Vrcholem jeho maskování je převtělení se do nějaké konkrétní postavy, od reprezentantů aristokracie a bohatých cizinců až po příslušníky městského polosvětá, tedy žebráky, opilce, hrbáče, starce nebo i mrzáky. Jen výjimečně se Clifton převlékne za ženu nebo za jiného detektiva. K výjimkám patří DN1/9 (*Detektiv v úzkostech*), kde vystupuje jako Sara Hatfordová, a DN1/152 (*Tajemný vězeň*), kde se přemění v detektiva Countera. Cliftonova schopnost převtělení se je natolik dokonalá, že jej mnohdy nepoznávají ani jeho nejbližší spolupracovníci a známí, jako je policejní ředitel Walking. Cliftonovy metamorfózy jsou totiž spojeny i s jeho zvláštními tělesnými dovednostmi, včetně schopnosti naprosto změnit držení těla nebo výraz tváře. (V krajním případě Clifton dokonce umí natolik „zvláštním způsobem zkřivit obličej“, až mu vypadne roubík, viz DN1/155, *Na starém popravišti*).

Důležitou součástí detektiva v daném žánru je jeho výzbroj, tedy pomůcky, které využívá při řešení případů a jednotlivých situací a které mu také často zachraňují život. Clifton proto u sebe vždy nosí malý ocelový boxer (který později zpermutuje v cosi, co je popsáno jako

¹⁶³ C. d., s. [269].

¹⁶⁴ A to platí i ve chvíli, kdy se s chicagskou policií na několik pokračování rozkmotří a odmítá s ní jakkoliv spolupracovat, viz svazky DN1/272 až DN1/274.

¹⁶⁵ Tato jeho schopnost je ostatně také často parodována: „A když uslyšel, že kolem domu se potloukal starší nesympatický muž s černým plnovousem, řekl: ‚Zde máme Cliftonovu přestrojovací máni! Je to jasné jako slunce!‘“ MEČÍŘ, Karel: Špiclové a konfidenti. Praha, Zemědělské knihkupectví A. Neubert 1914, s. 122.

boxerský prsten, viz DN1/47, *Bažina Springfontainská*), zvětšovací sklo, elektrickou svítilnu, zápisník, samočinná pouta, malý kompas na řetízku, „jemný, přenosný pilník“, který dokáže přepilovat sebesilnější mříže a také legitimaci. To vše se přitom může skrývat v „*tajných kapsách v zadní části spodků*“, ve skrýši pod vlásenkou (DN1/30, *Šílený lékař*) či v botě, respektive ve šroubovacím podpatku (např. DN1/69, *Strašidlo Clarkesvilské*, nebo DN1/101, *Záhuba „Černé ligy“*). K příležitostné Cliftonově výbavě dále patří specifické „svinovací gumové podešve“, jež si tu a tam nasazuje na boty, aby nebyly slyšet jeho kroky (v některých případech obdobně používá praktičtější „kaučukové střevíce“), provaz se smyčkou nebo speciální provazový žebřík. A když je potřeba, má u sebe také kapesní mikroskop, lékárníčku a v klobouku „znamenitý fotoaparát“ (DN2/163, *Poštovní známka za půl milionů*). Na prstech pak nosí minimálně dva speciální prsteny: jeden vyzdobený démantem, umožňujícím řezat sklo (DN1/176, *Tajnosti starého kláštera*), druhý skrývající tužku, kterou lze ve vhodnou chvíli nenápadně vysunout do dlaně a dělat si tak poznámky, aniž by bylo vidět (DN2/145, *Pomsta za popraveného*).

Takovéto „detektivní“ pomůcky jsou důležitou součástí charakteristiky daného žánru a jeho rozpoznávacím znakem, jenž je pozdější recipient schopen identifikovat například i v sérii filmů o Jamesi Bondovi. Většinu z pomůcek navíc Clifton sám vynalezl, ať se jedná o zvětšovací brejle, umělý doutník s pišťalkou, neviditelný inkoust. Vrcholem jeho schopnosti se dobře vyzbrojit a ochránit je pak trojice předmětů, od nichž se Clifton pravděpodobně neodlučuje nikdy: drátěná ocelová košile, kaučukový náhrdelník a kladívko.¹⁶⁶

Drátěná košile, resp. ochranná košile z jemného, nanejvýš pevného ocelového pletiva, brání Cliftona například před bodnutím šavlí nebo nožem a nejednou mu tak tento módní doplněk zachrání život.¹⁶⁷ Speciální kaučukový náhrdelník pak kdykoli spolehlivě zabrání zadušení nebo i oběšení, aniž by to však protivník rozpoznal. Proto se například v DN1/191 (*Chicagští lupiči*) falešný baron z Portsmouthu může mylně domnívat, že se mu podařilo Cliftona zabít, když jej oběma rukama mocně škrtil a „*obličej Cliftonův byl zmodralý, oči zavřeny, ústa pootevřena. / ‚Má dost!‘ zahučel vrah a klidně odešel.*“ (DN1/191, *Chicagští lupiči*, s. 26).

Zcela zásadně Cliftonovi v mnoha situacích pomůže speciální kladívko, které je s ním natolik spojeno, že se stalo jeho základním atributem, poznávacím znamením, a tedy i

¹⁶⁶ Stranou ponecháme zvláštní koženou kravatu, obsahující rozprašovač.

¹⁶⁷ Že i tato veskrze naivní představa sebeochrany rezonovala ve čtenářích dokazuje fakt, když výše zmíněný krejčí Křížek vyhrožoval faráři Dostálovi a sliboval „*že „příšerně bude opatrný“ a byť i pan farář si oblékl drátěnou košili, že neuloží-li na určeném místě 1120 K, že nevyhne se jeho kouli ani u oltáře.*“ – „Bahno“. Našinec XLIX, 27. 8. 1913, č. 199, s. 3.

součástí mnoha parodií na cliftonky.¹⁶⁸ Toto kladívko Clifton totiž používá nejen jako nástroj umožňující něco přibít či rozbít, ale také jako klíč, jehož pomocí odemyká, ale také zamyká dveře. Poprvé se tento motiv objevuje již v DN1/3 (*Černá rota*)¹⁶⁹, naplno je rozehrán až v pozdějších pokračováních. Charakteristika tohoto předmětu je přitom dosti obecná a není z ní příliš jasná jeho funkčnost a praktičnost: „Mimo tyto předměty vzal s sebou ještě malé, ocelové kladívko. Toto kladívko bylo vynálezem jeho bystrého ducha a zhotoveno v nejlepší bostonské továrně za osobního dohledu Cliftonova. Dalo se použít zároveň jako paklíč k otevření všech možných zámků, i jako vývrtka šroubů.“ (DN2/6, *Tajemný dům*, s. 11) A o mnoho více se nedozvíme ani z několika mála popisů toho, jak Clifton kladívko skutečně použije, tedy jen z vět, typu: „Vyňal své kladívko a jeho špičkou odsunul péro zámku“ (DN1/28, *Výstřel v temné noci*, s. 7). O tom, že si autor (autoři) textu nebyl praktičností takového univerzálního vynálezu až tak jistí, svědčí že kladívko bylo Cliftonem zdokonalováno (DN1/136, *Červený pavouk*) a následně také přejmenováno: v poslední třetině série se mění na „odmykač“ (např. DN1/202, *Dvanáctiletý detektiv*) anebo „univerzální klíč“ (DN1/274, *Únos policejního řiditele*), ačkoliv je stále jasné, že jde o kladívko.¹⁷⁰

Navzdory Cliftonovu vynalézačství nelze tvrdit, že by jejich autor oslavoval moderní techniku. Jakkoli totiž například v DN1/135 (*Strašidelný sklep*) sehraje podstatnou roli objev fonografu, působí v něm především jako něco nového, neznámého. Svět cliftonek byl totiž v kontextu počínajícího dvacátého století víceméně archaický, představoval specifickou podobu příběhů s tajemství, které je v mechanicky rozvržených, opakující se, naivní a leckdy až nelogických syžetech rozkrýváno nikoli pomocí racie a dedukce, nýbrž vlastní přítomností ústředního hrdiny ve správnou chvíli na správném místě a jeho schopnosti tam správně jednat.

Hybnou silou jednotlivých příběhů je především odvaha Léona Cliftona pouštět se do podivuhodných případů bez nějaké systematictější metody detektivní práce, přičemž děj se většinou odvíjí hlavně od jeho podivuhodné všudypřítomnosti. Jeho důležitou součástí je pak nečekaná náhoda.

Spoléhání na náhodu je výslovně deklarováno už na samotném počátku série („Konečně přispěla mu sama náhoda, jež bývá výborným detektivům často neobyčejně příznivou.“, DN1/12, cit. dle DN2/118, *Dva zločiny*, s. 22), a i později je jedním ze základních stavebních

¹⁶⁸ Ačkoliv jak si ukážeme dále, Voskovec s Werichem ve své hře *Gorila ex machina* výslovně tvrdí: „Prosíme proto jak váženou kritiku, tak i vítané obecenstvo, aby naše hra nebyla považována za parodii. / Není to parodie, nýbrž detektivka podle všech pravidel.“ (VOSKOVEC, Jiří a WERICH, Jan: *Fata morgana a jiné hry*. Praha, Orbis 1967, s. 289).

¹⁶⁹ „Clifton bez namáhání otevřel svým kladívkem zámky všech zásuvek.“ (DN1/3, *Černá rota*, s. 21)

¹⁷⁰ Ve výsledku je ochoten se svého nástroje dokonce vzdát zápůjčkou: „Univerzálním klíčem, který byl jí Léon Clifton ochotně zapůjčil – uražený detektiv nechtěl se pořád ještě smířiti s policií, a proto slíbil své neteři jen částečnou pomoc, hlavně svou radou“ (DN1/274, *Únos policejního řiditele*, s. 20)

prvků autorské fabulace: „Zde musí přispěti šťastná náhoda – až dosud vždy věrná pomocnice Cliftonova...“ (DN1/100, *Tajemství „Červené věže“*, s. 13). Objevuje se i v dvourománu, který se sérii inspiroval: „Velikým činitelem v životě lidském je náhoda, avšak nikoliv náhoda, která sama přispěje na pomoc. Člověk sám musí náhodu chopit za cíp pláště a k tomu není třeba nic jiného, než mít oči otevřeny.“¹⁷¹

Důležitou součástí Cliftonova světa jsou i jeho blízcí, ať již rodinní příslušníci, tak přátelé a spolupracovníci. Rodina je pro něj důležitá, protože jej představuje jako obyčejného člověka a občana. Víme o ní to, že se skládá z manželky Mary, bezejmenné dcery¹⁷² a syna Léona – příběhy Cliftonových dětí sledujeme již od dětských let (viz DN1/4, *Ohnivým mořem*, dále DN2/75, *Tři hodiny v plamenech*, DN1/35, „*Hnízdo Hadů*“ aneb: *Ve strachu o syna* a DN1/74 *Poplach v cirku*). Dcera i syn se objeví též v dvourománu *Zápas milionů*, odehrávající se až okolo roku 1900, ona jako sedmnáctiletá, on dvanáctiletý. Zatímco ale ona ze série následně víceméně zmizí, Léon junior s neobvyklou rychlostí zestárne a získá titul doktora (odtud označován jako dr. Léon, aby byl jasný rozdíl mezi jmenovci) a postavení otcova důležitého pomocníka. Podle DN3/242 (*Strašná noc dušičková*) se dokonce dozvíme, že dr. Léon dosáhl dvojího doktorátu, z práv a lékařství, a sám Clifton si přál, aby syn byl jeho nástupcem (DN3/163, *Strašná noc dušičková*, s. 15).

O blaho rodiny se stará řada sluhů, z počátku se proměňujících takřka v evangelijních jménech – dlouhodobě černošský sluha Matthews, poté Pavel (DN1/166, *Pomsta krotitelky lvů*), John (DN3/249, *Zlopestvá krčma*) – a později William (DN1/254, *Zápas o poklad*).¹⁷³ A do nejbližšího okruhu rodiny patří také Cliftonova neteř Betsy (objevuje se poprvé v DN1/7, *Již máme vraha!*), která pilně spolupracuje s detektivem na jeho případech, ačkoliv by „paní Cliftonová by byla ráda, kdyby si Léon všimal jen svých obchodů a Betsy zase domácího hospodářství“ (DN2/16, *Jedem a dýkou*, s. 4). Betsy neváhá vstupovat do různých rolí (její účast kulminuje kolem svazků DN1/90 až DN1/100) a na úplný závěr cliftonovské série na několik pokračování převezme dokonce celé vyšetřování za samotného detektiva: „Také miss Betsy – zastupující svého strýce Léona Cliftona, jehož konflikt s policií nebyl dosud urovnán, a jenž tedy zatím vzdal se detektivního povolání, dostala za úkol, vyvědět, kam se poděl policejní ředitel.“ (DN1/274, *Únos policejního ředitele*, s. 5–6)

Postavy syna Léona a Betsy odkrývají spontánní inklinaci autora k tomu typu detektivního syžetu, v němž ústřednímu hrdinovi někdo „přihrává“ a pomáhá mu řešit jednotlivé případy,

¹⁷¹ *Zápas milionů*, s. 219.

¹⁷² Ovšem v *Zápasu milionů* a *Tajemství ostrova* je dcera jménem Mary nebo Mara (není jisté) a manželka Evelina.

¹⁷³ Ponechme stranou, že v některých svazcích má Clifton též hospodyni, paní Potersovou.

Ke skupině blízkých spolupracovníků s touto funkcí náleží rozmanité postavy policistů, jakož i dvojice přátel se jmény Dick Clarkson a Ralph Samsun.

Důležitou součástí fikčního světa *Detektivních novell* je postava nepřilíš zdatného, ale všudypřítomného policejního ředitele, který je tu nezbytný jako figura kontrastní, na jejímž pozadí vynikají hrdinovy schopnosti. Tato figura s Cliftonem spolupracuje, ale vždy zůstává tím druhým, kdo společně s policejním aparátem vždy jen marně snaží dosáhnout slávy (a dodejme, že též i bohatství) amatérského detektiva. Typ holmesovského inspektora Lestrada zpočátku zastává Mr. Thomson, objevující se především – nikoli však výhradně – v Cliftonových newyorských příbězích (21, 22, 23, 45, 50, 77), následně se v této funkci vystřídají postavy se jmény George Wallace (32), pan Crampton (67), Charles Stone (3), Charles Clinton (31), L. A. Morse (39). Teprve se svazkem DN1/73 (*Pod ostřím guilotiny*) přichází na scénu Mr. George Walking, který se stává až do konce *Detektivních novell* pevnou součástí cliftonovských syžetů.¹⁷⁴

Walking a Clifton tvoří funkční literární dvojici spolupracovníků, které při řešení jednotlivých případů vzájemně kooperují, byť Clifton má vždy navrch a policie je dosti často donucena Cliftonových služeb využít, a to i na nátlak veřejností. Svazek DN1/117 (*Noc pomsty*) je pak dokonce koncipován jako složitá převlékací hra, při níž čtenář musí řešit, kdo z těchto dvou se za toho druhého přestrojil.

Dvojice Dick Clarkson a Ralph Samsun se objevuje zejména v první polovině série. Dick Clarkson je Cliftonovým přítelem a pomocníkem od počátku, přičemž detektiva doprovází i na jeho cestách po světě (DN1/48, *Očarovaný zámek*). Víme o něm však málo, kromě toho, že má sestru jménem Lydie, také to, že patří k loajálním a vždy ochotným spolupracovníkům, kteří jsou vždy po ruce.¹⁷⁵ Je zakladatelem úspěšného „Klubu přátel spravedlnosti“ (DN1/149, *Poštovní známka za půl milionů* a DN1/150, *Osudný hřeb*), jehož předsedou je samozřejmě Clifton a jenž si klade za úkol vypátrat nejrůznější zločiny a zjednat jejich nápravu. Ještě dříve, než se Klub stačí rozběhnout, Clarkson umírá po zásahu jedovatého hřebu (DN1/150, *Osudný hřeb*). Smrtí končí také Ralph Samsun, jenž se poprvé objevuje v DN1/73 (*Pod ostřím guilotiny*), kde Cliftonovi pomůže s případem a je následně přizván také ke spolupráci s policií. Samsun prezentuje protipól Clarksonova: zatímco první pochází z vyšších kruhů, on je chudý traper, kterého charakterizuje jeho přímočarost. Kupodivu se ale o něm dozvíme

¹⁷⁴ Pod jménem Walking ovšem vystoupí (pravděpodobně omylem, způsobeným jedním autorem obou sérií) také londýnský policejní ředitel v sešitové sérii *Nové detektivní novelly*.

¹⁷⁵ Byť je sám zločincem, jak dokazuje svazek *Cliftonův přítel – vrah* (DN1/66).

například to, že se oženil (DN1/100, *Tajemství „Červené věže“*), případně že je pověřivý (DN1/101, *Záhuba „Černé ligy“*).

V sérii nechybí ani příběhy, v nichž se Cliftonovi přátelé setkávají při společném případu (119, 135, 141), přičemž je otázkou, proč oba se svazkem DN1/150 (*Osudný hřeb*) ze série vymizejí, tedy nejen Clarkson, kterému bylo dáno umřít, ale i stále ještě živý Samsun. Ten se sice se svazkem DN1/262 (*Smrt Ralphi Samsuna*) ještě vrátí, ale jen proto, aby ihned podlehl vnitřnímu zranění. O skutečnosti, že je autor považoval za pevnou součást Cliftonova světa totiž svědčí fakt, že je včlenil i do posledního hrdinova vydechnutí, v němž jsou mu těmi, za nimiž kráčí na onen svět: „*Již jdou pro mne – Dicku – Ralphe – – smrt – – – není tak hrozná – bílý anděl – – je mi lehké – – ach, to blaží – – – již jdu – – –*“ (DN1/275, s. 32) Děje se tak v závěrečném příběhu *Detektivních novell*, v němž se mrtví přátelé Dick Clarkson a Ralph Samsun Cliftonovi dokonce zjeví, a to ve chvíli, kdy bodnutý italským ovocnářem (pravděpodobně myšlen prodavač ovoce) Soroninim nožem do krku pomalu umírá v neprodyšné bedně: „*Přišli si pro mne – půjdu k nim!*“ šeptal Clifton. *„Jak Bůh chce.“*“ (DN1/275, *Cliftonova smrt*, s. 6)

Blížkost smrti je Cliftonovi známá skoro z každého jeho dobrodružství, ale teprve v posledním díle, který je dokladem toho, že se autor či nakladatel rozhodl sérii rázným gestem ukončit, se umírající hrdina začne zaobírat svým fyzickým a duševním stavem, a to s nadějí, že smrt neznamená konec: „*Věřím v posmrtný život duše, věřím ve shledání na jiném světě. Ač bude se mi po vás stýskat, přec jen si přeji, aby naše příští shledání bylo hodně oddáleno. Život na zemi vedle stinných má i světlé stránky; lidský tvor přec jen nerad opouští tu zemskou hroudu.*“ (DN1/275, *Cliftonova smrt*, s. 30)

Smrt seriálového hrdiny, který řadu let týden co týden tvořil základ české populární literatury počátku dvacátého století, byla sice oplakána jeho blízkými, ale jako ideální hrdina si i Clifton musel projít zkouškou smrti, aby se mohl nesmrtelný vrátit.

Dosud jsme se věnovali spíše věcem a lidem, které Cliftonův svět zaplňují – povšimněme si nyní i vyšetřovacích schémat a typologie zločinů. Vedle již zmíněné významné roli náhody v dějové výstavbě jednotlivých příběhů je pozoruhodný i způsob, jakým je v jednotlivých epizodách nastolen případ, který má Clifton vyřešit. Ke zločinu či události, které budou předmětem šetření, totiž v příbězích často dochází právě v okamžiku, kdy je Clifton shodou okolností na návštěvě u policejního ředitele, takže není problém by byl je spolu s policií ihned přivolán na místě činu. Četné jsou například také případy, kdy na tomto místě najde stopy zločinu i poté, co je policie důkladně prohledala. A pakliže Clifton v nějakém případě zklame,

náhoda mu vždy dostává druhou šanci, často za velmi bizarních okolností. Náhodně kupříkladu najde na ulici papír, který mu ukáže cestu ze zdánlivě slepé uličky případu, náhodně se mu do cesty připlete postava, která svou bezděčnou poznámkou posune pozastavené řešení případu a děj.

Jakkoli jsou součástí série i příběhy, kdy Clifton dostane příležitost případ reálně vyšetřovat či demonstrovat svou schopnost logické dedukce před porotou, nejčastěji detektiv jedná způsobem, který naznačují následná vypravěčova slova: „*Nepraeliminoval nikdy. Budoucnost neměla pro něho jasných kontur. Nepatřil mezi ony teoretické kombinátory, kteří v jednom případě ze sta zbudují teorii, která překvapí architektonickou svou stavbou, ale v ostatních devadesáti devíti případech narážejí zoufale na skutečnost.* –“ (DN1/9, *Detektiv v úzkostech*, s. [16]).

Standardizovaná dějová struktura jednotlivých detektivních příběhů série pak má tuto podobu: Na počátku se stane určitý zločin, nebo něco, co iniciuje určité dobrodružství, a Clifton je náhodou přítomen. Následně dojde k ohledání místa činu a případně k „výslechům“ přítomných. Clifton odhodlaný případ vyřešit se inkognito vydá do určité specifické komunity, aby zjistil, jak se věci ve skutečnosti mají, k čemuž potřebuje vhodný převlek. Nastolené tajemství je pak vyřešeno nějakou náhodou, například díky tomu, že se setká s někým, kdo je s případem úzce spojen a cosi mu prozradí. Současně je ale nezbytné, aby přítom byl Clifton ohrožen na životě, nejlépe pokud je příběh dotažen až do situace, kdy to s ním vypadá zcela beznadějně: leč přesto se nějak zachrání. Po následné přestřelce, honičce nebo zápasu (vše popsáno s náležitou brutalitou) je pachatel zločinu Cliftonem chycen a předán spravedlnosti. A případně také potrestán, ať světských soudem (doživotí, poprava), nebo vyšší „morální“ spravedlnosti (sebevražda v cele, smrt po zranění, případně zešílení). Pokud dojde k soudu, Clifton se jej účastní jako důležitý svědek.

Víceméně schématickou podobu přítom mají i vyšetřované zločiny. Opakování obdobných fabulačních vzorců se projevuje zejména ve způsobu vraždění. Tomu na jedné straně dominují nejrůznější typy neznámých nebo exotických jedů a na straně druhé naturalistické a brutální násilí, vzrušující svou drsností a krvavostí provokující představivost čtenáře.

Cliftonky vznikaly v okamžiku, kdy literatura ještě nevygenerovala široké spektrum rozmanitých a vzájemně relativně přesně odlišených žánrových podob příběhu s tajemstvím. Jestliže se tedy v jednotlivých sešitech vedle popsaného základního schématu objevují i jiné typy fabule, je to dáno tím, že většinu svazků série sice můžeme charakterizovat slovem „detektivka“, nicméně některé *Detektivní novelly* bychom mohli vztáhnout i k žánrům sci-fi či

horroru. A další jsou žánrově těžko zařaditelné a nechávají nás na pochybách. Zvláště pak ty, v nichž věrohodnost příběhu, akce a pátrání nehraje velkou roli. Dokladem budiž bizarní příběh *Oko* (dodatek k DN1/218, *Poslední rána*), v němž Clifton najde v křoví celou oční bulvu a donese ji okulistovi, který ihned pozná, že jde o oko jednoho z jeho klientů.

Jak jsme již několikrát připomněli, případy Clifton zapisuje zpětně jako typ svých pamětí. Ty jsou ve většině psány ve třetí osobě, pouze v několika vložených povídkách, které jsou součástí svazků DN1/20, DN1/56, DN1/82, DN1/213, DN1/216 a DN1/218, promlová Clifton v první osobě.

Zvláštností série jsou též jednotlivé povídky, v nichž nastolené tajemství není čtenáři odkryto ani s koncem a pointou příběhu, sešity, v nichž mu postavy cosi zjevně tají a nikdy to není rozkryto. S trochou nadsázky by se dalo tvrdit, že tyto povídky jsou předzvěstí těch děl moderní evropské literatury, které vypovídají o neuchopitelnosti života. Jako příklad za všechny lze připomenout DN1/247 (*Nocleh v opuštěném zámku*), kde se hrdinka Viktorie Salisterová nechává dobrovolně věznit a důvod tohoto věznění prozradí na závěr jen svému otci, ale nikoliv Cliftonovi nebo čtenářům. Nicméně adresát, který čte příběh s tajemstvím v naději, že se na konci vyprávění dozví, kdo a proč spáchal zločin, se oprávněně může cítit ošizen. Zvláště pak tehdy, když do jednotlivých příběhů odehrávajících se na tomto světě začnou nečekaně vstupovat prvky nadpřirozené, jako například nijak nevysvětlené zjevení kostlivců (DN1/123, *Smrt a Clifton*).¹⁷⁶ K nim musíme ale přiřadit některé svazky, které jsou ve svém důsledku nelogické, jako například DN1/241 (*Znamenání synové „ocelového krále“*), kde autor předpokládá, že mateřské znaménko kolem celého krku je výrazem prozřetelnosti, která tímto upozorňuje na někdejší vraždy oběšením.

¹⁷⁶ Je zjevné, že výslednou podobu jednotlivých sešitů ovlivnila týdenní periodicita jejich vzniku, která nedávala příliš prostoru pro promyšlení jednotlivých příběhů a nejednou autora (autory) přivedla k tomu, aby pod tlakem nutnosti vyrobit kýžený text používali jednoduchá náhradní řešení. Dofabulovali příběh za použití naprosté náhody, která v pravou chvíli cosi rozkryje (DN1/186, *Poslední oběti lichvářovy*), nebo naopak komplikovali děj až k nesrozumitelnosti (DN1/77, *Useknutá ruka*). O snaze natáhnout text za každou cenu svědčí i dlouhé citace z bedekrů, naučných slovníků nebo v extrémním případě z knihy M. S. Hosmanna *Fürtreffliches Denkmal der göttlichen Regierung* z roku 1701 (DN1/115, *Deset let přikován*).

7. Od sešitů k dvourománu: *Zápas milionů / Tajemství ostrova*

Dvouromán *Zápas milionů / Tajemství ostrova* má poněkud rozvláčný příběh. Autor (zřejmě i zde za něj můžeme nejspíše považovat A. B. Šťastného), doposud zvyklý psát krátké příběhy o 32 stranách, totiž rozpracoval vcelku jednoduchou zápletku do takřka obřích rozměrů: první svazek má v prvním vydání 327 stran velkého formátu, druhý 324 stran, a to za použití řady textových a tematických vycpávek, s nimiž měl spisovatel ostatně již bohaté zkušenosti ze série DN1.

Základním posunem oproti *Detektivním novellám*, které vycházely paralelně s vydáním románů, je časový posun. Cliftonovy příběhy se v *Zápase milionů* a *Tajemství ostrova* již neodehrávají „někdy“ v osmdesátých a devadesátých letech devatenáctého století, ale jsou zasazeny do let 1899 až 1901, tedy minulosti bližší čtenářově přítomnosti. Vyprávění tak zachycuje Cliftona v okamžiku, kdy je jako detektiv již „na odpočinku“, přičemž fikční svět románů se začíná zčásti vzdalovat od fikčního světa sešitů.

Naopak zůstává gesto, které má dvouromán prezentovat jako vyprávění vyrůstající z autentické skutečnosti. Autor na mnoha místech jejich textu čtenáři zdůrazňuje upozorňuje, že jde víceméně „jen“ o přepis reality, skutečného dění: „*Osoba sira Everesta je skutečná, jako všechny tohoto příběhu.*“¹⁷⁷

Více než v *Detektivních novellách* přítom autora vždy zrazuje jeho metoda práce s reáliemi, která evidentně vychází evidentně z naučných slovníků, bedekrů nebo příruček a la Brehm.¹⁷⁸ Snaha o překročení úrovně dobrodružné četby totiž vede k tomu, že čtenáře obou románů pronásledují mechanicky převzaté poučky a data: dozvíme se tak, jaká je průměrná hloubka moří, co soudí o politickém stavu středoamerických republik francouzský historik Saurrien a o historii kolonizace německý cestovatel Hofer, kolik cukru vyváží ročně brazilský spolkový stát Pernambuco, jaké je podnebí v africkém Ulundu, případně jak probíhala kolonizace Afriky.¹⁷⁹ A to vše, aniž by se tyto informace vázaly s dějem: přestože patrně měly zvýšit úroveň výpovědi, pomáhají jen navýšit strany.¹⁸⁰

¹⁷⁷ [ŠŤASTNÝ, A. B.]: *Tajemství ostrova*. Praha, R. Storch [1910], s. 277.

¹⁷⁸ Toto prvoplánové natahování stran má pak za následek i to, že se na nejnižnějších Havajských ostrovech objevuje zničehonic kapybara, která kromě jihoamerického kontinentu ve volné přírodě neexistuje, případně major Chase, jeden z účastníků robinsonády, pronásleduje včely po vzoru „Cooperových románů“, a to tak, že jejich hrdinové „*Chytily včely, a pak ji sledovali do jejího úlu v dutém stromě. Bylo k tomu třeba neobyčejné rychlosti i vytrvalosti, neboť někdy dostihli úlu za půl hodiny, někdy však také za čtyry až za pět hodin.*“ C. d., s. 244.

¹⁷⁹ Čemuž se věnuje dokonce jedna samostatná kapitola *Zápasu milionů*.

¹⁸⁰ Šťastného poněkud nešťastný metoda se projevuje i v podivuhodné volbě jmen anglických: proto se i zde, podobně jako v sešitech, setkáváme s postavami jménem Ambrose Work (multimilionář), Tobias Pit-Pit

Typické jsou rozsáhlé historické odbočky nebo rozvláčné výklady popisující výrobu nejrůznějších předmětů, případně objasňující přírodní jevy. Ruku v ruce s tím nabírá na intenzitě doposud – pro Cliftonův svět nepřiliš významná – poloha náboženská: od promluv typu: „*Bůh, který zachránil nás, zachrání i tebe. Jdi, otče, Bůh to chce,*“¹⁸¹ přes úvahy vysokoškolského profesora logiky („*Bůh je nejvyšší logika, ‘ pravil Pit-Pit vážně,*“¹⁸²) až po Cliftonovo přesvědčení („*Bůh pomohl nám dosud, pomůže nám i nadále*“¹⁸³). Charakteristické je i setkání s černochem Karim, který se díky přijetí křesťanské víry vzdal alkoholu.

Je tak patrné, že přechod k románovému tvaru měl ambici vyvázat se z omezení, která autora svazovala při psaní sešitové série, přičemž zjevnou inspirací mu byla poetika a popularita knih Julese Verna, což se ostatně projevilo i ve volbě názvu, neboť od *Tajemného* či *Tajuplného ostrova* je k *Tajemství ostrova* krok skoro nepostřehnutelný.

V prvním svazku, v *Zápasu milionů*, je Clifton již na odpočinku, ale nicméně se nechá přemluvit milionářem Workem k tomu, aby našel jeho dceru Alici, kterou mu unesl bohatý Mexičan Fernando Montez. Společně s dcerou Marou, Workem, jeho synem Harrym, dalšími cestujícími a posádkou se detektiv nalodí na loď Albatros, aby pluli ve stopách lodi Montezovy a zažívali různá dobrodružství. Přes Brazílii tak doplují až do Afriky, kde dále pokračují v pronásledování únosců po pevnině. Zde se ke skupině se přidá Miss Evelina Parkerová, královna Černá lilie z kmene Valongů. V Súdánu, kde chce únosce Workovu dceru prodat do otroctví, se jí podaří zachránit, ale Montez jim ukradne Albatros a ujede s ním na moře. Clifton, Work a spol. jej znovu pronásledují na lodi, která však 18. července 1900 ztroskotá kdesi v Polynésii. Hrdinové se tak ocitnou na břehu neznámého ostrova: „*Muži sejmuli pokrývku hlavy a rty jejich se spojily k vroucí modlitbě.*“¹⁸⁴

Druhý díl, *Tajemství ostrova*, vykresluje život na ostrově a spor mezi irskou posádkou a cestujícími. Irové s jejich velitelem Patem se proti cestujícím vzbouří a přesídlí na jinou část ostrova. Skupina kolem Cliftona, tedy Work a jejich příbuzní, pak postupně ohledávají ostrov (pojmenovaný jimi Clifton) a vytváří komunitu Robinsonů, která ostrov kolonizuje. Jestliže tedy první svazek vykresloval dobrodružnou cestou s mnoha zvraty, je příběh z ostrova Clifton pokusem o robinzonádu, která postaví bývalé zbohatlíky před nutnost vybudovat „novou civilizaci“ a uhájit ji proti protivníkům. „Soukromou“ část příběhu pak utváří milostné sblížení některých členů komunity, a to nejen rostoucí láska mezi mladým Harrym

(profesor filozofie a logiky z Princetownu), případně s nedůsledným používáním jmen a jejich kolísavým zápisem (Cliftonova dcera tu vystupuje jako Mary, Maru i Mara).

¹⁸¹ Zápas milionů, s. 31.

¹⁸² C. d., s. 112.

¹⁸³ C. d., s. 123.

¹⁸⁴ C. d., s. 327.

Workem a Marou Cliftonovou, ale i dvěma dalšími páry. Záhadou ovšem je, že trosečníkům občas někdo věnuje různé potřebné věci – chtějí-li například vyrobit vor, nečekaně najdou člun. S pomocí neznámého si tak vybudují srub a postaví farmu. Clifton je na stopě neznámého, dokonce najde tajné dveře, je však kýmisi uspán dříve než je otevře. Později však dostane dopis od jakéhosi Sira Everesta, který jej pozve k sobě „do hory“. Everest je umírající ruský šlechtic, „mladší syn ruského cara“, který byl pro své „demokratické smýšlení“ zbaven všech hodností a vyobcován ze země, aby z ciziny podporoval „radou i zlatem převrat v říši“. Clifton se od umírajícího doví, že jsou v Havajském souostroví a že v hoře se nalézají žíly zlata, které ovšem Everest chce zničit ekrazitem, aby se jich nezmocnil Montez. Po Everestově smrti se Montezova loď skutečně objeví a Cliftonova skupina svede s nimi vítězný boj, přičemž jemu osobně se podaří vysvobodit Everestovu manželku, paní Jelizavetu, kterou Montez ukrýval. Všichni se pak po více jak roční plavbě světem vrátí do Ameriky.

Příběh je doprovázen nejen četnými historickými a přírodovědnými poučkami (například přednáškou o korálových ostrovech, či o fyzice) ale také dobově příznakovým rasismem („*Jsem si jist, že výrok o žlutém nebezpečí není pouhou frází, ale že za pět, deset tisíc let zaplaví žlutá rasa celou Asii a vrhne se snad i na Evropu.*“¹⁸⁵) a koloniálními stereotypy, atakujícími zejména černochoy. Při modelování života komunity nechybí ani náboženská agitace („*A ještě na něco jste zapomněl – ‘ / ,Nač, pane Léone? ‘ / ,Na toho, jehož jsem vám a ostatním již po dvakrátě musil připomínat: Na Boha!*“¹⁸⁶), ani důraz na přísné, až protestantsky střídmé udržování řádu a pořádku, což má prostupovat všechny činnosti skupiny.¹⁸⁷

Autor měl přitom potřebu se vymezit vůči jiným robinsonádám („*Léon dobře věděl, že zprávy vymyšlených Robinsonů, kteří si dovedli sestavit stav a tkát plátno, jsou pouhými povídkami autorů, kteří ani primitivní stav nikdy neviděli*“¹⁸⁸, nebo „*Nevěřte povídkám o Robinsonech, kteří sami dovedli strávit dlouhá léta na pustém ostrově. I Alexander Selkirk je pouhou báchorkou*“¹⁸⁹).

Dvouromán končí vlastně nepřekvapivě v až melodramatické a naivní katarzi, tedy svatbami několika párů (Work a Parkeová, Walther a Alice, Mary a Harry) a následným

¹⁸⁵ [ŠTASTNÝ, A. B.]: *Tajemství ostrova*. Dobrodružná robinsonáda výpravy milionářovy. Překlad B. Král. Praha, R. Storch [1910], s. 180.

¹⁸⁶ C. d., s. 69.

¹⁸⁷ Jako je například úvaha o potřebě a nepotřebě kosmetických prostředků: „*Jediným kráslicím prostředkem jim byla studená voda, a jediným systémem k docílení krásných forem těla byla práce,*“ C. d., s. 213.

¹⁸⁸ C. d., s. 217.

¹⁸⁹ C. d., s. 276.

sestěhováním se všech zúčastněných do Nevady na společnou farmu, kterou nazvou Farma Clifton, která je de facto pokračováním jejich ideálního života na ostrově.

Pokud bychom tedy naivně uvěřili této paralelní dimenzi cliftonovského mýtu (k obezřetnosti nás nutí zejména nesoulad v datování, jiný věk hrdinů apod.), končí Cliftonův svět kolem roku 1903 kdesi v Nevadě, a to v idylickém světě multimilionářské komuny.

8. Ženská paralela ke Cliftonovi

Jak jsme již konstatovali, v roce 1912 byla k DN1 přiřazena série sešitů, která začala ve Storchově nakladatelství začala vycházet v srpnu 1907 a svým názvem *Nové detektivní novelly* a s nejvyšším pravděpodobností i autorstvím¹⁹⁰ na DN1 navazovala. Tomu odpovídal i analogický podtitul, tentokrát znějící: „*Z paměti anglické detektivky Ady Paulsonovy*“. Série vycházela pravděpodobně do září 1908 a obsáhla 37 svazků.

„Případ Ada“ lze chápat jako svého druhu appendix k základní řadě cliftonek, už proto, že tato žena-detektiv je tematizovaná v DN1, když ji v sešitu DN1/66 (*Cliftonův přítel – vrah*) ředitel Walkingem Cliftonovi přiděluje k ruce. Logika příběhu tu velí, že Clifton z počátku nemá Paulsonovou příliš v lásce, nicméně úspěšně s ní spolupracuje, takže v případě DN1/131 (*Muž s ocelovou rukou*) využije její pobyt v Anglii k získání důležitých informací.

K jejich novému setkání pak dochází v prvním svazku *Nových detektivních novell*, příznačně pojmenovaném *Detektiv a detektivka*, v němž je Cliftonův respekt k ženské partnerce zdůrazněn i tím, že si on toto „poznává ve svých zápiskách“. Nehledě na to, že je zde o obou hovořeno jako o „*velikánech ve svém oboru*“ kteří se „*střetli v afěře tak napínavé, tak tajemné* [...]“.¹⁹¹ Zajímavou součástí prvního svazku příběhů Ady Paulsonové je přitom autorská hra s autenticitou, respektive vypravěčova snaha přesvědčit čtenáře, že detektivové sešitových edic opravdu existují: „*Není možno, aby ten nejpłodnější, nejvylézavější fantazií obdařený romanciér dovedl vymyslet tak komplikované příhody, jaké skuteční detektivové zažili. / Romanopisci a pisatelé memoárů sami doznávají, že jména jejich hrdinů jsou vymyšlená, což pravděpodobnější tím spíše, poněvadž všichni tito vynikající pronásledovatelé zločinů dosud žijí a působí. / Fred Ward, Léon Clifton, Fritz Stagart, Nick Carter a ostatní nemohou ovšem jako osoby žijící a činné vystupovat pod svým jménem.*“¹⁹²

Základ sešitu *Detektiv a detektivka* následně utváří případ z prosince 1897 a pátrání po ztracených aktech týkajících se lovu v hudsonském zálivu, na němž spolupracují anglický detektiv Ward a Léon Clifton. Ada však oba detektivy předběhne a v přestrojení za komornou dokáže listiny získat. Zde začíná volné spojení Cliftona a Paulsonové, které je ovšem jen příležitostné, neboť přechod k nové hrdince umožnil tématicky opustit Ameriku. Případy Ady

¹⁹⁰ „*Z hovorů těch jsem poznal, že čtenáři dávají přednost ‚Cliftonkám‘ a že mají takřka nechuť k detektivce Adě Paulsonové, která prý hloupě kopíruje mistra Léona Cliftona. Ani mi nenapadlo, vysvětlit jim jejich omyl a povědět jim, že je autorem táž osoba.*“ – MUDr. ...la: Čtenáři ve vojenské nemocnici. Máj XII, 30. 10. 1914, č. 44, s. 499.

¹⁹¹ *Detektiv a detektivka. Z paměti anglické detektivky Ady Paulsonovy sv. 1. Praha, Rudolf Storch [1907], s. 4.*

¹⁹² C. d., s. [3].

Paulsonové se tak odehrávají zejména v Anglii (Londýn, Birmingham, Devonshire, Liverpool) – s posuny do Irska (příběh *Hlas z hrobu* umístěný do Limericku). Nicméně občas se vracejí zpět do Chicaga, a to v případech 1 (*Detektiv a detektivka*), 11 (*Zločin z pověry*), 12 (*Mrtvý promluvil*), 13 (*Neznámý oběšenec*) nebo 15 (*Zločiny markýzovy*), kde Ada spolupracuje s lidmi blízkými Cliftonovi (detektiv Brown, komisař Kaulton, Mr. Walking). I když je tedy Ada autorem v podtitulu série označena jako „anglická detektivka“, tu a tam se v textech jednotlivých sešitů o ní hovoří i jako o „americké detektivce“, která „přijela do Anglie, aby zde nabyla vavřínu a peněz, jichž druhdy získala hojnou měrou v Americe“¹⁹³.

O Adě dále víme, že má komornou Maud a spolupracuje s ředitelem londýnské policie Mr. Wardem (pro autorův styl práce je charakteristické, že v jednom díle je omylem uveden jako Walking), a doktorem Robinem. Funkčně, svou rolí v jednotlivých příbězích, má Ada blízko ke Cliftonovi, je jeho alter ego. Specifikou této postavy však je, že je ženou v profesi víceméně mužské. I proto může Blanka Hemelíková ve své úvaze zdůraznit, že charakteristika této postavy „netěží z dalších konotací a z čtenářsky oblíbených manýr, které obvykle mívá detektiv muž. Ve srovnání s Cliftonem tedy Ada nemá žádnou důvěrně známou vlastnost, způsoby nebo oblíbený pátrací předmět k objasňování zločinů, jakým je kupříkladu Cliftonovo kladívko [...]“¹⁹⁴

Tu a tam je sice zdůrazňováno, že i když je Ada úspěšná detektivka, jedná se „jen“ o ženu („Ředitel bezděky se usmál. Vždyť je Ada Paulsonova ženská! Ač dovede zachovávat úřední tajemství, přec jen nedovede vždy mlčet,“) ¹⁹⁵ ale samo pohlaví jí často při řešení různých situací pomáhá. Zejména tehdy, když se může převlekat za komorné a služky. V případě 27 (*Urozený zločinec*) si ovšem raději zvolí mužský převlek, aby si měla kam ukrýt zbraň. Zvládne tak vyřešit krádež briliantů (4, *Kněžna zlodějka*) stejně jako často opakovanou otravu jedem, únos (8, *Červený ďábel*), loupežnou vraždu, záhadnou sebevraždu, osvobodit nespravedlivě obviněného (19, *Tajemství opuštěného dolu*) nebo vysvobodit zaživa pohřbenou (28, *Hlas z hrobu*), dále vyšetřit falešný přízrak (31, *Půlnoční zjevení*) a také objasnit velmi brutální vraždu patnáctileté dívky (11, *Zločin z pověry*)¹⁹⁶.

¹⁹³ *Tajemství opuštěného dolu. Z pamětí anglické detektivky Ady Paulsonovy sv. 19.* Praha, Rudolf Storch [1907], s. [3].

¹⁹⁴ HEMELÍKOVÁ, Blanka: K počátkům české detektivní literatury: Z pamětí anglické detektivky Ady Paulsonovy (Mezi replikou a inovací), s. 3 in <http://projekt.cspk.eu/wp-content/uploads/sites/2/2014/11/Z-pam--t---prvn---anglick---detektivky-Ady-Paulsonov---III.pdf>

¹⁹⁵ *Záhadná smrt milionáře. Z pamětí anglické detektivky Ady Paulsonovy sv. 3.* Praha, Rudolf Storch [1907], s. 7.

¹⁹⁶ „*Tepny na ruce a na nohy, jakož i na krku byly přeříznuty, takže tělo úplně vykřácelo. Řez na prsou je posmrtný. Pokud bylo lze zjistit, schází mrtvole srdce. Hlava mrtvoly byla ponořena do kyseliny sírové.*“ *Zločin z pověry. Z pamětí anglické detektivky Ady Paulsonovy sv. 3.* Praha, Rudolf Storch [1907], s. 5.

Nechybí ani politická témata, například v případě pronásledování ruské nihilistky Nataši Saltikovny, která se zdržuje v Londýně (18, *Zlatý pohár*). Podobně jako v cliftonkách uvádí autor svou hrdinku i do značně bizarních situací (příklad: Ada spadne do vykopaného hrobu, když při chůzi na prkne šlápne na plže, 28, *Hlas z hrobu*, s. 6) a používá i stejných dějových motivů, překvapení a dokonce pomůcek. I Ada tak není v případě 12 (*Mrtvý promluvil*) díky důmyslnému gumovému nákrčníku zardoušena.

Lze souhlasit s názorem Blanky Hemelíkové, že případy Ady Paulsonové byly pokusem o určitou inovaci sešitového seriálu, jakož i s tím, že tato hrdinka skutečně byla „v kontextu 10. let 20. století jako literární postava natolik extravagantní, že se s ní nemohli čeští čtenáři identifikovat a bylo tedy možno vnímat i půvaby a fikčnost literárního světa.“¹⁹⁷ Potvrzením toho, že ženská postava v roli detektiva dobové adresáty příliš nepřitahovala, je, že série po roce bez náhrady zaniká – a v následných desetiletích se neobjevuje pokus něco takového opakovat.

¹⁹⁷ Hemelíková, Blanka: C. d., s. 6.

9. Hrozný nápisy, strašlivá kultura (Akce proti Cliftonovi I.)

Iniciační roli Storchových cliftonek a jejich prodejního úspěchu potvrzuje skutečnost, že již v srpnu 1907 začínají *Lidové noviny* v ranní příloze vydávat na pokračování sbírku „pozoruhodných kriminálních případů všech věků i zemí,“¹⁹⁸ přičemž se jedná hlavně o výbor z francouzských zdrojů a la *Pitaval*: „*My jsme pořídili pro naše čtenáře pečlivý výbor nejzajímavějších a nejnapínavějších případů. Vedle procesů trestních vyjdou ve sbírce velice pozoruhodné procesy politické a náboženské.*“¹⁹⁹ Sbírkou vycházela v úpravě Arnošta Zeleného, a to od 20. srpna 1907 do 28. prosince téhož roku a přinesla pět nejrozličnějších povídek, mimo jiné i o Jesse Jamesovi. Ve stejné době ovšem začaly *Lidové noviny* otiskovat také první verzi literární parodie Huga Vavrise *František Lelíček ve službách Sherlocka Holmese*.²⁰⁰

Okolo let 1908 a 1909, která představují nejsilnější etapu vydávání sešitových edic před první světovou válkou, se rozběhla diskuse o této populární podobě literatury, a postupně začaly vystupovat odpůrci a kritici žánru. Dobová kritika populární literatury spatřovala problém zejména v surovosti a krvavé exotičnosti předkládaných povídek „*na úkor četby dobré*“²⁰¹. Pokud bychom hledali historickou paralelu, mohli bychom ukázat na podobný šok a hrůzu například z obrovského nárůstu všude dostupné pornografie na počátku devadesátých let dvacátého století, kdy se také upozorňovalo na její nevhodné vystavování např. v trafikách nebo v pouličních stáncích.

Odborná veřejnost, k níž se hlásili redaktoři, autoři literatury krásné, zaměstnanci osvětových svazů, učitelé, kněží i samozvaní ochránci mravnosti, si od počátku brala za úkol zamezit vlivu takového způsobu psaní na mládež a hledala cesty, jak omezit masovou distribuci sešitů, ale také čím a jak pokleslou četbu hodnotně nahradit.²⁰² „*Jak čelit šíření takové četby? Pouze přednáškami a tiskem, poučováním našeho lidu, a každý člověk, jenž si osvojuje název inteligenta, ať stavu kteréhokoli, měl by poučovat tam, kde toho třeba, varovat a poučovat, ale ne mentorovat, jak se bohužel často děje...*“²⁰³

Zájem o populární literaturu byl na přelomu devatenáctého a dvacátého století silný a prodeje jednotlivých titulů mnohonásobně převyšovaly náklady běžné beletrie. Ti, co

¹⁹⁸ Viz nepodepsaná reklamní glosa *Proslulé kriminální případy*. Ranní *Lidové noviny* XV, 3. 8. 1907, č. 212, s. [1].

¹⁹⁹ V nejbližších dnech počne... Ranní *Lidové noviny* XV, 4. 8. 1907, č. 213, s. [1].

²⁰⁰ Vycházelo od prosince 1907 do ledna 1908.

²⁰¹ K. V. H. [=HAVRÁNEK, Karel Vladislav]: *Také literatura*. *Zvon* IX, 29. 10. 1909, č. 4, s. 62.

²⁰² Tomu se věnuje ve své knize *Literární brak* podrobně Pavel Janáček.

²⁰³ K. V. H., c. d., s. 63.

poukazovali na problémy, které populární literatura přinášela, přitom zdůrazňovali, že nové podoby lidové četby jsou mnohem nebezpečnější než do, co mládež ohrožovalo doposud. Tedy starší podoby populární literatury, kterou tvořily zejména indiánky provenience Mayovy a nebo krváky z Hynkova nakladatelství.²⁰⁴ Příkladem může být Bedřich Konařík, který v cyklu přednášek pro veřejnost, otištěných časopisem *Eva* v roce 1908, nepřiznaně citoval mravoučnou povídku F. A. Urbánka *Knihy d'áblovy: „Mluvím vám tady o indiánských a krvavých románech a varuji vás před nimi. Ale hned musím poukázat na bahno daleko větší, na ,detektivní novely a romány‘. Indiánky a krváky jsou proti těmto věcem holými nevinátky. [...] Běda mládeži, a běda dospělým, kteří se stali kořistí detektivních románů, v nichž líčí se pohlavní výstřednosti v omamující podobě. Děti je čtou doma, ve škole, za školou, na procházkách, druh půjčuje druhu, až je celá škola otrávena. Chuti na studium přirozeně ubývá.“*²⁰⁵

Trvalým problémem ovšem bylo, že právě tento typ četby, omezující se na značně jednoduchou dějovou linku s nepříliš originální, ale vždy napínavou a mnohdy exotickou zápletkou, zajímal případného čtenáře víc, než jemu nabízená díla krásné literatury. Karel V. Havránek na příkladu rozhovoru s kolportérem ukazuje v roce 1909, že právě sešitové edice byly v této době tím nejžádanějším zbožím: „*Tenké sešity většího formátu s křiklavým obrázkem cizího původu: ‚Nick Carter, největší detektiv americký‘, menší knížky s černým obrázkem na obálce, jak vyhlédá děsný obličej zamříženým oknem, a s nadpisem: ‚Travič svých žen‘, ‚Křma v lese‘, ‚Tajemná komnata‘ apod., jako u krváků, jež plně nahrazují. Lid prý to hltá, vyhovuje se tedy jeho vkusu.*“²⁰⁶ Nabízené protihodnoty klasiků – „*Jde-li vám pouze o zábavu, o potěšení, čtěte spisy našich domácích spisovatelů: [...] Rais, Jirásek, Třebízský, Brodský, Kosmák, Křen. Odebírejte Ludmilu, Libuši, Matici lidu.*“²⁰⁷ – neměly příliš velkou šanci na úspěch.

Děsilo i to, že se zájemci o takovouto rychlou a snadnou četbu mohli rekrutovat ze žáků základních škol a učňů: „*Pozorujme, co mládež naše čte. Kromě těch málo slušných knížek, jež si mohou vypůjčiti ze školní knihovny – z velké části velmi skrovné a chudé – čte naše mládež i knížky, jež si ve městech od kněhkupců koupí. Jsou to knížky s křiklavě malovanými titulními obrázky, různé ‚indiánky‘, ‚krváčky‘ a v poslední době i detektivní novelly. Poněvadž*

²⁰⁴ „*Teprve nyní, když vystřídány byly [Mayovky, pozn. MJ] šťavnatějšími ještě a nebezpečnějšími detektivkami, jimiž se mládež v správné provádění darebnosti vlastně zavozuje, a které tolik zla natropily, vzpomenuť vedle nich i Maye a zakročuje se – dost pozdě – proti všemu literárnímu býlí.*“ Š.: Školní knihovny a Mayovy spisy. Český učitel XIII, 10. 8. 1910, č. 47/48, s. 619.

²⁰⁵ KONARÍK, B.: O četbě. *Eva* V, leden 1908, č. 1, s. 30.

²⁰⁶ K. V. H. [=HAVRÁNEK, Karel Vladislav]: Účelná kolportáž je důležitá... *Zvon* IX, 12. 11. 1909, č. 6, s. 96.

²⁰⁷ KONARÍK, c. d., s. 31.

není málo důkazů, že takováto hnusná četba dovedla chlapce svěsti na cesty zla a hříchu, jest naší povinností, svatou a zodpovědnou povinností, před četbou těchto knih mládež varovati a brániti.“²⁰⁸ Stejný strach vyjadřovala i žurnalistika, jak to vyjadřuje dobový názor z roku 1914: „Pekařský učeň, vracející se z roznášení s prázdným košíkem a čtoucí ‚detektivku‘, je na ulici naší zjevem skoro typickým.“²⁰⁹

Výchovné a vzdělávací časopisy z konce první dekády dvacátého století se neustále snažily „nejúčinněji čelit různému literárnímu braku, krvákům a hanebným sbírkám různých ‚Buffalo-Billád nebo Cliftonových detektivek‘, za které čtenáři z nejširších vrstev a hlavně mládež – z neuvědomělosti obětují více peněz, než za vskutku dobrou lidovou četbu [...]“²¹⁰ Nejohroženější pak byla z pohledu učitelů a vychovatelů samozřejmě mládež: „Mnoho mladých lidí propadá četbě otravné. Snadno si koupí učeň či žák některý levnou detektivku. Zlákán láci a zdánlivě znamenitým, napínavým dějem, kupuje druhou, třetí a již tone v proudu otravné četby; marné nabízet mu knihu vážnou, umělecké hodnoty literární.“²¹¹

A že se boj s brakem nepovažoval jen za záležitost školy, dokládá například zpráva o činnosti Sokola v Podolí, zpravující o tom, že se v prvním desetiletí nového století nacházely po taškách a kapsách žáků „zamaštěné sešity detektivních románů s tituly ‚Již máme vraha‘, ‚Noc v opuštěném domě‘, ‚Vrahovo tajemství‘. Dokonce je tu i několik hektografovaných legitimací, opatřených razítkem a podpisy, jimiž se dosvědčuje, že X. Y. je členem tajného spolku v Podolí!“²¹²

Mnozí si přitom uvědomovali, že čtenáři cliftonek (a to nyní berme i v přeneseném slova smyslu, vztaženém na segment sešitových edic) pocházejí z nejrůznějších vrstev obyvatel. Dobová zpráva tak popisuje fenomén masové četby nového formátu následovně: „A div se pak o to nepoperou studenti se služkami, patricijské dcerušky s učni a tovaryši. Čímž není řečeno, že se těmto knížkám vyhýbají aspoň moudří tatíkové neb jemnocitné dámy. Vezme to tatík tajně synovi a milostivé to zase služka půjčí, zapomněla-li paní dát jí na to patnáct haléřů. Tatík při tom usíná dost klidně. Každý večer před spaním odbude si jeden sešitek.“²¹³

²⁰⁸ K.: Osení – úroda. Venkov IV, 18. 7. 1909, č. 168, s. [1].

²⁰⁹ FLORESTAN: Proti krvavé literatuře. Topičův sborník I, 1. 5. 1914, č. 8, s. 399.

²¹⁰ P. F. M.: Nové knihy. Topičův sborník. Dělnická osvěta III, 15. 2. 1909, č. 4, s. 43.

²¹¹ SEDLÁČEK, Hanuš: O jedu. Pošumaví VIII, 4. 6. 1910, č. 11, s. 89. – Pakliže zůstaneme v jihočeském regionu, lze jako další příklad varovného charakteru vzít třeba zprávu o osvětové přednášce Josefa Havrdy *O špatné četbě a jejím vlivu na povahu dětí*, která proběhla ve Strakonících 6. 4. 1913, viz Slovo k rodičům. Stráž na Šumavě XXIX, 5. 4. 1913, č. 14, s. 2.

²¹² Co se našlo v kapsách žáků. Národní listy III, 1. 1. 1913, č. 1, s. 6 – Dodejme jen, že všechny zmíněné nálezy jsou svazky *Detektivních novell* (7, 15 a 31).

²¹³ –ý: Feuilleton. Moravská orlice XLIX, 28. 1. 1911, č. 23, s. [1].

Podle nemnohých obhajitelů sešitových edic byli právě čtenáři cliftonek trochu obětí moderní doby: „*V naší době, v době práce, kvapu a spěchu střední a nižší lid nemá času prosedět celé hodiny a mnohdy dny nad romány. Sešitky – příkladně tzv. ‚cliftonky‘ – obsahují 32 stránek; dělník po práci přečte jich za večer několik za tutéž dobu, která by mu v mnohém, tzv. honorářovém románě nestačila ku přečtení popisu vycházejícího slunce.*“²¹⁴

Kultivace těchto čtenářů musela probíhat postupně a to znamenalo proti týdennímu chrlení sešitových edic jednotlivými nakladateli zdánlivě prohranou a dlouhodobou bitvu o čtenáře. Snaha převést mladší čtenáře populární literatury k literatuře krásné mohla fungovat leda snad v podobě zákazů a odmítání, a to navíc vždy jen ve spolupráci mezi učiteli a rodiči, s trvalým apelem na budoucí vzdělání, neslučitelné v dobovém myšlení s četbou děl z nižších pater literatury.²¹⁵ „*Není snad nikoho, kdo by cenil literárně, umělecky tento knižní brak. Detektivní novelly obsahují nejapné smýšleniny života kriminálů, zločinců nejhroznějšího druhu, lidské bídy a špíny! Jsou mnohdy násilně sešívány z řad senzačních, zlodějských a krvavých příhod a to ještě tím ubohým způsobem, že lze z desíti či dvacíti knih snadno napsat novou, v níž budou nejповedenější dobrodružství spojena nesmyslnou náhodností. Při takové četbě ovšem mysl čtenářova otupne, nedovede vnímat čisté krásy pravého díla uměleckého, žene se za senzacemi v četbě i v životě.*“²¹⁶

Přesto zde nelze spojovat dohromady všechny skupiny, které odmítaly populární literaturu. Zatímco učitelské a osvětové kruhy pokoušely vcelku trpělivě vysvětlovat smysl krásné literatury a případnou škodlivost některých podob agresivní sešitové četby, katolické tiskoviny přinášely poněkud zjednodušené „klerikální běsnění“²¹⁷, poukazující na moderní školní metody jako na liché a nefunkční.²¹⁸

Pokusy dostat čtenáře mimo vliv sešitových edic měly několik etap a v roce 1909 bylo „zhoubné býlí“, jak byl nárůst sešitových edic nazýván dobovou kritikou, chápáno, již jako velmi nebezpečné: „*Nejsprostší literární brak, vypočítaný na dráždění nejnižších instinktů, dere se nejrozmanitějším způsobem mocně v řady naší mládeže školní i škoле odrostlé. Levné sešitky detektivek a indiánek, obscénní lascivity, prodávané pod lákavými tituly v křiklavě*

²¹⁴ MELLAN, Jaroslav: O četbě detektivní. Národní listy XXIX. 29. 11. 1911, č. 330, s. 1.

²¹⁵ Protože v dobovém myšlení způsobovala „špatná literatura“ jako detektivky a krváky „chorobnou čtenářskou vášeň, porušení nervové soustavy, dráždivost smyslů atd.“ J. J. [=JAKUBEC, Jan]: J. Delitsch: Ursachen der Verwahrlosung Jugendlicher. Pedagogické rozhledy XXV, říjen 1911, č. 1, s. 91.

²¹⁶ SEDLÁČEK, Hanuš: O jedu II. Plzeňský kraj 1910, č. 42, s. 3.

²¹⁷ Arcibiskupský „Čech“... Český učitel XV, 4. 10. 1911, č. 4, s. 56.

²¹⁸ Například ve zpráve ze září 1911 se v katolickém týdeníku *Čech* zmiňuje případ tří chlapců z Vídně, kteří byli „horliví čtenáři detektivních románů a krváků“ a založili spolek, který okradl jednu dívku o 3000 korun, které nesla do spořitelny. (Tři obrázky z velkého města. II. Ovoce moderní školy a výchovy. *Čech* XXXVI, 10. 9. 1911, č. 249, s. 11).

*kolorovaných obálkách, množící se pornografie, vystavované v každé ulici a skoro na každé trafice k přečtením našim školákům, spousta sešitkové ‚literatury‘ krvavé a podobné jiné plody moderního shonu po zisku za každou cenu, tedy i za cenu mravního ničení lidu, to vše dostoupilo již takového hrozivého rozvoje, že je nejvýše třeba, aby uvědomělá a řádné výchovy mládeže dbající veřejnost odhodlala se k ráznému zakročení a k urputnému boji proti tomuto velikému nebezpečí, jež hrozí vkus lidu a ušlechtilé výsledky jemné výchovy školské úplně zničit.*²¹⁹

Ochránci pořádku a morálky se snažili působit na prodejce i nakladatele, stejně jako na zákonodárce a policii, s poněkud naivní představou, že ve výsledku musí dojít k trvalému „vítězství v boji proti literárním škvárům“.²²⁰

Abychom byli spravedliví, nešlo však jen o sešitové edice. Nebezpečí bylo spatřováno v prvních letech dvacátého století také v šantánech, nejlehčích operetách, sprostých kupletech, varietní zábavě se všemi pikantnostmi a lascivitami, „o jejichž snadnější dostupnost i v nejširších vrstvách mládeže starají se panoramata, kinematografy, gramofony, pohlednice, ilustrované publikace a zvláště ovšem ona bídná literatura knižní [...]“.²²¹ Tyto až gargantuovské soupisy mohou po sto letech vzbuzovat jistý úsměv, navíc byly součástí slovníku dlouhodobého boje proti braku, tu a tam přiosťřeny ještě národnostní otázkou: „Braňme se germanizaci. Ale Německo otravuje zhoubnou literaturou naši mládež a saje naše peníze. To má velký význam také národohospodářský. V Drážďanech se tiskne škvár Buffalo Bill na dvaceti strojích ve všech řečích. V Berlíně platil jeden vydavatel pochybných románů půltřetího milionu marek daně z příjmu.“²²²

Na druhé straně se poukazovalo na Německo i jako na vzor, zejména na německý apel na knihkupce a papírníky, aby neprodávali problematické sešitové edice. Obdobně chtěly postupovat i české organizace jako byl Svaz osvětový,²²³ když se snažili vytvořit „objektivně sestavené katalogy spisů závadných“,²²⁴ tedy postupovat cestou, která patřila dlouhodobě k hlavním zbraním proti tzv. literárnímu braku, a to až do roku 1989. Přímo k problémům závadné četby směřovala řada článků v časopisu *Česká osvěta*, z nichž patrně nejvýraznější

²¹⁹ MORAVEC, F. V.: Škola, rodina i obec do boje proti špatné literatuře pro mládež. Národní listy XLIX, 19. 12. 1909, č. 349, s. 13.

²²⁰ Tamtéž.

²²¹ Tamtéž.

²²² –jb–: Boj proti špatnému tisku a znemravňujícím biografům. Plzeňský kraj V, 19. 12. 1911, č. 87, s. 3–4.

²²³ Tento „vrcholný sbor český, výkvět naší inteligence a mravní stráž našich nejdražších statků“ (Ženský svět XIII, 20. 9. 1909, č. 16, s. 246) byl založen v roce 1905 Národní radou českou a jeho činnost zahájila valná hromada v lednu 1906 (viz zpráva Osvětový svaz. Čech XXXI, 8. 1. 1906, č. 7, s. 2).

²²⁴ MORAVEC, F. V., c. d.

byl příspěvek Petra Zenkla *Proč a jak bojujeme proti četbě špatné?* z počátku roku 1912.²²⁵ Nutno však podotknout, že článek vyšel vlastně až na úplný závěr první vlny sešitkové revoluce, což si jeho autor sám uvědomoval: „*Ovšem nelze zamlčet – a tomu bud'me rádi – že doba jich rozkvětu již minula.*“²²⁶

Součástí vykresleného boje a snahy omezovat však bylo i určité obecnější nepochopení pro prvky, které budou utvářet budoucí nový svět, k němuž jednou budou patřit různé budoucí -ismy a celá avantgarda, stejně jako instantní četba, zábavná kinematografie a masová média. Do jisté míry by se tak dalo říci, že v oné dávné sešitové četbě nachází tento budoucí nový svět svůj, jakkoliv naivní a nevyklubaný, počátek.

Snad lze v této souvislosti připomenout slova básníka Antonín Sova z fejetonu *Banca rotti*: „*Neslyšíš,‘ řekl jsem, ‚neslyšíš někdy takový zrychlený pochod, jakoby někdo honil stádo při smutečním pochodu, který však zároveň zní valčíkově uspávavě, téměř vesele? Je to dojem politické bídy. Dojem nějaké zorganizované moci proti vyprchávací uvadlé síle.‘ / Něco, co jeví se u nás všude zjevnou i tajenou bezcharakterností, potácením se den ze dne, lehkomyšlnou bezcílností. / [...] / ‚Jsmo naveskrz bezcharakterní,‘ potvrdil. ‚I v tom, co ti řeknu. Nemáme už úcty před svou dospělou mládeží. Neumíme ji chránit. Neumíme ji připravovat dosti k zápasům. Jsme podlí a příliš liberální k působícím jedům. Úřední orgány se škodolibým úsměvem nechávali více působit jedy. / Nám rodí se umělým způsobem systém detektivů, podezříváčů a čmucharů v špatném smyslu na celé čáře. Je to zdrávo? Je to čestno? / Má kupříkladu někdo z nás sílu bojovat proti těmto ohlupujícím publikacím – – a ukázal rukou na celou hekatombu sešitů – ,které vydavatelé chrlí do lidu s týdenní dochvilností? Hle, jaké dokumenty doby. Kramáři, baštití si kapsy z blbosti lidu. Možno zmoci veliké úkoly bez drobné práce, bez drobného apoštolování a bojkotu těchto knihkupeckých mamonářů, jdoucích za nevkusem, pornografií, za reportérstvím krvavých nesmyslů? / A šli jsme dále večerní procházkou a pozorovali jsme ony zaprášené, předměstské skříně této literatury. Napočtli jsme, že za necelé dva roky vyšlo 98 svazečků *Detektivních novell*, 28 svaz. *Nových detektivních novell*, 34 svaz. *Světových detektivních románů a novell*, všechny po 15, 16 nebo 18 haléřích, pak asi deset tlustých detektivních románů. / Jaké to koryto pro hltavé zvířectvo krvelačných senzací. Hrozné nápisy, strašlivá kultura; ale zlatodol nestoudných vydavatelů. / [...] Není to počátek bankrotu domácí a jak se zdá, utištěné tím naší literatury? / Není pomoci? Nemohla by se vážně ozvat IV. třída Akademie, Osvětový svaz, Máj, Kruh, Grémium*

²²⁵ ZENKL, Petr: *Proč a jak bojujeme proti četbě špatné?* Česká osvěta VIII, leden 1912, č. 1, s. 4–13 a únor 1912, č. 2, s. 36–44.

²²⁶ C. d., s. 6.

*knihkupecké, všechny korporace, zvláště i spojenými silami vespolek? / Či je už dezorganizace našich morálních sil tak pokročilá, že nevzmůžeme se na autoritativní imperativ proti několika kramářům ani ve věcech literatury? / Či móda jednou odpovídá a kryje se s naturelem národa?*²²⁷

V květnu 1910 se ve velkém sále Měšťanské besedy v Praze uskutečnil výroční sjezd Svazu osvětového, instituce založené v roce 1905²²⁸, na němž účastníci zvažovali, jak proti vydávání sešitových edic přímo zasáhnout: „Mnoho pěkného a praktického bylo promluveno také ve věci vyhlazovacího boje proti krvákům a ohlupující literatuře plané a senzační, zejména detektivní, která se u nás po úspěchu novel Conan Doyleových rozlezla do dvacaterých obskurních knihovniček.“²²⁹ Dobový komentář ovšem k tomu pohotově poznamenal: „Svaz má k dispozici jediný prostředek: přednášky. [...] Tiskem, přednáškami, knihovnami se to nezamezí. Je to jakási duševní psychóza, nákaza.“²³⁰ Nicméně apel na českou veřejnost byl značný, a tak Svaz osvětový docílil, že počátkem roku 1910 přestaly „pikantní a lascivní časopisy“ být vyvěšovány v trafikách na viditelných místech. A bylo také usneseno „detektivní novelly, které tak často bývají příčinou pohoršení i neštěstí v rodinách, nadále z prodeje vyloučit.“²³¹

Další práce Svazu osvětového proto byla zaměřena na Spolek českých knihkupců a nakladatelů, aby zapůsobil na své členy a ti neprodávali „krvavou a nemravnou“ literaturu, což se ale nesetkalo s tak vstřícnou odezvou jako v případě trafik. „Dostalo se našemu ústředí lidovému sice ujištění, že v řádných knihkupectvích odmítá se rozšiřovat literární býlí, jež zvláště z Drážďan, ale také z Vídně a Lvova se sem dováží a že jen asi dvěma firmám knihkupeckým leží prosperita závodu více na srdci než kulturní poslání knihkupcovo, ale nicméně bude potřeba, aby i tu všichni, komu zdar výchovy naší mládeže na srdci leží, dbali

²²⁷ SOVA, Antonín: Banca rotta. Lidové noviny CVI, 6. 4. 1908, č. 96, s. [1]–2. – Část Sovova článku přetiskl časopis Máj (Banca rotta. Máj VI, ??, č. 30, s. 450–451).

²²⁸ Národní rada česká formulovala ve své výzvě „Národu českému“ z 21. 10. 1905 nutnost působení a povznesení lidového vzdělání a tím Svaz osvětový de facto založila. Ke spolupráci se Svazem se přihlásily řady nejrůznějších organizací, zejména v regionech, ustaven byl v lednu 1906 za předsednictví univerzitního profesora Františka Pastrnka. Svaz byl nestranický, původně rozdělen na čtyři odbory (přednáškový, knihovní, umělecký a organizační), později se počet odborů zvýšil. V roce 1925 z něj vznikl Masarykův lidový ústav, spadající pod ministerstvo školství a osvěty, v padesátých letech byla organizace přetransformována na Výzkumný lidový ústav, který patřil do resortu nově zřízeného ministerstva informací a osvěty. Poté změnil název na Výzkumný osvětový ústav a v roce 1957 na Osvětový ústav, po roce 1991 na Informační a poradenské středisko pro místní kulturu a od roku 2004 na Národní informační a poradenské středisko pro kulturu.

²²⁹ –n–: Dne 7. t. m. zahájil... Zvon IX, 13. 5. 1910, č. 32, s. 512.

²³⁰ –ek–: Výchova Achillovou patou. Vychovatel XXV, 1. 9. 1910, č. 17, s. 179.

²³¹ F. V. M. [= MORAVEC, F. V.]: Z boje proti literatuře mládež znemravňující, Národní listy L, 23. 1. 1910, č. 23, s. 13.

*přísně, by náš knihkupecký trh a výkladní skříně knihkupecké nebyly znešvařovány tiskovinami sprostými.*²³²

V lednu 1911 vydal Svaz osvětový veřejné prohlášení, doplňující květnový sjezd, které spolu s ním signovali mj. Česká obec sokolská, Jednota českých novinářů, Jednota učitelů, Spolek českých knihkupců a nakladatelů, Spolek pro pěstování ušlechtilých zábav mládeže nebo Ženský klub český. V prohlášení, nazvaném *České veřejnosti!*²³³ se deklaruje přímo: „Mezi věcmi, které mládeži nejen škodí, ale přímo ji hubí, otravující její duši, je krvavá detektivní a hlavně necudná literatura knižní i časopisecká, tiskopisy, obrázky, pohlednice atd., které zneužívají ilustračního umění, aby přilákaly k nicotnému nebo kluzkému obsahu nezkušeného čtenáře. [...] Je třeba, aby knihkupci, papírníci, prodavači novin, trafikanti a jiní obchodníci nevykládali a nevyvěšovali takového zboží.“

Po této akci bylo dosaženo alespoň toho, že Zemská školní rada moravská nařídila odstranění „závadných spisů Mayových a detektivních povídek ze školních knižnic žákovských“.²³⁴ Svaz osvětový se navíc snažil apelovat na redakce všech časopisů, aby přestaly psát o případech ze soudních síní, což též nedopadlo podle očekávání mravokárců: „Novináři, kteří se z těch vražd a loupeží živí, buď ani na výzvu neodpověděli, nebo se vysmáli, že prý to nejde. Lid prý to chce číst a dychtivě po takové četbě sahá.“²³⁵

Všechny zmíněné pokusy byly ale svým způsobem marné a předem odsouzené k nezdaru, protože nebyly s to zlikvidovat ani zájem čtenářů ani ekonomický mechanismus, který z jejich zájmu těžil V Plzni se v roce 1908 píše: „S ‚detektivní literaturou‘ roztrhl se pytel. Jsou knihkupci, kteří již skoro nic jiného neprodávají než ‚Cliftonky‘ a jiné toho druhu neštěstí.“²³⁶ Vydavatelský sešitový boom vzbuzuje na konci prvního desetiletí 20. století až téměř hysterické reakce: „Tento druh literatury není nový, jako například detektivní novelly, jež v nejnovější době tak zaplavují knihkupecký trh,²³⁷ které dokazují jen tolik, že si s nastalou situací společnost nevěděla rady morálně a zejména intelektuálně.

Nejednalo se ale jen o místní prostor, lze připomenout třeba zprávy z krajanského tisku – například v roce 1910 vyšel v omažském týdeníku *Pokrok západu* dopis krajana podepsaného Hóóp Pikolo z nebraského města Wilber (pozdějšího oficiálně zvoleného hlavního českého města Spojených států). Autor zmiňuje obvyklé argumenty z českého tisku (ustupuje klasická literatura, lidé čtou jen krváky), aby svůj zdvižený prst ukázal přímo na produkci Storchova

²³² Tamtéž.

²³³ Vyšlo v prvním čísle České osvěty VII, leden 1911, č. 1, s. [1].

²³⁴ A. V. [=VALENTA, A.]: Zprávy. Pedagogické rozhledy XXVI, květen 1911, č. 8, s. 876.

²³⁵ Sebevraždy dětí. Eva IX, 1912, č. 8–9, s. 257–258.

²³⁶ nb: Činohra. Plzeňské listy XLIV, 23. 3. 1908, č. 69, s. 6.

²³⁷ Jarka N.: Josef Šimánek: Křišťálový pohár, Národní listy XLIX, 29. 1. 1909, č. 29, s. [1].

nakladatelství: „*Není dost na krvácích. Přišly jako morová nákaza ‚detektivní novelly‘, stejně zhoubné a nebezpečné jako první. Ziskuchtiví nakladatelé chtěli zisk a zisk a ohlíželi se po knize, která by šla na odbyt ještě více, které by nikdo z mladších čtenářů neodolal a šíří se jako lavina ‚zapovězeného ovoce‘. Ta je vrcholem všeho špatného. Tam přímo mluví nemravnost, kazí napořád, ničí ještě zcela dětské duše.*“²³⁸ Ovšem jako v předešlých případech se nabízí řešení pouze v podobě náhrady populární literatury za četbu krásnou: „*Povinností nás všech a každého jednotlivce je razit cestu knize klasické a zahánět knihy špatné. Jaká kniha, taký čtenář. Jaká literatura, taký národ, jak kniha psaná, tak vychovává.*“²³⁹

Typickým příkladem pro ukázkou nemístného a nemravného chování pod vlivem populární kultury (platící všeobecně po celé dvacáté století) byl vždy přibarvený a komentovaný případ z jiného politického prostoru, který posloužil vhodně jako ukázkou možného nebezpečí. Zprávy z českých zemí, které by snažně dávaly do souvislosti vliv cliftonek a kriminálního chování, jsou spíše ojedinělé: „*V Zaloňově u Jaroměře zavraždil 15letý student ženu rolníka Holetschka a jeho samého též zranil dýkou. Při zatčení mladistvého pobloudilce nalezeno bylo v jeho bytě množství detektivních románů – ‚Cliftonek‘ a jiných krváků.*“²⁴⁰ Je možné uvést také zprávu z roku 1913 o krejčovském pomocníku ze Slatiněk, Ignáci Křížkovi, který adresoval prostějovskému faráři Karlu Dostálovi (tj. představiteli Katolické moderny) vyděračské dopisy: „*Inu, měl mládenec výtečné ‚vzdělání‘. Knižky ‚Buffalo Bill‘ téměř hltal, detektivní romány uměl z paměti. Clifton byl jeho miláček.*“²⁴¹ Případně zprávu *Společnost ‚apačů‘ v Plzni z Venkova* z roku 1913, pojednávající o společenství dělníků rekrutujících se zejména ze Škodových závodů, z nichž se jeden postřelil a na následky zranění zemřel.²⁴²

Vedle vídeňského případu „horlivých čtenářů detektivních románů“ poukazoval dobový tisk spíše do ciziny vzdálenější mimo prostor Rakouska-Uherska, např. na Německo²⁴³ nebo na carské Rusko. V Petrohradu v roce 1912 zavraždil labilní sadista, osmnáctiletý Nikolaj Ratkěvič dívku – uškrtil ji a poté pobodal 35 ranami dýkou. „*Při soudním vyšetřování přišlo najevo, že mladík ten četl od svých desíti let jen ‚detektivky‘ a pornografické spisky. Vzal si*

²³⁸ Hóóp Pikolo: Z Wilber, Neb. Pokrok západu XXXIX, 6. 7. 1910, č. 50, s. 5.

²³⁹ Tamtéž.

²⁴⁰ Krvavá četba. Královéhradecké rozhledy I, 22. 3. 1912, č. 12, s. 3.

²⁴¹ „Bahno“. Našinec XLIX, 27. 8. 1913, č. 199, s. 3.

²⁴² „*Dřív měli společnost ‚Tajní detektivové‘, kterou as před rokem založili bratři Ficherové a jejím ředitelem byl Frant. Fischer (Leon Clifton). Každý z nich měl jméno některé osoby z detektivních románů.*“ – *Společnost apačů v Plzni*. Venkov VIII, 26. 10. 1913, č. 252, s. 6; srovnej též Sebevražda „apače“ v Plzni. Český denník II, 25. 10. 1913, č. 293, s. 4.

²⁴³ „*V Německo jistý časopis ve čl. Die Erziehung zum Räuberhauptmann dokládá již skutečná fakta, že v kapsách mladistvých zločinců nalezeny byly romány ‚Buffalo Bill‘ a ‚Nick Carter, největší americký detektiv‘.*“ (FRANK, A.: Detektivní a kriminální romány. Česká osvěta III, leden 1907, č. 4, s. 82).

příklad z jedné detektivní novely, kde jistý vrah zavraždil dvanáct nejkrásnějších dívek [...].“ K tomu následoval komentář již netýkající se Ruska: „Dobré sešitové vydání zůstává u nás ladem ležet, ale takové krvácké a nesmyslné pitomosti jdou u naší mládeže na dračku. Pár set už jich u nás vyšlo a na milion exemplářů dostalo se do rukou mládeži. Co tu již hrozného hříchu natropili se ‚obětaví‘ dva pražští nakladatelé. Až hnus člověka pojímá, kdy čte za jejich výklady krásná slova: Českému dítěti – česká kniha. Kniha – poklad duše! a pod tím vidíte: ‚Revolver a láska‘, ‚Vyškolovaný vrah‘, ‚Krvavá banda upírů atd.“²⁴⁴ Do podobných souvislostí pak dává četbu populární literatury i autorka nepodepsaného článku *Sebevraždy dětí* v časopisu *Eva*, kde vidí víceméně příčiny dětských sebevražd v četbě krváků (a nejen jich): „Je to především četba krváků dnes mezi mládeží silně kvetoucí. Dnes však náleží mezi krváky a pornografii (sviňáctvo) nejen spisky pokoutních spisovatelů, nýbrž i nejpřednější listy pokrokové a soc. demokratické.“²⁴⁵

Naznačuje to, že náhlý boom „nové“ populární literatury byl celosvětovým problémem. Časopis *Česká škola* zmiňuje v roce 1913 článek z anglického *Journal of Education*: „Příčinu, proč mládež ze školy vycházející nejraději čte detektivní novelly a proč i jinou podobnou nicotnou četbu miluje, vidí v tom, že školní knihovny obsahují téměř výhradně knihy obsahu smyšleného, zábavného a fantazii podporujícího. Tím vychovává se mládež k tomu, aby četla vždy jen věci, nevyžadující myšlenkového úsilí, ač opaku je potřeba. Poněvadž mládež vystupuje ze škol dříve, než u ní se ozve vlastní touha po četbě poučné, přemýšlení vyžadující, není divu, že považuje hlavním účelem četby zábavu a čte jen věci, jež pozornost její nejvíce upoutají.“²⁴⁶

Snaha alespoň zčásti daný stav pochopit a fenomén sešitových edic detektivních novel rozumně vysvětlit se začíná objevovat kolem roku 1911. Smířlivější tón přináší například fejeton otištěný *Moravské orlici* v lednu 1911, který je pravděpodobně prvním textem, který se věnuje cliftonkám bez předešlé hysterie:

„Detektivní romány a povídky? Jaká je jejich podstata? Kombinující fantazie. Tedy něco, co je neobyčejně přirozenou částí duševní činnosti. Ba co je základem všeho lidského vývoje, ať se už týče opatřování potravin, přirozeného výběru biologického ze sebezáchovného pudu. [...] Má-li člověk dostatek potravy, tvoří mu tato fantazie nové světy, romantizuje a zušlechťuje jeho touhy plodivé, touhy přirozeného výběru. [...] Lid chce štěstí, tj. chce, aby po mnoha bojích vítězilo konečně dobro čili všecko, co v něm je duseno bídou a strádáním. Lid

²⁴⁴ Výstražný případ. Čech XXXVII, 20. 4. 1912, č. 108, s. 6.

²⁴⁵ Sebevraždy dětí. *Eva* IX, 1912, č. 8–9, s. 255–258.

²⁴⁶ E. L.: O četbě žakovské... *Česká škola* XII, 12. 3. 1913, č. 14, s. 223.

ve vrahovi, jež Clifton důvtipně hledá, vidí někoho, kdo jej ohrožuje a kdo je příčinou různých nespravedlností světských.

*Lid má prostě smysl pro pravou dramaturgi. Ukázal to ve svých pohádkách. Lidu tedy patří spisy, kteréž jsou dramatické. [...] A naši studenti a studentiči? Ovšem: takový archový Clifton je obyčejně věc dosti pitomá. Na 20. stránce přestává obyčejně kombinace a detektivka trkne do čela nějaká hloupá náhoda. Ale mládí takových hlupot ještě nechápe. Stačí ji i povrchnější kombinace, jen když je v tom děj, tedy důvtip a odvaha Cliftonova. Odvaha v tom musí být! Mládež je také odvážná, romanticky odvážná a zanícená proti zločinnému zlu. Naše mládež se trochu amerikanizuje.*²⁴⁷

Detektivní tvorbě jako takové se věnuje v *Národních listech* na podzim roku 1911 Jaroslav Mellan²⁴⁸. Připomíná dřívější odmítání knih Julia Verna, které se na začátku desátých let berou již jako přínosné a moderní, a v mnohém i on konstatuje poněkud zbytečné odsuzování detektivních novel v předešlých letech. Zároveň setrvává stále v pozici místy až naivně obrozenecké: „*Bude-li lid cestou soustavnou a správnou zvolna a přiměřenými prostředky od detektivního moru k dobré české knize, upoutá se k ní trvale a sám se stane ušlechtilým agitátorem dobré knihy a šířitelem odporu proti detektivnímu bejli, jeho prázdnota a stereotypie vysvitne jedině získaným přesvědčením.*“²⁴⁹

Mellanův text, stejně jako předešlý fejeton podepsaný neznámým –ý víceméně vymezují na dlouhá desetiletí hranice způsob, jakým se na populární literaturu dívala odborná veřejnost. Tedy kombinaci jisté přehlíživosti, s přesvědčením o nutnosti nápravy a také s jakousi morální převahou: zároveň však i se snahou částečně pochopit případný „problém“. Oba dva ale – vcelku moderně na svou dobu – rozumí tomu, že pouhými zákazy nebo zesměšňováním předmětu se možná náprava nedostaví.²⁵⁰

Ostatně kolem roku 1910 se celá situace „vyřešila“ tak nějak po svém, i bez většího přispění osvětových svazů a dalších hlídačů veřejného vkusu: nakladatelé (i autoři) sešitových řad totiž postupně přestávali edice vydávat, neboť zájem o sešitové řady – tedy o jejich dlouhodobější vydávání – po zániku *Detektivních novell* klesal. Nastupovala totiž nová éra masových médií, a to zejména filmu: „*Účinky kinematografu jsou podle jejich jakosti stejného druhu jako účinky četby dobré a zlé; jen ovšem o to tu jde, že u kinematografů je*

²⁴⁷ –ý: Feuilleton. Moravská orlice XLIX, 28. 1. 1911, č. 23, s. [1]–2.

²⁴⁸ Jaroslav Mellan (1887–1961), advokát a dramatik.

²⁴⁹ MELLAN, Jaroslav: c. d., s. 2.

²⁵⁰ Ostatně si to uvědomuje Jaroslav Mellan v citovaném článku: „*Zesměšňováním čtenářstva a podceňováním vzrůstající potopy detektivní literatury docílí se snad toho, že knihy podobné číst se budou v ústraní, v skrytu, za zavřenými dveřmi – ale číst se budou; a to, tuším rozhoduje.*“ (Tamtéž.)

větší názornost a větší pravděpodobnost – je tu ‚život‘ napodoben skutečnými lidmi a obrazivost nevyspělých je tu spíše uváděna v omyl.²⁵¹

²⁵¹ ZENKL, Petr: Proč a jak bojujeme proti četbě špatné? Česká osvěta VIII, únor 1912, č. 2, s. 38–39.

10. Clifton v cizích službách I. (Ve šlépějích Cliftona)

Je zajímavé, že i když Jaroslav Mellan ve svém článku o detektivkách přiznává: „*Nechci a nemohu hájit četbu detektivní*“,²⁵² byl zároveň žánrem pokoušen. Nebo lépe – žil produktivní život v době, do níž se otiskovala postupující masová populární kultura, takže bylo třeba ji nějakým způsobem vstřebávat a popřípadě komentovat, a to nejlépe hyperbolicky a kontrastně. Snad proto píše v květnu 1911 Mellan svou povídkovou parodii na detektivku. Dokazuje tím, jak se reflexe prvků, typických pro cliftonky, stávala pomalu nedílnou součástí i průvodním jevem literárního světa. Komika Mellanovy povídky *Tajemství Mra. Caraffyata*²⁵³ využívá karikatury už ve mluvících jménech postav: detektiv Ogniwy, pánové Caraffyat a Puzziphouse. Pan Puzziphouse osloví firmu „Ve šlépějích Cliftona“, aby zjistila podrobnosti o svém nadcházejícím zeti, panu Caraffyatovi. Detektiv Ogniwy po komplikovaném pátrání přijde s tím, že Caraffyat zřejmě má nějakou jinou ženu, ale jedná se o domovnici.

Jednoduchá zápleтка s překombinovanou logikou ze strany detektiva ukazuje, že Mellan musel dobové detektivky znát, tedy číst a – svým způsobem – jim rozumět. Zjevné je to v okamžiku, kdy jeho detektiv Ogniwy paroduje pro žánr typickou mnohonásobnou změnu převleku: „*Pak mlčky přistoupil k věšáku, zručně obrátil kabát naruby – kabát proměnil se v okamžiku v cestovatelský plášť – klobouk stiskl a rozpleskl, do náprsní kapsy jej schoval, odkudsi z hlubin kabátu vyňal anglickou čepici, do oka vtiskl monokl a uctivě se poroučel*“.²⁵⁴ Pro českou literaturu přitom Mellan „objevuje“ motiv detektiva jako neúčinného a specifického blba tak, jak je později využila celá řada autorů.

Dobové humoristické časopisy ovšem jinak vlnu sešitové mánie víceméně ignorovaly – možná i pro to, že nejčtenější *Humoristické listy* vydávalo nakladatelství Jos. R. Vilímek, takže detektivka se v nich v letech 1906 až 1912 objevuje pouze prostřednictvím reklam na sešity Holmesových dobrodružství, která vycházela v témže nakladatelství.²⁵⁵ Nicméně parodie a satiry na detektivky nenajdeme ani v humoristických časopisech jiných

²⁵² MELLAN, Jaroslav: O četbě detektivní. *Národní listy* XXIX, 29. 11. 1911, č. 330, s. 1.

²⁵³ MELLAN, Jaroslav: *Tajemství Mra. Caraffyata*. *Národní politika* XXIX, 15. 5. 1911, č. 132, Nedělní zábavná a poučná příloha, s. [1]–2.

²⁵⁴ C. d., s. [1].

²⁵⁵ Série *Detektivní romány a novely* vycházela v letech 1906 až 1910 (Doylovy povídky čísla 1 až 37), od roku 1908 s jednotlivými povídkami Maurice Leblanka (svazky 38 až 46). Svazčky stály 50 hal, paralelně vycházely ovšem u Vilímka i týdenní sešity Sherlockových dobrodružství na průběžné pokračování, které byly později vydány knižně.

vydavatelů.²⁵⁶ Narozdíl od dvacátých let se tak parodické výpady vůči cliftonkám v dobových zábavných periodikách téměř nevyskytovaly. K výjimkám patří kromě Mellana a několika dalších textů²⁵⁷ jako třeba povídka *Poslední dílo Léona Cliftona, proslulého detektiva Chicagského*, podepsaná v roce 1908 anonymním Cléonem Liftonem, vydaná v časopisu *Veselá Praha*.²⁵⁸ V ní je Clifton zaměstnán jistou paní Thompsonovou natolik, že není schopen najít jejího zmizelého manžela, který, jak napovídá poslední věta, vůbec neexistoval a paní Thompsonová si ho vymyslela jen jako záminku pro flirt.

Jiným příkladem může být dnes již zapomenutý moravský humorista (a katolický kněz) Oldřich Bedřich Pátek (1883–??), píšící pod jménem Oldřich B. Lucký. Ten se v knize povídek *Hnízdo kosů. 5x3+3: veselých historek a satirických šlehů*²⁵⁹ na několika místech dovolává *Detektivních novell*. V oddílu *Trhovské a la detektivní novelletky* to činí už samotnými názvy kapitol: *I. Příšerné vzdechy*, *II. Tajemné zvonění*, *III. Satanášův hřbitov*, *IV. Souboj s medvědem*, *V. Jateční lvi* (samotné vyprávění má ale většinou charakter dosti chudých anekdot).²⁶⁰ Zajímavější je Luckého pokus o literární experiment, pokus vytvořit povídku složené víceméně jen z vypůjčených citátů. Vedle Svatopluka Čecha, J. J. Svátka, Ladislava Stroupežnického, Ignáta Herrmanna, J. Š. Baara, Karla Klostermanna, Elizy Orzeszkové a Jana Křtitele Paulyho využívá Pátek pro toto specifické centu také populární literaturu: cituje Karla Maye, Nataly z Eschstruthů, Aloise Dostála a také cliftonku DN1/129 (*Černý závoj*).²⁶¹

Nejpůsobivější parodii na Cliftona před první světovou válkou představují povídky Karla Mečíře, zahrnuté později do svazku nazvaného *Špiclové a konfidenti*.²⁶² Mečíř (1876–1947)

²⁵⁶ Můžeme k ni počítat časopis *Dobrá kopa*, postupně vydávaný K. L. Kupkou, Bedřichem Kočí, Josefem Soukupem a Františkem Krausem, dále satirický časopis *Kopřivy*, vydávaný Josefem Süssem a po roce 1914 F. Hnátkem a Antonínem Svěceným, nebo časopis *Karikatury*, vycházející v Melantrichu a poté u Josefa Sajdla.

²⁵⁷ Připomínáme jen v této souvislosti např. povídku pseudonymního Lucia Metella *Tajemství záhadného města*, která přináší postavu poněkud nedůmyslného detektiva Johna Bandela (MELLUS, Lucius [=??]: *Tajemství záhadného města*. Politicko-detektivní satira. Humoristické listy LII, 11. 6. 1909, č. 25, s. 290–292 a Humoristické listy LII, 18. 6. 1909, č. 26, s. 302–304), povídku G. R. Opočenského *Ze zlodějových zápisků* (s půvabným incipitem „Nyní, kdy každý nešikovný detektiv vydává svoje paměti, nutí mě moje ctižádost, abych napsal něco o tom, co jsem prožil a vykonal“, Roger [=OPOČENSKÝ, G. R.]: *Ze zlodějových zápisků*. *Kopřivy* II, 3. 3. 1910, č. 5, s. [4]), případně Haškovy texty *Hledá se vrah* („Dovolujeme se offérovaťi slavnému ředitelství všecka vyšlá čísla ‚Cliftona‘, ‚Nick-Cartera‘ a ‚Holmesa‘ za ceny zvlášť snižené“, KOČKA, Anotnín [=HAŠEK, Jaroslav]: *Hledá se vrah*. *Karikatury* II, 13. 12. 1909, č. 11, s. 4) nebo zvláště parodická povídka *Pátrání po vrahu* (CÍŽEK, Leopold [=HAŠEK, Jaroslav]: *Pátrání po vrahu*. *Karikatury* II, 24. 10. 1910, č. 55, s. 2).

²⁵⁸ LIFTON, Cléon: *Poslední dílo Léona Cliftona, proslulého detektiva Chicagského*. *Veselá Praha* IV, 1. 8. 1908, č. 11, s. 2–5. – Je možné, že se za jménem Cléon Lifton skrývá Jaroslav Hašek, který v té době psal do *Veselé Prahy* pravidelně.

²⁵⁹ První vydání 1908, následovala ještě další dvě v letech 1912 a 1916.

²⁶⁰ LUCKÝ, Oldřich B.: *Hnízdo kosů. 5x3+3: veselých historek a satirických šlehů*. III. vydání. Hanácké kněhkupectví Jaroslava Pátka, 1916, s. 102–118.

²⁶¹ LUCKÝ, Oldřich B.: *Skládanka z citátů*, in c. d., s. 86.

²⁶² MEČÍŘ, Karel: *Špiclové a konfidenti*. Praha, Zemědělské knihkupectví A. Neubert 1914.

se Cliftonovi (a detektivkám) věnuje v povídkách *Souboj*²⁶³ a *Konec Léona Cliftona*.²⁶⁴ *Souboj* konfrontuje Cliftona s další významnou postavou knihy *Špiclové a konfidenti*, s Sherlockem Holmesem. Clifton navštíví Londýn, aby se ukázalo, „*kdo z nás je největším detektivem světa*.“²⁶⁵ Společně pak s Holmesem čekají na zločin, na kterém by mohli změřit své síly, vzájemně si ovšem odcizí zápisníky s poznámkami a dostanou se až na policii, aby pak do děje jako deus ex machina vstoupil autor a prohlásil: „*Domnělé krádeže, které vůbec nejsou krádežemi a ze kterých se obviňují, jsem spáchal já. Jsem satirickým spisovatelem a již dávno si dělám bláznů z detektivů a zejména z těchto dvou*.“²⁶⁶

Ve druhé cliftonovské povídce najde detektiv při ohledávání stop krádeže ve firmě Hotzenplotz otisky vlastní boty a prstu. Ledabylá a povýšená dedukce pak způsobí chaos a Clifton s ostudou vyzvedne všechny své vklady z banky a odejde z Chicaga: „*Tenkrát spatřili chicagští svého Léona Cliftona naposledy, neboť od té doby mizí po něm každá stopa. Amerika ztratila svého nejslavnějšího detektiva, opravdu: ztratila. Neboť onoho dne se poděl nikdo neví kam a nikdo ho již také nenašel*.“²⁶⁷ Hodné pozornosti je, že i v budoucnu spoluutváří literární návraty k této postavě snaha jej zneškodnit, odstranit, zabit a zlikvidovat.

Vedle parodického ataku na určitý typ literatury je ovšem možné hovořit také o případech, kdy obecně známá literární postava detektiva vstupuje do literární i mimoliterární komunikace jako symbol. Toto se projevilo již v průběhu roku 1907, tedy v prvním roce vydávání cliftonek. Viz sonet *Óda na Léona Cliftona* od Jana Lipnického, zaslaná do časopisu *Hlasy z Hané* a věnovaná „*všem horlivým čtenářům, zvláště však čtenářkám ,Detektivních novell*“.²⁶⁸

Ó, muži veliký a zdatný,
kdo může rádně ocenit Tvé práce, snahy?
Neb jak se vyznáš mezi zločinci a vrahy,
to nechápe náš rozum matný.

Tys vznítil také žár umění,

²⁶³ MEČÍŘ, Karel: *Souboj*. Venkov VIII, 22. 6. 1913, č. 145, Nedělní zábavná a poučná příloha Venkova, s. 2–3, v knize s. [118]–124.

²⁶⁴ MEČÍŘ, Karel: *Konec Léona Cliftona*. Venkov IX, 17. 3. 1914, č. 65, s. 2–4, v knize na s. [12]–20.

²⁶⁵ MEČÍŘ, Karel: *Špiclové a konfidenti*, s. 120.

²⁶⁶ C. d., s. 124.

²⁶⁷ C. d., s. 20.

²⁶⁸ LIPNICKÝ, Jan: *Óda na Léona Cliftona, detektiva slavného, muže velezasloužilého o bezpečnost pozemskou, nemenším procentem o literaturu, o vzbuzení hrdinnosti atd., atd., atd.* *Hlasy z Hané* XXVI, 23. 8. 1907 č. 91, s. 3.

– jest literatura tak hojná Tvými spisky –
neb sešity Tvé drží již a hýbou pysky
i ženy (!), tápající v tmění.

A ženy zvlášť Jsi ze tmy vyved,
že v temnu nezůstaly, za to Tobě dík,
žes k spásnému je světlu přived

A v mužích hrdinnost Jsi vznítíl,
že celý park se reky hýbe, bohudík.
Dej Bůh, bys světlo dlouho svítíl.²⁶⁹

Citované verše vypovídají o síle masového vkusu, nepřekvapí ovšem, že redakce k básni přičinila komentář: „*O tomto druhu ‚literatury‘, jakou jsou ‚Detektivní novelly‘, lépe říci přímo, že je to svinstvo, které se nemá brát do rukou, aby se slušný člověk nepošpinil.*“²⁷⁰

Z Cliftonovy popularity podivuhodným způsobem těžil překladatel František Štěpánek, když v roce 1912 při překladu novely *Tajemný aeroplán* francouzského spisovatele Antonina Reschala²⁷¹ přenesl původní příběh do reálií v českých zemích „známějších“, s tím, že zaměnil původní postavy detektivů za Cliftona.²⁷²

Popularity *Detektivních novell* si byli vědomi také divadelníci, takže dnes můžeme jen uhadovat rozsah všemožných parafrází a využití cliftonovských motivů v představení zejména kočovných divadelních společností na konci první dekády 20. století. Víme například, že společnost Hartmannové a Šmída uváděla v hostinci U Lhotků na Václavském náměstí v Praze v roce 1907 hru *Detektiv Clifton aneb Dvojnásobná vražda ve vile Rebarbora*, dále že Sukova divadelní společnost v Českých Budějovicích uvedla v květnu 1908 „obraz ze života franc. detektiva Cliftona“ nazvaný *Ďáblovy zápisky*.²⁷³

Zájem o tento typ inspirace se ale netýkal jen Cliftona, stačí připomenout též různé holmesovské divadelní skeče a nebo hry *Detektiv Frank* autorů Lothara Mayringa a Matthiase

²⁶⁹ Tamtéž.

²⁷⁰ Tamtéž.

²⁷¹ Antonin Reschal (1874–1935) byl mj. autorem série *Miss Boston, la seule détective-femme du monde entier*, v níž novela pod názvem *L'Aéroplane mystérieux* v roce 1910 vyšla.

²⁷² RESCHAL, A.: *Tajemný aeroplán*. (La femme volante). Z francetiny přeložil Frant. Štěpánek. Praha, E. Beaufort b. d. [1912], edice Levná a ilustrovaná knihovna, sv. 12. Pozoruhodné je to, že původní francouzská série měla v čele ženskou hrdinku, slečnu Ethel Bostonovou, jinak pravděpodobně první ženskou detektivku...

²⁷³ Divadelní společnost Sukova. Jihočeské ohlasy IX, 2. 5. 1908, č. 38, s. 2; přičemž díky dobové zprávě víme, že „celý kasovní příjem“ činil 9 zlatých, viz Div. společnost Sukova. Jihočeské ohlasy IX, 9. 5. 1908, č. 39, s. 2.

Blanka v překladu J. Rudloffa, vytvořenou podle sešitové série vydávané Aloisem Hynkem a uvedenou v pražském divadle Urania 18. listopadu 1906 v režii Bohumila Kováře, a navazující *Nová dobrodružství detektiva Franka*, tentokrát podle K. Greena a Arthura Conana Doylea, s premiérou 20. ledna 1907.²⁷⁴

Popularitu celé série *Detektivních novell* dokazuje už výše připomenutá divadelní hra Jaroslava Puldy *Zatkněte vraha!* z roku 1907, vycházející motivicky hlavně ze dvou sešitů – DN1/26 (*Tajemství staré truhly*) a DN1/36 („*Hnízdo Hadů*“ aneb *Ve strachu o syna*), které oba spadají do Cliftonova „newyorského“ období. Pulda ve třech jednáních hry využil části obou sešitů (mj. motivy černé truhly, nebo šéfa banditů Kobry, který nabízí práci pro přistěhovalce z Evropy), ovšem odkazuje i na předešlé díly (např. na zásah Betsy v DN1/7, *Již máme vraha!*, na Edwarda Powera v DN1/26, *Tajemství černé truhly*, a na postavu Krvavého Irčana z DN1/12, *Dva zločiny*).

Využívá již patrně zaběhnutý obraz detektiva, tedy zejména jeho zálibu v maskování a také v kouření: „*Nu, hochu, tvůj tatínek musí být slavným kuřákem!*“²⁷⁵ Celkově je však děj Puldovy hry značně komplikovaný a scéna dosti zalidněná a nepřehledná: Rodina Cliftonů (syn je dvanáctiletý, dcera absentuje úplně) se sejde u večere a plánuje přestěhovat se do Evropy. Přijde detektiv Breeks, který přináší zprávu od policejního ředitele o zmizení Angličana Edwarda Powera. Kdosi zvenčí se jej ale pokusí zastřelit a hodí do místnosti kámen se vzkazem: „Slepý vidí, hluchý slyší“, podepsáno Dick (tedy Clarkson). Breeks je přiotráven narkotikem z doutníku, který měl původně dostat Clifton, a tak se Clifton převleče za mormonského kněze, což byl původně Breeksův převlek, a Breekse přestrojí za Cliftona. Pravý Clifton zmizí a může pátrat po útočnicích. Z jeho domu však lékař Morris, šéf tlupy zvaný Kobra, unese malého Léona, přestrojeného Breekse a neteř Betsy. Když potom Kobra Betsy vyslýchá ve snaze zjistit, kam Clifton zmizel, sehraje s ním komedii: svádí jej a naoko omdlí. Když pak Kobra opouští místnost, dívka ji prozkoumá a z okna uvidí Cliftona přestrojeného za ponocného, takže mu dá smluvené znamení.

Když ji Kobra přijde vzbudit, opět jej dívka svádí a opije. Předtím ji ale ukáže truhlu, kterou prohazuje těla do sklepení krysám. Clifton do místnosti pronikne krbem a odejde truhlou, neboť se dozví, že jeho syn je v krčmě U Jonáše, v „*Hnízdě hadů*“. Spolupracovníci Kobry pak přivádí různé policisty v převleku za mormonské kněze, o nichž si myslí, že jsou Cliftonem. Policie postupně zatkne bandu a hledá zabitého Powera, za nějž se vydává Clifton,

²⁷⁴ Referát o hře Detektiv Frank viz Mara: Divadlo Uranie. Mladá Praha II, 23. 11. 1906, č. 47, s. 6–7. – Připomeňme jen, že hru později mělo ve svém repertoáru také Pištěkovo lidové divadlo na Královských Vinohradech, kde ji uvádělo v režii Karla Šotty.

²⁷⁵ PULDA, Jaroslav: *Zatkněte vraha!* The Grant Carlin. Praha, M. Knapp b. d. [1908], s. 6.

který nakonec vyleze z truhly v převleku za Angličana. Po dohodě s Betsy nechá Clifton schválně utéct Kobru do krčmy U Jonáše. Když za ním přijde do této krčmy v převleku za Krvavého Irčana, uspí přítomné pitím s uspávacím prostředkem. Poté použije kladívko na otevření zámku na půdu, kde najde spoutaného Clarksona. Namaskuje jej na Cliftona a sám jako Irčan zmate Kobru, poté zachrání vlastního syna a vše dobře dopadne.

Hře vy se dala vytknout řada nedostatků, počínaje neznalostí angličtiny (viz dialog: „Plumpton: Good boy, master Cliftone! / Clifton: Good boy, Plumptone!“²⁷⁶) a zbraní (Cliftonovi psi byli „zastřeleni ručnicí větrovkou a elektrickými kulemi“²⁷⁷), až po Cliftonovy neustálé změny vizáže spojené s efekty zvukovými, jako je třeba znamení „*tichým kdákáním kachny*“²⁷⁸. Zajímavým posunem oproti předloze jsou naopak promluvy komediálního a groteskního charakteru, které v *Detektivních novellách* takřka absentují. Týká se to především komické postavy policisty Breekse („*Počkejte, vy zmije, jak budete brejlit, až vás Clifton lapí a dá každému kobru do hlavy!*“)²⁷⁹

Puldova hra byla evidentní inspirací pro Voskovce a Wericha a jejich *Gorila ex machina*. Tohoto vlivu si badatelé dosud nepovšimli a vycházeli tak z předpokladu, že V+W vycházeli přímo z cliftonek. Uniklo jim to proto, že jde o dílčí drobnosti, které předpokládají detailní srovnání všech tří textů. V+W kupříkladu od Puldy přebírají jím zmiňované heslo, jež má detektiv smluvené s policií. To v obou hrách shodně zní: „Slepý vidí, hluchý slyší“, zatímco v sešitové DN1/26 je užitě heslo „Co vidí slepý?“ / „Červenou travu.“ Shodně s Puldou také situují Voskovec s Werichem krčmu do Hnízda hadů, v *Detektivních novellách* je naopak Hnízdo hadů spolek a nikoliv prostor. Je tedy evidentní, že V+W využili při psaní své verze cliftonky možná hlavně námět z Puldovy hry.

²⁷⁶ C. d., s. 15.

²⁷⁷ C. d., s. 17.

²⁷⁸ C. d., s. 38.

²⁷⁹ C. d., s. 27.

11. Noví bojovníci (sešity, čtenáři a válka)

Jak jsme již zmínili, mezi léty 1912 a 1914 se z českého knihkupeckého trhu sešitová produkce týdních povídek a novel takřka ztrácí: souvisí to se smrtí Rudolfa Storcha (1916) a Aloise Hynka (1909), což proměnilo existenci a činnost jimi založených nakladatelství. Knappovo nakladatelství soustředilo svůj zájem po roce 1909 zpět k divadelním hrám. Pouze Emil Šolc pokračoval v pokusech udržovat sešitovou četbu pro dětské čtenáře v sérii *Pohádky z celého světa* (1913–1918, 70 sv.).

Teprve v roce 1914, zřejmě na jaře, vychází ve smíchovském nakladatelství Jana Kotíka²⁸⁰ sešitová řada *Knihovna podivuhodných příhod*. Není bez zajímavosti, že tato série využívá typickou estetickou podobu *Detektivních novell*: černá obálka se zamyšlenou postavou a podtitulem „*Sbírka nejlepších napínavých/ povídek a novell / Každý svazek ukončen*“, jakož i s bílým rámečkem, v němž je umístěn titul; to vše zcela jasně poukazuje na návaznost na cliftonky. Chybí jen motiv oken, který nahradila pětícípá hvězda.

V sérii vyšlo 18 svazků²⁸¹, datovaných většinou 1914, přičemž ještě v únoru 1915 je v denním tisku uváděna reklama na poslední svazek, v červnu 1914 navíc vychází – snad díky úspěchu série – v jednom svazku prvních šest svazků s průběžným stránkováním (pod názvem *Knihovna podivuhodných příhod I.*²⁸²), srovnej též dobovou reklamu: „*Za 14 dní byly první svazky namnoze úplně rozebrány; právě uspořádaným druhým vydáním jsou tytéž znovu k dostání.*“²⁸³

I když je jako autor série uváděn cizokrajně znějící J. E. Marel a z nezjištěného jazyka údajně sérii překládal Josef Rouček, jedná se evidentně o původní tvorbu. Roučka jako autora série opatrně určují autoři internetové databáze pitaval.cz²⁸⁴, což by snad mohlo být, ale jen v případě, kdyby pod tímto jménem někdy dále někdo ještě publikoval. V sešitech se setkáváme s geniálním detektivem M. A. Bertillonem, jehož příběhy, odehrávající se na přelomu devatenáctého a dvacátého století, líčí jeho spolupracovník Wellson. Sešity vyprávěné v první osobě evidentně odkazují na holmesovský kánon, to když Bertillon (jehož jméno míří k zakladateli kriminalistické metody, Alphonsu Bertillonovi) dokáže z drobných

²⁸⁰ Bližší informace ke Kotíkovi viz ZACH, Aleš: Jan Kotík, in *Slovník českých nakladatelství 1849–1949* (online), <http://www.slovník-nakladatelství.cz/nakladatelství/jan-kotik.html> (přístup 5. 1. 2017)

²⁸¹ Oznamované svazky *Purpurová komnata* a *Vatikánská trofej* již vydány nebyly.

²⁸² Viz *Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz* LV, 10. 6. 1914, č. 23, s. 268.

²⁸³ Reklama „Sensační četba“. *Národní politika* 6. 5. 1914, č. 123, s. 10.

²⁸⁴ Viz <https://www.pitaval.cz/autor/3058-j-e-marel> (přístup 5. 1. 2017)

stop vydedukovat až zázračně plastický obraz skutečnosti.²⁸⁵ Zároveň se v sérii tato schopnost stává až parodickou. Dalšími prvky, které si Marel vypůjčuje z Doylova díla, jsou jména (kromě spolupracovníka Wellsona je to Sherlock Armstrong ve svazku 14, *Záhada kontinentálního vlaku*, případně Sherlock Gray ve svazku 16, *Zatažená síť* nebo žebrák Mycroft ve svazku 18, *Škaredá událost Westminsterská /Pohřešovaný/*). Nechybí ale ani jasný odkaz na *Detektivní novelly*: hrdina svazku 13, *Napoleonův vítěz*, se jmenuje Leon Coxon...

Nové bylo, že Kotík při propagaci své série využil reklamu v denním tisku, o čemž svědčí sloupcové reklamní návěští v *Národní politice* v roce 1914: „*Jsou to úchvatné novelly, dosud u nás neexistující, dravé i ovládající sugesce, od chladné hrůzy Poeova až ke krajně rozechvěným situacím, kde čtenář uváděn je do hlubokých tajů nevšedních příhod i napínavého seskupení tragických záhad. Případy, jaké s utajeným dechem vyprávěli si obyvatelé velké metropole, příhody s překvapujícími obraty i se zdrcujícím rozuzlením, podmaňují si tak duši čtenářovu, že nikdo není schopen odložit novelu, dokud nepročetl i její nejposlednější její řádky.*“²⁸⁶

Na tuto reklamní akci ovšem negativně zareagovaly ostatní noviny a časopisy. Viz *Národní listy*: „*Protestujeme proti nově založené knihovně detektivních novel, kterou obšťastnilo naši lidovou literaturu dosti neznámé nakladatelství Jana Kotíka na Smíchově. Jestli se již jednou ustalo u nás ve vydávání těchto literárních škvárů, které škodí dobré knize a kazí vkus širokých vrstev, budiž každý nový pokus o naplemenění tohoto kulturního zla zakříknut hned v počátcích. [...], Osvětový svaz‘ měl by si vzít na starost podobné záležitosti a svým zakročením starat se o nápravu, kde je jí potřebí.*“²⁸⁷. Obdobně píše i *Zlatá Praha*: „*Nedávno jistá předměstská firma, která měla dosud slušnou pověst, velkými inserty ohlásila jakousi problematickou ‚knihovnu detektivních novel‘, a lze jen s povděkem konstatovat, že se ihned vyskytlo několik seriózních hlasů, které tento pokus zakříkly.*“²⁸⁸

Debatu o možném zákazu nebo alespoň omezení distribuce nové sešitové řady zakončila první světová válka. *Detektivní novelly* si ovšem i za nových, zcela nezvyklých okolností našly své čtenáře. Referuje o tom anonymní „MUDr. ...la“ v časopisu *Máj*, když líčí, jak

²⁸⁵ Například v sešitu č. 13, *Napoleonův vítěz*: „*Byl to silný i energický muž, kterýž vyhledával tu naši pomoci. Oči jeho jsou polovyhaslé, pleť žlutavě bledá a mnoho trpíval bolením hlavy.*‘ / *Jak – pro boha – to víte?‘ / *Kostěná špička dýmky nese stopy zubů, hluboce zaryté. Nemyslíte, že to svědčí o muži energickém a silném? A víte-li, že chybí mu špičáky, neboť je tu patrna mezera v stopách těch, jakž mohl tyto z nejpevnějších zubů ztratit, leč cukrovkou, kteráž rovněž zanechává oči polovyhaslé a pleť žlutavě bledou, provázena jsou silným bolením hlavy.*‘“ (MAREL, J. E.: *Napoleonův vítěz*. Praha, J. Kotík 1914, s. 4).*

²⁸⁶ Reklama „Sensační četba“. *Národní politika* 6. 5. 1914, č. 123, s. 10.

²⁸⁷ A. V.: *Protestujeme proti...* *Národní listy* LIV, 12. 4. 1914, č. 100, s. 19.

²⁸⁸ *Boj proti literárnímu braku*. *Zlatá Praha* XXXI, 17. 4. 1914, č. 27, s. 322.

cliftonky fungovaly v prostředí vojenské nemocnice: „Najednou jsem dostali od jednoho dobrého muže z pražského předměstí celý balík sešitků. Byly zbrusu nové, některé dosud nerozřezané, což budiž ke cti dárcově výslovně poznamenáno! [...] Ranění toužili, prahli po knize jako žíznivý po doušku. Chodil jsem od lože k loži a rozdával Cliftonky a Paulsonovky po dvou, třech sešitkách, a byl jsem doopravdy zvědav, jaký bude mít četba účinek. [...] Šel jsem se asi za půl hodiny podívat k pacientům. Bylo tam ticho jako v kostele. Všichni byli zabráněni do četby tak, že nikdo nepozoroval mé přítomnosti a nikdo ode mne ničeho nežádal. [...] Hoši čtli celý den a pozdě do večera, sešitky si vyměňovali a přehazovali z lože na lože. Sešitků je spousta neuvěřitelná, řekl bys, že není možno takové množství zdolat. Ptám se raněných, jak se jim četba zamlouvá: ‚Je to napínavé – je to lehoučké – člověk při tom nemusí myslet – zaboří se do četby a na chvíli zapomene na svoje trampoty‘ – to byl asi tenor všech odpovědí čtenářů tohoto dobročinného nadělení.“²⁸⁹

Lékařova zkušenost z vojenského lazaretu ukazuje důležitý a podstatný smysl sešitové četby, i její případné docenění ze strany intelektuálů. Celé vyprávění má totiž další pointu – lékař sám jednou v noci zkusil tuto četbu, kterou víceméně opovrhoval: „Ležím v posteli a zahlédnu na stolku proskribované sešitky. Sáhnu po nich s jakousi štitivostí, vezmu sešitek do ruky, obracím jej na vše strany, pročítám titulky na poslední stránce a žasnu, v které hlavě se tohle všechno vylíhlo. Konečně se pustím do četby, a než jsem se nadál, přečetl jsem ‚Tajemství červené věže‘. Bylo to strašlivě naivní, hloupé, řeknu přímo: pitomé – promiňte laskavě – ale spát se mi nechtělo a proto jsem četl dál, sešitek za sešitkem, až jsem jich popravil sedm! Stydím se za to z hloubi duše, ale je to pravda. Vstal jsem, abych se podíval po svých svěřencích. Až na technika spali všichni. [...] Domlouval jsem tomu muži, jako čtenáři dosud panensky čistému, aby to zkusil s tou otravou, že mu to udělá třeba líp, než uspávací prášek. Položil jsem sešitky na pokrývku a vzdálil jsem se jako člověk, jenž provedl něco nekalého. Za půl hodiny jsem nakoukl, co dělá můj pacient, jenž si stěžoval, že zase celou noc oka nezamhouří. Četl, četl jako divý. Když jsem se přišel podívat k němu za hodinku, spal jako zabítý. Cliftonky ho zmohly, nadobro ho udolaly! Dobrodiní, jehož nelze v lazaretu podceňovat!“²⁹⁰

Dovětkem k období do roku 1918 by mohly být dvě sešitové řady, vydávané u Emila Šolce. První z nich, nazvaná *Přízraky a fantazie*, obsáhla do roku 1917 (některé zdroje uvádějí 1918) 22 svazků – a i ona se okamžitě dočkala odsudku: „*Přízraky a fantazie* nazývá se nová laciná

²⁸⁹ MUDr. ...la: Čtenáři ve vojenské nemocnici. Máj XII, 30. 10. 1914, č. 44, s. 498–499.

²⁹⁰ Tamtéž, s. 499.

knihovna pro lid. Vydává Emil Šolc v Karlíně. K detektivkám, indiánkám a krvákům přistupují ‚strašáky‘. A ani pornografie neschází. Tím smutnější, že má poličeno na mládež. Pornografie za války bují. Což nikdo nevystoupí proti těm vředům moderní společnosti? K nim řadí se i kina, jež možno často nazývat ‚němým hříchem‘. Škoda tolika mladých duší.“²⁹¹

V této sérii vycházely zejména překlady povídek klasiků žánrové literatury (Edward Bulwer-Lytton, Wilkie Collins, Hanns Heinz Ewers, Théophile Gautier, Friedrich Gerstäcker, E. T. A. Hoffmann, H. G. Wells), doplnění již dnes zapomenutými autory anglické (S. N. Dunsby, Perceval Gibbon), francouzské (Pierre Mille), německé (Marie Lusie Becker, A. M. Frey, A. J. Mordtmann) nebo rakouské (Paul Busson) provenience. Vedle nich tu mohou pro někoho překvapivě figurovat též autoři jako Claude Farrère, Knut Hamsun, Rudyard Kipling, Selma Lagerlöfová nebo M. J. Lermontov, či německý filmař Heinz Karl Heiland nebo dánský spisovatel a vědec Vilhelm Bergsøe (v poněmčené verzi jako Wilhelm Bergsøe).

Poněkud záhadní jsou někteří překladatelé, pokud je série vůbec uváděla, vedle Jar. Vykydala, Dr. Jana Zvonaře, Vladimíra Holana²⁹² tu figurují Stanislav Minařík a J. Hart, což je pravděpodobně pseudonym Františka Bíbla, publikujícího verše pod jménem Hermor Lilia.

V *Přízracích a fantaziích* ale publikovali původní povídky i čeští autoři, a to Karel Dewetter, Z. M. Kuděj, Jiří Lorek (tj. Karel Teichmann), Quido Maria Vyskočil (též pod pseudonymem Louis Hněvkovský), Karel Weinfurter (který zde knižně debutoval) a také – pro naše celkové uvažování o cliftonkách velmi podstatný – A. B. Šťastný. Jeho povídka *Podivný případ Gastona Aubryho* (svazek 19) využívá oblíbené téma: na zámeček svých přátel přijede malíř Aubry, který je po několik večerů pronásledován vidinou škrcené ženy, již namaluje. Obraz posléze chce koupit původní majitel zámečku, který víceméně náhodou přijde do malířova pařížského ateliéru. Poté je původní majitel konfrontován s nalezenou mrtvolou, s typicky naturalistickým popisem: „*ve sklípku ležela mrtvola ženy, již ve značném rozkladu*“.²⁹³ Vrah se zastřelí a „*přes nejhorlivější pátrání zůstalo jméno zavražděné neznámým – rovněž i pohnutka zločinu*“.²⁹⁴ Černě oděný a bezejmenný pařížský policejní úředník, který „vystoupil z temného kouta“ na poslední chvíli, je pak vzdáleným odrazem někdejší slávy Léona Cliftona.

Druhou sešitovou sérií pak byly *Šolcovy pestré knížky pro mládež*, která vycházela v letech 1915–1919 a obsáhla celkem 29 svazků. Tato série byla cíleně soustředěna již na mladší čtenáře, aktualizovaná o dobové události jako např. v sešitu 19 (*Hrdinka*) z roku 1917,

²⁹¹ D. L. [=DOSTÁL-LUTINOV, Karel]: Přízraky a fantazie. Archa III, listopad 1915, č. 11/12, s. 361.

²⁹² Vzhledem k roku vydání by ovšem básníku Vladimíru Holanovi bylo kolem dvanácti let.

²⁹³ ŠŤASTNÝ, A. B.: Podivný případ Gastona Aubryho. Praha-Karlín, Emil Šolc b. d. [1917], s. 31.

²⁹⁴ C. d., s. 32.

v němž V. K. Blahník „vypravuje o děvčátku, jež v zákopech střeleckých osvěžovalo vojáky vodou a bylo těžce raněno.“²⁹⁵

²⁹⁵ K. Čv.: Literatura. Z knižního trhu. Rozkvět X, 1917, č. 10, s. 243.

II. část „PO TOM“ (1918–2006)

1. Nová vydávání, sešitové kontexty (do konce třicátých let)

Vznik Československa přinesl pro menší nakladatele, často nečleny Svazu českých knihkupců a nakladatelů, nutnost postupně hledat, jak za nových společenských, ekonomických podmínek znovu vydávat populární literaturu, respektive, jak v atmosféře poválečné proměny oslovit potenciální čtenářstvo. Bylo totiž víceméně jasné, že se už nebude opakovat boom malých sešitových edic, a to nejen proto, že na počátku dvacátých let se takovéto podnikání nemohlo opřít o tak zásadní nadnárodní podporu, jakou před válkou poskytovalo drážďanské Eichlerovo vydavatelství, ale i proto, že neustával tlak ze strany kulturních a osvětových pracovníků, nakladatelů jiného druhu, jakož i cenzorů a dalších dohlížitelů, kteří bojovali proti „literárnímu býlí“, včetně sešitových detektivních povídek.

Jestliže tedy od roku 1915 tento typ čtiva na trhu víceméně absentoval, snad jen s výjimkou pokusu Šolcova nakladatelství oslovit čtenář sérií *Přízraky a fantazie*, usilovali již během roku 1919 někteří nakladatelé volný prostor opět zaplnit. Například I. L. Kober se vrátil ke své edici *Po stopách zločinů*, jejíž historie sahá až do počátku století, kdy ji iniciovalo vydání románu Hectora Malota *Zlatachtivá žena*. Na tento svazek navázala v roce 1902 sešitová edice překladů s názvem *Po stopách zločinů / Detektivní a rozmarné povídky*, která na dlouhou dobu skončila a nakladatel ji pravděpodobně na konci první světové války obnovil, aby v ní do roku 1920 vyšlo asi 8 sv. Dlouhého trvání neměla aktivita pražské vydavatelky Anny Turinské (série *Po stopách*, pravděpodobně 1918–1919, obsahující mj. překlady Karla Maye, E. Lindena [= Elisabeth Postlerová], Friedricha Gerstäckera) nebo brněnského nakladatele Maxe Trilla (série *Hayesova dobrodružství*, 1919, 11 sv.), která přinášela zřejmě původní detektivní sérii, podepsanou dnes nerozlušitelnými jmény Hall Hurst a Billy Morgan.

Na přelomu desetiletí pak v sešitech začaly vycházet i jiné žánry: pro nás je důležité, že potenciální autor cliftonek, A. B. Šťastný, začal tehdy dlouhodobě spolupracovat s nakladatelstvím Miloslava Nebeského (1886–1948), pro něhož svými texty zaplňoval *Nebeského knihovnu pro mládež* (1921, 22 sv.), ale také s nakladatelstvím A. Storch syn, pro nějž rutinně adaptoval řadu zahraničních látek v sérii *Storchova sbírka dobrodružných povídek* (1920–1923, 48 sv.). K jím užívaným pseudonymům pravděpodobně patří jména jako J. Sobotka, Antonín Skála, František Vaněček, Karel Veselý nebo Josef Vrána.

Nově vznikající sešitové řady a noví nakladatelé se přitom programově snažili využívat obecnou oblibu *Detektivních novell*, na něž chtěli navázat jak po stránce grafické (podoba obálky), tak i využíváním analogických dějových schémat. Nebáli se ani přímých asociací, například při využívání podobnosti jmen, jako v případě A. Storchem vydané knihy *Ohnivě znamení*, která má podtitul „Ze zápisů amerického detektiva Bena Glittona“²⁹⁶. Postupně tak na trh záměrně i nezáměrně, s větším či menším úspěchem, přicházeli Cliftonovi potomci a následovníci.

Tím vznikala příznivá atmosféra i pro reedici *Detektivních novell* u nového nakladatele. Série DN2 začala vycházet 1919, a to chronologicky znovu od prvního čísla v původně žižkovském nakladatelství Anny Tylové, přičemž úspěch edice mělo podpořit užití shodné obálky i opětovné psaní názvu s dvěma l. Tím se otevírá „druhá kapitola“ cliftonovského mýtu, neboť DN2 z nakladatelství Anny Tylové zjevně ovlivnily nastupující generace čtenářů (ale též autorů) ještě více než DN1.

Současně ale tato edice vnáší do cliftonovského bádání až nepředstavitelný chaos a zmatek, neboť s nakladatelstvím Anny Tylové se pojí spíše dohady a neurčité, i když tušené souvislosti. Jak jsme již napsali, série, kterou nadále označujeme jako DN 2, začala zřejmě vycházet v roce 1919, což je ale jen odhad, neboť svazky nemají datování a vodítkem je nám reklama na knihu Friedricha Gerstäckera *Oběti moře* z Dědourkova nakladatelství, otištěná v sešitu DN2/16: Gerstäckerova kniha vyšla v roce 1919. Vydavatelka DN2 příliš nedbala na původní následnost svazků a při jejich přečíslování nejednou postupovala dosti chaoticky, takže sešity vycházely pod novými odlišnými čísly a jen někdy se v číslování střetly s původním číslováním DN1.

Pokud jde o periodicitu, z počátku vycházely až dva svazky DN2 týdně, posléze Tylová přešla na volnější, čtrnáctidenní cyklus. Svou nakladatelskou činnost pak patrně ukončila v roce 1923, nemáme ale jistotu, že tomu tak opravdu bylo. Záhadou při tom je, jakým sešitem vlastně její série cliftonek končí. Podle *Seznamu čs. belletrie původní i přeložené* z roku 1929 totiž u Tylové vyšlo 175 svazků, u sběratelů je ovšem možné najít i sešity s číslem přesahující 200. Vysvětlením může být předpoklad, že Tylová vytiskla i svazky s číslem vyšším než 175, avšak již je neuvedla na trh. Mohla je však prodat následujícímu vydavateli Václavu Jenčovi, který je prodával možná ještě pod hlavičkou Tylové. Zajímavostí také je, že dvě čísla –

²⁹⁶ *Ohnivá znamení*. Přeložil J. Sobotka. Praha, A. Storch syn 1919. – Dodejme, že týž text využil nakladatel J. Albert pro sešitovou sérii *Texaský Jack*, kde vycházel na pokračování v roce 1924 coby *Muž s ohnivým znamením* (svazky 17 až 31).

DN2/6 *Tajemný dům* a DN2/13 *Tajemství hřbitova* – vyšly v sérii ještě jednou, a to jako svazky DN2/98 a DN2/113.

Porovnání vizuální podoby edice DN2 a DN1 přináší poznání, že nakladatelka převzala původní grafickou úpravu nakladatelství R. Storcha, přičemž její novější úpravce, nejspíše tiskař, musel vyřešit problém s odlišnou cenou za sešit. Původních secesních „15 (hal)“ tak nahradil bílým čtverečkem, do kterého vysázal číslovku 80 hal. resp. později 120 hal. Vyměněna byla rovněž informace o nakladateli.²⁹⁷ Vzhledem k úspěchu sešitů vyšly (pravděpodobně) dva svazky se sebranými sešity s průběžným stránkováním: *Různá dobrodružství dra Léona Cliftona* (1922, obsahující čísla DN2 50 až 55) a *Další různá dobrodružství dra Léona Cliftona* (asi 1922, výtisk nezjištěn a obsah neznámý).

Reedice DN2 se v zásadě držela původního textu, včetně zachování slovních archaismů typu „pokrevenec“ nebo infinitivu –ti. Drobné úpravy se tak týkaly zejména interpunkce, což mohla být i záležitost kvalifikovaného sazeče. Spíše výjimečné jsou pak případy, kdy nová sazba nutila úpravce k tomu, aby text a příběh (zejména na konci sešitu) krátil, nebo naopak prodlužoval, což mohlo znamenat i významové posuny. Jako příklad uveďme svazek DN2/82 (*Tajná komnata španělského dobrodruha*): zatímco verze DN1/181 končí „*Harbourgh a Green odsouzeni k smrti, a také popraveni elektrinou,*“ verze DN2 trest jednomu z odsouzených zmírňuje, ovšem evidentně jen kvůli nastavení textu pěti novými větami: každou na novém řádku tak, aby doplnily sazbu až do konce stránky: „*Harbourgh byl odsouzen k doživotnímu žaláři, ostatní dostali větší nebo menší tresty. / Ohledně Greena nemohli se porotci dohodnouti. / Někteří byli pro trest smrti, jiní zase prohlašovali, že Green byl jen nástrojem vůdcovým. / Ušel tedy Green elektrické stolici; vyměřen mu také doživotní těžký žalář. / Chicigo bylo zbaveno nebezpečné roty – zásluhou Cliftonovou.*“

Třebaže lze z dochovaných svazků druhé edice *Detektivních novell* ledacos vyčíst, o její nakladatelce, Anně Tylové a o tom, jak ke Cliftonovým příběhům přišla, nevíme vlastně vůbec nic. A co víc, můžeme dokonce předpokládat, že jde svým způsobem o mystifikaci. Naznačuje to námi již jednou analyzovaná zpráva z *Lidových novin* z roku 1926 o soudním sporu mezi dědici práv A. B. Šťastného, v níž se uvádí, že *Detektivní novelly* vycházely původně u R. Storcha (sic!) v Karlíně, „*potom u Emila Scholze (sic!) tamtéž a konečně u*

²⁹⁷ Do rámečku s názvem a číslováním je kromě podtitulu „*Z paměti amer. detektiva Léona Cliftona*“ přidána informace „*Vydává a pořádá ANNA TYLOVÁ, Žižkov*“ (asi do DN2/30), resp. „*Vydává a pořádá Anna Tylová, Praha-I, 855*“ Tato inzerovaná adresa patřila Ventově tiskárně v Bílkově ulici 17, respektive grafickému závodu Neuber, Pour a spol., který ji převzal. Kolem sešitu DN2/110 však Tylová přešla k tiskaři Josefu Kolandovi, sídlícího v Praze VIII.

*Miroslava (sic!) Nebeského na Kr. Vinohradech.*²⁹⁸ Ponecháme-li stranou naznačené nepřesnosti tohoto textu, zejména ve jménech a jejich pravopisu, můžeme konstatovat, že se jeho autor nemýlí, pokud jde o první dva vydavatele, tedy Storcha a Šolce. Otázkou však je, kde se v této novinové zprávě vzala informace, že by cliftonky měl vydávat Miloslav Nebeský, respektive proč by si na ně měl kupovat autorská práva: „*nakladatel Scholz (sic!) obdržel prý od Nebeského 10 000 Kč.*“²⁹⁹ Nicméně fakt, že pro Nebeského právě v této době pracoval – jak jsme již výše upozornili – A. B. Šťastný a Nebeský v roce 1921 dostal koncesi na stejnou adresu, jaká byla užívána na obálkách cliftonek Anny Tylové, nastoluje dosti věrohodnou možnost, že nakladatelství Anny Tylové byl podnik vytvořený Nebeským a jeho spolupracovníky pod „nastrčeným jménem“: představovalo tedy cosi jako „dceřinou společnost“ jejím účelem bylo vydávat Šťastného cliftonovské texty.

Tuto hypotézu může potvrdit i fakt, že Nebeského blízkým spolupracovníkem byl jeho švagr Jaroslav Beznoska (1892–??), který začínající firmu finančně podpořil, když se po válce vrátil z USA (kam odjel v roce 1911). Díky informacím Aleše Zacha totiž víme, že manželem Beznoskovy matky Anny (1871–??, roz. Fabiánové), a tedy Beznoskovým otčímem, byl typograf Vincenc Tyl. Anna, provdaná Tylová, jej tak mohla svému synovu propůjčit, když se spolu s Nebeským rozhodli vydávat novou emisi *Detektivních novell*. A to s tichou účastí A. B. Šťastného jako hlavního aktéra podniku a editora edice, čemuž nasvědčuje i to, že se Šťastného úmrtím v roce 1922 koresponduje i postupný tichý zánik nakladatelství Anny Tylové.

Zmiňovaná zpráva o soudním sporu z *Lidových novin* nás také informuje, že práva na *Detektivní novelly* i po roce 1922 patřila Miloslavu Nebeskému, který ale „*roku 1925 převedl [...] bez vědomí a souhlasu žalobkyně nakladatelská práva na Václava Jenče a Julia Alberta, nakladatele na Žižkově. Oba vydali několik svazků společně, ale potom se rozešli.*“³⁰⁰

Soudní zpráva uvádí, že Jenč s Albertem práva společně od Nebeského odkoupili za 3000,- Kč, my však nemáme doklad toho, že by k jejich „fúzi“ vůbec došlo, Nakladatelství, v jejichž čele stál Jenč a Albert, však začínají se svou činností samostatně v letech 1925 a 1926, přičemž Jenč, jak jsme se toho již několikrát dotli, skutečně ve vydávání cliftonek pokračoval.

²⁹⁸ –ius: Kdo je autorem Cliftonek? Lidové noviny XXXIV, 3. 4. 1926, č. 171, s. 8. – O nakladateli Miloslavu Nebeském viz ZACH, Aleš: Miloslav Nebeský, in Slovník českých nakladatelství 1849–1949 (online), <http://www.slovník-nakladatelství.cz/nakladatelství/miloslav-nebesky.html>, (přístup 5. 12. 2016)

²⁹⁹ Tamtéž.

³⁰⁰ Tamtéž. – Pozdější zpráva však uvádí, že Jenč odkoupil vše i se zbytkem nákladu, který tvořil prý kolem 170 000 kusů vše za 5000 Kč již v roce 1924, srov. mk–: Historie o detektivovi ze starého archivu. Nová doba LII, 14. 4. 1936, č. 105, s. 4.

Naproti tomu Julius Albert v té době zakoupil druhou licenci na sešity s *Buffalo Billem* (1925–1926, celkem 11 sv.) a s *Nickem Carterem* (1926, 25 sv.) a v jeho nakladatelství začala rokem 1926 vycházet také německá licence sešitové řady *Americká lidová knihovna* s cyklem o detektivovi Franku Allanovi (*Frank Allan, mstitel vyděděných*,³⁰¹ 1926–1927, 21 sv.).

Dostáváme se tak ke skutečnosti, že v polovině dvacátých let to už opět byly licenční sešity německých detektivek, které udržovaly kontinuitu specifického segmentu populární literatury, i když jednotlivé nakladatelské aktivity nejednou zanikaly po několika málo svazcích. Obnovil se tak vliv německého trhu na produkci sešitových edic a podobu české populární literatury poválečného Československa. Vedle již zmíněné série *Americké detektivní povídky* s vědcem Craigem Kennedym od spisovatele Arthura B. Reeveho spoluutvářely ve dvacátých letech tuto obnovu populární četby také jednorázový pokus představit čtenářům postavu detektiva Lorda Listera, velmi úspěšného právě na německém trhu (*Zločin Sing Chany*, 1925, nakl. Jaroslav Havránek). Výrazná byla také série *Knihovna napínavých novel* s podtitulem *Hary Piell ve svých nejnovějších dobrodružstvích* (27 sv.) která vycházela v letech 1926 a 1927 v nakladatelství Oldřicha Čerovského³⁰².

Čerovský, který nakupoval licence z německých zdrojů (byl též vydavatelem *Sbírký napínavých povídek*, *Série Percy Stuart – světoznámý sportovec*³⁰³ a *Knihovny dobrodružných příběhů*. *Tom Mix – král cowboyů*), leč i on využil vizuální přitažlivost *Detektivních novell* a na obálkách Piellových dobrodružství³⁰⁴ je vědomě citoval: shodný s DN je (levný) černobílý tisk, postava v popředí, za ní – pro cliftonku typická – zamřížovaná okna a dole na stránce štítek s názvem a vydavatelskými údaji. Tato pojmání cliftonek jako optimálního vizuálního vzoru je ostatně pro většinu detektivních sešitových sérií z dvacátých let typické. Potvrzují to vyložené plagiáty brněnského knihkupce Boh. Svobody, který vydával sérii *Detektivní dobrodružství* (1926, pravděpodobně 13 sv.) s „proslulým detektivem“ Robertsonem, „jehož jméno bylo již známo ve všech kulturních zemích“³⁰⁵ a jeho věrným spolupracovníkem Longem. Svobodovy sešity totiž mají na černobílé obálce postavu muže s revolverem v ruce a

³⁰¹ Tedy německá série *Frank Allan. Der Rächer der Enterbten* z lipského nakladatelství Vogel & Vogel, vycházející v letech 1920–1932.

³⁰² K osobě Oldřicha Čerovského viz ZACH, Aleš: Oldřich Čerovský, in *Slovník českých nakladatelství* (online) <http://www.slovník-nakladatelství.cz/nakladatelství/oldrich-cerovsky.html>

³⁰³ Německá série *Der neue Excentric-Club* z drážďanského Mignon-Verlag z let 1920 až 1927, navazující na předválečnou sérii *Percy Stuart vom Excentric Club*, která vycházela v letech 1913–1916 u téhož nakladatele.

³⁰⁴ Dobrodružství Haryho (v němčině ovšem správně Harryho) Piella přebíral nakladatel z německé série autorů Karla Lütgeho (1895–1965), který publikoval pod jménem Karl Friedrich Luitpold, a dále pravděpodobně pseudonymních Alfreda Bienengräbera, Lothara Knuda Fredrika a Viktora Abela. Série vycházela pod názvem *Harry Piel. Der tollkühne Detektiv* v letech 1920 až 1926 v lipském nakladatelství Speka-Verlag (1920 až 1921) a po sloučení ve Vereinigte Verlagsgesellschaft Dietsch und Speka.

³⁰⁵ *Tajemný stín*. Brno, Boh. Svoboda b. d. [1926], s. [3].

se zahalenou tváří, s hlavičkou *Detektivní dobrodružství*, podtitulem „Každý svazek ukončen“ a hlavně s typickým bílým rámečkem, v němž je umístěn název sešitu. Ani u Svobodovy edice není znám autor, ovšem jím psané „anglické“ příběhy jsou podivuhodným mixem zplanělé představy o „velkém detektivovi“ po vzoru Sherlocka Holmese a inspirace *Detektivními novellami*: S těmi je spojuje jak obdobně konstruovaná vražda jedem (v případě *Tajemný stín*), tak i to, že Robertson má vždy s sebou řadu pomůcek, které ho brání před všemi možnými nebezpečími.³⁰⁶

Specifické plagiáty vydával na konci dvacátých let František Šperger v sériích *Detektivní zpravodaj* (1927, asi 5 sv.) a *Arsen Lapin. Záhadný gentleman* (1927, zřejmě 5 sv.), na nichž se autorsky vedle vydavatele zřejmě podílel též odpovědný redaktor Fr. Jíra (pokud ovšem nešlo o Špergerův pseudonym). Obě série prezentovala opět černobílá obálka s hrdinovým profilem a viditelným zamřížovaným oknem v pozadí. Pokles někdejší typograficky slušně odvedené práce tu je ovšem zřetelný a posouvající se až k značně amatérské nápodobě. Detektiv Jeffrey Brown z *Detektivního zpravodaje* disponuje nezpochybnitelnou genialitou v řadě oborů (zabýval se např. „vědeckou grafologií a dokonce v tomto oboru velmi vynikal,“³⁰⁷ ovšem dál tento Cliftonův potomek nezasahuje. Nepříliš vydařenou sešitovou řadu detektivek vytvořil pod pseudonymy Lád'a Lad'áček a Vladimír Drakula turnovský nakladatel Vladimír Jiránek ve dvou svazcích edic *Nová detektivní dobrodružství Nicka Cartera* (1926) a *Nová detektivní dobrodružství Roberta Clingera* (1927), odehrávající se v Chicagu a New Yorku.

Ve druhé polovině dvacátých let se detektivní povídky a romány stávaly již vcelku běžnou součástí literárního provozu, přičemž německý vliv se střetával s překlady z angličtiny (v počátcích zejména romány Edgara Wallaceho) a severských jazyků. S rokem 1928, v němž začíná své detektivní romány publikovat Emil Vachek, na což posléze navazuje vydání děl Fikerových, Collinsových nebo Šubertových, se začínala poněkud jiná historie dodnes velmi úspěšného a sledovaného žánru, kterou spoluutváří i zájem kritiky i publicistiky. V roce 1925 tak můžeme číst: „*detektivky se dnes nestydí číst ani dospělí a mnoho vynikajících a kvalitních lidí se bez uzardění přiznávají, že tato literatura je věrným přítelem jejich chvílí odpočinku.*“³⁰⁸

V této situaci se proměňuje i pozice sešitových edic na trhu s populární literaturou, neboť tyto se dostávají do pozice „spotřebního materiálu“, upozadovaného čtenářsky úspěšnějšími, modernějšími i psychologicky a literárně propracovanějšími díly. V jejich konkurenci

³⁰⁶ Jako ostatně v případě *Detektiv a „Rytíři mlhy“*. *Detektivní dobrodružství*, sv. 6 (Brno, Boh. Svoboda b. d. [1926]), kde Robertson navštíví opiové doupě a vykourí zde dýmku drogy, „*neboť se neobával strašných následků tohoto požitku. On, jenž byl neobyčejně vzdělaný, použil ochranného prostředku, jenž ho chránil před zhoubným účinkem opia.*“ (s. 11)

³⁰⁷ *Travičská aféra A. I. 27*. *Detektivní zpravodaj* č. 2. Praha, Fr. Šperger 1927, s. 7.

³⁰⁸ SMRŽ, Karel: *Detektivky*. *Český svět* XXV, 2. 5. 1929, č. 32, s. 769.

romantika i brutalita Cliftonových dobrodružství postupně klesá na pozici čehosi, co již neohrožuje mravnost nebo psychiku uživatelů, ale co je však vnímáno jako něco poklesle naivní. Byly totiž konfrontovány s romány na pokračování, které v té době zaplavily většinu zábavných týdeníků, a od třicátých let také s typicky českou podobou sešitového románu (tj. Rodokapsu). Sešity povídek nejen detektivních, které na počátku století tento masmediální boom populární literatury odstartovaly, sice nadále zůstávají na pultech trafik, nicméně jsou již víceméně přehlíženy. Modernizace, nástup nových požitků v oblasti literatury, umění, filmu, divadla, rozhlasového vysílání, komiksu, sportu a cestování, to vše útočilo na adresáty moderněji a působivěji než starosvětsky působící sešitky. Nadále jim však náležela funkce odpočinkové a nenáročné četby, k čemu si jak zabít dlouhou chvíli na cestě do práce nebo si je dávkovat před usnutím.

Vydavatelem, který byl i za daných nepříliš příznivých okolností připraven cliftonky vydávat, byl Václav Jenč, již několikrát námi zmíněný v souvislosti se soudem o autorská práva. Václav Jenč (data nejsou známa) je sice koupil od nakladatele Nebeského, což potvrzuje i to, že pokračoval v číslování, kterým skončilo vycházení u Tylové, tj. číslem DN2/176, nicméně dle názoru dědiců po A. B. Šťastném prvních sedm sešitů DN3 (*Černá pečeť, Cliftonův přítel – vrah, Zápas s anarchisty, Mrtvola v kufru, Strašidlo Clarkesvilské, Klub sebevrahů a Noc v opuštěném domě*) vydal neoprávněně.

Dříve než došlo k vyrovnání s protivníky se navíc Jenč pokusil obejít autorský zákon, čímž v tak již dostatečně nepřehledném terénu způsobil další chaos. Od čísla DN3/187 začal totiž Jenč vydávat zdánlivě nové příběhy, které ale ve skutečnosti byly starými cliftonkami s novým jménem. Od čísla DN3/187 do DN3/197 tedy vychází desítka nově přejmenovaných sešitů ze série DN1: DN3/187 *Telefon smrti*, DN3/188 *V opiovém doupěti*, DN3/189 *Mrtvola neznámého*, DN3/190 *Tři zločiny* (jedná se o DN1/124 *Tři vraždy*), DN3/191 *Přepadení na křižovatce*, DN3/192 *Záhadný zločin v bance*, DN3/193 *Chicagský upír*, DN3/194 *Neušla pomstě* (tj. DN1/128 *Umrlčí hodinky*), DN3/195 *Tajemné zvonění* (DN1/130 *Tajemný umíráček*), DN3/196 *Tajný host* (DN1/141 *Zákeřníci ve fraku*) a DN3/197 *Rudé skvrny*. Úskalím pro badatele ovšem je, že vzhledem k absolutní nedostupnosti těchto svazků nejsme v tuto chvíli schopni Jenčem přejmenované sešity přiřadit ke svazkům DN1. Pravděpodobně poté, co došlo k finančnímu vyrovnání s vdovou Josefou Šťastnou, se ovšem Jenč vrátil od svazku DN3/198 (*Tajemství hvězdárny*) k vydávání cliftonek pod původními názvy, ovšem opět s jiným číslováním než bylo u série DN1 a DN2.

Toto Jenčovo vydání *Detektivních novel* označujeme jako DN3. Pravděpodobně představuje sérii 90 svazků číslovaných od DN3/176 do čísla DN3/265.³⁰⁹ Vzhledem ke čtrnáctidenní periodicitě, kterou Jenč zvolil pro vydávání DN3, se zdá, že tyto sešity vydával po čtyři roky, tedy do roku 1930. Původní Storchova obálka má opravené slovo „Novely“ v nadpisu (chybí jedno l a v písmenu o absentuje grafický prvek); v podtitulu ovšem slovo „novelly“ zůstává nezměněno. Opravena je cena na 120 hal., čili původní secesně graficky upravené „15 /hal/“ opět zakryl číslici bílý čtvereček, do něhož je vtištěná číslovka 120.³¹⁰

Snaha Václava Jenče vydělat i za cenu menších podvodů se projevuje také v jeho další, značně nepřehledné vydavatelské politice. Vedle firmy na své jméno provozoval Jenč pravděpodobně už od roku 1926 také nakladatelství Novela, ve kterém paralelně s cliftonkami vydával licenční sešitovou řadu *Knihovna povídek z divokého Západu*, s obálkovým názvem *Divoký Billy, nové povídky z Divokého západu*³¹¹, ovšem část nákladu této série vyšla i pod jménem nakladatele Jenče. Této série vyšlo asi 104 svazků, vycházela zřejmě do roku 1930, přičemž pod svým jménem vydával Jenč ještě další dobrodružné sešitové řady *Winoga, poslední Mohykán* (1926–1929, 70 sv.) a *Piráť Klaus, obávaný pán moří* (1927–1928, 50 sv.).³¹² Po ukončení všech těchto aktivit Václav Jenč změnil strategii a v roce 1930 začal vydávat čtrnáctidenní „časopis napínavých povídek“ *Dobrodružství z celého světa* (do roku 1931, celkem 21 čísel), který obsahoval mj. román na pokračování redaktora časopisu Slávy

³⁰⁹ Ivana Dostálová omylem uvádí 261 svazků, viz DOSTÁLOVÁ, Ivana: O kovbojce a krváku obecně a v českém prostředí, in *Knihovna. Vědeckotechnický sborník sv. 9* (eds. Věra Jirkovská a František Horák), Praha, SPN 1975, s. 390.

³¹⁰ V rámečku s názvem a číslováním nacházíme podtitul: „*Z paměti amerického detektiva Léona Cliftona / Pořádá a vydává V. JENČ, Praha II., čp. 1327.*“ Zadní strana obálky nově přinášela seznam vyšlých a do tisku připravených svazků, doplněný pravidelnými informacemi: „*Detektivní novely / jsou svojí napínavostí nejoblíbenější četbou. Na skladě u všech knihkupců aneb přímo u vydavatele Václava Jenče, Praha XII. 948.*“ Dále zde byla otištěna tiráž: „*Detektivní novely vycházejí 14ti denně. – Odpovědný redaktor Václav Jenč. Praha XII.-948 / Předplácí se na 10 svazků Kč 13 – i s poštovným. – Tiskem fy Löschner a spol., Praha XIII.*“ Titulní list DN3 obsahoval název edice, podtržený dvojí čarou // svazek a číslo // název svazku // podtitul: „*Z paměti amerického detektiva / LÉONA CLIFTONA / Autorizované vydání / Veškerá práva vyhrazena*“ // ozdobnou vinětku // informace o nakladateli: „*Pořádá a vydává Václav Jenč, Praha-XII-948.*“ Jenč se ovšem několikrát v průběhu let stěhoval, takže kolem svazku DN3/200 bylo sídlo firmy v Krakovské ulici číslo 13 a kolem svazku DN3/210 ve Slezské ulici 37a v Praze XII, kde firma nadále setrvala. Přestěhování do Slezské ulice přineslo s sebou také pravidelné uveřejňování reklamního textu o Cliftonově životě, který se tak stal součástí dále vydávaných svazků a často vlastně prvotní informací o možném (byť zřejmě ne tak úplně pravdivém) životě hrdiny. První svazky DN3 byly tištěny u pražské firmy Löschner a spol., společnost s r. o., Praha-Vršovice, kolem svazku DN3/230 přešel Jenč k turnovskému tiskaři Janu Jiránkovi, u něhož setrval až do konce vydávání série.

³¹¹ Licenční série *Wildtöter. Neue Erzählungen aus dem Wilden Westen* (1915–1922, nakl. Verlagshaus für Volksliteratur und Kunst, asi 279 sv.).

³¹² Obojí licenční tituly z berlínského nakladatelství Verlagshaus für Volksliteratur und Kunst: *Winoga – Der letzte Mohikaner* (1921–1924, 90 sv.) a *Klaus Störtebecker. Der gefürchtete Herrscher der Meere* (1908–1909, 60 sv.).

V. Jelínka *Úžasné dobrodružství* a vytkl si za úkol také „*uverejňovat poutavá dobrodružství slavných detektivů, Sherlocka Holmesa, Nicka Cartera aj.*“³¹³

Dokladem toho, jak může být složité se v tehdejších nakladatelských aktivitách orientovat, je, že v téže době začalo vydavatelství Novela, zastoupené nově Emilem Pechtlem, ale sídlící na stejné adrese jako Jenč (tedy ve Slezské ulici 37a), vydávat licenční německou sešitovou sérii s detektivem Tomem Sharkem. Tom Shark a sešity s ním, zvané po vzoru cliftonek jako „sharkovky“, jsou pravděpodobně největší konkurencí cliftonek i co se týče počtu vydaných svazků v sérii. Příběhy tohoto soukromého detektiva, „vyprávěné“ jeho přítelem, novinářem Pittem Strongem, psala Elisabeth von Aspern (1905–1989) a vycházely v Německu v letech 1929 až 1939 (nakl. Verlagshaus Freya v Heidenau, celkem 553 sv.)

V českém překladu bylo do roku 1939 u různých nakladatelů vydáno 250 svazků sharkovek. Emil Pechtl je v Novele v roce 1930 vydával do čísla 12 (*Benátský šílenec*). Je však zjevné, že se na tomto podniku přímo podílel také Václav Jenč, takže nepřekvapí, že to po čase byl on, kdo další osudy amerického detektiva převzal, aniž by se redakce pohnula z místa svého působení. Od čísla 13 (*Hrozná noc*) až po sešit 58 (*Pacient dr. Harbicha*) vycházely tomsharkovky pod hlavičkou Knihovna časopisu „Dobrodružství z celého světa“,³¹⁴ aby posléze celá série přešla pod paralelní obálkový název *Tom Shark, světový detektiv*, ale s titulkou *Dobrodružství z celého světa. Moderní magazin detektivních a dobrodružných povídek*. Náplň tohoto „magazínu“ tvořily hlavně příběhy s Tomem Sharkem, případně příležitostně také licenční povídky s hrdinou Rolfem Toringem (pod obálkovým názvem série *Rolf Toring a jeho dobrodružství*³¹⁵).

Pravděpodobně kolem čísla 72 (*Pes duchů*) přebírá jejich vydávání náhle obnovené nakladatelství Novela, tentokrát zastoupené Karlem Ningerem, ovšem již se sídlem v Plzeňské ulici 36, přičemž ale expedice byla neustále uváděná ve Slezské ulici. Václav Jenč nadále zůstal odpovědným redaktorem série a Ninger vydává Sharkova dobrodružství až do roku 1935. Svazkem 178 (*Hašišové doupe*) podnik přebírá dosavadní tiskař série, Václav Palán, a nakladatelství Novina tímto aktem definitivně mizí. Je přitom více než pravděpodobné, že Václav Jenč, který byl po celou dobu hlavním organizátorem celého

³¹³ Zahajujeme tímto číslem... (redakční oznámení). Dobrodružství z celého světa I, 1930, č. 1, 2 s. obálky. – Holmes vystupuje hned v titulní povídce *Tajemství mostu Jersey* anonymního autora.

³¹⁴ Srovnej reklamu z čísla 19: „*Sdělujeme velké obci čtenářů dobrodružství slavného světového detektiva TOMA SHARKA, že nyní vydáváme svazky s jeho dobrodružstvími jako Knihovna časopisu ‚Dobrodružství z celého světa‘ a že tato knihovna vychází jako moderní příloha pro odběratele našeho listu.*“ (STRONG, Pitt: Dva pekelné dni. Tom Shark sv. 19. Praha, vydavatelství časopisu Dobrodružství z celého světa b. d. [1930], 4 s. obálky).

³¹⁵ Z německého originálu Rolf Toring's Abenteuer, která vycházela v letech 1930–1939 v berlínském nakladatelství Verlagshaus für Volksliteratur und Kunst (v němčině celkem 445 sv.).

zamotaného podniku, jej Palánovi předal jako kompenzaci možných finančních pohledávek, přičemž ale Václav Jenč zůstává i po roce 1935 veden jako odpovědný redaktor svazků.

V roce 1936 se zmiňovaný tiskař Václav Palán také pokusil – zřejmě i díky úspěchu sešitů s Tomem Sharkem a vedle nově založené knižnice magazínového typu *Dobrodružství* (přinášející zejména kovbojky) – o další edici cliftonek, opět za redakce Václava Jenče. Tato edice DN4 přetiskovala upravené původní texty DN1, ale znovu s jiným číslováním, odlišným i od DN2 a DN3. Rozsah svazku byl 32 stran bez obálky a text zabíral celý svazek. Na s. [2] byl vždy publikován reklamní životopisný text. Celkem v edici DN4 vyšlo 20 svazků. Rozdíl oproti předešlým reedicím série byl však evidentní již na obálce, která použila jen citaci z obálky původní a byla vytištěna na oranžový papír. Nápis *Detektivní novely* je na obálce stylizovaný jiným písmem než v předchozích edicích a svazek stál 1, - Kč.³¹⁶

Snahu o inovaci cliftonek představovala v emisi DN4 změna – „redesign“ – vizuální podoby sešitu. Tradiční černobílá secesní stylizace ustoupila při zachování siluety obličeje a čtrnácti oken nad ním. To však nemohlo zůstat bez ohlasu: *„Teď právě se ty známé ‚detektivní novely‘ znovu objevily za výklady podřadných knihkupectví, v trafikách a papírnických krámech. V ‚novém vydání‘, jež stojí za povšimnutí, v nové úpravě, jež stojí za letmou úvahou. Zamračená zločinecká tvář na obálce těch tenkých sešitků zůstala, náznak mříže nad ní také, ale bílou barvu obálky vystřídala červeň co by krev planoucí krapet do oranžova. Řvou ty obálčky mezi jiným zbožím, dorážejí. – Pojdte si nás koupit, jsme už za korunu a po koruně, ale jsme pořád senzační... Nikolivěk. Ostyšně nám úprava nového vydání zápisků Leona Cliftona prozrazuje ještě něco jiného. – V bílé a černé barvě jsme my, detektivní novely, už dneska nešly na odbyt, nikdo nás nekupoval, ani ti vždy věrní školáčkové... A tak se novou, k detektivkám jakoby stvořenou barvou chceme zase dovolat širšího zájmu... K tomu se však tváříme značně skepticky a Cliftonkám v novém rouše mnoho úspěchu nepronokujeme.“*³¹⁷

Autor textu J. E. Borecký přitom měl zjevně pravdu, přinejmenším v tom, že cliftonky už zůstávaly vyloženě stranou zájmu, případně reprezentovaly jen nostalgickou vzpomínku: *„[...] sláva této sbírky již dávno zanikla ve staré makulatuře. Cliftonky se už neschovávají pod*

³¹⁶ V rámečku pod obličejem je umístěn název, číslování a podtitul: *„Dle zápisků amerického detektiva Léona Cliftona“*. Zadní strana obálky pak přinášela seznam vyšlých a do tisku připravených svazků, doplněný pravidelnými informacemi: *„Velice napínavou / a zajímavou četbou jsou / Detektivní novely / Týdně vyjde jeden ukončený svazek, 32 str., pouze za Kč 1, - / DETEKTIVNÍ NOVELY vycházejí týdně. – Tiskem a nákladem fy Václav Palán, Praha XII, Řípská ulice č. 24. – Zodpovědný redaktor Václav Jenč. – Expedice ‚Novela‘, Praha XII, Slezská 37a“*. Titulní list obsahoval podtržený název edice s číslem svazku, název svazku s podtitulem *„Dle zápisků amerického detektiva / LÉONA CLIFTONA“* a poté informaci *„Autorizované vydání“* a informace o nakladateli *„Tiskem a nákladem knihtiskárny V. Palána v Praze XII. / Řípská 24.“*

³¹⁷ J. E. B. [=BORECKÝ, J. E.]: Cliftonky. Lidové noviny XLIV, 7. 2. 1936, č. 68, s. 3.

lavicemi, na půdě, pod prádelníkem; nevkládají se mezi listy učebnic a nejsou již příčinou nepříjemných styků s učitelovou rákoskou a otcovou rukou. Jsou přežitkem a nelákají.“³¹⁸

Běžná produkce populární literatury totiž už inklinovala k jinému typu sešitové produkce, zejména ke specifickému rodokapsovému formátu, který nabízel kromě ukončeného románu řadu dalších článků, povídek, komiksů, informací z trampských osad a podobně. Pro téma této práce je však důležité, že se stále vynořují a mizí také krátkodeché pokusy na Cliftonův a Sharkův sešitový mýtus navázat, byť končí třeba jediným pokračováním. Příkladem může být pokus o vydání sešitu *Světová dobrodružství* (1931, nakl. Fr. Glatt) s detektivem Joe Watsonem, nebo sedmisvazkové *Nejnovější detektivní novely* (1934, nakl. J. Bauer) s detektivem Beckem a cliftonovsky pojatou obálkou.

Beckovy příběhy, jimž dominuje postava stále se navracejícího zloducha jménem Fantom smrti, představují obsahově pravděpodobně jednu z nejbizarnějších sešitových sérií vůbec. Třebaže mají jednotlivé svazky rozsah pouhých šestnáct stran, což nedovolovalo rozsáhlé děje ani v činy, jsou i tak mnohdy zaplněny spíše bezradným pobíháním hrdinů než jakoukoliv akcí, přičemž prokazují autorův talent pozoruhodně nevysvětlovat detaily: „*Fotografoval přes filtry obě strany stokoruny tak, že dvě stokoruny byly nalepeny na černé desce. Druhý, vedle něho stojící, mluvil cosi maďarsky.*“³¹⁹

Vedle sešitů pro dospělé čtenáře přitom začaly vznikat i dobrodružné a detektivní série začaly obracející se k dětem, jako například sešitky anonymního Martina Lorina, který v roce 1935 psal a vydával krátkodobě *Dobrodružné cesty Sama Marena* o čtrnáctiletém chlapci-detektivovi. Potřeba archivovat takovouto produkci ovšem nebyla velká, takže je příznačné, že zpětně nalezen byl pouze jeden svazek.

K posledním z větších pokusů o obnovení sešitových detektivních řad patřila série *Dobrodružství detektiva Andy Dawsona* (1935, obálkový název *Detektivní novely*, nakl. Bohuslav Šrámek, 5 sv.) a *Detektiv Bangs. Magazín vybraných detektivních příběhů z celého světa* (1931–1932, nakl. Ladislav Šotek, 28 sv.), jejichž autorem byl již zmiňovaný Sláva V. Jelínek (1905–1967, vl. jménem Václav Jelínek). Tedy jeden z nejplodnějších autorů české populární literatury, který posléze za války publikoval pod jménem Wilibald Yöring a po druhé světové válce byl odsouzen na osm let za kolaboraci s nacisty.

První ze zmiňovaných sešitových řad, příběhy detektiva Dawsona, jsou vyprávěné jeho oddaným přítelem Jackem Briggsem a vidíme v nich evidentní poučení na cliftonkách. Svědčí o tom nejen využití černobílé obálky s bílým rámečkem v dolní části, ale i název *Zločiny na*

³¹⁸ mk-: Historie o detektivovi ze starého archivu. Nová doba LII, 14. 4. 1936, č. 105, s. 4.

³¹⁹ Dům Fantoma smrti. Nejnovější detektivní novelly sv. 1. Praha, J. Bauer b. d. [1934], s. 11.

jezeře Michiganském (sv. 3), který je ohlasem svazku DN1/17 (*Oběti jezera Michiganského*). V případech detektiva Bangse Jelínek předkládá čtení „z tajných zápisků anglického mistra detektivů Joe Bangse“, jak praví hlavička série. Současně je však možné přiznat, že jeho styl psaní v mnohém příběhy *Detektivních novell* překračuje, ať již v obratněji stylizovaných dialozích, tak daleko větším zájmem o intimní stránku detektivova života: „*Detektiv odešel do koupelny. / Jedva se vykoupal a počal si třít tělo drsným ručníkem, aby mu žilách nastal dokonalý oběh krve, ozvalo se prudké zaklepaní na dveře.*“³²⁰ Bizarnost Bangsových příhod vyprovokovala Ivo Fencla k tvrzení, že Jelínek „je vesměs ukázkou toho nejhoršího, co si lze vůbec na tomhle poli vysnit a natrhat.“³²¹

Abychom nezůstali jen u postupného odumírání cliftonek ve třicátých letech, je třeba na závěr připomenout také pokus vydávat *Detektivní novelly* na Slovensku. Zde byla situace o dost odlišná od české, byť nelze přehlédnout vliv sešitových edic importovaných z Čech nebo z Maďarska, zejména v případě patrně první původní slovenské sešitové série s detektivem Ivanem Hronem, příznačně (a neoriginálně) nazvané *Detektivne novely* (1925–1926, 3 sv.).³²² Autor, který se pod sešitovými povídkami podepsal jako Bielhorský, byl zároveň i jejich vydavatelem: jedná se o Gustáva Adolfa Bežu (1890–1952), který v letech 1919–1932 vedl v Trnavě tiskárnu a po roce 1932 se přestěhoval do Bratislavy, kde se věnoval zčásti i politice. V roce 1950 byl zatčen a vězněn a ve vazbě spáchal sebevraždu. Už jen obálka *Detektivnych novel* přitom ukazuje jasný vizuální vliv cliftonek: tvář muže uprostřed zamřížovaného okna.

I když Vladimír Petřík ve své úvaze o Bežovi uvádí, že série skončila možná kvůli tomu, že „*na vine bola najmä slabá úroveň všetkých novielok*“³²³, zdá se, že hlavní problém byl ve vyšší ceně (2 Kč proti levnějším konkurenčním sešitům z Čech, jejichž cena se pohybovala kolem 1.20 Kč), v pravděpodobně horší distribuci a také možná v tom, že v roce 1926 probíhalo licenční jednání o vydávání cliftonek ve slovenštině.

K tomu došlo na podzim 1926, kdy nově vzniklé Vydavateľstvo amerických detektivnych noviel v Turčianskom sv. Martine (tedy součást místní Nové tlačiarne) vydalo první svazek edice *Detektivne novely – Vražda vo vagóne číslo 17*: „*Avšak práve v tom týdni, posväceném*

³²⁰ JELÍNEK, Sláva V. [=JELÍNEK, Václav]: Bezhlavý přízrak. Detektiv Bangs č. 26. Praha, L. Šotek 1932, s. 27.

³²¹ FENCL, Ivo: Sláva! Václav Jelínek a jeho detektiv Bangs, in *Neviditelný pes* (online) http://neviditelnypes.lidovky.cz/literatura-slava-vaclav-jelinek-a-jeho-detektiv-bangs-pd1-p_kultura.aspx?c=A080629_115143_p_kultura_wag – přístup 4. 6. 2017, též if [=Fencl, Ivo]: Sláva Václav Jelínek: Detektiv Bangs (od roku 1931 vydával Ladislav Šotek). *Tvar* XVI, 3. 11. 2005, č. 18, s. 24.

³²² Celkem jsou ve třech sešitech obsaženy čtyři povídky (*Žltý gombík, Vražda v dome bankárovom, V driapoch smrti a Stolár a kravata*). K sérii blíže PETŘÍK, Vladimír: Z praveku slovenskej detektívky, in *Slovenská literatúra* LVI, 2009, č. 5-6, s. 435–438.

³²³ C. d., s. 438.

dobré knize, rozhodila Nová tlačiareň v Turč. Sv. Martině po Slovensku prospekty, jimiž oznamuje, že získala právo překladu napínavých amerických detektivních novel Léona Cliftona a že překlady budou pořízeny v bezvadné slovenštině. Cena jednoho sešitu stanovena je na 1.20 Kč a knihkupcům stanoveny jsou mimořádné výhody, poněvadž „Cliftonky sú jeden z najlepších článkov knihkupeckého trhu.“ A nepochybujeme, že Cliftonky rozletí se jako lidová četba po Slovensku, budou prodávány jako kalendáře na trzích i v trafikách a dobré slovenské knihy budou dál ležet v zaprášených stozích v nakladatelstvích a knihkupectvích, smutně čekajíce, až se nad nimi někdo smiluje.“³²⁴

Tuto specifickou emisi označujeme nadále jako sérii DN 6: přetiskovala překlady z DN 2, a to i se shodným číslováním. Rozsah svazku byl 32 stran i s obálkou, novela zabírala celý svazek. Původní obálka (DN1) byla vytištěna ve dvou případech modrou, posléze černou barvou, ovšem je zúženější a na levé straně vždy stojí ještě nápis Leon Clifton. Svazek stál 120 hal.³²⁵ Série neměla titulní list a do roku 1927 vyšlo 10 svazků za nejasné periodicity. Jejím zánikem ustrnula slovenská populární literatura na téměř deset let, kdy jí byly nadále importovány texty a sešitové edice české nebo maďarské provenience.

³²⁴ bh: Za slovenskou knihu. Lidové noviny XXXIV, 19. 11. 1926, č. 582, s. 7.

³²⁵ Pod tvářící byl umístěn tradiční text: „Sbierka najlepších / amerických detektivných / poviedok a noviel“ a v rámečku pod tím bylo umístěno číslo svazku a název. Pod rámečkem následovalo: „Každý sväzok dokončený“. Zadní strana obálky přinášela reklamu na chystané svazky.

2. Cliftonky a film

Ještě před vypuknutím první světové války se vcelku opatrně chodilo kolem kinematografie a nesporného vlivu masového média na uživatele, byť už se objevují varovné hlasy, dávající do souvislosti negativní vliv tohoto typu kulturního média. Jak se tato varování stupňují, si můžeme ukázat například na několika článcích z let 1910 až 1917, přičemž je zajímavé, že film je přitom mnohdy spojován právě s cliftonkami.

Před stupňujícími se možnými ohroženími, která nabízí kino a další „děsivé“ produkty moderní společnosti, jsou lidé v českých zemích varováni už rokem 1910: „*Podrobnosti bestiální vraždy a její objevení ličí se tu s otrlostí lidského rasa, a s pravou rozkoší si autor pochutnává na puchu mrtvol, na červech a hmyzu, který se na ní živil, na vyvážení hlavy v hrnci atd. Mládež se tu doučuje v tom, co jí poskytuje ‚Národní Politika‘ a kinematograf... Ruku v ruce s klerikálními vlivy ze školy je to strašlivý podklad výchovy dnešní mládeže.*“³²⁶

Přímo ke kinematografii se pak obrací články z let 1911 a 1912: „*Kinematografy se odcizily svému účelu – znemravňují. Děti svých nevodíte do hampejzů, ale dáváte jim nemravnou četbu, vodíte je do kinematografů, kde jsou jim předváděny nejhnusnější věci. [...]* Taková představení podporují nesmírně zločinnost a svádějí i k sebevraždám.“³²⁷ V roce 1912 píše *Právo lidu*: „*Už je jisto, že kinematograf dnes pevně zakotvil v našem životě a že silně vzrůstá jako všecko, co nás opájí. Zvláštní pud, který žene lidi sát opojení z číší, žvýkat kdesi v tropech listy a květy různých jedovatých rostlin, nořit se v opiové sny, hltat detektivní a senzační literaturu, tentýž lidský pud plní dnešní četné biografy.*“³²⁸

V roce 1915 jsou ve zprávě o kriminalitě mládeže na Prostějovsku zmíněni chlapci mezi jedenácti a čtrnácti lety, kteří ve svém okolí ukradli dva páry papučí, sportovní čepice, v restauraci šachovnici s figurkami, též houslový smyčec, cukroví, pomeranče, chléb, brusle atd., přičemž „*četbou Cliftonek a návštěvou biografu se poučovali, jak to mají dělat.*“³²⁹ A v roce 1917 zmiňuje J. L. Kühn již to, jak se vliv moderní masové kultury podepisuje na myšlení a jazyku mládeže: „*Všimněte si někdy blíže rozhovoru našich hochů a děvčat. I do jejich čistého podřečí hanáckého nebo valašského vloudilo se mnoho hrubosti pražských Podskaláků, že až se zarazíte. Je to povětšinou vliv četby různých indiánek, Cliftonek a hlavně – kinematografu.*“³³⁰

³²⁶ Utrejch pro mládež. Dělnická osvěta IV, 1. 4. 1910, č. 7, s. 75.

³²⁷ –jb–: Boj proti špatnému tisku a znemravňujícím biografům. Plzeňský kraj V, 19. 12. 1911, č. 87, s. 3.

³²⁸ J. Lč: Kinema. Právo lidu XXI, 6. 4. 1912, č. 95, s. [1].

³²⁹ Mladiství zločinci... Obrana venkova III, 21. 1. 1915, č. 3, s. 5.

³³⁰ KÜHN, J. L.: Naše řeč. Selské listy XXXV, 10. 2. 1917, č. 6, s. 1.

Podobný názor přetrvával ještě do hloubi dvacátých let, i když spíše u starší generace: „Zatímco Národní Shromáždění přijímá svobodu tupící návrh na potlačení denního tisku, bojujícího proti korupci, rozlézající se po našem mladém státě jako mor, ve výkladech knihkupců, novinářských stánků a trafik bez závady se vyvěšuje a doporučuje nejohavnější literární bejlí, znovuožité ‚indiánky‘ s krvavými obrázky a ‚Cliftonky‘ pro mládež, erotické a perverzní příběhy pro jinochy, pohlavní ‚poučení‘ pro děvčata (pokud se ‚nepoučila‘ ještě v kinech) [...]“.³³¹ Ovšem vždy, když bylo třeba, použili hlídači veřejného vkusu a pořádku něco z masové kultury, aby poukázali na případnou nemravnost: „Republika československá je prostě státem detektivním, biografem senzačních detektivek, na jehož plátne se vynořují různí Stuartové Websové, aby plodili senzace za každou cenu a odvraceli pozornost od vlády, která má pak svatý pokoj.“³³²

Na propojování filmu a sešitových edicí reagovaly obě tato média po svém. Potvrzením je například sešitová řada nazvaná *Povídky z biografu* (1919, asi 4 sv.), v níž byla mimo jiné publikována povídka pseudonymního Raoula Chapeliera *Purpurové domino* s detektivem Hugem Loubequem,³³³ tedy literární adaptace stejnojmenného filmu s Grace Cunardovou a Francisem Fordem.³³⁴ Sérii vydával Jan Reiter (1877–1941) ze společnosti American-Film-Company, někdejší redaktor časopisů *Tělocvičný ruch* nebo *Cvičitelské rozhledy*, a pozdější ředitel Elektafilmu.

Filmový průmysl naopak nemohl odolat pokušení a nevyužit, zejména ve dvacátých letech, popularitu Léona Cliftona a jeho rodného kolegu, filmového hrdinu Stuarta Webbsa. Což se promítlo do názvů některých snímků, aby přilákaly diváky – viz filmy s distribučními názvy typu *Zloději diamantů* (1927), *Ruka zákona* (1927), nebo *Pancéřová síň* (1929, v orig. *Das Panzergeölbe*, 1926, r. Lupu Pick). V případě filmu *Upírův konec* (*Začarovaný kruh*, 1930, v orig. *Romance of the Underworld*, 1928, r. Irving Cummings) reklama otištěná v *Národní politice* v května 1930 píše doslova: „Dnes detektivní příběh dle Leona Cliftona: ‚Upírův konec‘ a velká švanda s Pat a Patachonem: ‚Ostrostřelci‘.“³³⁵ Clifton se tedy dostává do našich kin i v průběhu třicátých let, kdy je jeho jméno nadále využíváno jako tahák při

³³¹ VYSKOČIL, Quido Maria: Vyzývání ducha. Český deník XIV, 31. 5. 1925, č. 149, s. 3. – srovnej s tím např. názor Františka Homolky: „Detektivní literatura působí na naši mládež asi od dvanácti let jako záplava. Je přirozeným doplněním biografu a hoví dobrodružnosti, které je dětská duše toho věku plna.“ (HOMOLKA, Fr.: Bedřich Beneš-Buchlovan: Nejposlednější dobrodružství Leona Cliftona. Pedagogické rozhledy XXXVI, listopad 1926, č. 9, s. 491.

³³² Za agrárně-socialistické vlády. Našinec LV, 20. 11. 1919, č. 265, s. 3. – Stuart Webbs byla filmová postava detektiva z let němé éry.

³³³ Příbuznost s panem Lecoquem, hrdinou knih francouzského spisovatele Emila Gaboriaua je evidentní.

³³⁴ Pravděpodobně se jedná o film *The Woman of mystery*.

³³⁵ American bio. Národní politika XLVIII, 29. 5. 1930, č. 147, s. 7.

přejmenování hrdinů amerických filmů. Tento přenos se děl mimo jakoukoliv kompetenci vydavatelů i autorů knih. Typickou ukázkou je třeba velká reklama z *Pondělního listu* z roku 1936 na film *Celé město si povídá*: „*LEON CLIFTON – slavný americký detektiv v Praze. / Dnes v 10.30 přistálo na kbelském letišti v Praze soukromé letadlo slavného amerického detektiva Leona Cliftona, který přiletěl do Prahy, aby rozluštil případ, o němž ‚Celé město si povídá‘. Podle našich informací zjistil bezpečné stopy, které vedou na Národní třídu do kina Adria.*“³³⁶

Asi nejvýraznější dokázané propojení mezi sešitovými edicemi a filmem lze ukázat na snímku *Šílený lékař* Drahoše Želenského z roku 1920. Němý snímek vznikl na základě stejnojmenného svazku DN1/30. Scénář filmu napsal otec režiséra Karel Želenský pod jménem K. Šohard, přičemž cliftonkou se inspiroval jen volně, takže vytvořil příběh o nezaměstnaném mladíkovi, jemuž hrozí, že na něm zločinný doktor bude páchat vivisekci, ale je detektivem včas zachráněn a může se oženit s milovanou bankovní úřednicí.

Karel Želenský (1865–1935), herec Národního divadla a také ředitel žižkovského divadla Deklarace, vstoupil tímto svým jediným snímkem, ve kterém hrál, na „sopečnou půdu filmu“. Jak vzpomíná scénarista a režisér Václav Wassermann, byl tento jeho čin velmi důležitý, protože pomáhal při vzniku české kinematografie: „*Oni nám ukazovali cestu. Ať tu bylo vítězství nebo prohra [...]. Vždyť v té době už jen vidět natočenou českou psychologickou detektivku bylo nesmírně cenným zážitkem. I když ‚Šílený lékař‘ byl klíč dramaturgicky udělaný ‚na koleně‘ a natočený v závratné rychlosti (dosti složité exteriéry byly točeny za každého počasí – ale i to znamenalo tenkrát výboj) – byl to přece jen film, který měl normální premiéru v kině ‚Koruna‘.*“³³⁷

³³⁶ Leon Clifton... Pondělní list X, č. 111, 20. 4. 1936, s. [1]. – jednalo se o reklamu na snímek *Celé město si povídá* (*The whole town's talking*, 1935) režiséra Johna Forda.

³³⁷ WASSERMANN, Václav: Filmový případ Karla Želenského. Příspěvek k pražské filmové dramaturgii z let dvacátých. *Film a doba III*, 1957, č. 8-9, s. 603.

3. Chorobně pomatený duch nezralých obdivovatelů nemorální nemožnosti (Akce proti Cliftonovi II.)

Jakkoli byla součástí recepce cliftonek institucionální snaha vyloučit populární literaturu z dosahu mládeže, je zajímavé nahlédnout zpětně, prostřednictvím vzpomínek osobností, které z odstupu času prokazují, jak vzdálení od sebe byli ochránci mravnosti a příslušníci nastupující moderní generace. Tyto vzpomínky s odstupem přiznávají – místy až intimní – vztah jednotlivých lidí k sešitům, které se mnohým stávaly prvním vstupem k literatuře a psanému textu vůbec: „*Za našich klukovských let se čítaly cliftonky a naivně napínavá dobrodružství slavného Sherlocka Holmesa tajně někde na šancích, nebo v nebezpečném, každou chvíli prozrazeném úkrytu pod školní lavicí. Zašpiněné, potřhané, rozpadávající se sešitky vyplnily své poslání až do posledního dechu, a pochybuji, že by se byla našla druhá kategorie literatury, jež by byla čtením tak doslova spotřebována, jako tato.*“³³⁸

Součástí takových vzpomínek je i snaha o žánrovou charakteristiku *Detektivních novell* coby jakéhosi extraktu romantiky, násobného stupňující se nostalgií po ztraceném dětství, takže se v nich ztrácí mnohdy nemístná brutalita cliftonek a jejich podivně chladná racionalita, propojující svět duchů se světem vynálezů. Na těchto vzpomínkách tak lze jasně ukázat, jak začínaly generace narozené kolem roku 1900 a dále postupně brát cliftonky za své, za nedílnou součást vlastního světa. Stačí si dát vedle sebe několik literárních osobností, abychom jen v malém výseku ukázali širší dosahu cliftonek.³³⁹ Jan Václav Rosůlek (1894–1958): „*V deseti letech zájem o čtení. A snad i o něco dříve. Začíná se to ‚Knihovnou Malého čtenáře‘. Ve třinácti, čtrnácti letech totéž, co u každého, kdo rád četl: Verne! [...] V patnácti letech, sta černých sešitků – Cliftonky, ale i zájem, veliký zájem o zeměpis, dějepis a výtvarné umění. Tápání, hledání cesty.*“³⁴⁰ Ferdinand Peroutka (1895–1978): „*Já jsem se vyvíjel vlastně hrozně pomalu. Do 14 let jsem četl obvyklou klukovskou literaturu a vlastně nic jiného. Vernea, Cliftonky, Sherlocka Holmesa, Conana Doylea, Buffalo Billa. Tato četba trvala až do kvarty...*“³⁴¹ Václav Kaplický (1895–1982): „*Tehdy vycházely takové dvouarchové sešity po dvou krejcařích, na obálce s černou hlavou za mřížemi – cliftonky. Hltal jsem je jako ostatní*

³³⁸ SMRŽ, Karel: Detektivky. Český svět XXV, 2. 5. 1929, č. 32, s. 769.

³³⁹ Přičemž je ta hranice značně elastická, jak ostatně napovídá i vzpomínka Jana Baucha o Josefu Gočároví (1880–1945): „*A Gočár nebyl kresličem, pro nezavěšeného to dokonce vypadalo tak, jako by pracoval nejméně. Vysedával s voňavá doutníkem ve svém kabinetu, kde na prázdném stole stál před ním popelník ušlechtilých tvarů. Ruka v bílé manžetě se zlatým knoflíkem povytáhla zásuvku, ve které měl pan profesor román Leona Cliftona.*“ BAUCH, Jan: Barvy století (zaps. Dalibor Pokorný). Praha, SNKLU 1963, s. 83.

³⁴⁰ ROSŮLEK, J. V.: Rosůlek o Rosůlkovi. Kulturní zpravodaj II (III), 29. 9. 1925, č. 7–8, s. 114.

³⁴¹ PEROUTKA, Ferdinand: Deníky... dopisy... vzpomínky. Praha, Lidové noviny 1995, s. 92.

kluci, snad také proto, že nám to doma i učitelé ve škole zakazovali. Čítali jsme je zalezlí do křoví ve stráni na sádech, na záchodě, pod lavicí ve škole, kde se jen dalo. Kdyby mi byl tehdy někdo řekl číslo 89, byl bych odpověděl: Mrtvola v kufru! (to byl totiž 89. sešit spisů Léona Cliftona), kdyby mi byl někdo řekl číslo 63, byla to Krvavá stopa, číslo 44 Výkřik v noci atd. Podobnou edicí byly detektivní příběhy Ady Paulsonové, vycházející v podobné úpravě, jenže s krvavě červenou obálkou.“³⁴²

Jiří Wolker (1900–1924): „Jiří byl znamenitý pianista. Často nám hrával [...]. Někdy improvizoval doprovod ke slovům, jimiž někdo z nás parodoval obyčejně při zhasnutých světlech obsah cliftonky. Byly to drobné brožury s obrázkem mužské hlavy za černými mřížemi na titulní straně. Za dob našeho mládí byly velmi rozšířeny a náruživě se četly.“³⁴³

K tomu lze doplnit i „genderově“ vyvážený hlas autorky Marie Podešvové (1901–1994): „A čtení se na mě valilo ze všech stran. Nejen naše knihy, které nesměly být vynášeny z domu, ale pro školní přestávky děvčata přinášela ukrutně napínavé detektivní Sharkovky a Cliftonky i Conana Doyle – Tajemství žluté komnaty či Parfum dámy ve smutku...“³⁴⁴ a na závěr ještě dobové svědectví Edvarda Valenty (1901–1978): „Cliftonky byly vůbec daleko nejoblíbenější. Neměly sice hrůzostrašného obřadu, jenom tajemná bílá tvář trčela nehybně z chmurně černé obálky, ale zato byl na zadní straně seznam dalších dobrodružství slavného chicagského detektiva, který se tak rád procházel po březích jezera Michiganského. [...] A stalo se jednou, že profesor češtiny provedl kdysi obávaný skok od katedry do lavice a objeviv Traviče své ženy, popadl se v hrůze za hlavu, provedl důkladnou a zdrcující revizi všech lavic, dopsal všem rodičům, a domácí prohlídka u všech nešťastníků dovršila jeho neblahý zákrok. Budiž proklet tento moderní Koniáš. [...] A tak jenom vinou tohoto muže se stalo, že jsem obrátili svou pozornost ke Knutu Hamsunovi, Romainu Rollandovi, Kiplingovi a jiným nudným mlhovinám. A že se z nás stali normální, usedlí občané [...].“³⁴⁵ a o něco později narozeného Františka Hrubína (1910–1971), kterého zasáhla zejména reedice DN2 a DN3: „V Praze jsem se stal zuřivým návštěvníkem biografů a čtenářem cliftonek. Byl jsem špatným studentem,

³⁴² KAPLICKÝ, Václav: Hrst vzpomínek z mládí. Praha, Československý spisovatel 1988, s. 98. – Dodejme jen, že paměť je nejoshiďnější lidský nástroj a že svazek 89 byl Podivínův odkaz, 44 Tajemství půlnoci a 63 Bleskem zasažen. Mrtvola v kufru se nachází pod číslem 68, u ostatních jsou názvy vymyšlené nebo spletené.

³⁴³ Vzpomínka Eduarda Vencovského, in MAREK, Pavel: Jiří Wolker ve vzpomínkách současníků. Praha, Melantrich 1990, s. 72.

³⁴⁴ PODEŠVOVÁ, Marie: Zlatá brána. Ostrava, Profil 1984, s. 40. – Oba dva jmenované romány jsou knihy Gastona Leroux.

³⁴⁵ VALENTA, Edvard: Léon Clifton, Buffalo Bill, Nick Carter, pirát Klaus a jiní hrozí hrdinové. Lidové noviny XXXVI, 22. 12. 1928, č. 647, s. [1]–2.

stěhoval jsem se z gymnázia do gymnázia a po deseti letech maturoval na reálném gymnáziu v Libni.³⁴⁶

Cliftonky byly pravidelnou dětskou četbou i v době vydávání DN4 a DN5, byť nadále pronásledovanou ze strany rodičů a učitelů. Opět nám to potvrzují desítky čtenářských vzpomínek, v nichž si nejrůznější osobnosti české kultury vzpomínají na mnohdy iniciační setkání s cliftonkami a dalšími sešitovými edicemi, počínaje Jiřím Hanzelkou (1920–2003) a Miroslavem Zikmundem (*1919): „*Ale podívejte, cestopisy jsme četli všichni kluci. A na gymnáziu také tomsharkovky, cliftonky, bufalobilky...*“³⁴⁷, přes Karla Ptáčníka (1921–2002): „*Do té doby – a přiznávám se k tomu beze studu – konzumoval jsem jen Rodokapsy, Cliftonky a Nick Carterovky, – na pořádné knížky jaksi chyběly v rodině peníze.*“³⁴⁸ až po Jaroslava Meda (1932–2018): „*A ti, co byli ještě o fous starší, tak třetáci a čtvrtáci, tak ti četli detektivky, cliftonky, tomsharkovky, buffalobilky, rodokapsy, Batličku. [...] To jsem míval spory s babičkou. Kdepak cliftonky: ‚Jarouš čte morzakory, to dítě skončí na šibenici.‘ Babička poručila posluhovačce: ‚Hod’te to pod plotnu.‘ A bylo.*“³⁴⁹

Zcela příznačná je vzpomínka již dříve zmíněného básníka a výtvarníka Ladislava Nováka (1925–1999), který byl v dětství náruživým čtenářem detektivních sešitů a prý jich v té době i sám řadu napsal, přičemž v některých případech cliftonovských šifer můžeme vidět nepřímý vklad, v něčem tušené podhoubí experimentální poezie. Ostatně Novák do svého *Malého slovníku naučného*, který vzniká v letech 1958–1965, umisťuje vedle hesel *Alchymáze*, *Demlův smích* nebo *Interpretace náhody* též básnický text *Léon Clifton*.³⁵⁰

Detektivní novelly jako důležité vnímala také česká avantgarda, která Cliftona zapracovala do vlastního panteonu, podobně jako avantgarda francouzská našla zalíbení například ve Fantomasovi nebo Nicku Carterovi.³⁵¹ Vcelku logicky našel poetismus v hrdinovi z populární literatury jednoho z možných předchůdců, v linii sahající až ke kořenům poetismu, tedy k opravdu nejlidovější zábavě otevřené všem. Ostatně tuto myšlenku rozpracovává už na konci dvacátých let Karel Teige: „*Vývoj moderní poezie od Verlaina k Apollinairovi a k Maxi*

³⁴⁶ MARŠÍČEK, Ladislav: Spisovatelé odpovídají studentovi. *Plamen* IX, únor 1967, č. 2, s. 115. – V této situaci můžeme připomenout snímek Otakara Vávry *Romance pro křídlovku* (1966), na jehož scénáři pracoval s Vávrou společně i František Hrubín: ve scéně u řeky si student Vojta (Jaromír Hanzlík) čte DN3/203 *Drama ve vzducholodi*.

³⁴⁷ HANZELKA, Jiří a ZIKMUND, Miroslav: *Život snů a skutečností*. Praha, Primus 1997, s. 15.

³⁴⁸ PTÁČNÍK, Karel: *Život, spisovatelé a já*. Praha, Trizonia 1993, s. 27.

³⁴⁹ MED, Jaroslav: *Papírová kniha bude i za sto let*, in TRÁVNÍČEK, Jirí (ed.): *Knihy a jejich lidé. Čtenářské životopisy*. Brno, Host 2013, s. 248.

³⁵⁰ NOVÁK, Ladislav: *Clifton Léon*, in *Dílo I* (ed. Petr Kuběnský). Praha, dybbuk 2017, s. 466.

³⁵¹ Což ostatně dokazuje Philippe Soupault svou povídkou *Smrt Nicka Cartera* (Mort de Nick Carter) z roku 1926, která vyšla též česky v *Národním osvobození*, viz SOUPAULT, Philippe: *Smrt Nicka Cartera*. Překlad Antonín Horský. *Národní osvobození* IV, 23. 1. 1927, č. 22, příloha *Hodina*, č. 4, s. 2 a *Národní osvobození* IV, 30. 1. 1927, č. 29, příloha *Hodina* č. 5, s. 2.

*Jacobovi [...] a k poetismu je postupným odpoutáním od literatury, vývoj od Cervantesa ke – Cliftonovi nebo k Haškovi (abychom opět mohli s pýchou uvést jednoho českého autora, jenž může figurovat v této světové přehlídce) a od Cliftona k dadaistům – toť písemnictví.*³⁵²
Vrcholem toho bylo pak divadelní představení Voskovce a Wericha *Gorila ex machina*.

Snahy poetistů a celkově avantgardy souvisí i s novým přemýšlením o moderní detektivce, která začala být od poloviny dvacátých let populární i mezi intelektuály, aniž by se za její četbu museli přehnaně stydět. Znamější Čapkovy i Langerovy úvahy z té doby³⁵³ doplňují například články Jana Šnobra: „*Pozornost čtenářova je napjata, mysl jeho pracuje s myšlenkovou činností detektivovou, nadšení chlapce, který snil nad dvacetistránkovou historií o statečnosti a duchaplnosti chicagského detektiva Léona Cliftona, se probouzí i ve čtenáři, který zapomíná zcela, že jej od chlapeckého nadšení dělí již hezkých pár řádek let.*“³⁵⁴

Obhajoba detektivky byla ovšem většinou spojována s vymezením se vůči sešitovým edicím. Kulturní politika dvacátých a zejména třicátých let využívala cliftonky a spol. k jakémusi trpěnému, často ničenému a zakazovanému předmětu, k ne vždy obhajitelnému způsobu zábavy, který byl hlavně v průběhu třicátých let nahrazován jinou četbou pro mládež.³⁵⁵ Sice také dobrodružného rázu, ale dle názorů morálních zastánců hodnotné četby v řadě míst morálnější, poučnější. „*Však to znáte, nejedem z vás přišel kloučkovi na zapovídání, ale přesto hledanou četbou dospívajících let. Někde pomůže rada, u jiného domluva, zpravidla však nebývají nic platny ani hrozby ani tresty. Hoch čte a čte, potají, protože nesmí veřejně. [...] Záliba v dobrodružnosti je tu nepopíratelná a neodstranitelná, dáme jenom hochům možnost, aby se vybila bez újmy jejich duševního zdraví. I na tento věk pamatovali četní spisovatelé.*“³⁵⁶

Taková psychologizace a strach o „duševní zdraví“ se staly na dlouhou dobu hlavní zbraní všech odpůrců cliftonek. Posun od odmítání k přijetí probíhal na různých stupních, často už ve chvílích, kdy celkovému „revolučnímu“ formátu sešitových povídek odzvonilo: náhrada barevnými týdeníky a zejména příchod rodokapsového formátu v roce 1935 posouvají vrstvu

³⁵² TEIGE, Karel: Svět, který voní. O humoru, clownech a dadaistech, sv. 2. Praha, Odeon 1931, s. 94, cit. dle Avantgarda známá a neznámá, svazek 2, vrchol a krize poetismu 1925–1928 (ed. Štěpán Vlašín a kol.). Praha, Svoboda 1972, s. 332.

³⁵³ ČAPEK, Karel: Holmesiana čili O detektivkách. *Cesta VI*, 28. 3. 1924, č. 35, s. 497–500; 4. 4. 1924, č. 36, s. 513–515; 11. 4. 1924, č. 37/38, s. 529–532; LANGER, František: Proč se u nás nepiší detektivky? *Přítomnost III*, 14. 1. 1926, č. 1, s. [1]–2.

³⁵⁴ ŠNOBR, Jan: Besedování s detektivy. *Národní osvobození VII*, 17. 10. 1930, č. 286, s. [1].

³⁵⁵ Zároveň byly cliftonky a další sešity trpěny jako četba pro dospělé: „*Ve vlaku, jsme-li utrmáceni jízdou a znavení vyhlížením z okna, sotva začneme číst dejme tomu Bergsonův ‚Vývoj tvořivý‘ nebo Spenglerův ‚Untergang‘. Daleko spíše nám půjde pod vousy nějaká ta cliftonka.*“ JEŘÁBEK, Čestmír: S troškou do mlýna. (O té knižní krizi). *Národní osvobození VI*, 23. 3. 1927, č. 83, s. 5.

³⁵⁶ JEŽEK, Aug.: Co k Ježíšku dětem. *Národní osvobození V*, 16. 12. 1926, č. 344, příloha Rodina a domácnost, č. 51, s. [1].

populární literatury v podobě sešitových dobrodružství, detektivek i pohádek ještě níž, než byla dosud: „Přičemž ani nemusíme říkat a nemáme zapotřebí tvrdit, že dnešní mládež je lepší. Nové roucho totiž není všecko, když zůstal starý obsah. Jakápak vražda ve vagoně číslo 17, i když se nakrásně ještě ve vagonech vraždí. Takhle Vražda v letadle číslo RGX 384-IV. Jakápak Hraběčiny klenoty? Proč ne Klenoty filmové hvězdy? Anebo Únos oblíbeného hokejisty atd. atd. Ale raději ne. Už beztak vyhazuje mládež peníze za podobné, ozvěnám doby a pokroku přizpůsobené škváry. Stačí, když si přiznáme: Leon Clifton umřel.“³⁵⁷

Spotřební podoba sešitových edic, odmítání ze strany řady knihkupců, i konečně přetrvávající dlouhodobá teze o konci nebo „smrti Cliftona“ – to vše má za následek utváření názoru, že cliftonky už v dějinách českého písemnictví skončily. Navíc realita předčila v mnohém psané slovo: „Pryč jsou doby, kdy děti nezletilé, sotva analfabetismu odrostlé, rozhazovaly otcovské jmění po pětadvaceti haléřích za cliftonky, buffalobillky, nickcarterky a jiné rozčilující Zaváté šlépěje, Mrtvolky v kufru, Baltimorské náměsíčníce. Pryč jsou ty doby, pryč, neboť dnešní děcko za pouhých dvacet haléřů opatří si kterýkoliv večerník a v záři jeho krvavých titulků poblednou všichni hrdinové našeho dětství.“³⁵⁸

Přesto nacházíme právě v této době i první snahy „pochopit“, co *Detektivní novelly* znamenaly pro celou českou populární kulturu. Příkladem za všechny mohou být Čestmír Jeřábek a Jan Šnabr. Jeřábek (1893–1981), mj. autor původní české detektivky *Lidumil na kříži* (1925), se ostatně k lásce ke cliftonkám vyznal několikrát.³⁵⁹ Jeho hodnocení celku pak ukazuje čtení ze strany porozumění praktika praktikovi: „Stačí, přihlédneme-li k oné ‚podzemní‘ literatuře, již představují Cliftonky, sine ira et studio, neboť pak nebude nám moc ujít, že 1. jsou psány slohem příliš obratným a výrazným, aby jich autora mohl být nazván pseudoliterárním řemeslníkem, 2. že při vši senzacionilovnosti mají ve většině případů zdravou tendenci, vzbuzující podiv pro onu vzácnou vlastnost, již nazýváme gentlemanstvím.“³⁶⁰

Pohled Jana Šnobra (1901–1989) je pak více než názorem autora pohledem profesionálního knihovníka – Šnabr ve třicátých letech pracoval jako knihovník Národní (Univerzitní) knihovny v Praze: „Prohlédl jsem několik svazků a uvažoval, proč to čtou lidé

³⁵⁷ J. E. B. [=BORECKÝ, J. E.]: Cliftonky. Lidové noviny XLIV, 7. 2. 1936, č. 68, s. 3.

³⁵⁸ VOSKOVEC, Jiří a WERICH, Jan: Letní zvukový trimestr / září 1932, in *Nikdy nic nikdo nemá...* Praha, Národní filmový archiv 2001, s. 189.

³⁵⁹ Např. v cestopisné črtě *Hrst italských maličkostí* z roku 1925: „Jaká četba! Pravidelné údery vlaku rozdělují řetěz dobrodružství a zrak si přibásňuje po obou stranách vagonu americkou prérii. Nekrčte rameny ani nad knihou, ani nad čtenářem. Jaká pregnantnost slohu: ‚Krátke před půlnocí zařinčel v ložnici Léona Cliftona zvonek...‘ [...] Fakta, nic než fakta. Smrt metafoře! [...] Jaké kouzlo věčnosti!“ (Národní osvobození II, 8. 9. 1925, č. 246, s. [1]).

³⁶⁰ JEŘÁBEK, Čestmír: Léon Clifton odhalen. Národní osvobození III, 7. 4. 1926, č. 96, s. 5.

ještě dnes, ve XX. století, v době, kdy zloději kradou a vrazi zabíjejí podle téměř vědeckých principů, kdy i tato dvě řemesla jsou zracionalizována. Hledaje odpověď na tuto otázku našel jsem na poslední stránce jednoho svazčku příspěvek k životopisu slavného detektiva, v němž jsem se dočetl: Nikdo neví, kdo byli rodiče Cliftonovi. [...] Vše, co vykonal jako muž za celý život, všechna statečnost a vynalézavost je příliš málo proti dítěti, rozhrabávajícímu mraveniště a živícímu se vajíčky, v nich nalezenými. A teprve nyní chápu, co originálnosti bylo skryto v tomto člověku a co původnosti vložil do něho český autor, jenž Cliftonovu logickou vynalézavost tvořil z bídy, skládaje tak daň ironii i tragice svého osudu, aby uživil mnohočlennou rodinu a postavil při tom bledný pomník svému životu.“³⁶¹

³⁶¹ JŠr. [=ŠNOBR, Jan]: Slavný detektiv co by nevině dítě. Národní osvobození X, 18. 6. 1933, č. 142, s. 4.

4. „Náš nejlepší kandidát pro Nobelovu cenu míru.“ (Clifton v cizích službách II.)

Jinou podobu reflexe cliftonek představovala jejich tematizace v uměleckých dílech, zpravidla prostřednictvím parodií. Ty se objevují, jak jsme ukázali již v desátých letech dvacátého století, nicméně od let dvacátých nabyla nových a výraznějších podob.

Parodie populární literaturu doprovázejí již od chvíle, kdy se tato podoba masové kultury začala dostávat k uživatelům, tedy minimálně od poloviny devatenáctého století.³⁶² V případě cliftonek jde o velké množství přímých parodií, pastišů, parafrází, které prochází od denního tisku až po knihy. Zákonitý byl i přechod Cliftona do jiných uměleckých druhů a médií, tedy do divadla, filmu, komiksu, nebo i – značně překvapivě – do hudby. Dokazuje se tím, že postava Léona Cliftona byla v někdejší Československu trvalou součástí kulturního života, už proto, že všichni víceméně věděli, co se paroduje či parafrázuje.

Jelikož je těchto žánrových projevů opravdu velmi mnoho, snažíme se v první části této kapitoly soustředit zejména na parodie a pastiše cliftonovského mýtu v periodickém tisku a knihách, a v části druhé pak na průnik cliftonek do jiných médií. Naším cílem přitom není katalogizovat, kde všude se motiv cliftonek objevuje, snažíme se spíše na vybraných ukázkách představit určitou typologii přístupu ke cliftonkám jako tématu.

Klasickým obrazem detektiva, parodovaného zejména v řadě humoristických časopisů, je postava, již známe z dříve zmíněné povídky Josefa Mellana *Tajemství Mra. Caraffyata* z roku 1911, tedy typ poučeného blba, který dovádí ad absurdum své činy, často bez mrknutí oka a bez pozastavení se nad svým vlastním chováním. Inspirací k takové postavě samozřejmě mohl být i Nick Carter nebo Sherlock Holmes, jak ukazuje kupříkladu postava původního a notně pomateného detektiva Harryho Ponožky, kterého spisovatel Emil F. Míšek (1897–1964) v roce 1920 představil v časopise *Smích republiky*.³⁶³ Nicméně Clifton měl u českých recipientů zřetelná privilegia a proto v parodiích často vstupuje pod svým jménem.

Novinář a dramatik Otakar Hanuš (1890–1940) v povídce *Za štěstím*, s podtitulem „Detektivní román“, navíc prokázal zcela brilantní znalost cliftonovského světa už způsobem,

³⁶² Posouváme tím logicky hranici, kterou nacházíme u Dagmar Mocné v *Encyklopedii literárních žánrů*, kde zasazuje parodie populární literatury hlavně do období boje proti literárnímu braku, jež lze datovat až koncem první republiky a zejména obdobím protektorátu – viz dm [=MOCNÁ, Dagmar]: Parodie, in MOCNÁ, Dagmar, PETERKA, Josef a kol.: *Encyklopedie literárních žánrů*. Praha – Litomyšl, Paseka 2004, s. 445.

³⁶³ MÍŠEK, E. F.: *Tajemství žluté komnaty*. *Smích republiky* II, 8. 7. 1920, č. 28, s. 2, 5, 8; týž: *Harry Ponožka vítězí*. *Smích republiky* II, 26. 8. 1920, č. 35, s. 2, 5, 8; týž: *Šlechtný čin detektiva Harryho Ponožky*. *Smích republiky* III, 7. 4. 1921, č. 15, s. 4–6.

jaký jeho Clifton „dokuřuje velejmnou cigaretu“, nebo dokáže současně mluvit osmi jazyky. Příběh se točil kolem štěnice jménem Ellen, kterou hledal obchodní cestující Charley Lingk. Clifton mu ji najde, ale mrtvou a až poté, co se Lingk po mnoha utrpeních se oběsí. V závěru detektiv kráčí „*k nádraží, přemýšleje o svém posledním případě.*“³⁶⁴ Tento typ humoristických reflexí přitom využívá svět cliftonek také k aktuálním politickým narážkám a satíře. V Hanušově povídce tudíž oba hrdinové vyjedou do Čech, kdy po ztracené štěnici pátrají v hotelu „*Zum blöden Hansl v ryze českých Prachaticích, blíže Nýrska.*“³⁶⁵ Clifton tu vystupuje v roli cizince, který nerozumí situaci v Československu, a svým vážným přístupem k věci rozkrývá její paradoxy.

Aktuální politický rozměr měla také série 18 nepodepsaných povídek cliftonovských povídek, které vycházely v brněnském humoristickém časopisu *Komár* mezi roky 1927 a 1931,³⁶⁶ přičemž si redakce časopisu již před tím vyzkoušela podobnou hru např. s postavou detektiva Basedova, Šlambaura, Pietra Vespího, Duráka nebo Sherlocka Holmese.³⁶⁷ I když reklama na obálce čísla 7 ročníku 1927 uváděla, že „*slavný chicagský detektiv líčí v tomto čísle své nejnepřívětivější dobrodružství,*“ většina z uvedených příběhů je satirou na politickou situaci v Československu. Výsledkem byl text, který bez podrobných historických komentářů zůstává pro dnešního čtenáře nesrozumitelný, obsazený sice známými postavami literárních hrdinů a politických osobností, avšak zcela uzavřený do dobového kontextu. Pokud nejde o politickou situaci, jsou povídky s Cliftonem soustředěné na soutěže, spojené s vydáváním časopisů *Komár*, *Proud* a *Kulišek* (povídka *Záhadný slon* nebo *Záhada tří*).

S postupem času je přitom patrné, že Clifton (a spol.) působí stále směšněji a starosvětštěji, jako postava, která se do moderní přítomnosti příliš nehodí. Objevily se sice

³⁶⁴ HANUŠ, Otakar: Za štěstím. Detektivní román. Koprivý XI, 30. 1. 1919, č. 5, s. 5.

³⁶⁵ Tamtéž.

³⁶⁶ Leon Clifton v Náměšti n. Oslavou čili jak byli vypátráni zlotřilí vrahové. *Komár* III, 19. 2. 1927, č. 7, s. 8–9 a 26. 2. 1927, č. 8, s. 8–9; Záhada tří. Kabalisticko-okultní dobrodružství Leona Cliftona. *Komár* III 26. 3. 1927, č. 12, s. 8–9; Nové dobrodružství Leona Cliftona. Leon Clifton a strakaté tele. *Komár* III 9. 4. 1927, č. 14, s. 8–9; Dobrodružství Léona Cliftona. Zlato z Vodňan, aneb jak se Cliftonovi nevyplatila pomlázka. *Komár* III 16. 4. 1927, č. 15, s. 8–9; Dobrodružství Léona Cliftona. Ztracený policajt. Drama. *Komár* III 30. 4. 1927, č. 17, s. 11, 13, 16; Dobrodružství Léona Cliftona. Ztracený charakter. Tajuplná mystérie, která začíná podmáslem a končí šaraticí. *Komár* III 16. 7. 1927, č. 28, s. 8, 9, 14–16; Dobrodružství Léona Cliftona. 5 milionů, aneb proč ve Vídni skončila revoluce. *Komár* III 30. 7. 1927, č. 30, s. 10, 13–14; Dobrodružství Léona Cliftona. B. V. T. a Černovice. *Komár* III 13. 8. 1927, č. 32, s. 10, 13–14; Kde je Řehoř? *Komár* V 9. 3. 1929, č. 9, s. 2–3; Člověk není automat nebo hrozná smůla detektiva Cliftona. *Komár* V, 12. 10. 1929, č. 40, s. 8; Leon Clifton tvoří koalici. Příšerná detektivka s viržínkou a nebožtíkem Radeckým. *Komár* V, 14. 12. 1929, č. 49, s. 8–9, s. 8; Clifton co by spiritista. *Komár* VI, 25. 1. 1930, č. 4, s. 7; Dobrodružství Léona Cliftona s vejci. *Komár* VI, 26. 4. 1930, č. 17, s. 6–7; Z paměti slavného detektiva Leona Cliftona. Záhadný slon. *Komár* VI, 20. 12. 1930, č. 51, s. 2–4; Proroctví na rok 1931 Leona Cliftona. *Komár* VII, 10. 1. 1931, č. 2, s. 5; Zajatcem v Maďáři. Z podivuhodných dobrodružství slavného detektiva Léona Cliftona v ČSR a okolí. *Komár* VII, 5. 9. 1931, č. 36, s. 2–3; Záhada atentátu u Bia Torbagi. *Komár* VII, 17. 10. 1931, č. 42, s. 6.

³⁶⁷ DOJIL, Conan: Sherlock Holmes a Španělská chřipka, čili On zachránil Ameriku. Strašlivá detektivní historie s mokřým koncem. *Komár* III, 22. 1. 1927, č. 3, s. 2–3 a 29. 1. 1927, č. 4, s. 2–3.

pokusy jej zmodernizovat a přesunout ze vzdálené minulosti do přítomnosti, ale bez úspěchu.³⁶⁸ „Vždyť mě ani nikdo nečte,“ stěžuje si tak Clifton v povídce Antonína Nálevky, „i terciáni vyměnili mě za *Ilustrovaného Zpravodaje*“.³⁶⁹

Současně se ale v průběhu dvacátých a třicátých let postava Léona Cliftona specifickým způsobem osamostatňuje. Stává se jedním z hrdinů, kteří opouštějí dílo, jež jim dalo vzniknout, a mění se v symbol, reprezentanta svého povolání, takže začínají vznikat i texty, v nichž je mu dáno vystupovat vedle dalších fiktivních literárních postav. Například v povídce V. E. Coufala *Poslední Holmesův případ* z roku 1932 pomáhá Clifton slavnému anglickému detektivovi. V satiricky pojaté próze *Protestní schůze v Red River City* Romana Beneše se pak dokonce sejde velké množství literárních postav. Převládají postavy kovbojů, nechybí ale ani Clifton a Nick Carter; Holmes sice chtěl přijet, ale „zdržel se v Polné“. Všichni muži pak „po dvorném stisknutí líbali [...] dvorně ruce královně detektivek Adě Paulsonové.“³⁷⁰ Cílem této protestní schůze je vyjádřit nespokojenost s nízkými honoráři, které jim nakladatelé platí za jejich dobrodružství a memoáry, a není tedy divu, že průběh schůze narušuje zástupce nakladatelů z Prahy. Jiným příkladem obdobného postupu může být *První loupežnická pohádka* o Tlustém pradědečkovi a loupežnících od Josefa Čapka, kde se ve změní detektivů, doprovázejících lorda Havelocka, objevuje Sherlock Holmes, Stuart Webbs, Joe Deeb, Higgs, Lutz, Leblanc, a Pitta, přičemž nemůže chybět ani Clifton³⁷¹.

Cliftonovo jméno se stalo součástí běžné české slovní zásoby a působilo v ní jako obecně srozumitelné synonymem pro detektiva. Díky nevyřešenému copyrightu pak začalo být volně používáno bez jakéhokoliv vztahu k původní postavě. Viz například nedokončená novela na pokračování, která pod názvem *Zločin lorda Cliftona* vycházela (bez uvedení autora) ve *Večerním listu* od 10. listopadu 1928 do 22. ledna 1929.

Souběžně ovšem vznikaly i literární texty, které stále Léona Cliftona tematizovaly v té podobě, jaké nabyly jako hlavní postava *Detektivních novell*, a pokoušely se jej vplést do nových dobrodružství, byť často s moralistním odsudkem sešitů, které jej stvořily. Specifický

³⁶⁸ Což využil autor jménem Alan ve fiktivním rozhovoru s Cliftonem v *Národních listech*: „– Obchody jdou dobře? – / – Nu, ušlo by to, jen kdyby lidé platili. Bez peněz bych měl práce. – Mnozí občané se domnívají, že mohou dělat za padesátikorunu zázraky. [...] / – Vaše klientela je patrně nejvíce z láskou postižených. – / – Ano, stopování manželů, nevěra, rozvody. Nahlédáme hodně hluboko do intimního života, a ani byste nevěřil, kdo všechno a s kým. –“ (Alan): Leon Clifton po 30 letech. *Národní listy* LXX, 21. 7. 1935, č. 198, s. 4.

³⁶⁹ NÁLEVKA, Antonín: Clifton a básník. *Ráno*. Pondělník *Národních listů* LXV, 12. 10. 1925, č. 41, s. 2

³⁷⁰ BENEŠ, Roman: *Protestní schůze v Red River City*. Československá republika CCXLII, 26. 11. 1922, č. 324, příl. Nedělní čtení Československé republiky, s. 2

³⁷¹ Joe Deeb byl podobně jako Stuart Webbs filmový detektiv z řady snímků němé éry, stejně jako Harry Higgs. Leblanc je myšlen spisovatel Maurice Leblanc, Pitt zřejmě Pitt Strong z Toma Sharka. Jméno Lutz je zřejmě z německé knižní série *Lutz kriminal und detektiv-romane* ze stuttgartského nakladatelství Roberta Lutze (kde vycházela v letech 1891–1928, paralelně v mutaci jako *Lutz Meister detektiv romane*, 1924–1925 a později jako *Lutz kriminalromane* v již berlínském nakladatelství Neufeld & Henius v letech 1930–1933).

střet reality a fikce nabízí Bedřich Beneš-Buchlovan (1885–1953) v knize *Nejposlednější dobrodružství Leona Cliftona*, vydané v roce 1925 v edici Pěkné čtení mládeže jako její 2. svazek (vydavatel Josef Hladký). Novelka je zaměřená na mladší čtenáře a demonstruje, jak jsou *Detektivní novelly* zbytečné a škodlivé a z pozice povýšeného kritika se snaží doložit, že mládež tento typ vyprávění už dávno sama odsoudila svým nezájmem.

Děj této prózy je prostý: Clifton si přečte *Detektivní novelly* a je jimi upřímně zděšen: „*Je to snad spiknutí o můj život – neboť není člověka, aby to všechno vydržel přečíst,*“³⁷². Rozhodne se proto najít toho, kdo je sepsal, protože ten je „*škůdce dobrého vkusu mladých čtenářů*“³⁷³. Spolu s patnáctiletým Dawiem nejprve navštíví spisovatele Onkle Freda, který jim vysvětlí, jaká je to práce psát knihy pro mládež. Leč, když se ho zeptají na Cliftona, vyhodí je z bytu.³⁷⁴ Následně pak Clifton a Dawie v přestrojení sledují spisovatele jménem Anonym: „*otroka*“ pracujícího pro pokoutního velkonakladatele krváků a detektivek. Anonym chtěl být kdysi spisovatelem, ovšem peníze jej „*strhly na špatnou cestu*“ a pak už „*klesal hlouběji a hlouběji.*“³⁷⁵ Je autorem řady krváků, včetně cliftonek, přičemž hlásá, že „*detektivky se dělají nejsnáze. Tam se může nadít nesmyslů pro lidskou hloupost, až někdy sám pochybuji, je-li to možno. Ale je, lidé to čtou a kupují, neboť poslední dobou nařizuje náš pán, abychom vyráběli samé detektivky a platí od tuctu.*“³⁷⁶ A když Anonym zjistí, že jeho návštěvník je Clifton, o němž píše, vyskočí v šílenství z okna. Druhý den detektiv s chlapcem navštíví skutečného viníka, Mr. Plantážníka, aby jej přesvědčili, že není morální vydávat *Detektivní novelly*. Plantážník se jim však vysměje a ukáže jim „*tajemství Cliftonova původu*“: zavede detektiva do tiskárny i papírny, kde se vyrábí stovky nových sešitů *Detektivních novell* a kde Clifton projde metamorfózou: „*Všecko se v tom okamžiku zakymácelo, zahoupalo, kdož ví, co a jak se stalo, ale dolů střemhlav se řítíl Clifton, do stoup, které se nezastavily, drtily, drtily s vážnou, neúprosnou pomalostí a neodvratností, až jej rozdrtily na kaši, hnaly do vyvářecích kotlů, do kádí míchacích, na síto, válce lisovací, válce žehlicí, do tiskárny, kde na něm pak tiskli – Clifton vyšel odtud v jiné podobě.*“³⁷⁷ Dawie je Mr. Plantážníkem propuštěn, protože právě takové chlapce velkonakladatel pro svůj byznys potřebuje, ale kdykoliv poté Dawie uvidí ve výloze knihkupectví cliftonku, tak se mu udělá

³⁷² BENEŠ-BUCHLOVAN, Bedřich: *Nejposlednější dobrodružství Leona Cliftona*. Praha, Josef Hladký 1925, s. 10.

³⁷³ C. d., s. 15.

³⁷⁴ „Je vám známo, kde se zdržuje váš kolega, který spisuje ty detektivky pro mládež?“ / „Můj kolega?“ Onkle Fred se vzpřímil, mrak hněvu zastínil vysoké čelo a z mraku vyšlehl blesk, „vy pravíte, můj kolega?!“ – C. d., s. 27.

³⁷⁵ C. d., s. 42.

³⁷⁶ C. d., s. 45.

³⁷⁷ C. d., s. 55.

špatně a uteče. Poselství je nasnadě: „*Žel, že stále ještě mnoho hochů neví, že mají dělat to, co malý Dawie.*“³⁷⁸

Druhá próza, v níž se Clifton stává hlavní postavou mimo cyklus *Detektivních novell*, je dvojdílný román Josefa Chetha Novotného (1900–1967) *Leon Clifton versus Klemzloadet* (1. díl 1929, 2. díl 1930, nakladatelství Max Forejt).

Novotný umístil své vyprávění do Prahy, kde řadí tajná společnost Klemzloadet, zprvu určená jako „Kloaka embryí zločinců a detektivkářů“ a později jako „Klub emancipovaných zlodějů a detektivů“. Společnost odcizila jistě dokumenty s tím, že, jich „*bude náležitě použito proti vlivným osobnostem našeho veřejného života*“³⁷⁹, neboť jejím cílem je udělat pořádek a dosáhnout toho, že politici budou spravovat stát a nevměšovat se do života lidí více, je nutné. Velmi komplikovaný, téměř nereprodukovatelný děj románu prezentuje řadu politických skandálů, policejní pátrání po Klemzloadetu a jeho sídle i pozdější obsazení sídla policie Klemzloadetem. Součástí obou románů je odkrývání historie této tajné organizace, vyšetřování smrti defraudanta Kresla, příběhy herečky Magdy Olexové, režiséra Chrudimy, doktora Aloise Hemala a také obrazy pražské galérky, pro efekt promlouvající velmi lidovým jazykem. Nechybí však ani postava vydavatele jménem pan Kerý (= narážka na jméno Jenč), který si policii stěžuje na to, že Klemzloadet ohrožuje jeho podnikání, mimo jiné i tím, že brání trafikantům v distribuci *Detektivních novel*. Ozvlášťujícím prvkem je, že Klemzloadet vyzve Léona Cliftona, aby společnost vypátral, a on to přijme. Do Československa společně se svou spolupracovnicí Annie (jejíž jméno Pootidge vzniklo anglickou transkripcí českého jména jejího otce: Putička) přijíždí tajně ke konci prvního dílu, aby vzápětí zjistil, že jeho inkognito bylo předem prozrazeno. V rámci děje se pak ještě několikrát přestrojí a je dokonce kýmsi unesen, aby posléze nad vyzyvatelem slavně zvítězil. A najevo také vyjde, jak jsme již psali na jiném místě této práce, že Clifton je Čech a jmenuje se Leopold Skalák.³⁸⁰

Na přesložitou dějovou osu jsou pak autorem „navěšeny“ rozsáhlé reflexe využívající citací řady literárních i publicistických děl, počínaje Petrem Bezručem a konče traktáty a přednáškami amerického esejisty Horace Traubela (1858–1919), jakož i autorovými vlastními úvahami o české kultuře a literatuře³⁸¹, nebo dokonce o způsobech prezentace poezie.³⁸²

³⁷⁸ C. d., s. 56.

³⁷⁹ NOVOTNÝ, Josef Cheth: *Léon Clifton versus Klemzloadet*. Díl 1. Praha, Max Forejt 1929, s. 23.

³⁸⁰ V této situaci lze připomenout i to, že Novotný byl od roku 1932 redaktorem dětského časopisu *Paleček*, kde se v první čísle objevila i povídka *Záhada vagonu č. 654321*, podepsaná jménem Leon Clifton, ovšem končící opět znejistěním všech: „*A nejloupejší na celé té věci vlastně je, že ji nenapsal Leon Clifton, nýbrž Emanuel Pařatý.*“ (CLIFTON, Leon [=?Novotný, J. Ch.]: *Záhada vagonu č. 654321*. *Paleček* I, 1. 9. 1932, č. 1, s. 32.

³⁸¹ „*Tůmovka je literární kavárna, lépe řečeno, kavárna individualit a intelektuálů. Chodí sem řada tzv. proletářských básníků, hlavně mladá generace – autoři oněch literárních perel o šesti rádcích a knížek o deseti listech včetně titulu, věnování, stránkových označení oddílů, obsahu a zadní předsádky, na níž je vyraženo číslo*

Většina z těchto reflexí nemá se základní cliftonovskou fabulí románu mnoho společného, nicméně sekundárně se občas prolínají do Cliftonova údivu, když jako cizinec pozoruje českou situaci a český národ: „*Podivný národ, hučel Clifton, vraceje se po prohlídce do vagonu. „Jsi v Československu a kolem tebe všichni »deutsch«... Zvláštní...*“³⁸³) – „*Co je to za národ? [...] Už druhého člověka slyším kritizovat poměry!*“³⁸⁴ – „*Obyčejně všechno, co je... lidové... nestojí za nic. [...] Mně stále připadá, jako by všechna česká slova měla v sobě vyčítavý tón... rozumíte?*“³⁸⁵

Nemalou část autorovy výpovědi pak utváří disputace o populární literatury. Novotný tak na jedné straně tento typ psaní prostřednictvím „osvětářského“ Klemzloadetu napadne slovy: „*Psát detektivky neznamená jen psát, jak byl někdo chytán... psát detektivky znamená poučovat lidi o pojmu dobra a zla... To Clifton neumí. Proto jeho detektivky jsou bezduché škváry, které ponižují každého detektiva, jakožto člověka a občana, v očích ostatních lidí a občanů.*“³⁸⁶, na straně druhé tu otevře prostor pro obhajoba: „*Co je to ta česká literatura? [...] Že lidé čtou všechno, co není literatura – a to, co literaturou je, čtou pouze kritikové a spisovatelé sami... [...] Věřte, studium cliftonek by bylo velmi zajímavé a nepochybuji, že byste mezi těma dvěma sty našli tak třicet, o kterých si musíte říci, že je detektiv skutečně prožil. Jenže cliftonky nejsou Kralodvorský Rukopis a nikoho nezajímá jejich původ...*“³⁸⁷

Když v roce 1936 vrátil hibernujícího hrdinu do povědomí čtenářů Pálánův nový pokus o oživení série v podobě DN4, zareagoval na to týdeník *Ahoj*, který na jaře následujícího roku otiskl na 14 pokračování povídkovou sérii nazvanou v prvním pokračování jako *Léon Clifton žije!*³⁸⁸ Tato nepodepsaná série povídek, jejímiž autory jsou alespoň z části Otakar Šetka

toho kterého výtisku. Chodil sem nebo sem ještě chodí Piša, Kalista [...], Branislav, Biebl, Seifert, Dymeš... celá ta literární mléčná dráha let 1918–1928, jež jsou literární válkou desítiletou, válkou hesel, programů, provolání a manifestů tisíce a jedné skupiny. [...] Tůmovka je kusem literární historie, smutné historie, chcete-li, ale přitom doménou individualit a intelektuálů.“ in NOVOTNÝ, Josef Cheth: Léon Clifton versus Klemzloadet. Díl 2. Praha, Max Forejt 1930, s. 14.

³⁸² „*Gramofonové desky, slečno, mají svůj kulturní účel. Verše by se neměly tisknout do knih. Vždyť je nikdo neumí vlastně správně číst. Básnické knihy jsou nesmysl. Verše mají jít mezi lidi ve formě deklamace – nu a použití gramofonových desek je více než odůvodněno...*“ C. d., s. 148.

³⁸³ C. d., s. 188.

³⁸⁴ C. d., s. 223.

³⁸⁵ C. d., s. 226–227.

³⁸⁶ C. d., s. 236–237.

³⁸⁷ C. d., s. 185n. – Poslední dvě věty chápeme jako vzkaz přes vzdálenost času, zanechaný autorovi této knihy.

³⁸⁸ Léon Clifton žije! Mrtvý se vrací. *Ahoj* V, 13. 3. 1937, č. 11, s. [14]; Tajemství lorda Forbina. *Ahoj* V, 20. 3. 1937, č. 12, s. 18; [VLČEK, František]: Krvavé šlépěje. *Ahoj* V, 27. 3. 1937, č. 13, s. 18; [ŠETKA, Otakar]: Svatba utopenců. *Ahoj* V, 3. 4. 1937, č. 14, s. 18; [ŠETKA, Otakar]: Běs Climehonský. *Ahoj* V, 10. 4. 1937, č. 15, s. 18; Příšera essexská. *Ahoj* V, 17. 4. 1937, č. 16, s. 17; Hubený stín. *Ahoj* V, 24. 4. 1937, č. 17, s. 18; Hadí nevěsta. *Ahoj* V, 30. 4. 1937, č. 18, s. 18; Šediví kostlivci. *Ahoj* V, 8. 5. 1937, č. 19, s. 18; Plavý démon. *Ahoj* V, 15. 5. 1937, č. 20, s. 18; Zelená smrt. *Ahoj* V, 22. 5. 1937, č. 21, s. 18; [ŠETKA, Otakar]: Muž moucha. *Ahoj* V, 29. 5. 1937, č. 22, s. 18; [VLČEK, František]: Blázinec Mr. Fulmana. *Ahoj* V, 5. 6. 1937, č. 23, s. 20 a [VLČEK, František]: Smrtný Cliftonův pátek. *Ahoj* V, 19. 6. 1937, č. 25, s. 23.

(1889–1969) a František Vlček (1910–1981), začala redakčním prohlášením o Cliftonově smrti, která se ukázala jako falešná: „*Ale včera jsem byli zasvěceni do úžasného tajemství: Dozvěděli jsem se od Mrs. Longové (znáte přece starou hospodyni Cliftonovu?!), že The Grand [sic!] Charlie žije! Důkazy, které nám byly předloženy, jsou nesporné.*“³⁸⁹

Oněmi důkazy má být to, že paní Longová zdědila po Cliftonovi okarínu a kladívko, které v den výročí detektivova úmrtí „čistým klůčkem leštila.“³⁹⁰ Clifton vstane z mrtvých a prožije řadu podivuhodných případů: vypátrá Inda, který se mstí svým mučitelům, zneškodní šíleného hypnotizéra, jenž uchovává svou mrtvou dceru v bazénu s formaldehydem, vyšetří vraždy, za nimiž stál komorník, který „*věděl o závěti, která je napsaná v jeho prospěch a nechtěl čekat na dědictví, až jeho páni zemrou přirozenou smrtí.*“³⁹¹ V případě s Essexskou příšerou vypátrá podivuhodného muže jménem Jim Brasenau, který má povoleno nosit na obličej znetvořeném žiravinou nosit masku, a když ji ukáže jednomu muži, ten zemře hrůzou. V povídce *Hubený stín* vyšetří Clifton zabijácké útoky nejslavnějšího hadího muže světa, s čímž souvisí i následující příběh *Hadí nevěsta*, kde hadí žena miss Gallin zabije svého manžela, „*se kterým nežila proto, že nesnášel její oblíbené hady.*“³⁹² Samozřejmě že nechybí oblíbené propriety jako například karbid, jenž má detektiv ukrytý v dutém podpatku levé boty, případně záliba v maskování, kdy se Clifton pomocí hnědavé tekutiny zabarví na Malajce, aby usvědčil lupičskou tlupu.

Vedle toho se v sérii objevují i intimní chvílky rodinného Cliftonova života, zejména jeho přátelství s papouškem Ludvíkem, který miluje střelbu, a teheránským medvědem Barzujem, kterého Clifton vyhrál „*jako druhou cenu v dobročinné loterii, pořádané ve prospěch vdov po policistech, zahynulých při výkonu povolání a ve střeleckých kursech.*“³⁹³ Medvěd pomůže při pátrání v příběhu s oživlými kostlivci a poté pomůže vypátrat smrt zcela zeleného nebožtíka, který byl šíleným Mr. Obschildem napuštěn fluorescinem. V posledních třech příbězích se detektivovi podaří vyřešit záhadu zamčeného pokoje, dále vysvětlí nárůst psychiatricky nemocných pacientů a na závěr Clifton zemře „*krutou, ale originální smrtí*“: V klubu ve hře vsadí své kladívko, které vyhraje Mr. Walking, který po něm dlouhou dobu toužil. Clifton se vloupe policejnímu řediteli do jeho kanceláře a zjistí, že chicagská policie obchoduje s bílým masem a má pod palcem i distribuci drog, řadu heren a též i „*pašování telegrafních tyčí*“.³⁹⁴ Je

³⁸⁹ Mrtvý se vrací. Ahoj V, 13. 3. 1937, č. 11, s. [14]. – i když samozřejmě o paní Longové slyšíme poprvé, přistupujeme na rozehranou hru.

³⁹⁰ Tamtéž.

³⁹¹ [ŠETKA, Otakar]: Běs Climethonský. Ahoj V, 10. 4. 1937, č. 15, s. 18.

³⁹² Hadí nevěsta. Ahoj V, 30. 4. 1937, č. 18, s. 18.

³⁹³ Šediví kostlivci. Ahoj V, 8. 5. 1937, č. 19, s. 18.

³⁹⁴ [VLČEK, František]: Smrtný Cliftonův pátek. Ahoj V, 19. 6. 1937, č. 25, s. 23.

však Walkingem omráčen a pak rozpuštěn ve vaně kyselinou. Na místo dorazí o chvíli později věrná služebná paní Longová, která policejního ředitele a jeho pomocníky postřílí, slije zbytek z rozpuštěného detektiva do lahve od sodovky a zmizí neznámo kam...

Kouzlo těchto hravých a zábavných povídek spočívá v tom, že vše, co Clifton činí, dělá absolutně vážně, což působí místy až dadaisticky. Stylově se tak tyto prózy přibližují kolektivnímu románu *Jedeme do Bodele* (1937), stejně jako pozdějším parafrázím a satirám typu *Limonádového Joea*. Ostatně sám jeho autor Jiří Brdečka po řadě let přiznal, že to byl právě tento seriál z *Ahoje*, který měl na jeho psaní výrazný vliv: „*Pokud se té absurdity týče: zde existoval [...] ještě jeden inspirační popud: v Ahoji 37 nebo 38 vycházel seriál o excentrických dobrodružstvích detektiva Léona Cliftona, ilustrovaný kolážemi Jiřího Trnky. Nesmyslnost, hravost a zároveň smrtelná vážnost vyprávěcího stylu se mi strašně líbily. Tedy je možné, že jakési nitky vedou i odtud, a to nejen k Limonádovému Joeovi, ale i mnohem, mnohem později ke scénáři Adéla ještě nevečeřela.*“³⁹⁵ Mohli bychom pokračovat až k cliftonovskému motivu rozpuštění člověka v kyselině sírové, který se objevuje v úspěšném „detektivním“ filmovém snímku Zdeňka Svěráka a Ladislava Smoljaka z osmdesátých let (*Rozpuštěný a vypuštěný*, 1984).

Zásadnější ovšem byl vstup cliftonek do divadla. Jak jsme si ukázali již dříve, úspěch série vyvolal už v prvních letech dvacátého století hned několik dramatizací nebo alespoň volných inspirací v dramatické tvorbě ochotníků.

Za symbol proměny vztahu k populární četbě tak, jak jej přinesla avantgarda, je hra Jiřího Voskovce a Jana Wericha *Gorila ex machina čili Leon Clifton čili Tajemství Cliftonova kladívka*, která měla premiéru 28. listopadu 1928 v režii Jindřicha Honzla v Osvobozeném divadle. Obálka programu hry využívala stejnou výtvarnou podobu jako *Detektivní novelly* a byl doplněn textem: „*Doufáme, že ho znáte. Ne-li, jste, promiňte politování hodný (hodná). [...] Máme za to, že Leon Clifton je jednou z materializací čtvrté dimenze. Dokazuje to fakt, že jednoho dne se objevil, zahalen do charakteristické obálky a ozbrojen kladívkem, jehož tajemství vám předkládáme, dále, že ještě téhož dne otevřel všechny zámky a přesně na dvaatřicáté stránce rozřešil záhadu vraždy ve vagoně čís. 17. [...] Tím nepochopitelnější je to, že The Grand Carlin (sic!) záhadu jemu tak blízkého předmětu, jako je jeho kladívko, nikdy nerozřešil. [...] Všechny osoby, které byly zapleteny do tohoto temného příběhu, prožívají*

³⁹⁵ BRDEČKA, Jiří: *Limonádový Joe aneb Koňská opera* (ed. Pavel Taussig). Praha, Český filmový ústav 1988, s. 10. – Trnkovo autorství není v *Ahoji* doložené, ale je pravděpodobné. Dodejme jen, že první verze Brdečkova *Joea* vycházela na pokračování právě v *Ahoji* od září do listopadu roku 1940, což naznačuje neviditelné pouto, vedoucí od cliftonovských parafrází k dalším podstatným dílům české literatury a kultury, které navíc tímto nekončí.

neustále smrtelné nebezpečí. Pohybují se v atmosféře, která je dýchateľná pouze Leonu Cliftonovi, zaplétají se do sítě, kterou on mistrně rozestřel kolem hlavního viníka. [...] Respektujeme tak [...] památku neuvěřitelného kouzelníka, jenž nám všem pomáhal sladce zahnat chmury našeho pohnutého dětství.“³⁹⁶

Již dříve jsme ukázali, jak důležitou roli při vzniku *Gorily ex machina* sehrála Puldova hra *Zatkněte vraha!*, ze které si dvojice autorů vypůjčila některé motivy. Poetika obou her je však naprosto odlišná, neboť dvojici V+W nešlo o zkonstruování (víceméně) věrohodné zápletky, nýbrž o vytvoření dadaistické hříčky, V ději jejich parafráze cliftonovského mýtu tak významnou roli hraje nejen únos nemluvnat pojmenovaných Tom Sawyer a Frantík Finn, ale také nečekaně se zjevující gorila. Celek hry je pak parodií na zápletkové komedie pracující s četnými záměnami osob a převleky, a paroduje postupy „sešitových“ detektivů. Toto dějové pozadí pak poskytuje prostor pro klaunskou dvojici V+W, která tu v rolích postav nazvaných Reaumur a Celsius prezentuje svůj smysl pro situační a jazykovou komiku a grotesku, Součástí jejich dialogů přitom byla hra se symptomatickými prvky dobové školní výchovy a výrazné jevy „vysoké“ i populární kultury a literatury. V *Gorile ex machina* tak nacházíme aluze literární – počínaje cliftonkami, sirotkem lowoodským (tedy *Malým lordem*), a konče prózami Vincenta Blasco Ibañeze (*Čtyři příšerní jezdcí Apokalyptičtí*), Clauda Tilliera (*Strýček Benjamin*) nebo Karla Čapka (*Krakatit*). Stejně výrazné jsou i narážky filmové. K nim patří nejenom jméno hvězdy němeého filmu, svůdníka Normana Kerryho, ale i to, že autoři v úvodním slově ke hře vzpomínají na filmy s distribučními názvy *Šedá příšera* (1920)³⁹⁷, *Tajemný hlas v telefonu* (1920), *Mosazná koule* (1920) a *Býčí oko* (1919, celým distribučním názvem *Zákon prerie aneb Býčí oko*) tak, jak je kdysi viděli v biografu Elite³⁹⁸.

Gorila ex machina byla v této první podobě uvedena pětáctyřicetkrát, což u autorské dvojice znamenalo zhruba průměrnou diváckou úspěšnost. Podle Michala Schonberga však hra byla „nepochybně důležitý vývojový článek v tvorbě,“³⁹⁹ neboť byla krokem od revue k hře s vlastním dějem tak, aby došlo k napětí mezi „romantickou napínavostí a komikou“.⁴⁰⁰ To bylo pro další vývoj Voskovce i Wericha důležité, neboť diváci i kritici v této době začínali

³⁹⁶ VOSKOVEC, Jiří a WERICH, Jan: *Fata morgana a jiné hry*. Praha, Orbis 1967, s. 289–290.

³⁹⁷ Nezaměňovat ovšem se snímkem *Šedá příšera v horách Kentuckých*, v hlavní roli s psem Rin-tin-tinem (1927).

³⁹⁸ Biograf Elite se nacházel v pražské ulici Na Poříčí č. p. 5 původně v hostinském sále.

³⁹⁹ SCHONBERG, Michal: *Osvobozené*, s. 84.

⁴⁰⁰ VOSKOVEC, Jiří a WERICH, Jan: „Líčení se odročuje“. *Vest pocket revue I*, č. 1, cit. dle CINGER, František: *Tiskoví magnáti Voskovec a Werich*. Praha, Jiří Tomáš-Akropolis 2008, s. 58.

upozorňovat na to, že jim hrozí nebezpečí stereotypu.⁴⁰¹ Některým dobovým kritikům *Gorily ex machina* ovšem vadil již samotný předmět parodie, neboť od parodie požadovali časovost a angažovanost ve společenských otázkách, zatímco V+W měli v tuto chvíli spíše tendenci, jak často zdůrazňovali, dělat legraci pro legraci: „*Parodovat se mají aktuálnosti, Tak před patnácti, před dvaceti lety mohli touto parodií odvrátit mnoho cenzur a zákonných mravů zdravým zesměšněním bezobsažnosti a bezhlavosti tehdy rozšířených cliftonek. Dnes však je rozšiřování tohoto braku vymýceno tak dokonale, že parodovat jej byla by rána do vody, kdyby tato parodie neměla jiný účel: přilákat ty, kterým oživí vzpomínky na klukovská léta, kdy ve škole hltali tyto detektivky skryté pod lavicemi.*“⁴⁰²

Samozřejmě, že se dobové ohlasy inscenace nemohly vyhnout ani vztahu ke cliftonkám. Ti, kteří je neměli důvod negovat, přitom zaujímali nostalgickou polohu vzpomínek na četbu z mládí, i když od té doby uplynulo „jen“ deset let: „*Spletitý případ s uneseným děckem, předváděný a řešený stylem oněch známých sešitů s tváří za mříží, jež jsme hltávali pod lavicí [...]*“,⁴⁰³ tvrdil autor M. H. v *Hostu*. Vedle něj Alcantara, čili Josef Wiener, jako souputník Voskovce a Wericha ve své úvaze ke hře dokonce docházel k tomu, že „*Clifton je typ jako Hamlet, Don Quijote, Lady Hamiltonová, Don Juan, Babinský a Raskolnikov [...]. Legendární postava Cliftonova je jedním z nejsvětějších zjevů v dějinách, neúnavný bojovník za spravedlnost a práva poškozených, utlačených, okradených, ponížených a uražených. Nikdo druhý nevykonal tolik pro umravnění lidstva a boj proti zločinu na život a na smrt. Náš nejlepší kandidát pro Nobelovu cenu míru.*“⁴⁰⁴

V dubnu roku 1931 byla hra znovu uvedena s poněkud pozměněným názvem *Léon Clifton aneb Perná noc s gorilou*, tentokrát jako „grand guignol“, tedy divadlo po vzoru francouzského předobrazu, pracující se stísnující atmosférou a naturalistickými scénami, které měly kontrastovat s revuální poetikou a komikou typickou pro Osvobozené divadlo. Režisér Jindřich Honzl přitom využil závěsné plochy s filmovou projekcí, ale textově se hra příliš nezměnila, byť autoři psali o tom, že provedli „*dosti rozsáhlé změny třetího aktu, jehož původní znění se nám nezamlouvalo, a některé úpravy detailů na několika jiných místech. Vložili jsme nová zpěvní čísla [...]* a použili jsme možnosti, jež nám poskytuje Joe Jenčík se

⁴⁰¹ Viz Otakar Mrkvička (om: Z malých pražských divadel. Lidové noviny XXXVI, 30. 11. 1928, č. 608, s. 7) a též Irma J. Fischerová (If: Voskovcovsko-Werichovská detektivka. Národní osvobození V, 30. 11. 1928, č. 332, s. 4), která hovoří o osobité komice obou autorů, „*jež se ovšem musí stríci nebezpečí, aby se nestala šablonou.*“

⁴⁰² Dréman [=DRÉMAN, Jiří]: Zparodovaný Leon Clifton. Tribuna X, 30. 11. 1928, č. 283, s. 4.

⁴⁰³ M. H.: Osvobozené divadlo. Host VII, 10. 1. 1929, č. 4, s. 96.

⁴⁰⁴ A. [=Wiener, Josef]: Leon Clifton. Tribuna X, 2. 12. 1928, č. 285, s. 4.

svým baletem k důkladnějšímu tanečnímu otevření i zavření třetího aktu.“⁴⁰⁵ Na nová čísla s Ježkem a Jenčíkem ovšem reagovala dobová kritika nepřilíš vstřícně.⁴⁰⁶

Z dalších divadelních ztvárnění cliftonek můžeme připomenout např. strakonickou Divadelní jednotu J. K. Tyl, která na podzim 1932 inscenovala vlastní operetní veselohru autorky Karly Lužanské (vl. jm. Karla Česálková, 1896–??), nazvanou *Lemlíček ve službách Léona Cliftona* (režie A. Martínek).⁴⁰⁷ Hra existuje v rukopisu pod názvem *To dokáže Lemlíček* a vznikla přepracováním novely Huga Vavrise (vl. jm. Hugo Vavrečka, 1880–1952) *Lelíček ve službách Sherlocka Holmese* (1908), která je známá i ze stejnojmenného filmového zpracování Martina Friče a Vlasty Buriana ze stejného roku z jakého byla hra Karly Lužanské.⁴⁰⁸ Můžeme přitom jen spekulovat, proč přitom došlo k záměně detektiva.

Na závěr našeho letného přehledu Cliftonových výletů do jiných žánrů i médií musíme zmínit ještě tři malé stopy. První z nich je komiks výtvarníka Dobroslava Hauta a autora scénáře, který se skrývá za pseudonymem Dante Alighieri. Komiks vycházel v roce 1935 pod názvem *Záhada domu č. 160 aneb Nové dobrodružství Léona Cliftona* v časopisu *Humoristické listy*⁴⁰⁹ a byl pojatý jako reklama na Vilímkovo nakladatelství: Jeho klíčový motiv totiž utváří strašlivý smích, ozývající se v pražské Opatovické ulici, který léká celé okolí a jehož původce se policie marně snaží zajistit. Až teprve pozvání Léona Cliftona přinese řešení – smích vycházel z domu číslo 160, který sídlil s vedlejším Vilímkovým nakladatelstvím. Sledovaný podezřelý muž se tam prokopal a v noci chodil do Vilímkovy tiskárny, kde si po kouskách četl chystaný a zatím jen roztištěný nový *Vilímkův humoristický kalendář*. Je přitom zajímavé, že Clifton je tu výtvarně zobrazen spíše jako Sherlock Holmes: v typickém redingotu a s dýmkou, třebaže byl vášnivým kuřákem cigaret.

Druhá stopa je pěknou ukázkou přesunu „značky“ do nového prostředí: v roce 1930 inzerovala firma Electric, Jos. Gesmacher a spol., továrna Eta v pražských Vršovicích,

⁴⁰⁵ VOSKOVEC, Jiří a WERICH, Jan: Leon Clifton aneb Perná noc s gorilou. Rozpravy Aventina VI, 9. 4. 1931, č. 29, s. 360.

⁴⁰⁶ „Obou [tj. Ježkova orchestru a Jenčíkových girls, pozn. MJ] je tu použito jen tak ‚na špičku nože‘, ‚aby se neřeklo‘. Má-li vstupní tanec girls ve třetím dějství určitou funkci, je finále autorským i režijním omylem, chtíc zakončit předsevzatý grand-guignol revuálně. Lépe by bývalo, odehrát tuto dobrou hru přísně činoherně.“ REY, Jan: Tanec. Divadlo X (XVII), 1. 5. 1931, č. 9, s. 10.

⁴⁰⁷ „Lemlíček ve službách Léona Cliftona“... Prácheň XV, 2. 12. 1932, č. 47, s. [3].

⁴⁰⁸ Zajímavé je, že tato hra změnila ještě jednou název: v roce 1940 ji na Silvestra inscenovalo Slovenské národné divadlo jako „Haťapka spraví všetko“ (překlad Karol Dvorský, režie Ferdinand Hoffmann), viz MRÁZ, Andrej: Fraška a iné veci. Slováč XXIII, 3. 1. 1941, č. 2, s. 7.

⁴⁰⁹ *Záhada domu č. 160 aneb Nové dobrodružství Léona Cliftona*. Detektivní drama o 5 dílech. Humoristické listy LXXVIII, 10. 5. 1935, č. 20, s. 241; 17. 5. 1935, č. 21, s. 253; 24. 5. 1935, č. 22, s. 266; 31. 5. 1935, č. 23, s. 277; 14. 6. 1935, č. 25, s. 300. – srovnej též (tp) [=PROKŮPEK, Tomáš]: Dáša a Máša v pánské společnosti. Ostatní seriály pro dospělé 1933–1938, in PROKŮPEK, Tomáš, KOŘÍNEK. Pavel, FORET, Martin a JAREŠ, Michal: Dějiny československého komiksu 20. století. Díl 1. Praha, Akropolis 2014, s. 188.

speciální patentovaný poplašný zvonek „Clifton“, „pomocí kterého by nejen osoby v domácnosti, obchodech, ale i sousedé byli na přepadení poplachem upozorněni.“⁴¹⁰

A stopa poslední, v níž Clifton přechází do jiného kontextu, je možná ještě podivuhodnější: kolem roku 1925 totiž složil a vydal na pražských Královských Vinohradech Ferry Kovářík ml. pochod, nazvaný *Léon Clifton*. Pochod beze slov byl rozepsaný pro řídicí hlas, dvě violy, cello, flétnu, klarinet, trombón a bicí. Představa kapely, která by si jen tak, sama pro sebe zahrála pochod pojmenovaný po jedné z nejdůležitějších detektivních postav české kultury, naplňuje představu Cliftona jako specifického „gesamtkunstwerku“ takřka dokonale.

⁴¹⁰ Vraždy. Polední list IV, 20. 6. 1930, č. 171, s. 5.

5. Epilog: Odstíny temnoty – a co bylo dál

Když v červenci roku 1933 vešel v platnost zákon č. 126, upravující dosud platné tiskové zákony, týkala se jedna z jeho částí také kolportáže a tiskopisů ohrožující mládež. Zákonem tak mohlo být zakázáno prodávat sešitová díla, které měla mravně ohrožovat mládež, lidem mladším osmnácti let. O rok později byl vládním nařízením č. 229 ustanoven Sbor pro posuzování tiskopisů ohrožující mládež: začal se tak výrazný zápas proti braku, který měl své kořeny ve Svazu osvětovém a jehož práce pokračovala až do – z pohledu ochránců morálky – konečného vítězství, jež přinesl únor 1948. To vše je již jiná historie, zmapovaná v posledních letech v knihách Pavla Janáčka⁴¹¹, případně v kolektivní práci *V obecném zájmu*.⁴¹²

Tato nová vlna boje proti populární literatuře ovšem již primárně nemířila proti sešitkům cliffonek a dalších žánrových edic, zahrnujícím čtení dobrodružné, dívčí i dětské, neboť ty v této době již víceméně spontánně mizí z nabídky knihkupců i nakladatelů, aby je dlouhodobě přežila jen licenční podoba sešitové edice s Tomem Sharkem (která pokračuje v Palánově nakladatelství až do roku 1940).⁴¹³

Nicméně malé sešity stále zůstávaly „předmětem doličným“ pokaždé, když měl být někdo obviněn z ničení vkusu nebo dokonce bylo vhodné poukázat na přímou souvislost mezi špatnou četbou a zločinem. Příkladem může být vrah učitelky Julie Malátové v roce 1934, k níž svého šestnáctiletého nemanželského syna navedla Marie Luleyová. Tohoto vraha *Polední list* svému čtenáři přiblížil slovy: „*Chodíval domů večer z práce a nosil si nějaké knížky. Nebyla to světová literatura, nýbrž tenké svazečky jistého vinohradského nakladatelství, které se specializovalo na ‚dobrodružství z celého světa‘. Většinu těchto sešitků napsal nějaký Pitt Strong. A hrdinou všech příběhů je ‚nepřekonatelný‘ světový detektiv Tom Shark [...]. Do synových kníže nahlédla i jeho matka a četba ji upoutala. Ve své bídě těšila se kousky Tom Sharka, který se stal hrdinou jejích snů.*“⁴¹⁴

Když v roce 1940 vydávání tomsharkovek na území protektorátu skončilo, bylo to po vzoru protektorů. V Německu totiž sešity byly na doporučení nacistické cenzury nejprve upravovány, mimo jiné tak, že z amerického detektiva stal Němec. V roce 1939 tak byl Tom Shark přejmenován na Toma Greifa, z Pitta Stronga se stal Peter Strong a černošský sluha Bill

⁴¹¹ *Svět rodokapsu. Komentovaný soupis sešitových románových edic 30. a 40. let 20. století*. Praha, Karolinum 2003, spoluautor Michal Jareš a *Literární brak. Operace vyloučení, operace nahrazení, 1938–1951*. Brno, Host 2004.

⁴¹² WÖGERBAUER, Michael, Petr PÍŠA, Petr ŠÁMAL a Pavel JANÁČEK. *V obecném zájmu. Cenzura a sociální regulace literatury v moderní české kultuře 1749–2014*. Praha, Academia 2015.

⁴¹³ Několik sešitů však v roce 1939 vyšlo i v nakladatelství tiskaře Otakara Stivína.

⁴¹⁴ Zločin Červené hedvábné šňůry. *Polední list* VIII, 30. 7. 1934, č. 210, s. [3].

zbělal, což bylo doprovázeno jménem českého původu Karl Maschek; zanedlouho však byla série zakázána úplně. Český vydavatel tomsharkovek Václav Palán se v této době tedy pokusil naposledy vrátit k osvědčenému Léonu Cliftonovi a v letech 1940 a 1941 přinesl novou generaci čtenářů mírně upravené původní *Detektivní novelly*. Série DN5 dostala název *Dobré detektivní čtení* a přetiskovala opět texty DN1, přičemž prvních dvacet svazků kopírovalo číslování série DN4, což ale následně již nebylo dodržováno. Úpravy textu se týkaly zejména jazykové stránky, zjevná je například snaha vytvářet souvětí z původně krátkých vět, nebo mírná redukce rozvláčných dialogů. Nové je také to, že sešity jsou děleny na pojmenované kapitoly. Rozsah svazku byl opět 32 stran (nepočítáno v to obálku) a povídka zabírala celý svazek. Celkem v emisi DN5 vyšlo 55 svazků.⁴¹⁵

Obálka se lišila od předešlých: černobílý tisk na jednobarevném papíru využíval buď filmové licenční fotografie, popřípadě kresby. V nadpisu se nacházel název edice a profil muže kouřícího dýmku a la Sherlock Holmes. Obálka dále obsahovala pouze název svazku, číslo a informaci o ceně.⁴¹⁶

Právě tato podoba cliftonek v mnohém ovlivnila generaci čtenářů narozených ve třicátých letech, a tedy i jejich poválečnou reflexi. Ostatně publikace *Léon Clifton se vrací...* (2006) obsahuje pouze sešity z emise DN5 (knihu pravděpodobně pomáhal sestavit teoretik a historik dětské literatury Otakar Chaloupka, 1935–2013, který ji doplnil i svým doslovem).

Vzhledem k tomu, jak významnou roli ve světě dobrodružných sešitů hrála konspirace, je svým způsobem logické, že formát (nikoliv obsah) *Detektivních novell* sehrál důležitou roli také v podobě protinacistického ilegálního časopisu, kterému se běžně přezdívalo *Detektivky*. Ten vycházel od podzimu 1939 a navenek vypadal jako kterýkoli ze sešitů populární četby (případně jako reklamní leták): „*Krycí titul a krátký krycí text uvnitř sešitku (úryvek z napínavého příběhu) sliboval poutavou četbu, ale na dalších stranách čtenář našel básně, zprávy, komentáře, glosy, výzvy, satiry a karikatury, posilující odpor proti nacistickým okupantům, čelící lživé nacistické propagandě a reflektující domácí i zahraniční události prvních měsíců války.*“⁴¹⁷ Tento časopis vydávala odbojová organizace PVVZ (Petiční výbor

⁴¹⁵ Ivana Dostálová uvádí mylně pouze 23 svazků, viz viz DOSTÁLOVÁ, Ivana: O kovbojce a krváku obecně a v českém prostředí, in Knihovna. Vědeckotechnický sborník sv. 9 (eds. Věra Jirkovská a František Horák), Praha, SPN 1975, s. 390.

⁴¹⁶ Zadní strana obálky přinášela seznam vyšlých a do tisku připravených svazků, doplněný pravidelnými informacemi: „*Velice napínavou a zajímavou četbou jest Dobré detektivní čtení. Týdně vyjde jeden ukončený svazek, 32 str., pouze za K 1,-*“ Dále zde byla otištěna tiráž: „*Dobré detektivní čtení vychází týdně. Tiskem a nákladem Václava Palána v Praze XII., Řipská ul. čísl. 24. Expedice Praha XII., Slezská 37a.*“ Titulní list DN5 obsahoval pouze název svazku, s podtitulem: „*dle zápisků amerického detektiva / LÉONA CLIFTONA.*“ // číslo svazku // a informaci „*Nové přepracované autorizované vydání*“. Na s. [2] byl vždy obsažen reklamní text „*Kdo je Léon Clifton?*“

⁴¹⁷ RAMBOUSEK, Jiří: Ilegální časopis *Detektivky*. Česká literatura LXIII, 2015, č. 2, s. 248.

Věrní zůstaneme), tiskla jej v letenské tiskárně Bohumila Kopřivy. Jak uvádí Jiří Rambousek, existuje minimálně pět svazků, z nichž tři mají krytí podobné sešitovým edicím: C. S. Shirwood: *Půlnoční telegram*, dále sešit bez uvedení autora, nazvaný jen *Piráť sedmi moří* a John C. Wood: *Noční let*. Úvaha, které stála za tímto činem, zjevně počítala s tím, že žánr dobrodružného a již od svého vzniku osvětovými pracovníky nevídaného sešitku je tou nejméně nápadnou a v danou chvíli nejméně proskribovanou formou, která může nenápadně změnit obsah.

Paradoxem je, že později, v době, kdy sešitové edice již přestávaly v prostoru Čechy a Morava vycházet, vydávalo protektorátní Kuratorium pro výchovu mládeže licenční sešity *Knihovna pro mládež*⁴¹⁸. Ty vycházely čtrnáctidenně v nakladatelství Orbis v letech 1943–1944 (celkem 42 sv.) a představují snad nejdekadentnější podobu sešitové produkce.

A to navzdory faktu, se zápas s brakovou literaturou během protektorátu odehrával na mnoha rovinách: probíhaly nejrůznější diskuze, jejichž výsledkem byla snaha vymezit co je to „lidová literatura“, ale i přímé zákazy. Zejména do první poloviny čtyřicátých let, která prudce aktualizovala otázku národní existence a významu literatury při jejím udržení, tak spadá táhlá rozprava o literárním braku, v níž se opět střetávaly postoje nesmiřitelné s umírněnějšími, ředěné navíc nostalgickými vzpomínkami.

Boj s brakem se však stával i tématem samotných uměleckých děl, jako je třeba kniha Vladimíra Tůmy (1908–1949) *Těžký život dobrodruha* (1941) a její stejnojmenné zfilmování režisérem Martinem Fričem (v témže roce). Dokladem toho, jak postavy z populární literatury a serií migrovaly do jiných textů, kde byly tradičně ironizovány nebo zesměšňovány, je například povídka Rudolfa Fejfuši *Kongres zavržených* (1944)⁴¹⁹, v níž si o půlnoci ve skladišti knihkupectví stěžují různé postavy sešitových serií (Buffalo Bill, Texaský Jack, Léon Clifton, Sherlock Holmes) na svůj úděl a na to, že je již nikdo nečte: „*Chtěl bych jenom říci: místo buffalobílek mají lidé morzakory. Ale co mají místo našich slavných detektivek? Lidé čtou tak ještě soudničky a kriminální reportáže v novinách.*“⁴²⁰ Na závěr povídky ale přijde uklízeč a odnese vše do sběru, „*do stoupy, kam patří, abych se vyjádřil určitěji. Potřebujeme papír na lepší věci.*“⁴²¹

⁴¹⁸ Pravděpodobně licence berlínského vydavatelství Steiniger-Verlage, série Kriegsbücherei der deutschen Jugend (1939–1945, 156 sv.) a Kolonial-Bücherei (1940–1942, 88 sv.)

⁴¹⁹ FEJFUŠA, Rudolf: Kongres zavržených. Nedělní list XVIII, 10. 9. 1944, č. 249, s. 6.

⁴²⁰ Tamtéž.

⁴²¹ Tamtéž.

Satirické a zesměšňující stereotypy cliftonek si tradičně vybíralo lidové divadlo: například v roce 1944 ohlásila Dělnická beseda v Karlíně scénické vzpomínkové pásmo *Léon Clifton*.⁴²² Inscenovaná pravděpodobně nebyla veselohra Jana Nerada *Zlatý právní zástupce*, psaná v roce 1940. Léon Clifton je v Neradově úvodu charakterizován jako „směšný hrdina, právě jako jeho kladívko, směšné jsou i jeho intuice a všechny jím hromaděné pravdy, logické uzávěry ‚veleducha‘ jsou paradoxní právě jako postava hrdiny a rozplynou se vniveč. Všechna, či téměř všechna braková literatura vyrůstá v Americe a těžko, ba nemožno bylo přesadit postavu hrdiny do jiného prostředí.“⁴²³

Po druhé světové válce se už (i díky legislativě a boji proti literárnímu braku) žádný z českých nakladatelů nepokusil sešitové edice podobné *Detektivním novellám* vydávat. „Doufejme, že žádného podnikatele nenapadne zvednout krvavou ruku a znovu s její pomocí zabít vkus našeho lidu,“⁴²⁴ napsal Jaroslav Morák již v roce 1945. Výjimkou zůstaly jen sešitky dětské série *Bojovníci* (1945–1947, 31 sv.), která vycházela v nakladatelství Orbis jako možná protiváha kuratorním textům z protektorátu, a série *Polnice* (1946–1948, 30 sv.) z nakladatelství Toužimský a Moravec, které byly ovšem v dobovém tisku kritizovány jako pokus o „rodokapsy pro děti.“

Detektivní novelly byly využity pro koláž na obálce časopisu *Junák* v roce 1946, aby ilustrovaly redakční text nazvaný *Nesmrtelné hlouposti*. Citacemi z mnoha sešitových edic se snažila redakce slovy fiktivního spolupracovníka Van Holsta přesvědčit čtenáře *Junáka* o škodlivosti populární literatury: „Tato malá ukázka z jedné z nesčetných cliftonek jistě postačí, aby se vám z nich udělalo nevolno.“⁴²⁵ Zároveň v článku dochází k tradiční bezradnosti vychovatelů, protože lákavost dobrodružství a senzačnosti v určitém věku, spojenou někdy i s mírou vzdělání, vždy převálcovala nabízenou „ušlechtilou“ četbu typu

⁴²² -é: Dělnická beseda v Karlíně. Polední list XVIII, 27. 1. 1944, č. 26, s. 2

⁴²³ NERAD, Jan: *Zlatý právní zástupce*. Rukopis bez data, umístěný v knihovně Divadelního ústavu, sig. P 959, s. [2], Obsah: Manželé Helena a Hanibal Hamiltonovi podvádí jeden druhého. Hanibal jde na oko na schůzi správní rady, aby se sešel se svou milenkou Elou, za paní Helenou přijde její milenec Oskar. Ten způsobí v domě hluk a tak služka Marta se svým milencem zavolají na pomoc detektivy Cliftona a Watsona. Ti se v domě chovají poněkud anarchisticky, vypijí nalezený koňak, udělají si kávu, sní co najdou a pak se jde Watson vykoupat a Clifton na chvíli zmožený usne. Do domu přijde opravdový bandita Al Capone, kterého ale Clifton náhodou zneškodní, poté se situace začne zamotávat, přijde policie, která pozatýká koho může a nakonec odvede Al Capona, aby se do domu vrátil Hanibal se svou milenkou. V tu chvíli se ovšem zjistí, že Oskar a Ela jsou manželé Islandovi a tak se díky záměnám a nejrůznějším situačním gagům dostanou praví manželé k sobě a všichni při společné ranní snídani dělají, že se nic nestalo. Jan Nerad využívá k pohybu děje různé prvky vybrané z cliftonek, například Cliftonovo kladívko, které je ve skutečnosti perlík, jímž detektiv bezohledně rozbíjí dveře. V jednu chvíli, kdy postavy neví jak pokračovat, vytáhnou najednou z kapes rodokapsy a začnou z nich citovat..

⁴²⁴ J. M. [=MORÁK, Jaroslav]: Historie krvavé ruky. Kdo je Tom Shark? Severočeská Mladá fronta I, 24. 11. 1945, č. 170, s. 4.

⁴²⁵ Redakce: *Nesmrtelné hlouposti*. *Junák* XXIX, 14. 11. 1946, č. 11, s. 168.

Babičky Boženy Němcové: „Rozumný člověk může číst všechno, ale musí si umět vybrat, co je dobré a co je špatné. Škoda drahocenného času, stráveného nad špatnou knihou.“⁴²⁶

Tato logika naprosto převážila v nastupující dekádě ve znamení „řízené četby“, která omezila jakoukoliv možnost čtenářova svobodného výběru. Jako „bezpečný literární brak“ jsou tudíž cliftonky vedeny i v cenzurním indexu *Seznam nepřátelské, závadné, zastaralé a nežádoucí literatury* z roku 1954.⁴²⁷ Nová četba pro mládež v poválečném Československu se musela obejít bez odsuzovaného literárního braku všeho druhu.⁴²⁸ Výsledkem byla přerušovaná kontinuita ve vydávání sešitových edic (a populární literatury vůbec), která trvala až do roku 1989, třebaže v šedesátých letech vznikly dílčí pokusy to zvrátit – později byly trpěny sešitové edice *Karavana* a *Veronika*, určené zejména dětským čtenářům.

Pokud se o sešitových edicích v padesátých letech psalo, tak jen jako o výplodu kapitalismu, ba fašismu. A protože nebylo možné přehlédnout, že sešitové edice v tehdejší Západní Německu nadále vycházely v obřích nákladech, dobový tisk je využíval jako propagandistický argument v boji s nepřítelem, k čemuž ovšem mohla tamní praxe dávat jasnou záminku. Typickou ukázkou je článek *Tom Mix v uniformě wehrmachtu* z *Rudého práva* z roku 1958⁴²⁹, ve kterém jeho autor Karel Douděra upozorňuje na novou edici *Der Landser* z vydavatelství Pabel-Moewig z Rastattu: „Jeden z těchto sešitků, které lze dostat téměř v každém novinovém stánku za 60 feniků, líčí nasazení hitlerovských ‚zvláštních oddílů‘ v dnech ardenské ofenzivy, které, oblečeny do amerických uniforem a vybaveny americkou výzbrojí, vraždily za frontou americké vojáky i belgické civilisty. [...] Věru, všechny ty cliftonky a tommixovky našich mladých let byly pouhou limonádou proti tomuto omamnému jedu nacisticko-militaristických rodokapsů [...]“⁴³⁰

Nostalgické pokusy o návrat k předválečným hrdinům se objevují od šedesátých let. Clifton se znovu stává hrdinou v představení amatérských divadel, tentokrát hlásících se k hnutí divadel malých forem. Satirické divadlo závodního klubu ZKL a obvodní osvětové besedy Brno VI Monokl uvedlo v roce 1963 pásmo nazvané „*Jedem – dýkou – pistolí. Z paměti detektiva Léona Cliftona*“, jehož autory byl Jan Dvořáček a Z. Seidl, režii měl Milan Ferebauer. „*Pásmo přivání ustálené klišé tohoto druhu četby do absurdnosti, paroduje je a*

⁴²⁶ C. d., s. 169. – Nutno dodat, že právě článek v *Junáku* upoutal pozornost řady tehdejších čtenářů, což mi potvrdil před časem sběratel Josef Skorkovský, jehož zájem o sešitové edice lze datovat od této doby.

⁴²⁷ Srovnej ŠÁMAL, Petr: *Soustružníci lidských duší*. Praha, Academia 2009, s. 251, položka 841.

⁴²⁸ O čemž svědčí například velká výstava dětské knihy v Mánesu, kde byly v uzavřených vitrínách „a zcela po právu“ vystaveny „vybrané doklady dětské literatury minulých let: vytřeštěné obálky cliftonek, pestré buffalobilly, sladce uszlžené Hüttlové [...]“ – viz KOVÁŘÍK, Vladimír: *Tricet milionů dětských knih*. *Rudé právo* XXXIX, 25. 5. 1959, č. 143, s. 2.

⁴²⁹ (dra) [=DOUDĚRA, Karel]: *Tom Mix v uniformě wehrmachtu*. *Rudé právo* XXXVIII, 22. 3. 1958, č. 81, s. 4.

⁴³⁰ Tamtéž.

nenásilnou formou konfrontuje se skutečností. Jistý záměr výchovný, který se ve scénkách projevuje, vystupuje ovšem někdy na povrch až příliš jasně; také herecké projevy členů divadélka snesou jen mírná měřítká hodnocení.“⁴³¹

V roce 1967 pak Liberecké divadlo Y přišlo s hrou *Předposlední případ Leona Cliftona* napsanou Zdeňkem Hořínkem a režisérem Janem Schmidem. Hra byla velkou improvizací, dobová kritika dokonce neváhala s charakteristikou „zjevná demonstrace proti všem pomocným scénickým prostředkům“⁴³², přičemž jejím „výhodiskem byl určitý konvenční žánr (braková detektivka či spíše krvák) a nejasný fabulační půdorys; divadelní přenos nepovedené epické předlohy, její scénické řešení, rozvržení do hereckých akcí a promluv vznikalo v četných pokusech při zkouškách. [...] Absurdní detektivka s legendárním hrdinou, který se rozdělil na dvě herecké kreace či spíše na jednu kreaci dvou herců, se rozložila tak důkladně, že řešení konfuze situace na konci nemohlo být pseudořešením, scelování rozpadajícího se systému hry se muselo ukázat iluzí. Přirozenému anarchistickému sklonu herců se nechal volný průchod, každý dostal příležitost předvést, co umí (od zpěvu, tance, rvaček až po hathajógu), včetně feny Lucky, vržené 2. července 1964 ve Vysokém, která mohla uplatnit svůj jediný kousek s kostkou cukru na čumáku. Účinkující pak patrně poněkud překvapilo, když tomu, co bylo tak bezohledně rozkládáno až k vyloženému antismyslu, byly po premiéře kritikem přičítány aktuální významy společenské.“⁴³³ V té samé době si poznamenává Josef Hiršal (1920–2003): „Doba je tak seriózní, že se na žádné seriózní čtení nemohu koncentrovat, takže si čtu staré cliftonky, které jsem našel...“⁴³⁴

Jestliže pozoruhodným restartem v šedesátých letech prošla postava Nicka Cartera, jehož série byla po úspěchu Jamese Bonda obnovena, přičemž Carterova postava dostala novou podobu a i zájemce,⁴³⁵ Léon Clifton podobnou příležitost nedostal. Jen na sklonku desetiletí v atmosféře několika měsíců relativního nakladatelského chaosu, k němuž došlo bezprostředně po okupaci 1968, vzniklo pár pokusů jej znovu představit soudobým čtenářům. Patří k nim knihy *Tři detektivové a Buffalo Bill a Léon Clifton se vrací* a aktivita krátkodobě vycházející časopisecké *Revue Smaragd*, která v číslech 2 a 3 (1969 a 1970) převzala šest příběhů z

⁴³¹ -jh-: Monokl: „Jedem – dýkou – pistolí“. Rovnost LXXVIII, 9. 4. 1963, č. 85, s. 4. – Srovnej též -lý: Na skok u Leona Cliftona. Ochotnické divadlo IX, červenec 1963, č. 7, s. 161. – Clifton se mj. objevuje také v pásmu scének a písniček plzeňského divadélka SOUZDIFOR v režii Stanislava Spurného, viz PUCHINGEROVÁ, L.[ibuše]: Úspěch a neúspěch SOUZDIFORU. Pravda XLVI, 27. 11. 1965, č. 384, s. [3].

⁴³² kř [=KŘEMENÁKOVÁ, Anna]: Studio Y..., Kulturní tvorba V, 11. 5. 1967, s. 12.

⁴³³ HOŘÍNEK, Zdeňk: Y. Divadlo XX, prosinec 1969, č. 9-10, s. 13–14.

⁴³⁴ HIRŠAL, Josef a GRÖGEROVÁ, Bohumila: Let let. Pokus o rekapitulaci. Díl 3 (1966–1968). Praha, Mladá fronta 1994, s. 358.

⁴³⁵ Ostatně Nick Carter jako hrdina snímku *Adéla ještě nevečeřela* (1977, r. Oldřich Lipský) to jen potvrzuje.

někdejšího *Ahoje*, tentokrát i s uvedením autora.⁴³⁶ Revue, která své třetí (a poslední) číslo pojmenovala „Konec Léona Cliftona“, evidentně chtěla tímto připomenutím navazovat na postavu prvního českého seriálového detektiva.

Za normalizace „Clifton“ jako označení sice nadále přetrvává v české slovní zásobě, nicméně v kulturní paměti živoří jako vzdálená vzpomínka na svět „kdysi“, oživovaná podivuhodnými „archivními návraty“, jako je třeba kratičká cliftonovská povídka v kuchařce Achille Gregora (1910–1998)⁴³⁷ nebo přetištění zkráceného svazku DN1/125 v antologii *Sherlockové Holmesové*.⁴³⁸ K těmto podivuhodným setkáním s Cliftonem lze přičíst i výše zmíněný článek Evy Fridové *Hrdina Leon* ze samizdatového časopisu *Acta incognitorum*.⁴³⁹

Zároveň se řada sešitových edic objevovala v knižním fondu nezávislé Svépomocné lidové knihovny Hrobka (SLK Hrobka), kterou vytvořila stolní společnost manželek vězněných disidentů, nazvaná nejprve spolek Brr a později vystupující pod titulem jejich samizdatového časopisu *Nový brak*. Spolek založily v roce 1980 Olga Stankovičová a Jarmila Bělíková (ve spolupráci s Vlastimilem Třešňákem), v *Novém braku* se však angažovaly i Petruška Šustrová a Olga Havlová. SLK Hrobka shromažďovala populární literaturu na profesionální úrovni, protože ji vedli vystudovaní knihovníci manželé Andrej a Olga Stankovičovi, přičemž Olga vytvořila výpůjční řád, katalog a evidovala jednotlivé přírůstky.⁴⁴⁰ Fond obsáhl přes 500 svazků, zahrnující tomsharkovky, rodokapsy a též Reschalův *Tajemný aeroplán* a svazek *Bankéřovo tajemství*, tj. DN5/32, s typicky „hrobkovskou“ charakteristikou: „*Plukovník střelen zlatou kulí klíčovou dírkou přímo do srdce a Léon snorí, snorí, bankéřova žena skáče z okna! Co dodávat?*“⁴⁴¹

Počátek devadesátých let znamenal ve vztahu k populární literatuře zásadní změnu, neboť spontánně přinesl až neuvěřitelnou vlnu reedic „všeho“, doplněnou i novými sešitovými sériemi, které tehdy vznikaly a zanikaly ve velmi intenzivním tempu. Sešity populární

⁴³⁶ ŠETKA, Otakar: Svatba utopenců, Běs Climethonský a Lidská moucha [tj. původní Muž moucha]. Revue Smaragd 1969, č. 2, s. 28–29; VLČEK, František: Krvavě rudé šlépěje [tj. Krvavé šlépěje], Blázinec dr. Fulmana [tj. Blázinec Mr. Fulmana] a Smrtný Cliftonův pátek. Revue Smaragd 1970, č. 3, s. 14–15. Všechny texty jsou mírně upraveny a zkráceny.

⁴³⁷ GREGOR, Achille: Záhada Leona Stockinga, in Muž v zástěře. 600 receptů. II. vydání. Praha, Avicenum 1983, s. 203–206.

⁴³⁸ „Příběh [...] jsme z čtenářských důvodů zkrátily o některé kapitoly příliš poplatné literárnímu braku“, KOREJČÍK, Jiří: Poznámka, in Sherlockové Holmesové. (ed. Jiří Korejčík), Praha, Československý spisovatel 1988, s. 183.

⁴³⁹ ef [=FRÍDOVÁ, Eva]: Hrdina Leon. *Acta incognitorum* II (smz.), prosinec 1976, č. 4, s. 416–422.

⁴⁴⁰ Fond SLK Hrobka přešel po roce 1989 přešel pod správu knihkupectví Karla Čapka Petra Koháčka. – Informace o Novém braku vychází z hesla Petry Loučové z chystané Encyklopedie českého literárního samizdatu.

⁴⁴¹ H 422 Bankéřovo tajemství. Devátá padesátka, Nový brak (smz.), 1985, s. XI.

literatury byl zcela nepřehledným způsobem reeditovány (speciálně ve vydavatelstvích Návrat, Story, Duna a Gabi, která se plně soustředila na rodokapsovou produkci třicátých a čtyřicátých let), nově překládány zejména z němčiny (sešitová produkce vydavatelství Moba – Moravská Bastei, NMS: Pražská vydavatelská společnost a též některé řady nakladatelství Ivo Železný), a také nově vznikaly (nakladatelství Ivo Železný, Serie, Olympia). Budoucího badatele v této oblasti může ovšem uklidnit fakt, že většina této sešitové produkce je – na rozdíl od toho, co je předmětem této práce – dostupná ve veřejných knihovnách.

V této explozi všeho, na co si nenáročný uživatel mohl jen vzpomenout, přichází také pokusy o oživení cliftonek. Zároveň tento návrat působí ale jako zjevení z jiného světa. *Detektivní novelly* vyvolávaly jen malý čtenářský zájem, nehledě na to, že pokusy o jejich reedice stály a padaly tím, co noví podnikaví vydavatelé měli u sebe doma a tak byli schopni vydat. Proto touto nejjednodušší cestou nejprve vyšly v reedicích knihy typu *Tři detektivové a Buffalo Bill* (Orbis 1991). Vyškovské Hanácké nakladatelství se pokusilo vytvořit edici nazvanou Klasikové detektivní literatury, v níž vydalo čtyři sešity z počátku série DN1, aby pak pokračovalo reedicemi tomsharkovek i příběhů se Sherlockem Holmesem.

Po novém přetisku cliftonovských parodií z *Ahoje* v časopise *Knokaut* (1991)⁴⁴² a vydání knihy *Léon Clifton a Tom Shark* v nakladatelství Magnet (1992) se pak cliftonky jako takové přestávají vůbec vydávat, neboť v konkurenci hojně vydávaných detektivek nejrůznější proveniencí a kvality neměly šanci se prosadit. Jejich poněkud bizarně staromódní náměty, styl i řešení mohly čtenáře zaujmout jen jednorázově, takže se onen zázrak z počátku dvacátého století se už neopakoval.⁴⁴³ Ostatně po úvodním boomu se vydávání sešitových edic kolem roku 1994 dostalo do úpadku: trh se zcela zasytil, přestože vycházela řada zajímavých a původních detektivních sešitových sérií. Můžeme k nim počítat například příběhy s poručíkem Kobrou a detektivem Mausem, jejichž autor Zdeněk Třešňák (1932–2013) je psal pod jménem Kenneth Westley, nebo kriminálních příběhy *Inspektor Martin Rust – důvěrná sdělení* (nakl. Moba, 1993–1994, 18 sv.), kterou inicioval Roman Cílek a jejichž každou část psal jiný spisovatel.

⁴⁴² ŠETKA, Otakar: Svatba utopenců. *Knokaut* II, 1991, č. 10, s. 34–37; týž: Běs Climethonský. *Knokaut* II, 1991, č. 11, s. 60–64; týž: Lidská moucha [tj. původní Muž moucha]. *Knokaut* II, 1991, č. 12, s. 51–53. Verze všech tří povídek jsou převzaté z *Revue Smaragd*. – V *Knokautu* byla otištěna též novela 225 *Hrozná pomsta*. *Knokaut* I, 1990, č. 7, s. 24–29.

⁴⁴³ V roce 2007 to potvrzuje i Pavel Mandys: „Přičemž na rozdíl od románů *Vlasty Javořické* a *hrdinů jako Kája Mařík* nebo *Pobožný střelec* se příběhy *Léona Cliftona* neobjevily ani v polistopadovém přívalu – patrně nakladatelům připadaly příliš zastaralé a raději se chopili modernějších thrillerů převážně anglosaské produkce.“ MANDYS, Pavel: Léon Clifton po sto letech. Překvapivé oživení šestákového hrdiny. Týden XIV, 10. 4. 2007, č. 15, s. 94.

Autorem, jenž se pokusil vymazání cliftonek z paměti vzdorovat, by spisovatel Jaroslav Velinský (1932–2012), který v roce 1990 pomáhal rozbíhat novodobé vydávání *Rodokapsu*.⁴⁴⁴ Počínaje rokem 1991 Velinský z *Rodokapsu* odešel a začal krátkodobě spolupracovat s agenturou ITA – Intertramp, na jejíž objednávku napsal několik pokračování *Detektivních novell*; následně pak přecházel – s pravděpodobně již napsanými texty – do dalších krátkodechých vydavatelských podniků.

V nakladatelství ITA tak v roce 1991 vyšly dvě Velinského cliftonky *Oběti jezera Michigan* a *Zlatá cihla* a ve vydavatelství Folk & country klub / agentura Janow Zlín svazek *Vražda v Harlemském divadle* (1992). Poslední dva tituly – *Sedm oběšenců* a *Pekelná brána* – pak Velinský vydal v roce 1994 vydal v *Napínavých novinách*, což bylo periodikum novinového formátu vydávané pražským nakladatelstvím Série – Napínavé noviny ale nepřežily dvě čísla. Už jen z tohoto výčtu si dokážeme představit chaos, jaký panoval v ještě neustálené vydavatelské branži.

Velinský se pokusil převzít z původní série některé motivy a znovu je převyprávět, a to s respektem k obecně úspěšnějším modelům detektivní prózy. Po vzoru Conana Doylea si totiž zvolil vypravěče v první osobě, kterým je Cliftonův dlouholetý přítel Dick Clarkson. Ve shodě se zvykem skrývat autorství za anglicky znějící pseudonym, šel přitom Velinský tak daleko, že povídky nepodepsal a v copyrightu je důsledně uváděn Richard Clarkson, Chicago. Tomu v povídce *Sedm oběšenců* odpovídá také stylizace poznámky pod čarou, v níž bezejmenný „překladatel“ vysvětluje slovní hříčku pracující se záměnou slova liar a Lear.⁴⁴⁵ Časově Velinský přesunul hrdinu do dvacátých let a vyfabulovat též nové postavy poručíka Norrise z chicagské policie, doktora Grahama a vyšetřovatele okresního návladního Johna Shantyho.

První z Velinského povídek námětově ještě vychází ze svazku DN1/17: v jezeře jsou nalezeni dva spolu svázaní sebevrazi, podle zanechaného dopisu na rozloučenou milenci, ovšem Clifton dokáže, že šlo o vraždu. Oběti se jmenují stejně jako v *Detektivních novellách* James Peterson a Lydie Brightová, přičemž Peterson je (také ve shodě s DN1/17) spisovatel. Nikoliv ale jako nadějný povídkář Pon Teres, ale coby beznadějný pisálek Stephen Watherstone, jehož rodině nadto patří téměř polovina akcií novin, kde jeho texty vycházejí. S tím, jak se děj posouvá k další vraždě, se také Velinský vzdaluje od konstrukce původního

⁴⁴⁴ Ostatně zde byly za Velinského účasti také v roce 1990 reeditovány některé svazky *Detektivních novell* – v *Rodokapsu* č. 1 (J. Velinský: *Mrtvý z Olivetské hory*) svazek 235 *Osudný dar*, v č. 2 (W. Crosny: *Město pavouků*) svazek 20 *Osudný proužek papíru*, v č. 4 (E. Wallace: *Sanders od řeky*) svazek 72 *Hôtel „U dvanácti mrtvých“*, v č. 5 (Ch. Stonebridge [=J. Velinský]: *Setkání v Oloho*) svazek 84 *Dynamitová svíce* a v č. 6 (H. R. Haggard: *Heu-heu, příšera*) svazek 10 *Tajemství rukavičky*.

⁴⁴⁵ *Sedm oběšených*. Napínavé noviny č. 1. Praha, Serie 1994, s. 12.

Cliftonova dobrodružství a směřuje k odlišnému rozuzlení. Součástí Velinského hry s původní předlohou jsou i posměšné úvahy o psaní a kritice: „*A co literární kritika?*“ *zeptal se Clifton. / „Kritika?“ řekl Lyndon a zvedl obočí. „Ta se dá koupit velice lacino, pánové.“*⁴⁴⁶

Následující *Zlatá cihla* již zpracovává původní Velinského námět: odehrává se na automobilových závodech v Indianopolisu, kde je v dláždění jedna speciální cihla vyrobená ze zlata. Ta se stane samozřejmě předmětem krádeže, kterou Clifton vyřeší, stejně jako *Vraždu v Harlemském divadle*, kde se brutálně zavražděná herečka ze společnosti černošských herců mimoděk zaplete do obchodu s drogami. Drogy a gangsteři jsou obsahem i *Sedmi oběšenců*, kde Clifton pomáhá vyřešit zvláštní sebevraždy, z nichž se vyklube dílo šíleného maniaka z řad policie. Poslední Velinského cliftonka, *Pekelná brána*, se pak odehrává v New Yorku a zabývá se vraždou několika mužů, kteří na stavbě našli osmadvacet zlatých mincí z osmnáctého století.

Případy jsou řešeny zejména pomocí dialogů, přičemž Clarkson vždy jen zaznamenává čeho je svědkem, aniž by vstupoval do děje jako aktivní osoba. Proto je pokaždé mírně překvapen, když se na posledních stránkách objeví pachatel. Repetitivní jsou situace, kdy se Clifton ptá, zda má Clarkson s sebou zbraň, případně kdy využívá Clarksonových peněz na placení všeho, aniž by sám cokoliv zaplatil. Typické je též používání Cliftonova kladívka, zde ovšem transformovaného ve speciální vynález jménem *key-hammer*. Styl vyprávění je více ovlivněn gangsterkami drsné školy: „*Pajda McDiwitt se vrhl za vysoké opěradlo křesla: jeho luger přitom plival olovo. Od lenošky práskla další rána.*“⁴⁴⁷ Nacházíme tu i mírné pomrkávání po čtenáři a až chandlerovsky naučené dialogy, které jsou bližší Velinského jiným detektivkám: „*[...] Pokud si přejete, můžete si k tomu přimyslet můj pohled, v němž se zrcadlí staletý stesk pokořené rasy.*“ / „*Slyším z dále charlestoneké zvony,*“ *řekl Clifton.*⁴⁴⁸

Velinský v psaní cliftonek již nepokračoval, patrně proto, že se mu zdálo zajímavější objevený model vypravování replikovat ve zcela původní sérii o šerifovi Buckovi Lee, kterou začal psát od roku 1993.

Konec celého „případu Clifton“ by ale nebyl úplný bez jednoho z podstatných rysů celé série a jejího pokračování: hlavní postava totiž musí tu a tam zemřít, aby poté mohl znovu vstát z mrtvých. Připomeňme si, že po *Cliftonově smrti* (DN1/275) se hrdina vrací v obnovené

⁴⁴⁶ CLARKSON, Dick [=VELINSKÝ, Jaroslav]: Oběti jezera Michigan. Praha, ITA – Intertramp agentura 1991, s. 18.

⁴⁴⁷ CLARKSON, Dick [=VELINSKÝ, Jaroslav]: Zlatá cihla. Praha, ITA – Intertramp agentura 1991, s. 44.

⁴⁴⁸ CLARKSON, Dick [=VELINSKÝ, Jaroslav]: Vražda v Harlemském divadle. Folk & Country klub Praha a agentura JANOW Zlín, 1992.

sérii v průběhu první poloviny dvacátého století ještě pětkrát. A i když je v parafrázích detektiv zničen ve stoupě i rozpuštěný ve vaně s kyselinou, vždy znovu přijde na scénu.

V devadesátých letech za jeho zmrtvýchvstání „může“ Eva Obůrková (*1967), která po Jaroslavu Velinském působila v agentuře ITA, respektive v nakladatelství Duna s.r.o., do něhož se tato agentura transformovala. Obůrková v této době literárně adaptovala texty pro sešitovou edici Karo. Pod svým jménem napsala cliftonovský sešit *Poslední případ* (1992), který se na svět Léona Cliftona dívá z úplně jiné perspektivy, z pohledu jeho nevlastní sestry Emberly Gordonové. Ta u svého bratra pracuje jako sekretářka a průběžně reflektuje některé ze zavedených a kanonických motivů, které se Cliftonem tradičně spojují: vychází přitom především z reklamního textu Jenčovy edice. Zajímavostí je i to, že ve svém textu autorka komentuje chování také Cliftonova přítele Dicka Clarksona, což je vzhledem ke kontextu možné vztáhnout i na Jaroslava Velinského: „*Kdysi dávno řešili s Cliftonem několik případů a Dick, který tenkrát snil o dráze slavného spisovatele, dokonce některé sepsal a zveřejnil. Nebyl o ně příliš velký zájem, tvrdívá pan Clarkson a tvářívá se nešťastně. Po pravdě řečeno, nebyl o ně zájem vůbec, ale to se před Clarksonem nesmí říkat...*“⁴⁴⁹ Potřeštěné chování sestry Emberly je naroubováno na syžet vycházející z novely *Šílený lékař* (DN1/30), přičemž autorka ponechává i hororovou atmosféru příběhu o doktorovi, který chce provádět vivisekci na lidech. Kombinace děsivého příběhu s „přízemními“ starostmi Emberly, ale i hospodyně paní Jeffordové, působí velmi osvěživě, zejména pokud se týkají vztahu mezi Léonem Cliftonem a novinářkou Myrnou Borlandovou. Cliftonův konec nastává ve chvíli, kdy jej Borlandová vyfotí s bleskem a oslněný detektiv spadne do hlubiny městské stoky: „*Pochovali ho na hřbitově Amber Hill v polovině července; do země se sice spouštěla jen prázdná rakev, ale to na tragédii nic neměnilo.*“⁴⁵⁰ Tělo Léona Cliftona v této povídce už není nalezeno.

Zůstává tak nadále připraveno vždy znovu vstát z mrtvých a pomáhat zákonu. O což se znovu pokusilo nakladatelství CZ Books, které přesně sto let po vydání prvních sešitů *Detektivních novell* vydalo výbor dvanácti případů ze série DN5, nazvaný *Léon Clifton se vrací...*⁴⁵¹, doplněný „pulповými“ ilustracemi Aloise Křesaly. Paralelně s tímto výběrem vyšly i dva příběhy i v samostatném sešitovém vydání⁴⁵² a také kompaktním disk s nahrávkou příběhu *Hotel u dvanácti mrtvých*, který vznikla původně pro rozhlasový pořad *Pokračování*

⁴⁴⁹ OBŮRKOVÁ, Eva: *Poslední případ*. Praha, Duna s.r.o. [1992], s. 5.

⁴⁵⁰ C. d., s. 46.

⁴⁵¹ *Léon Clifton se vrací...* Praha, CZ Books 2006; obsah: (235) Osudný dar, s. 14–37, (3) Černá rota, s. 40–60, (25) Krčma v lese, s. 62–82, (21) Otcovrah, s. 84–110, (22) Jedem a dýkou, s. 112–136, (84) Dynamitová svíce, s. 138–162, (11) Mrtvola bez hlavy, s. 164–186, (23) Zrádná bankovka, s. 188–212, (26) Tajemství černé truhly, s. 214–238, (30) Šílený lékař, s. 240–264, (36) Postrach detektivů, s. 266–288 a (39) Krev za krev!, s. 290–312.

⁴⁵² *Léon Clifton: Osudný dar / Černá rota*. Praha, CZ Books 2007, označeno jako sv. 1/07.

za pět minut. Pavel Mandys ve své recenzi na výbor cituje nakladatele Michala Zítka, že sice šlo „spíše o nadšeneckou akci“, ale že přesto napjatě očekával, zda si kniha *Léon Clifton se vrací...* najde své čtenáře: „*V takovém případě jsme připraveni ve vydávání Cliftona pokračovat.*“⁴⁵³ – k čemž už nedošlo. V recenzích na tento výbor se opět setkáváme s řadou dojmů a nepřesností, které pronásledují cliftonky dlouhodobě.⁴⁵⁴

Jestliže tedy cliftonky kdysi byly populární četbou a živou součástí vznikající „jiné“ masové literatury a kultury, po sto letech jsou spíše kuriozitou, která má ale schopnost tu a tam se nám znovu připomenout. Kdy a jak Léon Clifton ještě povstane ze svého hrobu, to nám opět ukáže až čas.

⁴⁵³ MANDYS, Pavel: Léon Clifton po sto letech. Překvapivé oživení šestákového hrdiny. Týden XIV, 10. 4. 2007, č. 15, s. 95.

⁴⁵⁴ „*V dobách, kdy byla literatura brána vážně, byly populární ‚cliftonky‘, jichž v letech 1902 až 1910 vyšly víc než tři stovky, dávány za vzor jako příklad brakové, úpadkové tvorby. / Podobně jako známé příběhy Nicka Cartera či Romány do kapsy neboli rodokapsy. Teprve s postupem času se zjistilo, že rodokapsy psali budoucí mistři české prózy, jako třeba Vladimír Neff.*“⁴⁵⁴ K charakteru cliftonek po sto letech se vstřícně a s pochopením vyjádřil Jan Nejedlý, který popsal vztah současné doby k samotným *Detektivním novellám*: „*Dnes tuto běčkovou klasiku čteme jinýma očima. Jako humornou parodii sebe samé, jako nostalgickou ozvěnu starých časů umocněnou půvabným jazykem, jako pohádku (to je ten pravý žánr!), kde dobro vítězí a zlo končí na elektrickém křesle.*“ in NEJEDLÝ, Jan: Kdo se hne, toho skolím! Reflex XVIII, 19. 4. 2007, č. 16, s. 63.

3. ČÁST: KOMENTOVANÁ BIBLIOGRAFIE

Přítomný bibliografický soupis je záměrně více než běžným soupisem sešitové řady *Detektivních novell*. Je hlavně podrobným komentářem všech dostupných sešitů s Léonem Cliftonem, které se nám podařilo dosud získat. Zásadním problémem je již to, že v žádné veřejné knihovně nejsou alespoň ve větším celku zachovány námi sledované sešity. Bylo tedy potřeba využít zdroje soukromých sběratelů, antikvárních nabídek, dlouholeté sbírání materiálů. I přes chybějící svazky se snažíme vytvořit (snad) funkční katalog, který by pro budoucí badatele mohl být maximálně využitelný. Žádná z dostupných bibliografií sešitových edic se doposud nesnažila popsat úplnou podobu svazků, takže jsme stáli před tím jak uchopit jednotlivé sešity. Věříme, že výsledná podoba je srozumitelná a použitelná i do budoucna. I když víme, že prozrazovat detektivky je ten největší hřích proti čtenářskému vkusu, dáváme tento katalog k dispozici i s tím, že případný uživatel nemusí číst anotace a může se spokojit s ostatními informacemi v něm obsaženými.

Zápis jednotlivého sešitu se skládá z devíti položek. První z nich je **bibliografický zápis**, zahrnující informace o svazku, jeho reedicích a lokaci. Podrobně si lze na příkladu prvního sešitu ukázat jednotlivé záznamy:

DN1/1 Vražda ve vagoně č. 17. Autorizovaný překlad. [DN5 pod názvem Zločin ve vagoně č. 17; DN6 pod názvem Vražda vo vagóne číslo 17] / [v týdnu od 6. 6. 1906] / DN1 S [3]–32; DN4 S 3–32; DN6 S [3]–31 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]; DN4, DN6 NKP – Ree DN2/1 – DN3/1 – DN4/1 – DN5/1 [pod názvem Zločin ve vagoně č. 17] – DN6/1 (Vražda vo vagóne číslo 17) – Ree (DN?) in *2x Léon Clifton*. Vyškov, Hanácké nakladatelství 1991, s. 1–18 / (DN4) Praha, nakl. K-V 2014

První číslo – zde DN1/1 – znamená pořadí ve Storchově sérii, po němž následuje název – Vražda ve vagoně č. 17 – uvedený na titulní straně (titulka je obvyklejší než obálka, která se ve větší míře nezachovala). Zmínka o „autorizovaném překladu“ je proměnlivá a v pozdějších svazcích se prakticky neobjevuje. Za lomítkem následuje zpráva o datu vydání, která ovšem je umístěna do hranatých závorek, protože je dostupná z jiného zdroje než ze samotného sešitu. Za dalším lomítkem následuje stránkový rozsah celé povídky, a to ve všech nám dostupných vydáních do poloviny dvacátého století, tedy v emisi DN1, DN4 a DN6. Po rozsahu svazku následuje za lomítkem proměnlivé písmeno A nebo B: jedná se o podtitul,

který se ve svazcích měnil, přičemž pod písmeno A jsme zařadili podtitul „Z paměti amerického detektiva Léona Cliftona“ a pod písmeno B „Dle zápisů amerického detektiva Léona Cliftona“. Za hvězdičkou (*) následuje žánrová charakteristika sešitu. Tu jsme se rozhodli udržet v intencích zápisu, který se dle našeho názoru osvědčil ve *Světě rodokapsu*, a proto používáme charakteristiky DET – detektivní, DOBR – dobrodružná, F – fantazijní, SF – vědeckofantastická, H – horor, přičemž označení SF se bezprostředně týká vynálezů a F přesahům do spiritismu a dalších parapsychologických jevů. Velmi často se ovšem stává, že se žánrové charakteristiky doplňují. Po tomto záznamu následuje lokace svazku, z něhož jsme vycházeli, přičemž soupis sběratelů je zakódován do anonymního Sb1 až Sb10 a jejich totožnost není veřejně přístupná. Následuje soupis reedici, a to vždy číslo emise a číslo svazku – zde DN2/1 – DN3/1 – DN4/1 – DN5/1 [pod názvem *Zločin ve vagoně č. 17*]. V případě slovenského vydání DN6 zde též uvádíme název ve slovenštině (*Vražda vo vagóne číslo 17*). Po těchto reediciích následuje soupis možných reedicií a vydání po roce 1945, tj. v sešitu *2x Léon Clifton* z roku 1991 a v samostatném sešitu z roku 2014.

Následující **Incip** a **Klau** jsou incipit a klauzule svazku. K zavedení této položky v bibliografickém záznamu nás vedla skutečnost existujících fragmentů cliftonek, které se dochovaly bez titulních listů a obálek v řadě soukromých sbírek. Tato položka by měla pomoci při možné budoucí identifikaci sešitů, s čímž souvisí i následující položka **Kapitoly**. Následující položky (**Postavy**, **Lokace**, **Cliftonův převlek a pomůcky** a **Anotace**) se již týkají detailního popisu daného svazku. V některých případech je za **Anotaci** dodána i krátká poznámka, která upozorňuje na případné souvislosti s dalšími svazky.

1906:

DN1 *Vražda ve vagoně č. 17*. Autorizovaný překlad. [DN5 pod názvem *Zločin ve vagoně č. 17*; DN6 pod názvem *Vražda vo vagóne číslo 17*] / [v týdnu od 6. 6. 1906]⁴⁵⁵ / DN1 S [3]–32; DN4 S 3–32; DN6 S [3]–31 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]; DN4, DN6 NKP – Ree DN2/1 – DN3/1 – DN4/1 – DN5/1 (*Zločin ve vagoně č. 17*) – DN6/1 (*Vražda vo vagóne číslo 17*) – Ree (DN?) in *2x Léon Clifton*. Vyškov, Hanácké nakladatelství 1991, s. 1–18 – ree DN4 Praha, nakl. K-V 2014

Incip: Stát Wyoming patří k nejméně známým, ale za to k nejzajímavějším teritoriím Spojených států. / DN6 Stát Wyoming patří k najmenej známým, ale zato k najzaujímavejším teritoriám Spojených Štátov.

Klau: První kapitola počala dobrodružstvím na pacifické dráze, a pestrý román dosud není skončen: Léon *dosud* je velkým detektivem a vypravuje svoje neobyčejné, napínavé příběhy. / DN6 Leon *dosiaľ* je veľkým detektívom a rozpráva svoje neobyčajné, napínavé príhody...

⁴⁵⁵ Dle *Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz* XLVII, 6. 6. 1906, č. 23, s. 328 (uváděno paralelně jako *Detektiv-Novellen. Der Mord im Waggon Nr. 17*).

Kapitoly: DN1 I. Vagon č. 17, s. [3] / II. Vražda, s. [9] / III. Léon, s. 17 / IV. Podezření, s. 22 / V. Zápas, s. 26 // DN4 I. Vagon č. 17, s. 3 / II. Vražda, s. 9 / III. Léon, s. 18 / IV. Podezření, s. 23 / V. Zápas, s. 28 // DN6 I. Vagón č. 17, s. [3] / II. Vražda, s. [9] / III. Leon, s. [17] / IV. Podozrenie, s. [22] / V. Zápas, s. [27]

Postavy: Jim a Bob, dva řidiči lokomotivy / zřízenec vozu č. 17 / guvernér vlaku / Joe Morris koroner státu Idaho / plukovník Stockton / detektiv Black / Dick Mackenzi, lékař / Morrisovi spolucestující / šerif ze Springville

Lokace: železniční trasa do Hastingsu a Brownvillu // Springville: nádraží

Cliftonův převlek a pomůcky: malý ocelový boxer, který stále s sebou nosil

Anot: Uprostřed prosincové noci jede pomalu vlak skrz stát Wyoming. Clifton pracuje ve vlaku jako šestnáctiletá obsluha restauračního vagonu. Ve vlaku se ve vagonu číslo 17 stane vražda. Úřadu koronera se ujme Morris (muž z Idaho) a plukovník Stockton. K nim se přidá detektiv Black z New Yorku. Zabitý je John Mackinson, tělo našel jeho synovec Dick. Je sestavena porota, ohledána mrtvola (zavražděn nožem v krajině srdeční). V zavazadle Dicka Mackinsona jsou nalezeny peníze zavražděného a je proto zatčen. – Clifton v restauračním voze rozebere před porotou důkazy: podezřelý je pan Morris. Toho Léon sleduje a posléze ve stanici Springville ho nechá ve spolupráci s plukovníkem a detektivem Blackem zatknout místním šerifem. Dojde k honičce a Clifton přehajícího Morrise přemůže. Ten je odsouzen a pověšen. Osvobozený synovec Dick daruje všechny ukradené peníze Cliftonovi, který na těchto penězích postaví svůj majetek.

DN2 Záhadný revolver. / [v týdnu od 13. 6. 1906]⁴⁵⁶ / DN1 S [3]–31; DN4 S 3–32 * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]; DN4 NKF [bez obálky] – Ree DN2/97 – DN4/2 – DN5/2 – Ree (DN?) též in *2x Léon Clifton*. Vyškov, Hanácké nakladatelství 1991, s. 19–40

Incip: Je sychravé, únorové ráno.

Klau: Lilly byla osvobozena a v den, kdy rozsudek byl vyneseno, bylo ohromné divadlo do posledního místečka vyprodáno.

Kapitoly: DN1 [bez kapitol] // DN4 I., s. 3 / II., s. 14 / III., s. 27

Postavy: kočí / Cliftonova hospodyně / Harry Robertson, policejní agent / John Tracy, zavražděný / dva policejní úředníci / Charles Dickinson, přítel Johna Tracyho / Mrs. Gertruda Tracyová / Dick Clarkson / Miss Lilly Cheveleyová / milenc Miss Cheveleyové / soudci

Lokace: New York: ulice poblíž Central Parku, kde se nachází Cliftonův dům / dům Johna Tracyho na 4. avenue / divadlo / soudní síň

Cliftonův převlek a pomůcky: vydává se za Roberta Pomersyho // zvětšovací sklo / speciální zvětšovací brejle / drátěná košile

Anot: Za Cliftonem přijde Harry Robertson, který mu sdělí, že se továrník John Tracy zastřelil. Na místě je vyzpovídána Tracyho manželka, která se přizná, že Tracy měl poměr s ženou jménem Lilly. Revolver, kterým se továrník zastřelil, patřil jeho příteli Charlesi Dickinsonovi. V kamnech najde Clifton zbytky spálených dopisů. Po cestě domů uvidí reklamu na vystoupení herečky Lilly Cheveley. Pozve Dicka Clarksona do divadla a pošle herečce kytici; poté ji jako Robert Pomersy provokuje k chybě. Následující den je zinscenován proces, ve kterém to vypadá, že Tracyho zabil jeho žena a Dickinson. Při průběhu příprav je Clifton přepaden a bodnut nožem, ale díky své drátěné košili, kterou nosil, nedojde k úhoně. Při procesu Clifton obviní Lilly, že zabil Tracyho – byl ve spojení s vysoce postavenými úředníky, kteří chtěli zničit vládu státu. Tracy je chtěl vydírat, když mu došly peníze, takže úředníci nabídli milion dolarů právě Cheveleyové, když se jí z Tracyho podaří dostat kýžené listiny. Cheveleyová měla milence, který pracoval u Dickinsona – ukradl mu

⁴⁵⁶ Dle *Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz* XLVII, 13. 6. 1906, č. 24, s. 347.

revolver a Lilly jím pak zastřelila Tracyho a dopisy spálila v kamnech. Přes nesporné důkazy okouznila herečka svou krásou soudní dvůr a byla zproštěna viny.

DN3 Černá rota. [DN6 pod názvem Čierna rota]/ [v týdnu od 20. 6. 1906]⁴⁵⁷ / DN1, DN2 S [3]–27 * DET / DN1, DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/4 – DN3/2 – DN4/11 – DN5/11 – DN6/5 (Čierna rota) – ree (DN?) též 2x *Léon Clifton* (2). Vyškov, Hanácké nakladatelství 1991, s. [19]–40 – DN5 též *Léon Clifton... se vrací*. Praha, CZ Books 2006, s. 40–60, resp. *Léon Clifton: Osudný dar / Černá rota*. Praha, CZ Books 2007, sv. 1/07, s. 29–48

Incip: Ředitel tajné policie v Chicagu, Mr. Charles Stone, přecházel prudkými kroky svou kanceláří.

Klau: Ve městě zavládl opět na nějaký čas – díky velikému detektivovi – klid a pokoj.

Kapitoly: DN1, DN2 [bez kapitol]

Postavy: Mr. Charles Stone, ředitel policie / Julie Sanderová, zavražděná majitelka domu / její vnučka, zavražděná / vrátný v domě paní Sanderové, zavražděn / Pavel Brooks, zavražděný policejní agent / Štěpán Smith, zavražděný policejní agent / bohatý Mexičan, brutálně zavražděn / Ferrad, zavražděný majitel bankovního velkozávodu / Inez Navarro, zavražděná zpěvačka / hotelový sluha / Mr. Dawson aka Bob, jeden z členů Černé tlupy / dva bezejmenní policejní agenti / plukovník Harry Seymour, šéf Černé tlupy / nevěstka nejnižšího řádu

Lokace: Chicago: 9. ulice / dvůr kupce Noela / 18. ulice s bytem zpěvačky Navarro / hotel Central, kde je ubytován Clifton / dům plukovníka Seymoura na 12. ulici / krčma v Green Caves

Cliftonův převlek a pomůcky: vlásenka poněkud zrzavé barvy, maska a přebarvené obočí / maska a oblek zchátralého námořníka // kladívko, kterým otevírá zámky / zázračné brejle, které všechny předměty zvětšují

Anot: V Chicagu se množí případy vražd, mnohdy velice brutálních: bezejmenný Mexičan je nalezen s oddělenou hlavou a s chybějícími končetinami. Clifton, který žije v New Yorku, přijede do Chicaga a pomáhá místní policii, i když je sám ohrožen a sledován. Po vraždě zpěvačky Inez Navarro si všimne Clifton na prstě zemřelé prstenu, na němž je podobizna plukovníka Seymoura. Při prohlídce Seymourova domu jsou nalezeny zbraně, tiskařský lis peníze i mrtvoly, které dokazují, že Seymour je šéf bandy zvané Černá rota. Díky lístku nalezenému v Seymourově stole dojde Clifton v převleku za námořníka do krčmy v Green Caves, kde je málem dopaden, ale včas přivolá policii. Seymour jako šéf roty je raněn a zranění podlehne.

DN1/4 Ohnivým mořem. [DN6 pod názvem Ohnivým morom] / [pravděpodobně v týdnu od 27. 6. 1906]⁴⁵⁸ / DN1 S [3]–26, DN2 S [3]–[26], DN6 S [3]–30 / B * DOBR / DN1 UČL [bez obálky], DN2 Sb3 [bez obálky], DN6 NKP – Ree DN2/5 – DN3/3 – DN6/2 (Ohnivým morom)

Incip: Mr. Clifton opustil, jako každé ráno, přesně v půl osmé svůj malý, vkusný dům. / (6) Mr. Clifton opustil, ako každé ráno, presne o pol ôsmej svoj malý, vkusný dom.

Klau: Sestra i švagr tiskli vše její ruce a malá rodina, vyváznuvší právě smrti, ubírala se do svého útulného domova. / DN6 Sestra i švagor tislí vrelo jej ruky a malá rodina, vyviaznuc práve smrti, uberala sa do svojho útulného domova.

⁴⁵⁷ Dle *Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz* XLVII, 20. 6. 1906, č. 25, s. 359; ovšem v reklamě Stieglmaierova knihkupectví v Českých Budějovicích už uvedeno kolem 5. 6. 1906, viz *Co týden dal* (reklama). *Budivoj* XLII, 5. 6. 1906, č. 45, s. 4.

⁴⁵⁸ Ovšem v reklamě Stieglmaierova knihkupectví v Českých Budějovicích už uvedeno kolem 12. 6. 1906, viz *Co týden dal* (reklama). *Budivoj* XLII, 12. 6. 1906, č. 47, s. 4.

Kapitoly: DN1, DN2 [bez kapitol] // DN6 I., s. [3] / II., s. [6] / III., s. [12] / IV., s. 21 / V., s. [24] / VI., s. [29]

Postavy: Cliftonovy děti / Georg a Mary Hartfordovi, švagr a švagrová Cliftona / Mrs. Cliftonová / služka Anna / vlakvedoucí / strojvůdce Reinert / topič Mack / přednosta stanice v Hiekley / obyvatelé městečka Hiekley / čtyři Číňani

Lokace: Chicago (?): restaurace / nádraží // městečko Hiekley // nádraží v Duluthu

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Ve státech Michigan a Wisconsin zuří lesní požár, který se blíží k místům, kde jsou detektivovy děti u příbuzných (městečko Hiekley). Clifton v zájmu záchrany dětí nasedne na lokomotivu jedoucí tím směrem. Mezi tím se příbuzní s dětmi snaží dostat do městečka Elktona. Vlak dojede včas, naloží obyvatele městečka Hiekley, ale musí projet ohněm. Lidé z vlaku včas vběhnou z vlaku do jezera a tím se zachrání před požárem, který ovšem zničí vlak. V něm ale uhoří tři Číňani, kteří chtěli rabovat v opuštěném městě. (Čtvrtý Číňan je zastřelen na útěku). Na 280 obyvatel je zachráněno a je pro ně vyslán speciální vlak z Duluthu.

DN1/5 Tajemný dům. [DN4 na obálce i titulní listě též Tajemný dům; DN6 pod názvem Tajomný dom] / [v týdnu od 4. 7. 1906]⁴⁵⁹ / DN2 S [3]–30, DN4 S 5–31 * DET / DN2 Sb3, DN4 Sb7, NKP [bez obálky] – Ree DN2/6 a DN2/98 – DN4/3 – DN5/3 – DN6/6 (Tajomný dom) – Ree (DN?) též in *2x Léon Clifton (2)*, Vyškov, Hanácké nakladatelství 1991, s. [1]–18

Incip: V pěkné, pohodlně zařízené pracovně Léona Cliftona, proslulého amerického detektiva, je malá, důvěrná společnost.

Klau: Snad se s ní ještě shledáme...

Kapitoly: DN2 [bez kapitol] // DN4 I., s. 5 / II., s. 11 / III., s. 18 / IV., s. 26 / V., s. 31

Postavy: Miguel Clinton, předseda tajné policie / Dick Clarkson, Cliftonův přítel / James Austin, vůdce banditů / Harry Robertson, detektiv / Bob Albany, stavitel a zloděj / bohatý šlechtic z Kanady (oběť) / dva bezejmenní mrtví / Alice Evansová, mladá žena s andělsky krásným obličejem a spolupracovnice zlodějů / Clintonova služebná / ozbrojení policisté

Lokace: New York: Cliftonova pracovna / Cliftonův tajný byt na 27. ulici / dům stavitele Albanyho na 52. ulici / opuštěný vedlejší dům a jeho zahrada / dům Miguela Clintona / soudní dvůr

Cliftonův převlek a pomůcky: starý, hnědý šat obyčejného muže z lidu, k tomu starý, měkký klobouk // elektrická svítidla, dva dobře nabitě revolvery, dlouhý nůž a několik párů železných náramků / kladívko

Anot: V New Yorku se objevila organizace zlodějů, kterou není možné usvědčit, i když ji policie sleduje. Clifton zatkne vůdce této bandy, Jamese Austina, ale ten přes noc zmizí z vězení. Zároveň tu noc vykradli zločinci místní National-Banku. Clifton se rozhodne prohledat dům stavitele Boba Albanyho, který je podezřelý pro spojení s organizovanou tlupou. V Albanyho domě je překvapen stavitelem, avšak ten mu nebrání v prohledání domu, jenž se zdá být zcela prázdný. Ve sklepě najde Clifton díky kladívku skrytý otvor, ve kterém jsou tři mrtvolky, a dále objeví i skryté padací dveře a tajnou chodbu, která vede do zahrady vedlejšího, zdánlivě opuštěného domu. Poté zahlédne světlo v okně a vplíží se do domu, kde uvidí uprchlého Jamese Austina a jeho komplice, mj. slečnu Alici Evansovou. Clifton neváhá, dojede pro ředitele tajné policie Clintona, přepadnou tajný úkryt a zatknou bandu. Ta je odsouzená za krádeže a vraždy (Austin a Albany dostali elektrické křeslo), ovšem Evansová nebyla na místě a nejsou proti ní důkazy – vše ale vypadá, že se s ní ještě čtenáři setkají.

⁴⁵⁹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 4. 7. 1906, č. 27, s. 387; ovšem v reklamě Stieglmaierova knihkupectví v Českých Budějovicích už uvedeno kolem 19. 6. 1906, viz Co týden dal (reklama). Budivoj XLII, 19. 6. 1906, č. 49, s. 4.

DN1/6 Člověk bestie. Autorizovaný překlad. II. vydání. [DN6 pod názvem Človek bestia] / [v týdnu od 11. 7. 1906]⁴⁶⁰ / DN1, DN5 S [3]–32, DN2 S [3]–31, DN4 S 3–32 / A * DET / DN1 UČL, Sb4 [bez obálky], Sb3 [bez obálky], DN2, DN5 Sb3 [příčemž DN2 bez obálky], DN4 NKP [bez obálky] – Ree DN2/7 – DN3/4 – DN4/4 – DN5/4 – DN6/7 (Človek bestia) – Ree DN1 též knižně jako *Detektivní novelly. Díl II.* Praha, R. Storch [červenec] 1907, zde jako oddíl I.

Incip: Slavný chicagský detektiv Léon Clifton seděl zas jednou po dlouhé době spokojeně ve svém kruhu rodinném.

Klau: Betsy byla nyní bohata, ale zůstala stále u Léona, jsouc nadále průvodkyní jeho dobrodružství a účastnicí jeho slávy.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. / III., s. 14 / IV., s. 19 // DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 14 / IV., s. 19 // DN4 I., s. 3 / II., s. 8 / III., s. 15 / IV., s. 20 // DN5 I. V rodinném kruhu, s. 3 / II. Za noci v ulicích města, s. 8 / III. Betsy pomocníkem svého strýce, s. 15 / IV. V zajetí lupičově, s. 20 / V., s. 24

Postavy: Mary, Cliftonova manželka / jejich děti / Betsy, jeho neteř / Bob, jeho synovec / Harry Powhey, uprchlý zločinec / strážník Dick / Murphy, poštovní úředník / Alice (psaná též jako Annie) Mathewsová / policisté

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / Franklinova třída / poštovní úřad / York Road 37

Cliftonův převlek a pomůcky: použije šaty ponocného

Anot: Clifton je doma a odpočívá s rodinou, když do místnosti přiletí kámen s jakýmsi vzkazem. Clifton vyjde s neteří Betsy ven a vyzná se jí, že kdysi miloval ženu jménem Alice, s níž si slíbili, že pokud bude někdo z nich v nebezpečí, dá druhému vědět – zpráva na kameni je Alicino volání o pomoc. Na ulici je zavražděna dívka, která vzkaz nesla, kdosi po dvojici střelí. Clifton si všimne poblíž místa činu zločince Harryho Powheye, který měl být ve vězení. Betsy banditu odláká tím, že se vydává za prostitutku, Clifton zatím s policií dojde na poštu, protože zavražděná měla v tobolce podací lístek. Ten je na adresu, kam zavedl Powhey i Betsy, která ho svádí. Powhey jí ukáže umučenou a pomalu umírající Alici, jíž chce nechat zemřít, aby mohl zdědit její peníze. Betsy naoko řekne, že ji zabije, a dá znamení Cliftonovi, který je společně s policií před domem. Po potyčce zatkne policie Powheye a uvězní jej na doživotí, Alici se podaří zachránit a Betsy dostane za svou statečnost slušnou odměnu.

DN1/7 Již máme vraha! / [v týdnu od 18. 7. 1906]⁴⁶¹ / DN1, DN2 S [3]–31 * DET / DN1 Sb4 [bez obálky], DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/99 – DN5/21 – Ree DN1 též knižně jako *Detektivní novelly. Díl II.* Praha, R. Storch [červenec] 1907, zde jako oddíl II.

Incip: „Jsem Léon Clifton.

Klau: Brzy po té vrátil se do Chicaga.

Kapitoly: DN1, DN2 I., s. [3] / II., s. [8] / III., s. [12] / IV., s. [17] / V., s. [21] / VI., s. [27]

Postavy: hrabě Gaston d’Aigle-Noir, vrah / Sansboeuf, krčmář, dříve známý jako tatík Píchal / Lapin, zvaný Provázek aka Léon Clifton / lupič Nicet aka Heurtes, zvaný Červený Kohout / komorník hraběte d’Aigle-Noira / Matka Margotová, majitelka hostince Modrá kotva / policejní ředitel

Lokace: Francie: Paříž / zámek hraběte d’Aigle-Noir / Sansboeufova krčma / hostinec Modrá kotva / policejní ředitelství v Paříži

Cliftonův převlek a pomůcky: lupič Lapin, ošumělý a zarostlý ryšavým plnovousem

Anot: Clifton je na návštěvě v Paříži, kde si ho pozve hrabě Gaston d’Aigle-Noir, aby se pokusil vypátrat vrahy jeho tety madame de Neuilly, která byla před dvěma lety zabita a

⁴⁶⁰ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 11. 7. 1906, č. 28, s. 411. – Zřejmě omylem je zde uveden i předchozí svazek 5; reklama na Stieglmaierova knihkupectví v Českých Budějovicích už uvádí kolem 26. 6. 1906, viz Co týden dal (reklama). Budivoj XILII, 26. 6. 1906, č. 51, s. 4.

⁴⁶¹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 18. 7. 1906, č. 29, s. 422.

dosud nebyl objeven vrah. Ozývají se totiž hlasy, že hrabě sám svou tetu zabil, aby se zmocnil jejího majetku. Clifton při prohledání místnosti, kde se zločin stal, najde malý plíšek kovu. – Do Sansboeufovy krčmy přijde ošuntělý lupič Lapin (Clifton), který se vydává za někdejšího krčmářova kumpána – shání zloděje na provedení jisté akce. Je mu doporučen lupič Nicet. – Další den Clifton přijde za hrabětem a tvrdí, že policie zatkla jistého tuláka, u něhož byl nalezen plánec hraběcího zámku. Plánek ovšem ukazuje jiné místo. – V noci vykrade lupič Nicet hraběcí pokoj, je přistižen, ale stačí utéct. Oba zloději jdou do hostince Modrá kotva, kde si mají rozdělit lup, Clifton prozradí svou totožnost a policie Niceta zatkne. Druhý den dojde Clifton za hrabětem a odhalí ho jako vraha – plíšek, který našel, byla část manžetového knoflíčku s hraběcími iniciálami. Hrabě se přizná, ale ve vězení se oběsí.

DN1/8 Dvojenec. / [v týdnu od 25. 7. 1906]⁴⁶² / DN1 S [3]–23 // Diamantové šperky. Humoristická črta ze života zlodějů / DN1 S [27]–32 * DET / DN1 Sb4 [bez obálky] – Ree DN2/29 – DN3/5 – Ree DN1 též knižně jako *Detektivní novelly. Díl II.* Praha, R. Storch [červenec] 1907, zde jako oddíl III.

Incip: Slavný americký detektiv sedí ve své pracovně.

Klau: Na jeho místo dosazen jiný.

Kapitoly: DN1 [bez kapitol]

Postavy: Cliftonův sluha / Miguel Niles, člen správní rady / noční hlídač / ředitel banky / Dick Clarkson / vrátný / James, dvojče ředitele banky

Lokace: Cliftonova pracovna / budova National-Bank / byt Dicka Clarksona

Cliftonův převlek a pomůcky: jednoduchý oblek z tmavého sukna, falešný vous // dva revolvery, elektrická lampa a železné náramky

Anot: K Cliftonovi přijde Miguel Niles, člen správní rady National-Banky. Z ní se ztrácí záhadně velké sumy peněz. Clifton jede do banky a setká se s ředitelem, který zde obývá jeden byt. Ředitel se chová podezřele, Clifton se rozhodne nastěhovat na nějaký čas do banky. Navštíví Dicka Clarksona, kterého požádá, aby s ním hlídal banku. Ubytují se navečer a celou noc hlídkují; i přesto zmizí z banky 15 000 dolarů. – Další noci se nic neděje, až čtvrtý večer uslyší Clifton uprostřed noci tiché kroky. Je to ředitel, který prý uslyšel šramot. Cliftonovi je podezřelý, navíc druhý den opět zmizí větší suma peněz. – Clifton vymyslí lest: naoko odvolají s Dickem hlídky a odjedou se na tajné místo přestrojit. Vráti se do banky v přestrojení a ukryjí se zde do večera. O půlnoci překvapí u pokladny muže, který vypadá jako ředitel banky. Utíká jim, Clifton ovšem potká pravého ředitele. V malém skladišti se ukrývá ředitelovo dvojče James, který celou dobu kradl a ředitel ho kryl. James vyskočí z okna, smrtelně se zraní ale před smrtí se ke všemu dozná; ředitel posléze odejde do penze. –

Diamantové šperky: Clifton vypráví ve společnosti krátkou příhodu, jak policejní komisař poznal podle rukopisu zlodějku šperků, které ukrývala v popelníku kamen.

DN1/9 Detektiv v úzkostech. / [v týdnu od 1. 8. 1906]⁴⁶³ / DN1 S [3]–28 * DET / DN1 Sb3 [bez obálky a titulního listu]; Sb4 [bez obálky] – Ree DN2/30 – DN3/6 – Ree DN1 též knižně jako *Detektivní novelly. Díl II.* Praha, R. Storch [červenec] 1907, zde jako oddíl IV.

Incip: Bylo sychravé podzimní odpoledne.

Klau: Zajisté se s ním ještě často shledáme.

Kapitoly: DN1 I. Důležité listiny, s. [3] / II. Návštěva, s. [7] / III. Překvapení, s. [11] / IV. Sarah Hatfordova, s. [16] / V. U černé veverky, s. [25]

Postavy: Mathews, Cliftonův sluha / neznámá žena, alias / Cliftonův portýr / Joe Cunnings, policista / fiakrista / Marion Brooksová / Dick, její bratr

⁴⁶² Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 25. 7. 1906, č. 29, s. 437.

⁴⁶³ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 1. 8. 1906, č. 30, s. 447.

Lokace: Chicago: Cliftonův dům/ nespecifikované náměstíčko / Ive Smith Street, číslo 57, vila firmy Brooks & Co / Bunkerstreet, dům č. 74 jménem U černé veverky, kde se nachází salon otce Pardala

Cliftonův převlek a pomůcky: obstarlá, as padesátileté žena, skloněná hořem, jménem Sara Hatfordová / vagabund bez zaměstnání

Anot: Clifton dostal zakázku prozkoumat falšování smluv pro americkou marínu. V dokumentech najde i soukromou korespondenci. Do jeho domu přijde neznámá žena, která vypráví smyšlený příběh o neprávem odsouzené dceři. Žena omdlí a než Clifton najde prostředek na její probuzení, zmizí z domu. S ní se ztratí i dokumenty. Při zkoumání se zjistí, že žena byl převlečený neznámý muž, jenž se navíc přestrojil v rychlosti za Cliftona, aby mohl odejít z domu. Clifton ale využije zápisků z nalezené korespondence a zamíří do domu firmy Brooks & Co. Zde navštíví on sám v převleku za ženu dceru továrníka jménem Marion. Clifton se vydává za kartářku a zjistí, že Marion je zamilovaná do obchodníka Pavla Thompsona, který na její popud falšoval smlouvy, aby si zajistil více peněz a její rodiče povolili sňatek. Převlečená žena, která byla u Cliftona, je Marionin bratr Dick (v textu jednou přejmenován na Boba), kterého oba vyhledají v hospodě u otce Pardala (v domě U černé veverky). Tam přijde i bratr Dick v převleku za Cliftona, je přepaden, ale pravý Clifton včas zasáhne a vše se vysvětlí – problém s korupcí i s láskou Marion a obchodníka Thompsona.

DN1/10 Tajemství rukavičky. Autorizovaný překlad. II. vydání. / [pravděpodobně v týdnu od 8. 8. 1906] / DN1 S [3]–26 / B * DET / DN1 UČL, Sb4 [bez obálky] – Ree DN2 26 – DN3/7 – Ree DN1 též knižně jako *Detektivní novelly. Díl II.* Praha, R. Storch [červenec] 1907, zde jako oddíl V. – ree (DN?) H. R. Haggard: *Heu-heu, příšera.* Praha, Art-servis 1990, s. 65–70.

Incip: Jest krásný, jarní den.

Klau: Jak dostal se do jeho vězení smrtící jed, zůstalo navždy tajemstvím.

Kapitoly: DN1 Doslov, s. [27]

Postavy: bezejmenný ředitel policie / strážník / komorná miss Lotte / Cliftonova hospodyně / Mr. Robert Benton / Dick Clarkson / vrátný

Lokace: New York: Central park / Cliftonův byt / 12. ulice, byt Lotte / byt Dicka Clarksona / 21. ulice, byt Roberta Bentona

Cliftonův převlek a pomůcky: zápisník / zvětšovací sklo / ocelová košile

Anot: V New Yorku jsou nalezeny během tří dnů mrtvé umělkyně – tanečnice Lydie Albany, herečka Alice Niles a krasojedkyně Lotte Ainsgwistová. Všechny jsou otráveny tajemným indickým jedem, který okamžitě usmrcuje. – Za Cliftonem přijde ředitel policie a detektiv se s ním domluví, že se na případy podívá. Navštíví byt krasojedkyně a prohlédne její tělo – najde pravou rukavičku sundanou a v ní drobný vpich, zřejmě jehlou. Od sluzky se dozví, že za Lotte chodil poslední dobu neznámý snědý elegán. – Cliftona k sobě pozve Dick Clarkson, že ho seznámí s „černým gentlemanem“, což je podivín Robert Benson, který se nedávno přistěhoval do města. Má na ruce speciální prsten z černého stříbra, který Cliftona zaujme. Sleduje Bensona za ním domů, na druhý den jej konfrontuje se svou domněnkou, že v prstenu je jed a otočením lvích hlaviček, které tvoří prsten, se objeví jehla. Tou pak Benson bodne při podání ruky svou obětí a po jejím úmrtí vykrade byt. Benson se brání, při zápasu chce Cliftona otrávit a pak ho bodne dlouhým nožem, ale Clifton má svou ocelovou košili (kterou nikdy nesundává), a tak se nic nestane. Benson je zatčen, odsouzen, ale trest není vykonán. Sám se otráví ve vězení, ovšem nikdo neví, jak se k němu záhadný indický jed dostal.

DN1/11 Mrtvola bez hlavy. / [v týdnu od 15. 8. 1906]⁴⁶⁴ / DN2 S [3]–32, DN5 3–32 * DET – F / DN2, DN5 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/65 – DN5/22 – Ree DN5 též *Léon Clifton... se vrací*. Praha, CZ Books 2006, s. 164–186

Incip: Obyvatelstvo města Fremontu (okres Sandusky) ve státu Ohio bylo pobouřeno příšerným nálezem, jenž učiněn byl na odlehlém pustém místě za townem (čti taunem), jak nazývána venkovská města v Americe oproti velikým městům, jimž se zde říká „city“.

Klau: „A to je detektiv!“

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 12 / III., s. 16 / IV., s. 21 / V., s. 25 // DN5 I. Mrtvola bez hlavy, s. 3 / II. Podivín santclairský, s. 12 / III. U podivína, s. 16 / IV. Nemilé překvapení, s. 21 / V. Rozluštěná záhada, s. 25

Postavy: James Brown aka Errol Doudley aka Léon Clifton / krejčí Schulz / Hans Schulz / koroner / šerif Burton / dr. Wallace / dr. William Smith / jeho služka / Patrik (psáno i Patrick) Bellham, zahradník dr. Smitha / Samuel, černošský pomocník dr. Smitha

Lokace: město Fremont v Ohio / Detroit, dům dr. Smitha / knihkupectví v Cincinnati / soudní dvůr

Cliftonův převlek a pomůcky: prostě oděný, šedým vousem zarostlý muž, s velkými brýlemi s modrými skly a se sukovitou holí (jako obchodní cestující James Brown) / elegantně oděný muž (sběratel Errol Doudley)

Anot: Chudý krejčí Schulz najde se svým synem při rozebírání zborcené stavby těla bez hlavy. Při vyšetřování se nezjistí nic, na místě se objeví Clifton v převleku za obchodního cestujícího Jamese Browna. Po čase čte Clifton coby Errol Doudley knihu doktora Williama Smitha „Frenologie“: navštíví Smitha a nabídne mu „zvláště tvarovanou lebku“. Lékař pojme k Cliftonovi sympatie a ukáže mu svůj dům, i zvláštní jed, který dokáže zmrazit v těle živočicha krev tak, že nevyteče. Clifton s pomocí policie dojde do Smithova domu a zatkne doktorova černošského pomocníka Samuela, který z vděčnosti – Smith ho zachránil před lynčováním – zabil neznámého muže se zvláštním tvarem lebky a použil doktorův jed, aniž by o tom Smith věděl: myslel si totiž, že muž chtěl spáchat sebevraždu. Clifton se ovšem po odsouzení Samuela projeví jako humanista a pomůže Samuelovi opustit Spojené státy.

DN1/12 Dva zločiny. / [v týdnu od 22. 8. 1906]⁴⁶⁵ / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb1, Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/118 – DN5/23

Incip: Vlák opustil St. Louis, hlavní město Missouri, a plnou parou uháněl k jihu.

Klau: Clifton nyní opustil St. Louis, aby vyhledal „krvavého Irčana“...

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. [10] / III., s. [20]

Postavy: James Welton, obchodník / Burnham, prodavač / Smith aka Patric O’Conell aka „Krvavý Irčan“ / Bill aka Brown aka O’Conell, jeho bratr / holič v St. Louis / šerif v St. Louis / lékař / občan Saunders / paní Harbertová, domovnice

Lokace: Williamsville: nádraží / obchod Jamese Weltona // St. Louis: dům podivína Greena / policejní stanice / byt pana Browna (Billa) v čísle 15

Cliftonův převlek a pomůcky: hrbatý muž se světlým kostkovaným šatem, s kloboukem šedé barvy, hladce vyholen se světlými, řídkými licousy / šedý klobouk, černý knír a černá vlásenka / příbuzný podivína Greena z Anglie

Anot: Clifton v převleku za hrbatého obchodního cestujícího navštíví městečko Williamsville. Chce mluvit s obchodníkem Weltonem ohledně jistého případu. Welton nemá čas, odjede s mužem jménem Smith do St. Louis, kam je Clifton v dalším převleku sleduje. – Welton kdysi prý viděl tři muže na břehu Mississippi, z nichž byl jeden z nich utopen. Den poté za Weltonem přišel Smith a nabídl mu k výhodné koupi dům starého podivína Greena v St. Louis. Právě tam míří Welton se Smithem. Oba zmizí v domě a po chvíli vyjdou, ale

⁴⁶⁴ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 15. 8. 1906, č. 33, s. 468.

⁴⁶⁵ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 22. 8. 1906, č. 34, s. 477.

Clifton si všimne, že za Weltona se kdosi převlékl. Sežene místní policii a prohledají dům, kde najdou zbytek ze spálených šatů, kousek z hole a ve sklepe mrtvolu Weltona, jemuž byla proražena hlava holí a následně rána zasypána kamencem, aby nekrvácela a neprozradila tak vraždu. – Po týdně Clifton zjistí, že se Smithem spolupracoval jistý Bill, kterému podle všeho chyběl na levé ruce část prostředníku. Náhodou je Clifton přítomen havárii na ulici, kde spatří muže jménem Brown s chybějícím prostředníkem. Sleduje ho a později jej chce zatknout. Brown, vystupující pod jménem Bill, však spolkně pilulku s jedem a ještě než zemře, vykoná doznání – za všechno mohl Smith, který byl výtečný hypnotizér a ovládnutím lidí získával peníze. Tak zabil i starého Greena a později i Weltona (to jsou ony „dva zločiny“ z názvu). Smith utekl s penězi, a jak se zjistí, vystupuje pod jménem „Krvavý Irčan“, kterého Clifton zná a hledá již z dřívějška. Jeho pravé jméno je Patrick O’Connell a minutu před svou smrtí Bill/Brown zjistí, že to byl jeho bratr.

DN1/13 Safírový prsten. / [v týdnu od 29. 8. 1906]⁴⁶⁶ / DN1 S [5]–27, DN2 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky], DN2 Sb1 – Ree DN2/120 – DN5/23

Incip: V přední kavárně New–Yorské sedí Mr. Léon Clifton, slavný americký detektiv, a čte právě vyšlé denní zprávy.

Klau: O týden později skončil vrah mrs. Maud Menasto, jejíž safírový prsten stal se mu osudným, na elektickém křesle...

Kapitoly: DN1 [bez kapitol] // DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 14 / IV., s. 16 / V., s. 19 / VI., s. 23 / VII., s. 26

Postavy: Mr. Abbott, policejní komisař / Mrs. Menasto (oběť) / Alice / její služebná / policejní ředitel / Smith, hoteliér / dva policisté / George Gordon, obchodník / Matka Potterová / číšnice / řada lupičů v hostinci / bezejmenný vrah

Lokace: New York: přední kavárna / přízemní domek ve 14. ulici / kancelář policejního ředitele / hotel Netherland / Cliftonův byt / krčma matky Potterové // Chicago: hotel / obchod Georga Gordona na 78. ulici

Cliftonův převlek a pomůcky: podnapilý řemeslník, obličej změnil úplně líčidlem, parukou a falešným vousem, pečlivě pěstěné ruce nalíčil barvou // výtečný revolver / ocelová košile

Anot: Za Cliftonem přijde policejní komisař Abbot, který jej požádá o pomoc. V malém domku se stala vražda mrs. Menasto: její spolubydlící Alice otevřela neznámému muži, který Alici omráčil, svázal a mrs. Menasto zavraždil. Její tělo rozřezal a vhodil do studny. – Při návštěvě Alice se zjistí, že zmizely šperky, na místě najde Clifton pás s nápisem „Gaston Gordon“ a v koupelně manžety s iniciálami G. G. – Oba detektivové navštíví policejního komisaře, který upozorní na to, že je pohřešovaný jeden z hostů z hotelu Netherland, který se zapsal jako Gaston Gordon. V hotelu podle továrních značek Gordonova prádla směřuje stopa do Chicaga. – V Chicagu podle Gordonova kufru najde Clifton jeho příbuzného, obchodníka Georga Gordona. Gaston má alibi, byl v době vraždy v Chicagu. – V New Yorku navštíví Clifton v převleku krčmu matky Potterové, kde se perou dva muži: jeden má prsten, který je podobný ukradenému zavražděné mrs. Menasto. Clifton druhý den muže s pomocí policie zatkne, ovšem zatčený popírá vše. Je zavezen na místo vraždy, kde je usvědčen. Při odvozu do vězení se vrah pokusí o útěk, ale je po honičce lapen. U soudu se přizná, že se díky pradení v hotelu dostal k manžetám Gordona a ty nechal na místě vraždy, aby odlákal stopy; poté je odsouzen ke smrti na elektrickém křesle.

DN1/14 Krvavý Irčan. / [v týdnu od 5. 9. 1906]⁴⁶⁷ / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/119 – DN5/24

⁴⁶⁶ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 29. 8. 1906, č. 35, s. 491.

⁴⁶⁷ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 5. 9. 1906, č. 36, s. 505.

Incip: „Quis, monsieur, New Orleans žíví mnoho krajanů, ale zase také mnoho jich každodenně zahubí.

Klau: Potřásl rukou udívenému Francouzovi, vyšel kvapně z hotelu, vsednul do kočáru a ujížděl k nádraží...

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. [9] / III., s. [17] / IV., s. [26] / V., s. 24

Postavy: Pierre Forgeron / sluha hotelu / vrátný v hotelu / krčmář Jonáš / Tomáš Black / deset policistů / Howard aka Patrick O'Connell, tzv. Krvavý Irčan / šerif

Lokace: New Orleans: nádraží / hotel Paris / krčma „U Jonáše“ v pusté ulici / dům Mr. Howarda / šerifův úřad // Bonnert Carre: nádraží

Cliftonův převlek a pomůcky: William Edvard Taylor, světlé licousy, na hlavě vysoký cylindr s bílou stuhou, na očích modré okuláry. Rezavý šat s černými kostkami, kostkovaný pléd, deštník a hůl s bodcem. Polní kukátko a brašna // Gribly: sešlý, místy záplatovaný oděv, každý kus jiné barvy. Zmačkaný klobouk se schlípenou střechou, sešlapané, přištipkované boty. Ježatý krátký vous, dohněda opálený obličej

Anot: Ve vlaku se seznámí Francouz Forgeron s Angličanem Taylorem (Clifton). Francouz je majitel hotelu v New Orleans a Angličan prý spisovatel, autor dvou románů (*Tajemství Whitechappellu* a *Penězokazí*). Taylor se ubytuje v hotelu, do kterého se později vloudí neznámý pobuda: je to ale Taylor v převleku, ve kterém chce studovat život bahna velkoměsta. – V krčmě U Jonáše sleduje Taylor v převleku (a pod jménem Gribly) dění. Přisedne si k němu muž jménem Black. Ten nabídne Griblymu/Taylorovi práci. Ve městě bydlí jakýsi Howard, který skrývá doma železnou pokladnu s penězi, kterou by mohli Black a Gribly vyloupit. V krčmě dojde k razii a Blacka odvede policie. Taylor/Gribly zatčeného Blacka osvobodí, ale policistovi prozradí, aby Blacka nesledoval. – Druhý den k Jonášovi přijde Black v přestrojení a společně s Taylorem/Griblym/Cliftonem se vydají k Howardovi. Ten však oba překvapí a Blacka zastřelí. Clifton v Howardovi pozná Patricka O'Conella, zvaného Krvavý Irčan, ale O'Connell ho omráčí a uteče. – Odpoledne pomůže Clifton nasednout do vlaku jakémusi stařečkovi, což je převlečený Irčan. Detektiv ho omráčí, odličí a spoutá, pak rekonstruuje předchozí případy. Později je Irčan odsouzen a popraven.

Pozn: Odkaz na svazek DN1/12 (*Dva zločiny*)

DN1/15 Noc v opuštěném domě. / [pravděpodobně v týdnu od 12. 9. 1906] / DN1 S [3]–29, DN5 S 3–?? / A * DET / DN1 Sb3, DN5 Sb1 – Ree DN3/182 – DN5/27 [fragmentární]

Incip: Krásné jarní ráno, plné slunečního jasu, probudilo Chicago ze spánku.

Klau: Léon Clifton přivázal opět jeden list do velikého věnce svých skvělých úspěchů.

Kapitoly: DN1 [bez kapitol] // DN5 I. Sensační zpráva, s. 3 / II. Vidění, s. 18 / III. Stín na okně, s. 21 / IV. V opuštěném domě, s. 27 / V. Závěr, s. 32

Postavy: Road, policejní komisař / Austin, agent / Harry Benton, klenotník / Mrs. Bentonová, jeho žena / miss Betsy, jejich dcera / vrátný / Lotta Smithová, panská / Charles Robertson / Joe Asquith / Gaston Niles aka muž v modrých brýlích / Cliftonova hospodyně / Dick Clarkson

Lokace: [New York]: 18. ulice, dům rodiny Bentonových / ulice / Cliftonův byt / byt Dicka Clarksona / neobydlený dům naproti Cliftonovu bytu

Cliftonův převlek a pomůcky: ocelová košile

Anot: V domě klenotníka Harryho Bentona je ve svém pokoji zastřelen zřejmě speciálně vyvinutou vzduchovou zbraní jeho syn Richards, zároveň jsou ukradeny i klenoty. Nikdo však nic neslyšel. Clifton v doprovodu komisaře Rooda a agenta Austina vyslechne rodinu v jejich domě, přičemž zjistí, že Richardsův přítel byl Gaston Niles, někdejší člen Černé roty. Podezírání ho a má denní vidění, jak se případná vražda mohla stát. – Na cestě domů napadne Cliftona stařec s dlouhým šedým vousem (Niles v přestrojení) a bodne ho nožem do prsou, ovšem Clifton má svou pověstnou ocelovou košili a nic se mu nestane. Když dojde domů,

vidí ve svém bytě stín, který vypadá jako lidský, ale je to jen náhodně osvětlená váza. – Detektiv na několik dní zmizí, pak přijde ke Clarksonovi domů a po večeři jdou spolu do neobydleného domu naproti Cliftonovu. Ve vlastním bytě Clifton nastražil stínovou past, kterou přijde zastřelit z okna protějšího domu Niles, jehož Clifton na místě zatkne. Zjistí se, že pokojská u Bentonových byla s Nílesem spojená a oba jsou pak odsouzeni a potrestáni.

Pozn: Odkaz na DN1/3 (*Černá rota*)

DN1/16 Cesta brlohy zločinců [DN6 pod názvem Cesta brlohami zločinců] / [v týdnu od 19. 9. 1906]⁴⁶⁸ / DN2 S [5]–27, DN5 S 3–32, DN6 S [3]–28 * DET / DN2 Sb3, DN5 Sb1, DN6 NKP – Ree DN2/10 – DN4/7 – DN5/7 – DN6/10 (Cesta brlohami zločinců)

Incip: DN2 Když Léon Clifton studoval za příčinou svého budoucího povolání, jemuž se chtěl věnovati, v New–Yorku, navštěvoval často dům policejního komisaře Johna Ballingtona, jemuž byl zvláště doporučen. // DN5 Krásné jaro, plné slunečního jasu, probudilo Chicago ze spánku. // DN6 Keď Leon Clifton študoval za príčinou svojho budúceho povolania, ktorému sa chcel venovať, v New Yorku, navštevoval často dom policajného komisára Johna Ballingtona, ktorému bol zvlášte odporučený.

Klau: DN2 Ano, ano, „pyšný Bob“, náš výtečný Doolan, je řádný hoch, na toho lze se spolehnouti!“ // DN5 Léon Clifton přivázel opět jeden list do velikého věnce svých skvělých úspěchů. // DN6 Áno, áno, „pyšný Bob“, náš výtečný Doolan, je riadny človek, na toho možno sa spoľahnúť!“

Kapitoly: DN2 Z denníku Léona Cliftona, I., s. [5] / II., s. [12] // DN5 I. Senační zpráva, s. 3 / II. Vidění, s. 18 / III. Stín na okně, s. 21 / IV. V opuštěném domě, s. 27 / V. Závěr, s. 32 // DN6 I., s. [3] / II., s. [11]

Postavy: John Ballington, policejní komisař / Joe Smith / hostinský Benett / Rixton / Bob Doolan / Katte Vardová, kavárnice / zloděj James Martogh

Lokace: New York: dům komisaře Ballingtona / místo před Hooley's theatre / úzká tmavá ulička / Restaurace Joe Smitha / hospoda u otce Benetta / kavárna Million / Cliftonův byt

Cliftonův převlek a pomůcky: ošumělé, staré šaty

Anot: Mladý Clifton debatuje s komisařem Ballingtonem o vyšetřování, ten ho posléze vyzve na pochod nočním městem. Navštíví postupně hospody Joe Smitha, u otce Benetta, kde pohovoří se zlodějem Rixtonem, a pokračují do hospody Million. Ballington shání „pyšného Boba“ Doolana, který snad bude vědět něco o zlodějce „krásné Mary“. V Millionu vypráví Ballington o zde sedícím zloději Martoghovi, poté dojdou domů. Pár dní na to pošle v obálce „pyšný Bob“ lup „krásné Mary“; zapůsobil na ni, aby ho vrátila.

DN1/17 Oběti jezera Michiganského. / [pravděpodobně v týdnu od 28. 9. 1906] / DN2 S [3]–32, DN4 S 3–32 * DET / DN2, DN4 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/11 – DN4/8 – DN5/8

Incip: Na břehu jezera Michigan, asi půl hodiny cesty od Chicago ve směru severním, kupil se hlouček lidí.

Klau: „Přišel jsem sice o jeden list do svého slávovence, však nelituji toho; jen když jsem uchránil nebohé jejich příbuzné veřejné hanby!“

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. [9] / III., s. [15] / IV., s. [20] / V., s. [24] // DN4 I., s. 3 / II., s. 9 / III., s. 16 / IV., s. 21 / V., s. 25

Postavy: Dva strážníci / Mr. Howkins, policejní komisař / policejní lékař / Somy Peterson, velkoobchodník / Willy Bright, průmyslník / Alice Brightová, dcera průmyslníka a sestra zemřelé / neznámý muž / Mrs. Petersonová / Robert Peterson, bratranec zemřelého

Lokace: Chicago: Michiganské jezero / hřbitov / dům Petersonových / Cliftonův dům / městský park

⁴⁶⁸ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 19. 9. 1906, č. 38, s. 530. – Ohlášeny zde jsou také sešity 15 a 17.

Cliftonův převlek a pomůcky: Harry Broock, slušně oděný pán, zarostlý černým plnovousem, s brýlemi se zelenými skly / Angličan Robling

Anot: V Michiganském jezeře je nalezen muž a žena. Clifton jde náhodou kolem. Vypadá to na sebevraždu, najde se i dopis na rozloučenou. Zjistí se, že jde o snoubence Jamese Petersona a Lydii Brightovou. Při ohledání dopisu na rozloučenou vyjde najevo, že jde o text vyříznutý z větší stránky. Clifton navíc najde na knoflíku oběti zachycený černý vlas – při pohřbu si povšimne Lydiiny sestry, černovlásky Alice. Vedle toho zjistí, že Peterson byl nadějný povídkář, který svá díla podepisoval Pon Teres. V převleku za vydavatele Harry Broocka přijde k Petersonům a prohlídne si písemnou pozůstalost po Jamesovi. Finguje náhlou nevolnost a když paní Petersonová jde pro povzbuzující kapky, prohlédne kamna a najde ohořelé papíry, ze nichž byl domnělý dopis vyříznutý. Robert Peterson, bratranec zemřelého, si všimne rozházeného popela a při odchodu chce Cliftona shodit do sklepení. – Den poté za Cliftonem přijde jistá paní Lawrenceová (Alice Brightová), která ho chce otrávit výparry jedu. – Uběhne rok a Alice si má vzít Roberta Petersona. Cliftonovi se nepodařilo dokázat, že by oba měli prsty ve zločinu, který je stále považován za sebevraždu. Clifton najde v parku (po roce!) šifrovaný list, z něhož je evidentní, že Robert s Alicí pomocí chloroformu své příbuzné uspali a pak hodili do jezera. V převleku za Angličana Robling dojde za Petersonem, kterého obviní, ovšem Peterson se rozběhne hlavou proti ocelovému rámu kamen a zabije se. Alici Brightovou navštíví Clifton posléze a doporučí ji, aby se nechala zavřít do blázince, aby zachovala jméno rodičů bez úhony.

DN1/18 Tygří jed [resp. DN2 Tygří jed.] / [v týdnu od 3. 10. 1906]⁴⁶⁹ / DN1 S [3]–32; DN2 [3]–31 / A * DET-HOR / DN1, DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/12 – DN4/9 – DN5/9 – Ree (DN?) též in Jedlička, I. M.: *Léon Clifton se vrací*. Praha, Novinář 1969, s. 5–20

Incip: Léon Clifton, jenž získal si pověsti jednoho z nejslavnějších detektivů amerických, vrátil se zase do svého útulného bytu v Chicagu, když byl konečně dopadnul šesternásobného vraha žen, kterého přes měsíc pronásledoval různými státy severoamerickými. // **Jedlička:** Léon Clifton, jenž si získal pověst jednoho z nejslavnějších amerických detektivů, vrátil se zase do svého útulného bytu v Chicagu.

Klau: Clifton se usmál a pospíchal domů. // **Jedlička:** Nehněvám se na vás.“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. [9] / III., s. [19] / IV., s. 22 / V., s. 27 // DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 17 / IV., s. 20 / V., s. 25

Postavy: Cliftonova rodina / Harbert Harrison, synovec Mac Lindleye / Benjamin Roswall, lékař / hlídači hřbitova / cestovatel / jeho sluha Sidi / policejní ředitel / Anthony Bertel, zvaný „Nožička“, lupič

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / dům velkoobchodníka Lindleye / dům Benjamina Roswalla, nízký domek na obvodu Chicaga / hřbitov / přední restaurant chicagský / soudní dvůr

Cliftonův převlek a pomůcky: nspecifikované přestrojení // kladívko

Anot: Po návratu domů z pronásledování vraha žen je Cliftonovi oznámeno, že na prudký zánět střev zemřel jeho přítel Mac Lindley. Při návštěvě přítelova domu hovoří s Lindleyovým synovcem a univerzálním dědicem, Harbertem Harrisonem, který je podezřelý svým chováním. – Za doktorem Roswalem, kterého kvůli nezákonným operacím zbavili diplomu, dojde Clifton a domluví se s ním na exhumaci těla Mac Lindleye. V noci vyjmou útroby mrtvoly a při tom je Clifton poraněn na tváři skalpelem, kterým byla pitvána mrtvola. Onemocní z toho, ale to nepřekáží ve vyhodnocení výsledků pitvy: v žaludku je nalezena jakási srst. Protože je Roswall chamtivý, nechá ho Clifton zavřít do blázince, aby nemohl prozradit Harrisonovi to, co se stalo. – O týden později sedí Clifton v přestrojení v hostinci a

⁴⁶⁹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 3. 10. 1906, č. 40, s. 560.

vyslechne rozhovor mezi cestovatelem z Indie a Harbertem Harrisonem. Přejde tam cestovatelův sluha, který v Harrisonovi pozná muže, jenž jej zachránil v indické džungli před tygrem. Harrison zapírá, ale Clifton další den vyslechne cestovatelovo vyprávění o zhoubném jedu, který Indové vyrábějí z tygřích chlupů, které namíchají do rýžové kaše. Vydá se k Harrisonovi a najde v železné pokladně balíček tygřích chlupů, ovšem Harrison ho do pokladny zavře a chce ho nechat udusit. Kladívkem se snaží dostat ven, ale téměř omdlí, ovšem do pokladny se ten večer chtěl vloupat lupič Anthony Bertel, zvaný „Nožička“, a Cliftona zachrání. Sváže ho a vybere pokladnu, zatímco Clifton se pomalu snaží dostat se z pout. Ráno dojde k zápasu mezi Cliftonem a Harrisonem, přičemž Clifton nakonec vyhraje. Při soudu je Harrison odsouzen k popravě, ale ještě dříve hodí po Cliftonovi těžký železný kalamář, který Cliftona vážně zraní, ale detektiv útok přežije.

DN1/19 Tajemství hřbitova. / [v týdnu od 10. 10. 1906]⁴⁷⁰ / DN2 S [3]–30 * DET–SF / DN2 Sb2 – Ree DN2/13 a DN2/113 – DN4/10 – DN5/10

Incip: Stará služka mrs. Backerové přiběhla dopoledne k šerifovi města Junction, ve státě Wisconsin, všechna ustrašena.

Klau: Clifton sice přijal peníze, věnoval je však pozůstalým nešťastných detektivů, Thomase a Buckinga.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 10 / IV., s. 21

Postavy: Mary Jeffersonová, služka u paní Backerové / Mr. Potter, šerif / Jonáš Truth aka Gresham, hrobník / úředník v zádušním oddělení / Bucking a Thomas, dva policisté / lékař

Lokace: město Junction ve státu Wisconsin: stanice šerifa / hřbitov / úřad, zádušní oddělení

Cliftonův převlek a pomůcky: kladívko

Anot: K šerifovi města Junction přijde služka Jeffersonová, která ohlásí ztrátu své paní Backerové. Při bližším zkoumání se zjistí, že Backerová dostala poštou dědictví po svém bratru, pak šla k manželovu hrobu a podle svědectví hrobníka ji poté doprovázel neznámý mladý muž. V blízkých bažinách je nalezena rukavička, která náležela paní Backerové. Clifton je ve městě na obchodní záležitosti, prohlídkou hřbitova narazí na lístky z umělé květiny, které měla paní Backerová na klobouku. Hrob číslo 37 je podezřele nový, Clifton požádá o jeho exhumaci. Vezme si s sebou dva policisty, ovšem hrobník Truth odmítá vykonat danou věc a pak zaútočí na Cliftona. Je zpacifikován, policisté ho nechají vykopat hrob, ovšem Truth uprchne a ukryje se ve svém domě. Detektivové ho hlídají a Clifton zatím chce dokopat zbytek hrobu – Truth však zastřelí oba policisty. Clifton najde v hrobě zakopanou mrtvolu zardoušené paní Backerové. Pak vlezde do Truthova domu a ve sklepě najde skrýš. V tu chvíli tam vpadne zdánlivě zabíjený policista Bucking, který je nakonec zastřelen ukrytým Truthem. Clifton objeví, že Truth se ve skutečnosti jmenuje Gresham a patřil k tlupě, kterou se před lety podařilo zneškodnit. Skrze podzemní cestu a hrobky se dostane ven a pronásleduje hrobníka Trutha/Greshama. Po honičce jej chytí a spoutá. Zjistí se, že mnoho obětí okradl a je odsouzen k smrti.

DN1/20 Osudný proužek papíru / [v týdnu od 17. 10. 1906]⁴⁷¹ / DN1 [3]–26, DN2 S [3]–25 // Co se najde ve skrýši zlodějů / DN1 S [27]–32, DN2 S [28]–32 * DET / DN1 Sb3 [bez obálky a titulního listu], DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/14 – DN3/8 – Ree (DN?) in W. Crosny: *Město pavouků*. Praha, Art-servis 1990, s. 60–67.

Incip: Rázem osmé hodiny ranní vstoupil pokladník Charles Crate do domu velkoobchodníka Miguela Dickinsona, v jehož kanceláři byl již po několik let zaměstnán.

Klau: Brzy po rozvodu manželů Dickinsonových slavil Charles Crate svůj sňatek se štíhlou miss Lydií, která mu stále, i v době kdy byl z krádeže podezříván, věrnou zůstala.

⁴⁷⁰ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 10. 10. 1906, č. 41, s. 578.

⁴⁷¹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 17. 10. 1906, č. 42, s. 596.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 17 / III., s. 20 // DN2 I., s. [3] / II., s. [17] / III., s. [20]

Postavy: Charles Crate, pokladník / Miguel Dickinson, velkoobchodník / policejní komisař Conway / Maud Dickinsonová, manželka velkoobchodníka / policejní agent Smith / Miss Lydie, přítelkyně rodiny Dickinsonových a milenka pokladníka Cratea / Mrs. Hennyová, modistka

Lokace: Chicago: dům velkoobchodníka Dickinsona / závod modistky Hennyové

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Z pokladny obchodníka Dickinsona se přes noc ztratilo 10 000 dolarů, podezříván je pokladník Crate. S policií přijde i Clifton, který vyslechne všechny přítomné, zjistí, že Crate měl dluhy a je tedy pravděpodobné, že peníze ukradl. Naoko jej zatkne. Mezi tím se Maud Dickinsonová s přítelkyní Lydií vydá do města na nákupy, ovšem Lydie, která je nešťastná ze zadržení pokladníka, zjistí, že Maud platí hotově větší obnos peněz. Clifton se vrátí do domu velkoobchodníka, zjistí, že poplašené zařízení bylo zničeno. Lydie večer přetím viděla paní Maud s kleštěmi v rukách. Na nočním stolku nechala Dickinsonová ležet proužek papíru, kterým byly převázány bankovky. Večer přetím byl Dickinson uspaný chloralem, který mu manželka nalila do koňaku. I když je zlodějka odhalena, Dickinson se s ní rozvede, ale nechá ji dosti vysokou rentu na její další život. – **Co se najde ve skrýši zlodějů:** Clifton vypátrá síť drobných zlodějíčků – jejich šéfem je starý Irčan Pat O’Flanagan. Toho sleduje detektiv „zrzavý John“: v jedné z krčem má Irčan ve sklepe svůj brloh i skladiště. Tam se za ním vydá Clifton s dvěma detektivy a za kamny najde skrytý prostor.

DN1/21 Otcovrah. [v DN5 pod názvem Zlosyn] / [pravděpodobně v týdnu od 24. 10. 1906] / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb2 – Ree DN2/15 – DN4/13 – DN5/13 (Zlosyn) – Ree DN5 též *Léon Clifton... se vrací*. Praha, CZ Books 2006, s. 84–110

Incip: Léon Clifton, znamenitý detektiv americký, chystal se právě opustiti svou pracovnu, aby se odebral na bursu.

Klau: Clifton byl spokojen s tímto svým novým úspěchem.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 14 / IV., s. 20 / V., s. 26

Postavy: Jack Hamilton, agent tajné policie / Thomson, ředitel policie / Abraham Grefield, oběť / John Walker, jeho sluha /

Lokace: Chicago: Cliftonův byt / policejní ředitelství / 30. avenue, dům Grefieldův /

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Za Cliftonem přijde detektiv Hamilton, že si ho žádá šéf policie Thomson. Clifotn jde však nejdřív na burzu a pak teprve na policii, hněvá se na Thomsona z předešlé doby. Podivín Grefield je nalezen v zamčené místnosti ubodán, jeho sluha má na šatech stopy krve, ale o ničem neví. Na místě najde Clifton zapomenutý knoflík z rukávu a ve vázičce štítek s iniciální W. G. V místnosti sluhy najde vražednou zbraň, poté jde do vazby za sluhou a zjistí, že Grefield měl syna Williama, kterého ovšem vydědil. – Policie zajistí výpověď krejčího Howarda, který slyšel jak se onen den hádal Grefield se svým synem.

DN1/22 Jedem a dýkou / [v týdnu od 31. 10. 1906]⁴⁷² / DN2 S [3]–31 * DET / DN2 Sb4 [bez obálky] – Ree DN2/16 – DN4/14 – DN5/14 – Ree DN5 in *Léon Clifton... se vrací*. Praha, CZ Books 2006, s. 112–136

Incip: „Betsy, četla jsi již ranní list?“

Klau: Mr. Thomson objal Cliftona a nazval jej svým drahým bratrem; nemusil se již báti, že pozbude místa ředitele policie, když byl navždy neškodným učiněn postrach New–Yorku, jenž pracoval jedem a dýkou.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. [9] / III., s. [15] / IV., s. [19] / V., s. [28]

⁴⁷² Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 24. 10. 1906, č. 43, s. 612. – Datování je zřejmě mylné (předchozí číslo bylo vynecháno). Pravděpodobnější je 31. 10. 1906.

Postavy: Betsy / mrs. Cliftonová / Mr. Thomson / Anie Kummingsová aka Nathaniel Boon aka Kate Maxwelllová aka George Woods aka Erna Woodsová / Cliftonův synovec Bob / obě Cliftonovy děti / mrs. Sheridanová / mrs. Jobbová, její teta / domovník / John Burns aka Mary Longová

Lokace: New York: Cliftonovo bydliště / dům rodiny Greenů / kavárna / dům na 8. avenue, byt slečny Sheridanové / nádraží / 19. avenue, dům č. 35, byt Johna Burnse // První stanice za NY: hostinec

Cliftonův převlek a pomůcky: nespécifikovaný převlek / přestrojen za staříčkého pána

Anot: Clifton s Betsy mají nový případ – před časem byla nalezena mrtvá vdova po bankéři, paní Conaughtová, prý nejprve otrávena a pak po smrti probodena dýkou pod levý a pravý prs. Totéž se stalo nyní paní Hauktonové. Ředitel Thomson zadal případ Cliftonovi, který v bytě Hauktonů našel papírek s nápisem „Číslo 2“. Navíc se zjistí, že zmizela služka paní Hauktonové a na místě jsou stopy krve a též otisky mužských bot. Betsy společně s Cliftonem dorazí na místo ovšem zjistí jen to, že služka byla původě u první zabitě a Hauktonová ji pak vzala k sobě. – Brzy byla nalezena třetí oběť, Alice Greenová, také probodena a také s papírkem, oznamující číslo 3. Podezřelý je jistý kvaker jménem Boon, který je pravděpodobně ve spojení se zmizelou služkou. V jeho bytě jsou nalezeny noviny, z nichž bylo vystřiženo právě „číslo 3“. Jejich hledání je beznadějně. – Čtvrtá oběť, paní Leedsová. Clifton oficiálně v tisku převezme vyšetřování a na cestě od ředitele Thomsona se zastaví v kavárně, kde si jakýsi muž prohlížel časopisy a pak z jednoho vyřízne „číslo 5“. Clifton ho sleduje až na 8. avenue, kde si muž cosi zapisuje do sešitu. Bydlí zde slečna Sheridanová, kterou se rozhodne detektiv s Betsy ochránit. Naoko odjedou z města, ale na první stanici vystoupí, přestrojí se a vrátí zpátky jako miss Vanderlindová (Betsy) a staříčkový pán. V těchto převlecích jdou ke slečně Sheridanové, kde se Betsy vymění se Sheridanovou a Clifton se ukryje v domě. Do služby se přihlásí jistá Kate Maxwelllová, která má ovšem doporučující listiny podepsány již dlouho zemřelým úředníkem. Clifton je na pozoru, je v úkrytu a Betsy dělá, že je nemocná. V noci se Maxwelllová pokusí otrávit vodu, kterou má Betsy na stolku, Clifton zasáhne a s pomocí neteře ji zneškodní. V jejím pokoji najdou notes a v něm seznam zabíjených, ovšem podepsán je zde John Burns i s adresou. Clifton na ni s policií dojde a zatknou Burnse. Maxwelllová zraní Betsy, ale podaří se ji zpacifikovat. Ve vazbě se zjistí, že Burns je žena Mary Longová, která se převlékala za muže. Burns / Longová se postarala o náhodně nalezeného šílence jménem Dick. Jmenoval se původně George Woods, ale vystupoval jako Erna Woodsová. V blázinci se domluvil s jiným šilencem a uprchl. Motivem vražd krásných žen byla prý pomsta za své zmařené štěstí. Maxwelllová / Woods zešílel, protože ho rodiče odmalička oblékali do ženských šatů kvůli podivínskému příbuznému, který jim slíbil věno. U soudu se Longová přiznala ke všemu, Woods byl vrácen do blázince.

DN1/23 Zrádná bankovka. / [v týdnu od 7. 11. 1906]⁴⁷³ / DN1 S 3–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/135 – DN5/26 – Ree DN5 in *Léon Clifton... se vrací*. Praha, CZ Books 2006, s. 188–212

Incip: Podivné věci dály se od nedávné doby v N.–Yorku.

Klau: Mladý pokladník, jenž miloval Inez a nevěděl o její činnosti, po jejím odsouzení opustil N.–York, aby v cizině snáze zapomněl na ránu, jež tak bolestně dotkla se jeho srdce...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. [8] / III., s. [17] / IV., s. [22]

Postavy: Mr. Pastor, starý pokladník / bratři Dunbarové / Mr. Thomson, ředitel policie / Inez Velasquezová / mladý pokladník / Walter Kennedy, skotský plukovník / Spencer, muž s páskou přes oko / Burnley, tajný policista

⁴⁷³ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 31. 10. 1906, č. 44, s. 623. – Datování je zřejmě mylné, pravděpodobnější je 7. 11. 1906.

Lokace: New York: banka Bratři Dunbarové / policejní ředitelství / Cliftonův dům / přední banka new-yorská / byt Inez Velasquezové, na 9. avenue číslo 45 / nádraží / třetí stanice za New Yorkem

Cliftonův převlek a pomůcky: nespécifikované přestrojení // Mr. Habakuk, advokát new-yorský // Daniel Eliáš Morthon, vážný stařeček, jemuž splýval šedý vous až k pasu a jako mléko bílé vlasy vlnily se do týla // Alick Robertson, malíř // obchodní cestující // ošumělý oděv, prošedivělé kadeře, knír, bradavice na levé tváři, černá dýmka – revolver, boxer, ochranná košile z jemného, nejvyšší pevného ocelového pletiva, která zabrání před bodnutím šavlí

Anot: V New Yorku se kdosi neznámý vloupává do bank, kde vypáčí pokladny, ale nic nezmqízí. Díky jednomu pokladníkovi, který si zapsal čísla bankovek, se zjistí, že v pokladnách jsou vyměněné padělané bankovky. Na jedné je otisk ženského malíčku se dvěma prsty. K případu je přizván Clifton, který den na to sleduje v přestrojení jakousi Kreolku jménem Inez Velasquezová, jež si rozměňuje v bance tisícidolarovou bankovku. Získá na ní adresu a vydává se za advokáta Habakuka, který hledá jistou miss Blackovou, co se prý podobá Inez. Blacková má prý zdědit velké množství peněz – Velasquezová nebojí podvodu a chce se za ní vydávat. Den na to k ní přijde Clifton opět v převleku jako Daniel Eliáš Morthon, který věští budoucnosti – lstí získá otisk ruky Inez Velasquezové a zjistí, že je shodný s tím na bankovce. Clifton se ubytuje naproti domu Velasquezové jako malíř Alick Robertson, a sleduje, co se děje v domě naproti. K Velasquezové chodí tři muži: jakýsi skotský plukovník (Walter Kennedy), mladý pokladník a muž s černou páskou přes oko (Spencer). Plukovník odjíždí vlakem, Clifton ho sleduje v převleku za obchodního cestujícího a okrade jej o peníze, jež pocházejí z Dunbarovy banky. Opět převlek a návrat do New Yorku, aby se Clifton znovu převlékl za advokáta Habakuka. V něm navštíví Velasquezovou a vymyslí si, že slyšel Clitona, který prý ví vše: získá kreolčinu důvěru a společně jdou do tajné penězokazecské dílny, kde se tisknou peníze. Zde dojde k potyčce, protože Velasquezová pochopí zradu – do místnosti na její zavolání vtrhnou jak Kennedy, tak i Spencer. Clifton všechny spoutá a přivolá policii, aby byla celá trojice odsouzena k vysokým trestům. Mladý pokladník, který byl do Velasquezové zamilován, je zhrozen a odjede do ciziny.

DN1/24 Travič svých žen. / [v týdnu od 14. 11. 1906]⁴⁷⁴ / DN1 S [3]–32 / A * DET–SF / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/139 – DN5/28

Incip: Slavný americký detektiv, Léon Clifton, ubíral se časně z rána k jisté obchodní místnosti, aby se informoval u chefa závodu o důležité záležitosti.

Klau: Poslední choť Worcksova ujala se svedené dcery dozorcovy, jež po vytrpěném trstu byla propuštěna jako tichý šílenec.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. [9] / III., s. [16] / IV., s. [22]

Postavy: Mr. Worcks (psán též Works) / jeho služebná / dr. Greatman, policejní lékař / Kate Worcksová, zavražděná / policejní komisař / Burnley, policejní zřízenec / kominík / Mrs. Campbellová / kuchařka / dr. Gross / dcera dozorce vězení / Mr. Conley, Worcksovův přítel / Elizeáš Township, zavražděný

Lokace: New York: 15. avenue / dům číslo 27 / 18. avenue, byt č. 13 / 16. avenue (komisařství) / 17. avenue, dům č. 5

Cliftonův převlek a pomůcky: Doktor Speedy ze St. Louis / přestrojen k nepoznání jako kominík / Mr. Clerc / různé přestrojení // jemný přenosný pilník / zvláštní kaučukové střevíce / jemné rukavice

Anot: Manželka pana Worckse, Kate, spáchala sebevraždu otrávením. Cliftonovi se nezdá Worcksovo chování. Za pár dní je zavražděn Elizeáš Township, který vyráběl zázračnou

⁴⁷⁴ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 14. 11. 1906, č. 46, s. 652.

vodičku „jež odstraňovala lupy, bradavice a kuří oka stejně jako hubila štěnice; dalo se jí s prospěchem užívatí také k cídění zašlých kovů.“ Clifton u Townshipa nalezne neznámou tekutinu, která se prokáže jako smrtelný jed, nenechávající stopy. Policie zjistí, že Worcks měl již dříve manželky, které pokaždé spáchaly sebevraždu otrávením. Clifton v převleku za kominíka vstoupí do Worcksova domu a najde lahvičku podobnou těm, které produkoval Township. Pomocí dr. Greatmana vymění lahvičku se smrtící látkou za lahvičku s tekutinou, po níž člověk vypadá jako zdánlivě mrtvý. Za nějaký čas se do Worckse zamiluje Mrs. Campbellová, jež je nalezena otrávená, ale Clifton dokáže Worcksovu úmysl. Travič přehne z vězení pomocí dcery vězeňského dozorce, která se do něj zamiluje, ale při výběru většího obnosu peněz v bance je travič dopaden. Zjistí se, že se Worcks nejmenoval Worcks (aniž by bylo řečeno, jak se jmenoval doopravdy) a skončí na elektrickém křesle.

DN1/25 Krčma v lese [ve DN2 varianta Krčma v lese.] / [v týdnu od 21. 11. 1906]⁴⁷⁵ / DN1 S [3]–30, DN2 S [3]–28, DN5 S 3–32 / A * DET / DN1, DN2, DN5 Sb3 [příčemž DN2 bez obálky] – Ree DN2/17 – DN4/12 – DN5/12 – Ree DN5 též *Léon Clifton... se vrací*. Praha, CZ Books 2006, s. 62–82

Incip: Slunné jitro zářivého jasu probudilo obyvatele Chicaga ze spánku.

Klau: Celé Chicago obdivovalo znovu geniálního „The Grant Carlina“.

Kapitoly: (1, 2) [bez kapitol, pouze oddělené odstavce] // (5) I. Záhadné zmizení, s. 3 / II. Podivínův život, s. 12 / III. V krčmě, s. 14 / IV. Nemilá návštěva, s. 18 / V. Nocleh v krčmě, s. 24 / VI. Šťastné shledání, s. 28 / VII. Zasloužený trest, s. 32

Postavy: žena, hospodyně / Robert Vilson, mladý detektiv / policejní ředitel / Alice, pracovnice v domu pana Blacka / John Black / neznámá dívka, která je nalezena utopená / mladý hoch / Tom Smith / Bob Smith, jeho syn / Mary, manželka Johna Blacka

Lokace: Chicago: policejní ředitelství / dům Johna Blacka / nádraží // nespecifikované místo: restaurace / krčma starého Smitha

Cliftonův převlek a pomůcky: jako obchodní cestující // muž ve vhodném přestrojení

Anot: Na policejní ředitelství přijde žena, která oznámí, že z domu pana Johna Blacka byla v noci násilně unesena mladá dívka jménem Mary. Clifton, který je přítomen tomuto nahlášení, případ převezme a společně s mladým detektivem Vilsonem jdou do domu. Cestou vyslechnou ženu, která je hospodyní Johna Blacka, a která našla stopy nepořádku v dívčině pokoji. Na přistaveném žebříku u okna Maryina pokoje nalezne Clifton krvavé stopy. – Clifton si pronajme pokoj naproti Blackovu domu a sleduje ho. Black chodí každé ráno po městě a jako by někoho hledal, posléze osloví jednu dívku a chvíli se s ní baví. Poté odjede kamsi na venkov, kam ho Clifton v převleku za obchodního cestujícího sleduje. Black přijede k opuštěné krčmě starého Smitha, což se ukáže jako skrýš dvou lupičů, otce a syna Smithových. Po návratu do Chicaga oznámí detektiv Vilson, že byla nalezena utopená dívka, která se podobá pohřešované Mary. Není to ona, ale je to jedna dívka, kterou Black oslovil na ulici. Vilson a Clifton dojdou do Blackova domu a věc se poněkud komplikuje – zjistí se, že Mary byla Blackova žena, která chtěla být v mužově přítomnosti, aniž by to on vůbec tušil. Podle všeho ji vylákali oba Smithové, aby získali peníze od Blacka. Clifton, Black a společnost detektivů vyjedou ke staré krčmě, kde se Clifton a Vilson v přestrojení nechají ubytovat a najdou tam pohřešovanou Blackovu ženu – je to dcera Smitha. Mary oba detektivy v noci vyvede ven z krčmy, po souboji jsou oba Smithové zatčeni a Mary se vrátí zpět k Blackovi.

⁴⁷⁵ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 21. 11. 1906, č. 47, s. 709.

DN1/26 Tajemství černé truhly. / [v týdnu od 28. 11. 1906]⁴⁷⁶ / DN1 S [3]–32 * DET / DN1 Sb7 [bez obálky] – Ree DN2/67 – DN5/29 – Ree DN5 též *Léon Clifton... se vrací*. Praha, CZ Books 2006, s. 214–238

Incip: Slavný americký detektiv, Léon Clifton, ve svém dobrovolném povolání konečně jednou poznal, co je nuda.

Klau: Přistěhovalci do Ameriky byli nyní opatrnější při hledání míst, kde se vyžaduje kauce – aspoň tak dlouho, dokud se na příšerné ony události nezapomnělo.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. [11] / III., s. [21] / IV., s. 30

Postavy: policejní ředitel / Mr. Warrenn, majitel hotelu / administrační úředník deníku Herald / James Walk, aka agent Morris / Miss Mary, jeho dcera / domovník / policista / tajní detektivové / Edvard Power z Londýna (zmizelý) / Mr. Remington z Leedsu (zmizelý)

Lokace: New York: Cliftonův dům / policejní ředitelství / Warrennův hotel na 30. avenue, zde pokoj č. 13 / administrace Herald / hotel Central / Bristolova kavárna na 12. avenue / úzká ulička ve čtvrti nuzných lidí, zde dům, ve kterém je Clifton uvězněn / malá hospůdka naproti domu / vězení / sklep poblíž věznice / soudní síň

Cliftonův převlek a pomůcky: přestrojen k nepoznání / William Gordon, obchodník v železářském průmyslu // dvě tajné kapsy v zadní části spodků, kde jsou ukryta samočinná pouta, legitimace a elektrická svítilnička

Anot: Clifton se nudí, všechny zločiny jsou vyřešeny bez něj. Při snídani si čte noviny a narazí na zprávu o záhadném zmizení přistěhovalce. Zajímá se o to, při ohledání místa najde noviny, ve kterých chybí inzerát, nabízející práci pro přistěhovalce z Evropy, ovšem až po složení vysoké kauce. Clifton prohledá archiv novin a zjistí, že podobný inzerát byl v novinách již dříve (celkem 3 x). Inzerát prý podával muž, na jehož dlani se nacházela „červenomodrá blizna, mající podobu zrněk vinného hroznu.“ Po čase se objeví podobný inzerát, Clifton na něj odpoví a v převleku za Williama Gordona se sejde s jistým Mr. Walkem v kavárně. Ten po něm chce kauci 5000 dolarů, ovšem nabízí práci v železářském průmyslu u jistého velkoobchodníka v Louisville. Clifton přinese druhý den peníze a Mr. Walk ho odvede do chudinské čtvrti, kde se jej pokusí dívka Mary s Walkem uspat pomocí „zvláštní narkosy“. Clifton simuluje a nechá se dvojicí okrást, přitom jistí, že se jedná o otce a dceru. Je pronesen skrz černou truhlu (tajný vchod) do sklepení, kde ho mají sežrat krysy (ve sklepě se nacházejí ohlodané kosti předchozích oloupených). Pomocí vyviklaného kamene vypáčí dveře z pantů a vyslechne tajně rozhovor Walka s dcerou. Nalezne i kousek zápisníku, ke kterému se krysy nedostaly. Když dvojice odejde ven, Clifton prozkoumá jejich byt a vyleze ven oknem, dá echo policii, heslem osloví tajné detektivy (ot: „Co vidí slepý?“ odp: „Červenou trávu.“), a po návratu dvojice provedou zátah. Clifton vlezte tajně do truhly a pak ji otevře policejnímu komisaři. Otec s dcerou jsou zatčeni, Walk-Morris ovšem uprchne, ale díky Cliftonovi je objeven v jednom sklepě nedaleko věznice. Po zápase je lapen a odsouzen k trestu smrti na elektrickém křesle. Jeho dcera je také odsouzena k smrti, ale je nemocná a zemře v nemocnici.

DN1/27 Tajemné krádeže v ruských palácích. / [v týdnu od 5. 12. 1906]⁴⁷⁷ / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/169

Incip: V paláci knížete Voronceva, na Něvském prospektu, shromáždili se členové šlechtických rodin, vysocí úředníci státní, jenerálové, jakož i vynikající umělci a učenci petrohradští, aby obcovali slavnosti, uspořádané zde na počest narozenin kněžny Xenie Michajlovny.

Klau: Léon Clifton uschoval si ten list jako vzácnou upomínku.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 14 / IV., s. 17 / V., s. 23

⁴⁷⁶ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 28. 11. 1906, č. 48, s. 725.

⁴⁷⁷ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 5. 12. 1906, č. 49, s. 742.

Postavy: kněžna Xenie Michajlovna / hrabě Gorodov / jeho neteř / kníže Obolski / Helena Ondinova, vdova po baronu Ondinovi / jenerál Raškin / vrátný / hraběnka Polyszewska / Babeta, služebná baronky Ondinové / kníže Šipkin / Armand d'Orley, bratr baronky Ondinové

Lokace: Petrohrad: palác knížete Voronceva na Něvském prospektu / park / policejní úřad / dům baronky Ondinové / palác knížete Šipkina

Cliftonův převlek a pomůcky: domněle němý, slušně oděný muž s plnovousem / vyžilý světák s nažloutlou pletí, kruhy pod očima a černým knírem // zvláštní kožená kravata, zhotovená jedním vězněm, která se zdá být látková. V ní se nachází zlatá jehlice s úzkým otvorem, do něhož vede gumová rourka, spojená s malým gumovým měchýřem, v němž je zvláštní, okamžitě účinkující narkotikum / kladívko / zadní kapsa spodků, ve které jsou jemná pouta, elektrická svítilnička a svinuté gumové podešve

Anot: Ve Voroncevově paláci se sejde ruská šlechta a s ní i Clifton, který v Petrohradu dostihl uprchlého zločince. Baví se o krádežích, které poslední dobou sužovaly petrohradskou smetánku. Náhle vypukne v paláci požár a ve zmatku se ztratí baronka Ondinova (která předtím připomněla Cliftonovi jeho francouzský případ s hrabětem Gastonem d'Aigle-Noir – viz svazek 7 *Již máme vraha!*). Na drhý den je zjištěna další krádež šperků. Podle Cliftona krade pouze žena, která si vybírá diamanty, a jež se vždy nenápadně dostane v rámci nějakého večírku do šlechtického sídla. Při prohlídce šperkovnice u Voroncevů najde vlas plavovlásky, ovšem vypadající jako z paruky. Baronka sice paruku nemá, ale Clifton zjistí, že prý má bratra, který nevychází ven. Po další krádeži u hraběnky Polyszewské najde Clifton útržek krajky a pak se dostane lstí do bytu baronky Ondinové (uspí jak služebnou, tak baronku). Najde šaty s chybějící krajkou, ale zároveň se nemůže dostat do dobře uzamčené skříně. Vše vypadá, že za zločiny stojí barončin bratr: na dalším banketu u knížete Šipkina sleduje Clifton baronku, zajistí ji u krádeže a odváží domů – je to ovšem barončin bratr, jenž uprchne. Clifton přijede k baronce Ondinové a vymůže si na ní doznání, že její bratr kradl v přestrojení za ní. Baronka později vstoupí do řádu milosrdných sester v Alžíru a její bratr je nalezen jako zohavená mrtvola na kolejích: není jasné, zda skončil sebevraždou nebo nešťastnou náhodou. Clifton neprozradí nic a odevzdá postiženým jejich ukradené šperky.

DN1/28 Výstřel v temné noci. / [pravděpodobně v týdnu od 12. 12. 1906]⁴⁷⁸ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/168

Incip: Nad New Yorkem snesla se temná, bouřlivá noc.

Klau: Clifton i v dobách pozdějších častěji vzpomněl si na vzrušující tuto událost, jež začala výstřelem v temné noci a došla zakončení elektrickým proudem...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. [9] / III., s. 15 / IV., s. 20

Postavy: strážník / domovník / číšník / mladík / lékař / paní Cliftonová / Betsy / Patrick O'Horn, zavražděný / Jiří Bellham aka O'Rull aka Frederick Malcolme / námořník / jakýsi muž / jednohý muž / domovník / šest detektivů / vdova Borcksonová / bláznivá žena / kočí / policista / žena / další domovník

Lokace: New York: 25. avenue / restaurace / Cliftonův byt / Central Park / 33. avenue, domy č. 13, 15 a 23

Cliftonův převlek a pomůcky: obličej zakryt hustým vousem, kaučukový plášť s kápí / přestrojen tak, aby jej ani nejdůvěrnější přítel nepoznal // kladívko

Anot: Strážník na zimní ulici zaslechne kroky a pak hlas, volající jistého O'Horna. Třeskne rána a je slyšet pád těla. Na místo se náhodou připlete Clifton, který zde byl „na výzvědách“. Najdou s policistou stopy krve, které je přivedou do bytu Irčana O'Rulla, kde leží mrtvola. Vedle ve dvoře sousedí hospoda, kam vedou i stopy mužských bot. Clifton přeleze přes zeď a

⁴⁷⁸ Oznámeno zpětně až o týden později, viz Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 19. 12. 1906, č. 51, s. 775.

v hospodě mu pravděpodobný vrah unikne. Při sledování dojde k přestřelce, muž trefí Cliftonovu svítilnu a detektiva poté přemůže. Přijdou dva policisté, které Clifton pošle sledovat uprchlíka a sám se vrátí do bytu O'Rulla. Zavražděný se jmenuje O'Horn. Cliftonovi se po útoku udělá špatně a tak je odvezen domů. – V O'Hornově pozůstalosti se našel deník, ve kterém píše o bratranci Jiřím. Zjistí se, že tento se jmenoval Jiří Bellham a soudil se s O'Hornem o dědictví. Podle popisu je O'Rull Bellham, není jasné, proč střílel, když tím na sebe jen upozornil. – Po čtrnácti dnech jde Clifton na procházku s Betsy po Central parku. Vyslechnou debatu námořníka a mladého muže o Irovi jménem Bellham, který má prý revolver, co nosí štěstí. Prý byl jemu podobný muž viděn na 33. avenue. Tam se Clifton vydá s šesti detektivy, číhající Bellham si však ovázal tvář a sleduje policii. Irčan bydlel v domě 23 u vdovy Borcksonové jako Frederick Malcolme, ale prý se odstěhoval. Na ulici ovšem jedna bláznivá žena přepadne Bellhama a strhne mu masku. Začne honička, při níž Ir zastřelí kočího a policistu a pak vběhne do jednoho domu, kde uteče na půdu a na střechu. Zde dojde k přestřelce mezi Irem a policií, Bellham se chce po okapu spustit na ulici, ale Clifton ho vytáhne zpět na střechu a dojde k zápasu – Clifton spadne, ale zachytí se kabátem na závěsu jednoho okna ve třetím patře. Bellham sjíždí po okapu dolů a Clifton ho zachytí a zadrží. Ir je pak odsouzen ke smrti na elektrickém křesle.

DN1/29 Skleněná škraboška. / [v týdnu od 19. 12. 1906]⁴⁷⁹ / DN2 S [3]–32, DN3 S 3–32 * DET-SF / DN2 Sb3 [bez obálky], DN5 Sb1 – Ree DN2/136 – DN5/30

Incip: V jedné z nejnižších ulic New-Yorku měl svůj byt Mr. Absolon Macking, všeobecně známý podivným způsobem svého života.

Klau: Geniálnost Cliftonova zase přijímala hold veřejného tisku.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 16 / IV., s. 21 / V., s. 25 // DN5 I. Nezdár úspěchem, s. 3 / II. Otráven plynem, s. 6 / III. Usvědčení?, s. 17 / VI. V nejistotě, s. 22 / V. Na čekané, s. 26

Postavy: Absolon Macking / jeho hospodyně / Jiří Watt, jeho synovec / nová hospodyně / strážník / Mr. Austin, policejní komisař / lékař / domovník / Jack Astor, chemik (Dick Clarkson) / Collins, detektiv / Mrs. Collinsová / Stevenson, vynálezce

Lokace: New York: 13. ulice, dům chemika Mackinga / Central Park / vězení / nespécifikovaná ulice / Collinsův domek

Cliftonův převlek a pomůcky: Willy Brother, chemik

Anot: Chemik Absolon Macking, který vyráběl speciální nátěr na kovy, roztrhává ve vzteku jednu z pokusných kapalin o zeď. Kapalína postříká jeho hospodyně, které po tomto zásahu narostou po několika dnech nové vlasy. Macking prodává onen přípravek a zbohatne. – Po čase se mu ozve jeho synovec Jiří Watt, že přijede do New Yorku. Z něj udělal Macking univerzálního dědice. – Clifton na procházce přijde před dům, kde žije Macking: prý se nadýchal otravných plynů a zemřel. Při pokusu odvětrat tuto místnost se zjistí, že někdo použil nedávno žebřík určený pro otevření větráku. Mackingovi praskla v laboratoři křivule i skleněná škraboška, již měl na obličej, a on se otrávil. Clifton najde na zemi malý kousek leštěnce olověného, těžké rudy, na níž jsou jakési stopy. Týž nerost najde v plášti nebožtíka. Mladý Watt byl v práci a výsledkem se nic nedokázalo, i když Clifton má podezření. – Laboratoř pronajme Watt chemikovi jménem Willy Brother a jeho asistentovi Jacku Astorovi. To jsou Clifton s Clarksonem, kteří provedou pokus se žebříkem a s prakem. Bylo možné rozbít na dálku křivuli i skleněnou škrabošku a pak zatáhnout ventil odsávání. Watt je zatčen, ale popírá vše. V domě žil mechanik Stevenson, který byl vynálezce stroje, jenž má schopnost fotit předměty přes zeď. Chtěl, aby Macking financoval jeho objev, který by zdokonalil. Macking odmítnul a vynález byl zničen, když spadl náhodou do kyseliny. Watt na Stevensona

⁴⁷⁹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 19. 12. 1906, č. 51, s. 775.

upozorňuje a Cliftonovi jsou podezřelí oba. – Na ulici potká Clifton detektiva Collinse, jemuž kdosi postřílel prakem slepice. Jako střílivo je použitý leštěnec. Clifton spolu s Collinsem chytí Stevenсона, po zápasu se přizná, že zabil i Mackinga. Odsouzen je na elektrické křeslo, ale byla mu dána prezidentská milost a jen dvacet let těžkého žaláře.

DN1/30 Šílený lékař. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 26. 12. 1906]⁴⁸⁰ / DN1 S [3]–31, DN2 S [3]–32 / A * DET-HOR / DN1 Sb3 [bez obálky], DN2 Sb9 [bez obálky] – Ree DN2/38 – DN5/31 – Ree DN5 též *Léon Clifton... se vrací*. Praha, CZ Books 2006, s. 240–264

Incip: „New-York Herald“ ze dne 3. června přinesl tuto zprávu:

Klau: DN1 „Svémi posledními zápiskami prospěl vědě více, než leckterý kolega mnoholetou zkušeností“, usoudil jeden lékař a všichni s ním souhlasili. / DN2 Clifton často vzpomínal na svůj pobyt v domě šíleného lékaře jako na jednu z nejhroznějších dob svého života.

Kapitoly: DN1 Příšerný nález, s. [3] / Inserát, s. 7 / V domě lékařově, s. 13 / V moci šilence, s. 18 / Tragický skon, s. 26 // DN2 Příšerný nález, s. [3] / Inserát, s. [7] / V domě lékařově, s. [13] / V moci šilence, s. [20] / Tragický skon, s. [28]

Postavy: Mr. Everest, podvodník / Tomáš Porter, hlídač stavby / policejní ředitel / John Stear aka Léon Clifton / Mrs. Wardová / dr. James Tower, vrah / hluchoněmá hospodyně dr. Towera / Tom Osborne, zavražděný / Bourgh, policejní agent

Lokace: Chicago: 35. avenue / 12. avenue, hostinec v č. 45 / 35. avenue, dům dr. Towera v č. 22

Cliftonův převlek a pomůcky: obličej zarostlý bledým plnovousem (jako John Stear) // anglický pilníček schovaný pod vlásenkou, kterým lze přerezat i železnou tyč / kladívko, kterým otevře dveře

Anot: Na stavbě nedokončeného hotelu je nalezena zohavená mrtvola Toma Osborna. Clifton při prohlížení novin najde inzerát doktora Towera, který nabízí práci přistěhovalcům bez příbuzných. Napíše na adresu, která je poblíž nálezu mrtvoly, a jako John Stear vstoupí do doktorových služeb, protože před časem četl o Towerově snaze zlegálnit vivisekci. Tower je šílenec, který chloroformem detektiva omráčí a chce ho zaživa pitvat: Clifton se však dostane z pout a uteče. Tower se skrývá v domě a spáchá pitvu sám na sobě, když předtím zabije svou hluchoněmou služku.

1907:

DN1/31 Vrahovo tajemství. [DN5 pod názvem Bankéřovo tajemství] / [v týdnu od 2. 1. 1907]⁴⁸¹ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/74 – DN5/32 (Bankéřovo tajemství)

Incip: Pochmurné, nevlídné ráno po deštivé noci.

Klau: A jako Bob Doolan, obdivovalo celé Chicago svého „The Grant Carlina“, který svým bystrozrakem a důmyslem objevil vraha plukovníka Harryho Ballingtona.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 17

Postavy: Charles Clinton, ředitel policejního oddělení / John Bennet, sluha plukovníka Ballingtona / plukovník Harry Ballington, zavražděný / Bob Doolan, policejní agent / bankéř Miguel Pomerson / Tom, sluha bankéře Pomersona / dogo César / zlatník

Lokace: Chicago: Budova policejního ředitelství / Hooley's Theater, č. 22 / vila bankéře Pomersona / nádraží / Crawford street, hotel Central

Cliftonův převlek a pomůcky: starý, podomní obchodník s parukou, šedivými vousy, nabarveným obličejem a líčidlem na obličej

⁴⁸⁰ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVII, 26. 12. 1906, č. 52, s. 789.

⁴⁸¹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 2. 1. 1907, č. 1, s. 3.

Anot: V uzavřeném pokoji je zlatou střelou je zavražděn plukovník Harry Ballington, který měl poměr s manželkou bankéře Pomersona. Ta spáchala v horečce sebevraždu, ke které ovšem byla donucena manželem poté, co se dozvěděl o jejím vztahu. Pomerson si nechá odlít z jejího snubního prstenu zlatou střelou, kterou skrze klíčovou díрку vypálí do plukovníkova srdce. Clifton vše zjistí, ale Pomerson před příchodem policie spáchá sebevraždu.

DN1/32 Zachycený výkřik. / [pravděpodobně v týdnu od 9. 1. 1907] / DN1, DN2 S [3]–32 * DET / DN1 Sb3 [bez obálky a titulního listu], DN2 Sb9 [fragment, bez s. 3–4] – Ree DN2/77 – DN5/33

Incip: Ředitel policie v New-Yorku vstoupil k deváté hodině ranní do domu Léona Cliftona.

Klau: Chystal se k odvážné spekulaci, k níž potřeboval hodně peněz.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 12 / IV., s. 19 / V., s. 24 // DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 11 / IV., s. 18 / V., s. 23

Postavy: George Wallace, ředitel newyorské policie / Mathews, Cliftonův černošský sluha / sluha / Grace Hobsonová, oběť / svědci / domovník / William Boston aka Robert Lorting aka Albert Wallace / paní Brownová, majitelka bytu /

Lokace: New York: Cliftonův dům / obchod paní Hobsonové na 15. avenue / byt Williama Bostona, dům číslo 4 v 18. avenue / menší hotel / dům č. 13 v 29. ulici / Warrensův hotel na 13 avenue č. 48

Cliftonův převlek a pomůcky: Gould, zlatník, starý pán ve slušném obleku s šedým plnovousem, šedý klobouk / Tom Livingston, obrátí klobouk, který má uvnitř stuhu, a ten se stane z šedého hnědým / kabát se obrácením stane z šedého hnědým / modré brýle v černé rohovině // kladívko k otevření zámku kufru

Anot: Zemřela sestřenice manželky ředitele newyorské policie, Grace Hobsonová, někdejší operní pěvkyně a nyní prodavačka gramofonů. Byla zardoušena ve svém bytě a vrah ukradl její peníze z pokladny. Večer předtím Hobsonová zpívala ve svém pokoji, a pak náhle umlkla a všichni mysleli, že šla spát – byla ovšem zardoušena. Gramofon ale nahrál na váleček její zpěv i výkřik: jméno Albert. U zámku najde Clifton zlomený kousek nehtu, který ale „nešťastnou náhodou“ spadne policejnímu řediteli na lampu a shoří. Clifton má podezření a sleduje v převleku ředitele, který je také přestrojen; dojdou k domu, ve kterém žije rytec William Boston. Policejní ředitel odejde a Clifton v převleku nabídne Bostonovi práci, ten ovšem odmítne, i když reaguje na jména „Albert“. Clifton se převleče a sleduje Bostona, který se přestrojí a najme si byt v jiné části New Yorku. Clifton se zde ubytuje také, s tím, že přes jeho pokoj bude Boston, nyní jménem Robert Lorting, chodit. Zde Clifton pod jménem Livingston píše své detektivní paměti a sleduje Lortinga. Tomu vypadne dopis adresovaný řediteli policie, Clifton se ho zmocní a přečte, a pak simuluje nemoc: ředitel přijde do bytu a Clifton se je snaží vyslechnout. Později se Lortingovi vloupá do pokoje, ale Lorting přijde příliš brzy domů. Clifton si nechá poslat klíč od obchodu zavražděné, vypůjčí si gramofon s válečkem, kde je nahraný zpěv Hobsonové, a to později pustí Lortingovi, který se vyděsí a Clifton ho sváže a zatkne. – Zjistí se, že Lorting je bratr ředitele policie, který zabil Hobsonovou kvůli penězům. Lorting se na cele otráví, přičemž mu jed pravděpodobně dodal sám ředitel policie.

DN1/33 Vražda v lese Northamptonském. / [pravděpodobně v týdnu od 18. 1. 1907] / DN1 [5]–32; DN2 S [3]–32 * DET / DN1, DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/76 – DN5/34

Incip: Kdykoliv Léon Clifton procházel se hlavní třídou Chicaga, vždy povšiml si muže, který na rohu hlavní třídy a do ní ústící ulice měl své stanoviště.

Klau: DN1 Léon Clifton pomstil svého „známého neznámého“. / DN2 Málo kdy byla všechna čísla časopisů tak rozebrána, neboť každý si přál mítí nejnovější snímek geniálního

detektiva – „The Grant Carlina“ – jakož i podrobný referát o soudním líčení vraždy v lese northhamptonském.

Kapitoly: [bez kapitol]

Postavy: James Vard, posluha / jeho manželka / Tom Austin, posluha / Gaston Road, bankéř / šestnáctileté děvče (Mary Austinová) / policejní úředník / policejní ředitel / Smith, obchodník z Northamptonu / Duncan, agent / paní Austinová /

Lokace: Chicago: hlavní třída / domek Jamese Varda / 27. ulice, závod bankéře Gastona Rooda / budova policejního ředitelství / dům na 102. ulici, byt rodiny Austinů

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Posluha James Vard nenápadně roznášel po městě zamilovaná psaníčka nebo vzkazy. Tento abstinent měl uloženou větší část peněz v bance, bydlel na kraji Chicaga s manželkou. Po jistou dobu se však na svém místě neobjevil, ale do banky přišla mladá dívka, která měla od Varda dopis, jenž ji zmocňoval vyzvednout všechny Vardovy peníze. Byl psán cizí rukou a tak bankéř odmítnul sumu vyplatit. Děvče uteklo, později přišla Vardova manželka, že je Vard nezvěstný. – Uplynulo půl roku a na policejní ředitelství, kde byl na návštěvě Clifton, přišel obchodník Smith. Tomu podoba jednoho posluhy na ulici vyvolala vzpomínku na pravděpodobného vraha: před časem našli v lese u Northamptonu zabitého muže. Smith si vzpomněl, že posluha, kterého nyní spatřil, byl tou dobou v Northamptonu. Působí to poněkud zvláště, ale Clifton najde zprávy z novin o nález mrtvoly v Northamptonu. Spojí si dohromady Vardovo zmizení: mrtvý byl Vard. Clifton společně s agentem Duncanem a Smithem sleduje onoho posluhu, který se jmenuje Tom Austin. Austin je zatčen a je prohledán i jeho byt; Austinova dcera Mary byla onou dívkou, která byla v bance. Austin se přizná – udeřil Varda několika ranami do hlavy, nechtěl ho zabít, ale jen omráčit. Chtěl Vardovy peníze, které mu záviděl. Je odsouzen k doživotním nuceným pracem.

DN1/34 Tři hodiny v plamenech. / [v týdnu od 23. 1. 1907]⁴⁸² / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/75 – DN5/35

Incip: Proslulý detektiv Léon Clifton měl „prázdniny“, což jej značně mrzelo.

Klau: „Neustanu, dokud nevyslídím to hnízdo, dokud nevysvobodím své dítě – a potom, chvěj se, ty zrádný Foreste!“

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 15 / IV., s. 24 / V., s. 29

Postavy: Mr. Forest / nádražní zřízenec v Harrisonburghu / Izák Corton / Edita Cortonová, jeho žena / majitel hostince v Harrisonburghu / dva policisté / šerif / Mrs. Cliftonová / Cliftonova dcera

Lokace: New York: klub, kam Clifton dochází / policejní ředitelství / Cliftonův byt / Forestův byt // Harrisonburgh: nádraží / Cortonova krčma / hostinec

Cliftonův převlek a pomůcky: přestrojen, že by jej nejlepší přítel nepoznal // kladívko

Anot: Celý měsíc se nic v New Yorku neděje a Clifton se nudí. V klubu mu jeden z přátel, Mr. Forest, vypráví, jak se před deseti lety ztratil ve Virginii v Harrisonburghu Angličan Albert Worcester. Ten se ubytoval v hostinci u Izáka Cortona a poté ho už nikdo neviděl. Clifton v té době byl v Rusku („*tehdy jsem se dostal až do Ruska, po stopě vraha.*“) Zaujme ho případ a odjede s Forestem do Harrisonburghu – na nádraží se rozjedou, Clifton jde do hostince k Cortonovi a Forest se ubytuje ve městě. U Cortonů je dům obitý plechem, prý kvůli bezpečnosti nájemníků. Cortonovi působí velmi příjemně, ale Clifton se nenechá zmámit a dělá jen, že jde spát. V noci vleze do jeho pokoje mužská postava, která má hlavu zahalenou hustým, černým gázem. Záhadný muž uprchne tajným vchodem, který nelze otevřít, a poté zapálí střechu nad Cliftonovým pokojem. Z pokoje nelze pro železné oplechování utéct, ovšem Clifton se s nadlidskou silou dostane do tajné chodby, kam ovšem padá také hořící

⁴⁸² Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 23. 1. 1907, č. 4, s. 38.

dřevo. Odtud se dostane do prázdného pokoje Cortonových a pak do chodby vtáhne stůl, aby na něj padala hořící suť – kolem vše hoří, Clifton omdlí, ale pak se mu podaří najít další tajný východ, jímž se (kolem právě nalezeného hrobu Angličana Worceстера) dostane ven. Dům zcela lehnul popelem. – Mr. Forest odjel náhle z Harrisonburghu a Clifton nechá zatknout manžele Cortonovi. Jak je zjištěno, v noci se ke Cortonovým někdo vloupal, uspal je a hostinec zapálil. Cliftonovi přijde telegram, že je jeho syn unesen; ve Forestově bytě nachází poznámky týkající se spolku „Hnízdo Hadů“, kteří unesli jeho syna.

DN1/35 „Hnízdo Hadů“ aneb: Ve strachu o syna. / [v týdnu od 30. 1. 1907]⁴⁸³ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/79 – DN5/36

Incip: Za pozdního večera sedělo v prosté světničce starého domu v ulici 36. pět mužů kolem stolu, na němž hořela nízká lampa.

Klau: Zůstali jeho hosty, dokud neopustili New–York.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 16 / IV., s. 22

Postavy: Kobra, muž s páskou na oku, aka Forest / Hroznýš / Chřestýš / Zmije / Brejlovec – bandité vystupující pod tajnými jmény / tři opilci / mrs. Cliftonová / dvě ženy / domovník / Worthová aka Užovka / malý Clifton (později dr. Léon) / Benett, policejní agent / policejní seržant / komisař / manželé Cortonovi

Lokace: New York: dům na 36. ulici / úzká ulička ve vykřičené čtvrti / Cliftonův dům / domek s bytem paní Worthonové / soudní síň

Cliftonův převlek a pomůcky: různá přestrojení // boxer a revolver v levičce

Anot: Pět mužů vystupující pod jmény hadů (Kobra, Hroznýš, Chřestýš, Zmije, Brejlovec) hodnotí smrt Cliftona v Harrisonburghu, aniž by tušili, že Clifton přežil (viz předchozí díl). Kobra, jejich vůdce, se přiznává, že Cliftonův pokoj zapálil a unesl jeho syna. Vyruší je hlas, který pojmenuje Kobru jeho vlastním jménem: je to Forest. – Tím, kdo na ně promluvil, byl ukrytý Clifton, který v utajení a přestrojení sledoval stopy a krčmy po New Yorku. Sleduje tlupu z „hnízda“ i dál: mladého Cliftona hlídá kdosi jménem Užovka. Forest se po cestě k Užovce popere se třemi opilci, které ale zneškodní Clifton v převleku a doprovodí Foresta až k jednomu domku. – Únosci chtějí 50 000 dolarů výkupného. Clifton se v jiném přestrojení vrátí zpět k domku, kde opustil Foresta. Zde vyslechne rozhovor dvou žen („dosud mladé, však tělesně – a zajisté i morálně – již značně schátralé“) o tom, že obyvatelka domku, babice Worthová, má milence. Clifton se pokusí vloupat do domku, ale je prozrazen a svázán. Forest/Kobra mu ukáže, že jeho syn je v domku, ale při jakémkoliv pokusu o osvobození bude zadušen otravným plynem, který se spustí z místnosti. Oba Cliftonové jsou pak svázáni ponechání s sebou. – Clifton se umí zbavit pout, osvobodí sebe i synka a pokusí se v noci prchnout skrz okno. Přijde však Forest a rozbije nádobu s plynem: proud rozbouřeného vzduchu ale „tlačil rozbitou tabulkou vzduch zpátky do světnice“, takže Clifton se synem bez úhony utekli, aniž by se nadechli otravného plynu. Potkají policejního agenta Benetta, který pomůže Cliftonovi při zatýkání Worthové a Foresta. Worthová otevře dveře a otráví se, Clifton včas vytáhne Foresta ven. – Později najdou v bytě množství uloupených věcí, mj. kladívko. – Forest se nechce přiznat, ale Clifton dojde na schůzku „Hnízda“ a pozatýká všechny. Při soudu je Forest odsouzen k smrti a mnohaletý žalář jeho spoluvinníkům. – Manželé Cortonovi (z předchozího dílu) přijdou Cliftonovi poděkovat za osvobození od podezření.

Pozn: Navazuje dějově na předchozí svazek (DN1/34).

⁴⁸³ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 30. 1. 1907, č. 5, s. 52.

DN1/36 Postrach detektivů. Autorisovaný překlad. / [pravděpodobně v týdnu od 6. 2. 1907]⁴⁸⁴ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb 10 – Ree DN2/73 – DN5/37 – Ree DN5 též *Léon Clifton... se vrací*. Praha, CZ Books 2006, s. 266–288

Incip: Komisař třetího policejního okresu new-yorského přijímal rapport detektiva Browna.

Klau: A Clifton od té doby vždycky nosil jen revolver, věnovaný mu jeho soudruhy.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 16 / IV., s. 20

Postavy: Ayrton, komisař / Brown, detektiv / Ratclif / policie / Cliftonův sluha / Dickinson / Hartwig, policista / Burygon, policista

Lokace: New York: komisařství / chudinská čtvrt' / Cliftonův dům / lékárna / pronajatý byt / nálevna

Cliftonův převlek a pomůcky: chatrný oděv / policejní strážník / maska starého pána // elektrická svítilnička

Anot: Komisař Ayrton a detektiv Brown řeší krádež v bance Industry. Zloděj, zvaný kapitán Balley uprchl z místa bydliště, byl zřejmě varován. Přišel Clifton, který dokáže, že rozhovor Browna s jeho spojku vyslechl někdo další pomocí mikrofonu a fonogramu, jež byly v klobouku ležícího vedle nich. Tento vynález před časem kdosi nabízel Cliftonovi, který se dohodne s Brownem, že pomůže najít Balleye, když vypátrají i vynálezce. – Za pár dnů je Clifton informován o dalším varování zloděju před policií. Poté je nalezen mrtvola policisty Carninga; i když to vypadá na mozkovou mrtvici, jsou zde pochyby. Soused slyšel, jak večer předtím kdosi přišel a ohlásil se Cliftonovým jménem. Byt byl zavřen zevnitř, ale Clifton upozorní na vynález jistého Mac Mina, který dovedl vrátit klíč zpět zevnitř. Mac Mine zemřel, ale jeho vynález se nikdy nenašel. Při exhumaci Carninga se objeví dlouhá jehlice, zabodnutá do mozku, byl tedy zavražděn. Podobným strojem vraždila kdysi „Černá pětka“ – detektiv má podezření na jistého Ratclifa, bývalého detektiva, ale ten je již prý půl roku mrtev. Nazývali ho „The Little Carlin“, ale zkazil si svou reputaci a později snad uhořel ve svém domě. – Clifton pátrá po chudinských čtvrtích a náhodně zaslechne u rozvalin jednoho domu samomluvu jakéhosi muže. Prohledá sutiny a najde mrtvolu detektiva Browna. Má pak přestřelku s Ratclifem, který se na místě objeví (je to vrah), ale policie Cliftona zadrží a vrah upláchne. Ratclif nenáviděl Carninga, Browna a Cliftona a všechny chce zabít. – Detektiv vychází ven jen v přestrojení. Pomůže jednomu mrzákovi, který ho chce otrávit jedovatým plynem. – Poté se Clifton dohodne s přítelem Dickinsonem, který naoko pod jménem Albor vyloupí klenotnictví. Clifton pak jako pátrá po lupiči a nechá se sledovat Ratclifem v přestrojení. Chce ho nalákat do bytu, pronajatého Dickinsonem. V jedné nálevně se domlouvá s inspektorem, přičemž je sledoval jakýsi elegán (Ratclif), který blízko položil svůj cylindr (nahrál si jejich rozhovor). Vrah sleduje Dickinsona až k pronajatému bytu, kde pozná, že jde o léčku a téměř Dickinsona uškrtí, ovšem vyruší ho Clifton s pomocníky. Ratclif se schová do kůlny, dojde k přestřelce při níž je Clifton zraněn (jsou mu prostřeleny tváře) a Ratclifa policisté zabijí. Později najde Dickinson s Cliftonem mrtvolu vynálezce mikrofonu, kterého zneškodnil Ratclif.

DN1/37 Otrávená růže. / [v týdnu od 13. 2. 1907]⁴⁸⁵ / DN1, DN2 S [3]–32, DN5 S 3–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN2, DN5 Sb3 [přičemž DN2 bez obálky] – Ree DN2/72 – DN5/38

Incip: Mistres Mary Warwicková, vdova po bohatém průmyslníku new-yorském, dnes neobvykle dlouho dospávala.

⁴⁸⁴ Ovšem srovnej s tím rubriku Písemnictví, kdy je tento svazek ohlášen již 20. ledna (viz Písemnictví. Národní politika XXV, 20. 1. 1907, č. 20, s. 9).

⁴⁸⁵ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 13. 2. 1907, č. 7, s. 84. – srovnej ovšem též Písemnictví. Národní politika XXV, 27. 1. 1907, č. 27, 2. příloha „Národní Politiky“, s. [1], kde se uvádí 27. 1. 1907.

Klau: Z peněz, jež byly nalezeny u Dowera, věnoval Cliftonovi 50.000 dolarů.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 16 / IV., s. 25 // DN2 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 17 / IV., s. 26 // DN5 I. Nástraha, s. 3 / II. Náhlý obrat, s. 11 / III. Zlosyn vzal do zaječích, s. 17 / IV. Překažená svatební hostina, s. 25

Postavy: Mary Warwicková, vdova / Marta, její služebná / kočí, vrátný, kuchařka / lékař / William Bringham, synovec paní Warwickové / policejní komisař / vrátný od paní Warwickové / ředitel newyorských pojišťoven / John Dower aka Welcome aka Farnham / starší žena / známý herec a jeho přátelé / Fred a „Chlapeček“, vozkové / makléř Boys / Kate Sargesová, teta Johna Dowera (psána též jako Saargeová)

Lokace: New York: dům vdovy Warwickové / pojišťovna North-Unie / přední kavárna newyorská // Cleveland: jedna z nejživějších ulic / obydlí majitele povozů Freda / Bloockův restaurant / dům makléře Boyse / hotel Black Horse (též psáno Horwse) / policejní stanice // Chicago: čtvrť chicagských Čechů

Cliftonův převlek a pomůcky: starší pán / Mr. Hoburn // kladívko

Anot: Ve svém bytě je nalezena mrtva vdova Warwicková, v ruce drží růži a vše nasvědčuje tomu, že byla otrávena. K vyšetřování se přidá i Clifton, který vyslýchá synovce vdovy, pana Williama Bringhama, jenž je chemik. Zároveň při prohlídce bytu najde tři otisky ruky a zmačkaný lístek. Při další prohlídce zjistí policie stopy páčení v zásuvce stolu, kde měla být i závěť. Vše ukazuje na synovce Bringhama, který by se stal univerzálním dědicem, a proto ho Clifton nechá zatknout: Bringham prý připravil otrávenou růži a nechal svou tetu zemřít. – Zjistí se ovšem, že Warwicková byla pojištěna na vysokou pojistku, kterou mohl vybrat jen člověk, jenž se prokáže úmrtním lístkem: stane se tak a kdosi neznámý vybere 200 000 dolarů. Je přerušena obžaloba synovce Bringhama a Clifton výsledkem služebnictva v domě paní Warwickové zjistí, že zde dříve pracoval lokaj John Dower, kterého neměla vdova ráda. Ten měl zvláštní tik, při rozčilení se škrábal oběma rukama po tvářích a při tom syčel. – V Clevelandu se při srážce drožek objeví muž, který má zmíněný tik; Clifton je zde inkognito, protože vyslechl od společnosti herců v kavárně o takovém muži v Clevelandu. Clifton vypátrá realitního makléře Boyse, který se sejde v restauraci s Dowerem, vystupujícím pod jménem Welcome. Sleduje jej a zatkne, ale Dower mu unikne do Chicaga. Tam navštíví pod jménem Farnham svou tetu Kate Sargesovou a fingovaně si ji vezme, aby se zcela skryl. Clifton v převleku dorazí do Chicaga a sleduje paní Sargesovou. Jako Mr. Hoburn se vetře do přízně rodiny a znovu zatkne Dowera, který jej ale omráčí a spoutá. Clifton se vyvlékne z pout, Dowera předá policii a je mu dokázaná vražda vdovy Warwickové. Bringham je propuštěn, Dower odsouzen k trestu smrti.

DN1/38 Tajemství rodinné hrobky / [pravděpodobně v týdnu od 20. 2. 1907] / DN1 S [3]–32, DN3 S 3–[32] / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN3 Sb3 – Ree DN3/183 – DN5/39

Incip: V 15. avenue new-yorské měl svůj dům bohatý podivín, jménem Archibald Parker.

Klau: Grace Parkerové stal se upřímným přítelem, a často ji doprovodil do rodinné hrobky, kdež byla tak dlouho zaživa pohřbena.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 11 / IV., s. 18 / V., s. 25 // DN3 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 11 / IV., s. 18 / V., s. 25

Postavy: Archibald Parker, boháč / Grace, jeho dcera / Jiří, Edvard a Richard, jeho synové / Ruster, zloděj / dozorce ve vězení / Rusterův bratranec / vyšetřující soudce / bezejmenný milionář / John Dally, jeho sluha / kočí rodiny Parkerových / lékař

Lokace: New York: dům Archibalda Parkera na 15 avenue / hrobka rodiny Parkerových na hřbitově / věznice / dům milionáře / bar / soudní síň // pátá stanice za New Yorkem: rybník poblíž statku pana Barrisona

Cliftonův převlek a pomůcky: přestrojen za starce // paklíče, kladívko

Anot: Boháč Archibald Parker se hněvá na své tři syny kvůli jejich marnotratnosti; z rodiny má rád jen dcerou Grace, která je od dětství němá. Byla totiž přítomna matčině smrti při zásahu bleskem a oněmněla. Tři bratři (Jiří, Richard a Edvard) chtějí zdědit co nejvíc, a proto se rozhodnou něco provést Grace, ovšem část jejich rozhovoru vyslechne jejich otec. Rozdělí svůj majetek na tři díly a ty odkáže synům, dceři pak jen malou farmu v Illinoisu, ovšem dá jí stranou půl milionu, které si může vyzvednout jen s vkladní knížkou a tajným heslem. To vše vyslechne Jiří. – Během měsíce Archibald Parker zemře, bratři zamknou Grace v honosně vystavěné hrobce a nejmladší z nich (Richard) se za Grace vydává, aby mohl vybrat peníze. Nezná ovšem heslo, ovšem o Grace se rozhlásí, že odjela do Illinoisu. Zároveň Richard hodí Graceiny šaty podél rybníka nedaleko New Yorku. – V New Yorku dochází k velkým krádežím, Clifton najde v bytě jednoho zloděje jménem Ruster část lupu. Ve vězení za Rusterem přijde jeho bratranec, který mu předá tajný vzkaz podepsaný šifrou „Tři Drápy“. I když jsou oba vyslýcháni, nesdělí nic. Clifton je mrzutý, že nemá stopu, navíc je vykraden dům milionáře, ovšem když Clifton sleduje milionářova sluhu Johna Dallyho, ten se potká s mladým Parkerem a oba se chovají podezřele. Clifton zjistí vše o rodině Parkerových, je mu podivné, že by Grace odjela do Illinoisu jen tak. Sleduje bratry na hřbitov a pochopí, že Parkerové jsou ony „Tři Drápy“. Vstoupí do rodinné hrobce skrz tajný vchod a najde tam svázanou Grace, jež nechce ve své šlechetnosti prozradit své bratry. V rakvích se kromě rozpadajících se těl skrývají kradené diamanty a skvosty. Clifton se ukryje do jedné z rakví. – Bratři přijdou do hrobky a mučí svou sestru vrážením ocelových špendlíků pod nehty, aby prozradila heslo. Clifton zasáhne, Richarda a Edvarda spoutá a Jiří při potyčce přijde o nohu, když na něj spadne tajný vchod. – Dokáže se, že bratři jsou opravdu gangem Tří Drápů. Jiří zemře na sněh, Edvard a Richard přiznají, že Jiří byl hlavou celého podniku – navíc otrávil i svého otce. Oba dva dostanou doživotní žalář a Grace se stane majitelkou odkázaného majetku.

DN1/39 Krev za krev! / [v týdnu od 27. 2. 1907]⁴⁸⁶ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2, Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/146 – DN5/40 – Ree DN5 též *Léon Clifton... se vrací*. Praha, CZ Books 2006, s. 290–312

Incip: „Mr. Léonu Cliftonovi.

Klau: A jeden chicagský list poctil jej titulem „presidenta amerických detektivů“.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 14 / IV., s. 18

Postavy: Cliftonova rodina / L. A. Morse, chicagský ředitel policie / James Bruth, zavražděný / Harry Wilkens, zavražděný / Osborn, detektiv / příručí / James Ballington, obchodník / paní Ballingtonová / mladý muž (Harbert Nielson) / mladá žena (Mary Welsova) / strážníci

Lokace: New York: Cliftonův dům / Chicago: policejní ředitelství / odlehlé ulice / byt v 18. avenue / 35. ulice, dům č. 17 / krčma / stoka

Cliftonův převlek a pomůcky: otrhaný muž: zchátralý klobouk, nalepené hnědé kníry / mladý muž, čapka, kníry a licousy // zvláštní přístrojek, podobný kotoučové míře geometrů / kapesní mikroskop

Anot: Cliftona, dlícího v New Yorku, vyzve chicagský policejní ředitel L. A. Morse k pomoci. Chce, vyřešit dva zločiny: obchodník James Bruth byl zavražděn v odlehlé ulici dýkou napuštěnou v kurare. V osmnácté avenue byl břitvou podřezán továrník Harry Wilkens: i když to vypadá na sebevraždu, byl zabit. Nikdo není podezřelý. Detektiv Osborn dělá Cliftonovi průvodce po místech činu, u Wilkense vytáhne z klozetu pomocí speciálního nástroje batistový kapesník s monogramem M. W. – V 35. ulici je zjištěn nový zločin: je podřezán obchodník Ballington. Policie zjistí přítomnost kurare, Clifton najde na hlavě

⁴⁸⁶ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 27. 2. 1907, č. 9, s. 114. – srovnej ovšem též Písemnictví. Národní politika XXV, 10. 2. 1907, č. 41, 2. příloha „Národní Politiky“, s. [1], kde se uvádí 10. 2. 1907.

mrtvého ženský černý vlas, stejné barvy jako má Ballingtonova žena. Ta při příchodu omdlí a Clifton ji ustríhne potají jeden vlas, aby konfrontací zjistil, že nejsou shodné. – Po Ballingtonově pohřbu přijde na návštěvu za vdovou Clifton; zjistí, že se kdysi její manžel znal s Wilkensem a Bruthem. Žili před osmi lety v Texasu, kde řádila tlupa zlodějů, proti nimž se všichni tři dali dohromady. Zastřelili vůdce skupiny lupičů, ale další jim přísahali pomstu s výkřikem „Krev za krev!“. Proto odešly všechny tři rodiny z Texasu do Chicaga. – V jedné z krčm se baví mladý muž s ženou, která prohlásí, že s heslem „Krev za krev!“ pomstila smrt svého otce. Tleská ji jeden otrhanec (Clifton), který se posléze vrátí v jiné podobě zpět, aby dvojici sledoval. Je přepaden, po střelbě dvojice uteče, ale zanechá po sobě jemný kapesník (opět s monogramem M. W.) a pochvu dýky. Přijde policie, s jejíž pomocí Clifton najde vchod do stoky, kam dvojice utekla. Zde po divokém zápasu detektiv zvítězí nad mužem, zatímco žena se zraní o svou dýku napuštěnou kurare a zemře. – Muž jménem Harbert Nielson vypoví, že dívka byla dcerou vůdce lupičů a pomstila smrt svého otce. On sám na vraždách nepomáhal, jen o nich věděl: je odsouzen k doživotí.

DN1/40 Podvržená závěť. / [v týdnu od 6. 3. 1907]⁴⁸⁷ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 UČL, Sb2, Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/165

Incip: Do pracovny Léona Cliftona vstoupil Mathews, a podal mu navštívenku.

Klau: Cliftonovi upřímně poděkoval a vyplatil mu přislíbenou odměnu.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 12 / IV., s. 17 / V., s. 23

Postavy: Mathews, sluha / Daniel Boon / dr. Lorch / Lingh, písař / domovnice / Wilson, klenotník / policejní komisař / Lucie Foghesová

Lokace: New York: Cliftonův byt / advokátní kancelář / dům milionáře Boona / kavárna / dům kde bydlí Lingh

Cliftonův převlek a pomůcky: William Derby / prodavač zázračného prášku proti hmyzu

Anot: Za Cliftonem přijde Daniel Boon, jehož strýc milionář zemřel a měl mu prý vše odkázat. Když přišel advokát, ukázal závěť, ve které byla univerzální dědičkou určená strýcova hospodyně Lucie Foghesová a Boonovi má být vyplacena jen 5000 dolarů (původně to mělo být přesně naopak). Vše vypadá jako pravé, ale Boon má podezření, že jde o podvrh. Clifton se v přestrojení za Williama Derbyho nechá najmout do kanceláře advokáta Lorcha, který závěť měl u sebe. Podezřelý je mu písař Lingh, který náhle utrací hodně peněz za oblečení a jídlo. Clifton se vydá i za Foghesovou, ale tam nic nezjistí. – Při dalším sledování Lingha ovšem detektiv zjistí, že písař prodával kradené klenoty, i když našel u něj zapsanou poznámku L. F. 25. Clifton si vyžádá úřední prohlídku bytu: je zde nalezena posluhovačka Darlingová, svázaná a ukrytá pod postelí, která vypoví, že ji omráčila jakási dáma, která přišla do Linghova bytu. Detektiv najde stopy po padělání písma a na pijáku otisk podpisů. Vyptá se u advokáta Lorche, kdo byl svědek Boonovy závěti a to se shoduje s nalezenými jmény (William Gloucester a Patrick O'Swift). – K Foghesové se ohlásí Clifton, který ji oznámí, že Lorch byl zatčen a chce, aby mu ukázala onu závěť. Foghesová ji nemůže najít: Clifton ji obviní, že nechce, aby ji viděl, protože by se poznalo, že jde o padělek. Lingh chtěl za padělek 1000 dolarů, ale chytili ho. Závěť má Foghesová schovanou ve výstřihu, chce ji spálit a zároveň popálí Cliftona a poté po něm hodí těžkou kovovou tyč, jíž ho omráčí. Chce ho dobít, ale od plamenů chytí a je popálená. Clifton najde pod ohořelým kobercem nějaké listiny: je to tajná korespondence mezi Foghesovou a Linghem, která dokazuje padělání závěti. – Lingh je odsouzen na deset let, Foghesová ztratila v ohni zrak a zešilela.

DN1/41 Ohnivá kočka / [v týdnu od 13. 3. 1907]⁴⁸⁸ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 UČL [bez obálky], Sb3 [bez obálky a titulního listu] – Ree DN2/95 – DN5/41

⁴⁸⁷ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 6. 3. 1907, č. 10, s. 128.

Incip: Nebylo ještě zcela pět hodin ráno, když u vchodu do villy, v níž bydlil slavný detektiv Léon Clifton, zadrčel elektrický zvonek.

Klau: Spravedlnosti učiněno zadost díky důvtipnému velkému Leonu [sic!] Cliftonovi.

Kapitoly: DN1 I. Ranní návštěva, s. [3] / II. „Zakletý zámek“, s. 11 / III. Noční návštěva v „Zakletém zámku“, s. 21 / IV. Dvojí závěť, s. 26

Postavy: Dick Clarkson / doktor Hawthorne / Miss Ericksenová / Haberton, její zahradník / hospodyně

Lokace: Chicago: dům Léona Cliftona / vila Miss Ericksenové, zvaná Zakletý zámek

Cliftonův převlek a pomůcky: přihrblý muž s šedivými vlasy a řídkými prošedivělými vousy

Anot: Za Cliftonem dorazí v brzkých ranních hodinách doktor Hawthorne, kterého Clifton udiví svou přesnou charakteristikou, odkud přichází. Podivínka miss Ericksenová byla ve svém sídle vyděšena k smrti obří ohnivou kočkou, která se jí zjevila v noci v okně. Clifton s Clarksonem přijdou v přestrojení do vily miss Ericksenové, ale na místě nejsou žádné stopy. Na sklech oken je speciální přístroj, který zabarvuje skla podle nálady miss Ericksenové. – V jednu po půlnoci se Clifton s Clarksonem sejdou v zahradě vily a prohledávají tajně místo činu. Sám detektiv, když je v pokoji spící miss Ericksenové, spatří obří ohnivou kočku v okně. Clarkson z venku ji ale nevidí. – Clifton svolá několik detektivů a znovu ještě tu noc přijde do vily. Ericksenová je v bezvědomí, s ránou na hlavě. Clifton dokáže, že za vše mohl zahradník Haberton. Ten do velké lampy, která svým sklem zvětšovala, uložil kočku. Tu pak umístil na okno a děsil s ní Ericksenovou. Zahradník padělal závěť miss a přepsal všechny majetek na sebe. Potom Ericksenovou děsil, aby zemřela. Haberton je potrestán dlouhodobým žalářem, ale Ericksenová zemře na následky šoku a zranění, které si způsobila sama pádem.

DN1/42 Had v ložnici. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 20. 3. 1907]⁴⁸⁹ / DN1, DN2 S [3]–32, DN5 S 3–?? / DN5 Ob: Foto Sucháňová / A * DET / DN1 Sb2, Sb3 [bez obálky], DN2 Sb1 [bez obálky], DN5 Sb3 [fragmentární] – Ree DN2/94 – DN5/42

Incip: DN1 V 16. avenue new–yorské bydlil již mnoho let jakýsi Ralph Kidd. / DN2, DN5 V 16. avenue new–yorské bydlil již mnoho let jakýsi Ralph Kidd, který byl vychován v Austrálii, odkud jako jinoch odebral se do Indie, kde prožil mnoho let, oženiv se zde s dcerou anglického obchodníka se zvířaty.

Klau: DN1, DN2 Nechce Ind dívati se na hada, který jej zbavil milovaného sahíba... / DN5 [chybí stránky]

Kapitoly: DN1, DN2 I., s. [3] / II., s. 12 / III., s. 15 / IV., s. 21 // DN5 I. Had v ložnici, s. 3 / II. Obrat v podezření, s. 11 / III. Modrý kapesník, s. 13 / IV. Pád do sklepa, s. 18 / V. Setkání se šilencem, s. 22

Postavy: Ralph Kidd / Sidi, jeho sluha / policejní komisař / R. Salter / Douglas, detektivní agent / šilenc

Lokace: New York: 16. avenue / Central Park / obchodní dům R. Saltera

Cliftonův převlek a pomůcky: Abraham Daniel Johanthan Smith, slušně oděný šedivý pán

Anot: Ralph Kidd je majitel mnoha terárií a zčásti obchoduje se zvířaty. Jeho indický sluha Sidi ho najde uštknutého brejlovcem. Clifton, který se k vyšetřování náhodou přidá, pak najde dlužní úpisy, ale i spořitelní knížku na Sidiho jméno a obviní Indu, že pána zabil, aby dostal našetřené peníze. Jeden z detektivů jménem Douglas najde stopy poblíž domu (kapesník zavázaný na větví a zbytky šňupacího tabáku), které napovídají, že Kidd byl zabit úmyslně někým jiným. Clifton v převleku zajde za Mr. Salterem, jemuž Kidd půjčil peníze. Nepřímo ho obviní a Salter nabídne, že předloží důkazy o své nevině. Shodí však Cliftona do sklepení a

⁴⁸⁸ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 13. 3. 1907, č. 11, s. 144. – srovnej též Písemnictví. Národní politika XXV, 5. 3. 1907, č. 64, ranní vydání, s. 7, kde je uvedeno 5. 3. 1907.

⁴⁸⁹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 20. 3. 1907, č. 12, s. 159.

myslí si, že se pádem zabil. Clifton se při pádu zachytí nohavicí za hák a ztratí vědomí – večer ho ve sklepe najde šílenec, který mu ukradne pistoli a nasadí mu jeho vlastní pouta. Když ovšem přijde Salter, aby Cliftona zneškodnil, je šílenec postřelen. Clifton se lstí dostane z pout a blázna sváže, přivede policii a zatkne Saltera, kterému dokáže, že hada poštvál na Kidda, protože mu dlužil větší množství peněz a nebyl schopen je zaplatit. Sidi je omilostněn a provozuje obchod se zvířaty, který zdědil po svém pánovi.

DN1/43 Písmo umírajícího. / [v týdnu od 27. 3. 1907]⁴⁹⁰ / DN1, DN2 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/93 – DN5/43 – Ree DN5 *Léon Clifton & Tom Shark*. Praha, Magnet 1992, s. 35–55

Incip: Ve své pracovně seděl před půlnocí bankéř Bright, prohlížeje obchodní knihy, ležící před ním na stole.

Klau: A když odjížděl zase do Chicaga – vezl s sebou místní list, jenž přinesl vedle jeho podobizny také podobiznu neteře Betsy...

Kapitoly: DN1, DN2 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 15 / IV., s. 21

Postavy: Eliáš Bright, zavražděný bankéř / jeho sluha / Lydie Brightová, bankéřova dcera / policejní komisař / pokladník Young aka Robert Wellington, vrah / zlatokop Corney / bezejmenný kočí / Mr. Read, policejní ředitel / Austin, pomocník pokladníka Younga aka Mr. Craft / Betsy, Cliftonova neteř

Lokace: Milwaukee: dům Eliáše Brighta / kavárna Labrador / nemocnice / pokoj č. 24 v nejmenovaném hotelu

Cliftonův převlek a pomůcky: staříčkový pán / muž s páskou na oku a s modrými brýlemi // zvětšující brýle

Anot: Bankéř Bright uvažuje ve své kanceláři o zpronevěře 200 000 dolarů: než však k tomu dojde, je přepaden dvojicí neznámých mužů, donucen napsat dopis, že peníze zpronevěřil a kvůli tomu že spáchal sebevraždu. Je mu podán rychle působící jed, ale Bright stačí napsat několik slov o tom, že byl oloupen a otráven. Clifton, který jde druhý den náhodou kolem, se zapojí do vyšetřování a najde bankéřův přípis. Při cestě na nádraží zaslechne rozhovor dvou žen a spojí si, že bankéřova dcera miluje pokladníka Younga. V kavárně Labrador se baví pokladník se společností, kde je přítomen Clifton v převleku a snaží se z Younga vytáhnout informace. Při odchodu z kavárny je přepaden a téměř zaškrten. Young i bankéřova dcera zmizí a Clifton je v nemocnici – přijede za ním jeho rodina i neteř Betsy, která pomůže v pátrání – potká dvojici, která je jí nápadná. Je to Young s v převleku za Roberta Wellingtona, Clifton s policií tam zajde a usvědčí ho – bankéřova dcera Lydie to netušila a chce spáchat sebevraždu skokem z okna, ale Betsy ji v tom zabrání, Young prchá, ale je postřelen a odsouzen s pomocníkem Austinem.

DN1/44 Tajemství půlnoci. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 3. 4. 1907]⁴⁹¹ / DN1 S [3]–32 / A * DET – F / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN2/92 – DN5/44

Incip: Byla krásná letní noc, jedna z oněch prvních nocí časného léta, kdy každý tak rád vdechuje vonný, vlhký vzduch, kdy je tak volno pod širým nebem.

Klau: A nešťastnější byl Léon Clifton, jehož dosud žádný z jeho velkolepých úspěchů tak netěšil, jako tento, jímž právě zachránil svého přítele.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 15 / IV., s. 22 / V., s. 28

Postavy: Dick Clarkson (sic!) / Struth, domovník v domě, kde bydlí Clarkson / Mrs. Mary Struthová, jeho žena / miss Potterová / Mrs. Hennyová / Alice, její dcera / Mrs. Clintonová / její synovec James / kapitán Harry Perros / jeho dcera Annie / Rixton, mladý policejní úředník

⁴⁹⁰ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 27. 3. 1907, č. 13, s. 174.

⁴⁹¹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 3. 4. 1907, č. 14, s. 187.

/ Doolan, komisař / lékař / Lydie, sestra Dicka Clarcksona / Cliftonova hospodyně / dr. Ballington, hypnotizér

Lokace: začátek léta, Chicago: divadlo / dům 136 v 16. ulici, kde bydlí Clarckson / policejní komisařství / Cliftonův byt / soud

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot: Clarckson a Clifton jdou z divadla, kde se byli podívat na vystoupení miss Annie Perrosové. Clifton chce jít ještě někam na večeři, ale Dick odmítne. Clifton se ho vyptává na obyvatele jeho domu: ve stejném domě bydlí zpěvačka Perrosová, kterou Dick miluje. Ona jeho také, ale její otec je proti. Dick prý přemýšlí o jeho vraždě – Clifton ho varuje, Dick při návratu domů slyší v domě výkřik. – Ráno je v domě nalezena mrtvola kapitána Perrose, otce Annie. Do prsou mu byl vražen nůž, který ale na místě činu není. Krvavé stopy ale vedou k bytu Dicka Clarcksona. On sám ukrývá kabát od krve, navíc večer slečna Annie slyšela Dickovy kroky: zdá se, že je vrahem a je zatčen. – Dickova sestra Lydie přijde za Cliftonem a žádá o pomoc, Clifton zajde za Dickem do vazby a vyptá se ho na podrobnosti: Clarckson ve tmě upadl o mrtvé tělo a umazal se jeho krví, byl však v šoku a zamkl se doma. – Clifton pátrá po minulosti Perrose, zjistí, že byl původně ženatý s dcerou důstojníka Pottera: shodné jméno s ženou, žijící v domě ho přivede na stopu, kterou odkryje až v soudní síni. Pomocí doktora Ballingtona, známého hypnotizéra, je totiž navštíví, zhypnotizuje a ona se přizná: nenáviděla kapitána, protože ji kdysi odehnal jako mladou dívku. Z žárlivosti jej zabila, a to přiznala i před soudem. Clarckson byl zcela osvobozen, ovšem jeho milovaná Annie odešla nadobro z Chicaga.

DN1/45 Noční přepadení. / [v týdnu od 10. 4. 1907]⁴⁹² / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] / Ree DN2/37 – DN5/45

Incip: „Je Mr. Clifton doma?“

Klau: Byl zbaven nebezpečného nepřítele, který by byl dříve neustál, až by byl svou pomstu provedl.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 12 / IV., s. 20

Postavy: Charles Fitzgerald aka José aka Joe Snow aka Absolon Fogg / Mathews, Cliftonův černý sluha / námořník / dělník / Mr. Thomson, policejní ředitel / Pedro / Kaulton, komisař /

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / 13. avenue / policejní ředitelství / 40. avenue, dům č. 20 / 33. avenue, dům č. 12

Cliftonův převlek a pomůcky: chatrný oděv, obličej nalíčený jako opuchlý od kořalky // elektrická svítilnička, revolver, kladívko

Anot: Ke Cliftonovi přijde Angličan Fitzgerald, který si byl vyzvednout dědictví. V noci mu v hotelu někdo ukradl zděděné peníze přímo z pokoje kde spal. Poté Cliftona napadne, zraní i sluhu Mathewse a uprchne beze stopy z domu. – Na ulici se při rvačce zabije námořník a dělník, jeden z nich má v kapse šifrovaný dopis. Ten dá policejní ředitel Cliftonovi, aby ho rozluštil, což učiní na místě. Zjistí, že jsou na stopě nějaké chystané krádeži ve 40. avenue. – V převleku opilce prozkoumá dům, o němž byla zmínka v dopise, najde zde stopy po činnosti a zároveň ho vyruší příchod dvou mužů jménem José a Pedro, kteří vyrobí v trámu úkryt na lup. José je falešný Angličan, který chtěl zneškodnit Cliftona, aby byl klid na jejich rejdy. Chtějí jeho dům vykrást a zapálit. Cliftonův úkryt je prozrazen, ale on hraje dál opilce, ovšem je prozrazen díky falešným vousům. Oba muži ho pak pověsí na prádelní šňůře. – V noci přijde k Cliftonovi detektiv Kaulton, ovšem Clifton zjistí telefonicky, že je to past. Zároveň je vysvětlen jeho útěk ze smyčky: sesmeknul si ji z hrdla na bradu a pak ostrou hranou kladívka přeřezal provaz. V domě čeká policejní hlídka, která při velké přestřelce postupně zatkne

⁴⁹² Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 10. 4. 1907, č. 15, s. 208. – srovnej též Písemnictví. Národní politika XXV, 31. 3. 1907, č. 89, 1. příloha „Národní Politiky“, s. [1], zde uvedeno od 31. 3. 1907.

příchozí. Je postřelen statečný sluha Mathews, šéf banditů chce celý dům vyhodit do povětří, ale nedaří se mu to. Skupina je zatčena a odsouzena – je zjištěno, že José je Absolon Fogg, který se objeví až v dalším sešitu, z něhož uprchne, ovšem zde je odsouzen a popraven...

C: Padne-li The Grant Carlin, mohou si zlosynové všeho druhu oddychnouti / věci, které používá, nosí v zadních kapsách spodků

DN1/46 Vyhaslé oči. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 17. 4. 1907]⁴⁹³ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2, Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/91 – DN5/46

Incip: Proslulý detektiv Léon Clifton byl za parného léta pozván do New-Orleansu v Louisianě.

Klau: Elektrína vykonala svou povinnost; v popravním křesle vydechl prohnáný zlosyn posledně...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 12 / IV., s. 19 / V., s. 24 / VI., s. 28

Postavy: Mr. Gabriel Pierpont aka Absolon Fogg / Gabriel Griffit, Pierpontův vnuk / John, jejich sluha / policejní komisař / strážníci

Lokace: New Orleans: Pierpontův palác

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Clifton je pozván, aby vyřešil případ v New Orleans – z uzamčené místnosti z paláce milionáře Pierponta se ztratila krabice s drahokamy. Zloděj nalil do zámku nedobytné pokladny žíravou kyselinu dusičnou a tím ho rozrušil. Až po 14 dnech na místě najde Clifton na linoleu, které bylo přikryté kobercem, otisk velké stopy. Jelikož byla podlaha lakovaná, zanechal tam kdosi stopu – nikdo však nemá v okolí velikost 36 cm. – Teprve po čase se Clifton dozvídá, že Pierpont před rokem ztratil zrak: ucítil palčivý žár v očích a přestal vidět. Pierpont dále vypráví o rodinném zázemí, že jeho dcera zemřela v Rio de Janeiru, její manžel byl zavražděn. Dědictví je psáno na místní slepecký ústav, a Cliftonovi je podezřelý vnuk Griffit. – Při procházce zahradou cosi detektiva popálí na tváři a na krku: na zdi něco září jako silné elektrické světlo. Přeleze na zeď a najde místo, kde slunce svítí skrze tam zanechané dno lahve jako skrz skleněnou čočku. Vezme ji a dojde k místnímu optikovi. – Je výročí oslepnutí milionáře Pierponta, detektiv s ním a s vnukem sedí na zahradě. Pokusem předvede jak mohl milionář ztratit zrak a vysvětlí, že ve vedlejší zahradě se kdosi nacházel právě v té době, kdy se stala nehoda. – Griffit se chová podivně, navíc si Clifton přečte zprávu v místních novinách, že v Riu byla nalezena asi rok stará mrtvola mladého muže, která měla u sebe jehlici s iniciálami G. G. Clifton si nechá cosi poslat z Brazílie. Pierpont chce Cliftona propustit, že zatím nenašel žádné další stopy; je ovšem naveden Griffitem. Detektiv naoko odejde, ale vrátí se s policejním komisařem a chce zatknout Griffita, který vyskočí z okna a prchá. Clifton ho postřelí do pravé ruky a po další potyčce je Griffit zajat. – Je vysvětleno, že se jmenuje Absolon Fogg a býval přítelem opravdového Griffita, kterého v Riu utopil v močálu. Vydával se za vnuka, oslepil milionáře a když zjistil, že mu není příliš mnoho odkázáno, vykradl trezor. Velké boty sehnal od jakéhosi pobudy, kterého potká ve městě i Clifton. Schwálně pak zanechal stopu a chtěl svést detektiva na falešnou stopu. Z Brazílie přišla podobenka Griffita a je jasné, že to není on. Fogg se uzdraví a je souzen, i když stále popírá svou vinu. Uprchne z vězení a Clifton odjede. – Po čase kdosi zavraždí Pierponta i se služebnictvem. I na Cliftona byl spáchán útok, ale včas se připravil (o tom byla předešlá novela). Fogg je opět chycen a odsouzen k trestu smrti na elektrickém křesle.

Pozn: Následuje po DN1/45 (*Noční přepadení*)

⁴⁹³ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 17. 4. 1907, č. 16, s. 213.

DN1/47 Bažina Springfontainská. Autorizovaný překlad. / [pravděpodobně v týdnu od 24. 4. 1907]⁴⁹⁴ / DN1, DN2 S [3]–30 / A * DOBR / DN1 Sb2 [bez obálky], DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/170 – DN5/47

Incip: Po silnici ze Smithsvillu do Springfontainu ubíral se muž zahalený v plášť.

Klau: Ale teskná vzpomínka na ubohou, sebe obětovavší Caru dlouho mu nezmizela z vděčné paměti...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 11 / IV., s. 13 / V., s. 18 / VI., s. 24 / VII., s. 26 // DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 12 / IV., s. 15 / V., s. 20 / VI., s. 26 / VII., s. 29

Postavy: neznámý muž jménem Bob / Mac Gregor, starý Skot / Cara, jeho dcera zvaná Černá lilie / tři muži / Harry Blackhead

Lokace: silnice ze Smithsvillu do Springfontainu / krčma na cestě

Cliftonův převlek a pomůcky: Harry Blackhead // boxerský prsten

Anot: Bažinatou cestou ze Smithsvillu do Springfontainu šel v noci muž jménem Bob. V krčmě u silnice na něj již čekala skupinka lidí, v čele s krčmářem Mac Gregorem. Bob je informuje o kořisti – má kolem projet dostavník se zlatým nákladem. Do sprádaní plánů přijde náhle mladý cizinec „*vysoký, silný muž, vzdor svému mládí, as dvaceti šesti roků, herkulovských paží. Jeho obličej jevil svěžest a duševní klid, prosté všech vášní, vysoké, jasné čelo prostomyslnost. Jeho oděv byl sice pouze lodenový, ale šitý vkusně a ne bez elegance. Na lýtkách měl kožené kamaše, kabát měl lovecký střih.*“ (je to Clifton), který se líbí krčmářově dceři Caře, a který žádá o přespání a pomoc přejít druhý den bažiny s dostavníkem. Skupinka banditů se skryje ve sklepě domku, Clifton se rozhodne přenocovat v krčmě. (Průvod dostavníku si vybral „*jako vedlejší zábavu na své cestě*“, když předtím „*proslavil znova své jméno vítěznou houbou za Indiány, uloupivšími farmářovu dceru.*“). Ovšem Mac Gregor chystá past, před kterou Cliftona varuje Cara. Clifton se rozhodne vydávat za Harryho Blackheada, „nejodvážnějšího lupiče v celé Minnesotě“, přemůže Boba, který o jeho převleku pochybuje, a vymyslí přepadení dostavníku, který měl doprovázet. Náhle se objeví opravdový Blackhead, kterého Clifton vydává za Cliftona a nechá ho proto svázat. Svůj podvod přizná jen Caře: uslyší to Bob, který osvobodí svázaného Blackheada a oba svážou Cliftona. Odtáhnou Caru k dostavníku a Blackhead jí i Boba probodne nožem, aby se jich zbavil. Cliftona osvobodí Mac Gregor, který si myslí, že je to Blackhead, po krátkém zápase je pravý Blackhead spoután, stejně jako zbylí bandité v krčmě, a tím i vyřešeno někdejší mizení dostavníků v okolí Springfontainu.

DN1/48 Očarovaný zámek. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 1. 5. 1907]⁴⁹⁵ / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb2, Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/88

Incip: Asi tři míle od Belfastu, v krásných, hlubokých lesích stulen, leží starý zámek, bývalé to sídlo šlechtické rodiny.

Klau: Zámeček zásluhou Léona Cliftona pozbyl svého kouzla a přišel po nějakém čase opět do prodeje.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 24

Postavy: Robert Ainsqwist / Betsy, kuchařka / Joe Smith, myslivec / Tom, sluha / Harry Martogh (též i Mortagh), obchodník / Alice Martoghová, jeho žena / Dick Albany / James Tracy / Miguel Robertson / John Vard / Dick Clarkson

Lokace: Irsko: šlechtické sídlo rodu Ainsqwistů

Cliftonův převlek a pomůcky: podivuhodné brejle se zvětšovacími skly

⁴⁹⁴ Ovšem dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 1. 5. 1907, č. 18, s. 248, uvedeno až začátkem května.

⁴⁹⁵ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 8. 5. 1907, č. 19, s. 264, zde uvedeno až 8. 5. 1907.

Anot: Podivínský šlechtic Ainsqwist zemře při lovu zvěře a jeho zámeček v Irsku koupí obchodník Harry Martogh. Služebnictvo ovšem prý vidělo v noci na verandě nebožtíka, který před smrtí prohlašoval, že nesnese, aby se jeho zámek stal majetkem obyčejného člověka. – Martoghova manželka na zámečku uspořádává nejrůznější zábavy. Na jedné z nich se společnost baví o nebožtíkovi a jeho zjevování, host James Tracy spí v jednom pokoji a uvidí přízrak šlechtice, který sestoupil z obrazu a pak se do něj zase vrátil. Ráno společnost zjistí, že manželé zmizeli. Část společnosti odjede do Belfastu pro Cliftona, který tam je na návštěvě společně s Dickem Clarksonem. Detektiv prohlédne dům a najde malý ukrytý knoflík, který spustí tajné dveře. Nechá si zavolat celou společnost a s Tracym sestoupí do tajné chodby za dveřmi, kde leží dvě těla majitelů zámku. Tajná chodba je propojená s obrazem. Prozradí se sluha Tom, který chce vyskočit z okna – toužil po Martoghových penězích, a tak ho uškrtl a jeho manželku zabil pomocí rozprašovače, do něhož dal jed. Sluha je odvezen k soudu do Belfastu, kde „došel zasloužené odměny“.

DN1/49 Dva stíny. [DN5 na obálce i na titulce Dva stíny] / [v týdnu od 8. 5. 1907]⁴⁹⁶ / DN5 S 3–32 / DN5 II obálky: Foto: Sucháňová * DET / DN5 Sb7 – Ree DN2/89 – DN5/48

Incip: Padal sníh, jenž znenáhla zahalil bílým rubášem menší město Ellenville, nalézající se západně od trati dráhy, jež projíždí stát New-York od jihu k severu.

Klau: Bývalý ponocný byl přijat do policejních služeb a provedl s Cliftonem mnoho obdivuhodných výkonů.

Kapitoly: DN5 I. Stínohra, s. 3 / II. Pátrání, s. 8 / III. Brigitino doznání, s. 19 / IV. V zajetí smečky psů, s. 23

Postavy: Harry Blount, přezdívaný Grizzly, ponocný / domovník / Cornish, šerif / J. W. Clark, advokát / baron Malcolm / Charles Malcolm, jeho syn / služebnictvo

Lokace: Ellenville: ulice / dům č. 47 // New York: advokátní kancelář J. W. Clarka // Anglie, Devonské hrabství: sídlo barona Malcolma

Cliftonův převlek a pomůcky: C. A. Smith, elegantně oděný pán se zlatými brýlemi

Anot: Ponocný Blount spatří v noci v jednom z domů ve městečku Ellenville několik stínů: kdosi škrtí ženu a pak se objeví i postava se sekerou. Při snaze Blounta vniknout do bytu otevře jeho nájemnice, stará Brigita. – Do Ellenvillu přijede Clifton, který hledá vraha ženy, jež byla nalezena v New Yorku s tváří politou žiravinou. Žena měla u sebe ellenvillskou adresu se jménem Brigita Songová. Mrtvá je Angličanka Marta Littleová. V Ellenvillu byla Brigita nalezena s roztráštěnou hlavou. Clifton se potká s Blountem a pochopí, co se stalo: za nájemnici se kdosi převlékl, aby odlákal pozornost. Poté prohledá byt zavražděné a najde zašitou tajnou kapsu a vlas z paruky. Podezřelý je nájemník Horston, ovšem jeho byt je prázdný. – V New Yorku navštíví Clifton advokáta Clarka, kterému odevzdá balíček nalezený v bytě zavražděné. Anglický přistěhovalec Wedgewood před časem uložil u Clarka peníze, aby vyplácel měsíčně Songové 30 dolarů. V balíčku je dopis pro Littleovou, ve němž Songová popisuje co se stalo: William Little koupil od barona Malcolma v anglickém Devonu pozemky, ovšem cestou ztratil kupní smlouvu. Malcolm prohlásí, že žádné peníze nedostal. Časem jistý Wedgewood vydírá Malcolma, protože smlouvu našel. Komplikované vydírání končí přirozenou smrtí Wedgewooda, ukrytím smlouvy a obavami Malcolma z jejího nálezu, takže si najal někoho, aby zabil Littleovu dceru i Songovou (Wedgewoodova hospodyně). – Anglie: k Malcolmovi přijde pan Smith (Clifton), který ho konfrontuje s již poznaným. Vrahem žen byl Malcolmův syn Charles. Za branami panství čeká Blount, kterého vzal detektiv s sebou: překoná zeď a popere se se smečkou psů, která pronásleduje Cliftona. Přestřelka s oběma Malcolmy končí šťastně: Cliftona původně svázali a chtěli ho nechat

⁴⁹⁶ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 15. 5. 1907, č. 20, s. 281, zde uvedeno 15. 5. 1907.

roztrhat smečkou. Charles dostane doživotí a baron pět let; Blount je přijat v Americe k policii.

DN1/50 Cliftonova legitimace. / [v týdnu od 15. 5. 1907]⁴⁹⁷ / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb7 [bez obálky] – Ree DN2/90 – DN5/49

Incip: V pracovně slavného detektiva Léona Cliftona zařinčel zvonek.

Klau: Zemřela však ještě před vytrpěním trestu.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 11 / IV., s. 19 / V., s. 23

Postavy: Mr. Thomson / Julie Craftová / muž ve škrabošce aka falešný Clifton aka R. Strockton aka Mr. Loridan / James Raleigh / Eddy, jeho sluha / tři muži (mj. Strockton a Berton) / bankovní úředník / strážník / policisté / domovník / Mr. Farewell, bankovní ředitel / E. Jacoby, úředník / Mr. Black / Mr. Brown / W. S. Witte, milionář / jeho sluha

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / 36. avenue, dům 22 / 15. avenue, dům 12 / banka Globus / policejní ředitelství / Jacobyho byt / Strocktonův byt / hlavní nádraží // San Francisco: vinárna středního řádu / vila milionáře Wittea / hotel Barnett, 14. avenue

Cliftonův převlek a pomůcky: listonoš / Mr. Olde // legitimace / revolver / dvoje pouta

Anot: Cliftonovi zavolá policejní ředitel, že dostali oznámení, že se z bytu paní Craftové ozývají podivné rány a sténání. Detektiv se převlékne za listonoše a připraví falešnou směnku na 56 dolarů, kterou donese Craftové do bytu. Zde je ale uspán pomocí chloroformu maskovaným mužem. Ten s pomocí Craftové Cliftona sváže a okrade o pouta a legitimaci. – Do Chicaga se přistěhoval bohatý podivín jménem James Raleigh, kterého v jeho bytě navštíví tři muži, z nichž jeden se legitimuje jako Clifton. Zabaví Raleighovi jakési listiny, zatknou ho a odvezou na policii. Falešný Clifton zmizí a za nějakou chvíli se objeví v bance, kde na Raleighovy pověřovací listiny vybere všechny vložené peníze, činící tři miliony dolarů. – Ředitel Thompson marně shání Cliftona; dostane lístek, který ho upozorní na Cliftonovo uvěznění v bytě paní Craftové. Na místě je nalezen spoutaný detektiv, který pochopí, že vše byla past, aby neznámý muž získal legitimaci. Thompson s Cliftonem vyslechnou zatčeného Raleigha, který je propuštěn. Clifton vyslechne zaměstnance banky a zjistí, že tři úředníci nebyli v posledních dnech v práci. Jeden z nich, Strockton, je podezřelý a po povolení vnikne detektiv do jeho bytu a zjistí, že Strockton byl jeden ze zlodějů. Strockton společně s dalšími odjel vlakem do San Franciska. – Po cestě jsou dva muži zavražděni a vyhozeni z vlaku. – Clifton v San Francisku marně pátrá po možných zlodějích, jednoho dne uslyší ve vinárně vyslovit kohosi jméno Clifton. Mírně podroušený muž jménem Black vypráví společnosti, že viděli při jedné pouliční šarvátce živého Cliftona, který se legitimoval policii. – Den poté projde novinami zpráva o loupeži v sídle milionáře W. S. Witte. Milionář vyzval veřejnost, aby se k vyšetřování dostavil Clifton, dlící v San Francisku. Zprávu dal ovšem do novin po dohodě s policií a Wittem pravý Clifton, aby Strocktona chytil do pasti. Lupič přijde a pravý Clifton v převleku za tajemníka Oldeho dokáže konfrontací falešné a pravé legitimace Strocktonův podvod. Muži se ovšem podaří utéct, ovšem zachytí se na železné ozdobě. Dojde k zápasu, při kterém Strockton Cliftona pokouše, ale je nakonec dopaden. Pomocí novinového inzerátu zajistí Clifton i paní Craftovou s penězi. Craftová je Strocktonova teta a dosvědčí vše co se stalo, Strockton je popraven a Craftová dostane tři roky vězení, ovšem ve vazbě zemře.

DN1/51 Podivná skrýš. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 22. 5. 1907] / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/149

⁴⁹⁷ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 5. 6. 1907, č. 23, s. 320, zde uvedeno 5. 6. 1907.

Incip: Léon Clifton měl již dávno své druhé obydlí v Chicagu, neboť se mu v tomto městě velice líbilo; už také proto, že se zde událo několik tajemných případů, jež slávu jeho jména znamenitě rozmnožily.

Klau: Netušil, co jej tam čeká...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 13 / IV., s. 20 / V., s. 27

Postavy: Granald / Tom, jeho sluha / strážník / komisař / lékař / Abel Morrison, zavražděný, aka Lopez, sluha / domácí / don Estevan Murillo / Juanitta, jeho dcera / komisař Lakestone / Jane Ayrtonová / John Sherman, zámečník, aka Shaw / manželé Barowovi / Atkinson, lékař

Lokace: Chicago: tichá ulice s obchodními a průmyslovými skladišti / domek v 58. avenue / policejní komisařství na 53. avenue / Cliftonův pokoj / 58. avenue, byt Jane Ayrtonové / dům na 49. ulici / nespecifikovaná místa // Venezuela: hacienda Alhambra poblíž přístavu Cumano

Cliftonův převlek a pomůcky: elektrická lucernička

Anot: Clifton se přesunul s rodinou do Chicaga – narazí na dva muže, kteří našli ve skladišti mrtvolu. Na místě jsou nalezeny stopy cizích bot a přivolaná policie s lékařem potvrdí, že mrtvý byl zadušen: v krku má velikou kouli z černé gumy. Kabát muže patřil podle všeho někomu s hrbem a nebo se zemřelý za hrbatého jen vydával. Fotografie mrtvého je zveřejněna v novinách a řada lidí v něm pozná Abela Morrisona, podomního obchodníka, který byl hrbatý, ale nalezené tělo hrb nemělo. – Ve Venezuele žije don Murillo, který má doma „záračný kámen“, achát nosící štěstí. Sluha Lopez kámen ukradne a na rodinu se snesou nejrůznější pohromy (manželka zemře, dcera trpí náhle podivnou nemocí, která jí „zatemní ducha“). – V Chicagu přijde na komisařství Jane Ayrtonová, která si stěžuje na nájemníka Johna Shermana, jenž zmizel bez placení. Jeho šaty a boty vykazují stopy, nalezené u mrtvého těla Morrisonova. V popelu v Shermanově pokoji najde Clifton režný polštářek a zbytky vaty, kterými Morrison vycpával svůj umělý hrb, a dále achát. Clifton si doma vzpomene na zprávu o donu Murillovi a informuje jej o nálezu kamene; don i s šílenou dcerou slíbí, že přijedou do Chicaga. – K Ayrtonové zavítá oholený a upravený Sherman, který hledá kámen. Ayrtonová prozradí, že ho odnesl detektiv a Sherman ji napadne a zabije ji tím, že jí nacpe hluboko do krku oškrábaný syrový brambor. Clifton Shermana na ulici náhodou potká a i když ho nezná, sleduje ho. Ayrtonová je nalezena mrtva a Clifton si spojí, i díky způsobu vraždy, oboje. V novém Shermanově bytě tento vystupuje pod jménem Shaw. Při nočním zátahu Shaw/Sherman prchá a není dopaden, ale vypadla mu z kapsy peněženka, ve které byly peníze, které „ušetřil si Abel Morrison, tolik peněz nosil ve svém hrbu (sic!)“. – Do Chicaga přicestuje Murillo s dcerou, která na fotce pozná v zemřelém Morrisonovi uprchlého Lopeze (což se potvrdí i mateřskou krvnou na Lopezově těle). Doktor Atkinson šílenou zhypnotizuje a dá jí „záračný“ kámen, po čemž Juanitta „zase nabyla rozumu“. – Na ulici náhodně potká Clifton muže, před nímž pronese jméno Sherman. Muž zareaguje, je detektivem zatčen a posléze se přizná a je odsouzen k smrti na elektrickém křesle. – Po čase zve Murillo Cliftona na svatbu své dcery, která se zcela vyléčila.

DN1/52 Ďáblovy zápisky. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 29. 5. 1907] / DN1 S [3]–31 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/150

Incip: „Jak jste dnes nepozorná, miss Lilly!

Klau: Oheň vysoko zaplál a plamenné jazýčky jaly se olizovati knížečku, jejíž listy se kroutily, až zbyla z ní pouze hromádka zčernalého popele.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 17 / IV., s. 25

Postavy: Lilly Pearsonová / miss Doolanová, její vychovatelka / lord Robert Pearson / Bob, sluha / Alice Dickinsonová / lékař / Harry Pearson, lordův bratr / notář / Maud z Groswenu, sestra Pearsonů / hrabě Groswenor, též psáno Graswener

Lokace: Sídlo lorda Pearsona / domek // Pont-Street: fara

Cliftonův převlek a pomůcky: štíhlý, elegantní muž ve svůdné masce d'ábla: černý hedvábný frak, rudé, přiléhající spodky, rudé hedvábné punčochy i střevíce, škraboška, tmavé ohnivé oči

Anot: Lord Pearson se zamiluje do vychovatelky Alice Dickinsonové a vezme si ji i přes nevěli rodičů. Mají spolu dceru Lilly, nyní již šestnáctiletou. Pearson je postřelen na lovu, je v bezvědomí dovezen do svého sídla a zde zemře. Tím, že nezanechal závět', věří rodina Pearsonových, že bude Alice i s Lilly vyděděna. Protože není nalezena oddací listina, vyhnal bratr zemřelého, Harry Pearson, Alici s dcerou ze sídla. – Po půl roce ženy bydlí v malém domku, pouze se sluhou Bobem, který oněměl. – Alici napadne obrátit se na Cliftona, aby jim pomohl. Ten se vydá do Pont-Streetu, kde byla dvojice kdysi oddána. Zde ovšem fara shořela a oddávající zemřel. Detektiv pátrá dál. – V zámku se pořádá bál, na němž se objeví muž v masce d'ábla. Ten se představí jako Robert d'ábel a připomene švagru Pearsona smrt lorda Chilterna, kterou pravděpodobně zavinil. Domluví si s ním schůzku na další den v Pearsonově paláci. Podobně pak připomene Pearsonově sestře nemanželské dítě a domluví schůzku tamtéž. Promluví tak s celou rodinou a o půlnoci sundá masku: je to Clifton. – V zámku, kam přiveze Clifton Alici, se všichni pokrytecky rozhodnou, že by bylo dobré přiznat jí dědictví. Sluha Bob promluví, když Clifton pronese víceméně náhodně slova: „Albany, vzor poctivosti“ (Albany byl někdejší rodinný notář). Sluha na to přinese schovanou skříňku, která obsahuje svatební smlouvu i závět'. – Clifton pak před šlechtou spálí své materiály, které je mohly usvědčit z jejich zločinů a podvodů.

DN1/53 Na nepravé stopě. / [v týdnu od 5. 6. 1907]⁴⁹⁸ / DN5 S 3–32 * DET / DN5 Sb1 – Ree DN2/134 – DN5/50

Incip: V pozdní večerní hodině stoupal mladý štíhlý muž ve starém domě v Chicagu po úzkých tmavých schodech do prvního poschodí.

Klau: Rozkošný domek Harryho Conwaye – někdejší jeviště zločinu – stal se opět útulným domovem spokojené rodiny.

Kapitoly: DN5 I. V nouzi, s. 3 / II. V podezření, s. 13 / III. Clifton do Bostonu, s. 18 / IV. Konečně dopaden, s. 28

Postavy: Tom Benett, vetešník / Richards Conway / Rob, pihovatý mladík aka Bob Austin / hostinský / Maud / policejní komisař / Annie, posluhovačka / šofér / číšník / John Austin / miss Potterová

Lokace: Chicago: vetešnictví / klenotnictví / krčma / hotel Central / Cliftonův dům / policejní ředitelství // Boston: hostinec / dům Harryho Conwaye / dům na 13. avenue

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: K vetešníkovi Benettovi přijde pan Conway, který chce zástavu na briliantový šperk. Vetešník naoko odmítne, ale nasadí na Conwaye pihovatého mladíka. Conway se svou dívkou Maud měli peníze, ale někdo je na nádraží okradl a on se snažil sehnat hotovost na zaplacení hotelu. Na ulici ho zastaví Bob Austin (pihovatý mladík v přestrojení?), který přislíbí hotovost za šperk. Zavede ho do krčmy a dostane zástavu 800 dolarů, přičemž šperk má hodnotu deseti tisíc. – Den na to je v novinách zpráva, že Conwayův strýc Harry byl zavražděn a okraden. V podezření je jeho synovec, kterého policie zatkne. Maud zůstane v hotelu a jede ke Cliftonovi pro pomoc, který jí přislíbí a odjede posléze s Maud do Bostonu, zatímco v Chicagu svědčí vetešník proti Richardsovi, aby vydělal i na křivém svědectví. – Boston: Clifton se v hostinci poptá po případu a pak prohledá místo činu, kde najde malý zlatý knoflík. Den na to přijde ke sluhovi Harryho Conwaye, který je zlatníkem, a usvědčí ho z vraždy pomocí nalezeného knoflíku. Austin je zatčen a přizná se, je odsouzen k doživotí, v Chicagu je Conway osvobozen a naopak odsouzen i vetešník a spol.

⁴⁹⁸ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 12. 6. 1907, č. 24, s. 344, zde uvedeno 12. 6. 1907.

DN1/54 Stříbrný svícen aneb „Kámen štěstí“. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 12. 6. 1907] / DN1, DN2 S [3]–32 / B * DET / DN1, DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/142

Incip: V haciendě „Alhambra“, náležející Španělu donu Estevanu Murillovi, uspořádána znamenitá hostina, k níž don Estevan sezval přátele a známé z okolních haciend, bohatstvím a postavením vynikající muže z města Cumana, ano i ze vzdálenějších končin venezuelských, aby svou přítomností dodali lesku sňatku jediné jeho dcery Juanitty s new–yorským milionářem Bradfordem.

Klau: A když počítal vždy vzrůstající kapitál – jež hromadil pro dceru – vždycky řekl: „Bohatnu, protože mám ‚kámen štěstí‘!...“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 20 // DN2 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 20

Postavy: Estevan Murillo / Juanitta Murillová, jeho dcera / Bradford, milinoář, její muž / Clayton, host na svatbě / don Velasquez, host na svatbě / Pedro, španělský sluha / Sebastian, sluha dona Velasqueze

Lokace: Cumana: haciend Alhambra / hacienda dona Velasqueze

Cliftonův převlek a pomůcky: Greby, slušně oděný muž

Anot: Clifton je na svatbě dcery dona Murilla, který vypráví o tom, jak Clifton kdysi našel Murillův uloupený achát, kámen, přinášející štěstí. Clifton je večer ubytován s Angličanem Claytonem, který projevuje o kámen nadměrný zájem. Přes noc je kámen ukraden, Clifton vede pátrání: na zemi jsou stopy po červeném vosku ze svíce. Vypadá to, že vedou ke Claytonovi, ale Clifton tomu nevěří. – Společnost vyjede na lov buvolů, Murillo je při návratu postřelen vlastní zbraní. Den na to k blízkému sousedu donu Velasquezovi přijede Clifton v převleku a lstí se dostane do jeho blízkosti: Velasquez chce Cliftona zhypnotizovat, ale detektiv se nenechá – Velasquez na svatební hostině zhypnotizoval Murilla a příkazem ho vyzval, aby vynesl kámen ze své ložnice. Clifton zmíní, že Velasquez byl dříve zapojen do vraždy v neworleanských lázních. Clifton vraha poznal podle vejčitého nádoru červenomodré barvy, který měl don nad kotníkem. Velasquez omráčí Cliftona stříbrným pohárem, sváže jej a hodí do klece svého vlka. – V noci se Velasquez probudí s nevolností a bolestí hlavy: stojí nad ním Clifton, který jej spoutal. Detektiv vypráví, že vlk přehryzal nejprve náhodou jeho pouta, a tak Clifton vytáhl svou svítilnu a udržoval zvíře v bezpečné vzdálenosti. Později jej zneškodnil ranou boxeru a dostal se do Velasquezovy ložnice. Zde také našel ukrytý kámen, poté odvezl svázaného dona na Murillovu haciendu, ovšem ve chvíli nepozornosti se splašil kůň a svázaného Velasqueze ukopal. Murillo zůstane na haciendě se svým kamenem, novomanželé i s Cliftonem odjedou do New Yorku.

DN1/55 Spolek „Třinácti“. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 19. 6. 1907]⁴⁹⁹ / DN1 S [3]–31; DN2 S [3]–32 / B * DET / DN1, DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/140 – DN5/51

Incip: DN1 Za chmurného listopadového večera seděl Léon Clifton se svým přítelem Dickem Clarksonem a několika známými v útulné místnosti chicagského velkorestaurantu, kde téměř denně se scházivali. / DN2 Za chmurného listopadového večera seděl Clifton se svým přítelem Dickem Clarksonem a několika známými v útulné místnosti chicagského velkorestaurantu, kde téměř denně se scházivali.

Klau: Dick stal se opět veselým, žertovným mužem a často Léonu Cliftonovi říkával, že vděčí mu za svůj život.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 14 / III., s. 18 / VI., s. 24 // DN2 I., s. [3] / II., s. 14 / III., s. 19 / VI., s. 24

⁴⁹⁹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 26. 6. 1907, č. 26, s. 371, zde uvedeno 26. 6. 1907. – ovšem srovnej s Písemnictví. Národní politika XXV, 7. 7. 1907, č. 185, 1. příloha „Národní Politiky“, s. [1], kde je uvedeno až 7. 7. 1907.

Postavy: Dick Clarkson / Road, přítel Cliftonův / John, sluha Dicka Clarksona / Mr. Cambon / vrátný / Annie, komorná vdovy Robertsové / Lydie Robertsová / Mr. Martogh, syn velkopřemyslníka

Lokace: Chicago: místní velkorestaurant / Clarksonův dům / hotel / jeden z výstavních domů, kde je byt rodiny Robertsových

Cliftonův převlek a pomůcky: gumové střevíce

Anot: Cliftonovi se svěří přítel Dick Clarkson, že se stal členem tajného spolku „Třinácti“ a že při spiritistické seanci k němu promluvila jeho zemřelá sestra, která předpověděla Clarksonovu blízkou smrt. – Do města se přistěhoval Mr. Cambon, se nímž se Clarkson spřátelil. Cambon provozuje ve svém hotelovém pokoji hazard. Clarkson prohraje jednoho večera větší část peněz a při následné procházce s Cliftonem se přizná, že chce ještě jednou při seanci vyvolat ducha své zemřelé matky a zeptat se na předpověď svého úmrtí. – Den na to potká Clifton při procházce Mr. Cambona, který dělá, že ho nezná: dotyčný byl na návštěvě u vdovy Robertsové. Clifton se zastaví u Clarksona a odhalí, že sluha John Clarksona podváděl – prohledával mu věci a vypůjčil si i fotografie Clarksonovy rodiny. Chtělo to po něm jeho děvče, komorná Annie od vdovy Robertsové. Clifton vymění fotografie rodiny za fotografie chotě bankéře Strutha a Dickovy někdejší chůvy a pak se domluví s komornou Annie, aby se mohl nepozorovaně dostat do rodiny Robertsových. Stane se tak – v bytě proběhne podvodná spiritistická seance, která se díky zaměněným fotografiím provalí, ovšem na druhý den jak Cambon, tak rodina Robertsové odjede bez zatčení z Chicaga. Jejich motivem bylo, aby se po seanci zničení muži vrhli na hazard a prohráli co nejvíce peněz.

DN1/56 Kde je Maud? / [v týdnu od 26. 6. 1907]⁵⁰⁰ / DN5 3–32 / DN5 II obálky: Foto: Sucháňová * DET / DN5 Sb7 – Ree DN2/137 – DN5/52

Incip: V elegantním saloně hoví si na pohovce mladá, krásná mrs. Alice Huxleyová.

Klau: Mrs. Alice i její milenec nastoupili smutnou cestu.

Kapitoly: DN5 I. Nemilý svědek, s. 3 / II. Hrozný nález, s. 10 / III. Smutné zakončení schůzky, s. 22

Postavy: Alice Huxleyová / Maud / Harry Thomson / Annie, komorná / Gaston Robertson / policejní ředitel / Crate, inspektor / Benton, policejní agent / Smith, policejní agent / Wyw, detektiv / Mathews, sluha / Gordon, policista / šéf boarding-housu

Lokace: Chicago: dům Johna Huxleye / Cliftonův dům / 15. avenue, boarding-house

Cliftonův převlek a pomůcky: hladce oholen, úzké licousy, kadeřavé vlasy, bílá vesta a frak

Anot: Druhá manželka velkoobchodníka Huxleye Alice nemá příliš v lásce dceru z prvního manželství, osmnáctiletou Maud. Huxley odjede za svým přítelem Masonem a Maud konfrontuje Alici s tím, že obě milují stejného muže, Gastona Robertsona. Nesmí se to ale dozvědět Huxley. – Po návratu se Huxley shání po své dceři, ale ta je nezvěstná. Přijde policie a Alice lže, aby obvinila manžela. Tělo zardoušené Maud najdou zakopané na zahradě, Huxley je zatčen. – K Cliftonovi přijde Mason a chce, aby detektiv zjistil pravdu o smrti Maud. Clifton povolá detektiva Gordona, aby sledoval Huxleyovou. Ta se schází s Robertsonem v jedné restauraci, kam přijde Clifton v přestrojení za číšníka a dvojici obsluhuje. Poté vyslechne jejich rozhovor a společně s Gordonem je zatkne.

DN1/57 Příšerný host. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 3. 7. 1907]⁵⁰¹ / DN1 S [3]–32?, DN5 3–32 / A * DET–SF / DN1, DN5 Sb1 [DN1 svazek fragmentární] – Ree DN2/54 – DN5/53 – Ree DN2 in *Různá dobrodružství dra Léona Cliftona*. Praha, A. Tylová 1922 [výtisk nezjištěn]

⁵⁰⁰ Srovnej Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 3. 7. 1907, č. 27, s. 385; zde uveden až začátek července 1907.

⁵⁰¹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 3. 7. 1907, č. 27, s. 385.

Incip: DN1 Nádherný palác new–yorského milionáře Johna Licka zářil tisícerými světly elektrickými, jichž ostrý jas tlumen byl různobarevnými stínítky z drahého skla. // DN5 Milionář John Lick pořádal ve svém nádherném paláci velkou slavnost zvláštního významu.

Klau: DN1 [chybí strany] // DN5 Příšerného hosta se již nemusil nikdo bát.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 16 / IV., s. 20 / V., s. 24 / VI., s. 27 // DN5 I. Smrtící bacily, s. 3 / II. Dvojník, s. 9 / III. V laboratoři, s. 16 / IV. Na stopě, s. 19

Postavy: John Lick / jeho žena a dvě děti / Rosburn, cestovatel a vynálezce / sluha / Joddas, správce / Mr. Olden / Grill, obchodník / Corbon, Rosburnův sluha aka nepravý Rosburn / jeho druh / číšník / Swanboy / Jonathan Remington

Lokace: New York: palác Johna Licka / Central park / hostinec / Rosburnův palác / Blackova restaurace na 48. avenue / továrna / dům na 70. avenue / dům na 36. ulici / dům milionáře Swanboye / dům milionáře Remingtona

Cliftonův převlek a pomůcky: modré brýle, obrácený kabát i měkký klobouk / starý pán, šedé vlasy do čela sčesané

Anot: Na slavnostní večeři milionáře Johna Licka vystoupí cestovatel a vědec Rosburn, který má v lahvičce bakterie moru a hodlá otrávit celou společnost, pokud nedostane šek na půl milionu dolarů. Poté, co je mu na nátlak vydán, uprchne. Lick se rozhodne neinformovat o tom policii. – Den na to je o případu informován Clifton a o několik dní později ho kontaktuje Lick, který prohlásí, že potkal Rosburna, jenž se tvářil, že o ničem neví. Oba dva se s detektivem sejdou a Rosburn prohlásí, že ten den byl mimo New York ve Stamfordu. Má alibi, i když nechce prozradit, co tam dělal. Clifton navštíví vědce u něj doma a prohlédne si jeho laboratoř, poté vyslechne sluhu Corborna. Ten má také alibi. Později se při dalším rozhovoru s Rosburnem zjistí, že mu zmizela část léků proti moru. – Na ulici potká Clifton Rosburna, ale je to falešný muž, protože nezná předem domluvené heslo. Sleduje ho až k domu milionáře Swanboye a později u hostince, kde sedí za oknem sluha Corborn. – Za Cliftonem přijde Swanboy a oznámí, že byl okraden Rosburnem, opět stejným trikem s morovými bacily. – Milionář Remington vdává dceru a pozve tam smetánku, mimo jiné i Rosburna. Je to falešný Rosburn, který se prozradí řadou nesmyslů a posléze vyjme lahev s morem, aby opakoval svůj trik. Převlečený Clifton ho zatkne, je to sluha Corborn. Alibi mu zajišťoval jeho kolega, který se převlékal za něj. Rosburn byl dohodnutý s Cliftonem a Remingtonem a nechal Corbona jednat. Peníze se pak vrátily zpět jejím majitelům a sluha byl potrestán.

DN1/58 Tajemný zločin v atelieru. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 10. 7. 1907]⁵⁰² / DN1 S [3]–31 / A * DET / DN1 Sb7 [bez obálky]; Sb3 [bez obálky a titulního listu] – Ree DN2/46 – DN5/55

Incip: V 16. avenue chicagské měl svůj atelier staříčký fotograf James Groom.

Klau: Nebylo pochybnosti, že to byl skutečně uprchlík ze St. Louis, jenž vzal tajemství balíčku s černými pečetěmi s sebou do hrobu.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 15 / IV., s. 22

Postavy: James Groom, fotograf / Mary Hoppová, aka Lucie Startonová, aka Mrs. Lovisová, aka Viktorie Dowerova / lékař / policejní komisař / Berton, řemeslník / domovník / fotograf / J. J. Markton, synovec Groomův / bankéř Lovis, aka Connaught

Lokace: Chicago: fotografický atelier na 16. avenue / policejní ředitelství / „jistý hostinec“ // St. Louis: závod bankéře Lovise / Lovisův dům / soudní síň

Cliftonův převlek a pomůcky: Jonathan Burns, soukromník z New Yorku, starý elegantně oděný pán / různá přestrojení // boxer

⁵⁰² Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 10. 7. 1907, č. 28, s. 401.

Anot: K fotografovi Groomovi přijde elegantně oděná dáma jménem Mary Hoppová, která chce být fotografována s dýkou v ruce. Když ji Groom fotí, dáma po něm hodí dýkou a zabije ho. Pak prohledá jeho ateliér a najde balíček s černými pečetěmi. Na místě pak pátrá policie, společně s Cliftonem, který šel náhodou kolem. Tělo našel řemeslník Berton, na místě je zjištěno, že Groom stačil ještě vyfotit vraha, navíc její jméno zapsal do příjmové knihy. Fotograf potvrdí zachycený obraz na skleněné desce, Clifton najde úlomek pečeti a zlatý prsten s monogramem L. S. Z vyvolané fotografie pak udělají podobiznu obličeje a dají do novin se smyšlenou zprávou, že v newyorském hotelu se zastřel muž jménem Robert Folklor („*což jest zajisté jen smyšlené jméno*“), který měl u sebe tuto podoběnku. Na inzerát se ozve majitel cirkusu Eden ze San Francisca, pan Eddy Willy Cobarth, že takto vypadala jedna z jejich atrakcí jménem Lucie Startonová, zvaná též Lilita, která uměla dokonale házet nožem. – Až po pohřbu Grooma se o jeho smrti dozví synovec Markton, který přijede do Chicaga ze Springfieldu. Prozradí tajemství balíčku s černými pečetěmi – kdysi pracoval pro bankéře Lovise v St. Louis, který tento balíček ztratil. Markton ho našel a bankéře vydíral s tím, že po deset let mu bude vyplácet 10 000 dolarů a pak že mu balíček vrátí. Schoval ho u svého strýce, ale sám se dal na hazard. Clifton poté sleduje Marktona, který píše dopis Lovisovi a vydírá ho o ještě vyšší částku, aniž by prozradil, že balíček již nemá. Clifton se k dopisu dostane a nepošle ho dál. – V přestrojení za Jonathana Burnse se vetře do rodiny bankéře Lovise a zjistí, že jeho manželka je podobná vyfocené ženě. Sleduje ji, nastraží past s prstenem a posléze se sama Mrs. Lovisová ukáže jako mistrná hodkyně s nožem, když na ně zaútočí vzteklý pes. Zatkne ji, ale druhý den zmizí Lovis i se všemi penězi a později je – pod jménem Connaught – zatčen v Hamburku, kde se oběsí na svých šlích. Tajemství balíčku nebylo odhaleno, Lovis ho spálil. Lovisová je odsouzena k doživotí, Clifton byl mezi tím také napaden třemi bandity, kteří byli ve styku s Lovisem, ale v sebeobraně jednoho zabil, jednoho omráčil a třetí utekl. Byli to přátelé Lovisových, omráčený muž je odsouzen na rok vězení.

Pozn: volné pokračování ve svazku DN1/65 (*Černá pečeť s umrlčí hlavou*)

DN1/59 Pekelný stroj. Autorizovaný překlad. / [pravděpodobně v týdnu od 17. 7. 1907]⁵⁰³ / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/147

Incip: Léon Clifton přijel k večeru do Clevelandu za soukromou záležitostí.

Klau: A Colonel bude pamatovat na Cliftona!“ zvolal detektiv a zahrozil pěstí...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 17 / IV., s. 25 / V., s. 24

Postavy: Robert, aka J. E. Pock, aka Robert Barbasson, hodinářův pomocník / Eduard, aka B. Collins / veřejný posluha / správce clevelandské policie / vrátný u Allana Fitzgeralda / Allan Fitzgerald / Fitzgeraldův sluha John / Tom Levis, hodinář z New Yorku / kočí / policisté / mechanik / lučebník / domovník z domu U Apolla / Mr. Robinson, zraněný / Edvard Collins, jeden z banditů

Lokace: Cleveland: nádraží / hotel Bryan, pokoj 22 / policejní úřad / jedna z nejživějších ulic Clevelandu, kde je dům Fitzgeraldův / kavárna / zábavní místnost U Apolla / další kavárna

Cliftonův převlek a pomůcky: chatrně oděný, pomatený muž // košile z jemného, však pevného pletiva ocelového, která nejde probodnout nožem

Anot: Při návštěvě Clevelandu vyslechne Clifton rozhovor dvou mužů, Roberta a Eduarda, kteří převážejí jakýsi hodinový nebo hrací stroj – jeden z mužů má nápadný přízvuk při vyslovování sykavek a písmene „l“. Dvojice bydlí ve stejném hotelu a Cliftonovi při vyslechnutí jejich rozhovoru dojde, že se jedná o časovanou pumu. Na chodbě druhý den najde jednoduše šifrovaný dopis, který to potvrdí. Začne pátrat po nějaké slavnosti nebo svatbě, kde by mohl být pekelný stroj odpálen, dostane se k bohatému obchodníkovi Allanu

⁵⁰³ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 24. 7. 1907, č. 30, s. 428 uvedeno až v týdnu od 24. 7. 1907, ovšem rubrika Písemnictví v Národní politice (Písemnictví, Národní politika XXV, 21. 7. 1907, č. 199, Příloha „Národní Politiky“, s. [1]) uvádí datum vydání už 21. 7. 1907.

Fitzgeraldovi, který posunul svou svatbu kvůli onemocněním vzteklinou. Jemu tou dobou dodá pomocník newyorského hodináře Toma Levisa bronzovou vázu s hracím přístrojem. Clifton prohledá Fitzgeraldův byt, ale váza se zdá v pořádku, ovšem tušení je příliš velké – v převleku a společně s policií hlídá Fitzgeralda. Všimne si falešných hasičů a policistů a včas zabrání výbuchu – váza byla vyměněna sluhou Johnem. Ten je ovšem zabit dalšími spolupracovníky, kteří zmizeli. Ve stejném domě je zraněn Mr. Robinson, který byl přepaden jedním z prchajících banditů. Na druhý den zaslechne Clifton na ulici rozhovor dvou mužů, a pozná podle nápadného přízvuku, že jde o muže z hotelu. Sleduje je do kavárny, vyprovokuje a po zápase oba zatkne; díky tomu je dopaden zbytek bandy a jeden z ní se přizná ke všemu. Kdo je tajemný vůdce lupičů jménem Colonel (to že se tak jmenuje zjistíme až na předposlední straně) je však neprozrazen, uprchne z vězení a po čase napíše výsměšný dopis Cliftonovi.

DN1/60 Clifton v blázinci. Autorizovaný překlad. / [pravděpodobně v týdnu 24. 7. 1907]⁵⁰⁴ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/148

Incip: Několik minut cesty západně od Chicaga stál dvoupatrový dům, obehnaný kolkolem vysokou zdí, jež zrakům pozorovatele, stojícího venku, úplně zakrývala první patro.

Klau: Clifton byl spokojen – i s odměnou Mr. Jonese.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 14 / IV., s. 17 / V., s. 25

Postavy: William Edgar Jones / vrátný u Jonesů / Mrs. Wardová, Jonesova teta / vrátný v sanatoriu / Tom Burson (Dickinson, přítel Cliftona) / dr. Mitwall / dva zřízenci / hrbatý šílenec John Dalley / policejní ředitel / Dr. Green

Lokace: Chicago: sanatorium dr. Mitwalla / 36. ulice, byt číslo 24

Cliftonův převlek a pomůcky: veřejný posluha / ctihodný stařec Tenyson / Jiří Burson // šroubovací podpatek, do kterého ukrývá blok jemného papíru a olůvko

Anot: Elegantně oděný muž s cigaretou v ústech (Clifton) jde kolem blázince dr. Mitwalla, když tu kdosi vyhodí z okna balíček, ve němž je sklo s vyrytým vzkazem, že je v blázinci držen neoprávněně zdravý člověk jménem William Edgar Jones. Clifton zajde na uvedenou adresu na vzkazu a zjistí, že Jones je podle své tety a její neterě delší dobu v Evropě. Ženy jej podle všeho nechaly zavřít do blázince a Clifton se rozhodne mu pomoci. – Do blázince přijede muž jménem Tom Burson (Dickinson), který nechá zavřít svého bratra Jiřího Bursona (Cliftona). Burson/Clifton vidí, jak se v sanatoriu chovají zřízenci i Mitwall k pacientům. Pro své chování je zavřen na celu společně s „číslem 19“, což je Jones. Jones vypoví, že ho do blázince opravdu nechala zavřít jeho teta, protože si nechtěl vzít její neter za ženu. – Jeden z šílených chovanců (hrbáček jménem John Dalley) je surově umlácen, Clifton pomocí skrytých psacích potřeb napíše zprávu a přehodí ji v chlebové kuličce za zeď sanatoria. Do sanatoria přijde policie, osvobodí část neprávem zavřených, ale Mitwall přichystá léčku a vypustí na policii zuřící šílenec. Clifton je lstí odláká, Mitwall se pak pokusí o útěk, ale je Dickinsonem postřelen do nohy a posléze odsouzen k dvaceti letům vězení. – Ve sklepení je nalezena mrtvola Johna Dalleye, která byla namočena do vápenného roztoku, v Mitwallově pracovně navíc množství deformovaných koster – jeho obětí.

DN1/61 Chicagské katakomby. Autorizovaný překlad. / [pravděpodobně v týdnu od 31. 7. 1907]⁵⁰⁵ / DN1 S [3]–27 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/172

⁵⁰⁴ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 31. 7. 1907, č. 31, s. 438 uvedeno až v týdnu od 31. 7. 1907.

⁵⁰⁵ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 7. 8. 1907, č. 32, s. 448 uvedeno až v týdnu od 7. 8. 1907.

Incip: Kdo šel v listopadu 1899 směrem od West-Point-Place v Chicagu k obvodu města, kde přestávají souvislé řady domů a město má vzezření villové čtvrti, byl by sotva pozoroval co nápadného.

Klau: Prvému jich kloučku byl Léon Clifton kmotrem a kmotrou byla Betsy, ozdobená briliantovými náušnicemi, kterými se odvděčili mladí manželé za své zachránění.

Kapitoly: DN1 I. Tajemství Západu, s. [3] / II. Kde je Harrieta?, s. 8 / III. Miss Gabriela, s. 13 / IV. V doupěti tygra, s. 17 / V. Chicagské katakomby, s. 22

Postavy: Harrieta Mauclainova / Robert Miller, její ženich / starý Muaclain, její otec / komorná / policejní ředitel / Cliftonův vrátný / Betsy / perversní lord Hamilton / Herkules Albert, jeho pomocník

Lokace: Chicago: West-Point-Place / dům Mauclianových / Cliftonův dům / 75. ulice / sanatorium na 86. ulici a jeho podzemí

Cliftonův převlek a pomůcky: kladívko

Anot: Kolem West-Point-Place v Chicagu mizely dívky, policie bezvýsledně pátrá. V prosinci zmizí Harrieta Mauclainova, jejíž ženich Robert Miller dá do New papers of Chicago inzerát, že zmizela. Policejní ředitel i Miller nezávisle na sobě navštíví Cliftona v jeho vile na severovýchodě města. Clifton upozorní na to, že se ztrácely pouze rusovlasé dívky. Jeho neteř Betsy si vezme paruku a upoutá na sebe pozornost anglického lorda, který ji dovede do svého sanatoria. Zde mu pomáhá někdejší policista Albert, který pozná pod maskou Betsy. Ukryjí se v katakombách pod domem, ovšem včas přijde Clifton společně s Dickem Clarksonem a zachrání ji. Betsy byla lehce zraněna dýkou, Clifton postřelen do stehna, Albert zastřelen do čela a lord (jehož příjmení se objevuje až v předposledním odstavci) zajat a posléze odsouzen k trestu smrti na elektrickém křesle. Pod domem pak byly objeveny další vězněné dívky („živé i mrtvé“).

DN1/62 Krvavá svatba. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 7. 8. 1907]⁵⁰⁶ / DN1 S [3]–31, DN3 S 3–32 / B * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/173 – DN3/173 – DN5/54

Incip: „Haló – kdo tam?“

Klau: Sláva Cliftonova dostala zase křídla, a rozletěla se do všech končin Ameriky...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 16 / IV., s. 24 // DN3 I., s. 3 / II., s. 9 / III., s. 16 / IV., s. 25

Postavy: policejní ředitel / komisař osmého okresu / lékař / Peterson, vrátný Paulsonovy továrny / oběti: Wister, jeho manželka, jeho dcera, Garnet, Brown a Wheller, jeho pomocníci, Morris, a neznámý muž, chicagský dělník / továrník Paulson / Mary Paulsonová, jeho choť

Lokace: Chicago: Cliftonův byt / policejní ředitelství / domek zelináře Wistera / Paulsonova továrna a domek vrátného Petersona

Cliftonův převlek a pomůcky: nspecifikované přestrojení / John Browning, prostě oděný muž

Anot: Cliftona si nechá zavolat policejní ředitel a vezme ho s sebou „za severní obvod města“. Tam byla vyvražděna rodina zelináře Wistera, jehož dcera se den předtím vdávala za Wisterova pomocníka Morrise. Jedna z obětí vypadá, že všechny ostatní podřezala a pak sama spáchala sebevraždu, ovšem Clifton nesouhlasí. Je přivolán vrátný vedlejší továrny, pan Peterson, k identifikaci. Clifton si povšimne, že pod Wisterovou dcerou je méně krve než pod ostatními zavražděnými („*Soudě dle těla, byla dcera Wisterova zajisté hodně krevnatá.*“), taktéž pod těly Morrise a pomocníka Browna. Venku byl zabit kamenem i Wisterův pes, ovšem kámen byl od hlíny a nikdo z obětí nebyl od hlíny ušpiněn. – Několik dní na to se ve vedlejší Paulsonově továrně utrhne ochočený levhart a potrhá svého majitele. Clifton v

⁵⁰⁶ Ovšem Písemnictví. Národní politika XXV, 11. 8. 1907, č. 220, Příloha „Národní Politiky“, s. [1] uvádí až 11. 8. 1907.

převleku navštíví jeho ženu, Mary Paulsonovou, a zjistí, že levharta dodal vrátný Peterson, který dříve vlastnil zvěřinec „Unie“. Peterson je prý propuštěn, protože se před časem nepohodl s Paulsonem, a Clifton se převleče za Johna Browninga a nastoupí jako Petersonův nástupce. Získá si Petersona a nabídne se, že v noci skočí pro lahev whisky. Když vrátného opije, najde v domku stopy po krvi a pak zjistí, že Peterson chtěl za ženu zelinářovu dceru. Při noční obhlídce továrny Clifton z opilého vymámí přiznání, že svatebčany zabil – a zachycenou krví nakrmil levharta, který pak toužil po lidské krvi a proto napadl továrníka. Strhne se zápas, Clifton je spoután a násilně vtlačěn „mezi široký hnací řemen a obrovské kolo.“ Díky duchaplnosti se detektiv z pasti dostane a přemůže Petersona, jenž je posléze odsouzen k smrti.

DN1/63 Bleskem zavražděn. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 14. 8. 1907]⁵⁰⁷ / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb2 [bez obálky]; Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/174 – DN3/174

Incip: Asi čtyři anglické míle na sever od New–Yorku měl svůj rozkošný letohrádek Francouz Jules Clairon.

Klau: Tentokráte musím jim přec jen věřit!“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 10 / IV., s. 15 / V., s. 24

Postavy: Jules Clairon / Lydie Creeková, jeho manželka / Karel Lonbar, příručí jejího otce a její milenec / Jiří Bridge, Claironův přítel / lékař / komorná Mary / sluha John / vrátný v letohrádku / Mr. Creek, Claironův tchán / řídící blázince

Lokace: dvoupatrový zámeček poblíž New Yorku, nazvaný Fata morgana / dům Mr. Bridge v New Yorku / blázinec

Cliftonův převlek a pomůcky: představí se nepravým jménem

Anot: Francouzský přistěhovalec Jules Clairon vydělal v Americe peníze a vzal si mladou dívku Lydií Creekovou. Clairona stihne mrtvice a tak zůstane na svém letohrádku Fata morgana, o obchodu se mu stará příručí Lydiina otce Karel Lonbar, kterého Lydie miluje. Jednoho dne začne hrozná bouře a blesk udeří do letohrádku. Ráno najdou sloužící stopy po blesku a mrtvého Clairona, kterého blesk zasáhl. Zároveň do letohrádku přijde neznámý muž (Clifton), který potřebuje mluvit s někým z rodiny Claironových, na místě pak prozkoumá zásah blesku. Poté se dá do hovoru s Mr. Creekem, tchánem Clairona, a chce vědět, zda by mu Clairon mohl poskytnout informace o někdejší vraždě jistého Torilla ve Venezuele. Vrah měl prý Claironovi vyhrožovat. Ta informace ale není tchánovi známa, Clifton prohledá místo smrti a konstatuje, že blesk byl schválně sveden do místnosti, aby Clairona zabil. Šlo o náhodu, ale „bylo to ovšem nanejvýš nejisté, však takovým zlosynům často přeje štěstí až úžasně.“ Na místě byl komornou viděn Mr. Bridge a také Lombard – vše nasvědčuje tomu, že to bylo kvůli nenaplněné lásce k Lydii. Obvinění se ovšem nepotvrdilo, Clifton odjel a teprve po roce se dočetl v novinách, že Lombard napadl Bridge v jeho kanceláři a byl za to odvezen do blázince. Výslechem Lombarda i vdovy Claironové poskládá Clifton pomalu celou mozaiku, dojde za Bridgem a obviní ho jak z vraždy Clairona, tak z vraždy Torilla. Bridge se pokusí poté oběsit, ale Clifton ho zachrání a obviní. Bridge je propuštěn na kauci a Clifton se zařekne, že „do New Yorku již nikdy nevkročí, byť se zde stal nejzáhadnější zločin na světě a třebaš jej sem kvůli tomu volali.“ Přesto dojde k určité staisfakci – Bridge za čas smrtelně onemocní a přizná se ke svým činům a Lombard si nakonec vezme vdovu Claironovou.

DN1/64 Záhadná návštěva. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 21. 8. 1907]⁵⁰⁸ / DN1 S [3]–30 / A * HOR / DN1 Sb2, Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/175 – DN3/175

⁵⁰⁷ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 21. 8. 1907, č. 34, s. 476 uvedeno až v týdnu od 21. 8. 1907, s tím srovnej též Písemnictví. Národní politika XXV, 25. 8. 1907, č. 234, Příloha „Národní Politiky“, s. [1], kde uvedeno až 25. 8. 1907.

Incip: V elegantní, pohodlně zařízené jídelně ve vile slavného detektiva Léona Cliftona bylo velmi veselo.

Klau: Záhadná návštěva u Léona Cliftona v den jeho narozenin zůstala navždy tajemnou rouškou zahalena.

Kapitoly: [bez kapitol]

Postavy: Dick Clarkson (psán Clarckson) / Charles Road (psán také jako Harry Road) / Harry Asquith / Richards Vard / John Torcy / Joe Conway / Charles Wussow / Harry Richardson – vše Cliftonovi přátelé / Matthews, Cliftonův černošský sluha / Benett, přítel Harryho Richardsona

Lokace: Chicago: Cliftonova vila

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: V den Cliftonových narozenin, 23. listopadu, se u něj sejde množství přátel, kteří vzpomínají a baví se. Clifton vypráví příběh, který se stal před devíti lety – jejich přítel Charles Wussow šel v noci dokázat, že nemá strach: měl se se svíčkou v ruce přesně o půlnoci dívat do zrcadla a říct třikrát své jméno. Pro tento úkol si vybral osamělou zříceninu nazvanou Andělská kaple. Při pohledu do zrcadla však Wussow zešílí – nikdo netuší, co viděl. Začne se o něj starat jeho přítel Harry Robertson, který náhle přijde do Cliftonova domu oznámit, že Wussow před nedávnem zemřel a on že jede na dalekou cestu. Tato návštěva je však podivná a Robertson po chvíli zmizí z pokoje, kam si šel odložit věci: za několik dní přijde dopis, že přesně ve chvíli návštěvy Robertson zemřel a že ve chvílce smrti toužil být s Cliftonem a Dickem Clarksonem. V dopise na rozloučenou Robertson píše, že tehdy na Wussowa nastražil past se zrcadlem, a proto u něj zůstával a pomáhal mu: cítil výčitky svědomí.

DN1/65 Černá pečeť s umrlčí hlavou. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 28. 8. 1907]⁵⁰⁹ / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb2 [bez obálky]; Sb3 [bez obálky a titulního listu] – Ree DN3/176

Incip: Po jedenácté hodině noční spěchal pustými již ulicemi chicagskými prostě oděný muž.

Klau: Chicago si oddechlo, že bylo zbaveno tak nebezpečných spoluobčanů – a Clifton měl ve svém slávověnci o jeden list více...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 14 / IV., s. 23

Postavy: domovník / Mr. Green, podnájemník / Mr. Long, policejní seržant / strážníci / hasiči / policejní ředitel / pokladník v administraci Daily Chronicle / John King, klentoník / Grace, jeho spolupracovnice v obchodě / Mathews, Cliftonův sluha / Mr. Brown-Šedivec, detektiv / Mrs. Waudová, trafikantka / Jonathan Broft, někdejší padělatel listin / Henry Bock, šéf (zavražděn) / příručí Dirksen / Kingova manželka

Lokace: Chicago: 23. ulice / pracovna policejního ředitele / administrace listu Daily Chronicle / zlatnický obchod Johna Kinga / Cliftonův dům / prodejna Mrs. Waudové / příbytek Jonathanu Brofta / kavárna U Apolla / 48. avenue, dům č. 12

Cliftonův převlek a pomůcky: prostě oděný muž / starý pán / důkladně změněn / ryšavý vous, vlásenka téže barvy, brýle s modrými skly, hnědý kabát, červená vázanka / nespécifikované přestrojení // kladívko

Anot: Clifton v převleku pátrá po tajemném vrahovi z 15. ulice, a náhodou vyslechne rozhovor dvou mužů, kteří se baví o tom, zda někde hoří. Následně hoří v jednom domě, kde je nalezena mrtvola Mr. Balfoura. Clifton nalezne na místě zbytek dopisní obálky s pečetí s umrlčí lebkou. Připomíná to případ ze St. Louis (viz pozn), a Clifton při prohledání již

⁵⁰⁸ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 28. 8. 1907, č. 35, s. 488 uvedeno až 28. 8. 1907 společně s následujícím svazkem.

⁵⁰⁹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 28. 8. 1907, č. 35, s. 488 – ovšem srovnej Písemnictví. Národní politika XXV, 8. 9. 1907, č. 248, 1. Příloha „Národní Politiky“, s. [1], zde až 8. 9. 1907.

uhašeného bytu najde zlatou jehlici, na níž je monogram J. K., vytvořený z rubínů a smaragdů. Pod jménem Jack Peary dá inzerát do novin, že se našla tato jehlice, přihlásí se k ní klenotník John King. Clifton v něm pozná jednoho z mužů, které spatřil onoho večera. Cliftona navštíví detektiv Brown, který našel na ulici papírek s dopisem, že Clifton má být otráven jedem, který je v jeho dodávce virginských cigaret. Šetřením se zjistí, že v obchodu s cigaretami pracoval mladík Benjamin Spencer, který ten den zmizel. Den na to se Clifton zastaví u Kinga a chce si nechat vyrobit pečeť podle nalezené pečeti – King ji však upustí a zničí. Clifton v převleku sleduje Kinga, který obchází své spolupachatele. Clifton navštíví bývalého padělatele Jonathana Brofta, kterému dá vyrobit podle nalezeného dopisu další, jenž svolá celou bandu Černé pečeti s umrlčí hlavou do kavárny U Apolla, aby se spojila proti pletichám svého šéfa. Tlupa se zde sejde a jde si vyřídit domnělé účty, Clifton s policií je zatknou na místě – šéf bandy je proboden dýkou. Banda, která se mezi sebou označovala jako Ruka (John King), Sval (Harry Blount), Palec (William Dirksen) nebo Kloub (Paul Slake), je zatčena. Zjistí se, že jeden z nich jménem Corrinth byl již dříve zavražděn. King je odsouzen k smrti na elektrickém křesle, jeho manželka (o níž nebylo v celém svazku ani slovo) se oběsila, ostatní obdrželi mnohaletý žalář.

Pozn: Ve svazku se odkazuje na případ z pokračování DN1/58 (*Tajemný zločin v atelieru*)

DN1/66 Cliftonův přítel – vrah. Autorizovaný překlad. / [pravděpodobně v týdnu od 4. 9. 1907]⁵¹⁰ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2, Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/177

Incip: V přední restauraci chicagské sešel se Léon Clifton v hodinách večerních s několika svými známými, v jichž společnosti rád prodléval.

Klau: K žádosti Cliftonově Black a jeho soudruzi o tom pomlčeli – a Clarkson již také mlčel...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 11 / IV., s. 16 / V., s. 21 / VI., s. 26

Postavy: Dick Clarkson, Cliftonův přítel / stolní společnost / Mr. Black / klenotník Paget / ředitel policie / Mrs. Rockysová, čtyřicetiletá dáma / její vrátný / její kuchařka / její komorná / Ada Paulsonova / lékař / dvanáct detektivů

Lokace: Chicago: přední restaurace chicagská / 16. avenue / policejní budova / starý jednopatrový dům na 38. avenue / Cliftonův byt

Cliftonův převlek a pomůcky: nespecifikované přestrojení / slušně oděný muž, jehož záda jsou zohyžděna značnou zkriveninou // „sympatický inkoust“, který nezanechá viditelné stopy a objeví se teprve, když se dopis navlhčí a posype zvláštním práškem

Anot: Dick Clarkson ve stolní společnosti nikdy příliš nemluvil, jednoho večera se přizná k dávnému zločinu, kdy prý před dvaceti lety spáchal úkladnou vraždu – zabránil jiným zločínům. Společnost vyzve Cliftona, aby tuto nikdy nezjištěnou skutečnost během jednoho roku prošetřil a ukázal se jako geniální detektiv – navíc stvrzeno sázkou o 20 000 dolarů. Clarkson nesmí napovídat, snad jen to, že čin se stal 20. března 1876 (příběh se tedy odehrává v roce 1896). – V Chicagu zatím řadí „rota nejvyšších smělých lupičů“, které ani Clifton, zdá se, nedokáže vypátrat. Pro polapení bandy si Clifton vyžádá k pomoci ženu a policejní ředitel mu přidělí Adu Paulsonovu, kterou Clifton „neměl v přílišné lásce“, protože „prohnaným způsobem oklamala jej i anglického detektiva Warda Freda.“ – Do starého domu, který byl podle místních prokletý, se nastěhovala Mrs. Rockysová z Milwaukee, která je sběratelkou starého porcelánu. Clifton má podezření (viděl zde záblesk diamantů) a tak se Ada Paulsonova dostane do služby Mrs. Rockysové. Objeví skryš diamantů a zároveň i kostru neznámého, od Rockysové navíc zjistí, že její bratr byl lichvář jménem Samuel Porget, který v březnu 1876 zmizel - vypadá to, že kostra ve sklepech je jeho. Clifton se dostane do domu a

⁵¹⁰ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 18. 9. 1907, č. 38, s. 533 ovšem až k 18. 9. 1907 – Srovnej Písemnictví. Národní politika XXV, 8. 9. 1907, č. 248, 1. Příloha „Národní Politiky“, s. [1] – reklama vyšla i na předchozí svazek, není jasné, kdy který měl vyjít.

najde u kostry nůž na kterém jsou iniciály D. C. – Den na to přijde Clifton v přestrojení k Rockysové a nabízí ji vzácnou vázu, obviní ji a posléze připraví past na zloděje, kteří týž večer přijdou do jejího domu. Jsou chyceni a odsouzeni, Rockysovou „stihl značný trest“. – Po roce se opět sejde stolní společnost, na které Clifton objasní co se stalo: Ada Paulsonova schválně přidala nůž ke kostře, protože byla domluvena se zbytkem Cliftonových přátel; ovšem Clarkson doopravdy Porgeta zabil, což společnost nevěděla, Clifton na to přišel z nalezených listin, které byly u kostry.

DN1/67 Zápas s anarchisty. Autorizovaný překlad. / [pravděpodobně v týdnu od 11. 9. 1907]⁵¹¹ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], NKF; DN3 Sb 8 [bez obálky] – Ree DN3/178

Incip: Policejní ředitel new–yorský přecházel nervosně po své pracovně.

Klau: A druhého dne obdržel Léon odměnu padesáti tisíc dolarů, o kterou se rozdělil spravedlivě s Betsy.

Kapitoly: DN1 I. Útok anarchistů, s. [3] / II. První šetření, s. 8 / III. Politika a láska, s. 12 / IV. V pasti, s. 18 / V. Ženská lest', s. 22 / VI. Jak se Léon zachránil, s. 32 // DN3 I. Útok anarchistů, s. 3 / II. První šetření, s. 8 / III. Politika a láska, s. 13 / IV. V pasti, s. 19 / V. Ženská lest, s. 24 / VI. Jak se Léon zachránil, s. 31

Postavy: Mr. Crampton, policejní ředitel newyorský / July Brix, anarchista / policista / správce guvernérova domu / Wilson a Peary, oběti výbuchu granátu / sluha Smith / dělník Pablo / Dick / Betsy, Cliftonova neteř / Morton, král amerických anarchistů / drožkař

Lokace: New York: policejní ředitelství / jeden ze dvou newyorských bytů LC / guvernérův palác / 33. ulice / Luciina ulice se žlutým domkem / Murielova vinárna / Washingtonovy sady č. 5

Cliftonův převlek a pomůcky: jako policejní rada Mahel: šedý, rozdělený vous, vlaseka s řídkou parukou, hůl se stříbrným kováním // jako Israel Cohn: žid z irského Grahamsfieldu, trafikant v NY // rychlý převlek za July Brix

Anot: Cliftona přemlouvá policejní ředitel Crampton, aby pomohl zničit anarchistickou buňku v USA, která se snaží spáchat atentát na prezidenta. Jejím spolupracovníkem má být mexičan July Brix. Útok je spáchán, ale oběťmi jsou jen dva úředníci archivu. Clifton v převleku za policejního radu Mahela zkoumá místo výbuchu, které je v rámci bezpečnosti vydáváno jako po výbuchu plynu. Všimne si mladého mexického dělníka Pabla. Nechá ho sledovat neteří Betsy, která jej vyláká do vinárny. Clifton v převleku za trafikantka vyzví informace o místní anarchistické skupině, je však na místě poznán a zachrání se úkrytem ve skrýši krále anarchistů Mortona. Betsy se vydává za prodavačku v cukrárně jménem Harrieta a poté, co se Pablo ve vinárně opije, s ním jede drožkou domů. Tam vyslechne nahrávku na fonogramu, že Clifton je zajat a má být odsouzen a přesně o půlnoci vyhozen granátem do vzduchu. S drožkou se snaží dostat na místo v Luciině ulici, přijede přesně v okamžik výbuchu. – Clifton se ovšem na místě popral s hledaným anarchistou Brixem, převlékl ho za sebe a nechal ho vyhodit do povětří místo sebe. Skupina zbylých anarchistů je pochytna.

DN1/68 Mrtvola v kufru. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 18. 9. 1907]⁵¹² / DN1 S [3]–30, DN3 3–31 / B * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/179

Incip: John Carrner obýval malý, jednoduchý pokojík v hotelu Garni ve třetím patře.

⁵¹¹ Srovnej Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 18. 9. 1907, č. 38, s. 533, kde je svazek oznámen s předchozím.

⁵¹² Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 25. 9. 1907, č. 39, s. 553 oznámeno až 25. 9. 1907 – srovnej též Písemnictví. Národní politika XXV, 29. 9. 1907, č. 269, Příloha „Národní Politiky“, s. [1], zde ovšem až k datu 29. 9. 1907.

Klau: John zakoupil si v Anglii velký statek, zanechal snů o politické slávě a žije svému novému štěstí.

Kapitoly: DN1 I. Hotel Garni, s. [3] / II. , s. 10 / III. Bedna, s. [11] / IV. Dr. Noel, s. [15] / V. Co s kufrem?, s. [19] / VI. V opuštěném domě, s. 24 / VII. Co předcházelo, s. [28] // DN3 I. Hotel Garni, s. 3 / II. Maškarní ples, s. 6 / III. Bedna, s. 11 / IV. Dr. Noel, s. 16 / V. Co s kufrem?, s. 20 / VI. V opuštěném domě, s. 25 / VII. Co předcházelo, s. 29

Postavy: John Carrner / vdova Russellová / správce domu Davis (psán též Davids) / slečna Lydie / dr. Noël / Vera Brunnová (neznámá dáma) / vrátný / posluhové / Jim Castroy / burzovník Brunn, manžel Very

Lokace: Chicago: hotel Garni / Mabile House / Central Square / jižní nádraží / hotel Evropa / ulička mezi hvězdárnou a agronomickým ústavem

Cliftonův převlek a pomůcky: boxovací prsten

Anot: V hotelu Garni bydlí mladý novinář John Carrner a vedle něj členka Varieté, slečna Lydie, která se Carrnerovi líbí. Jednoho dne dostane dopis, aby přišel na maškarní ples. Tam mu neznámá dáma slíbí, že mu pomůže ke slávě, pokud splní některé její žádosti: má odejít v určitou dobu ze svého bytu a nechat otevřené dveře. Do pokoje mu má být dodána jistá bedna, kterou si dáma u Carrnera nějakou dobu ponechá. Na domluvený sraz ale neznámá nedorazila, v pokoji se objeví bedna a v posteli zastřelený muž. Carrnerův soused, dr. Noël, doporučí mladíkovi, aby mrtvolu uložil do velkého kufru a odjel s ním do Mexika, kde by se jej lehčeji zbavil. – Ráno je kufr odvezen na nádraží, ale na dráze probíhá stávka, takže novinář se pohybuje po městě s kufrem s mrtvolou. Zaveze ho do hotelu Evropa a vrátí se do bytu, kde potká Lydii, u níž má dopis od neznámé dámy. Ta ho instruuje, aby další večer došel do opuštěného domu. V něm jej napadne jakýsi muž, ale včas tam přijde Clifton. Ten později vysvětlí vše: neznámá byla Vera Brunnová, kterou psychicky týral milenec Jim (též Jimmy) Castory. Zalíbil se jí John Carrner a rozhodla se, že ho využije ke zneškodnění Castoryho. Castory zavraždil jejího manžela Brunna, kterého bez vědomí Very uložil do Carrnerova bytu. Vera na to upozorní Cliftona, kteý vše vyřeší. Jimmy Castory byl popraven a Vera s Johnem odcestovali do Anglie.

DN1/69 Strašidlo Clarkesvilké. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 25. 9. 1907]⁵¹³ DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN3/180

Incip: Na stanici Clarkesville ve státu Jowa vystoupil za pozdního večera jediný jen cestující.

Klau: Teprv když šerif po letech zemřel, uveřejnil Clifton tuto část svých pamětí, z nichž konečně vyšlo vše na jevo.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 13 / IV., s. 20

Postavy: John Smith / vozka / vrátný / tři muži / číšník / šerif / Kent / Waston

Lokace: Iowa, Clarkesville: nádraží / hotel Barson / opuštěný „modrý dům“ / vězení / jiný hotel

Cliftonův převlek a pomůcky: Mr. Brown, hustým vousem zarostlý muž s černými brýlemi / nespécifikovaný převlek // elektrická lampička / tajná schránka bot, ukrývající pilníky / malý kompas na řetízku

Anot: Do Clarkesvillu přijede muž jménem John Smith a ubytuje se v místním hotelu. U stolu se baví tři muži o tom, že v Clarkesvillu straší: v opuštěném domě, jehož majitel jménem Waston zmizel, bylo slyšet hluk a divné zvuky a vidět černou postavu zdvihající useknutou hlavu. Smith si myslí, že se jedná o fintu, která má odvést pozornost. Vše sleduje přestrojený Clifton, který se se Smithem sejde v jeho pokoji a proberou celý případ: oba si myslí, že za strašidlem je Waston. Clifton navrhne Smithovi spolupráci. – Oba sledují několik dní dům a

⁵¹³ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 2. 10. 1907, č. 40, s. 573 až kolem 2. 10. 1907 – ovšem srovnej Písemnictví. Národní politika XXV, 3. 11. 1907, č. 304, 1. příloha „Národní Politiky“, s. [1], kde je svazek oznámen až o měsíc později.

Clifton se rozhodne zůstat v místnosti, kde straší. Tam ale vpadne policie a zatkne detektiva, protože si myslí, že je on za strašením v domě. Venku tajně Clifton předá své věci Smithovi a nechá se odvést. – Den na to přepiluje mříže a uteče z vězení. Se Smithem se přestěhují do jiného hotelu a jsou zamaskováni k nepoznání. Nadále sledují dům, ve kterém pořád straší. Najdou speciální kladku, pomocí níž se dostanou do sklepa domu, kde je „zvláštní elektrická lampa“, gramofon (v té době prý neznámý) a laterna magika. Projdou dlouhou chodbou a najdou zakrvácený provazový žebřík. V malé místnosti leží umírající Waston, který odmítá prozradit, proč strašil v domě a co se stalo: je šílený. Zemře a nechá vyhodit dům do povětří, ale předtím pošle Cliftona se Smithem jiným směrem, aby je ochránil. Najdou se ohořelé rukopisy, které dokazují Wastonovo šílenství.

DN1/70 Klub sebevrahů. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 2. 10. 1907]⁵¹⁴ / DN1 S [3]–31 / B * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN3/181

Incip: Léon Clifton a Dick Clarkson procházeli se v čistém jarním vzduchu dubnovém na promenádě Washingtonově.

Klau: Clifton dostal čestný dar od klubu Hatwayova za odhalení této aféry, miss Alice Hartwigova pak odplula s otcem do Evropy, daleko od místa, kde tlela mrtvola muže, který své manželské štěstí obětoval výstřednosti svého mládí.

Kapitoly: DN1 I. Třináctý duben, s. [3] / II. Klub sebevrahů, s. [8] / III. Náhoda, s. [11] / IV. Zpověď, s. [14] / V. První kroky, s. [19] / VI. Odkryté karty, s. [27]

Postavy: Dick Clarkson / číšník / policista / prodavač novin / komorník / Alice Hartwigová / Joe Whitman / Chick / 32 účastníků klubu

Lokace: Chicago: Washingtonova promenáda / restaurace Kanada / Square / Hartwigův dům / Hatwayův klub / ulice / Cliftonův dům / klub sebevrahů

Cliftonův převlek a pomůcky: doktor Francis Poelock // kapesní lékárníčka

Anot: Clifton s Clarksonem společně snídají v restauraci. Detektiv odhadne, že v novinách bude zpráva o sebevraždě: tu spáchal Robert Daily, syn finančníka. Každého třináctého totiž dojde k sebevraždě mladého muže. Statisticky rozebírají možnosti a Clifton připomene, že tyto sebevraždy sleduje již devět měsíců. V New Yorku prý existoval klub sebevrahů, který by mohl mít svou podobu i v Chicagu. – Na blízkém náměstí se zhroutí mladá dáma Alice Hartwigová, která se dozvěděla o Dailyho sebevraždě. Clifton s ní odjede domů a ošetří ji. – Další den přijde Clifton znovu k Hartwigům a vyslechne Alici. Ta si chtěla Dailyho tajně vzít a dle ní neměl muž vůbec zájem o to vzít si život. – V klubu, kam Daily chodil, se baví řada mladých mužů o Dailyho sebevraždě. Clifton v převleku za Francise Poelocka zahraje divadlo a vyzví od Joea Whitmana, bývalého přítele Dailyho, že existuje tajný klub. – Clifton zjistí o Whitmanovi, že je podvodník: vymámí z bohatých mužů peníze, nechá si podepsat směnky a pak je vylosuje v klubu sebevrahů, aby zmizeli ze světa. – V klubu se sejde 32 kandidátů a při losování dalšího kandidáta přijde do klubu policie, která díky důkazům sestavených Cliftonem odsoudí Whitmana na dvacet let vězení.

DN1/71 Tajnosti zbořeného mlýna. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 9. 10. 1907]⁵¹⁵ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN2/100

Incip: Léon Clifton vracel se z návštěvy příbuzného své choti, který jej k sobě povolal, aby mu poradil v záležitosti velice záhadné.

Klau: S podivnými pocity odjížděl Clifton do Chicaga...

⁵¹⁴ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 9. 10. 1907, č. 41, s. 585 až o týden později, 9. 10. 1907 a v rubrice Písemnictví. Národní politika XXV, 10. 11. 1907, č. 311, 1. příloha „Národní Politiky“, s. [1] až k 10. 11. 1907.

⁵¹⁵ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 23. 10. 1907, č. 43, s. 623 až o dva týdny později, 23. 10. 1907

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 12 / IV., s. 17 / V., s. 21 / VI., s. 25 / VII., s. 28

Postavy: deset mužů ve škrabošce (mj. mladý Belham) / John Boys / číšník / majitel hostince / stařenka / černošský sluha / šílenec / šerif Belham

Lokace: Nebraska: Long Pine / osamělý mlýn / hostinec / šerifův úřad / Belhamův dům / kavárna // Atkinson: nádraží / Boysova farma

Cliftonův převlek a pomůcky: staré šaty, hůl, černé brýle, vlněná šála / hrubý plášť, huňatá čepice, páska přes oko // tajné kapsy: kladívko, legitimace, pouta, svítilnička

Anot: Clifton se vrací od příbuzného své ženy, Johna Boyse z Long Pine, který hledá ztraceného syna Williama. Detektiv se potřebuje včas dostat do Chicaga a tak jde v noci pěšky směrem k nejbližší stanici dráhy. Začne pršet a detektiv najde úkryt v polorozpadlém domě, kde vyslechne rozhovor devíti neznámých mužů se škraboškami na tvářích. Je přepaden a spoután, uvidí v jejich blízkosti i muže ubitého kamenem. Tomu skupina vykope hrob, poté bodnou Cliftona nožem a pohrbí i s cizím mužem. Dostane se z hrobu téměř nezraněn, protože nůž se zabodl do gumových podešví, které detektiv nosil v náprsní kapse. V zavražděném pozná Williama Boyse. – Clifton se vrátí k Johnu Boysovi a oznámí mu zprávu o Williamově smrti. William byl pravděpodobně člen tlupy. – V hostinci zaslechne Clifton rozhovor několika mužů, kteří se oslovují čísly, podobně jako ve zbořeništi. Jde prý o klub Desítka, který podporuje chudé obyvatele města. – Na ulici přepadne šílenec Mr. Belhama, šerifova syna, který má na ruce vytetovanou jedničku. Detektiv zkusí Belhama vyprovokovat dopisem, ale při návratu k Boysovi pod ním propadne země a je omráčen: spadne do pohyblivého písku, ale zachrání ho Boys. – Den na to nabídne Clifton v převleku šerifovi Belhamovi, že mu pomůže odhalit lupiče místních krádeží a zároveň i to, kde je William Boys. Jdou s ozbrojenci ke zbořenému mlýnu, kam přijde celá skupina Desítky. Skupina je zatčena, ale Clifton nedovolí, aby se prozradil šerifův syn. Je exhumován William a muži jsou zatčeni a dovezeni do města. Šerifův syn se zpovídá: Desítka na veřejnosti působila lidumilně, v skrytu kradla, často z rozmaru. Mladý Boys se o této odvrácené straně dozvěděl a chtěl Desítku udat. Šerif syna donutí k sebevraždě. Zbylí muži byli zlynčováni.

DN1/72 Hôtel „U dvanácti mrtvých“. Autorizovaný překlad. / DN2 ob. Hotel „U dvanácti mrtvých.“ / [v týdnu od 16. 10. 1907]⁵¹⁶ / DN1, DN2) S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN2 Sb3 – Ree DN2/108 – Ree DN2 též in *Tři detektivové a Buffalo Bill*. Praha, Orbis 1969, s. [7]–28 – ree (DN?) in E. Wallace: *Sanders od řeky*. Praha, Art-servis 1990, s. 61–68.

Incip: K sedmé hodině večerní stanul vlak, jenž přijel směrem od Chicaga, v minesotském městě St. Paul.

Klau: Kromě toho obdržel náhradu z pozůstalosti Perkusonovy.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 23 / IV., s. 28 // DN2 I., s. [3] / II., s. 12 / III., s. 23 / IV., s. 28

Postavy: Clifton / Mr. Field, majitel hotelu Black Horse / černošský sluha Bob / William Jacksen (psán též Jackson), pokladník, aka John Smith z New Yorku / některé z obětí v hotelu: jakýsi Angličan; Američan, úředník ze St. Louis; starší dáma z New Orleans; starší dáma ze San Francisca / Mr. Scotter, šéf policie v St. Paul / Jiří Both, někdejší host v hotelu / pastor Habakuk, aka Aron Mount / detektiv Land / Mr. Nelly, host v pokoji č. 13 / Tom Garnes, host v pokoji č. 14, oběť / lékař / Mr. Perkuson, majitel hotelu Continental

Lokace: květen, St. Paul: nádraží / Hotel Black Horse, pokoje č. 18, 14, 13 a 11 / hotel Continental / soudní síň

⁵¹⁶ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 30. 10. 1907, č. 44, s. 642, datování až 30. 10. 1907, srovnej též Písemnictví. Národní politika XXV, 24. 11. 1907, č. 325, 1. příloha „Národní Politiky“, s. [1], datované až k 24. 11. 1907.

Cliftonův převlek a pomůcky: Mr. Burley, muž již značně prošedivělý // jiný šat, nepravý vous a vlas // přihrblý muž, ryšavý jako veverka s modrými brýlemi na očích // přestrojen a zapsán jiným jménem

Anot: Tři muži přijedou z Chicaga do minnesotského St. Paul, kde se ubytují v hotelu Black Horse. Jeden z nich si dá zavolat majitele hotelu, Mr. Fielda, zjistí se, že jde o Cliftona, který pátrá po neznámém muži se zaječím pyskem, jenž se měl před časem v hotelu ubytovat. Zapsal se jako John Smith z New Yorku, ovšem byl to William Jacksen, pokladník z Chicaga, který odcizil 200 000 dolarů v cenných papírech a zlatě. Clifton našel Jacksenův plán, ve kterém byla stopa i v St. Paul. Ředitel Field vedle tohoto případu požádá Cliftona o pomoc – v jeho hotelu zemřelo za poslední dva roky dvanáct hostů, prý na jistý druh mrtvice. Podle ředitele však šlo o zločin. Výslechem zjišťuje Clifton podrobnosti, nenachází žádné společné rysy kromě toho, že někteří u sebe prý měli značný obnos, který zmizel. Ráno se zjistí, že jeden z hostů, Tom Garnes, zemřel v zamčeném pokoji. Při ohledání pokoje si Clifton všimne zvláštěně poškozeného klíče: zjistí, že zámek byl zvláštním přístrojem odemknutý („*vynález Mac Minův*“). Z pokoje zmizelo téměř 24 000 dolarů. Soused zemřelého, pan Nelly, v noci slyšel nějaké zvuky, je to ovšem záměčník, který vynalezl speciální záklopku na zámek, kterou použil v pokoji. Clifton odhalí, že byl v noci do zámku puštěn smrtelný plyn, který Garnese zabil. Prohledáním hotelu se ale nenajde jediná stopa, Clifton se vydá na stopu hledaného defraudanta. – Pastor Habakuk, který v hotelu také byl ubytován, se sejde s tlustým mužem jménem Perkuson, majitel konkurenčního hotelu Continental. Ten mu předá jakýsi balíček, což ovšem sleduje je jistý ryšavec (Clifton). Habakuk se vrátí do hotelu, Clifton ho v převleku za Mr. Burleye spolu s Mr. Fieldem navštíví. Fintou přehodí přes Habakukovu hlavu ručník a zjistí, že pastor nosí paruku. Po krátkém zápasu Clifton dokáže, že pomocí gumového rozprašovače, který měl prý pastor na lahvičce s lesní vůní, vnikal do pokojů jed. Navíc pod parukou měl pastor našito několik kapsiček, do nichž ukrýval Mac Minův vynález a ukradené peníze. Je zatčen také Mr. Perkuson. Navíc se zjistí, že poslední mrtvý, Tom Garnes, nebyl mrtev a „*probudil se právě na pitevním stole, když nůž anatomův nařízl kůži na jeho čele.*“ Při soudním procesu se pastor přizná, že je bývalý chemik jménem Aron Mount, a že měl dohodu s konkurenčním hoteliérem Perkusonem: odpravoval hosty hotelu a sám si ještě přílejšoval krádežemi jejich věcí. Pekruson se při procesu zastřelí, Mount je odsouzen k smrti a Clifton po vynesení rozsudku odjede a zatkne hledaného defraudanta.

DN1/73 Pod ostřím guilotiny. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 23. 10. 1907]⁵¹⁷ / DN1, DN2 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/111

Incip: „Dobrý den, pane řediteli!“

Klau: Ralph Samsun k žádosti Cliftonově vstoupil do služeb zdejší policie, což rád učinil, poněvadž byl chudobný...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 13 / III., s. 24 // (2) I., s. [3] / II., s. 14 / III., s. 23 // DN2 I., s. [3] / II., s. 14 / III., s. 23

Postavy: Mr. Walking / praktikant / Mr. Johnston / Mr. Burns, detektiv / Fowler, sluha / paní Audová / cestující rodina / stará paní / Ralph Samsun aka Farning / černě oděný muž aka John Morrison aka William Garrick (též Garrik) / hostinský / černý sluha hostince / Mr. Smith / šerif z Decaturu

Lokace: Chicago: policejní ředitelství / úřad Mr. Johnstona / 28. ulice, číslo 5, dům paní Audové // Vandalia: železniční stanice / hostinec // Decatur: nádraží / hostinec / dům pana Smitha

Cliftonův převlek a pomůcky: Graham // elektrická svítilnička

⁵¹⁷ Ovšem rubrika Písemnictví (Národní politika XXV, 15. 12. 1907, č. 346, 1. příloha „Národní Politiky“, s. [1]) uvádí až prosincové datum.

Anot: Clifton dostane echo, že se chystá druhá loupež u klenotníka Carlieho. Sejde se s detektivem Burnsem, který vyšetřuje defraudaci u pana Johnstona. K němu se přihlásila před časem jistá Sara Sidová, která měla zadluženého bratra Daniela Sida v Jacksonu, Mississippi. Ten potřeboval padesát tisíc dolarů, které zmizely z Johnstonova úřadu společně se Sarou. Ta nechala na místě dopis, že zjistila, že se peníze ztratily a že je nevinná, ale přesto odešla, aby na ní nepadla vina. Detektivové vyslechnou přítomné zaměstnance a zjistí, že vedle Sidové chybí i Mr. Stearing. Clifton přislíbí pomoc Burnsovi, když ten mu pomůže s loupeží u klenotníka. – Vyslechne paní Audovou, která ubytovávala Sidovou, v pokoji najde zbytky spálených dokumentů a dopisů. Předá informace o krádeži a odjede do Jacksonu. Ve vlaku se sprátelí s Ralphem Samsunem a dalšími, sedí zde i mlčící muž v černém. Ve stanici Vandalia vlak zastaví a nemůže pokračovat dál, protože se tu sesula půda. V hostinci, kde se ubytují, prý bydlí i jakási mladá dáma. Muž v černém díky omylu dostane Cliftonův kabát, z kterého vyjme jeho průkaz. Těsně před rozjezdem vlaku černý muž zatkne Cliftonovým jménem mladou dámu, kterou osloví jako Saru Sidovou. Clifton vypadne z vlaku, ale naštěstí se mu podaří nespadnout pod něj. Společně se Samsunem, jenž zůstal také na místě, se vrátí zpět do hostince, ale vydá rozkazy, aby byl na dalších stanicích hlídán onen černě oděný muž. – Další vlak jede do Decaturu, odkud přišla zpráva o muži a ženě jménem Richard Wallace a Alice Bildtová. Tam Clifton se Samsunem vystoupí a přenocují. Příští den vyslechnou pana Smitha (pod jmény Graham a Farning), jehož jsou prý Wallace a Bildtová příbuzní. Clifton se nabídne, že by Smithovu farmu odkoupil, ale zároveň chce tímto tahem zjistit víc o Wallaceovi. Na místě vidí ryšavého muže, který je mu podezřelý. – Po dvou dnech se ozbrojený detektiv se Samsunem vrátí, čeká na ně Smith a onen ryšavec jménem Morrison. Clifton ho odhalí a nechá Ralpha dvojici hlídat a prohledá dům. Ve sklepě najde skryš s gilotinou, pod kterou leží mladá dívka. Tu osvobodí, je to Sara Sidová. Na místě najde i tři kostry s useknutými hlavami. Morrison byl chvíli zaměstnán u Johnstona pod jménem Garrick. Unesl Sárú, protože si myslel, že má u sebe defraudované peníze. Gilotinu koupil Smith v aukci. Garrick i Smith jsou posléze popraveni za vraždy i únos. – Peníze, o které celou dobu šlo, později „nalezl Mr. Johnston ve svém pokoji, zanesla je tam ochočená jeho opice, jež volně pobíhala po domě i v písárně.“

DN1/74 Poplach v cirkus. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 30. 10. 1907]⁵¹⁸ / DN1, DN2 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/103

Incip: Již několik dní oznamovala obrovská návěští, tištěná sytě zeleným písmem na papíru barvy oranžové s rudým okrajem, že na stavební parcele v 18. avenue chicagské konají se dvakrát denně představení cirkus Gribbonova.

Klau: Teprv nyní zvěděla veřejnost, že tuto hanebnou notu vypátral chicagský detektiv Léon Clifton, jemuž uspořádány bouřlivé ovace...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 18 / IV., s. 25 // DN2 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 19 / IV., s. 26

Postavy: Vanda Blagodarova, akrobatka / Cliftonova manželka / Cliftonovy děti / Betsy, jeho neteř / klauni / žena / Willy, její syn / jakýsi zběsilec / osm statných mužů / policejní komisař / policejní ředitel / Mr. Gribbon, majitel cirkusu / tlustý muž / elegant / vrátný v hotelu / náčelník milwaukeeské policie / ruská komorná

Lokace: Chicago: cirkusový (dřevěný) stan na parcele na 18. avenue / Milwaukee: Borgisonův cirkus / hotel / budova místní policie

Cliftonův převlek a pomůcky: John Brown // drátěná košile

Anot: Do Chicaga přijede cirkus s hlavní hvězdou, akrobatkou Vandou Blagodarovou. Na představení se jde Clifton podívat s celou rodinou i neteří Betsy. Při vystoupení akrobatky

⁵¹⁸ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 6. 11. 1907, č. 45, s. 655 o týden později k 6. 11. 1907.

začne ve stanu hořet, vypukne panika a řada lidí je ušlapána. Osm mužů vyláme pomocí železných tyčí v prkenné ohradě otvor a lidé se dostanou ven. – O život přišlo devatenáct lidí a při nastálém zmatku byla totiž řada lidí okradena o šperky a peněženky. Je provedena úřední prohlídka cirkusu a majitel podniku, Mr. Gribbon, je Cliftonovi podezřelý: železné tyče byly již přerežány a připraveny. Clifton najde zapomenuté kukátko, ve kterém je nalitý benzín: pachatelé jej ve vhodnou chvíli vylili a zapálili. Oněch osm mužů zmizelo z Chicaga. – Milwaukee: Clifton zde potřebuje něco vyřídít a bere s sebou Betsy. V Milwaukee hostuje Borgisonův cirkus, ve kterém vystupuje opět akrobatka Vanda. Na místě ale Clifton zjistí, že cirkus patří Gribbonovi, který ho naoko pronajal. Navštíví představení, kde se pohádá jakýsi tlustý muž se statným elegantem kvůli krádeži peněženky. Při sledování těchto mužů někdo bodne Cliftona do zad, ovšem díky drátěné košili se mu nic nestane. Clifton muže omráčí a nechá zatknout. Sleduje poté s Betsy útočnicka až do hotelu, kde je akrobatka Vanda a dalších sedm mužů. – Clifton navštíví místní policii a chce mluvit se zatčeným, který ovšem odmítá vypovídat. Poté jde do hotelu za akrobatkou a lstí ji přiměje k přiznání. Vanda poté vypije jed, ale Clifton pozná, že dávka nebyla silná a lze ženu zachránit. Následně pozatýká další osoby, které se účastnily předešlého setkání u Vandy: u nich se najde řada skvostů, ukradených v cirkusu. Vanda přežije, ale odmítá vypovídat. Jeden ze zatčených se pokusí později o útěk z vězení, je postřelen a před smrtí se přizná – za vším stála akrobatka, která se domluvila s ostatními, aby kradli při představeních. Vanda je odsouzena k doživotnímu žaláři.

DN1/75 Detektiv Ward a Léon Clifton. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 6. 11. 1907]⁵¹⁹ / DN1 S [3]–30 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN2/104

Incip: Nesmíme se domnívat, že život detektiva je vyplněn jen a jen momenty tragickými, že přepínání nervové soustavy, ustavičné dressování tělesných sil a zápas se zločinem vyplňují celý jeho život.

Klau: „Bylo to přece tak lehké!“ říkával Léon, ale vzdor tomu vypravoval rád tuto veselou epizodu ze svého dobrodružného života.

Kapitoly: DN1 I. Detektiv Ward a Léon Clifton, s. [3] / II., s. 6 / III., s. 9 / IV., s. 13 / V., s. 18 / VI., s. 23 / VII., s. 26

Postavy: James Ward / Earl of Ramsgate / reportér Mortimer / Stephen Harris, bankéř / Johny Greer, velkoobchodník / Samuel Baldwin, spisovatel / číšník / Potersová, Cliftonova hospodyně / Susana Lukeová / Francis Walter / kočí

Lokace: New York: Siebererův restaurant / Cliftonův byt / hotel Evropa / Schuyler street 112 / Diana Halle / malý hotel

Cliftonův převlek a pomůcky: James Ward / Lionel Ward, jeho bratr a mladý student

Anot: Díky propojení společného případu s Cliftonem a Adou Paulsonovou zůstává londýnský detektiv James Ward v New Yorku. V přátelském duchu sedí se společností Cliftona v restauraci, kde jsou oba dva vyzváni na společný zápas. – Zápas probudí zájem novinářů, kteří hledají oba detektivy. Vítězí Ward: zpětně se vypráví, co se dělo. Clifton se přestrojí za Warda a vejde do jeho pokoje v hotelu. Tam zjistí adresu jeho soukromého ubytování a nastěhuje se tam. Přestrojí se za Wardova studujícího bratra a zajde za bytnou, od které se dozví, kam Ward směřoval: prý se převlékl za generála Armády spásy. Clifton se znovu převlékne za Warda staršího a jde do Diana Halle, kde je Armáda spásy. Zde je vyzván, aby promluvil jako host z Londýna, zároveň zaslechne pravého Ward v davu. Pravý Ward je nucen zůstat celý den na shromáždění Armády spásy. Zde ho také Clifton v převleku za Warda zatkne a odvede do malého hotelu, kde se ubytují a Clifton hlídá téměř bez spánku svého protivníka. Po mnoha hodinách bdění usne a když se probudí, zjistí že Ward zmizel.

⁵¹⁹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 13. 11. 1907, č. 46, s. 673 o týden později k 13. 11. 1907, viz též Písemnictví. Národní politika XXVI, 19. 1. 1908, č. 18, 1. příloha „Národní Politiky“, s. [1], která svazek datuje dokonce do ledna 1908.

Přesto se mu podaří dostat se na místo vyhlášení výsledků zápasů včas, v masce Warda: pravého Warda tajně svázal, když nastupoval do kočáru směřujícího k místu vyhlášení.

DN1/76 Černý kapitán. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 13. 11. 1907]⁵²⁰ / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN2 105

Incip: Již po celý týden přinášely chicagské denní listy vzrušující zprávy o příšerných nálezech.

Klau: Snad ještě dnes najdete tam hospůdku „U dvou trosečníků!...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 16 / IV., s. 21 / V., s. 25

Postavy: detektivové / domovník / masér / Mr. Walking / Jiří Blacking / Benjamin Wright aka McRead aka Carnes / William Tim / vdova Marshallová / známý detektiv / dva chlapci / majitel obchodu / domovník / Macdonald, námořník

Lokace: Chicago: hospoda nižšího řádu / 49. ulice / policejní komisařství / ulice / hostinec / dům Williama Tima / 20. avenue / Cliftonův dům / 9. ulice / kavárna

Cliftonův převlek a pomůcky: posluha // zvětšující brýle

Anot: V ulicích Chicaga jsou nalézány různé části těla: hlava, nohy, ruce, srdce, žaludek atd. Oběť byla zřejmě probodnutá, jedná se o čtyřicetiletého muže, pravděpodobně námořníka. – Clifton se vrátí po cestách v Anglii a zapojí se do vyšetřování. Vyslechne obyvatele míst, kde byly nalezené různé kusy těla: v jedné ulici prý žili manželé Blackingovi, kteří měli synovce Jiřího, námořníka. Ten však prý zmizel s lodí Albatros. Na policii se přihlásí masér z místních lázní, že prý u něj byl před časem námořník s tetováním Albatrosa. Je nalezena ruka, na níž chybí kus kůže, pravděpodobně tetování. Clifton hledá informace o lodi Albatros: ta prý ztroskotala a zachránil se jediný muž, námořník Eliáš Harte. – Po čtvrt roce si přizve Mr. Walking Cliftona k sobě, aby mu představil Blackinga, který přijel do Chicaga. V hovoru jde s Cliftonem po ulici, když najednou potkají muže, který vypadá jako kapitán lodi Albatros, McRead. Clifton ho sleduje, ale muž zmizí. Prý ale dělal stejný posuněk jako kapitán. Clifton ubytuje Blackinga u svého přítele Williama Tima a hledá spolu s policií neznámého muže. Vydává se nyní za Benjamina Wrighta. Clifton prohledá jeho byt, který je silně navoněn a protože prý zde Wright často krvácel z nosu, tak je také čistě poklizený. Na místě najde detektiv několik útržků papíru, které doma prohlédne: je to stejný papír, do něhož byly zabaleny kusy těla. – Po ulici jde Blacking sledován Cliftonem. Námořník potká McReada/Wrighta, který o sobě tvrdí, že je bratrem kapitána jménem Patrick a vláká Blackinga k sobě. Clifton je sleduje na kole, ale srazí se s motocyklem. – McRead Blackinga probodne nožem a chystá se ho rozčtvrtit. – Clifton je ošetřen a hledá dál: uslyší dva chlapce, jak se baví o námořnících. V blízkém domě ucítí pronikavou vůni, kterou cítil u Wrighta. Při snaze dostat se do inkriminovaného bytu vrah zpozorní a útočí; přesto je spoután. Blackinga se podaří zachránit, uvězněný popírá cokoliv: najde se však další zachráněný z posádky Albatrosa, který potvrdí, že kapitán zabil část posádky a ukradl diamanty, které loď převážela. McRead se přizná, že pozabíjel posádku a sám pomocí speciální vzduchové vesty přežil. Vydával se za námořníka Harteho, dostal se do Chicaga, kde náhodou potkal dalšího námořníka, Jaspera Howea, který ho vydírá. Proto ho kapitán zabil a rozčtvrtil. Kapitán zemře na elektrickém křesle.

DN1/77 Useknutá ruka. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 20. 11. 1907]⁵²¹ / DN1, DN2 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/106

⁵²⁰ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 20. 11. 1907, č. 47, s. 714 o týden později k 20. 11. 1907

⁵²¹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 27. 11. 1907, č. 47, s. 730 o týden později k 27. 11. 1907.

Incip: V okolí Chicaga službu konající policista Knigs, vrátiv se z obchůzky, když byl vystřídán jiným mužem, hlásil svému komisaři, že u villy Vaughanovy našel podezřelé stopy.

Klau: Stav se později dědečkem dvou roztomilých hošíků, znenáhla zapomínal na svou druhou choť, jež se na něm tak těžce prohřešila.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 15 / IV., s. 21 / V., s. 26 // (2) I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 16 / IV., s. 22 / V., s. 27

Postavy: policista Knigs / Thomson, policejní komisař / policista Black / Mr. Vaughan / John Mark, Vaughanův sluha / Mrs. Marková, jeho matka a jeho sestra / Rozalie Smithová, alias paní Vaughanová / Richard Alton, / Mary Westerová, dcera továrníka Vaughana / Altonova matka / jejich služka

Lokace: Chicago, červenec a srpen: vila J. Vaughana / dům Richarda Altona na 12. avenue // Milwaukee: dům Mrs. Markové

Cliftonův převlek a pomůcky: nspecifikované přestrojení

Anot: Kolem 25. července jsou u vily továrníka Vaughana spatřeny stopy krve; továrník je však s rodinou na dovolené v Bridgeportu. Ke komisaři přijde ve stejnou dobu Clifton s nalezenou sekerou od krve. Policisté společně s Cliftonem prohledají dům, najdou množství krvavých stop a na klíce jednoho z pokojů najdou přichycenou mužskou ruku. Kliky měl Vaughan chráněn před vykradením elektrickým proudem a prý „*síla elektřiny přidržela ruku – a v tom byla odseknuta.*“ Ani po výslechu majitele vily a jeho služebnictva není jasné, co se zde dělo. Podezřelý je sluha John Mark, který ale byl v inkriminované době u své matky v Milwaukee. Po měsíci zahlédl Clifton černě oděnou dámu, která vezla v krabici umělou ruku, zjistil však jen její jméno Rozalie Smithová. – Zároveň je sledován i John Mark, který nosí balíky a koše k jisté Mary Westerové: vypadá to, že je to milenka továrníka Vaughana. – Zcela náhodně při probírání starých novin narazí Clifton na zprávu o doktoru Richardu Altonovi, který byl zbaven lékařského diplomu. Při jeho sledování zjistí Clifton, že Alton má umělou ruku. Při dalším sledování je zachycen Altonův dopis, poslaný na značku „Bodega“, který si vyzvedne Mrs. Vaughanová, a v němž posílá jemný bílý prášek, kterým se má kdosi otrávit. Den poté je Clifton napaden na břehu Michiganského jezera Johnem Markem, který jej chce utopit. Clifton se ubrání, Mark je zatčen, ale nepřizná důvod svého útoku. – Clifton zatkne Altona, mezitím se na Altonův příkaz Vaughanova žena otráví jedem. Jak se o její smrti dozví John Mark, učiní doznání: miloval Vaughanovou a náhodně vyslechl její rozhovor s Altonem, v němž se domlouvali, že dostanou Vaughana do vězení. Měl zde figurovat podvržený dopis údajné milence Mary Westerové. Mark přivolal fingovaně Altona do vily, nechal jej chytit se kliky s elektrickým proudem a usekl mu ruku, kterou měl Alton dopis napsat. – Navíc se zjistí, že Westerová je Vaughnova dcera. Alton je odsouzen k mnohaletému žaláři, John Mark zemře v den vnesení rozsudku na podchlazení.

DN1/78 Zazděný detektiv. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 27. 11. 1907]⁵²² / DN1, DN2 S [3]–32 / A * DET-F / DN1 Sb2 [bez obálky], DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/107

Incip: Palác chicagského milionáře Douglasa tonul v záři světla.

Klau: Z kovu odlita veliká socha Abrahama Lincolna a Jiřího Washingtona – jež pak věnovány jako čestný dar Léonu Cliftonovi.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 16 / IV., s. 22 / V., s. 26 // DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 14 / IV., s. 20 / V., s. 24

Postavy: James John Douglas / markýza de Trianon, jeho manželka / komorník Percy / Norden / Backer / Borough / Tomáš Madison, chemik / vrátný

⁵²² Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 4. 12. 1907, č. 49, s. 751 o týden později k 4. 12. 1907.

Lokace: Chicago: palác milionáře Douglase / laboratoř chemika Madisona / dům finančníka Borougha

Cliftonův převlek a pomůcky: Strafford // kladívko

Anot: V paláci milionáře Douglase hraje společnost pánů karty. Celou dobu vyhrává finančník Strafford, což je převlečený Clifton, který se přiznává, že podváděl, aby získal mince, s nimiž se hraje. – V chemické laboratoři zjistí chemik Madison s Cliftonem, že některé mince ze zlata jsou vyrobeny ze speciálního a neznámého, zlatu podobnému kovu. Clifton navštíví finančníka Borougha a informuje ho o padělcích, Borough tomu ovšem není příliš nakloněn. Den na to změní detektiv strategii a dělá, že celé šetření byl omyl. – Chemik Madison zemře, prý na mrtvici. – Společnost pánů opět hraje karty, ovšem bez padělků. Clifton se prochází po domě a najde Douglasovu navštívenku, která vypadla panu Nordenovi, a která informuje o chystaném ukrytí věci do sklepa. Jde se tam podívat a ukryje se, když přijdou všichni, je zrazen Boroughem a chce utéct, ale je omráčen. Spoutají ho a pak zazdí, o pár hodin později se dohadují, zda vyrábět další falešné zlaté mince. Madison, který zjistil jejich tajemství, musel zemřít. Borough zradil Cliftona, protože chtěl peníze. – V noci přijde sluha Percy k milionáři Douglasovi, který prý spatřil v domě Cliftona. Douglas je omráčen a svázán, totéž i jeho manželka. Clifton se dostal z pasti, omráčí i sluhu. Prozradí Douglasovi, že si přeřezal pouta a čerstvě zazděnou stěnu prorazil. Poté zavolá policii a nechá zatknout všechny zúčastněné. Ve sklepech najdou zazděné falešné mince, později je zjištěno, že Douglas je vlastně zlosyn jménem Davis, který pravého Douglase zabil. Recept na výrobu zlata prý našel v jedné náhodně koupené staré knize. Všichni jsou odsouzeni a Douglas popraven na elektrické židli.

DN1/79 Přípitek smrti. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 4. 12. 1907]⁵²³ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN2 Sb1 – Ree DN2/109

Incip: Do Chicaga přistěhoval se před mnoha lety mladý Vlach, Giuseppe Amico, provázen svými rodiči a třemi mladšími bratry.

Klau: A když vrátil se do vlasti, všude zde šířil slávu jména chicagského detektiva, Léona Cliftona.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 12 / IV., s. 16 / V., s. 24 / VI., s. 29 // DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 10 / IV., s. 15 / V., s. 24 / VI., s. 28

Postavy: Giuseppe Amico / jeho rodiče a bratři / Bendetto Vanini, Amiciho strýc / Sylvie, jeho dcera / dva její bratři / Beppo Nardelli, sluha aka Anatole Marchand aka Paolo Orso / strážník Dick / strážník William / policejní komisař / policejní ředitel / lékař / Francesco Ferri, policista / chatrně oděná stařena / Brown, policejní agent / Alfieri, majitel vinárny / Umberto Ferramonti, jeden z hostů ve vinárně / muž s hlubokou jizvou na čele / Emmanuelo Liazzi, dědic Amiciho / Luigi Borsoni

Lokace: Chicago: obchod Giuseppa Amica, jedna z nejživějších ulic Chicaga / kostel / nízký domek na obvodu města / byt Francesca Ferriho / Cliftonův byt / Auberga di vino, aka U tatíka Alfí vinárna nejnižšího řádu na obvodu Chicaga / byt Umberta Ferramontiho / poštovní úřad na 25. obvodu / výstavní dům / hotelový pokoj / kavárna

Cliftonův převlek a pomůcky: Pietro Bersaglieri, hluchoněmý Ital, s hnědou pletí, vlasy i vousy jako uhel černé, menší postavy, na očích černé brýle, jejichž jeden drát je svázán provázkem / drátěná košile / nepopsaná různá přestrojení // jednooký Francouz s obličejem plným šrámů a jizev, zarostlý ježatým vousem barvy rezavé, jedno oko zakryté páskou

Anot: Italský přistěhovalec Amici otevřel v Chicagu obchod s nejrůznějšími předměty (sochy, mozaiky atd.). Jistá šlechtična odkáže Amicimu nemalý obnos, jeho obchod vzkvétá. O službu se u něj hlásí jistý Beppo Nardelli, který při svatbě Amiciho všechny svatebčany

⁵²³ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 11. 12. 1907, č. 50, s. 767 o týden později k 11. 12. 1907.

otráví vínem. – Policie případ vyšetřuje ve spolupráci s Cliftonem, ten si pro další pátrání vybere za spolupracovníka tajného policistu Francesca Ferriho, původem z Itálie. – Na obvodu Chicaga je vinárna Auberga di vino, ve které se scházejí přistěhovalci. Do ní přijdou dva muži, hluchoněmý a Ferri. Hluchoněmý Pietro Bersaglieri (Clifton) je podezřelý muž jménem Umberto, který ho vyzkouší, ale Clifton se neprozradí. Následuje však policejní šňára, při které není nikdo prozrazen. Později oba muži sledují Umberta, který jim unikne a pokusí se je zabít. Následujícího dne jej přijde Clifton zatknout, v Umbertově bytě najde dopis od jakého Luigiho. Umberto je naoko propuštěn a detektivové jej sledují, ovšem muž se tajně odstěhuje. – Na jednu z pošt přijde dopis ze stejné adresy jako předchozí, Clifton v přestrojení sleduje muže, který si jej vyzvedne. Je to prý Francouz Anatole Marchand, ovšem Clifton jej sleduje. – Příbuzný otrávené rodiny Amiciů jménem Emmanuelo Liazzi přijede se svým přítelem Luigim Borsonim do Chicaga a hlásí se o dědictví. Clifton Liazzimu prozradí, že Luigi je zrádce a slíbí, že Liazzi bude střežen. – Večer ve vinárně je Liazzi opit Marchandem a Borsonim, a poté málem zavražděn. Clifton v přestrojení společně s Ferrim a policií zasáhnou včas. – Marchan alias Nardelli je ve skutečnosti někdejší soused rodiny Amiciových, který se mstí za někdejší (byť neprokázaný) zločin.

DN1/80 Trestancova pomsta. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 11. 12. 1907]⁵²⁴ / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN2/110

Incip: V Chicagu zavládlo zděšení.

Klau: Když jej vyváděli ze soudní síně, vrhli se na něho rozlícení posluchači a v pravém slova smyslu jej utloukli a roztrhali.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 12 / III., s. 20

Postavy: John Speedy, uprchlý zločinec, též jako slušně oděný muž, stařec a policista/ dozorce ve vězení / Gunther, vážený obchodník (oběť) / jeho choť / detektiv / Taylor, průmyslník (oběť) / personál průmyslníka Taylora / Rixton, úředník (oběť) / Mr. Georges Walking, ředitel policie / Mr. Daniel Tanger, soudce / Bob, černošský sluha soudců / paní Tangerová / A. Blacková, vetešnice / Cliftonův sluha / domovník v domě, kde má obchod A. Blacková

Lokace: Chicago: vězení / byt obchodníka Gunthera / závod průmyslníka Taylora / úřad, ve kterém zemřel Rixton / policejní ředitelství / byt soudce Tangera / ulice / dvůr domu č. 36 ve 49. ulici / vetešnický krámk A. Blackové / nejživější třída / Cliftonův byt / byt A. Blackové / soudní síň

Cliftonův převlek a pomůcky: elegantně oděný muž / nespécifikované přestrojení // kladívko, zařízení k otvírání všech zámků

Anot: Z vězení uprchnul zločinec John Speedy, uvězněný původně na dvacet let. Rafinovaně okrádal bohaté, Clifton ho však kdysi chytil a zatknul, Speedy ho málem postřelil, při divoké honičce byl ale omráčen a zastaven. – Ve svém bytě byl zastřelen obchodník Gunther, který byl v porotě, jež odsoudila Speedyho. Za čtyři dny zemřel další člen poroty, průmyslník Taylor, který měl proraženou skrán tupým předmětem. I když byly zesíleny stráže, zemřeli postupně další porotci, úředník Rixton vdechl otravné výpary z psaného dopisu. Lid volal po pomoci Cliftona, „novopečený“ ředitel Walking ho povolá, aby pomohl. – Clifton jde za soudcem Tangerem, který je další z poroty, co odsoudila Speedyho. Zde zjistí, že se za něj kdosi vydával. Oba připraví lest, při které se Speedy, převlečený za starce, málem chytí: přesto se mu podaří vyvážnout a Cliftona postřelí. – V jednom dvoře byl nalezen muž s k nepoznání roztržitou hlavou. Byl to jakýsi Richard Lawrence, ovšem byl přestrojený a v jeho bytě se našel seznam porotců i chemikálie, kterou byl napsán dopis. Zdá se, že to byl

⁵²⁴ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 18. 12. 1907, č. 52, s. 786 o týden později k 18. 12. 1907, ovšem viz Písemnictví. Národní politika XXVI, 19. 1. 1908, č. 18, 1. příloha „Národní Politiky“, s. [1]. – oznámení stejné jako na titul č. 75.

Speedy. – Clifton jde do obchodu s oblečením, kam přijde zchátralý muž, který je detektivovi podezřelý. Sleduje jej, neboť se v obchodu zchátralec převlékl za elegána a později za policistu, který navštíví i Cliftona, jenž ovšem není doma. Večer jde Clifton do obchodu vetešnice, kde se zdá, že je vše v pořádku. Clifton se ale skryje v bytě, jenže je později přepaden Speedym, který se zde skrývá a Cliftona i ve tmě spatří. Ukryje tělo detektiva do skrýše a tam ho mučí – řeže mu do tváře nožem. Clifton však nohama omráčí útočníka a sváže ho. Pak se dostane ven, sváže Blackovou a přivolá pomoc. – Speedy odmítá vypovídat, Blacková prozradí alespoň část: pomohla před časem Speedymu utéct z vězení, žil pak pod jménem Lawrence, a pod tímto jménem také zabil neznámého přistěhovalce. – U soudu vytrhne Speedy dozorcí revolver, zastřelí Blackovou, postřelí Tanagera, Cliftona a sebe. Muži útok přežijí, ale Speedy, ač odsouzen k trestu smrti, je rozsápán zuřivým davem.

Pozn: odkaz na svazek *Zazděný detektiv* (DN1/78)

DN1/81 Kostlivec pod podlahou. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 18. 12. 1907]⁵²⁵ / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN3/184

Incip: Na obvodu Chicaga, směrem k jezeru Michiganskému, bourali sešlý již, dvoupatrový dům, jenž byl všeobecně znám názvem „Irish–House“.

Klau: Kdykoli šel okolo oné zahrady, vždy se zachvěl, když si připomněl, že by zde byl býval málem za živa stažen z kůže.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 15 / IV., s. 21 / V., s. 27

Postavy: William Dinger / policejní komisař / lékař / dva policisté / dva dělníci / advokát High / podivínský Angličan / krčmář Borescu / Ferencz Barthelemy / obchodník / bývalý pomocník Bathelemyho / strážník / Mr. Walking / dr. Pott, chicagský advokát a lingvista / nádražní zřízenec / dva detektivové / Shelton, lupič nedobytných pokladen / bývalý pomocník krčmáře Borescu

Lokace: Chicago: Irish-house / jistý hotel / Cliftonův dům / Borescuova krčma / vinárna / obchod Ferencze Barthelemyho / další obchod / 16. ulice, někdejší Bathelemyho obchod / policejní ředitelství / kancelář dr. Potta / nádraží / soudní dvůr / věznice / blázinec

Cliftonův převlek a pomůcky: nespécifikované přestrojení / důkladné přestrojení / uniforma francouzského setníka, změněná podoba obličeje

Anot: Někdejší penzion Irish-house, v němž se projímaly pokoje pouze Irčanům, koupí uherský přistěhovalce jménem Terek. Ten penzion prodá Američanu Williamu Dingerovi, který dům zbourá a chce tu postavit novostavbu. Pod podlahou původního Tereka pokoje je nalezena kostra ženy s úlomkem zrezivělého nože mezi žebry. Na lebce je vidět jizva. – Při pátrání po Terekovi zjistí Clifton, že se v jednom chicagském hotelu před časem zapsaly dvě ženy z Uher, Blanka Aradová a Julie Vöröszová. Obě ale město opustily. Cliftona navštíví advokát High, který mu sdělí, že pan Teleky, v Americe usedlý Maďar, odkázal půl milionu jeho nevlastní dceři Blance Aradové. Ta se do Ameriky rozjela i s přítelkyní pro dědictví, poté prý odjela zpět do Evropy, ovšem ze Szegedinu přijde zpráva, že se ženy nevrátily. – Na periferii Chicaga jsou v krčmě zemřelého Rumuna Borescu dělány stavební úpravy. Je tu nalezeno mužské nahé tělo v rozkladu, přičemž mrtvola byla nejprve oběšena, pak kamenem pomlácena k nepoznání a poté popálená. Clifton najde na místě prstýnek s opálem. – Detektiv ve vinárně vyslechne rozhovor dvou Američanů a jednoho Maďara, který pomlouvá Cliftonovy metody. Sleduje ho až do jeho obchodu: zjistí, že se jmenuje Ferencz Barthelemy. Vyptá se na něj v okolí a vypátrá, že Maďar kdesi přišel k větší sumě peněz. Prý na malíčku nosíval jistý prsten. – V kavárně se převlečný Clifton pustí do debaty s Barhelemem o Dreyfusově aféře a ukáže nalezený prsten, který Maďara zaujme. – U Walkinga čte Clifton

⁵²⁵ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLVIII, 25. 12. 1907, č. 52, s. 803 o týden později k 25. 12. 1907, ovšem podle Písemnictví. Národní politika XXVI, 26. 1. 1908, č. 25, 1. příloha „Národní Politiky“, s. [1] až k 26. 1. 1908.

švýcarský časopis *La Suisse*, se zprávou o smrti dvou žen (Aradová a Vöröszová) v bernských Alpách. Doma detektiva navštíví dr. Pott, jehož sluha zmizel s peněžním obnosem. Clifton na místě v převleku francouzského důstojníka prohlédne místo činu, v trezoru najde obálku s podpisem Štěpána Tereka. Zatímco instruuje policii, aby hledala uprchlého sluhu, sám požádá někdejšího lupiče Sheltona, aby se dostal do advokátovy pokladny a vzal Terekův dopis. Poté, jde za Walkingem, protože dopis je adresován policii. Po přečtení jej „jako“ vrátí Pottovi coby nálezu loupeže; zároveň je chycen i Pottův sluha-zloděj. –Clifton dá dohromady následující: Barthelemy se u Rumuna scházel s dalšími krajany a s jistou Mary Creatovou, která před časem zmizela. Konfrontací fotografií, které poslala maďarská policie, je zjištěno, že za Blanku Aradovou se vydávala Vöröszová a za Julii Vöröszovou neznámá žena. Barthelemy je zatčen a usvědčen pomocí Terekovy dopisu. Barthelemy poznal ve Vöröszové svou někdejší milenkou, takže se s ní domluvil na krádeži dědictví Aradové. Barthelemy ji zabil a ukryl pod podlahu někdejšího penzionu. Vöröszová se převlékla za Aradovou a Creatová za Vöröszovou. Obě odjely do Evropy, kde se měly později rozdělit o lup. Terek je zabit v Borescuově krčmě, na místě však ztratí Barthelemy prsten. Již dříve Terek a Barthelemy loupili v Chicagu. V průběhu soudu začne hořet věznice a Barthelemy je popálen a zešílí. Je dán do blázince, odkud uteče a napadne Cliftona, spoutá ho a přiváže jeho šlemi hlavou dolů ze stromu: chystá se detektiva stáhnout z kůže. Nařízne mu lýtko, ale včas se objeví hlídač, před nímž šílenec prchá a nabodne se při přelézání vrat na ostny mříží. Clifton se brzy zotaví.

DN1/82 Poprava v žaláři. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 25. 12. 1907]⁵²⁶ / DN1, DN2 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], Sb3 [bez obálky]; DN2 UČL [bez obálky], Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/49

Incip: Za tmavé noci zaslechla policejní hlídka, procházející odlehlou ulicí chicagskou, z temného kouta tlumený výkřik, jemuž následoval dunivý pád.

Klau: (1) Harbourgh a Green odsouzení k smrti, a také popravení elektrinou. // (2) Chicago bylo zbaveno nebezpečné roty – zásluhou Cliftonovou.

Kapitoly: DN1, DN2 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 23

Postavy: Dick, strážník / Tom, strážník / Fedor Semenov, přistěhovalec / komisař / Grigg, zavražděný / posluhovačka / Walking / Ivan Pavlovič Tomskij, tlumočnick / Hanton, dozorce / Robbl, hlídač / Maxwell, odsouzený / Green, dozorce / Harbourgh, aka Apač

Lokace: Chicago: ulice / komisařství / Griggův obchod na 28. ulici / vyšetřovací vazba / věznice / Cliftonův byt / kavárna New-York / nádraží / byt na 38. ulici

Cliftonův převlek a pomůcky: nespecifikované přestrojení

Anot: V noční ulici zraní uprchlík jednoho policistu, který ho zpacifikuje. O kousek dál leží mrtvola. Vrah je odvezen na stanici, mrtvola má u sebe papír se zvláštními značkami. Při výslechu je zjištěno, že vrah je němý přistěhovalec Semenov. Zavražděný je obchodník Grigg, ředitel Walking dá Cliftonovi onen papír se značkami. Do vězení přijde tlumočnick znakové řeči Tomskij, který Semanova zná, ovšem dle tlumočnicka nemluví srozumitelně. Semenov je odsouzen, Clifton se snaží rozluštit dopis a chodí za negramotným mužem do vězení, ovšem dříve než se stačí společně domluvit, někdo Semanova ve vězení zabije: připoutá ho na lůžko a usekne mu hlavu sekerou. Nikdo nic neslyšel, jen vězeň o patro výš slyšel nějaký tichý hlas. Dozorce Robble si vybaví, že se mu mezi jednou a třetí udělalo nevolno, Clifton zjistí, že mu někdo do brandy přilil opiát. Dalším pátráním je obviněn dozorce Green, který má na krku škrábance a v jeho bytě je nalezena sekera a napolo spálené krvavé věci. – V Griggově obchodě vypukne požár, Clifton se tam dostane a při hledání najde

⁵²⁶ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 1. 1. 1908, č. 1, s. 3, kde je svazek oznámen o týden později k 1. 1. 1908, srovnej ovšem rubriku Písemnictví (Národní politika XXVI, 2. 2. 1908, č. 32, 1. příloha „Národní Politiky“, s. [1]), kde je svazek oznámen až o měsíc později.

ukrytý klíč k šifrovanému dopisu. Je pravděpodobné, že žhář hledal totéž. Z rozluštěného dopisu je jasné, že Grigg měl zabít Semenova, ale ten se ubránil. Jde o zřejmě tajné sdružení, v němž byl i dozorce Green. – Doma podle klíče napíše Clifton vzkaz Tomskému a vyzve ho na setkání do kavárny. V kavárně na Tomského narazí neznámý elegán, šéf bandy jménem Apač. Utíkají na nádraží, kde dojde k přestřelce a oba jsou zatčeni. Apač je muž jménem Harbourgh, v jehož bytě se najdou důkazy o činnosti skupiny. Rus Tomskij se posléze přizná: on aktivoval Semenova, který však chtěl časem rotu zradit. Je odsouzen k zabití, ale přemůže Grigga a později je Greenem zabit ve vězení. Harbourgh je odsouzen na doživotí, ovšem spolu s Greenem vyvolají vzpuru, vydrancují část města a pak po zatčení jsou odsouzeni k smrti elektřinou.

1908:

DN1/83 Uloupený poklad v moři. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 1. 1. 1908]⁵²⁷ / DN2 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb2 [bez obálky]; DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/117

Incip: Léon Clifton obdržel dopis z New-Yorku.

Klau: „Budeš nositi skvosty, jež nosila dcera jednoho z největších boháčů new-yorských,“ řekl s úsměvem.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 13 / IV., s. 22 / V., s. 26 // DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 14 / IV., s. 23 / V., s. 27

Postavy: Mr. Thompson, ředitel policie / Henry de Lannay / jeho manželka / její otec, miliardář Morgan / kapitán Kinley / kormidelník Oldand / potapěč Juan Valero / šestice lodníků (Peterson, Moriss, Burns, Kellet, Hardings a Roger) / dva sluhové / neznámá dáma (Mrs. Elvira Perezová) / Kreol (Pedro Alvarez), bratr Perezové / strážník / Mr. Eliot / tři detektivové

Lokace: Chicago: Cliftonův dům // New York: palác Morgan / vinárna / nádraží / nespécifikovaný dům // Massachussets: Salem, přístaviště / mořské pobřeží

Cliftonův převlek a pomůcky: kladívko / dláto / svazek klíčů // slušně oděný huhňající muž, zarostlý huňatým vousem / prostě oděný muž v modré haleně / Mr. Drill

Anot: Clifton dostane dopis od newyorského šlechtice Henryho de Lannaye, kterému byly odcizeny perly. Ty totiž na čas namočil v ocelové skřínce do moře, aby se „osvěžily“ a dostaly zase přirozený lesk. Clifton se za ním rozjede do New Yorku. Vyzví, že na lodi byli kromě vévody ještě kapitán, kormidelník, potapěč a šest lodníků. Podle všeho ale ukradené perly zůstávají v New Yorku, protože de Lannay našel dopis, který informuje o jeho plánech znemožnit prodej v Evropě. Dopis vypadl z kočáru, ve kterém jela neznámá dáma. – Clifton vyslyší postupně celou posádku, na jeho otázku ohledně odměny s sebou trhne potapěč Juan Valero. – Clifton se s ostatními vydá na potapěčský průzkum místa, kde se perly ztratily. Na místě se potopí a ohledávají místo. Cliftonova hadice s přívodem vzduchu je proříznutá, podaří se mu ale dostat se na vzduch. Později Valero najde na mořském dně skříňku s perlami a je odměněn 100 000 dolarů. Clifton též dostane odměnu a vrátí se do Chicaga. – Valero je sledován vousatým mužem (Clifton): je ve vinárně, později se sejde s dámou v závoji. Posléze jede s ní a s jakýmsi kreolem kočárem až k domu Mrs. Perezové, vdově po námořním kapitánovi. – V dalším převleku se dostane do domu a najde ocelovou skříňku. Je překvapen a chycen policií, ale tu včas nenápadně informuje, že je Clifton. – K vévodovi přijde klenotník Eliot s přestrojeným Cliftonem (jako Mr. Drill), aby prohlédli perly. – Večer zatknou policie Perezovou, kreola (Pedra Alvareze, bratra Perezové) a Valera, který je jejich bratranec. V dutině skříňky ukáže Clifton skrýš pravých perel. Perezová je postřelená Valerem a před smrtí

⁵²⁷ Srovnej s Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 15. 1. 1908, č. 3, s. 28, kde je svazek oznámen společně s dalším až k 15. 1. 1908.

vypoví, co se stalo. Perly byly ukradeny a vyměněny pod vodou a odvezeny do Bostonu, dopisem Perezová chtěla odlákat pozornost. Perezová zemře, Valero je odsouzen k smrti a Alvarez k těžkému žaláři.

Pozn: odkaz na svazek DN1/49 (*Dva stíny*)

DN1/84 Dynamitová svíce. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 8. 1. 1908]⁵²⁸ / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb2, Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/20 – DN4/17 – DN5/17 – Ree (DN?) in Ch. Stonebridge [=J. Velinský]: *Setkání v Oloho*. Praha, Art-servis, s. 59–67 – ree DN5 též *Léon Clifton... se vrací*. Praha, CZ Books 2006, s. 138–162

Incip: Léon Clifton vrátil se dopoledne domů, všecek utrmácen noční výpravou, již byla podnikla policie za účelem polapení společnosti mezinárodních podvodníků, a které účastnil se také slavný chicagský detektiv.

Klau: Jay Gould po odstranění dynamitových patron umístil na skříni ve své pracovně svíci, jež mohla se státi osudnou celé jeho rodině.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 12 / III., s. 24

Postavy: Cliftonův sluha / Jay Gould, milionář / Garrick, detektiv, vystupující jako hrabě de Marny / Houston, detektiv, vystupující jako markýz d’Etiolles / Jerome, princ / Gouldova dcera / Joe Wels, komorník / Black, detektiv / Connor, detektiv / Mr. Walking / policejní komisař Branald

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / 15. ulice, dům č. 17 / Gouldův zámek / kaple / jižní nádraží / vlak / blízká stanice / komisařství

Cliftonův převlek a pomůcky: neznámý muž, vybraně oděný / prostě oděný starý muž

Anot: Za unaveným Cliftonem přijde milionář Gould, od nějž odešel jeho tajemník Plum, který sváděl jeho dceru a chtěl s ní utéct. Plum vyhrožuje, že pokud ji nedostane, pomstí se. Gould najde na schodech nesrozumitelný dopis a bojí se, aby Plum neohrozil svatební oslavu, kdy se dcera vdává za prince Jeroma. Clifton slíbí, že na oslavu přijde a v mezičase luští záhadný dopis, ale nejde mu to a tak se vydá za Walkingem. – Oslava u Goulda probíhá za účasti dvou detektivů, kteří se vydávají za francouzské šlechtice. Zámek je prohlédnut, ale není nalezen žádný nebezpečný předmět. Ve chvíli obřadu vpadne do kaple neznámý muž, který zhasíná svíce: je to Clifton, který rozluštil dopis. V něm je zpráva o dynamitových patronách ve svících. Ty také na místě najde. Je obviněn komorník, který prchá, ale detektiv ho postřelí, později ho však kdosi zabije. Na místě se najde manžetový knoflík, který patřil Plumovi. – Na nádraží se dva detektivové v převleku za Angličany snaží zadržet podezřelého muže, je to Plum, který jim uteče. Nastoupí do vlaku, kde sedí starý muž (Clifton), který Pluma mírně insultuje a pak ho zatkne. Při vyšetřování je zjištěno, že podvodně vylákal z Goulda padesát tisíc dolarů. Je odsouzen k smrti.

DN1/85 Nocleh v umrlčí komoře. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 15. 1. 1908]⁵²⁹ / DN1 S [3]–32 / B * DET-HOR / DN1 Sb1, Sb2 [bez obálky] – Ree DN3/185

Incip: Novinami proběhla podivuhodná zpráva o zvláštním případě, jenž se udál v nejbližším okolí stanice Monon, ve státu Indiana.

Klau: Zřeknuv se vypsání odměny ve prospěch rodiny po zastřeleném hlídači, odjížděl Clifton do Chicaga, když mu byl lid na nádraží uchystal bouřlivé ovace...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 22

Postavy: šerif / hrobník / starší manželé / Scart, obchodník / Brown, šerifův pomocník / hrobníkova žena / muž s černým plnovousem / Izák Tranyon / Jim, černý sluha

⁵²⁸ Srovnej s Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 15. 1. 1908, č. 3, s. 28, kde je svazek oznámen společně s předchozím k 15. 1. 1908.

⁵²⁹ Srovnej s Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 22. 1. 1908, č. 4, s. 41, svazek oznámen k 22. 1. 1908.

Lokace: Indiana: Monon: hřbitov / věznice / šerifův úřad / dům Izáka Tranyona

Cliftonův převlek a pomůcky: Smith, zloděj / různé převleky / kamenický dělník // v podešvi boty má uschovaný průkaz, boxer, pouta, provaz, svítilna, kladívko, kaučukové podešve, rourka v kravatě, spojená s rozprašovačem narkotika

Anot: V indianském městě Monon zmizela postupně z márnice těla mladých dívek, jedna z nich je nahrazena v rakvi tělem zardoušeného tuláka jménem Rocks. Těla dívek se nenašla, po čase zmizí další, takže místní napadne zavolat na pomoc Cliftona. Ten přijde do města v převleku za drobného zlodějíčka Smitha, který je naoko odsouzen, ale vykonává nenápadně svou činnost ve městě. – Po čase se otráví z nešťastné lásky mladá dívka. Clifton v převleku za kamenického dělníka pracuje na hřbitově a večer společně s hrobníkem ukryje tělo dívky a sám se schová v márnici v rakvi. V noci kdosi přijde, který nejprve prostřelí rakev vzduchovou pistolí a náhodou nezasáhne detektivovo tělo. Dojde k přestřelce, neznámý uprchne a Cliftona zamkne v umrlčí komoře. Ráno ho vysvobodí hrobník se šerifem, u zdi najdou zabitého nočního hlídače. Neznámý byl zraněný a zanechal za sebou krvavé stopy a též malý zlatý prsten. – Na pohřbu si Clifton v převleku všimne nápadného muže s černým vousem, který má ovázanou ruku. Po obřadu ho detektiv sleduje, ale muž zmizí. – Čerstvý hrob je vykopán a tělo dívky ukradeno. – Kousek za Mononem žije osaměle Izák Tranyon. Ten navštíví šerifa a prohlásí, že u hřbitova ztratil svůj prsten. Protože je Tranyon geolog, šerif si myslí, že ho ztratil při ohledávání hornin. Clifton sleduje Tranyonův dům, kde v okně uvidí černého sluhu Jima a ženskou postavu. Večer se k domu vrátí a přepadne ho sluha Jim, kterého detektiv zneškodní. Na místě sleduje Tranyona, který se baví s ženou v bílém a posléze ji začne bodat nožem a pak líbat: je to mrtvé tělo ukradené ze hřbitova. Clifton šilence zneškodní a najde líčidla i zvláštní tekutinu, kterou Tranyon vsřikoval do těl mrtvých, aby zabránil rozkladu. Ve sklepě jsou tři kostry, které později najde přivolaný šerif s dalšími. Tranyon je zavřen do blázince a Clifton se vrátí do Chicaga.

DN1/86 Rána kladivem. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 22. 1. 1908] / DN1, DN2 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/138

Incip: Policejní hlídka našla v bouřlivé noci v jedné z odlehlých ulic chicagských dva muže, ležící podle chodníku – úplně bez hnutí.

Klau: Léon Clifton našel v něm nového přítele, nad jiné oddanějšího...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 13 / IV., s. 18 / V., s. 21 / VI., s. 27 // DN2 I., s. [3] / II., s. 5 / III., s. 12 / IV., s. 16 / V., s. 20 / VI., s. 26

Postavy: Rock a Borson, strážníci / komisař / doktor Warrens / Grace Hoppová / Mr. Walking / zřízenec na patologii / Edvard Nordings / komisař Billton / kočí / Mr. Richard Solling aka John Durhan / pokladní

Lokace: Chicago: 48. avenue / vzdálená ulice / komisařství / patologie / 15. avenue, byt paní Hoppové / věznice

Cliftonův převlek a pomůcky: nepravý vous / hustý vous a na očích brýle

Anot: Na ulici jsou nalezeni dva muži. Jeden z nich je mrtvý, druhý je zraněný a má v ruce zakrvácené kladivo. Ve vzdálené ulici nějaký muž dá znamení jedné ženě. – Na komisařství přijde Grace Hoppová, která postrádá manžela. Je to jeden ze zabitých. Mladý muž je Hoppeův synovec, Edvard Nordings, který se prý chtěl Hoppeovi pomstít. – Clifton se náhodou dostane do ulice, kde se stal zločin. Najde na zemi útržky vaty, některé zakrvácené. Poté se zastaví za komisařem Billtonem a zeptá se ho na případ. – Po pohřbu Roberta Hoppeho je vyslýchán Nordings, který vypovídá, že si koupil kladivo, protože chtěl vytepat kresbu v cíně a poté ji prodat. Ten večer ho nějaký cizinec pozval na jídlo a pití a poté Nordings ucítil hroznou bolest a víc si nepamatoval. Zdá se, že Hoppeho zabil. – Clifton vidí, jak se Hoppová loučí s neznámým mužem, je to její příbuzný Solling. – Walking oznámí Cliftonovi, že se našel Nordingsův dopis, kterým je prý Hoppe vyzván, aby přišel večer do 48.

avenue. Nordings ovšem zapírá, že by takový dopis napsal. – V den vynesení rozsudku přijdou k paní Hoppové dva muži (Clifton a Billton), kteří jí a Sollinga konfrontují s fakty: s tím, že pravý Solling kdysi zemřel a že muž, který se za něj vydává, že John Durhan. Ten si společně s Hoppovou naplánoval, že se zbaví Hoppea. Napodobí Nordingsův rukopis a potom zraní Nordingse na ulici a zabije kladivem Hoppea. Hoppeová se otráví, Solling je popraven na elektrické stoličce a Nordings dostane po Hoppeovi dědictví.

DN1/87 Tajný soud delawarský. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 29. 1. 1908]⁵³⁰ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN2/133

Incip: Delaware jest malý stát, zastupující jednu hvězdu na vlajce severoamerické Unie.

Klau: Proslulý detektiv brzy poté opustil Delaware, kromě slávy odnášeje i velikou odměnu a čestné dary.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 17 / IV., s. 24

Postavy: David Leviston / Blondel Consfield / strážník / dva muži / Mr. Burton / jeho syn / majitel krčmy / muži z tajného soudu

Lokace: Delaware: Dover: prezidentův byt / policejní stanice / louka za městem / dům obchodníka Burtona / osamělá krčma

Cliftonův převlek a pomůcky: Tom Levis, obličej dolíčkovaný po neštovicích, zrzavý vous i vlasy

Anot: Řada významných osobností z Delaware je zavražděna. Nově zvolený prezident státu, David Leviston, nechá povolát Cliftona, aby případ vyřešil. Ten pošle lístek, že přijede, ale po čtrnácti dnech se neobjeví: až pak najdou lidé mrtvolu, která má u sebe Cliftonovu legitimaci. Mrtvola je pohřbena na místě a celá Amerika zoufá nad ztrátou detektiva. – Strážník Red najde náhodou list, podepsaný šifrou E. S. a T. S. D., tedy „tajný soud delawarský“. List kohosi informuje o odklizení muže z Chicaga. – Po prezidenta začne na procházce kdosi střílet. Dva muži od tajné policie opětuji střelbu, na místě najdou zraněného obchodníka Burtona, který tvrdí, že byl kýmsi napaden. Prezident najde na místě klobouk a škrabošku, víc se nepovede vsetřít. – Onen E. S. by mohl být obchodní agent Edvard Saunder, který zmizel z města. – V Delaware jsou nadále zabíjeni různí muži, obchodník Burton je vykraden. – K Burtonovi se přihlásí jistý Tom Levis, který chce pomoci mimo činnost policie. Obviní Burtona ze střelby na prezidenta, přičemž to byl Levis, kdo Burtona zranil. Dále prozradí řadu dalších věcí a chce se sejít s „tajným soudem“. – Ve sklepení jedné krčmy za městem se sejde celý „tajný soud“, je tam přiveden i Levis, který chce od každého z přítomných tisíc dolarů za mlčení. Je svázán, ale včas vykřikne smluvené heslo a dovnitř vpadne policie. Levis je samozřejmě Clifton, který byl v Doveru od počátku. Viděl, jak náhodou spadl Saunder, také člen společenství, ze skály, a dal mu svou legitimaci, aby odvedl pozornost. Více jak třicet mužů bylo popraveno a zbytek odsouzen k doživotnímu žaláři.

DN1/88 Clevelandský „Smrtihlav“. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 5. 2. 1908]⁵³¹ / DN1 S [3]–31, DN2 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN2 Sb1 – Ree DN2/59

Incip: V předním restaurantu chicagském sedělo kolem stolu několik pánů, kteří mrzutě vyhlíželi velkým oknem do ulice, kterou zaplavoval vydatný déšť.

Klau: DN1 Všechny americké noviny přinesly obšírné zprávy o řádění Portera, jemuž jeden list dal název „cleveladnský smrtihlav“; a toto jméno v Americe tak zevšeobecnělo, jako později v Londýně název „Jack–rozparovač“. – // DN2 [je vynechán poslední odstavec pro

⁵³⁰ Podle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 5. 2. 1908, č. 6, s. 71, svazek oznámen až k 5. 2. 1908.

⁵³¹ Podle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 12. 2. 1908, č. 7, s. 89, svazek oznámen až k 12. 2. 1908.

nedostatek místa]: Editě Briggové vyměřen několikaměsíční žalář, z něhož však dopravili ji do blázince.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 15 / IV., s. 18 / V., s. 21 / VI., s. 28 // DN2 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 16 / IV., s. 19 / V., s. 23 / VI., s. 30

Postavy: stolní společnost / Mr. Burns / ředitel pojišťovny / paní Anerleyová / Richard Porter, mladý muž aka Edvard Boon aka Stearly aka Edgar Read / recepční / vrátný / zvěrolékař / Edita Briggová / Mr. Conway / komisař / strážník

Lokace: Chicago: přední restaurant / pojišťovna // Cleveland: dům paní Anerleyové / Balleyův hotel / zvěrolékařova ordinace / obchod Mr. Conwaye

Cliftonův převlek a pomůcky: Tom Jones, mladý muž vysoké postavy, hubený / John Black, starší neveliký a zavalitý pán / mladý muž / černě oděný muž // speciální brýle se zvětšujícími čočkami

Anot: V restauraci je stolní společnost, která přivítá pokladníka pojišťovny pana Burnse: ten vypráví o pojistce ve výši dvou milionů. Do jeho vyprávění přijde Clifton, který se připojí k poslouchání: tři pojištěnci z Clevelandu (Jenkins, Balmoral a Anerley) zemřeli na mrtvici. Je to podezřelé a Clifton se s Burnsem dohodne o vlastním prozkoumání případu. Při šetření je zjištěno, že Anerley byl otráven vdechnutím jakéhosi plynu. – Clifton jede v převleku za pojišťovák Toma Jonese do Clevelandu. Navštíví vdovu Anerleyovou a prohlédne si pracovnu zemřelého. Zde najde malou krabičku ve které je hedvábí, a dále cosi na skříni. Při odchodu k hotelu ho sleduje mladý muž, ale Clifton/Jones se do hotelu přihlásil jako Black. – Na pokoji prohlíží svůj nále: je to část hračky motýla. Přijde mu krabička podobná jakou našel u Anerleye. Dojde si koupit morče, nasadí si skleněnou škrabošku a krabičku na hotelu otevře: vyletí z ní hračka motýla, která pod stropem vybuchne a vypustí do bytu jedovatý plyn, po kterém morče pojde. Donese ho zvěrolékaři, který jej pitvá a prohlásí, že zvíře zemřelo na mrtvici. – Pár Richard a Edita se baví o zaslané pasti: Richard se ubytuje ve stejném pokoji jako byl Clifton a hledá stopy, zda tam náhodou balíček nezůstal. – Do Conwayova podniku přijde obchodní příručí Stearly, který shání jisté zboží: při odchodu nastraží past v podobě motýla. Tomu však Conway unikne. Při hledání Stearlyho se k případu dostane mladý muž (Clifton), který převezme pátrání: všimne si jistého pána, kterého sleduje až k jeho bytu. – K Richardovi přijde detektiv v převleku a s pomocí policie muže zatkne: muž je chemik, který se svými vynálezy mstil pojišťovně (ovšem není jasné proč). Přesto je odsouzen na elektrické křeslo. Jeho spolupracovnice Edita je odvezena do blázince.

DN1/89 Podivínův odkaz aneb Umrličí ruka. Autorizovaný překlad. / DN2, DN4 Podivínův odkaz / [v týdně od 12. 2. 1908]⁵³² / DN1, DN2 S [3]–32, DN4 S 3–32 / A * DET–SF / DN1 Sb2, ÚČL [bez obálky]; DN2 Sb3 [bez obálky]; DN4 Sb1, UČL [bez obálky] – Ree DN2/19 – DN4/16 – DN5/16

Incip: „Všechn svůj majetek odkazuji své sestře, mrs. Mary Fremontové a jejím dvěma dcerám, miss Alici a miss Lydii Fremontovým, jež nechť se o to rozdělí rovným dílem.

Klau: DN1, DN2 Kdykoliv doktor na ni pohlédl, vždy s lítostí vzpomněl si na svou pobloudilou, nešťastnou tetu... // DN4 Dr. Edvard Fischer zahájil zase lékařskou praxi ve svém domě.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 9 / IV., s. 12 / V., s. 19 / VI., s. 22 / VII., s. 25 // DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 9 / IV., s. 12 / V., s. 19 / VI., s. 22 / VII., s. 26 // DN4 I., s. 3 / II., s. 7 / III., s. 9 / IV., s. 12 / V., s. 19 / VI., s. 22 / VII., s. 26

Postavy: Jonathan Swift, advokát / Mary Fremontová / Alice a Lydie, její dcery / Harry Godson / swiftův posluha / domovník / policejní komisař / zámečník / dva detektivové / detektiv Byngle / dr. Edvard Fisher

⁵³² Podle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 19. 2. 1908, č. 8, s. 104, svazek oznámen až k 19. 2. 1908.

Lokace: Chicago: dům Samuela Fishera / Cliftonův dům / kancelář advokáta Swifta / byt Harryho Godsona / kavárna / administrace místního deníku / byt detektiva Byngla, 35. ulice dům č. 12

Cliftonův převlek a pomůcky: MUDr. J. W. Smith, starý, vážný, černě oděný muž / nepravý vous černé barvy a modré brýle / ryšavé licousy

Anot: Doktor Samuel Fisher odkáže v závěti ruku se sedmi prsty, která je naložená v lihu, svému synovci Fisherovi. Ruka byla nalezena v Kanadě v roce 1883. Doktor Fisher byl podivín, jeho synovec navíc zmizel v Arktidě. – Advokát Swift přijde za Cliftonem, že se mu z kanceláře ztratily některé věci, mezi jinými též sedmiprstý preparát. – Synovec Edvard byl nalezen u severní točny a vrací se zpět. – Clifton prohlédne advokátovu kancelář i trezor a nechá si nadiktovat adresy pracovníků. Jeden z nich, Harry Godson, nepřijde do práce. Na místě je nalezena tělo – Godson byl otráven. Na místě je rozlity líh a detektiv najde i střepy skla. Domovník viděl Godsona, jak si nese nějaký zabalený předmět: byla to ona ruka, kterou vrah odcizil. Clifton potvrdí, že Godson viděl kód ke Swiftově trezoru, protože ho měl napsán na těžítku. – Den poté zaujme Cliftona inzerát v novinách, který shání překlad ze španělštiny. Do novin ho dal Godson, podobný inzerát podala i neznámá dáma v závoji. – Clifton vyhledá detektiva Byngleho, který žil ve Venezuele a domluví si s ním další postup na případu. – K sestře zemřelého Fishera přijde doktor J. W. Smith (Clifton), který má zájem o mikroskop. – V administraci deníku zadrží Clifton nabídky, které chodí na inzerát, a sám podstrčí svůj. Sleduje pak černě oděnou dámu, která si vyzvedla Cliftonův inzerát. Žena dojde na adresu Bynglova bytu, ten se vydává za pana Burnse. Přeloží předložený dopis a tajně ho opíše. – Clifton v převleku za Smitha přijde k sestře nebožtíka a konfrontuje ji s tím, co ví. Žena ho chce bodnout jehlicí napuštěnou jedem kurare, ale Clifton ji zastaví. Usvědčí ji, že si najala Godsona ke krádeži a pak ho zavraždila a ukradla zpět sedmiprstou ruku. V dopisu který byl psán španělsky jsou Fisherovy informace o tom, že v ruce je ukryto množství smaragdů a že ho jeho sestra vydírá. Pod důkazy spáchá žena sebevraždu. – Po návratu mladého Fishera se vztahy se zbytkem rodiny zlepší.

DN1/90 Vražda alkoholem. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 19. 2. 1908]⁵³³ / DN1, DN2 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], Sb3 [bez obálky], DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/112

Incip: Chicagský denník přinesl tuto lokálku:

Klau: Clifton a jeho neteř Betsy byli jmenováni čestnými členy oněch spolků za to, že učinili přítrž řádění otrokářů...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 13 / IV., s. 17 / V., s. 20 / VI., s. 25 / VII., s. 28 // DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 12 / IV., s. 16 / V., s. 20 / VI., s. 25 / VII., s. 28

Postavy: Lydie Branaldová / policejní komisař / Brown, detektiv / sluha na patologii / čtyři veselí mládenci - Houston, Clark, Springs a Bocking / Daniel Madison, majitel zaměstnanecké agentury / úředník / Marty Ringhová, vychovatelka, aka Betsy / Mary, převlečená dcera detektiva Browna

Lokace: Chicago: 26. avenue / policejní ředitelství / patologický ústav / hotel na 49. avenue, pokoj číslo 10 / 39. avenue, agentura Daniela Madisona / kavárna Lincoln / soudní dvůr // San Francisco: 13. ulice, dům číslo 12

Cliftonův převlek a pomůcky: šedivý starý muž s holí, s plnovousem a černými brýlemi / nespecifikované přestrojení za člena spolku k ochraně osiřelých hochů / muž s páskou na levém oku, ve slušném oděvu s červenou kravatou // zvětšující sklo / kladívko, které používá Betsy

⁵³³ Podle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 26. 2. 1908, č. 9, s. 116, svazek oznámen až k 26. 2. 1908.

Anot: Ve zprávách se objeví noticka o smrti neznámého muže, který se upil k smrti. Den na to se na policejním ředitelství objeví Lydie Branaldová, která postrádá svého manžela, Arthura Branalda. Dostala anonymní dopis, že se její manžel setkává s jinou slečnou: nebyla to pravda, ale Branald se od večera doma neukázal. U něj na stole se však nachází lístek, který upozorňoval na smyšlenou nevěru jeho manželky. Clifton je zasvěcen do případu, dá dohromady dvě věci a zjistí, že nalezený opilec je Branald. Ovšem problém je v tom, že Branald byl členem Klubu abstinentů. Clifton ohledá mrtvolu, na které jsou stopy zápasu. Po pohřbu sleduje detektiv Brown stopu po neznámém Joe Smithovi, v jehož společnosti byl Branald viděn naposledy. Zjistí, že v malém hotelu byl spatřen muž podobný Branaldovi, jak zašel na pokoj, který měli pronajatý čtyři mladí, dobře situovaní mládenci. K nim vpadl Branald a kohosi hledal, a pak začal ze žalu pít, popral se s nimi a zůstal ležet na ulici: vypadá to, že Branald spáchal sebevraždu. – Do Madisonovy agentury přijde nápadná rusovláska Marty Ringhová, která nemá žádné příbuzné (Betsy), a je jí nabídnuto místo vychovatelky v San Franciscu. Na to samé místo je poslána i dívka Mary (dcera detektiva Browna), která přijde do agentury později. – Betsy byla zaprodána v San Franciscu, kde se objevila jistá Mrs. Jeffersonová, která se žíví kuplířstvím. Betsy se dostane ven, majitel agentury je vzat do vazby, ale nic mu není prokázáno. – Za Cliftonem přijde Mrs. Branaldová, která našla v pozůstalosti opis dopisu, jímž Branald komusi vyhrožoval. Clifton v převleku získá podpisy výše zmíněných čtyř mužů, se kterými byl viděn Branald naposledy, a poněkud nelogicky zjistí, že autorem dopisu (ačkoliv dopis měl psát Branald!!!) je Mr. John Houston. Clifton vyláká čtveřici mužů do kavárny Lincoln, a pak je zatkne policie („*Že je to ten kletý Clifton!*“ vykřikl Houston. / „*Jmenuji se Léon – nikoli kletý!*“ usmál se onen muž...) U soudu je vše objasněno, jednalo se o tajné společníky Madisona. Neznámý Joe Smith, v jehož společnosti byl Branald viděn naposledy, byl také Madison. Branald o jejich činnosti věděl a chtěl je obžalovat.

DN1/91 Mučírna Baltimorská. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 26. 2. 1908]⁵³⁴ / DN1, DN2 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN2 UČL [bez obálky] – Ree DN2/24 – DN4/20 – DN5/20

Incip: Byla tmavá noc.

Klau: DN1 Baltimorští boháči nemusili se již obávat, že náhle zmizí a budou oloupeni o svůj majetek... // DN2 O tom dočtou se čtenáři později...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 5 / III., s. 10 / IV., s. 14 / V., s. 18 / VI., s. 24 / VII., s. 28 // DN2 I., s. [3] / II., s. 5 / III., s. 10 / IV., s. 15 / V., s. 18 / VI., s. 24

Postavy: Bob a Jim, dva černoši / Mr. Francis Hobarton, průmyslník / Jeny Hobartonová, jeho dcera / baltimorská policie / David Timor, soukromník a jeden z učitelů / John Hopp, obchodník a jeden z učitelů / Arthur Westerfield, bankéř / Miss Grahamová, přítelkyně Westerfielda / Mr. Green, Mr. Fowler, Mr. Madison, Mr. Franklin, obchodníci / John Davy aka Léon Clifton / Eddy, Willy, Patrik, pomocníci / Mr. Polton, mučený / Seymour, vůdce učitelů

Lokace: Baltimore: 60. ulice, místo mučírny / dům Francise Hobartona / Hobartonův závod / 24. ulice / 16. ulice, bydliště miss Grahamové / přední restaurant baltimorský

Cliftonův převlek a pomůcky: elegantně oděný muž jménem John Darvy

Anot: Dva podnapilí černoši slyší v noci na 60. ulici hrůzné výkřiky. Ráno se zjistí, že zmizel jeden z nejbohatších průmyslníků z Baltimore, Francis Hobarton. Je po něm vyhlášeno pátrání, a asi týden po zmizení se objeví se známkami mučení před svou vilou. Nic si prý nepamatuje, ale za čas zmizí bankéř Arthur Westerfield. Je obviněna jeho snoubenka, která je v cele otrávena. Na 60. ulici policie neobjeví žádné stopy po násilí. V Baltimore se objeví

⁵³⁴ Podle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 4. 3. 1908, č. 10, s. 129, svazek oznámen až k 4. 3. 1908.

Clifton v přestrojení za Johna Darvyho, společníka sanfranciské firmy Pearson, který vyzvídá – je zatčen policií, ovšem posléze ve spolupráci s ní najde pod domy obchodníků Hoppa a Timora středověkou mučírnu, ve které jsou věznění a mučení bohatí průmyslníci, dokud neprozradí hesla svých kont. Clifton přišel na stopu zcela náhodně, když v Chicagu našel lístek, informující o mučírně. V Chicagu totiž žije vůdce bandy, Seymour, který po zatčení v mučírně chce uprchnout z vězení, ale zemře při pádu na ostny železného plotu.

DN1/92 Mrtvolný jed. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 4. 3. 1908]⁵³⁵ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN2/167

Incip: Na pitevním stole ležela mrtvola ženy, jež nalézala se v pokročilém již stadiu hniloby.

Klau: Není radno, darovati někomu oblek oběti a potom jej ve zlosti vyhoditi oknem!“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 11 / IV., s. 18 / V., s. 20 / VI., s. 24 / VII., s. 27

Postavy: Brown, sluha patologického ústavu / doktor Gordon / Mary Brownová, sluhova dcera / profesor Morrison / komisař Boling / Mr. Fairton / krčmář Jonáš / Dick / „žlutý“ John Raleigh / starý David, překupník / Lockson, nemocniční sluha / Jenny, Fairtonova dcera / Betsy

Lokace: Chicago: patologický ústav / byt sluhu Browna / nemocnice / policejní komisařství II. okrsku / krčma / 49. avenue / obchod starého Davida / domek doktora Gordona / Cliftonův dům / nemocniční sluha / Gordonova hospodyně

Cliftonův převlek a pomůcky: master Boon, otrhanec / zástupce pojišťovny // kladívko

Anot: Při pitvě utopené dívky z Michiganského jezera vydírá sluha Brown lékaře: ten ho pořeže naoko náhodně sklapelem. I když mu ránu vyčistí, do večera Brown onemocní, když se mu do rány dostal jed z pitvaného těla: do tří dnů zemře. – Na policejní komisařství přijde majitel hotelu Omaha, pan Fairton. V Omaze se ubytoval jakýsi pan William Peery, který předplatil pokoj, ale nebydlel v něm. Fairtonova dcera Jenny je prý jasnovidná a viděla Peeryho, jak je zabíjen. Peery zmizel a nikdo ho neviděl. – V zapadlé krčmě se sejde „žlutý John“ se svým kamarádem Dickem. John vypráví, jak ukradl elegantí oblečení a peníze. Zve celou hospodu i s Cliftonem, převlečeným za otrhance Boona. Ten sleduje Dicka a Johna a venku na ulici dojde ke rvačce. Oba je zatkne, spoutá a dovede na komisařství. – John je obviněn ze zmizení Peeryho, protože má na sobě jeho šaty, ale on popírá a tvrdí, že je našel v jedné novostavbě. K jeho zatčení se přihlásí nemocniční sluha Lockson, který prý viděl podobně oblečeného muže u doktora Gordona. Policie vyslechne Gordona, který přizná že se zná s Peerym a že ten byl u něj na návštěvě a poté odešel a zmizel. – Clifton zjistí, že Gordon bydlí poblíž oné novostavby, kde John našel šaty. Doma za ním přijde Jenny, která je v transu a zapřísahá detektiva, aby kohosi ušetřil, protože ho miluje. Poté omdlí a Clifton ji uloží do pokoje k Betsy. Druhý den si pro dceru přijde Fairton, od kterého se detektiv dozví, že byla snoubenkou doktora Gordona. Clifton dojde k rodině Brownových a najde na místě ukrytý dopis, vysvětlující proč Brown vydíral Gordona. Policie s Cliftonem zatknou Gordona a ve sklepě najdou hrob s tělem Peeryho. Gordon se chce otrávit, ale Clifton včas zasáhne. Brown kdysi viděl, jak doktor zardousil Peeryho, proto ho vydíral. Teprve po čase se zjistí, že Peery měl v držení důkazy o Gordonově předešlé vraždě jedné bohaté dámy. Lékař se přizná a je popraven, jeho hospodyně, která napomohla v mnoha věcech, je zavřena na mnoho let do vězení.

DN93 V hodině duchů. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 11. 3. 1908]⁵³⁶ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN2/60

⁵³⁵ Podle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 11. 3. 1908, č. 11, s. 145, svazek oznámen až k 11. 3. 1908 společně se svazkem následujícím.

⁵³⁶ Srovnej s Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 11. 3. 1908, č. 11, s. 145, svazek oznámen společně s předchozím svazkem.

Incip: Léonu Cliftonovi byl doručen poštou dopis ve zvláště silné obálce.

Klau: Když o tom z novin zvěděli Clifton a Betsy, detektiv se zamyslel – jeho neteř pak setřela si slzy z očí...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 10 / IV., s. 15 / V., s. 19 / VI., s. 23 / VII., s. 26

Postavy: Betsy / Pavel Martel / Jonathan Blinck aka Joe Balmoral aka Harry Blount / Fred, číšník / Hayward, číšník / John Salter, Martelův podomek / paní Redová, domovnice / lékař / Eyrham, komisař / hoteliér / dva detektivové

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / Martelova vinárna a její sklep / Martelův byt / Salterův byt / komisařství / hotel / soudní dvůr

Cliftonův převlek a pomůcky: slušně oděný muž, zarostlý hustým černým vousem / Angličan / detektiv Brown / ctihodný pastor / kamnář // kladívko, svítilnička, boxer, pár gumových podešví

Anot: Cliftonovi přijde dopis od pseudonymního Jonathana Blincka, který se zastává Cliftona a Betsy před jednáním Francouze Pavla Martela, který využíval Betsy k milostnému románu, ale pak ji odmítl, když ho Clifton vyzval, aby si ji vzal za ženu. V Martelově vinárně se prý schází každý pátek o půlnoci skupina zlodějů. Dopis se po přečtení a kontaktem se vzduchem sám od sebe rozpadne. Clifton se rozhoduje, zda se má pomstít Martelovi a hanbě, kterou na Betsy uvalil, ale neví, zda celý dopis není jen past. – V pátek jde v přestrojení do sklepa u vinárny, kladívkem si otevře dveře a ukryje se v prázdném sudu. Přijde muž, který tvrdí že je Blinck a na zem položí nehybné tělo: zároveň, i když se mu Clifton neprozradí, k detektivovi hovoří a prozradí, že o půlnoci se ve sklepení bude dít něco děsivého. U sudu, v němž je Clifton schován, že Blinck zastaví a detektiva omráčí. – Číšníci ráno čekají na otevření vinárny: Martel prý zaspal. Vejdou do sklepení a najdou mrtvého Martela a vedle něj ležícího zraněného Cliftona s boxerem v ruce. Vypadá to, že se detektiv chtěl pomstít. Přesto komisařovi dojde, že dveře byly za oběma muži zamčené. – Clifton je podezírán z vraždy a jeho případ je probírán v tisku. Detektiv vydá prohlášení, že vypátrá jak to doopravdy bylo. – Do Martelova bytu přijdou dva muži: komisař a Clifton, vydávající se za Angličana. Najdou řadu stop, je s nimi konfrontován podomek John, který je zatčen: ukrýval peníze a choval se nápadně. Přizná, že ho tu noc, kdy byl Martel zabitý, k němu přišel jakýsi zrzavý muž a nabídl mu peníze, pokud nebude ráno následujícího dne mluvit o jeho návštěvě ve vinárně. Policie zjistí, že za Martelem chodil jakýsi Joe Balmoral, který se v den vraždy odstěhoval z hotelu. Na místě najde Clifton v přestrojení za detektiva Browna fotografii jedné dívky: usoudí, že Martel ji kdysi svedl Balmoralovi a ten se mu pomstil. – V převleku za pastora vyjde Clifton do ulic, v tlačenici mu kdosi dá do kapsy dopis: je to týž rozpadající se papír jako na počátku. Aby detektiv zachránil papír, vyřízne briliantem sklo a zalepí ho voskem, aby se k listu dále nedostával vzduch. Balmoral/Blinck se doznává, že Martela zabil, protože svedl jeho sestru Harrietu, která se zbláznila. Pravé jméno muže je Harry Blount. Ten se vrátí do hotelu, odkud Clifton vzal fotografii – hoteliér zavolá Cliftona, který se vydává za kamnáře, který v pokoji byl a foto našel. Po zápasu Blount uprchne, chce spáchat sebevraždu skokem z výšky, ale pád přežije. Je odsouzen k smrti, uprchne z vězení a po několika dnech je nalezeno jeho tělo na kolejišti ve Wisconsinu, s dopisem na rozloučenou.

DN1/94 V hořícím člunu. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 18. 3. 1908]⁵³⁷ / DN1 S [3]–32 / A * DET-F / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN2/152

Incip: Do domu chicagského obchodníka Barnetta vstoupil prostě oděný muž, jenž nesl v ruce kladivo, kleště, dláto a ještě několik jiných nástrojů, jakých užívají zámečníci.

Klau: Barnett stal se opět majetníkem stříbrného dolu – a Clifton byl zcela spokojen odměnou, kterou mu Barnett za jeho námahu vyplatil...

⁵³⁷ Oznámeno k 1. 4. 1908 zpětně v Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 1. 4. 1908, č. 14, s. 195, společně s následujícím svazkem.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 11 / IV., s. 18 / V., s. 20 / VI., s. 23 / VII., s. 27

Postavy: hospodyně Brigita Newersová / zámečník aka veslař Black aka King / pan Barnett / Holman, zámečnický mistr / komisař / detektiv / drážní zřízenec / černý sluha Bob / J. W. Tom / Mr. Meredith / policista

Lokace: Chicago: Barnettův obchod a byt / Michiganské jezero / policejní komisařství // Colorado: Silverton: nádraží / 11. avenue, Smithův hotel / 18. avenue, dům č. 20

Cliftonův převlek a pomůcky: Harry Cobarth, mladý muž / Smith / muž v obvazech

Anot: Do Barnettova obchodu přijde zámečník, Barnett prý ztratil klíč od pracovny. Den na to je zjištěno, že se z pracovny ztratilo 3000 dolarů a krabice s doutníky. K Barnettovi přijde zámečnický mistr Holman, který prohlásí, že muž byl falešný zámečník. Přijde policie a vyšetřuje: snad šlo o někoho, kdo náhodně vyslechnul domluvu mezi Holmanem a Barnettem. Po marném hledání zloděje doporučí policie obrátit se na Cliftona. – V coloradském Silvertonu se mladý muž jménem Harry Cobarth ubytuje a navštíví J. W. Toma, který je prý majitelem stříbrného dolu. Vydírá ho a tvrdí, že našel kompromitující Tomův dopis, psaný Barnettovi. Dohodnou se na jeho odkoupení za deset tisíc dolarů a Tom přizve jako svědka jistého pana Mereditha, který Cobartha zhypnotizuje a usvědčí, že je to Clifton v přestrojení. Přesvědčí ho v transu, aby druhý den ráno skočil pod vlak. – Tomův otec spolupracoval kdysi s Barnettovým otcem a ukradl mu podíl na stříbrném dole, když zmizely kupní smlouvy. Ty se objevily náhodou a Barnett je ukryl do krabice doutníků, které mu ukradl neznámý zámečník. Proto se Clifton vypravil k J. W. Tomovi. – Po Michiganském jezeře pluje loď s výletníkem, panem Smithem, který obviní veslaře Blacka z vraždy dvou mužů Nordena Duffoura. Překombinovaným spojováním Smith (Clifton) objasní, že Black je vlastním jménem King, je to synovec Barnettovy hospodyně. Norden a Duffour využili jeho příbuzenského vztahu, nechali na příkaz J. W. Toma ukrást listiny vztahující se k právům na stříbrný důl a poté je King/Black sám zabil. Když chce Clifton Blacka zatknout, ten skočí do vody a člun zapálí. – Na policejní komisařství přijde muž v obvazech a prohlásí se za hledaného zámečníka (je to ovšem Clifton). Listiny jsou vráceny Barnettovi: Clifton prohlásí, že vliv hypnotizéra přemohl svou železnou vůlí a odjel zpět do Chicaga. Klopotným způsobem se pak dostane až ke Kingovi/Blackovi, kterého zjistí zejména pomocí inzerátu v novinách adresovaným iniciálám J. W. T. Po uhašení lodí se k ní prý King vrátil a došlo k zápasu, který Clifton vyhrál: poté se dostal k listinám. Policie zatkne hospodyně i J. W. Toma, King se přizná ke své vině a je spravedlivě odsouzen.

DN1/95 Za živa zakopán. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 25. 3. 1908]⁵³⁸ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2, Sb3 [bez obálky]; NKF; DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/153

Incip: Časně z rána jel kolem bahnitě louky, vzdálené od Chicaga asi hodinu cesty, malý, nízký vozík, tažený jedním koněm.

Klau: Léon Clifton i Ralph Samsun došli zasloužené pochvaly se strany úřadů i veřejného tisku; Samsunovi pak zvýšeno služné za jeho součinnost při Cliftonově pátrání.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 17 / IV., s. 21

Postavy: Francis Bobbing, rolník / Joe Sigourd, zločinec, pohřben zaživa / Mr. Walking, policejní ředitel / Ralph Samsun / lékař / Občas Stowe / stařec v hostinci / Fred Rost

Lokace: Chicago: louka kdesi za Chicagem / policejní ředitelství / 39. avenue, dům č. 10 // Lincoln, Nebraska: hostinec / farma rodiny Rostových

Cliftonův převlek a pomůcky: podoba staršího muže s opáleným obličejem / trapper // kladívko

Anot: Francis Bobbing, jeden z farmářů, našel ráno v poli pohřbeného muže, z nějž koukala jen hlava. Při příchodu policie lze konstatovat jen smrt, Clifton nalezne na místě revolver

⁵³⁸ Oznámeno k 1. 4. 1908 zpětně v Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 1. 4. 1908, č. 14, s. 195, společně s předchozím svazkem.

(browning č. 058324), který kdysi věnoval Ralphu Samsunovi. Podle tetování se zjistí, že je to někdejší nepřítel Samsuna, Joe Sigourd. Samsun, který pracuje u policie, vysvětlí, že jej potkal, došlo k potyčce, při níž málem přišel o život, kdyby se neozvalo tajemné volání: „Joe, Joe, pamatuj na Nebrasku!“, po kterém Sigourd utekl. – Farmář Bobbing nalezne ve své kůlně přívěsek s fotografií, podle níž je identifikován farmář Willy Rost z Nebrasky, který před časem zmizel i se synem Fredem. Bobbing je zavražděn motykou, při vyšetřování se zjistí, že Sigourd měl v klobouku tajné místo, kde pravděpodobně ukrýval peníze, které ukradl Kate Maxwellové, již kdysi zabil. – V převleku trapperů odjedou Clifton a Samsun do Lincolnu v Nebrascce, kde pátrají po Rostových. V jejich farmě po celonočním hlídání chytí Freda Rosta, který se přizná: Sigourdovi před časem s otcem pomohli, on zabil starého Rosta a Fred pak splnil svou pomstu. Ukradl mu peníze a zabil Bobbinga, aby se nepřišlo na další stopy. „Elektrické křeslo učinilo konec jeho životu.“

DN1/96 Tom Brown, hypnotisér. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 1. 4. 1908]⁵³⁹ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2, Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/154

Incip: Po široké ulici New-Yorské ujížděl prudce elegantní kočár, tažený párem skvostných, ohnivých hnědoušů.

Klau: Miliony případů nyní všechny učenci Dicku Thompsonovi, který jich užíval k vědeckým a dobročinným účelům.

Kapitoly: DN1 I. Hořící bedny, s. [3] / II. Dcera zavražděného, s. [9] / III. Nebezpečný hypnotisér, s. [23]

Postavy: stavební dělníci / policisté / Benett, policista / ředitel tajné policie / John Thompson, milionář / Mélie Brownová, jeho schovanka / Dick Thompson, bratr zavražděného / vrátný / Mary, komorná / hypnotizér Tom Brown

Lokace: New York: ulice / most / ředitelství / 36. ulice, palác Thompsonův / park / hotel na předměstí / kavárna Central na 63. ulici

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: New Yorkem projede rychle kočár s bednami, které posádka složí pod jeden z mostů; kočár odjede a pod mostem začne hořet. Jsou to bedny, ale než stačí shořet, jsou dány policii k prozkoumání. Obsahují lidský trup a uřezané ruce milionáře Thompsona. – Truhly jsou odvezeny na policii, kde se z ničeho nic objeví Clifton, který byl na zábavní cestě po Evropě. Hned začne pomáhat: Thompson měl schovanku Mélii Brownovou. Clifton jde nejprve do márnice a pak do Thompsonova paláce – v ložnici najdou stopy po zápasu, železnou tyč a krev. A také dámský revolver, který patří Mélii; ta ovšem odmítá vypovídat. – Do města přijede Dick Thompson, bratr zavražděného. Clifton s detektivem Benettem potkají Mélii, která dojde do odlehlého parku, kam za ní přijde mladý muž. Uděluje jí rozkazy, aby převlečená za muže usmrtila Dicka Thompsona v kavárně Central. Dívka je zhypnotizovaná. – Clifton sleduje muže a poté se zastaví v Centralu, kde doporučí dva pomocníky k zachycení hypnotizéra. – K vraždě dojde jen na oko, na místě hypnotizéra zadrží policie. Clifton vysvětlí, že je to bratranec Mélie, Tom Brown, který ji chtěl využít pro získání milionářových peněz. I když je hypnotizér odsouzen k smrti, Mélie chřadla a „upadla v trudnomyslnost, hledajíc ve smrti vykoupení“, až se nakonec otráвила.

DN1/97 Stráž u mrtvoly. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 8. 4. 1908]⁵⁴⁰ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN2/155

Incip: „Zítřka opustím pevninu americkou.“

⁵³⁹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 8. 4. 1908, č. 15, s. 212 oznámeno až k 8. 4. 1908.

⁵⁴⁰ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 15. 4. 1908, č. 16, s. 224 oznámeno až k 15. 4. 1908.

Klau: Mrs. Tracyová, jejímž dětem zachránil sto tisíc, odměnila jej drahocenným uměleckým dílem, jemuž se potom obdivoval každý návštěvník jeho bytu.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 14 / IV., s. 20 / V., s. 22 / VI., s. 27

Postavy: Dick Clarkson / Betsy / paní Mary Cliftonová / kormidelník / mladík / veslař Davy / praktikant / Branald, skladník / muž ctihodného vzezření / Lydie Tracy / vrátný / komorná / John Eyre, zahradník / pětice mužů (Pavel Nygot, Charles Martens, Edward Jemmy, Jack Speedy, William Boons) / policejní hlídka / komisař

Lokace: Chicago: Michiganské jezero / Currerův hostinec / Cliftonův dům / kavárna na 35. avenue / 65. ulice, firma Richarda Tayleranda / „Ice-House“, vila rodiny Tracyových / domek povozníka Suntona / policejní komisařství / poštovní úřad / 40. ulice, dům č. 12 / 13. avenue, obchod Williama Boonse / nádraží

Cliftonův převlek a pomůcky: černá páska na levém oku a krátce zastřižený plnovous / Mr. Star, bratr paní Tracyové // gumové podešve

Anot: Clifton si s rodinou a Clarksonem udělají výlet po Michiganském jezeře: je jim povědomý jeden mladík, který jede s nimi. Jeho loď narazí do Cliftonovy a převrátí se – Clifton je zachráněn, ale mladý muž zemře. Najde se u něj dopis, který Clifton přečte a uschová u sebe. Přistanou na protějším břehu a ubytují se v hostinci. Clifton ukáže Clarksonovi a Betsy dopis, který je psán dvojím inkoustem: jedna část je vidět jen když se ponoří do vody. Tato tajná část, adresovaná Richardovi a podepsaná Red River, informuje o přenosu mrtvého těla do jakéhosi skladiště. Clifton se přestrojí a vrátí se do Chicaga, aby zjistil více. – Betsy objeví skladiště ve firmě Richarda Tayleranda a dozví se, že Taylerandovi zemřel jeho strýc Tracy, jehož tělo pravděpodobně chtěl Richard uloupit. V kavárně vyslechne rozhovor Betsy, Clarksona a Cliftona jakýsi starší muž. – Clifton se vydává za bratra paní Tracyové a veře se do jejich vily. V noci se k mrtvole na katafalku dostane pětice mužů, kteří zneškodní zahradníka Johna, jenž místo hlídal, a ukrytého detektiva. Odnosou mrtvolu Tracyho a do rakve dají Cliftona, aby se v ní udusil. – U Taylerandovy firmy zastaví kočár s ukradeným tělem, ovšem Taylerand, který se utopil, jim neotvírá, a proto odjedou pryč. Jejich počínání sledují ukrytý Clarkson a Betsy, kteří odjedou do Tracyho vily a cestou je zastaví Clifton. Toho vysvobodila vdova Tracyová, která hlídala v zahradě. – Den na to je nalezen povozník Sunton, udupán svými koňmi. Clifton na místě odhadne, že jeho kočár převážel mrtvolu a muž byl pak schválně zabit. Tělo mrtvého Tracyho však nikde není, zároveň zmizí i zahradník John. Paní Tracyová dostane dopis, žádající výkupné sto tisíc za tělo manžela. – Na poště si vyzvedne mladý muž dopis, zasláný na jméno Red River, který mu měla poslat vdova Tracyová. Sleduje ho Clifton i policie, která muže zatkne: je to Pavel Nygot, který s dalšími odnesl mrtvé tělo. Zbytek skupiny je sledován až k řadu jednoho z nich, kde je ve sklepě uschován pan Tracy. Ten je pochován a celá skupina zatčena, i na zahradníka Johna, který chtěl utéct. Nygot je jako hlava skupiny popraven.

DN1/98 Jediná krůpěj krve. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 15. 4. 1908]⁵⁴¹ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN2/156

Incip: Byla temná, chladná noc.

Klau: Z jeho majetku, jenž připadl republice, vyplacena značná odměna Cliftonovi i Samsunovi.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 15 / IV., s. 21 / V., s. 24 / VI., s. 28

Postavy: Brown / Gibson / domovník / Ayerton, komisař / Mr. Walking / Mary Landová / domovnice / Ralph Samsun / John Redwill / Edvard Morris / stařena s hošíkem / Mary Lothsová aka Mary Evansová / náčelník neworleanské policie

⁵⁴¹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 22. 4. 1908, č. 17, s. 237 oznámeno až k 22. 4. 1908.

Lokace: Chicago: 13. avenue, byt paní Brodingové / úřadovna policejního komisaře / policejní ředitelství / 36. ulice, byt č. 25 // New Orleans: nepopsané ulice / byt Mary Lothsově / policie / byt Edvarda Morrise

Cliftonův převlek a pomůcky: kladívko, zvětšující brýle

Anot: V noční ulici uvidí dva policisté světlo v prázdném bytě ten den zemřelé paní Brodingové. Zastaví je Clifton, který šel právě kolem. Domovník jim řekne, že dovnitř pustil detektiva jménem John Redwill, o němž ale ostatní nic neví. V bytě jsou vypáčené skříně a pootevřené okno, Clifton najde Redwillovu legitimaci, ale nevěří, že by detektiv vykradl byt. – Den na to Clifton navštíví Ayertona a ten přizná, že dal Redwillovi příkaz, aby hlídal byt. Redwill se dosud neobjevil v práci. Clifton Redwilla hájí, ale zároveň je přesvědčený, že ho někdo zabil. – Na policii přijde služka zemřelé, Mary Landová: ta objevila svou paní mrtvou, ovšem podle vlastního prohlášení ji velmi bolela hlava. Dle všeho byla přiotrávená. – Clifton, Ayerton a Samsun hledají jistého pana Grolleye. Pomocí kladívka mu vniknou do bytu a najdou z poloviny ohořelou mrtvolu. Podle tetování na hrudi poznají, že Grolley je zároveň Redwillem. Na zemi najdou krůpěj krve. Podle toho Clifton usoudí, že Redwilla kdosi probodl úzkou jehlou do srdce a pak místo vpichu zalepil voskem. Z jehly ukápla jen kapka krve na zem, kde si ji ale všimnul Clifton. Vražda nastala, aby se násilník mohl zmocnit detektivovy legitimace. – Při pitvě je zjištěno, že i srdce paní Brodingové bylo probodnuté tenkou jehlou. Pozůstalost po ženě dostal její vzdálený příbuzný Edvard Morris z New Orleansu. – Ani po několika měsících není jasný vrah: Clifton hledá někdejší služku paní Brodingové, Mary Evansovou. V New Orleansu náhodně uslyší rozhovor o muži jménem Morris a vzpomene si na příbuzného paní Brodingové. Sleduje dívku, které se rozhovor týká a dostane se na místo, kde žije. Je to Mary Lothsová, ovšem druhý den, když Clifton přijde na místo, je dívka mrtvá: prý vypila jed. Clifton se Samsunem najdou ukryté dokumenty, které dokazují, že Lothsová byla Evansová. Nechají si vypsát zatykač na Morrise a přijdou k němu v převleku za mormony. Obratně do své řeči zabudují i narážky na vraždu jehlou a poté ho zatknou. – Morris se přizná, že tetu zabil kvůli penězům, s Redwillem byl původně dohodnutý na podílu, ale pak ho zabil. Evansová prý vše slyšela a proto ji musel zneškodnit. Je odsouzen a popraven.

DN1/99 Soudce zlosyn. Autorizovaný překlad. / [v týdnu od 22. 4. 1908]⁵⁴² / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky] – Ree DN2/157

Incip: Léon Clifton procházel se s přítelem Dickem Clarksonem ulicemi.

Klau: Léon Clifton ještě po letech často vzpomněl si na nadaného Brandese, jenž mohl se vyšinouti na vysoký stupeň společenský, kdyby byl nezabočil na dráhu zločinu.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 12 / IV., s. 15 / V., s. 18 / VI., s. 24 / VII., s. 28

Postavy: Dick Clarkson / stařec / kočí / vrátný / policista / komisař / lékař / Edward Haw / host / pokojská / Robert Brian, soudce aka Jiří Brandes / Mr. Walking / Mathews, Cliftonův sluha / Betsy / John Brown aka Fielding

Lokace: Chicago: 32. avenue, Bearsonův hotel / soudcův úřad / Cliftonův dům / policejní ředitelství / vězení / nádraží

Cliftonův převlek a pomůcky: kladívko

Anot: Clifton má volno a jde s Dickem Clarksonem na procházku. Potkají starce, který je detektivovi podezřelý: prý navštívil v hotelu zde ubytovanou krásku z Evropy, Grace Grenadotovou. Když se za hodinu vrací zpět, je jim oznámeno, že Grenadotová byla zavražděná: uškrcená jejími vlastními vlasy. Nešlo o loupežnou vraždu, protože na místě zůstaly peníze i šperky. Sousední pokoj je zamčený, host z protějšího pokoje vypoví, že viděl jak kdosi podal Grenadotové růži, ale byl zřejmě odmítnutý. Policie se dostane do pokoje, kde

⁵⁴² Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 29. 4. 1908, č. 18, s. 250, oznámeno až k 29. 4. 1908.

je pobodaný muž jménem Haw. Kolem ruky má vlasy Grenadotové, takže to vypadá, že vrahem je on. Přesto Clifton zkusí zjistit, kam cestoval onen podezřelý stařec. – Soudce Brian vyslýchá Hawa, který tvrdí, že našel Grenadotovou již mrtvou a sám v zoufalství chtěl spáchat sebevraždu. Policie však Hawa obviní, on však uprchne z vězení. – Clifton si ze záliby prochází starší ročníky londýnských novin, aby se informoval o různých případech a jejich řešení. Dočte se o loupežné vraždě, kde najde jméno Grenadotové. Snad viděla vraha, kterého neprozradila, a on ji v Chicagu dostihl a zabil. – Noviny přinesou zprávu, že je Haw polapen. Ten ovšem tvrdí, že byl z vězení unesen a jakýsi maskovaný muž ho žádal, aby pomlčel o všem. Zavezou ho do blázince, kde je uzavřený na samotce, odkud se mu podaří utéci a vše řekne na policii. – Clifton si nechá zaslat z Londýna věci po Grenadotové a v dopisech najde, že londýnský vrah byl její milenc. Clifton ukáže později dopis Walkingovi a soudci Brianovi, který se chová podezřele. Dopis zmizí, když Brian odejde, ale ten prohlásí, že ho nevzal. – K Cliftonovi přijde muž jménem John Brown, který mu prý chce říct podrobnosti o smrti Grenadotové: je to past, muži začnou spolu zápasit a Betsy včas zachrání Cliftona. Brown je vězeň Fielding, který se nějakým zvláštním způsobem dostal z vězení. Fielding prohlásí, že ho k činu přemluvil soudce Brian. Soudce ujede ze svého bytu, dojde k honičce na nádraží a posléze je Brian zatčen. Vyšetřováním je zjištěno, že Brian je Jiří Brandes, který s Brianem kdysi spolupracoval a pak mu odcizil doklady. Brandes zabíjel v Londýně, navíc je nalezena mrtvola pravého Briana. Clifton nechá pomocí skioptikonu promítnout v noci fotografie zavražděných žen, což Brandes nevydrží a přizná se. Je popraven.

DN1/100 Tajemství „Červené věže“. / [v týdnu od 29. 4. 1908]⁵⁴³ / DN1, DN2 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb2 [bez obálky], DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/158

Incip: V krčmě „otce Jonáše“, na obvodu Chicaga, bylo jedné listopadové noci proti obyčejí velice smutno.

Klau: Ralph Samsun byl jinak odměněn: stal se později třetím chotěm mrs. Jacobsonové, a byl jí vzorným manželem a jejím synu dobrým otcem...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 13 / IV., s. 17 / V., s. 21 // DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 10 / IV., s. 15 / V., s. 19

Postavy: krčmář Jonáš / starší muž s dýmkou, aka Cyrus Knight / John Burlington / Dick Rogers / Willy Thomson / lékař / Mr. Walking, policejní ředitel / dva soudní znalci / neznámý muž, aka William Green ze St. Louis / Mr. Sullivan, fotograf / člen policie v Linn Creek / Ralph Samsun / Mr. Daniel Boon, správce / správčova žena / čeled' / paní Jacobsonová / Georges Jacobson / Charles Jacobson

Lokace: Chicago: krčma otce Jonáše / pracovna policejního ředitele / Smithův hotel nejnižšího řádu / chicagská ulice / patologie / hotel na 40. avenue // Linn Creek: nádraží / hostinec / Jacobsonův dvorec

Cliftonův převlek a pomůcky: otrhanec / obchodní zástupce / starý, prostě oděný muž // svítlna / kladívko

Anot: V hospodě otce Jonáše se chce svěřit neznámý muž třem banditům se svým plánem kohosi vydírat. Kdosi však sestřelí lampu a muž uhoří – ještě než zemře, prozradí pouze „...vená věž!“ Otrhanec, který se ho snaží v krčmě zachránit, je převlečený The Grant Carlie, který při ohledání místa najde olověnou střelu. – Při pátrání je zjištěno, že v chicagském Smithově hotelu se ubytoval jistý Cyrus Knight z New Orleansu, který je pohřešován. V pokoji nebylo nic, co by pomohlo. – Clifton při projížďce městem sleduje červené věže, ovšem bez úspěchu, navíc Knight bylo falešné jméno. V missourském obrazovém listu American Review byla zpráva o „strašidle v Červené věži“ – prý je nedaleko Linn Creeku

⁵⁴³ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 6. 5. 1908, č. 19, s. 264 datováno k 6. 5. 1908.

osamělý dvorec, ve kterém se ztratil syn Georse Jacobsona jménem Dick. Jacobsonova žena se otráвила žalem (morfiem) a Jacobson pátrá neunávně po Dickovi. Dvorec hlídá jistý Daniel Boon. Jeden večer jel kolem jistý Richard Loves, který slyšel ženské volání o pomoc a vyty psů hrůzou, proto to „strašidlo“. – Chicago: na ulici se na malého chlapce vrhne vzteklý pes, kterého mistrně zasáhne jakýsi muž pistolí do oka. Clifton muže stačí vyfotit a dá si dohromady souvislosti se střelcem v hospodě u Jonáše. – Linn Creek: přijedou sem dva muži (Clifton a Ralph), zástupci newyorské továrny na hospodářské stroje. Při rozhovoru s místními se vyjeví podrobnosti případu a náhodou jednomu z obchodníků vypadne podobenka Jacobsona, kterou vydávají za fotografii jejich šéfa firmy. – Na Jacobsonův dvorec přijde starší muž (Clifton), který mluví se správcem Boonem o ztraceném chlapci: je uspaný drogou v likéru, svázan a odnesen do sklepa. Clifton ovšem „jemným čichem“ poznal, že je v likéru narkotikum a tak naoko dělal, že ho vypil. Snaží se dostat ven a slyší řinčení řetězů nad ním. Dostane se do této místnosti, je zde spoutaná mladá žena, kterou osvobodí („jemným, ocelovým pilníkem, jež nosil stále s sebou“), ale jsou vypátráni Boonem a Jacobsonem. Boona Clifton zastřelí, ale Jacobson přehne. Venku chce Samsun pomoci příteli, ale je málem zastřelen Jacobsonem, ovšem Clifton majitele dvorce zastřelí. Poté otevře kladívkem vrata, avšak do dvora vejde muž, který je opravdovým Jacobsonem. Chce Cliftona zastřelit, ale je zneškodněn. – Při vyšetřování je zjištěno, že ten, koho Clifton zastřelil, byl Jacobsonův bratr Charles, jemu velmi podobný. Toho George ukrývá, protože je to zločinec. Charles chtěl dostat peníze od tchána svého bratra, protože je napsané na jejich syna. Paní Jacobsenová to ví a tak nechá dát dítě tajně do opatrování komusi v Chicagu. Bratři dají paní Jacobsonové prostředek, aby vypadala jako mrtvá a nechají ji naoko pohřbít. Uvěznili ji pak ve věži a snažili se zjistit, kde je dítě. Jacobsonová byla vlastně tím „strašidlem“. – Onen zastřelený Knight na začátku byl jeden z čeledínů, který o tom věděl. Jacobson je potrestán žalářem, ale „zhynul tam úbytěmi“. – Ralph Samsun si po čase vezme Jacobsonovou za manželku.

DN1/101 Záhuba „Černé ligy“. / [v týdnu od 6. 5. 1908]⁵⁴⁴ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb10 [bez obálky] – Ree DN2/128

Incip: Léon Clifton vrátil se práv ze své obvyklé ranní procházky.

Klau: Morwayovi po jeho uzdravení udělen bezpečnější a také výnosnější úřad.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 16 / IV., s. 20 / V., s. 23 / VI., s. 26

Postavy: J. Eliot aka Harry Blount / telefonní spojovatelka / W. Alltown, obchodník / Ralph Samsun / Bolner, hlídač a někdejší pastevec, zvaný též „Katan“ / neznámý muž / John Harvay, bohatý muž / jeho sluha / Mr. Walking / Brown, komisař / paní Cliftonová / doktor Mooser / dva agenti / Morway, agent převlečený za Bolnera

Lokace: Chicago: Cliftonův byt / Byt Ralpa Samsuna / 48. avenue / nízké domky na obvodu Chicaga / dům, kde bydlí hlídač Bolner / 50. ulice / policejní ředitelství / kancelář doktora Moosera / 79. ulice

Cliftonův převlek a pomůcky: pilníčky v botě

Anot: Clifton se vrací k sepisování svých pamětí. Zavolá mu jakýsi Eliot, který ho vyzve, aby přišel o půlnoci na známé místo, s dýkou a oděný do černé škrabošky. Jde o omyl, Clifton přijde na to, že si Eliot spletl číslo a sám zavolá na pravé, kde je obchodník Alltown. Poté odejde Clifton za Samsunem, který není doma, ovšem potká ho a spolu se domluví na dalším postupu. Samsun našel zlatou jehlici, ve které Clifton poznává uloupenou věc nedávno zavražděného továrníka Clarka. Večer oba detektivové sledují Eliota a Alltowna (Clifton se ukryl do hromady zmrzlého písku), vidí, že jsou spolčeni s hlídačem Bolnerem. Když se spiklenci vrací (heslem jim bylo „Černá rota“), na Cliftona a Samsuna spadne zmrzlý písek. – Kdosi vykradl byt bohatého podivína Harvaye, zabil jeho i sluhu. Na místo je přivolán

⁵⁴⁴ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 13. 5. 1908, č. 20, s. 274 ovšem až o týden později, tj. k 13. 5. 1908.

Clifton, ale ten společně se Samsunem zmizel. Walkingovi pomůže komisař Brown. – Walkingovi i paní Cliftonové přijdou dopisy z Milwaukee, které chtějí za Samsuna a Cliftona výkupné: podepsány jsou šifrou „Č. L.“, tedy Černá liga. Složené peníze vyzvedne jakýsi Harry Blount, kterého sledují tajní agenti, ale muž jim zmizí. – Hlídač Bolner přijde na shromáždění Černé ligy, kde je rozhodnuto nechat si peníze a zároveň nechat oba vězně vyhladovět k smrti. – Na ředitelství přijdou Clifton se Samsunem a řeknou, co se stalo: poté, co byli spoutáni a uvězněni se Cliftonovi podařilo sundat si pouta a skrytými pilníčky vyřezat otvor v bedně, kde byli vězněni. Počkali s fingovanými pouty až budou moci vyjít ven. Clifton nechá zatknout Bolnera a místo něj zamaskuje policejního agenta Morwaye, který na shromáždění Černé ligy pustí policii, dojde k přestřelce, při které se Eliot jako šéf Ligy zastřelí, zbytek bandy je pozatýkán a odsouzen.

DN1/102 Roztrhán vlky. / [v týdnu od 13. 5. 1908]⁵⁴⁵ / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/124

Incip: Šírá, zasněžená pláň, vroubená v dáli kolkolem hustými lesy.

Klau: Léon Clifton zase dlouho poskytoval chicagských [sic!] obyvatelům látky k hovorům, při nichž jeho jméno pronášeno s obdivem.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 11 / IV., s. 17 / V., s. 21 / VI., s. 27

Postavy: Mr. Sheridan / čtyři další mužové (Smith, Jackson, Wheller a Abel) / Mr. Walking, policejní ředitel / hoteliér / manželka pana Abela / učeň / domovník / zlatník Cook / Dick Clarkson / Mr. Hobarton, majitel obchodu se zbraněmi /

Lokace: Kanada, neznámé místo na lovu vlků // Chicago: pracovna ředitele policie / Greenfelsův hotel, pokoj číslo 12 / hřbitov / 40. ulice / 20. avenue, závod zlatníka Cooka / palác pana Sheridanova, nyní pana Abela / byt Dicka Clarksona / obchod se zbraněmi // New Orleans: hotel, pokoj číslo 15

Cliftonův převlek a pomůcky: kladívko / lupá // Jones, elegantně oděný pán s hustým plnovousem // číšník v hotelu

Anot: Pět mužů je na lovu vlků, jeden z nich, Mr. Sheridan, spadne ze saní a šelmy ho sežerou. – Po dvou letech: Mr. Walking informuje Cliftona, že pánové Smith, Jackson a Wheller, kteří společně s panem Abelem tvořili „nerozlučný čtyřlístek“ byli nalezeni mrtvi v Greenfelsově hotelu. Vdechli jedovatý plyn, který v nádobce donesl neznámý muž. Clifton nalezne na místě rubín, jenž nikdo nepostrádá. Po pohřbu, na kterém zkolabovala manželka pana Abela, se konala řada výslechů, ale ani Mr. Abel netušil, kdo by mohl chtít společnost zabít. – Na 40. ulici spadl do sklepa učňovi balíček rukavic. Clifton, který jde náhodou kolem, mu pomůže dostat se do sklepa, v němž se najde plášť a falešný plnovous, což je „*nepravá šlupka vraha z hotelu Greenfelsova*“. Též je tu nalezen prsten, ve kterém chybí kámen. Po jeho prozkoumání najde Clifton značku kohouta v pětiúhelníku a číslici 2081. Dojde do Cookova zlatnictví [zde je nesprávně dána do souvislosti značka „kohout“ a jméno Cook, které autor vysvětluje jako Kohout, ale myslí zřejmě slovo Cock], kde zlatník pozná, že se jednalo o prsten, patřící panu Sheridanovi. Vdova po něm je provdána za pana Abela, přítele tří zavražděných. – Po několika měsících navštíví Clifton Clarksona, který koupil v dražbě kalamář z pozůstalosti pana Whellera. K němu získal kus papíru s fragmentem zprávy. – Do Abelova paláce přijde Clifton v převleku a předestře před Abela důkazy: nezachránil Sheridan, protože miloval jeho manželku, a byl vydírán zbylými třemi pány. Clifton našel v tajné schránce Whellerova stolku koncept žaloby na Abela. Při zatýkání zasáhne Abelova žena, hodí po Cliftonovi skleněnou baňkou, v níž je jedovatý plyn. Vypadá to, že Cliftona zabili. – V hotelu v New Orleans jsou Abelovi ubytování jako sourozenci Wrightovi, číšník je upozorní, že je sleduje policie. Při útěku jsou zatčeni. Číšník je přestrojený Clifton. – Při

⁵⁴⁵ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 20. 5. 1908, č. 21, s. 288, oznámeno k 20. 5. 1908.

předchozím útoku se venku zdvihl „bouřlivý vír, jenž prudce rozevřel obě křídla okna, nedopatřením jen přivřeného. A zároveň vzniknuvším průvanem otevřela se dvířka velikých kamen. Mocný proud vzduchu místnost okamžitě provětral, vytlačiv otravný plyn dříve, než vnikl do dýchadel Cliftonových.“ – Manželé jsou odvezeni do Chicaga a odsouzeni: Abel popraven a jeho manželka k několikaletému žaláři.

DN1/103 Příšerné dobrodružství. / [v týdnu od 20. 5. 1908]⁵⁴⁶ / DN1, DN2 S [3]–32 / A *
DET / DN1 Sb3 [bez obálky]; DN2 Sb7 – Ree DN2/123

Incip: Krátce před půlnocí zařinčel v ložnici Léona Cliftona zvonek.

Klau: Kterak kníže nabył klíče k tajné telegrafické abecedě, zůstalo navždy záhadou...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 11 / IV., s. 16 / V., s. 20 / VI. [chybně označeno jako VII.], s. 24 // DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 11 / IV., s. 16 / V., s. 19 / VI. [chybně označeno jako VII.], s. 24

Postavy: paní Cliftonová / falešná policejní hlídka / opilec / kníže Ščedrinski (psáno i Sčedrinski) / muž v kápi / neznámá žena / sadař / Mr. Walking / kněžna Ščedrinská / Betsy / detektiv Brown

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / Stanleyova vila / sklep / policejní ředitelství

Cliftonův převlek a pomůcky: neotranější pobuda // pouta / svítilnička / dva revolvery / boxer / legitimace / kladívko

Anot: Cliftonovi přijde v noci telegraf, kterým je propojený s Mr. Walkingem. Oblékne se dle instrukcí za pobudu a na ulici ho zatkne hlídka, kolem které se pohybuje i jakýsi opilec. Všichni jsou podvodníci, Cliftona unesou a odvezou kočárem. – V Chicagu se usadí ruský kníže Ščedrinski, který by měl zdědit po svém bratru Fedrovi (jenž se vydával za Johna Dottinga) pět milionů dolarů, ovšem je třeba zjistit důkazy o příbuzenském vztahu. – Clifton je umístěn do jakéhosi sklepa, kde ho zakuklený muž nutí popravít svázanou ženu. Když to detektiv odmítne, popraví ji neznámý sám. Zjistí poté, že nešlo o osobu, která to měla být. Cliftona svážou a pohodí hodinu cesty od města. Walking prohlásí, že ho večer vůbec nekontaktoval. Někdo se napojil na telegraf a poslal falešnou zprávu. Detektiv dá do novin zprávu o tom, co se stalo. Navštíví ho Ščedrinski, který říká, že mu onemocněla manželka. Ta za Cliftonem přijde a chová se podivně, Betsy se o ní postará. Druhý den se zastaví Clifton u knížete, který prohlásí, že manželka byla celou noc doma. Při návratu ho čeká detektiv Brown, který oznámil nález rukopisů v případě Johna Dottinga. – Kněžna je ukrytá v detektivově domě, ale nechce prozradit, proč utekla. Ščedrinski k němu přijde kvůli dědictví, ale Clifton ho obviní, že to byl on, kdo ho unesl. Kněžna se prý zamilovala do Cliftona a tak kníže z chorobné žárlivosti chtěl, aby ji detektiv popravil vlastní rukou. Situace se ovšem zamotala, protože místo kněžny se obětovala její služebná Nataša. K tomuto doznání se připojí i dosud ukrytá kněžna, Ščedrinski zastřelí manželku a pak postřelí sebe. V jeho vile pozná ve sklepe Clifton místo popravy a najde se zde i zakopané tělo Nataši. Kníže se přizná, ale ve vězení vypije smrtící jed. Pozůstalost po Fedrovi přejde do Ruska.

DN1/104 Otrávený šíp. / [v týdnu od 27. 5. 1908]⁵⁴⁷ / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb7; Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/129

Incip: Přímo naproti budově policejního ředitelství chicagského ubytoval se jakýsi Joe Spencer, jenž najal si v prvním patře malý pokojík; v přízemí pak otevřel obchod zvláštnostmi.

Klau: Rogger stal se mu nejoddanějším přítelem – a za okolností nejvyš hrozných brzy zachránil Cliftonovi život.

⁵⁴⁶ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 27. 5. 1908, č. 22, s. 306 až k 27. 5. 1908.

⁵⁴⁷ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 3. 6. 1908, č. 23, s. 322, oznámeno k 3. 6. 1908.

Kapitoly: DN2 I, s. [3] / II., s. 6 / III., s. 12 / IV., s. 19 / V., s. 25

Postavy: Joe Spencer, obchodník / milionář Fogg / Francis Ruddyard, jeho zeť / Mr. Walking, policejní ředitel / Shire, stavitel / dva strážníci / přednosta bakteriologického ústavu / asistent izolačního oddělení / úředník / Rogger, pomocník policie / starý Tim, hostinský / pětice mužů / strážník / Mrs. Cliftonová

Lokace: Chicago: obchod Joe Spencera, naproti budově policejního ředitelství / policejní ředitelství / bakteriologický ústav / nemocnice / krčma starého Tima, 63. ulice /

Cliftonův převlek a pomůcky: John Linke, rozedraný oblek, obvaz na levé ruce / Jon Benjamin Nelly, černě oděný muž // lupa, kladívko

Anot: V Chicagu prodává obchodník Spencer exotické předměty. Za jistý čas zemře náhle milionář Fogg – jak Clifton zjistí, za jeho skon může Spencer, který dodal jed nenechávající stopy. Spencer posléze uteče z vězení. – Cliftonovi na ulici zapálí cigaretu stavitel Shire, který je náhle střelen do tváře malou šipkou. Po několika dnech Shire zemře na tetanus. Clifton zjistí, že šipka byla vystřelena z uzavřeného obchodu Spencerova. V odpečetěném bytu se najde záhadná nádoba se „zemí z hrobu pohlavára Tse-ut-waje“ a šipky. Cliftonovi dojde, že útok byl zaměřen původně na něj. U hlídaného bytu se již nikdo neobjeví, ale v nalezené hlíně jsou „smrtící zárodky“. – Cliftonovi pomáhá ambiciózní agent Rogger v odhalení nebezpečné roty lupičů. V přestrojení za Johna Linkeho přijde Clifton do krčmy starého Tima. Je poznán, ale podaří se mu zatknout pěti podezřelých. Hostinský ho ale chytí do smyčky, spoutá a hodí v bezvědomí do bahnitě stoky. – Detektiv Roggera, který měl pomoci Cliftonovi, najde druhý den strážník svázaného. Tim je v hostinci svázaný také a vědomě lže, že nenapomáhal při zneškodnění detektiva. – Clifton tajně přijde k Walkingovi a sdělí mu, že provaz, kterým byl svázan, byl na volno a on se pak brodil bahnem stoky až ven, zastavil se ve svém druhém bytě a zůstává inkognito, aby zjistil, kdo ho prozradil. – Detektiv Rogger všech pět banditů zatkne, Clifton je stále naoko nezvěstný. – V restauraci je společnost několika mužů, z nichž jeden vypráví, že napsal detektivní román. Popisuje co se stalo předtím a označí Roggera za zrádce. Muž je posléze zatčen a zaveden do jeho bytu: je to Rogger v přestrojení. Chtěl zneškodnit Cliftona, aby převzal jeho práci. Je odsouzen a uvězněn na několik let, ovšem poté se stane spolupracovníkem policie a pomocníkem Cliftona.

DN1/105 Clifton – vrahem. [DN2 uvádí na obálce též Clifton vrahem.] / [v týdnu od 3. 6. 1908]⁵⁴⁸ / DN1, DN2 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]; DN2 Sb7 – Ree DN2/126

Incip: Do pracovny policejního ředitele vstoupil – vlastně vrazil – Léon Clifton.

Klau: Než uplynulo pět let, měl svým přičiněním zase tolik, o kolik byl připraven koupí pozemku Joe Scylla.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 12 / IV., s. 18 / V., s. 22 / VI., s. 26 // DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 13 / IV., s. 16 / V., s. 20 / VI., s. 25

Postavy: Mr. Walking / Dick Clarkson / Joe Scyll / dav / strážník / Cliftonův sluha / mrs. Cliftonová / kočí Millred / stařec důstojného vzhledu / Tom Layton, elegán / Mr. Strafford / domovník / detektiv Brown

Lokace: Chicago: pracovna ředitele policie / soudní síň / nepojmenovaná ulice / Cliftonův dům / západní chicagské nádraží / věznice / restaurace na 35. avenue / dům na 48. avenue // Wyoming: místo poblíž Národního parku

Cliftonův převlek a pomůcky: muž s velice chudobným oděvem // vlasy i vousy barvy červenavé, na očích modré brýle, slušný oděv // Baltazar Posh, divadelní agent z New Yorku, černé vlasy i vousy / detektiv Brown

⁵⁴⁸ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 10. 6. 1908, č. 24, s. 332 k 10. 6. 1908.

Anot: Clifton přišel téměř o celý majetek, když mu obchodník Joe Scyll nabídl ke koupi pozemek ve Wyomingu, na němž se prý nacházely uhelné sloje. Clifton pozemek koupil za 300 000 dolarů, ale místo se propadnulo a vzniklo tam jezero. Clifton se soudil se Scyllem, ale soud prohrál. – Scyll po čase potká Cliftona a když se rozejdou, kdosi Scylla zezadu zastřelí. Vina padne na detektiva, který naskočí do kočáru a odjede. V kočáru se pak najde Cliftonova střelná zbraň. – Na nádraží zatkne detektiv Tom Layton přestrojeného Cliftona a odveze ho na řiditelství. Tam se ale detektiv brání, že Scylla ten den ani neviděl a nezabil ho. Je odveden do vazby, ale uprchne z vězení. – V jednom restaurantu se mladý muž veřejně přiznává že nenávidí Cliftona. Kdysi prý obvinil v New Orleansu jeho bratra z vraždy. Mladíka sleduje jistý ryšavý muž (Clifton) až k jeho domu. Den na to přijde k mladíkovi (herec v místním divadle jménem Strafford), divadelní agent Posh (převlečený Clifton). Ten mu nabízí roli v novém dramatu „Clifton vrahem“. Strafford svolí a přestrojí se za Cliftona. Posh/Clifton ho přesvědčí, aby se takto zamaskovaný jel ukázat ředitelovi divadla. – Na policejní ředitelství přiveze detektiv Brown svázaného Cliftona. Za chvíli se na chodbě objeví druhý Clifton, tentokrát pravý. Ve vězení je totiž Strafford, kterého tam dopravil Clifton, původně převlečen za Poshe a posléze za detektiva Browna. Vše se vysvětlí: Strafford se toužil pomstít za svého bratra a proto se převlékl za Cliftona a zabil Scylla. – Mezi obyvateli Chicaga je vykonána tajná sbírka ve prospěch detektiva a vybere se na ní stejné množství peněz, jaké ztratil při spekulaci s pozemkem. Clifton je nepřijme a sám začne opět vydělávat hledáním banditů.

DN1/106 Němý svědek. / [v týdnu od 10. 6. 1908]⁵⁴⁹ / DN1, DN2 S [3]–32 / A * DET / DN1 UČL [bez obálky], DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/131

Incip: Byl pozdní večer zimní.

Klau: Nenadál se zajisté, jaký zármutek způsobí mu jednou jeho svěřenec!

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 12 / IV., s. 14 / V., s. 20 / VI., s. 25 / VII., s. 28 // DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 11 / IV., s. 14 / V., s. 19 / VI., s. 23 / VII., s. 27

Postavy: Patrik Shanon, irský sluha, aka neznámý muž, aka Albert Thomson, aka Mr. Smith, aka Daniel Fox / Albert Conchill / jeho žena / domovnice / policejní komisař / lékař / Albert, Conchillův syn / Mr. John Thompson, strýc Alberta Conchilla (spáchal sebevraždu) / Mrs. Cliftonová / Cliftonovy děti / domovník / Mr. Walking / John Blackbourn

Lokace: Chicago: 57. ulice, byt rodiny Conchillových ve čtvrtém patře / dům v 15. avenue / neurčitý dům

Cliftonův převlek a pomůcky: chatrně oděný muž // boxer

Anot: K Albertu Conchillovi přijde neznámý muž z advokátní kanceláře dr. Longwilla, který prohlásí, že se zná s Conchillovým náhle zesnulým strýcem Thomsonem, který odkázal svůj majetek synovci (i když je to pro veřejnost neznámá informace). Vyžádá si listiny kvůli ověření totožnosti a pak Conchilla a jeho ženu zastřelí a nafiňuje to jako sebevraždu. Při pozdějším ohledání místa (kam se připlete i Clifton v převleku) se najde spící chlapec Albert, který po probuzení nemůže mluvit – má prý „dočasné ochrnutí jazyku“. Retrospektivně se pak přibližuje sebevražda Thomsona (oběšení), i to, že se náhle objevil jeho synovec jménem Albert Thomson, který se prokáže listinami, vezme jmění a odjede z Chicaga. – Po delší době se Clifton prochází s dosud němým hochem a potká jistého pana Smitha, v němž mladý Albert Conchill pozná podle černého mateřského znamínka pod pravým uchem, vraha svých rodičů (v šoku promluví). Za nějaký čas jde paní Cliftonová s Albertem pro své děti do školy a jakýsi muž ji unese. Clifton po ní pátrá a v průjezdu jednoho domu najde stopu, vedoucí do stoky, kde se nalézá omdlelé tělo jak své ženy, tak polozadroušeného Alberta. Clifton později čte v novinách, že byl v továrně na masové konzervy kousek za Altonem nalezen zardoušený

⁵⁴⁹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 17. 6. 1908, č. 25, s. 349, k 17. 6. 1908.

muž, jehož doklady jsou na jméno Albert Thomson, ovšem na ruce má vytetováno John Blackbourn. – Za další čas opět na procházce pozná malý Albert podle mateřského znamínka vraha a ten je Cliftonem zajat. Je to sluha Thomsona, Irčan Patrik Shanon. Při šetření vyjde najevo, že Shanon spolupracoval s Blackbournem, aby mohl získat majetek Johna Thomsona. Je poté popraven a majetek přejde na uzdravivšího se chlapce.

DN1/107 Indický škrtil. / [v týdnu od 17. 6. 1908]⁵⁵⁰ / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/132

Incip: Podzimní den chýlil se již ku konci.

Klau: Tak bylo zbaveno Chicago postrachem malých dívek – tajemného, hrozného indického škrtila.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 19 / IV., s. 23

Postavy: Mary Shermanová, pětileté děvče / Doorgal, indický kníže aka Ryšavec aka Černě oděná dáma aka Modře oděná dáma / detektiv Springhall a Brown, dva kolemjdoucí muži / Barnett, kolemjdoucí / Mr. Swift, majitel domu / dva lékaři / Mr. Walking, policejní ředitel / bezejmenné děvčátko / / Mr. Gypur, jeho sluha / Miawa, jeho sestra / Werry, policista / ošetřující lékař / Dick Clarkson / indický kočí

Lokace: Chicago: 75 ulice na okraji města / krčma na ulici na obvodu města / vila milionáře Trampeho / 83. ulice / pracovna ředitele policie / sanatorium / domek vedle vily milionáře

Cliftonův převlek a pomůcky: nspecifiované přestrojení / chatrné odění – kaučokové podešvy, drátěná košile

Anot: Malé pětileté děvče jménem Mary je obtěžováno neznámým ryšavým mužem. Všimnou si jej dva muži (detektivové), kteří dvojici sledují, ale ryšavec zneškodní oba dva. Nalezené děvče je téměř uškrceno, jeden muž (detektiv Springhall) je mrtev, druhý (detektiv Brown) je raněn, neboť „*dostal střelnou ránu do úst; kule prorazila patro a někde uvízla.*“ Na místo dorazí policejní ředitel i Clifton, který odhalí totožnost raněných detektivů a nalezne otisk boty. Jedná se již o pátý útok „škrtila“. Výsledkem vyzdraveného detektiva Browna se zjistí alespoň popis neznámého útočníka. – Při svém procházení městem narazí Clifton v přestrojení na jakési malé děvče, které se dá do hovoru s neznámou, černě oděnou dámou. Ta je mu podezřelá, a když nasedne s dítětem do povozu, sleduje je. Dáma po čase z kočáru vystoupí a prchá, Clifton ji sleduje až k rozlehlé budově, kterou si kdysi nechal postavit milionář Trampe a prodal ji jakémusi indickému nabobu Doorgalovi. – Při návratu zpět do města Clifton přijde k místu, kde je v kočáře nalezené zardoušené děvčátko. Clifton zažádá o vstup do Doorgalovy vily, kde jim kníže představí svou choromyslnou sestru Miawu. Ta se přiznala ke všem vraždám a byla zavřena do sanatoria. – Policista Werry zahlédne podezřelou postavu u Indovy vily, navíc se opět ve městě objevuje muž, který láká malá děvčátka k sobě. Miawa je sice držena pod dozorem v sanatoriu; dva dny na to z něj uprchne a není k nalezení. Clifton má tušení, že je ukryta v bratrově vile. – U vily hlídkují v přestrojení Clifton a Dick Clarkson, a spatří ženu, která zmizí v zahradě. Dvojice pátračů ji najde v domku, jak rdousí malé děvče. Dojde k zápasu, kdy Clifton přemůže ženu, ale je bodnut nožem do zad indickým kočím. Díky své drátěné košili není zraněn, zápas vyřeší na poslední chvíli příšedší Dick Clarkson. – Děvčátko je ovšem mrtvé. – Při řešení případu se zjistí, že vrahem byl sám Doorgal, který se převlékal za ženu. Při veřejném líčení si oba sourozenci aplikují neznámý jed, ovšem v posledním okamžiku Doorgal nabere síly a skočí po kolemjdoucím děvčátku, které začne ve své chorobné touze škrtil. Je však davem proměněn v „*beztvárnou, krvavou hmotu*“ a jeho sestra oběšena na lampě.

⁵⁵⁰ Ohlášeno s následujícím svazkem až 1. 7. 1908, viz Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 1. 7. 1908, č. 27, s. 377.

DN1/108 Neznámý zloděj. / [v týdnu od 24. 6. 1908]⁵⁵¹ / DN1 S [3]–29 / A * DET / DN1 Sb10 [bez obálky] – Ree DN2/130

Incip: Bylo parné odpoledne a slunce stále nemilosrdně vysílalo své jasné, žhoucí paprsky na New-Yorskou dlažbu, když do budovy policejního ředitelství mdlým, namáhavým korkem vepotácel se muž v obleku sluhy, který ihned vzbudil všeobecnou pozornost všech, kdož jej viděli.

Klau: Se zadostiučiněním konstatováno, že James Booth došel odsouzením k dlouholetému těžkému žaláři zasloužené odplaty.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. [10] / III., s. [17] / IV., s. [23]

Postavy: James Booth / Ward, ředitel newyorské policie / posluha / ředitel Otway / prodavačka / Mr. Struth, chemik / dva agenti

Lokace: New York: policejní ředitelství / Southern steel company / park / krčma Boba Smitha / tabákový závod / chemická laboratoř / byt Jamese Bootha

Cliftonův převlek a pomůcky: otrhanec z ulice // kladívko, zvětšovací brýle

Anot: Na policejní ředitelství v New Yorku přijde zakrvácený muž (James Booth) ze Southern steel company. Oznamí, že nesl na poštu 15 000 dolarů a že byl v parku okraden neznámým mužem, kterého ale pobodal nožem. Ředitel pošle pro Cliftona, který Bootha znovu vyslechne a pak ho propustí. – Ředitele Southern steel company navštíví Clifton, který se vyptává na Boothovu spolehlivost. Poté detektiv prohlédne i místo v parku, kde mělo dojít ke krádeži. Následuje hledání v krčmách, kam přijde detektiv v převleku, ovšem nikde nejsou stopy po neznámém zlodějovi. – Clifton si jde nakoupit cigarety a v obchodu potká Bootha, který platí stodolarovou bankovkou a tvrdí, že nakupuje pro ředitele banky. Tomu ale Clifton zavolá a zjistí, že to tak není. Clifton si nechá přinést Boothův zakrvácený kabát, který donese chemikovi na zkoušku. Ten zjistí, že krev není lidská, ale vepřová. Clifton ve společnosti dvou policejních agentů přijde k Boothovi a po dlouhé prohlídce najde pod prknem v podlaze brašnu s penězi. Booth je zatčen a peníze vráceny do banky.

DN1/109 Muž s ohněm. / [v týdnu od 1. 7. 1908]⁵⁵² / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb10 [bez obálky] – Ree DN2/33

Incip: „Černá kronika“ chicagská byla rozmnožena opět o jeden zločin.

Klau: A ještě více lituji jeho ubohého bratra, jemuž byl jsem nucen – protože mi tak povinnost kázala – zasaditi ránu, jež se snad nikdy nezhojí!“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 12 / III., s. 15 / IV., s. 19 / V., s. 22 / VI., s. 27

Postavy: James Benett / Tom Burleton, jeho sluha / posluha / komisař Billton / Spencer a Black, dva agenti / lékař / Smith aka Foghes / Dick Clarkson / John Barkley / zabitý mladík / Francis Blinck / dva strážníci / John Murphy / jeho žena / modrý Eddy Barkley

Lokace: Chicago: 17. avenue, byt Jamese Benetta / policejní ředitelství / 42. avenue, Foghesův byt / vězení / obchod Johna Barkleye / krčma nejnižšího řádu / 68. avenue / 53. ulice

Cliftonův převlek a pomůcky: otrhanec // kladívko

Anot: Ve svém bytě byl zavražděn a okraden James Benett: jeho krk je probodnutý speciálně upravenou dýkou. Byl za ním jakýsi posluha s balíčkem od neznámé dámy a když odešel, Benetta našli mrtvého. Posluha měl na levé tváři pod uchem červenou skvrnu, „ohně“. V balíčku je jen zabalené poleno, aby přilákalo Benettovu pozornost. Clifton s policií zkoumá místo činu: v bytě je nalezena řada klenotů, které Benett sbíral. – Detektiv Spencer zatkne muže jménem Smith, vlastním jménem Foghes, který má mateřské znamení na tváři a je u něj

⁵⁵¹ V Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 1. 7. 1908, č. 27, s. 377, oznámeno zpětně až 1. 7. 1908 společně s předešlým svazkem.

⁵⁵² Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 8. 7. 1908, č. 28, s. 393, oznámeno o týden později k 8. 7. 1908.

nalezena vyšší částka peněz. O ní ovšem Foghes odmítá cokoliv říct. – Clifton se o případu baví s Clarksonem a požádá Dicka, aby zašel Johnem Barkleyem a oznámil mu, že ve městě je jeho bratr Edvard, zvaný modrý Eddy, bývalý trestanec. – V krčmě se poperou dva hráči karet: starší zabije mladšího podobnou dýkou, jakou byl probodnut Benett. Na místě je Clifton v převleku, dojde k přestřelce i honičce, na jejímž konci se podaří vraha zatknout. Ten odmítá cokoliv říct, ovšem je identifikován jako Francis Blinck. – Clifton objasní, odkud jsou Foghesovy peníze: je financován cizími vládami, aby přichystal spiknutí. Je proto propuštěn a pozornost se zaměří na Blincka. Náhodou jde jednoho večera po ulici a uslyší křik z domu: zde surově bije muž jménem Murphy vlastní ženu. Na Cliftona zaútočí a ten ho zneškodní, přičemž si všimne stejné dýky, jakou byl zabit Benett. Dokáže, že v Murphyho bytě bydlel Blinck. – Clifton s Clarksonem sledují Johna Barkleye a posléze potkají i jeho bratra, kterému dokážou, že má v bytě ukradené klenoty od Benetta. Clifton najde i barvivo, kterým si modrý Eddy udělal „oheň“ na tváři. Barkley byl navíc společně ve vězení s Blinckem, kterého zasvětil do svého vynálezu: dýky, která zamezuje krvácení z rány. Eddy zabil v přestrojení Benetta a Blinck si vypůjčil jeden z jeho upravených nožů. – Oběma je vyměřen trest smrti, Eddy se na elektrickém křesle zmítá více jak patnáct minut.

DN1/110 Živá pochodeň aneb Tajemství obrazu. / [v týdnu od 8. 7. 1908]⁵⁵³ / DN2 S [3]–32 *
DET / DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/127

Incip: Mr. François Lebrun, v Americe zbohatnuvší rodák francouzský, jenž vykonal již mnoho na poli humanity, uspořádal v Chicagu dobročinný bazar umělecký, jehož výtěžku se mělo užítí ku podpoře propuštěných káránců, kteří mají v úmyslu živiti se poctivou prací.

Klau: Často stanul dojat před děravým plátnem, jež mu vniklo myšlenku, proč byl Descartes zavražděn a jež přispělo k usvědčení vraha.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 12 / IV., s. 15 / V., s. 21 / VI., s. 28

Postavy: François Lebrun, humanista / starší paní a její syn / Mr. Walking / inspektor bazaru / pokladník / dva sluhové / Hugo Descartes, malíř (oběť) / domovnice v domě malíře Descartese / Juan Caballero aka Fernandez Caballero aka John Murray / Pedro, jeho sluha

Lokace: Chicago: rozsáhlé místnosti na 15. avenue, ve kterých se koná dobročinný bazar / policejní ředitelství // Los Minas: hacienda Rosarita / hostinec

Cliftonův převlek a pomůcky: John Gloucester, inženýr ze San Francisca

Anot: François Lebrun připraví dobročinný bazar, na kterém vystaví také plátno malíře Huga Descartese jménem Živá pochodeň. Na něm je dívka v hořících šatech, kterou sleduje z povzdálí jeden muž a druhý se jí snaží pomoci. Obraz si prohlédne na bazaru neznámý snědý muž, který se chová dosti bezohledně. – Den poté je malíř Descartes uskrčen a obraz rozřezán a poničen. V pozůstalosti je nalezen dopis, podepsaný C–ero, hovořící o jakési přísaze. Podle rukopisu Clifton zjistí, že se jednalo o muže, který se na bazaru podepsal jako John Murray, a podle novinového článku z mexických novin, které měl Descartes v pozůstalosti, je zjištěno, že se jednalo o dona Fernandez Caballera, jehož bratr Juan zemřel po pádu z koně. Clifton se vydá do Mexika na haciendu Rosarita, kde jako inženýr John Gloucester nabízí Caballerovi svůj vynález, kterým lze hledat zlato. V noci Caballero prohledá Cliftonovy věci a den poté na něj střílí, ovšem Clifton si ve městě domluví spolupráci s místní policií, která mu přijde na pomoc. Caballero je obviněn z vraždy dcery svého bratra, na níž spadla plynová lampa a ona uhořela (motiv obrazu Živá pochodeň). Situace se zamotá ještě víc, když Caballero prohlásí, že je Juan a nikoliv Fernandez. Caballero je obviněn z vraždy vlastní dcery malíře Descartese a odsouzen k trestu smrti – v noci zmizí z cely i s dozorcem a později je Caballerovo zohavené tělo nalezeno v lese: místní obyvatelé vykonali rozsudek sami.

⁵⁵³ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 15. 7. 1908, č. 29, s. 402, oznámeno o týden později k 15. 7. 1908.

DN1/111 Vychovanec Cliftonův. [varianta titulky ve DN2 Vychovanec Cliftonův] / [v týdnu od 15. 7. 1908]⁵⁵⁴ / DN1, DN2 S [3]–32 * DET / DN1 Sb7 [bez obálky], DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/23

Incip: Léon Clifton přehlížel svou ranní poštu.

Klau: Ještě po letech, když mluvilo se o nějakém nevděčnickovi, užívalo se v Chicagu rčení: „Zrovna jako vychovanec Cliftonův!“

Kapitoly: DN1, DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 13 / IV., s. 23

Postavy: Cliftonova rodina (manželka, dcera a syn) / Albert Thomson, vychovanec Cliftonův aka Forbes aka Ryšavý muž / paní Gadonová, domovnice / Mr. Walking / Mathews, Cliftonův sluha / detektiv Brian / maskovaní muži / Dick Clarkson /

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / 53. avenue, dům číslo 12 / 75. ulice, dům číslo 23 / místo s „Javorem zoufalců“ / vila Old Boy

Cliftonův převlek a pomůcky: přestrojen k nepoznání / anglický turista s fotoaparátem // kladívko / provaz se smyčkou, uvázaný kolem boků /

Anot: Svazek navazuje na příběh „Němý svědek“. – Cliftonovi píše jeho přítel Seymour z New Yorku, že Cliftonův vychovanec Albert promrhal zbytek majetku a dopustil se několika podvodů, pro které byl stíhán policií. – Paní Cliftonovou s dcerou zastaví na ulici neznámý ryšavý muž, který jí předá dopis od Alberta. V něm se vymlouvá, že byl okraden o peníze a že není tak špatný, jak se zdá. Žádá, aby ho Mary Cliftonová navštívila a přinesla mu peníze, ale aby se o tom nezmínila před Cliftonem. Obě ženy dojdou na určenou adresu, kde má Albert bydlet pod jménem Forbes. Je k nepoznání zohyžděný neštovicemi, ale prý je to maska. Ženy mu předají peníze i doklady na cizí jméno Jakub Smith. – Ženy se ovšem nevrátí domů a Clifton po nich pátrá, doma najde dopis, kde po něm chtějí podepsaní „Siouxové“ vyměnit jeho ženu a dceru za kladívko. – Mezi tím se podaří najít detektivu Brianovi stopu po dvou dívkách a jde s Cliftonem k domu číslo 23 na 75. avenue, kde je údajný Smithův byt. Jsou zde však jen stopy. Večer jde dr. Léon s detektivem k „Javoru zoufalců“, aby předali výkupné. Přijedou čtyři muži na koních a podaří se jim z Cliftona vylákat kladívko. Doma je sluha Matthews svázaný, dům přepadli neznámí muži a z větší části ukradli cenné věci. – Den na to jde detektiv s Dickem Clarksonem (oba převlečení za anglické turisty) k Javoru zoufalců. Místo, odkud jezdcí přicházeli, bylo od vily „Old Boy“ podivína Arthura Gordaye. Před ní najde Clifton snubní prsten své ženy. O půlnoci s Clarksonem vleze do vily, kde má Gorday jako hlídače ochočeného medvěda. Clifton se ho zbaví pomocí lasa a nože. Potom zachrání dceru před znásilněním a vysvobodí obě ženy. Poté s pomocí Clarksona omráčí další bandity a sváže je, posléze se popere s jejich šéfem, což je Albert, Cliftonův vychovanec. – Všichni jsou potrestáni, Albert popraven. Kladívko se vrátilo zpět k majiteli.

DN1/112 Pod „javorem zoufalců“. [DN2 na obálce též Pod javorem zoufalců.] / [v týdnu od 22. 7. 1908]⁵⁵⁵ / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb7 – Ree DN2/62

Incip: Správce villy „Old Boy“, dosti vzdálené Chicaga, měl ve zvyku, ve volných chvílích toulati se po okolí, ozbrojen puškou a provázen vzácným ohařem.

Klau: Mr. Algar byl odsouzen jenom pro únos dívky k peněžité pokutě, kterou složil i za své spoluvinníky.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 19 / IV., s. 26 / V., s. 28

Postavy: Jonathan Carlis, správce vily / Edvard Algar, majitel vily / lékař / policejní komisař / vrátný / John Black, kočí / James, lokaj / Mary, kuchařka / mrs. Brockmanová

Lokace: Okolí Chicaga: vila Old Boy / komisařství / restaurace

⁵⁵⁴ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 22. 7. 1908, č. 30, s. 415, oznámeno o týden později k 22. 7. 1908.

⁵⁵⁵ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 29. 7. 1908, č. 31, s. 425, oznámeno o týden později k 29. 7. 1908.

Cliftonův převlek a pomůcky: hrbáč / Mr. Noel

Anot: Edvard Algar je vášnivý astronom. Jeho správce Carlis na vycházce potká hrbatého muže, který upozorní na to, že pod místním javorem, který přitahoval sebevrahy, bylo cosi zakopané. Je to mrtvola Lydie Brockmanové, která je pohřešovaná od minulého dne. Hrbáč, což je přestrojený Clifton, dojde pro pomoc, ovšem předtím Carlis najde u mrtvoly notýsek, který patří Algarovi. Nechce existenci notýsku přiznat, ale Clifton ho usvědčí z krádeže důkazu. Poté jde detektiv společně s komisařem do vily, kde vyslechnou vrátného a poté Algara a též jeho služebnictvo. Clifton obviní kočího, že večer předtím přivezl do vily mladou dívku, a nechá kočího i Algara zatknout. – Algar při výslechu přizná, že dívku unesl, protože ji miloval a chtěl si ji i přes její odpor vzít za ženu. Brockmanová odmítla a ze zamčeného pokoje zmizela: Algar se odmítá přiznat k vraždě. – V místní restauraci se probírá Algarova vina a nevina. Kdosi tam prohlásí, že na javoru se před časem oběsil také bratr lokaje Jamese, jistý Edvard Middleton, který miloval zemřelou Brockmanovou. – Clifton v převleku za Mr. Noela navštíví opět Algarovu vilu a pohovoří s Carlisem. – V noci se sluhovi Jamesovi zjeví duch, který tvrdí, že James neměl pomstít jeho nešťastnou lásku a má napsat pravdivé doznání. Posléze u Jamese sedí Mr. Noel: duch i Noel byly Cliftonovy masky. James je odsouzen nejprve k trestu smrti a posléze k doživotí.

DN1/113 Poselství z hrobky aneb Nebožtíkovy dopisy. / [v týdnu od 29. 7. 1908]⁵⁵⁶ / DN2 [3]–32 * DET / DN2 Sb1 – Ree DN2/56

Incip: „Čeho si ode mne přejete, mistres?“

Klau: A Ralph Samson zhostil se své pověřivosti...

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 15 / IV., s. 20 / V., s. 24

Postavy: Jessy Broadová / Jane, komorná / vrátný / Ralph Samsun (psán Samson) / James Fredton

Lokace: Chicago: Cliftonova pracovna / Broadova vila / hřbitov / byt pana Fredtona

Cliftonův převlek a pomůcky: kladívko / kaučukové podešve / provazový žebřík / elektrická lampička

Anot: Ke Cliftonovi přijde Jessy Broadová, jejíž manžel se otrávil. Broadová je zčásti obviněna z účasti na jeho vraždě. Broad neměl rád Grace, vdovinu dceru z prvního manželství, která se zamilovala do Jonathana Griffitha, ale ten chtěl Broadovy peníze. Když Broad zemřel, vypadalo to, že ho žena zabila, aby získala dědictví a dala ho dceři. Naštěstí se přihlásil Broadův příbuzný pan Fredton, který předložil dopis na rozloučenou, jenž Broadovou očistil. Vdova přišla za Cliftonem kvůli tomu, že jí prý manžel píše i po smrti. Detektiv jede s Broadovou k ní do vily: v ložnici prý žena viděla několikrát lidskou lebku, která stála na dopisu, psaném Broadem. V krátkých vzkazech muž píše, že nemá v hrobě klidu a že dá vědět, co má žena udělat. Dopisy jsou dle Cliftona pokusy o vydírání, záhadou je jen, jak se do místnosti věci dostaly, když je zamčená zevnitř. Clifton se domluví, že přijde v noci zpět do vily a bude hlídat. – V noci zůstane detektiv v pokoji, ale je omámen neznámým plynem a probudí ho až ráno paní Broadová. Na stole je lidský hnát a dopis, který varuje před Cliftonem. Broadová nadále odmítne s detektivem spolupracovat, protože věří, že k ní mluví muž ze záhrobí. – Na hřbitově u Broadovy hrobky se v noci sejde Clifton se Samsunem a exhumují tělo: je převrácené a pokryté drápanci. – Zpět ve vile: detektiv se vplíží k spící vdově a probudí ji. V pokoji je opět lebka, pod níž je dopis, požadující půl milionu dolarů, aby se tím uspokojila duše mrtvého. Clifton ukáže, že dopis na místo dala komorná Jane, kterou chytil a svázal. Jane rozprašovala do místnosti narkotikum, které uspalo oběti, dále je nalezen úkryt, kterým se do místnosti dostávala. Celé to ovšem byl výmysl pana Fredtona, který chtěl takto získat peníze. V jeho bytě je nalezena řada kostí a také kočičí pracka, kterou

⁵⁵⁶ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 5. 8. 1908, č. 32, s. 439, oznámeno o týden později k 5. 8. 1908.

poškrábal mrtvolu Broada, aby to vypadalo jako od ducha. Jane se posléze přiznává, že Broada otrávil ona na příkaz Fredtona. Ten je popraven na elektrickém křesle a komorná dostane deset let žaláře.

DN1/114 Mstítel popravených. / [v týdnu od 5. 8. 1908]⁵⁵⁷ / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb7 [bez obálky] – Ree DN2/61

Incip: Ke druhé hodině ranní byli obyvatelé západního obvodu Chicaga probuzeni hrozným výbuchem.

Klau: Chester, jemuž nyní dokázáno, že jednal úskočně proti Cliftonovi, aby mohl Palmerovi dáti výstrahu, byl též dle zásluhy potrestán.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 13 / IV., s. 17 / V., s. 25

Postavy: Mr. Walking / ředitel hasičského sboru / paní Elkinsová / Mary, její dcera / Palmer, muž v haveloku aka Darnay / vozka / Mr. Chester / Kaulton, komisař / saintlouiský komisař / fiakrista / hoch na koni

Lokace: Chicago: Elkinsův dům / policejní ředitelství / 58. ulice, Palmerův obchod / 73. ulice / 65. ulice, Palmerův byt // St. Louis: obchod Willa Santona / nádraží // nejmenovaná stanice

Cliftonův převlek a pomůcky: zavalitý muž, oděný hrubým šatem, s vysokými a těžkými botami / náležitě přestrojen

Anot: V západním Chicagu vybuchne obchod pana Elkinse. V troskách jsou nalezena těla pěti obětí; na místo dorazí i Clifton. – Druhý den přijde na komisařství paní Elkinsová a její dcera, které se vrátily z Clevelandu, kam je odvolal telegram jejich tety: šlo ovšem o omyl. Při identifikaci pozná žena utrženou ruku svého muže podle prstenů. – U ohledávání trosek asistuje Clifton: zjistí, že se do domu dostal někdo skrz okno, které rozleptal žíravinou. – V 58. ulici potká Clifton muže v haveloku jménem Palmer, který zamykal levou rukou: je mu podezřelý. Sleduje ho až k místu, kde bydlí nedoučený medik Chester, který ošetřuje nejrůznější živly. – Den na to se Clifton v převleku za kočího potuluje v 58. ulici, konfrontuje se s Palmerem a ten prozradí, že má zraněnou pravou ruku. – Poté zajde detektiv za Chesterem, který přiznává, že Palmer za ním byl a měl poraněnou ruku od žíraviny. Zároveň detektiva uspí pomocí cigarety, dojde k Palmerovi a pak se vrátí zpět, kdy dělá, že mdloby trvaly jen pár minut. Chester přetočí Cliftonovy hodinky, vymění mu i nedopalek cigarety za jiný, aby ho nemohl později prozkoumat. Až na ulici detektiv zjistí, že se stal obětí: Palmer navíc zmizel jak ze svého obchodu, tak i z bytu. Chester je zatčen, ale pro nedostatek důkazů propuštěn. – V Palmerově bytě najde detektiv pouze zastrčený starý dopis týkající se života v Kansasu. Tam ovšem bydlel kdysi i Elkins s rodinou. Jistý Willy Santon společně s Elkinsem odsoudili k lynčování bratry Formmontovy. – Clifton se Samsunem odjede do St. Louis za Santonem, ale toho najdou zabitého v jeho obchodě. Fiakrista si pamatuje muže, kterého odvážel od obchodu a na nádraží ho identifikuje. Clifton prohledá vlak, usedne naproti muži a provokuje ho. Dojde k zápasu, při kterém muž vyhodí Cliftona z okna jedoucího vlaku. Ovšem Clifton se zachytí na stupátku a v další stanici muže zatkne. Je to Darnay, bratranec odsouzených Formmontových, který se vydával za Palmera a pomstil tak smrt příbuzných. Darnay chce utéct, ale Clifton ho postřelí. Prý byli bratři nevinně zastřeleni a proto se Darnay rozhodl je pomstít. Darnay je popraven a Chester odsouzen podle zásluhy.

DN1/115 Deset let příkovan. / [v týdnu od 12. 8. 1908]⁵⁵⁸ / DN3 S 3–32 * DET-F / DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/186

Incip: „Nuže, mistře, je to už hotovo?“

⁵⁵⁷ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 12. 8. 1908, č. 33, s. 451, oznámeno o týden později k 12. 8. 1908.

⁵⁵⁸ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 19. 8. 1908, č. 34, s. 468, oznámeno o týden později k 19. 8. 1908.

Klau: „Vždyť Joe – nikdo – nesmí – zvědět, že Grace jest jeho – sestrou!“

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 8 / III., s. 14 / IV., s. 18 / V., s. 26

Postavy: John Blocks / dr. Pun / obchodník Lewis / William Marton / vrátný Burton / Pavel, mladý muž / Brown, detektiv / Joe Marton

Lokace: Chicago: 39. avenue, dílna Johna Blockse / ordinace dr. Puna / dům obchodníka Lewise / 15. avenue, dům č. 10, dům Williama Martona / 22. avenue, bar

Cliftonův převlek a pomůcky: nespécifikované přestrojení a nepravé jméno / prostě oděný kulhající muž // kladívko

Anot: Clifton si nechá u zámečníka Blockse speciální univerzální zámek do celého domu. Blocks vypráví, že se mu náhle zjevil před očima obraz dvou maskovaných mužů, z nichž jeden je připoután řetězem ke zdi. Posléze se mu v představě zjevil další muž, který přidal připoutanému menší řetězy, a tím třetím byl sám Blocks. Poté si ještě vybavuje, jak byl v nějakém pokoji a pil divný nápoj a podobně. Clifton se zastaví u známého psychiatra dr. Puna, který usoudí, že Blocks dostal kdysi odvar z durmanu a zřejmě se něčeho zúčastnil. Clifton prochází starší záznamy ze své praxe a najde čtyři nezvěstné osoby, ke kterým by se mohl případ vztahovat: zřejmě jde o před deseti lety zmizelého soukromníka Joe Martona, který žil u svého bratra Williama. Byl prý u své nevěsty Grace Lewisové, ale nevrátil se domů. Detektiv se snaží pátrat: navštíví rodinu obchodníka Lewise a Williama Martona. – V jednom baru vypráví ve společnosti mladý muž, že potkal na dvoře svého zaměstnavatele v noci nějakou postavu v černém. Mladík je zaměstnán u Martona, jeho návrat sleduje kulhající muž. – Dva muži (Clifton a detektiv Brown) se dostanou v noci do Martonovy vily: Brown čeká u dveří a pak společně s policejní hlídkou vpadne do domu, odkud slyší křik. Clifton je omráčen, ale ve společnosti Martona a policie se probere a řekne, že ho přepadl kdosi v černém. Začnou prohledávat dům, div se neotráví ve sklepě tajemným plynem a nakonec najdou v jedné skryté kobce přikovaného muže: je to Joe Marton. William nechce prozradit, proč bratra věznil: snad kvůli jeho chystanému sňatku s Grace Lewisovou: William je uvězněn, Joe po čase odejde z Chicaga a až vrátný Burton před smrtí prozradí, že Grace byla sestrou bratří Martonových.

DN1/116 Tisíc metrů pod zemí. / [v týdnu od 19. 8. 1908]⁵⁵⁹ – Ree DN2/161

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/117 Noc pomsty. / [v týdnu od 26. 8. 1908]⁵⁶⁰ / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb11 – Ree DN2/164

Incip: Chicagský milionář Roburs chystal ve svém paláci na 32. avenue originelní slavnost.

Klau: Tento trest byl mu však proměněn ve dvacetiletý těžký žalář, poněvadž zločiny své spáchal v poblouznění, dohnán k nim šílenou láskou ke tragédce.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 5 / III., s. 12 / IV., s. 18 / V., s. 26

⁵⁵⁹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 26. 8. 1908, č. 35, s. 483, oznámeno o týden později k 26. 8. 1908.

⁵⁶⁰ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 2. 9. 1908, č. 36, s. 492, oznámeno o týden později k 2. 9. 1908.

Postavy: Mr. Walking / J. W. Roburs, milionář / jeho žena a dcera / kouzelníci / slavná Diva / komická dvojice bratří Grizzly / tři známí umělci / vrátný / správce domu / lékař / komisař / Lydie Springfieldová / komorná / dr. Faltys, advokát / Edgar Trotgh

Lokace: Chicago: policejní ředitelství / 32. avenue, Robursův palác / vrátného domek / byt Lydie Springfieldové / vězení / fotoateliéry / ulice

Cliftonův převlek a pomůcky: Walking / Arthur Campbell-Sullivan, anglický elegán // kladívko

Anot: Milionář Robours svolá do svého sídla maškarní ples, na němž mají účastníci vystoupit v maskách význačných chicagských osobností. Clifton si na akci půjčí Walkingovu pozvánku. – Na karnevalu se objeví řada masek, mj. i čtyři Cliftonové. Večer jsou vyhlášeni tři finalisté, masky Cliftona, Walkinga a stavitele Jacksona. Zvítězí Walking převlečený za Cliftona (ale ve skutečnosti to je Clifton, který se jen vydává že je Walking převlečený za Cliftona). Sleduje kohosi v domě, ale ten mu zmizel: při ohledávání chybí pánové Gordon, Balfour a Swift. Všichni prý měli na klopě červenožlutou stužku. V jednom ze salónek najde detektiv společně s Roboursem všechny tři muže mrtvé, otrávené jedem kurare. Clifton prozradí svou totožnost. Před časem prý viděl, jak si jakýsi mladý muž píše na desku stolu v kavárně nápis „Robours – pomsta“. – Clifton vysvětlí Walkingovi, že se vydával za něj a že chtěl vraždám zabránit, aby to vypadalo, že na maškarním plese není účastný „pravý“ Clifton. Viděl prý jakousi neznámou dámu, která se s muži na karnevalu bavila. – Za herečkou Springfieldovou přijde divadelní referent Campbell-Sullivan, což je převlečený Clifton. Herečka se s třemi zabitými muži bavila u Robourse. Clifton ji konfrontuje s nalezeným dopisem, který napodobuje hereččino písmo: stejné dopisy byly nalezeny v bytech zavražděných. Springfieldová prohlásí, že všichni tři jí posílali šeky na vysoké částky, ale že je sama nevinná. Přesto náhodou herečce vypadne ze šuplíku prsten s malým ostnem, který je napuštěný jedem kurare. Springfieldová tvrdí, že jde o památku, ale Clifton ji zatkne, i když žena tvrdí, že je nevinná. – Detektiv sdělí advokátovi herečky, že ráno se účastnil policejní komise v domě, kde bylo nalezeno tělo někdejšího padělatele Hollivan. Na místě je medailónek s portrétem Spriengfieldové i dopisy psané jejím zfalšovaným písmem. Clifton náhodou narazí na Edgara Trotgha, který se přátelil se zabitými muži. Muže zastaví na ulici a ten ho chce otrávit pomocí jedu v prstenu. Trotgh je zatčen: miloval marně Springfieldovou a záviděl třem přátelům. Nechal v žárlivosti padělat tři dopisy a v přestrojení za herečku muže na karnevalu jednoho po druhém usmrtil. Poté zavraždil i padělatele Hollivana. Springfieldová je propuštěna na svobodu a Trotgh odsouzen na dvacet let těžkého žaláře.

DN1/118 V doupěti tygra. / [v týdně od 2. 9. 1908]⁵⁶¹ / DN2 S [3]–32 * DET-HOR / DN2 Sb1 – Ree DN2/39

Incip: Za Chicagem byla nalezena mrtvola.

Klau: Nejpozději uzdravil se Ralph Samsun.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 17 / IV., s. 23 / V., s. 29

Postavy: Fred Slidding, tulák / vozka / hospodář / lékař / komisař / paní Stocktonová / Ralph Samsun (psán Samson) / Mr. Walking / sousedka z 83. avenue / zelinář Slip / Allan Rogger / Joe Fairton / chlapec

Lokace: Chicago: louka za městem / 78. avenue / 83. avenue / policejní komisařství / domek zelináře Slipa / krčma / Cliftonova pracovna / vila One / vila Viktoria / vězeňská nemocnice

Cliftonův převlek a pomůcky: kladívko

Anot: Tulák najde pohozenou mrtvolu chlapce, ovšem nenahlásí nález, což udělá až jeden hospodář z blízkého statku. V mrtvole je zjištěn čtrnáctiletý hoch, který vykřvácel, ale krev nikde na místě není. Cosi mi prokouslo krční tepnu a dočista vysálo, aniž by tělo bylo jinak

⁵⁶¹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 9. 9. 1908, č. 37, s. 502, oznámeno o týden později k 9. 9. 1908.

poškozeno. Ralph Samsun zjistí, že chlapec je vnuk paní Stocktonové jménem John. – Po čase zmizí třináctiletý chlapec Willy Brown. Jistá žena ho viděla odcházet s neznámým mužem. Clifton se zapojí do hledání: v době nálezů Johna Stocktona byl v New Orleans. Samsun ho zavede na místo, kde našli tělo chlapce, leží zde mrtvý Willy Brown. Opět je s prohryznutým hrdlem a bez kapky krve v těle. Někdo pravděpodobně chová doma tygra, kterému předhodí mladého chlapce. Clifton zatkně tuláka Sliddinga, který je vyslýchán, ale nic neví a vodí policii za nos. – Samsun společně s Cliftonem hovoří o cestovateli a dobrodruhu Allanu Roggerovi. Je jim podezřelý a sledováním dojdou k jeho vile jménem One, kde čekají na jeho příchod: muž jim ovšem zmizí v tajných dvířkách, sousedící s vedlejší zahradou, do nichž se nemohou detektivové dostat ani pomocí kladívka. Když Rogger vyjde ven, zamumlá si pro sebe „tygr se bouří“, což Cliftona přesvědčí o spoluvinně. Ve vedlejší zahradě vily Viktoria žije Joe Fairton: Clifton sleduje další den oba domy. Přepadne zahradní domek, kde uvidí Roggera ve zvířecí kůži, jak drží jakéhosi zakrváceného chlapce. Hoča ošetří a mezi ním a Roggerem dojde k přestřelce. Rogger i Fairton zamknou Cliftona ve sklepe letohrádku, do místnosti hodí balík brejlovců, ovšem detektiv má s sebou bombu, kterou nechá odpálit u zamčených dveří. Vynese chlapce ven a postřelí oba muže. – Ve vězeňské nemocnici přizná Fairton vše: Rogger prý viděl v Indii pít jakéhosi domorodce lidskou krev, aby tím získal sílu. Vyzkouší to několikrát, ale je pak z Indie vyhoštěn, takže se k této zvrhlosti vrátí až v Americe. I když není uznán za normálního, je odsouzen a popraven. Fairton dostane dlouholetý žalář a chlapec, původně tulák, je zachráněn.

DN1/119 Zločin v bouři sněhové. / [v týdnu od 9. 9. 1908]⁵⁶² / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb9 [bez obálky] – Ree DN2/40

Incip: „Fairmont Coal Company,“ jejíž správní centrála byla sídlem v Chicagu, utrpěla dvoumilionovou ztrátu.

Klau: Za svůj zločin došel zaslouženého trestu, jemuž neušel také Lerman.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 13 / IV., s. 18 / V., s. 24 / VI., s. 29

Postavy: Mr. Lermanová / Dick Clarkson / Ralph Samson / Mr. Walking / vlakový personál / Kinkade, nápadně ryšavý muž, obchodník z Kanady / šerif z Nebrasky / mladá dívka / starý muž

Lokace: Chicago: byt rodiny Lermanových // vlak na cestě do Boise City // Boise City: byt defraudanta Lermana

Cliftonův převlek a pomůcky: přestrojení za ruského lékaře Dmitrije Sarafova

Anot: Pokladník společnosti pro dolování uhlí, Campton Lerman, zmizí s částkou dvou miliónů. Clifton podezívá jeho manželku, že je v tom také zapletená, a společně s Dickem Clarksonem a Ralphem Samsonem ji sledují. Posléze dostane anonymní dopis, který ho odkazuje na to, že Lermana viděl v Boise City. Clifton se tam vydá vlakem, ale venku je strašlivá vánice a vlak zůstane stát v pustině mezi zastávkami Shoshon a King Hill. Cestující trpí zimou a hladem, ve druhém vagónu najde Clifton při prohlídce ve sněhu, který sahá až po okna, mrtvolu ženy v černém závoji – je to paní Lermanová. Vypadá to na nešťastnou náhodu (nebyla okradená a pravděpodobně umrzla), ale Cliftonův „nejvyšší vnímavý jeho čich“ pozná zápach málo známého jedu ze vzácné rostliny mexické, kterým byla Lermanová pravděpodobně otrávena a pak vhozena do závěje. – Ve vagónech lidé omdlévají hladem, osádka se rozhodne vyrobit sáně, poháněné plachtou, kterými by se dojelo pro pomoc do města Shoshon. Vyjedou dva: obchodník Kinkade a Clifton, cestou chce Kinkade otrávit Cliftona jakousi látkou, kterou vydává za likér. Clifton předstírá mdlobu, ale pak když chce Kinkada zatknout, muž ujede. Vítr se vrací, dojde k přestřelce a Clifton obchodníka zajme a sváže a dojede zpět k vlaku, kde se zjistí, že je to lupič Jonathan Born, který zabil

⁵⁶² Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 16. 9. 1908, č. 38, s. 516, oznámeno o týden později k 16. 9. 1908.

Lermanovou a chtěl ji později okrást o peníze, které vezla s sebou za manželem – pocházely z lupy, na němž manželka spolupracovala. Z města King Hall přijede pomoc, vlaky dojedou do Boise City, kde Clifton zatkne defraudanta Lermana.

DN1/120 Souboj s mrtvým. / [v týdnu od 16. 9. 1908]⁵⁶³ / DN2 S [3]–32 * DET-F / DN2 Sb7 – Ree DN2/64

Incip: Přátelství dvou Francouzů, Armanda Leblanca a Hugona de Clinville bylo všeobecně známo.

Klau: Hugo de Clinville měl tedy skutečně souboj s mrtvým!

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 14 / IV., s. 17 / V., s. 22 / VI., s. 28

Postavy: Armand Leblanc / Hugon de Clinville / Mr. Leading / Ayrton, komisař / strážník / Clinvillův komorník / lékař / Mr. Walking / Jonathan Barmond / Grace Barmondová, jeho manželka / Charles Baffley / mrs. Andleyová / Guidé / Maréchal

Lokace: Chicago: vila Nantes / vila Moulinet / vila dámy Grace / IX. policejní okrsek / dům Jonathana Barmonda / komisařství

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: V Chicagu vedle sebe žijí přátelé Leblanc a Clinville, kteří se jednoho dne pohádají. Leblanc vyzve Clinvilla na souboj a poté vejde do vily jisté dámy, se kterou měl schůzku: ona je důvodem vzájemného rozchodu. Tato dáma jménem Grace napíše dopis Clinvillovi, společně se zásilkou tajemné tekutiny, která prý zbystřuje smysly. Chce, aby Leblanc při souboji zranil, ale aby vše bylo bez svědků. Grace slibuje, že miluje Clinvilla. Tajemný přípravek Clinville nepoužije, protože se mu nešťastnou náhodou rozlije. V noci přijde na souboj Leblanc, který si sáhne do kapsy, něco polkne a na místě znehybní (zemře), což ovšem Clinvilla rozzuří a v záchvatu dá nehybnému Leblancovi do ruky kord a poté ho několikrát zraní. Leblanc za chvíli ožije a zaútočí na Clinvilla. – Na policejním komisařství oznámí Clinvillův sluha nález dvou mrtvých těl. K vyšetřování se přidá i Clifton. Leblanc má v ústech stopy po neznámém prostředku, ale jinak nikdo o tajném zápasu nic neví. – V domě Jonathana Barmonda se sejde společnost, do níž je přizván i Clifton. Vypráví o někdejší setkání se zvláštním nápojem jménem „alqua“, který dodával lidem značnou sílu, ale ve větším podání byl smrtelný. Zároveň přizná, že nápoj kdysi prodala jedna černoška jisté bělošce. Útočí tím na Barmondovu manželku. Po skončení společenského večírku chtějí manželé Barmondovi utéct z města, ale jsou zatčeni. – Barmondová byla domluvená s Clinvillovým komorníkem a čekala, že oba muži spolknou dodaný jed. Na místě pak komorník dobil muže. Peníze Francouzů dostali dva chudí muži, kteří byli domluveni již předem s Barmondovými. Poté, co předali peníze, byli usmrceni a pohřbeni ve sklepě Barmonovy vily. Clifton vše zjistil vlastním pátráním, mj. prý odjel i do Mexika, aby zjistil původ paní Barmondové. Manželé byli odsouzeni, vědci nezjistili přesné složení alguy a Leblanc, který vstal z mrtvých, byl oživen na chvíli a to spíše náhodou, po požití alguy.

DN1/121 Černá rokle. / [v týdnu od 23. 9. 1908]⁵⁶⁴ / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb1 – Ree DN2/42

Incip: Léon Clifton byl telefonicky povolán k policejnímu řediteli, aniž by mu bylo oznámeno, za jakým účelem.

Klau: Uznání dostalo se také Carterovi za jeho důvtip a odvahu.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 13 / IV., s. 22 / V., s. 29

⁵⁶³ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 23. 9. 1908, č. 39, s. 531, oznámeno o týden později k 23. 9. 1908.

⁵⁶⁴ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 30. 9. 1908, č. 40, s. 548, oznámeno o týden později k 30. 9. 1908.

Postavy: Mr. Walking / traper / John Drops / Black, krčmář / šerif v Bushnellu / devět pomocníků / pět mužů v maskách / Nick Carter aka botanik Raleigh aka Jiří Brown z Lincolnu aka Joe Smith

Lokace: Chicago: policejní ředitelství / Bushnell: Černá rokle / šerifův úřad / Dix: krčma

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Prezident Spojených států si přeje, aby Clifton vypátral v Nebrasce záhadný případ. Vždy v noci v pohraničí Nebrasky a Wyomingu někdo beze stop vydrancoval osamělé farmy. – Ve skalách za městem Bushnell je hluboká propast, zvaná Černá rokle, s temným jezerem na jejím dně. Projíždí tudy přírodovědec Raleigh, který najde zlatý prsten s iniciálami F. D. Potká zde jednoho traperu, který ho přepadne, ovšem botanik se ubrání. Traper zmizí v jezeru. – Ve městě Dix se dá do řeči s Johnem Dropsem, který prý viděl drancování farmy svého bratra, detektiv Jiří Brown z Lincolnu, který zjistí, že prsten patřil Dropsově rodině. Brown se vrátí do Bushnellu a druhý den v převleku za starce Joe Smitha navštíví místního šerifa, kterému vysvětlí svá pátrání: prozradí nález v Černé rokli a požádá o pomoc. – V noci sleduje Smith několik jezdců, kteří projedou skrze brod celé jezero v Černé rokli. Jde za nimi do jeskyně, kterou zakrývá navíc těžká záclona sešitá z kůží, skrz kterou není vidět ven. V jeskyni je pět mužů v maskách: detektiv se chytí do pasti. Šéf banditů má speciální pumu s plynem, který v okolí vše ihned usmrtí. Nechají Smitha na místě a pustí do jeskyně vodu, zároveň by mohl být zabit i pronásledovatel, kdyby se dostal ven. Na místo se ovšem dostává překvapivě Clifton: všechny převleky byly totiž Nicka Cartera, kterého Clifton vysvobodí. Poté jsou po malém zápasu všichni muži zatčeni a „jako bezejmenní“ odsouzeni.

DN1/122 Detektiv – vůdce lupičů. / [v týdnu od 30. 9. 1908]⁵⁶⁵

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/123 Smrt a Clifton. / [v týdnu od 7. 10. 1908] / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb7 – Ree DN2/63

Incip: Cliftonovi podařilo se dopadnouti nebezpečného lupiče, jenž posledně spáchal velikou krádež v domě bostonského továrníka Christofla.

Klau: Pro zavraždění Harberta Stadlera, a pro úklady jeho rodině byl William Jackson popraven.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 20 / IV., s. 29

Postavy: zloděj / Harbert Stadler aka William Jackson / dr. Stevenson, domácí Stadlerův lékař / panská / Jenny Stadlerová / John Forest, kolemjdoucí / policista

Lokace: Chicago: dům obchodníka Stadlera / Cliftonův dům / ulice / malá hospůdka / hřbitov

Cliftonův převlek a pomůcky: posluha

Anot: Po dopadení jednoho zloděje najde Clifton mezi lupem i šperky ze staršího případu u obchodníka Stadlera. Při rozhovoru se Stadlerem vysloví domněnku, zda smrt jeho manželky a dcery nemohla být vraždou: u loupeže se totiž našel záhadný prášek, který způsobuje ochrnutí podobné mrtvici. Stadler vysvětlí, že jeho manželka byla přecitlivělá a prý zemřela leknutím: měla vidění smrti, jak se nad ní naklání. Dcera prý byla také nervově labilní a po čase také „viděla“ smrt a v šoku zemřela. Clifton přislíbí, že dům prohlédne a že dá pozor,

⁵⁶⁵ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 7. 10. 1908, č. 41, s. 565, oznámeno o týden později k 7. 10. 1908.

aby se záhadné vraždění už neopakovalo. Stadler s dcerou odcestují na měsíc mimo Chicago. – V noci se Clifton dostane do Stadlerova domu a v ložnici zemřelé paní Stadlerové objeví pohyblivou se kostru, promítanou jakousi laternou magikou. Přízraku se ale nejde zbavit a pronásleduje Cliftona až k němu domů. – Po měsíci se Stadler vrátí domů, Cliftonovi se dlouhou dobu před očima zjevoval tančící kostlivec. Stadlerova dcera Jenny pohovoří o někdejší proroctví jedné Mexičanky, která předpověděla, náhlou smrt všech žen Stadlerových. To ostatně pronásledovalo dlouhodobě již tak nervózní Stadlerovy ženy. – Na ulici potká Clifton po nějaké době Stadlera a hovoří s ním: zastaví se u nich kolemjdoucí (John Forest) a spletl si Stadlera s jakýmsi Williamem Jacksonem. Stadler hrubě odmítne jakoukoliv podobnost, čímž Cliftona zaujme. Clifton sleduje Foresta a pak s ním pohovoří v jedné hospůdce. Jackson byl kdysi v Montrealu a měl u sebe jakousi důležitou listinu. – Jenny zemřela. Clifton na pohřbu hovoří se Stadlerem: obchodník přizná, že Jackson je jeho bratranec. Stadler ho ukrýval a Jackson prý zneužíval některé jeho vynálezy. Clifton prý našel pod lesní laboratoří mrtvolu a dokáže, že Stadler je vlastně Jackson, který zabil svého bratrance a vydával se za něj. Muž je zatčen, ale zjevení kostlivců není vysvětleno...

DN1/124 Tři vraždy. [v DN3 pod názvem Tři zločiny] / [v týdnu od 14. 10. 1908]⁵⁶⁶ / DN3 S 3–[32] * DET / DN3 Sb1 [bez obálky] – Ree DN3/190 (Tři zločiny)

Incip: Policejní ředitel chicagský otevřel dopis, jemu adresovaný.

Klau: Georges Pastor byl pro trojnásobnou vraždu, pro loupež a podvod odsouzen k smrti – a brzy posledně vydechl na elektrické stoličce.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 10 / III., s. 14 / IV., s. 19 / V., s. 25

Postavy: Mr. Walking / Edward Duncan / Mrs. Mary Shoppová / lékař / Briggita, služka / John Vaughan / Pearson, advokát / Mr. Cobes / sluha dr. Pearsona / Georges Pastor /

Lokace: Chicago: policejní ředitelství / 15. avenue, byt č. 28 / kancelář advokáta Pearsona /

Cliftonův převlek a pomůcky: nespécifikovaný převlek // výborný kapesní aparát fotografický

Anot: Edward Duncan píše dopis řediteli Walkingovi, ve kterém se přiznává ke dvěma zločinům: v zaměstnání zpronevěřil peníze a pak je chtěl od svého bratrance Vaughana a od své tety Mary Shoppové, aby mohl splatit dluh. Když mu teta nedala peníze, zardousil ji a v dopise oznámil, že spáchá sebevraždu. Volá Clifton, který si chtěl něco najít v archivu a Walking ho vezme s sebou na místo činu. Na místě je nalezena mrtvola, omdlelá služka a proboděný vousatý muž, tedy Duncan, který spáchal sebevraždu po činu. Clifton má podezření a najde malé krvavé stopy. – K advokátovi Pearsonovi přijde Vaughan, který se vyptává po závěti své tety. Ta ovšem odkázala vše dobročinným spolkům. – Den na to je advokát nalezen ve své kanceláři mrtev, společně s jakýmsi otrhaným mužem. Na místo se dostaví policie a Clifton v převleku, který pozná, že advokát byl zavražděn dříve, poté teprve nainstalován do své pozice, a druhý muž měl patrně společníka, který ho zabil a nastavil vše, aby to vypadalo, že Pearson muže překvapil u pokladny. Protože je z pokladny ukradena řada dokumentů, mezi nimi i závěť paní Shoppové, stane se Vaughan univerzálním dědicem. Vaughan investuje peníze do lidové záložny a Clifton využívá daktyloskopii k tomu, aby porovnal stopy nalezené v bytě Shoppové i advokáta. Začne podezírat Vaughana.

DN1/125 Chicago v nebezpečí [DN2 na obálce též Chicago v nebezpečí.] / [v týdnu od 21. 10. 1908]⁵⁶⁷ / DN2 S [3]–31 * DET / DN2 Sb1 – Ree DN2/25 – Ree DN2 in *Sherlockové Holmesové*. Praha, Československý spisovatel 1988, s. 25–43

⁵⁶⁶ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 21. 10. 1908, č. 43, s. 598, oznámeno o týden později k 21. 10. 1908.

⁵⁶⁷ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 28. 10. 1908, č. 44, s. 612, oznámeno o týden později k 28. 10. 1908.

Incip: Kdysi z rána objevily se na nárožích ulic chicagských nalepeny velké žluté papíry, na nichž jevílo se modré psací písmo.

Klau: Poněvadž účinky výbuchem upomínaly na vynález Balfourův, domníváno se, že hrozný ten muž tímto způsobem byl Prozřetelností konečně potrestán.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 12 / IV., s. 17 / V., s. 22

Postavy: Mr. Walking / Cliftonův sluha / Mr. Jefferson / zakuklenci (mezi nimi Balfour) / paní Jeffersonová / detektivové / paní Cliftonová / Colling, detektiv / Jim / prorok Jeremiáš aka Joe Spencer aka John Straton

Lokace: Chicago: policejní ředitelství / Cliftonův dům / 16. avenue, obchod pana Jeffersona / 29. ulice / stoka pod městem

Cliftonův převlek a pomůcky: černě oděný muž s bílým plnovousem // kaučukové podešve / elektrická svítilnička

Anot: Clifton se vrátí do Chicaga, které je oblepeno výhružnými plakáty, podepsanými „Prorok Jeremiáš“. Clifton již dříve slyšel v noci výkřiky, volající po tom, ať všichni zahynou. – K detektivovi přijde v převleku obchodník Jefferson. Prý slýchá podivný rachot z podzemí svého podniku. Když hledal ve sklepě, narazil na tajný úkryt, ovšem dostal výhružný dopis, aby dále nepokračoval v takovém jednání. Jefferson chce, aby Clifton pomohl zajistit úkryt neznámé bandy. – Clifton v noci přijde do Jeffersonova obchodu a ve sklepě zatkne vysokého muže (Jeremiáše): je však řadou ozbrojenců spoután a poté vhozen do stoky. Jeremiáš má paruku, pod níž Clifton zahlédne černé vlasy a místo podobné osmičce. – Jeffersona najde jeho žena spoutaného, muž posléze vypoví, že ho přepadli maskovaní bandité. Clifton zmizel beze stopy. – Detektiv Colling je přepaden v noci cídiči stok. – K Walkingovi přijde maskovaný Clifton, který se s ředitelem domluví na noční schůzce v Jeffersonově domě. Zde mu popíše co se stalo: Jefferson je podvodník a vše nastražil na Cliftona. Když ho hodili do stoky, zachytil se detektiv šťastnou náhodou za šaty na výstupku a pak se dostal z pout a prohledal místo: ve stoce je řada patron, naplněných neznámou třaskavinou. Bandité je rozmístili po Chicagu, aby město v jednu chvíli vybuchlo. Poté dojde k přestřelce se skupinou mužů, prorok Jeremiáš přestaví časovač na třaskavinách: hrozí výbuch, ale je včas zažehán a prorok je zatčen. Jeremiáš je uprchlý zločinec z Baltimoru, chtěl se na Chicagu pomstít, protože jeho otec zde byl před časem lynčován. Jeremiáš chce ale využít chaos a drancovat zničené město. Podaří se zatknout Jeffersona a je hledán muž jménem Balfour, který vynalezl třaskavinu. Ten zemře až po letech v Kanadě po nezdařeném výbuchu.

DN1/126 Stín bez hlavy. [DN2 na obálce též Stín bez hlavy]⁵⁶⁸ / [v týdnu od 28. 10. 1908] / DN2 S [3]–32 * DET-F / DN2 Sb7, Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/69

Incip: Půl hodiny cesty za městem stál nízký domek, obklopený houštinami trnkovými a hlohovými.

Klau: „Jsou záhady, jež rozum lidský nikdy neobsáhne!“

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 17 / IV., s. 20 / V., s. 26 / VI., s. 30

Postavy: Louis Dupont, vetešník / Lucien Lavier, jeho synovec, později vystupující pod jménem Valéry / Malton, Bossac a Clignot, obchodníci / Valéryho manželka a děti / lékař

Lokace: Francie, kdesi za Paříží / Paříž: klub velkoobchodníků a průmyslníků / dům Valéryho / dům průmyslníka Maltona / vězení

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Vetešník Dupont si koupí los a vyhraje na něj 100 000, přijde za ním syn jeho dcery jménem Lucien a kvůli penězům Duponta zabije (uřízne mu hlavu). – Po letech se v Paříži objevuje Lucien pod jménem Valéry, a vystupuje jako bohatý obchodník s vínem. Stíhají ho

⁵⁶⁸ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 4. 11. 1908, č. 45, s. 631, oznámeno o týden později k 4. 11. 1908.

však zvláštní vidiny a navíc je „postižen“ tím, že jeho stín nemá hlavu. Toho si všimne na jednom z večírků Clifton, který je v Paříži na návštěvě, kde chce studovat „zařízení zdejší tajné policie“ a při tom si zároveň užít „radostí velkoměsta nad Seinou“. Konfrontuje Luciena (mj. mu nabízí ke čtení knihu Bezhlavý jezdec) a ten zešílí, napadne Cliftona, a později se přizná k činu a ve vězení se zabije.

DN1/127 Jeskyně v říši mrtvých. / [v týdnu od 4. 11. 1908]⁵⁶⁹ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/48

Incip: „Dostal jsem anonymní dopis, Mr. Cliftone!“

Klau: Soudce Springerův, nevině vězněný Worth, byl propuštěn na svobodu, a sám Clifton opatřil mu výnosné zaměstnání.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 9 / IV., s. 15 / V., s. 19 / VI., s. 26

Postavy: Mr. Walking, náčelník chicagské policie / Marshall aka Hyant / Bob, černošský sluha Marshallův / John Springer aka Dakotah, zavražděný / domovník / Worth, Springerův soused / Mr. Harbart, majitel vinárny / kulhavý muž / šerif v Clearwateru /

Lokace: Chicago: policejní ředitelství / bar nejnižšího řádu / 37. ulice, dům č. 13 / Harbartova vinárna // Clearwater: hostinec / šerifova pracovna / hřbitov a jeskyně pod ním

Cliftonův převlek a pomůcky: oděn velice prostě s tvářností zcela změněnou / chatrně oděný muž / muž v ošumělém oděvu // kladívko, nově zdokonalené na zavírání zámků

Anot: Chicagské policii přijde anonymní dopis, ve kterém muž podepsaný Dakotah informuje o vůdci lupičů Hyantovi, kterého potkal náhodou v Chicagu. Hyant zde vystupuje pod jménem Marshall a Cliftona to zaujme natolik, že se jme Marshalla sledovat. Vyzvídá na jeho sluhovi Bobovi, ale nic se nedoví, při pátrání po autorovi dopisu přijde na místo pozdě – Dakotah alias John Springer je zavražděn. Vina padá na jeho souseda Wortha, na Cliftona je díky jeho snaze vypátrat Marshalla spáchán pokus otrávit jej. V přestrojení pak jede do Clearwateru, kam míří i Marshall v přestrojení za entomologa z Bostonu: Clifton se dá dohromady s místním šerifem a najde tajnou jeskyni pod hřbitovem, kde je ukryta kořist Marshallovy bandy. Marshall svolal své muže na večer druhého dne, Clifton se do jeskyně dostane, ale zrazen šerifem, který spolupracuje s Marshalllem. I když mu hrozí smrtelné nebezpečí, dostane se z pout a přivolá pomoc, kterou předvídavě povolal z Chicaga. Banda je zatčena a šerif z Clearwateru se v cele oběsí.

DN1/128 Umrličí hodinky. [v DN3 pod názvem Neušla pomstě] / [v týdnu od 11. 11. 1908]⁵⁷⁰ / DN1, DN2 S [3]–32; DN3 S 3–[31] / B * DET / DN1, DN2 Sb3 [bez obálky]; DN3 Sb10 [bez obálky] – Ree DN2/58 – DN3/194 (Neušla pomstě)

Incip: Léon Clifton navštěvoval někdy za večera malou vinárnu Edgarsonovu v 26. avenue.

Klau: Clifton byl zase všeobecně slaven, že – hledaje jednoho vraha – polapil vlastně dva.

Kapitoly: (1) I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 15 / IV., s. 18 / V., s. 22 / VI., s. 26 // (2) I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 15 / IV., s. 18 / V., s. 23 / VI., s. 26 // (3) I., s. 3 / II., s. 10 / III., s. 14 / IV., s. 17 / V., s. 21 / VI., s. 25

Postavy: vinárník Edgarson / Morson, vrah / Walking, ředitel policie / Mary Kinnová, zavražděná / domovník / sousedka / detektiv Brown / Blount, majitel povozů / obchodník / Mr. Gardens, Cliftonův přítel / Dick Clarkson též jako Mr. Abel / Mrs. Katte Liftingová, zavražděná / soudce / dozorce / Mrs. Austová, zavražděná / vetešník / Bobbing aka Richard Scott aka James Walter

⁵⁶⁹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 11. 11. 1908, č. 46, s. 650, oznámeno o týden později k 11. 11. 1908.

⁵⁷⁰ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 18. 11. 1908, č. 47, s. 703, oznámeno o týden později k 18. 11. 1908.

Lokace: Chicago: Edgarsonova vinárna na 26. avenue / dům ve 41. ulici / 27. ulice, dům č. 26 / 63. avenue / Gardensův závod / soud / cela / vetešnictví / dům na 50. avenue // New York: byt mrs. Liftingové

Cliftonův převlek a pomůcky: převlek za obchodníka Mr. Stanleye ú převlek za herce divadla nižšího řádu

Anot: Clifton baví společnost ve vinárně zábavnými historkami – než stačí detektiv dovyprávět, vpadne do vinárny cizí muž. Náhle se zastaví chod hodin a je slyšet zvláštní zvuk: muž zaplatí a uprhe. Jak se vysvětlí, zvuk dělal červotoč. Clifton sleduje cizince a zjistí, že se jmenuje Morson. – Walking upozorní detektiva na vraždu Mary Kinnové, na místě zjistí, že byla uškrcená a poté okradená. Byl zde viděn jakýsi hrbáč. Při prohlídce najde Clifton odpovědi na inzerát k sňatku, který si Kinnová podala do novin, podepsané Richard Scott. Majitel povozů si vzpomene na hrbatého muže, kterého vezl a jenž mu zmizel z fiakru ještě než dojeli do cíle. V ulici, kde se to stalo, si vzpomene obchodník, že viděl vyskakovat vysokého muže z kočáru, s balíkem v ruce. – Cliftonovi je podezřelý Morson a tak ho bez výsledku sleduje. – Za detektivem přijde Dick Clarkson, který si prý z dlouhé chvíle četl staré noviny a narazil na zprávu z New Yorku. Popisuje vraždu Katte Liftingové, v jejímž bytě byl také slyšen červotoč. Morson přijel z New Yorku a tak je tu podezření: červotoče mohl prý slyšet na místě vraždy a ve vinárně mu to případ připomnělo. – Clarkson odjede do New Yorku, v bytě mrtvé najde dopis odpovídající na inzerát nabízející sňatek. Je podepsán jménem James Walter. – V Chicagu porovnají písmo i styl obou dopisů: víceméně se shodují. V převleku dojde Clifton, Clarkson a detektiv Brown k Morsonovi a nabízí mu fiktivní spolupráci. Při čtení smlouvy je slyšet náhle zvuk červotoče: Morson se prozradí a chce vyskočit z okna, ale je mu v tom zabráněno. Morson tvrdí, že chytili nepravého a že nebude vypovídat. – Clifton přijde do vězení a řekne, že se mýlil a že Morson bude propuštěn. Pak připomene vraždu jisté mrs. Austové, kterou Morson opravdu způsobil: je tak zproštěn viny ze dvou loupežných vražd, ale je mu dokázána jiná. Morson přestane úplně komunikovat. – Ve vetešnictví vyslechne Clifton náhodně rozhovor majitele s vysokým mužem, prodávajícím kradené věci (hodinky s monogramem M. K.) Zjistí, že se jmenuje Bobbing, vyvolá hádku a nechá muže zatknout: u výslechu se Bobbing přizná a připomene ještě jednu podobnou vraždu, kterou spáchal v Bostonu. Je popraven a Morson odsouzen k doživotí, ovšem po čase je odvezen do blázince kde zemře, aniž by se přiznal co se doopravdy stalo.

DN1/129 Černý závoj. / [v týdnu od 18. 11. 1908]⁵⁷¹ / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb10 – Ree DN2/47

Incip: „Hle, papoušek!“

Klau: Mrs. Wayttová po svém propuštění na svobodu vyžádala si od Cliftona černý závoj, jenž hlavně přispěl k jejímu zatčení.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 11 / IV., s. 15 / V., s. 20 / VI., s. 23 / VII., s. 29

Postavy: William Torn / komisař / Mr. Walking / domovník / nájemníci / služka / mrs. Alice Wyattová / Brigita Gricková / Joe Brand / Albert Skinne

Lokace: Chicago: 58. ulice / policejní komisařství / 76. avenue, dům č. 10 / hřbitov / místo kde stál „javor zoufalců“ / Cliftonův dům / policie / laboratoř pana Branda / laboratoř pana Skinna

Cliftonův převlek a pomůcky: soukromník Raynald / kladívko

Anot: Ve městě uletí papoušek, zachytí jej pan Torn, který ho donese na policii, protože papoušek měl na sobě přivázaný lístek od chemika Richarda Pakona, který žádá o pomoc. Policie najde zamčený byt, ale ten otevře Clifton kladívkem. V bytě je mrtvola muže, popálená žiravinami. U dveří se najde část černého závoje: vyslýchaní nájemníci si

⁵⁷¹ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 25. 11. 1908, č. 48, s. 718, oznámeno o týden později k 25. 11. 1908.

vzpomenou, že den předtím přišla k Pakonovi dáma v závoji. – Na pohřbu je množství lidí, mezi nimi i Pakonova sestra, paní Wyattová, která zdědí Pakovův majetek. Wyattovou dá Clifton zatknout a vyslýchá ji. – Na místě někdejšího „javora zoufalců“ (odkaz na č. 111 a 112) je nalezena mrtvola mladého muže: je to jistý Daniel Young, který v poslední době utrácel výrazně peníze. V jeho papírech najde Clifton zprávu o „chemikovi“ a také propojení s Wyattovou: snad byl za zavraždění uplacený. – V novinách čte Clifton korespondenci mezi dvěma chemiky, Skinnem a Brandem. Brand tvrdí, že Skinne používá vynález výbušniny jménem skinnit neoprávněně, vymyslel ji prý Pakon. Detektiv se sejde s oběma: u Skinna se vydává za soukromníka, který by chtěl skinnit vyrábět ve velkém. – Po týdnu sledování Clifton opět navštíví Skinna, ovšem ten ho uspí, sváže a chce polít kyselinou. Uvidí z okna policii a rozhodne se uprchnout. Dojde k zápasu, Clifton se dostane z pout a Skinna chce zatknout. Ten po něm hodí láhev s kyselinou, kterou detektiv rozstřelí ve vzduchu a její obsah zasáhne maličko Cliftona i Skinna; poté chce chemik spáchat sebevraždu, ale Clifton mu v tom zabrání. – Skinne sám navštěvoval Pakona, kterého společně s Youngem zabil (sám se převlékl za ženu, aby zmátl stopy), aby pak zavraždil i Younga. Cliftonovi zůstane na krku stopa po dopadu kyseliny a jizvy v obličeji. Skinne zničil všechny papíry k vynálezu výbušniny a posléze je odsouzen k trestu smrti na elektrickém křesle; paní Wyattová je propuštěna.

DN1/130 Tajemný umíráček. [v DN3 pod názvem Tajemné zvonění] / [v týdnu od 25. 11. 1908]⁵⁷² – Ree DN3/195 (Tajemné zvonění)

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/131 Muž s ocelovou rukou / [v týdnu od 2. 12. 1908]⁵⁷³ / DN3 S [3]–32 * DET / DN3 Sb1 – Ree DN3/215

Incip: Bylo již k půlnoci, kdy policejní hlídka setkala se v 15. avenue chicagské s mužem, jenž kvapně k ní přistoupil.

Klau: Vděčná vdova odměnila Cliftona značným darem padesáti tisíc dolarů.

Kapitoly: DN3 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 15 / IV., s. 18 / V., s. 21 / VI., s. 25

Postavy: Harte a Whitman, policejní hlídka / William Kipp, pokladník / Walking / lékař / Blount, detektiv / Ralph Samsun aka Liftingův komorník / Eduard Barck aka Leyton / Dick Clarkson

Lokace: Chicago: 15. avenue / 16. avenue, Konglerův dům / Cliftonův dům / břeh Michiganského jezera / 19. ulice, dům č. 26 / nádraží / malý restaurant / Kippův byt / hotel Lake

Cliftonův převlek a pomůcky: nspecifikované přestrojení / Francis Lifting // kladívko

Anot: Clifton zaslechl v domě továrníka Konglera křik. Spolu s hlídkou najdou jednorukého pokladníka Kippa, který prý v domě přespával: na místě je nalezen zavražděný pan Kongler. Stopy po útočníkovi mizí, Clifton pošle pro policii a vyslechne Kippa. V pokladně chybí větší část peněz. – Kippa sleduje policie, schází se s Angličanem Eduardem Barckem. Zároveň je

⁵⁷² Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 2. 12. 1908, č. 49, s. 729, oznámeno o týden později k 2. 12. 1908.

⁵⁷³ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 9. 12. 1908, č. 50, s. 740, oznámeno o týden později k 9. 12. 1908.

možné, že za zločinem stojí někdejší Konglerův sluha Stevens, který je příbuzný s Kippem. Clifton napíše Adě Paulsonové a zjistí, že Barck odjel z Anglie, kde byl považován za značně zhýralého muže. – Na procházce kolem Michiganského jezera narazí Clifton se Samsunem na utopence, který má na ruce vytetováno jméno Eduard Barck. Detektivovi dojde, že Barck, který se schází s Kippem, je podvodník. Ovšem ten včas ujede vlakem do Clevelandu. – Clifton sleduje Kippa, v přestrojení s ním dokonce posední na večeři, ale zatím nemá žádnou stopu. Kippa a všechny další z bývalé firmy propustí nový majitel. U Kippa se ubytuje jakýsi pan Leyton. – Na inzerát do Liftingovy firmy se přihlásí Kipp, ovšem celé je to Cliftonova past. Díky Samsunově obratnosti chytí prchajícího muže a konfrontují ho s fakty: Kipp si koupil umělou ocelovou ruku, kterou zabil Konglera. Dokáže, že falešný Barck i Leyton byl Kipp v převleku. Jednorukého muže s větší sumou (ukradených) peněz by si každý pamatoval, ovšem Barck s umělou rukou a posléze i Leyton mohli utrácet volně. V bytě jsou pod podlahou nalezeny peníze a akcie, muž je odsouzen k smrti a svou umělou ruku odkáže Cliftonovi.

DN1/132 Poprava černého Boba. / [v týdnu od 9. 12. 1908]⁵⁷⁴ / DN1 S [3]–32, DN3 S 3–32 / B * DET / DN1, DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/222

Incip: Za nádherného jitra letního příběhl na VII. policejní komisařství v Chicagu černocho, jehož obličej prozrazoval nesmírné zděšení.

Klau: Krátce po té obdržel Kintner od Cliftona dopis, že slavný detektiv již dlouho byl z Kalifornie zase v Chicagu, že se dostal nepozorován do schůze detektivů, telegram dal poslati od Ralpha Samsuna ze San Francisca a že on to byl, jenž udal Kintnerovi úkryt Bobův i prozradil Slidinga, jež proto, aby detektivové snáze dosáhli splnění svých požadavků.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 12 / IV., s. 16 / V., s. 20 / VI., s. 24 // DN3 I., s. 3 / II., s. 9 / III., s. 12 / IV., s. 16 / V., s. 20 / VI., s. 24

Postavy: Burlink, policejní komisař / Viliam Garnett, zavražděný / Benjamin Welcome, zvaný Bob, sluha, odsouzený / bezejmenný lékař / Ralph Sampsun, Cliftonův spolupracovník / soudce / Mr. Walking, policejní ředitel / detektiv Kintner (psán též Kinter) / manželé Cherezovi / miss Stellová, přepadená / Jim Sliding, násilník, který přepadl miss Stellovou / Mr. Smith, majitel šimpanze

Lokace: Chicago: 32. avenue, dům č. 8 / 78. avenue, dům č. 14 (nedůsledně značeno jako dům č. 9) / dům na 50. ulici / Perckmannovy závody

Cliftonův převlek a pomůcky: slušně oděný, černovousý muž // kladívko, kterým se dostal do zamčeného bytu

Anot: Viliam Garnett byl nalezen svým černým sluhou Bobem mrtev, podříznut břitvou. Vše usvědčuje Boba, ten ale uteče z vězení. Clifton odjíždí po stopách bankovních zlodějů do Kalifornie. Detektiv Kintner dostane dopis s tipem na úkryt Boba u manželů Cherezových, v rámci toho se vyřeší i starší případ, kterým byl loupežný útok na miss Stellovou. Kintner neprozradí, že byl na vše upozorněn dopisem, který psal Clifton. Bob je odsouzen k trestu smrti, na poslední vteřinu Clifton v převleku přijede k soudu a vysvětlí zločin. Spáchal ho šimpanz, který byl vycvičen v kradení, opice napodobila holení a Garnetta podřezala.

DN1/133 Mrtvý ve zvonu. / [v týdnu od 16. 12. 1908]⁵⁷⁵ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/223

Incip: Léon Clifton procházel se ulicemi chicagskými.

Klau: K pobožnostem volá zvon, jenž byl zahubil člověka – pomocníka zlosynů.

⁵⁷⁴ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 16. 12. 1908, č. 51, s. 758, oznámeno o týden později k 16. 12. 1908.

⁵⁷⁵ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 23. 12. 1908, č. 52, s. 771, oznámeno o týden později k 23. 12. 1908.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 14 / IV., s. 18 / V., s. 22 / VI., s. 26

Postavy: John Needham / Strýček Job, krčmář / John Garrat, zámečnick, alias Ben Sally / Francis Green, farmář / Mary Forrestová, dívka Johna Needhama / Joe Hobson, mladý muž / zřízenec na nádraží / kočí / Jakub, jeden z banditů / Jordán, jeden z banditů / nejmenovaní bandité / devět Cliftonových spolupracovníků

Lokace: Chicago: ulice / vinárna / pověstná krčma v odlehlých končinách města / Needhamův byt / pošta / nádraží // Pipeston: nádraží // Benton: hluboká rokle v blízkém okolí / zvonice

Cliftonův převlek a pomůcky: Tulák Tom

Anot: Cliftona zastaví muž jménem John Needham a vypráví mu svůj příběh: žil jako zvoník v minnesotské osadě Benton, kde vyslechl rozhovor mužů, kteří chtěli vyhodit do vzduchu místní hráz. Needham včas zazvonil zvonem na poplach a zabránil tomu, ovšem pak byl nucen z města odejít, protože jej stíhají anonymní dopisy, které mu vyhrožovaly zabitím. – Mezi tím v krčmě dohodne zámečnick John Garrat s jedním místních tuláků jménem Tom jistou spoluprací. – Needham se dozví, že jeho snoubenka Mary má zánět plic a rozhodne se odjet zpět do Bentonu, na nádraží se seznámí s mladíkem Joe Hobsonem, který se nabídne, že z města Pipeston doveze Needhama do Bentonu, ovšem po cestě je Needham omráčen a svázán. Na vůz čeká v hluboké rokli poblíž Bentonu John Garrat spolu s dalšími, když je přivezen, přizná Garrat, že falšoval dopis o chorobě Mary a chystá se Needhamovi pomstít: dovezou svázaného ke zvonici, kde jej osvobodí Clifton a místo něj dá hlídače, banditu Jordána. Bandité pak uváží domnělého Needhama za srdce zvonu a zabijí jej. Po návratu chtějí bandité vyhodit do vzduchu opět místní hráz, protože pod hladinou rybníka se prý ukrývá poklad, ovšem jsou zastaveni místními, vedenými Cliftonem (tulákem Tomem). Zjistí se, že Garrat kdysi vyloupil klenotnictví, ale náklad mu spadl do rybníka; proto jej chtěl vypustit, po chycení je odsouzen k smrti.

DN1/134 Noční lov policie. / [v týdnu od 23. 12. 1908]⁵⁷⁶ / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/224

Incip: Komisaři Ayrtonovi a komisaři Billtonovi bylo nařizeno v pátek odpoledne, aby téhož dne podnikli noční jenerální prohlídku Chicaga.

Klau: Lovci prý nepotřebují ani ručnic – jen když mají dobrého nadháněče: ten prý se postará, aby nepřišli domů s prázdnou!

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 15 / IV., s. 17 / V., s. 21 / VI., s. 26

Postavy: Ayrton, policejní komisař / Billton, policejní komisař / dvacet detektivů / John Garwick, krčmář / Baffry, lupič / Mary Garwicková, krčmářova žena / Brown, detektiv / Paul Bauchop (oběť) / Shipp, krčmář / William Boon alias Stromming / Mr. Walking / Wilson, spolupracovník Stromminga

Lokace: Chicago: krčma U kostlivce / krčma u hrbáše Shippa / vězení / 63. avenue

Cliftonův převlek a pomůcky: Nab Lyster, otrhaný muž / prostě oděný, vousatý muž

Anot: Probíhá noční policejní šňára po Chicagu, policie skončí v hostinci U kostlie, který vede John Garwick, přezdívaný „Kostlivec“. Policie hledá v Garwickově bytě přechovávané klenoty z lupy, ovšem zde nic nenajde. Jakýsi neznámý muž (Clifton) ovšem policii upozorní, že pod podlahou přístěnku je prý lup i mrtvola: při hledání najdou uškrceného muže. Clifton den předtím totiž vyslechl neznámé muže a sledoval je až ke Garwickovi, který ovšem zapírá, že by o vraždě věděl. Je zjištěno, že neznámý je obchodní agent Paul Bauchop a vše vypadá, že za jeho smrt může Garwick. – Do krčmy u hrbatého Shippa přijde neznámý otrhanec (Clifton), který dá místo peněz zlaté hodinky. Později se pustí do řeči s jakýmsi Williamem Boonem, a oba pomlouvají „Kostlivec“ Garwicka. – Clifton objeví nesrovnalosti v obvinění

⁵⁷⁶ Dle Oesterreichisch-ungarische Büchhändler-Correspondenz XLIX, 30. 12. 1908, č. 53, s. 785, oznámeno o týden později k 30. 12. 1908.

Garwicka a zjistí, že hostinský měl nepřítele, jistého Stromminga, který objevil Garwickovu skrýš kradeného zboží. Tím Strommingem byl William Boon. Clifton jej nadále ve spolupráci s detektivem Brownem sleduje. Policie zatkne jistého Wilsona, jenž spolupracuje se Strommingem, v jednu chvíli se navíc zdá, že je Clifton zavražděn (na ulici je vyhozen z okna muž, jenž má u sebe Cliftonovy věci včetně kladívka), ovšem zjistí se, že zabitým mužem je Stromming, který Cliftona omráčil a sebral mu věci. Clifton jej pak zneškodnil, Wilson poté vypovídá, že Stromming byl šéfem bandy, ve které byl i Bauchop, který byl pro bandu nebezpečný. Proto ho Stromming zlikvidoval a ukryl u Garwicka, aby popletl policii.

DN1/135 Strašidelný sklep. / [v týdnu od 30. 12. 1908] / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/227

Incip: V malém hostinci „U slona“ v kalifornském San Franciscu ubytovali se tři cizinci, kteří do zdejší knihy zapsali se: Ivan Pavlovič Korostěnko, Dmitrij Nikolajevič Rostovskij a Petr Sergějič Leontěv – vesměs z Petrohradu.

Klau: Jméno slavného Cliftona zářilo ovšem nejvíce.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 15 / IV., s. 17 / V., s. 19 / VI., s. 21 / VII., s. 28

Postavy: Ivan Pavlovič Korostěnko aka Dick Clarkson / Dmitrij Nikolajevič Rostovskij aka Ralph Samsun / Colling, hostinský (též Culling) / John „Fox“ Forest, lichvář (též Forrest) / Daniel Roof, jeho synovec / lékař / prostě oděný hrbáč / policejní komisař /

Lokace: San Francisco: hostinec U slona / dům Johna Foresta, asi hodinu od západních hranic města / nejživější třída /

Cliftonův převlek a pomůcky: Petr Sergějič Leontěv / Black, muž nízké postavy, širokých ramen, obličej zarostlý hustým, černým vousem

Anot: V hostinci U slona se ubytují tři Rusové, kteří chtějí navázat kontakt s místními obchodníky kvůli exportu. Hostinský jim vypráví o místním „strašidelném sklepu“, který je v domě lichváře Johna „Foxe“ Foresta. Jeho byt našli před časem vyplundrovaný, ale tělo nebylo nalezeno. Po čase se o dědictví přihlásil jeho synovec, který byl za čas nalezen ve sklepě domu udušen. V domě prý straší, bylo v něm mj. slyšet příšerné zvuky, čehož využil muž jménem Smith, který do něj vodil zvědavce, ovšem to mu časem zakázala místní policie, která dům uzavřela. V domě prý stále straší. Rusové jdou spát a s hostinským se dá do řeči vousatý muž (Clifton), který tvrdí, že všichni tři cizinci chystají „politický zločin“, tj. atentát. Ubytuje se v pokoji, který sousedí s Rusy, sleduje je a usne. V noci jdou Rusové do Forestova domu, nenechají se ve sklepe vystrašit, ale jsou uspaní neznámým plynem. – Clifton ráno jde po jejich stopách do strašidelného domu a najde tam otrhaného muže, který má na místě ve skrýši stříbro a zlato. Sváže ho a nechá na místě. – Jeden hrbáč na ulici přemluví strážníka, aby zatknul muže v převleku, který se prokáže jako Clifton: hrbáč je ovšem zklamán. – Hostinský se společně s Cliftonem podívá do pokoje tří Rusů. Všechna zavazadla jsou pryč, se skupinou byl zřejmě ve spojení jejich soused White, který pravděpodobně vynosil kufry ven. – Ve Forestově domě nakládá skupina maskovaných mužů poklad, přijde policie je zatknout: jejich šéf se vydává za Cliftona, ovšem Clifton je na místě také s Clarksonem a Samsunem. Po chaotické přestřelce jsou spoutáni a převezeni do vězení. Vysvětlení je poněkud složitější: kdysi pracoval u chicagské policie detektiv Jordan, který byl ve spojení s podsvětím. Clifton zjistil, že se Jordan je v San Francisku a proto tam vyjel v převleku za Rusy společně s Clarksonem a Samsunem. Naštěstí se neotrávili plynem a v převlecích se ubytovali jinde, pátrali dále a našli i strašidelné pomůcky, které měly odvést případné zájemce (jako fonograf a řetězy). Oním hrbáčem na ulici byl pravý Clifton a nepravý Clifton byl Jordan. Jordan je později popraven.

1909 (datace dále nejasná):

DN1/136 Červený pavouk. / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/228

Incip: V elegantním salonu předního restaurantu chicagského na 12. avenue sedělo kdysi za večera několik hostů, vynikajících jménem i jménem.

Klau: Do sbírky svých zvláštností zařadil zbytky červeného pavouka v lihu.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 16 / IV., s. 22

Postavy: Dick Clarkson / Ch. Jennings / Birch / Collyer, milionář / Mr. Richardson, majitel restaurace / Harry King / komisař Ayrton / vdova Porthová / komisař Billton / Oldham (též jako Oldman) / Smith / domovnice / Barthon, vinárník

Lokace: Chicago: přední Richardsonův restaurant na 12. avenue / ulice poblíž domu milionáře Jenningse / byt staré vdovy Porthové, kde bydlí Harry King / park / Oldhamův byt v domě č. 20 na 45. ulici / vinárna / Smithův byt v č. 12 na 52 avenue

Cliftonův převlek a pomůcky: nespécifikované přestrojení // odemkne byt zdokonaleným kladívkem

Anot: V restauraci se společnost baví s milionářem Jenningsem, který zdědil po bratranci Martinu Stevensovi z Afriky 10 milionů dolarů. Jennings ukáže svůj talisman – červeného pavouka v křišťálové skřínce. Vypráví, jak jej kdysi získal v Mexiku. Spřátelil se zde s jedním mužem, při jedné návštěv našel jeho haciendu vypleněnou. Umírající žena mu řekla o tom, že měli červeného pavouka, co nosil štěstí, ale kterého jim kdosi ukradl. Jennings pak pavouka najde a ten mu nosí štěstí. – Ve vedlejší místnosti zatím udělá scénu mladík jménem Harry King, která nemá na útratu a v zoufalství si vytrhne z ucha malou náušničku. Je tím činem sympatický milionáři Collyerovi, který ho zaměstná. – Druhého dne je nalezen milionář Jennings zavražděn nedaleko svého domu, okraden navíc o svůj talisman. Harry King má na šatech stopy krve a v jeho kapse se najde zakrvácený zabiják, na místě činu se najde Kingova náušnička: vše vypadá, že je vrah. – Clifton se po návratu z cest zajímá o případ, na procházce v parku uvidí dva muže, Oldhama a Smithe, jak chytají mouchy a dávají je do lahvičky. Clifton je s Clarksonem několik dní sledují, v jedné vinárně se přestrojený Clifton dá do řeči s Oldhamem, který náhle omdlí a Clifton si povšimne, že má na krku skříňku s červeným pavoukem. Oldham se však probere a vyskočí z okna. Začne pátrání, policie zatkne Smithe v jeho bytě, Oldham je nezvěstný. – Za několik dní informuje vinárník, že v jeho sklepě po něm kdosi střílel. Clifton s policií udělají razii, při které je postřelen policejní komisař a Oldham, který se zde skrýval, protože si zlámal nohy při útěku, se zastřelí. Smith přizná, že zabil Jenningse a vše svedli na Kinga, ale je odsouzen jen mírným trestem, protože vše prý udělal Oldham.

DN1/137 Zločin v 30. avenue. / DN1 S [3]–32; DN3 S 3–[32] / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]; NKF; DN3 Sb8 [bez obálky] – Ree DN3/229

Incip: DN1 Léon Clifton procházel se s policejním lékařem, drem Fulhamem. / DN3 Léon Clifton procházel se s policejním lékařem drem Fulhamem

Klau: Clifton a Betsy obdrželi od dědiců odměnu, kterou však vrátili ve prospěch ústavů...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 13 / IV., s. 16 / V., s. 19 / VI., s. 24 / VII., s. 28 // DN3 I., s. 3 / II., s. 7 / III., s. 13 / IV., s. 15 / V., s. 19 / VI., s. 24 / VII., s. 28

Postavy: Doktor Fulham, Cliftonův přítel / Daniel Regent / cukrářský pomocník / Annie Regentová / Brigita Smithová, její služebná (aka Lydie Treebová, aka pacientka č. 5) / dcera průmyslníka Wooda, Regentova manželka / průmyslník Wood / sluha Matthews / komorná Mary / kuchařka Teddy / kočí John / Betsy, Cliftonova neteř (aka Mary Hobartová, ošetřovatelka) / ošetřovatel Forestman / dr. Benson, lékař v sanatoriu / paní Cliftonová / Bill, dozorce v blázinci / ošetřovatelka Julie / Mr. Ayrton, policejní komisař

Lokace: Chicago: 30. avenue, dům číslo 5 / Cliftonův dům / 54. avenue, sanatorium dr. Bensona

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Clifton s dr. Fulhamem se náhodně připlou k jedné tragédii: Daniel Regent shání pomoc pro svou tetu, která omdlela a on jí násilím nalil do hrdla koňak. Regentová zemře. – Po dvou letech se zjišťuje, že původní závěť Regentové byla neplatná a že Regent zdědil veškerý její majetek. Daniel se ožení. Při oslavě spadne obraz Regentové a ozve se příšerný hlas, volající mladíka jménem. – Clifton se svěří Betsy s tím, že vyslechl v baru jednoho muže, který pracoval v soukromém sanatoriu dr. Bensona. Tam prý je jakási zvláštní žena, která mluví o jakémsi zločinci. Betsy se nechá pod jménem Mary Hobartová zaměstnat v sanatoriu. Po čase ale ošetřovatelka Julie zjistí, že Betsy se baví s neznámou pacientkou z čísla 5. Ta zničehonic zemře: prý vklouzla do kůlny a přejel ji náhodně rozpořehovaný vůz. Na místo přijde Clifton, který zjistí, že pacientka byla služebná zavražděná Regentové a že byla do sanatoria zavřena schválně. Prsty v jejím zavraždění má doktor Benson i ošetřovatelka Julie. Později je se smrtí služky konfrontován i Daniel Regent, který se přizná: zabil kdysi svou tetu a služku zneužil a zavřel do sanatoria, aby nic neprozradila. Byl ve spojení s doktorem Bensonem, který byl s Regentem odsouzen k trestu smrti. Benson ze zabit na útěku z vězení, ošetřovatelka Julie si překouše tepny a Regent skončí na elektrickém křesle.

DN1/138 Jezdec na černém koni. / DN1 S [3]–32; DN3 S 3–[32] / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]; DN3 Sb8 [bez obálky] – Ree DN3/230

Incip: DN1 Do pracovny Léona Cliftona byl uveden návštěvník – slušně oděný, mladý, statný muž. / DN3 Do pracovny Léona Cliftona byl uveden návštěvník, slušně oděný, mladý, statný muž.

Klau: Bylo o něm ještě dlouho slýchati...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 15 / IV., s. 21 / V., s. 25 // DN3 I., s. 3 / II., s. 10 / III., s. 15 / IV., s. 20 / V., s. 25

Postavy: William Woodger / Cliftonův sluha / Frank Binn / jeho manželka / čeledíni / Edvard Jarwis / John Cornham aka Clifton aka Dick Lovson

Lokace: Chicago: Cliftonův dům // Arizona: What Camp, farma bratří Woodgerů / nespécifikovaná krajina poblíž farmy Mr. Jarwise

Cliftonův převlek a pomůcky: oděný jako zálesák, vlásenka a vous

Anot: Za Cliftonem přijde pro radu Mr. Woodger z Arizony: jeho bratr Percy, spoluvlastník farmy, se po smrti manželky začal chovat podivně a časem Woodgera ze společného majetku farmy vyplatil. Woodger odjel do Chicaga, kde si zařídil živnost, ale měl podivný sen, který se mu zdál třikrát za sebou. V něm se mu zjevil bíle oděný muž na černém koni, který vyhrožoval, že Percy propadne smrti. Několik dní na to přišel Woodgerovi dopis z farmy, kde prý správce Frank Binn viděl (doopravdy) stejný výjev. Woodger chce, aby mu Clifton pomohl záhadu vyřešit. – Na farmě Woodgerových se Percy ztratil, Woodger se správcem ho jedou hledat. Objeví se zde obchodník John Cornham, který jim nabídne svou pomoc. Trojice se setká se podivánským samotářem Jarwisem a dospěje k místu, které viděl Woodger ve snu. Na jednom z kamenů jsou stopy krve. V zemi je zahrabána zdechlina černého koně a oblek neznámého jezdce. Kůň je nabarven. Vedle v dutině stromu je nalezena mrtvola Percyho Woodgera, ovšem vrah na místě zapomněl nůž s iniciálami EJ = Edvard Jarwis. Jarwis je souzen, ale brání se – Cornham, který se odmaskoval jako Clifton, dokazuje, že Jarwis je vrahem. V poslední minutě přijede jeden zálesák, který je doopravdy Cliftonem: Cornham se za Cliftona jen vydával. Cornham se chce bránit, ale je na místě zastřelen a Clifton podává důkazy, že Cornham byl vrahem Percyho a chtěl se pomstít i Jarwisovi, obojí však „z neznámé příčiny“. Jak je zjištěno, je to Dick Lovson, Jarwisův cowboy. Jarwis prý pochopil příčinu pomsty, ale jak prohlásil, „tajemství ono půjde se mnou do hrobu“. – Jarwis je po čase

zavražděn, prý bílým jezdce na černém koni. Nikdo ale neví, co se stalo a zůstalo to navždy neobjasněné.

DN1/139 Krvavá ruka na hřbitově. / DN1 S [3]–32; DN3 S 3–31 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]; DN3 Sb8 – Ree DN3/231

Incip: Bylo krásné podzimní odpoledne.

Klau: Jeho tajemství zůstalo navždy tajemstvím.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 13 / IV., s. [21] // DN3 I., s. 3 / II., s. 8 / III., s. 13 / IV., s. 22

Postavy: Mary Graystonová, zavražděná / Annie Graystonová, její matka / hrobníci / správce hřbitova / policie / policejní komisař / konduktéři / bratři Whellerové, majitelé továrny / vdova Smartová / Brigita, její dcera / Izák Bright / Hary Blooding, zavražděný zloděj / Joe Struve, dělník / mrs. Struvová, jeho matka

Lokace: Chicago: osmé oddělení hřbitova / policejní komisařství / továrna bratří Whellerů / 40. ulice / dům č. 13 na 52. ulici / dům č. 2 na 78. ulici // St. Louis: Struveho byt

Cliftonův převlek a pomůcky: nápadně bílý vlas a vous / změněný zjev (2x) // kladívko

Anot: Pohřeb brutálně zavražděné osmnáctileté dívky Mary Graystonové, kterou našla matka ubodanou nožem na podlaze v pokoji. V tu dobu byl v domě neznámý muž. Rakev se smýkne a odhalí v hrobu mužskou ruku. Ta byla zaživa odřezána pilou a je na ní prsten. Policie zkoumá, zda nebyla souvislost mezi Mary a odřezaným údem. Clifton si myslí že Maryin milenec ji nejprve zabil a kdosi neznámý se pomstil vrahovi amputací. – Dívka se prý v posledních měsících vracela později domů. Mrs. Graystonová našla v posteli dcery zapadlý brilantový prsten, který pozná vdova Smartová; její dcera Brigita jej prodala Mary. Mary měla prý známost s bohatým mužem. – Po několika dnech se policii ozve majitel domu Izák Bright, že z bytu anglického romanopisce Harryho Bloodinga je cítit hniloba a vyje tam pes. Při otevření dveří vyběhne na Cliftona vzteklý foxteriér, kterého detektiv zneškodní. V pokoji je na posteli svázaná mrtvola muže v rozkladu: nemá pravou ruku. Na místě najde policie zbraně a jedy a posléze i značné množství peněz a šperků. Zavražděný se vydával za Bloodinga. Vše pochází z krádeží, na dveřích pokoje je krví napsáno slovo „Pomsta“. Na kapesníku, kterým byla ucpána ústa oběti, jsou iniciály J. S. – Později slídí Clifton v okolí továrny, kde pracovala Mary a potká dělníka, jemuž vypadl z kapsy šátek taktéž s iniciálami J. S. Je to Joe Struve, co žije v pronajatém bytě s poloslepou matkou. Clifton pátráním v bytě najde kapesníky a zakrvácenou pilku. Struve nedorazí domů, později ho zajistí policie s Cliftonem na hřbitově u hrobu Mary Graystonové. Struve se pokusí spáchat sebevraždu – roztrhne si hlavu krumpáčem, ale lékaři jej zachrání. Struve se přizná, že poznal, že Blooding zabil Mary, kterou Struve miloval. Pomstil se tak, že Bloodingovi uříznu ruku a hodil ji Mary do hrobu. Zároveň odmítá prozradit, jak se Blooding opravdu jmenoval. Den před převozem do vězení Struve zmizí a později se odstěhuje i jeho matka. – Za nějaký čas Clifton potká Struveho v St. Louis. Chce ho zatknout, ale Struve zastřelí svou matku a pak i sebe. V posledním tažení blouzní a vykřikuje věty o jakémsi Williamovi, ale tajemství neprozradí.

DN1/140 Domek na pusté silnici. / DN1 S [3]–32; DN3 S 3–30 / A * DET / DN1 NKF, Sb3 [bez obálky]; DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3 232

Incip: Od Clevelandu na sever táhla se silnice, po které nyní není téměř již ani stopy.

Klau: Po roce přišla povodeň, jež smetla domek na pusté silnici.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 15 / IV., s. 19 / V., s. 25 // DN3 I., s. 3 / II., s. 8 / III., s. 14 / IV., s. 17 / V., s. 23

Postavy: Tornes, hostinský / Jakub Boldt, chudý muž / jeho matka / jeho manželka / jeho tři děti / pětice mužů (Smith, Blackhorst, Westerson, Green, Jaklin) / Sington, obchodní cestující

/ lékař / strážníci / mrs. Redmanová / krátkozraká obsluha nádražní šatny / ředitel clevelandské policie

Lokace: Cleveland: domek na samotě / byt mrs. Redmanové / nádražní šatna

Cliftonův převlek a pomůcky: Cornham, starý muž / jednooký, chudě oděný muž // břichomluvecké umění

Anot: Podél staré silnice stála stará krčma, kterou chtěl hostinský prodat. Nabídne se chudý muž Jakub Boldt, který tam chtěl bydlet s rodinou a při tom odvážet odpadky a prodávat je. Po čtvrt roce vpadne do domku pět maskovaných mužů a celou rodinu kromě Boldta brutálně vyvraždí. Hledají jakýsi dokument, který měl chudý muž mít u sebe. Boldta ubijí a zahrabou do hromady kamení. – Obchodní cestující Sington se zastaví cestou v Boldtově domku, najde těla a přivede na místo policii. – Ke vdově Redmanové přijde starší muž, který by chtěl získat dopisy po jejím muži, jenž byl obchodník. Po pohřbu je ale vdova prý prodala Boldtovi, ale prozradí jména pětice bývalých Redmanových přátel, vážených clevelandských obchodníků. – Den na to je nalezená vdova Redmanová mrtvá (uškrčená), ale vrah není nalezen. – Pětice obchodníků dostane dopis, který je vyleká, a tak každý z nich dojede na nádraží a zamaskuje se. Poté se setkají v bývalém Boldtově domku, kde je čeká jednooký muž: všichni byli v tajném sdružení Šesti, které kradlo a vraždilo. Obsah listiny, již muži hledali (prý by je kompromitovala) a mysleli, že ji má Boldt, vypadla Boldtovi náhodou a jednooký muž ji prý našel a nyní by se chtěl stát po zemřelém Redmanovi členem sdružení. Najednou se z vedlejší místnosti ozve hlas, který skupinu obviňuje z vraždy. Vznikne panika, kterou zakončí policejní razie. Jednooký je Clifton, který osvětlí co se stalo: byl na návštěvě u Redmanové, dal si vše dohromady a pak pomocí břichomluveckého umění usvědčil pětici vrahů. Všichni byli popraveni.

DN1/141 Zákeřníci ve fraku. [DN3 jako Tajný host] / DN1 S [3]–32, DN3 S 3–[32] * DET / DN1 NKF; Sb7 [bez obálky], DN3 Sb11 [bez obálky] – Ree DN3/196 (Tajný host)

Incip: V hotelu Crambonově v 18. ulici chicagské byli již delší dobu ubytováni tři cizinci, kteří sem přibyli z Evropy.

Klau: „Zákeřníci ve fraku“ neblaze skončili – chicagští boháči pak ještě dlouho nedůvěřovali všem cizincům, byť jejich počestnost byla nad slunce jasnější... // (3) „I Clifton by se byl zklamal!“ A toto pomyšlení činilo jej nadále ještě opatrnějším.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 12 / IV., s. 16 / V., s. 19 / VI., s. 25 / VII., s. 27 // DN3 I., s. 3 / II., s. 8 / III., s. 13 / IV., s. 17 / V., s. 20 / VI., s. 25 / VII., s. 28

Postavy: John Henry Schwanberg / William Müller / Paul de Marchais / Mr. Walking / komisař Billman / milionář Jaïr / lékař / mrs. Jaïrová / sluha John / vrátný Jamesson / detektiv Burton / Francis Robb / Perez, majitel Liliputu / jeho čtyři dcery / Dick Clarkson / Ralph Samsun / defraudant / Dufferin, milionář / hoteliér

Lokace: Chicago: 18. ulice, hotel Crambon / Cliftonův dům / dům milionáře Jaïra / 60. ulice, vinárna Liliput / 29. ulice, dům milionáře Dufferina

Cliftonův převlek a pomůcky: kladívko / kaučukové podešve / boxer / ocelová košile

Anot: Dva Němci a jeden Francouz se ubytují v hotelu a postupně se chystají založit Všeobecnou akciovou pojišťovnu. Mr. Walking bude jistým dohlížitelem této pojišťovny, cizinci osloví v tom smyslu i Cliftona, ovšem detektivovi je to podezřelé. – Je zavražděn milionář Jaïr (zraněn na hlavě a oběšen), ovšem výsledkem není zjištěno skoro nic a až prohledáním domu narazí Clifton na zamčené dveře, které otevře kladívkem. Je za nimi mladý muž jménem Francis Robb s penězi, zabičkou a revolverem po kapsách. Robb je milenec Jaïrovy manželky, která spolu s ním prý naplánovala zločin. – Za Cliftonem přišli opět tři cizinci, kterým podepíše smlouvu. – Detektiv číhá na jakéhosi defraudanta u vinárny Liliput, jejíž majitel Španěl Perez a jeho čtyři dcery vždy poznají převlečeného Cliftona. Spatří přicházet tři cizince, kteří posléze vycházejí z Liliputu stejně oblečení; sleduje je s

Clarksonem a Samsunem až k domu milionáře Dufferina, do něhož se dva ze tří vloupou. Třetího Clifton s pomocníky zneškodní, se Samsunem vpadne do domu a překazí zlodějské rejdy, ovšem Clarksona dva prchající přepadnou a svého společníka osvobodí. Zločinci chtěli žíravinou zničit bok poklady a dostat se k penězům. – Clifton zajde do hotelu za cizinci a konfrontuje je s tím, co tuší. (Müller má na hlavě vlněnou čepici, aby nebylo vidět zranění.) Obvinění napadnou detektiva a bodnou ho nožem, ale hrdina má ocelovou košili. Vyšetřováním se zjistí, že šéf Liliputu s trojicí spolupracoval a ve vinárně se najdou paklíče i peníze. Před časem byl zabit i milionář Wright, s nímž měla trojice také co do činění. Paní Jairová prohlásí před Cliftonem, že zatčený Robb není ve spojení s nimi, ale že má tajné posláni, o kterém promluví jen s detektivem (a ani čtenář se ho nedoví). Robb je pak propuštěn a s Jairovou zmizí, trojice zatčena a obviněna z vraždy Jaira, ale následně prchne z vězení společně s dozorci, které poté najdou mrtvé. Cizinci se ukrývají v opuštěném domě milionáře Jaira, kde je Clifton najde a společně s policií zatkne a postřelí. Müller se před smrtí, která nastane otravou krve ze zranění, přizná ke všemu, zbylí dva podvodníci jsou popraveni a Perez s dcerami odsouzen a posléze vyhoštěn ze státu Illinois.

DN1/142 Hadí muž. / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb11 – Ree DN2/162

Incip: V ulici 37. měl pisárny bankéř Samuel Bourne, jenž teprve před několika týdny otevřel svůj závod.

Klau: Také Robinson a Steele byli obdařeni.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 14 / IV., s. 18 / V., s. 27

Postavy: Samuel Bourne / Goodman, pokladník / Koppler / Mathon / Borson / paní Goodmanová / komisař / Mr. Walking / policejní lékař / domovník / dva chudšasové (Robinson a Steele) / nápadně štíhlý muž (Wilhelm Sachs) aka Werner / strážník / vrátný / hotelový správce

Lokace: Chicago: 37. ulice / policejní ředitelství / Kopplerův byt / Mathonův byt / Borsonův byt / vazební cela / 30. avenue / hotel Unie / 70. avenue, Robinsonův byt

Cliftonův převlek a pomůcky: nespécifikovaný převlek / Georg Walter, německý obchodník z Mnichova / majitel cirkusu // kladívko / provazový žebřík

Anot: Pokladník Goodman pomáhá přes noc svému zaměstnavateli, bankéři Bourneovi. Do závodu se kdosi vloupal a oba muže zneškodnil pomocí dláta. – Druhý den ráno zavolá osazenstvo písárny policii, která najde oba muže s proraženou lebkou. Na místo přijde Clifton společně s Walkingem a policejním lékařem. Vrah se do místností dostal pomocí ventilace, která je ovšem velmi úzká. Cliftonovi je podezřelý posluha Borson, jde s ním do jeho bytu, kde najde jednu tisícidolarovou bankovku, kterou prý Borson našel na chodbě závodu. Je to falešná stopa, Borson je dán do vazby kvůli výslechu, ale ráno je zde nalezen zardoušen. Vrah pravděpodobně přišel oknem, ale jinak není jasné, co se stalo. Borson byl pravděpodobně spolupachatel. – Clifton na ulici vyslechne náhodou promluvu dvou mužů, kteří potkali štíhlého pána, jenž jim připomínal jakéhosi „hadího muže“. Detektiv sleduje muže až do hotelu Unie, kde lstí zjistí, že muž je německý malíř jménem Wilhelm Sachs. Sám se ubytuje pod jménem Georg Walter a za Sachsem zajde na návštěvu, avšak stopa vypadá jako falešná. V převleku za majitele cirkusu zajde za mužem jménem Robinson, jenž na ulici mluvil o „hadím muži“: chtěl by ho angažovat. Robinson prozradí, že „hadí muž“ se jmenoval Werner, bydlel ve stejném domě a nyní kamsi zmizel. Chodil za ním jakýsi muž, kterého Clifton identifikuje jako Borsona. Vrah se do místností dostal pomocí větrací šachty a po krádeži a vraždě zde přečkal ukrytý v bednách až do rána, kdy Borson otevřel. Werner se rozdělil s Borsonem a později ho zabil ve vězení, aby nemohl promluvit. – Opět v převleku za Němce Waltera konfrontuje Clifton Sachse s tím, že opravdový Sachs před nedávnem zemřel v Düsseldorfu. Muž uprchne oknem na střechu, kde se ukryje do okapové roury. Teprve pomocí proudu vody je muž zatčen. – Až po delším čase se Werner přizná a je držen ve speciální cele,

z níž ovšem uprchne, když omráčí dozorce: útěk komínem se mu již nepovede, protože se v něm vzpříčí a je zpola upečen.

DN1/143 Rej mrtvých v Černém dole. / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/212

Incip: Léon Clifton obdržel poštou dopis, jehož písmo bylo mu naprosto neznámé.

Klau: Od té doby nebyl ve Wyomingu ani jediný Španěl zavražděn.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 11 / IV., s. 16 / V., s. 20 / VI., s. 27

Postavy: Dick Clarkson / policejní hlídka / domovník / lékař / Allan Duncan, zasebevražděný / Walking / don Pedro della Partenza / Percy Wooton aka místní šerif / hoteliér / mladý Španěl / dvanáct mužů v kápích

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / dům číslo 13 na 89. ulici // Laramie City: nejlepší hotel ve městě / Černý důl

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot: Cliftonovi přijde dopis podepsaný: „Váš nepřítel“, ve kterém neznámý muž píše, že spáchal zločin, ale že se nikdy nezjistí jaký, protože vykoná sebevraždu. Zároveň chce, aby ten zločin Clifton vyřešil, aby se ukázalo, že není tak geniální, jak se říká: Kdesi v Americe bylo prý zabito mnoho lidí a vznikla sekta, která je chtěla pomstít. Každý rok ve výročí úmrtí vstávají mrtví z hrobů a vykonávají ortel nad tím, koho sekta přivede (rej mrtvých v Černém dole). Neznámý chce, aby se Clifton pokusil Černý důl vypátrat a aby si na případu vylámal zuby. – V jednom domě v Chicagu cosi vybuchne, v podkrovním bytě je nalezen muž bez hlavy („sebevražda dynamitem“). Je identifikován jako Allan Duncan, na místo se dostaví i Clifton s Walkingem. Clifton najde v Duncanově kapse plíšek, na kterém je vyryto: Ludynrec (pozpátku Černý důl). Ve starších novinách najde s pomocí Clarksona zprávu o zavraždění dvanácti farmářů poblíž města Sulphur Spring a Laramie City. – V Laramie City se ubytuje v hotelu španělský don Pedro della Partenza (Clifton), kterému je mu doporučen Angličan Percy Wooton jako průvodce. Jsou chyceni maskovanými muži. V noci probíhá tajný obřad s dvanácti zakuklenými muži, při kterém mají být jakýsi mladý Španěl a don Pedro obětováni: Španěl je pořežán a jsou na něj vypuštěni divocí psi, kteří ho rozsápu. Don Pedro/Clifton se prozradí, že má onen plíšek – jeden ze zakuklenců prozradí, že je to Clifton, kterého zakuklenec nalákal, když nastražil plíšek. Kdosi zastřelí z dálky čtyři zakuklené muže a Clifton skočí do potoka a zmizí. – Den na to se potká Clifton s Clarksonem a Wootonem, z něhož se vyklube místní šerif: objasní se, že na zakuklence střílel Clarkson, a Clifton proplaval skrze skály až k pastvinám koní. – Zajatí farmáři z okolí postupně prozradí, že chtěli vyhubit všechny Španěly z okolí. Důvody však nebyly objasněny: „V celém případě bylo vůbec mnoho záhad.“

DN1/144 Zavraždil mrtvou. / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb5 [bez obálky]

Incip: Z nádherně zařízené ložnice, ozářené tlumeným svitem růžové ampule, vyšla mladá komorná mrs. Willsová, uctivě přejíc dobré noci.

Klau: Nejupřímnějšího blahopřání dostalo se jim od Cliftona, jemuž vlastně vděčili za své štěstí.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 14 / IV., s. 18 / V., s. 22 / VI., s. 24 / VII., s. 29

Postavy: Mildred Hartová-Willsová / její komorná / Mr. Wills / John Hobson, komorník / mrs. Hartová / Ayrton, komisař / lékař / detektivové / Mr. Walking / Jacobsonová, vdova / vrátný / Albert Reynolds / sluha na patologii / Ralph Samsun / mrs. Greenová / Mary Hartová

Lokace: Chicago: Willsův palác / policejní ředitelství / pokojík u vdovy Jacobsonové / továrna / patologický ústav / domek paní Greenové

Cliftonův převlek a pomůcky: nepravý vous / Francis Haiton, hnědě oděný muž, páska přes oko a hustý plnovous / kulhavý muž v temnězeleném kabátě, světlý knír

Anot: V paláci je zavražděna mladá manželka pana Willse, Mildred. Vrah pravděpodobně uprchl do zahrady. Matce zabitě je podezřelý předchozí milenec, Albert Reynolds. – K Walkingovi je pozvaný Clifton: ředitel ho poprosí o pomoc při pátrání po vrahovi. Clifton s Walkingem vyslechnou vdovu Jacobsenovou, která Reynoldse ubytovává: ta zmíní krvavé stopy v umyvadle. Na místě najde detektiv krvavý kapesník a pár vlasů. Poté se jde zeptat na Reynoldse do továrny, kde pracuje. I zde najde stopy krve, ovšem Reynolds tvrdí, že mu tekla krev z nosu. – Na patologii vezme Clifton vlasy mrtvé ženě. Poté následuje výslech Reynoldse a muž je předběžně zatčen. – Do Willsovy vily přijde Clifton prohlédnout místo činu a poopraví závěry policie: někdo schválně zanechal stopy do zahrady. Vyslechne vdovce i matku zavražděné. – Ve vinárně sleduje Clifton v převleku Willsova komorníka Hobsona: ten odešel ze služby u Willse a Clifton jako muž jménem Haiton projeví zájem pracovat ve vile. Později sleduje v dalším převleku komorníkovo chování. – Při sledování stop najde Clifton dopis, který poslala zavražděná Reynoldsovi. Den na to přijde Clifton a Samsun do domku paní Greenové, kde je Willsův komorník. Ve sklepě skrývají spoutanou dívku: je to Mildred Willsová. Unesl a ukryl ji komorník Hobson, ovšem vysvětlení celého případu je složité: Hobson měl poměr s nevlastní sestrou Mildred, Mary. Vymyslí rafinovaný plán, při kterém vymění obě sestry, aby získal spolu s Mary milionářovy peníze. Mildred je zavřená do sklepa paní Greenové a Mary má otrávit Willse. Mary to ovšem neudělá a tak ji Hobson zabije: vyjde ovšem najevo, že Mary chtěla otrávit Hobsona, k čemuž nedošlo. Ve sklepě je tedy Mildred, která si vezme nyní již propuštěného Reynoldse. Hobson je odsouzen a milionář Wills nebrání sňatku.

DN1/145 Pohřeb v noci. – Ree DN3/201

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/146 Dýka v srdci. / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/204

Incip: V malém hotelu clevelandském ubytovali se vousatý, snědý pán, jenž měl jednu lopatku značně vysedlou – a starší dáma, nápadně bílé pleti, černovlasá.

Klau: Z jeho sbírky zvláštností zajímala návštěvníky povždy nejvíce láhev, v níž bylo viděti dýku v srdci.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. [16] / IV., s. 20 / V., s. 26

Postavy: Harry a Jenny Hillyardovi / číšník / Eaves, obchodník z Chicaga / hotelový sluha / Mary, panská z hotelu / majitel hotelu / policejní komisař / Hammond, soukromník / Dick Clarkson / Brian, obchodník / Baker, ředitel clevelandanské policie / Willy, Hammondův sluha

Lokace: Cleveland: hotel / policejní stanice // Chicago: vinárna / Hammondův dům / Nielsův hotel

Cliftonův převlek a pomůcky: starý pán v civilním obleku / Melvin Sheppard, holohlavý muž s červeným, pihovatým obličejem a ryšavým vousem

Anot: Manželé Hillyardovi, dramatictí umělci, se ubytují v clevelandském hotýlku. V noci je z jejich pokoje slyšet křik a výhružky, jde prý jen o nácvik divadelního kusu. Ráno Hillyard odešel a manželka je nalezena brutálně zabitá s proříznutou krční tepnou, s hlavou spálenou žíravinou a s rozřízlým hrudníkem. Její srdce zmizelo, v rukou držela kus látky. K případu se připlete starý muž (převlečený Clifton), který popíše průběh vraždy podle stop: srdce i Hillard

ovšem zmizeli beze stop. – V chicagské vinárně se sejdou pánové Hammond, Clarkson, Brian a Clifton. Hammonda trápí revma, stěžuje si i na svou bývalou choť, která byla příliš svárivá. Clifton vypráví výše popsaný případ. – V Clevelandu navštíví ředitele policie Melvin Sheppard, který se chce stát detektivem a být lepší než Clifton. Ví prý, kde je Hillyard, proto je přijat a dostane legitimaci detektiva. – Clifton s Clarksonem navštíví Hammonda, který se vmlouval, že nemohl nikam chodit, ovšem je mu dokázáno, že byl venku. Clifton prozradí, že za ním byl Sheppard (vystupující inkognito pod jménem Graham) a že řekl, že Hillyard je v Chicagu. – Do Nielsova hotelu přijde Hammond v přestrojení za hrbáče, aby se sešel se Sheppardem, kterého chce ho zabít. Sheppard jej pozná a zajistí, zatkne sluhu a odveze Hammonda do Clevelandu. Na policii dokáže, že Hammond byl Hillardem a svou ženu zabil ze žárlivosti, stejně jako dříve jejího milence, kterého utopil. Po zatčení se Sheppard prozradí – byl to Clifton. Hammond se přizná: srdece probodl dýkou a vložil do lihu, „*chtěje hodně často pásti se pohledem na protknuté srdce nevěrné ženy.*“ Při rozsudku však upadl na chodbě a narazil si hlavu, aby zemřel v bezvědomí ve vězeňské nemocnici.

DN1/147 Hodinu v oprátce. / DN3 S [3]–32 * DET / DN3 Sb3 – Ree DN3/202

Incip: Za stanicí pacifické dráhy, označenou názvem Mokena, protíná trať silnici.

Klau: Užil jsem smyšlených jmen – doufám, že nikdo se už nepamatuje, kterak se vlastně jmenovaly osoby, o nichž tuto zmínka!“

Kapitoly: DN2 I., s. 3 / II., s. 5 / III., s. 13 / IV., s. 20 / V., s. 26

Postavy: Hutter, železniční hlídač / hlídač z druhé stanice / tři maskovaní muži / Gordon Bell, oběšenec / Mary Sandtová, služka / John Wich, její přítel aka Edvard Cobbold / vdova Mersová / Harbert Strogg, obchodník / Mrs. Stroggová / Mr. Walking / strážníci / lékař

Lokace: Mokena: železniční přejezd // Chicago: Cliftonův dům / úřad Harberta Strogga / byt Edvarda Cobbolda, 13. ulice, dům číslo 20 / dům Harberta Strogga

Cliftonův převlek a pomůcky: Mr. Redmond, generální zástupce newyorské firmy Brothers May // ocelová košile

Anot: Na železničním přejezdu v Mokenu hlídá spuštění závor hlídač Hutter. Ke spuštěným závorám dojede kočár s třemi maskovanými muži, kteří k závoře přivážou svázanou oběť. Při zdvihnutí závor je tento muž oběšen. – Ke Cliftonovi se ohlásí newyorčan jménem Gordon Bell, jehož manželce se ztratila důležitá listina, která měla chránit chicagského obchodníka Harberta Strogga. Pravděpodobně za tím byla jejich služka Mary Sandtová, která měla známost s jakýmsi Johnem Wichem. Mary odvezla listinu z New Yorku do Chicaga, kde se ubytovala u vdovy Mersové. Ovšem po čase – když se dostala do nemocnice po pádu ze schodů – se rodině ozvala a projevila lítost, Bell jí navštívil a převzal onu listinu. Před hotelem jej přepadli neznámí mužové, kteří jej svázali a později pověsili na závoru (viz výše). Oprátka se ale smekla k bradě, takže mohl dýchat a posléze se zachytil na závoře a dostal se dolů. Případ oznámil Cliftonovi, protože si Bell nepřál publicitu ohledně listiny. – Ke Stroggovi přijde newyorský zástupce Mr. Redmond, který vydírá ohledně listiny. Redmond je před domem napaden neznámým mužem. – Den na to přijde ke Stroggovi Clifton, který prozradí, že za Redmonda se převlékl on. Díky ocelové košili nebyl v případě útoku poškozen a donutí Strogga k přiznání. John Wich žije pod jménem Edvard Cobbold v Chicagu a vydírá Strogga. – Ve Wichově/Cobboldově bytě přepadne Clifton a Bell tři muže, kteří se přiznají: listina byla ukryta v kamnech. Wich chce Strogga kompromitovat jejím obsahem i po zatčení, protože listina měla ukázat, že Strogg okradl Bellovu rodinu. Je v ní však jen záznam o prodeji zboží, neboť Clifton listinu vyměnil. Stroggův zločin a veřejná hanba se utajila, ale on přišel o život. Wich byl za své dřívější zločiny odsouzen k trestu smrti. Podařilo se mu uprchnout z vězení a nožem zabije Strogga v jeho domě. Po zatčení se Wich oběsí v cele, ale neví se, jak uprchl z vězení.

DN1/148 Prodavači mrtvol. / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/160

Incip: Na policejní ředitelství chicagské přišel Jonáš Skene, hrobník starého hřbitova, kdež po nedávném úředním nařízení nesměl se již kopati ani jediný nový hrob.

Klau: Hrobníku Jonáši Skenovi vyměřen několikaletý těžký žalář.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 13 / IV., s. 18 / V., s. 26

Postavy: Jonáš Skene, hrobník / policejní komisař Mr. Walking / detektiv Brown / povozník White / dva hranatí sluhové / F. S. Benson, aka John Bury / policejní komisař Ayrton / lékař / Dick Clarkson

Lokace: Chicago: starý hřbitov / policejní ředitelství / dvorec v okolí Chicaga / závod s americkými přírodninami, náležící F. S. Bensonovi / Cliftonův byt / byt ve 44. avenue č. 18

Cliftonův převlek a pomůcky: Jiří Bradford, obchodní jednatel

Anot: Na policejní ředitelství přijde hrobník Jonáš Skene, který oznámí, že v noci se kdosi pokusil vykrást hrob čerstvě pochované Mrs. Whitové. Ta byla manželkou povozníka, který se k ní choval velmi krutě a hovořilo se i o tom, že svou ženu otrávil. Při exhumaci naleznou detektivové prázdnou rakev a sám pan White zmizel. Nějaký čas na to upadne při stěhování v závodu F. S. Bensona na zem bedna, která má obsahovat vzácný exemplář aligátora – Clifton však spatří skrz díru kosti. Bedna má přijít na adresu Mr. Lebruna v Paříži, což Cliftonovi připomene případ hraběte d’Aigle-Noir (svazek 7 – *Již máme vraha*). Na nosiče vzápětí spadnou ve skladišti těžké bedny s minerály, a ač to vypadá na nehodu, Clifton váhá. – Během měsíce zmizí z Chicaga několik lidí beze stopy (John Davidson, mechanik; Mary Warrová, bez zaměstnání; Kate Robertsová, vdova; Charles Weston, zámečnick; Harry Blount, obchodník); jen o posledním podal svědectví výše zmíněný obchodník F. S. Benson, že prý byl zadlužen a možná spáchal sebevraždu. Za Cliftonem přijde Dick Clarkson, který chce pomoci při pátrání po pohřešovaných, a upozorní na inzerát v novinách World, který slibuje pomoci lidem trpícím duševně i tělesně. Clifton napíše jako Jiří Bradford na inzerát dopis. Na něj se mu ozve John Bury, který Cliftona navštíví, odvede ho do Bensonova závodu a nabídne mu tajemný jed, „*kterého užívali staří Peruánci*.“ Po něm by měla přijít smrt, ovšem Bury nabízí jen na zkoušku jed pouze okusit – prý po něm po hodině opět zdánlivě mrtvý znovu ožije. Clifton jed „jako“ vypije, dělá mrtvého a je pak odtažen do sklepení, kde má být ponořen do lázně z hašeného vápna. Zde je však Bury přistižen a Clifton mu dokáže, že se takto zbavoval těl a prodával potom jejich kostry. Bury je převlečený Benson, který spolupracoval s hrobníkem Skenem, jenž mu dodával těla mrtvých. Benson je odsouzen k smrti na elektrickém křesle (zejména za vraždu dvou nosičů, kteří po něm chtěli víc peněz), stejně jako povozník White, jenž je dopaden a přizná se, že svou ženu otrávil.

DN1/149 Poštovní známka za půl milionů. / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/163

Incip: Dříve, než Dick Clarkson založil „Klub přátel spravedlnosti“, jehož předsedou stal se Léon Clifton, scházival se slavný detektiv velmi často v hostinské jizbě vinárny Stangordovy, aby při dobrém doušku pohovřil s přáteli.

Klau: Blackburn dlouho s lítostí vzpomínal na známku „Nové Alhambry“, která jej připravila o věrnou hospodyně a jejíž ztráta znamenala pro něho ztrátu půl milionů franků.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 15 / IV., s. 21 / V., s. 28

Postavy: Dick Clarkson / Abraham Blackburn / mladý, slušně oděný muž / Mr. Morane, vrchní číšník / Marta Foghtová, hospodyně Blackburnova / policie / lékař / Walking, policejní ředitel / Anatol Boulanger / Jean Vert, majitel továrny / detektiv Brown / vdova Smartová / Rothschild / Mr. Lepin, náčelník tajné policie v Paříži / Jean Villemont, obchodník z Nantes / Mr. Stanton, starožitník / Mr. Charles Dupont / Mr. Pavel Brisson (též Brison) / Ayrton, policista

Lokace: Chicago: Stanfordova vinárna / byt Abrahama Blackburna na 24. avenue / 26. avenue, byt vdovy Smartové, kde bydlí Anatol Boulanger / továrna Jeana Verta / obchod Mr. Stantona / byt Mr. Duponta

Cliftonův převlek a pomůcky: nspecifikovaný převlek // znamenitý fotoaparát, ukrytý v klobouku

Anot: Ve vinárně se setkávají Cliftonovi přátelé, mezi nimi Abraham Blackburn, majitel obchodu s poštovními známkami. Ten vypráví, jak koupil za 100 dolarů známku z ostrova Nová Alhambra, který byl kdysi zničen sopečnou činností a potopil se. Známkou našel jakýsi námořník ve skalní dutině v Tichomoří a prodal ji Blackburnovi, který ji chce prodat Rothschildovi v Paříži za půl milionu marek. Clifton si povšimne neznámého návštěvníka vinárny, který poslouchá vyprávění a cosi si zapisuje, a pak zaplatí a odejde: prý to byl nějaký Francouz. – Večer je Blackburn omráčen ve svém bytě dvěma vousatými muži. Když procitne, zavolá o pomoc: v pokoji je nalezena jeho hospodyně Foghtová téměř zadušená, ovšem před smrtí se probere a zachroptí „Francouz“. Přijde Clifton, který šel náhodou kolem domu, prohledá se byt a zjistí se, že zmizela ona známka. Foghtová se prý stýkala s Francouzy v Chicagu, zejména s jakýmsi Anatolem Boulangerem, který pracoval v továrně Jeana Verta. V továrně je sděleno, že Boulanger dal den před tím výpověď a chystá se do Francie, je však zatčen ve svém bytě. Clifton v něm pozná neznámého návštěvníka z vinárny. Nejsou však proti němu důkazy, že by on spáchal vraždu a krádež, je ale ve vazbě, protože nechce prozradit, proč chtěl tak rychle opustit Ameriku. – Rothschild napíše Blackburnovi, že sehnal také raritní známku Nové Alhambry, s předtištěnou cenou 100, kterou mu prodal jakýsi Jean Villemont z Nantes. – Clifton chce koupit jednu rytinu u starožitníka Stantona, zjistí, že tu jakýsi Charles Dupont kupoval rytiny za velmi vysokou cenu. Clifton jej a jeho přítele Pavla Brissona sleduje, vyfotí aparátem, který má v klobouku, dopis, který Dupont vhadzuje do schránky. Je na něm adresa Jeana Villemonta, Clifton s policií oba muže zatkne a najde v jejich bytě padělatelskou dílnu. Při soudním líčení Brisson vypoví, že Dupont byl onoho večera ve vinárně a slyšel vyprávění pana Blackburna, poté zadusil hospodyně Foghtovou a že oba ukradli známku a peníze. Podle raritní známky pak vyráběli padělky, protože Dupont byl chemik a Brisson rytec. Dupont je odsouzen k smrti a Brisson k těžkému žaláři, ztracená známka se však nenašla. – Clifton navíc vyřešil i důvod, proč Boulanger nechtěl prozradit svůj důvod k odjezdu do Francie, jednalo se o milostný vztah a jisté tajemství, které taktně neprozradil.

DN1/150 Osudný hřeb. / DN2 S [3]–?? * DET / DN2 Sb3 [bez obálky, fragmentární] – Ree DN2/171

Incip: Dick Clarkson založil v Chicagu „Klub přátel spravedlnosti“.

Klau: [chybí stránky]

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 11 / IV., s. 17 / V., s. 24

Postavy: Dick Clarkson / Pat Powers, detektiv / vinárník Sanford / číšník Moran / lékař / členové Klubu přátel spravedlnosti / domovník / policejní komisař

Lokace: Chicago: dům na 36. avenue, se Stanfordovou vinárnou / Moranův byt / Whitův byt / dům číslo 12 na 39. avenue

Cliftonův převlek a pomůcky: k nepoznání změněn // kladívko k otvírání dveří

Anot: Dick Clarkson založil Klub přátel spravedlnosti, který má vypátrat nejrůznější zločiny a zjednat jejich nápravu. Předsedou klubu je Clifton, klub má dost nepřátel i mezi detektivy, kteří žárlí na úspěch. Clifton dohodne, že pokud se Klubu podaří z vypátrání zločinů dostat nějaké peníze, budou deponovány do zvláštního fondu „*ku podpoře služby neschopných detektivů.*“ – Po půl roce se ve Stanfordově vinárně sejde Klub (mj. členové mluví změněnou řečí „jež důmyslným přesmykováním slabik podobala se zcela nové řeči.“), a při schůzi zemře jeden člen, Mr. Palmer. Číšník Moran je z toho dosti zničen, podle vinárníka Stanforda

vypadá často dosti strnule – při práci byl totiž zhypnotizován neznámým mužem s „černýma, ohnivýma očima“. Je mu dán záhadný příkaz a při příští schůzi Klubu opět zemře další člen, Mr. Bradfield. Vše vypadá, jako by se jednalo o srdeční mrtvici, ovšem při ohledání mrtvého upozorní Clifton na malý vpich na spodní straně levého stehna. V krvi mrtvého je nalezena „zvláštní látka rostlinná, jež ukázala se jako neznámý dosud jed.“ Vinárník upozorní Cliftona na podivné chování číšníka Morana, výslechem je zjištěno, že je Moran hypnotizován neznámým mužem. Clifton se svěří detektivu Powersovi, který jej informuje o sledování zločince Whita, jenž prý má jed na podobné bázi jako je výše zmíněný. Oba detektivové se pomocí kladívka vloupou do zločincova bytu, kde je ovšem White nalezen mrtev – šlo o nešťastnou náhodu. Clifton sebere jed, přivolá policii a začne pátrat po Whitových spolupracovnících. Mezitím Dick Clarkson sleduje Morana a zjistí záměnu Morana s někým jiným (pozná to podle Moranovy bradavice na ruce). Při schůzi Klubu dojde k potyčce a Clarkson si sedne do jednoho křesla a je pomocí skrytého mechanismu infikován „osudným hřebem“, na němž je jed a zemře. Clifton zneškodní Morana a zjistí, že se jedná o převlečeného Pata Powerse. Ten se pak dozná ke zločinům; prováděl je, protože se obával Klubu, že vezme detektivům práci.

DN1/151 Kara Ben Mustafa, arabský kouzelník. [DN1 na obálce jen Kara Ben Mustafa] / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 NKF; Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/226

Incip: Už celý týden žilo chicagské obyvatelstvo samých překvapeních.

Klau: Tyto otázky zůstanou snad na věky nezodpověděny. –

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 18 / IV., s. 22 / V., s. [28]

Postavy: Ralph Samsun / mrs. Cliftonová / Kara Ben Mustafa / William Farland / Root, asistent / Jean Houblon, asistent / Smith / Ayrton, policejní komisař / Mr. Walking

Lokace: Chicago: divadlo Eden / hotel / policejní ředitelství

Cliftonův převlek a pomůcky: Eliot, sluha, odporný, nápadně zrzavý a poněkud přihrblý /

Anot: Celý týden se objevují po Chicagu reklamy o tom, že do města přijede Kara Ben Mustafa (mj. i ve verších). Vystoupí v přeplněném divadle Eden, kde má naprostý úspěch. Clifton s rodinou a Samsunem navštíví jedno z představení, při kterém kouzelník popraví asistenta Farlanda. Clifton iluzionistu zatkne, ten ovšem říká, že proti asistentovi nic neměl, ovšem druhý asistent Root hovoří o hádce a též že „*Arab jevil nepřirozené choutky a Farland že spával s ním v jeho pokoji*“. – Za pár dní další asistent Houblon napadne asistenta Roota a je při šarvátce zabit. Do hotelu se přihlásí nový sluha jménem Eliot (Clifton), který provokuje Roota. Tomu se někdo vkrade do pokoje a ukrýje věci v prázdném pokoji. Obviněn je Eliot, ale ten dokáže, že Root hledal dopis od Houblona, který ho měl udat. Roota zatknou a Eliot přizná, že je Cliftonem. – V dopisu je vysvětleno, že Root „jevil tytéž choutky jako Arab“ a že Farland byl jeho intimním přítelem. Chtěl se oběma pomstít protože žárlil. Houblon vše věděl a Root ho zabil úmyslně a ne náhodou. – Root je popraven, Kara Ben Mustafa odsouzen „pro jeho nezákonné intimnosti“. Je dopraven do Alžíru a tam odsouzen a prý popraven, ovšem jeho osud je poněkud rozostřený.

DN1/152 Tajemný vězeň. / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]

Incip: Policejní strážníci Matheson a Pearce, vrátivši se z noční hlídky na své komisařství, ohlásili svému představenému toto:

Klau: Ani Clifton ve svých zápiskách neuznal vhodným, záhadu objasniti...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 16 / IV., s. 25

Postavy: Matheson, policista / Pearce, policista / Mr. Walking / Lightbody / Rossman, sluha Lightbodyho / vrátný / Johnson, kočí aka newyorský detektiv / Plater, lokaj / neznámý muž

Lokace: Chicago: Lightbodyův palác / policejní komisařství / malá kavárna

Cliftonův převlek a pomůcky: různé přestrojení (mj. za člena komitétu dobročinného spolku) / detektiv Counter

Anot: Policisté Matheson a Pearce slyší při obchůzce hlas, který volá o pomoc. Bylo to u paláce senátora Lightbodyho, který je pryč z města. Walking se radí s Cliftonem, který od senátorova sluhy Rossmana zjistí, že v paláci drží Lightbody neznámého muže. Senátor to přiznává, ale nechce říct, o koho jde. Zajatec má vše co potřebuje a Lightbody se vykazuje povolením od prezidenta Spojených států, aby muže udržel v tajnosti. – V Lightbodyově paláci byl zabit Rossman. Útočník ho škrtil a pak zastřelil. Clifton najde útržek plstěné podešve a přijde na to, že Rossman útočníka poškrábal. Nikdo z osazenstva domu nic neslyšel, když se vrátí Lightbody, je poškrábán na ruce. Prý ho přepadla jeho doga a tak ji zastřelil. – Clifton sleduje kam se veze mršina psa a nechá si od zvěrolékaře vyjmout střelu z jeho těla: je shodná s tou, která se našla v Rossmanovi. – Lightbody přijde na policii oznámit, že neznámý muž, kterého měl doma zavřeného, byl sřat. Chce aby vše zůstalo v tajnosti, což opět potvrdí i prezident. Povolají Cliftona a na místě ohledají mrtvolu bez hlavy. Detektiv najde v jedné knize poznámku o tom, že vězeň zná tajemství, které by mohlo někomu uškodit. Clifton prohledá Lightbodyovy místnosti a najde plstěné boty, krvavé rukavice a také ostrý nůž. Senátor se brání a prozradí tajemství, které ukáže, že vrahem není. Toto tajemství ovšem není čtenářům sděleno. Newyorský detektiv Johnson je převlečen za kočího a sleduje co se děje v domě. Vrah je pravděpodobně stále v paláci, v bazénu se najde uříznutá hlava, která je navíc skalpovaná a je z ní stažená kůže. Johnson s Cliftonem se dohodnou, že falešný kočí bude předstírat okradení, dojde na policii a Clifton v převleku prohledá pokoje služebnictva. Mezi tím proběhne i pokus otrávit Johnsona. Když Clifton v převleku za detektiva Countera prochází pokoje, najde u lokaje Platera stopy usvědčující ho. Dojde k přestřelce a Platerovi je pak dokázáno, že si ho najali neznámí mužové, aby vše co udělal nastražil na senátora. Lokaj se nepřizná a zešílí a je odvezen do ústavu. O den později záhadným způsobem zmizí dva vlivní mužové ve Washingtonu a New Yorku – jsou na příkaz prezidenta také umístěni na psychiatrii. Co se však stalo a o co šlo se nedozví nikdo.

DN1/153 Dáma s trojím obličejem. / DN1 S [3]–32, DN3 S 3–31 * DET / DN1 Sb1 [bez obálky], DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/233

Incip: U milionáře Stylese pořádána byla velká hostina na počest zasnoubení jediné dcery finančního velmože.

Klau: Vděční boháči skvěle odměnili Cliftona, jenž ještě dlouho svým známým vyprávěl o dámě s trojím obličejem.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 12 / III., s. 19 / IV., s. [23] / V., s. 26 // DN3 I., s. 3 / II., s. 12 / III., s. 19 / IV., s. 22 / V., s. 26

Postavy: Natalie Borjaková, ruská hraběnka, aka miss Stewartová aka miss Bonheurová / Stylesův komorník / Mr. Styles / dr. Henri Lefort / Lydie Stylesová / Mr. Ranken, její snoubenec / dr. Amoor / Mr. Walking / Tařana, služka hraběnky / domovník / komorná Suzanne

Lokace: Chicago: dům milionáře Stylese / pracovna policejního ředitele / dům doktora Leforta / hotel / dům na ulici č. 9 / dům ve 20. ulici / palác Jamese Gouldona / cela

Cliftonův převlek a pomůcky: rozohněný starší světák / elegantně oděný pán s mohutným knírem // ocelová košile

Anot: Na večírku u milionáře Stylese je ruská hraběnka Borjakova, která žije dlouhodobě v Americe. Na večírek přijde i francouzský lékař Lefort, jenž léčí svým utajovaným prostředkem jakousi záhadnou nemoc „X“, již dostávají většinou bohatí lidé. Po večěři se společnost baví s Lefortem, který vypráví o nemoci „X“, která pravděpodobně pochází z místního druhu potravin. U Stylesovy dcery Lydie se náhle projeví příznaky choroby. – Clifton sdělí Walkingovi svá podezření na hraběnku Borjakovou. Ta podle detektiva otravuje

neznámým jedem lidí, takže to vypadá, že mají nemoc „X“. Ve všech domech, kam byla Borjakova pozvána, se totiž „X“ objevila. Clifton hledá spojnici mezi Lefortem a Borjakovou, ale nenachází je. – V jednom domu, kam Clifton vejde protože podezírá jednoho nájemníka, uvidí detektiv hraběnku. Navštívuje zde Angličanku Stewartovou. Clifton sleduje Borjakovou až k domu Francouzky Bonheurové, se kterou má poměr Lefort. – V paláci milionáře Gouldona končí večírek. Do vozu hraběnky nastoupí elegantní muž (Clifton), který ji konfrontuje s informacemi o ní, Stewartové a Bonheurové: všechny prý roznáší po rodinách a společnostech jedy. Borjaková zaútočí dýkou a tělo vyhodí na dlažbu. Pak dojede k Lefortovi a chtějí uprchnout, ale zatknou je policie s oním elegantním mužem: Clifton měl na sobě ocelovou košili, takže zranění jen předstíral. V domě Stewartové a Bonheurové nejsou žádné stopy po ženách. Za obě se převlékala hraběnka, která je navíc Švédkou Norou Friedjovou, jež kdysi oloupila mrtvolu Rusky Borjakové a vydávala se za ní. Nakonec se v cele oběsí.

DN1/154 Dobrodružství policejní hlídky. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]
– Ree DN3/225

Incip: K jedenácté hodině noční byla na západním obvodu Chicaga vystřídána policejní hlídka.

Klau: Tajné heslo chicagské policie nyní vůbec zrušeno, když se poznalo, že přece jen nemusí ani nezasevencům zůstatí tajno!

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 18 / IV., s. 24 / V., s. 28

Postavy: Fredman, strážník / Bush, strážník / domovník Bill / Walking / Warren, strážník / Shipp, strážník / Goldham, velkoobchodník / Fitzgerald, komisař / Jones / Harton, starožitník / Jiří Branald aka Hawkins / Swan aka Rocks / zpěvačka / domnělý Hawkins

Lokace: Chicago: ulice / vila Star / policejní ředitelství / 15. ulice, Goldhamův obchod / obchod se starožitnictvím / 60. ulice / přední restaurant

Cliftonův převlek a pomůcky: nespecifikované přestrojení / chudobně oděný muž

Anot: K policejní hlídce Fredmana a Bushe příběhne v noci jeden muž, který tvrdí, že ve vile Star došlo k vraždě jejího majitele, pana Jonese. Muž je tam domovník jménem Bill. Tvrdí, že v bytě Jonese viděl muže, který majiteli téměř urážnul hlavu. Když policisté vejdou do domu, přepadnou je neznámí muži a omráčí je. – U Walkinga je Clifton, který spolu s ředitelem vyslechne strážníky Warrena a Shippa ohledně loupeže u velkoobchodníka Goldhama. Ti nevědomky pomohli lupiči, jenž se vydával za detektiva Greenforda a ten odvedl s sebou vrátného z velkoobchodu. Opravdový Greenford ovšem byl na jiném místě a vrátný byl pravděpodobně lupičův komplic. Falešný vrátný byl na místě dlouho a vykradl pokladnu a pak se nechal falešným policistou zatknout a odvést, aby pronesli oba dva získaný lup. Clifton si myslí, že pravděpodobně spolu souvisí zmizení strážníků Fredmana a Bushe. Ti se objeví spoutaní a sdělí o svém přepadení, kdy z nich skupina mužů získala mučením tajná policejní hesla. Walking jim nevěří, ale Clifton prohledá vilu Star a nalezne stopy po mučení. Zároveň zde najde i stříbrnou jehlici s písmenem H. Majitel vily Star připustí, že před časem propustil dva zahradníky, Smitha a Hawkinse, dále kočího a sluhu. Jehlice patřila Hawkinsovi. – Clifton sleduje neznámého elegána, který náhodou upustil kus roztaveného zlata; snaží se ji prodat ve starožitnictví. Zjistí, že se jmenuje Jiří Branald a že bydlí s mužem jménem Swan, oba jsou obchodníci z Anglie. Detektiv pozná, že Branald prodává roztavené kousky zlata z lupu u Goldhama. Oba „Angličané“ utráčí, Clifton je sleduje a posléze přemluví jednu zpěvačku, aby nahlas uvítala jednoho muže jménem Hawkins. Oba muži s sebou trhnou a tím se prozradí. – Den na to je Clifton v převleku konfrontuje, muži ho chytí a svážou, ale detektiv se dostane z pout. Přijde mu na pomoc policie a prohledáním bytu je nalezeno mnoho důkazů o jejich podvodech. Přiznají se a prozradí zbytek spoluviníků, kteří jsou zatčeni a všichni pak „zákonitě potrestáni“.

DN1/155 Na starém popravišti. / DN1 S [3]–32; DN3 S 3–[31] * DET / DN1 NKF; DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/234

Incip: Tam, kde stýká se jižní hranice amerického státu Dakota s hranicí východní, leží město Vankton – na západním břehu řeky Dakoty, jež nedaleko odtud vlévá se do veletoku Missouri.

Klau: DN1 Clifton vracel se domů, se značnou odměnou a slávou. // DN3 Clifton vracel se domů se značnou odměnou a slávou.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 12 / III., s. 19 / IV., s. 25 / V., s. 29 // DN3 I., s. 3 / II., s. 12 / III., s. 20 / IV., s. 26 / V., s. 29

Postavy: John Maudner / Edvard Maudner / Lovman, šerif / jeho sluha / Mr. Stead / W. H. Ewing / Red / Hill / Rogers / Mead / Jamesson

Lokace: Vankton: staré popraviště / šerifův dům / Ewingův dům / hotel / jeskyně / Jamessonův dům

Cliftonův převlek a pomůcky: Smith aka William Haldane, prostě oděný muž

Anot: Ve městečku Vankton si sami osadníci rozhodují o případných provinilcích. Zároveň jeden z nich bude i dobrovolným katem. Kolem někdejšího popraviště jel jednu temnou noc místní obchodník John Maunder se svým bratrem Edvardem. Ti uslyší pronikavý výkřik. Jejich koně jsou poraněni, kdosi po nich střílel. Bratři to oznámí šerifovi Lovmanovi a společně s dvacítkou mužů prohledají místo činu. Najdou zde oběšeného, který má uříznutý jazyk. Nikdo neví, kdo oběšenec je. – Ve městě se ztratí tři občané Hill, Rogers a Mead. Nejbohatší muž města Ewing organizuje výpravu, která by je hledala. Do toho přijede muž jménem Smith, který prý shání mecenáše k financování vlastního vynálezu. Zároveň navštíví šerifa a oznámí mu, že je newyorský detektiv Haldane, který stíhá defraudanta, jenž utekl z New Yorku a má se ukrývat ve Vanktonu. Promluví si s Ewingem, který využije jeho služby, ovšem nevěří mu. Vezme ho s sebou na noční výpravu, kde Haldaneho přepadnou a svážou, spolu s ním i muže jménem Red. – Haldane je nechán o samotě v jeskyně, kde se mu podaří přerušit pouta. Osvobodí pana Hilla, který je svázán poblíž a pak všechny ostatní. Všichni prozradí, že je Ewing nechává spouštět do podzemní jeskyně, kde jsou na stěnách drahokamy, které mají pro něj dolovat. V jeskyni je také jedovatý plyn, který by je usmrtil, kdyby se ho nadýchali. Kdyby uvěznění chtěli spáchat sebevraždu, jsou vždy zachráněni. Dostanou se později do domku, který patří panu Jamessonovi, jenž pomáhá Ewingovi. Zde také zatknou bandity, ale Ewing skočil do propasti s plynem a zemřel. Zároveň se jeskyně zhroutí a zaplaví vodou.

DN1/156 Tajný rozkaz presidentův. / DN1 S [3]–32, DN3 S 3–31 / A * DET / DN1, DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/235

Incip: Vchází do vrat budovy policejního ředitelství, srazil se Clifton s chudobně oděným mužem, jenž kvapně vykročil na ulici, aniž by se byl omluvil.

Klau: Jest vždy lépe, raději ani nezvědět o zločinu, byť by měl blahodárný účel!

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 17 / IV., s. 21 / V., s. [25] // DN3 I., s. 3 / II., s. 8 / III., s. 17 / IV., s. 20 / V., s. 26

Postavy: chudě oděný muž (prezident USA) / Mr. Walking / Shaw, odsouzenec / Hammers, dozorce / Bolton, dozorce / inspektor / Smith, dozorce / Nathaniel / Thomson, šéf tlupy / Burner, kočí / majitel hotelu / hotelový sluha / číšník / ryšavý hrbáč / strážník / lékař

Lokace: Chicago: policejní ředitelství / 32. ulice, věznice / Walkingův byt / Nathanielova krčma / Thomsonův byt / hotel Union / restaurace na severním nádraží / vězení

Cliftonův převlek a pomůcky: detektiv z Londýna // jemný pilníček

Anot: Clifton informuje Walkinga o své práci při sledování tlupy Černá ruka. Cestou potkal jakéhosi muže, ve kterém poznal prezidenta USA, ovšem ředitel mu to vymlouvá. – Při hlídce ve vězení je dozorce Hammers přemluvený vězeňským inspektorem, aby se napil koňaku, po

jehož požití usne. K smrti odsouzený vězeň Shaw díky tomu uprchne, ovšem je nalezen zardoušený. Jde o dílo tlupy Černá ruka, kterou sledoval Clifton. Ten přijde na místo s Walkingem, ovšem nic nenajdou. – Členové Černé ruky jsou zatčeni a odsouzeni, ovšem odmítají svou účast na Shawově smrti. – Clifton jede k jistému velkoobchodníkovi a kočí mu řekne, že vezl dva muže z Černé ruky od hotelu Union k věznici. Jeden z pasažérů prý nebyl duševně příčetný. – Clifton se v převleku za londýnského detektiva ubytuje v hotelu. V knize hostí najde soukromníky Newmana a Crawforda, což byli pravděpodobně oni dva. Za nimi prý chodil muž, podobný prezidentovi Spojených států. Clifton zůstává v převleku a vyzvídá po městě další podrobnosti. Sleduje ho ryšavý hrbáč a posléze ho zatkne strážník, Clifton je stále inkognito a uprchne přes noc z vězení. – Už zase ve své podobě navštíví detektiv Mr. Walkinga. Seznámí ho s tím, že ví, že prezident má bratra, který je šílený a touží škrtit. V tu samou chvíli přijdou do kanceláře dva muži (jsou to ti, co byli viděni na místě činu) a Clifton chce, aby je Walking zatknul z vraždy. Jeden z nich je opravdu prezidentův šílený bratr a druhý jeho lékař. Walking odmítne, protože je tu tajný rozkaz, který zakazuje prezidentova bratra potrestat. Falešný inspektor ve vězení byl ve výsledku pravý inspektor, který se za falešného jen převlékl, aby zmátl všechny. Povolil prezidentovu bratru zabít již na smrt odsouzeného, protože si lékař myslel, že vykonáním nutkání a zabitím se nemoc vyléčí. Clifton to pochopil, ale tuto svéráznou léčbu překazil zmíenkou o vraždě, která pacienta opět uvrhla do šílenství. Do budoucna se ovšem prý najde další možnost, jak prezidentova bratra vyléčit.

DN1/157 Černý kříž v ohni. / DN1 S [3]–31; DN3 S 3–31 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]; DN3 Sb8 [bez obálky] – Ree DN3/236

Incip: „Čím vám mohu posloužit, Mr. Palmere?“

Klau: Jenom musil Palmer věnovati fondu chicagských detektivů jistý obnos, což milerád učinil.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. [12] / III., s. 16 / IV., s. [21] // DN3 I., s. 3 / II., s. 12 / III., s. 17 / IV., s. 24

Postavy: Pedlar Palmer / mrs. Palmerová / Mr. Growcott / Mr. Walking / domovník / domovnice / Permout / jeho manželka / Wash / Hill / Dunbar

Lokace: Chicago: Cliftonův příbytek / byt pana Palmera / byt agenta Growcotta / policie / vězení / byt pana Permouta / byt pana Washe / soudní síň

Cliftonův převlek a pomůcky: podomní obchodník / Brighton, slušně oděný hrbáč // nůž / kladívko

Anot: Za Cliftonem přijde pan Palmer, kterému detektiv prozradí, že o něm ví díky zamotanému případu mezi Jamesem Rocklandem a Pedrem Ximenezem. Ximenezův syn Juan bydlel u Palmera, ale den předtím zemřel. Jde tedy o dědictví, které měla Palmerova rodina zdědit. V den smrti Juana ho najdou na zemi s velkým křížem, který mu daroval jeho otec. Umírající nestihne prozradit, čím je kříž cenný, jen že se má vložit do ohně. Kříž ovšem z místa zmizel a proto přišel Palmer za Cliftonem; je ovšem překvapený detektivovou neskromností, když si řekne o podíl z případného pokladu. – K Palmerovi přijde Clifton v převleku za podomního obchodníka. Na dveřích Juanova pokoje najde stopy krve, vyptá se na sousedy v domě a odejde. V převleku za hrbáče navštíví souseda, obchodního cestujícího Growcotta. Odhalí, že má poraněnou ruku a že pomocí průduchu poslouchal, co se děje o patro níž v bytě, kde umíral Ximenez. Vplížil se tam a ukradl kříž, o nějž se poranil na ruce (odtud stopy krve na dveřích). Pomocí kladívka najde ukrytý svazek klíčů, ale nikoliv kříž. Vezme Growcotta s sebou na policii a posléze ještě vyslechne obyvatele domu, ovšem kříž se nenajde. – Ve vězení najde Clifton stopu, kterou Growcott napíše na uhnětený kousek chleba: jde o jistého Permouta, jehož manželka promluví a udá muže jménem Wash, který si byl pro kříž, jenž u sebe Permout skrýval. Kladívkem otevře v doprovodu policistů Washův byt, kde

najde Washe, jak se snaží roztavit kus onoho kříže. Zatknou jej a prohledají byt; Wash se ke všemu přizná. Spolupracoval s Permontem, který zase měl kšefty s Growcottem. Permont se snaží vinu shodit na dva muže jménem Hill a Dunbar, ale to se mu nepodaří. V Growcottově bytě pak najde Clifton tajnou schránku, ve které je dopis Juanovi o kříži a ukrytém smaragdu. Ten se najde v rameni kříže. Palmerovi je přiřknuto celé dědictví a Clifton odmítne šlechtně svůj podíl.

DN1/158 Vražda v museu. / DN1 S [3]–32; DN3 S 3– 30 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]; DN3 Sb8 [bez obálky] – Ree DN3/237

Incip: V St. Louis bylo založeno obchodní a průmyslové museum – přispěním několika tamních milionářů.

Klau: Teprv po letech, když Clifton vydal tiskem své zápisky, zvěděla veřejnost, kdo vlastně byl onen Fleming.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 12 / III., s. 22 // DN3 I., s. 3 / II., s. 12 / III., s. 21

Postavy: Mr. Robinson, městský radní / Stanley, kustod / Brown a Whitter, dva zřízenci / Northman, vrátný / Sutner, hlídač / šéf místní policie / lékař / Costled, vrah, též jako policista a Mr. Smith / hostinský / majitel domu / soudce

Lokace: St. Louis: muzeum / policejní komisařství / hotel / krčma na 13. ulici / soud

Cliftonův převlek a pomůcky: Mr. Fleming, v podobě zcela jiné // kladívko

Anot: V St. Louis je otevřeno nové muzeum, hlídač Sutner při jedné noční prohlídce se psem narazí na muže schovaného ve skříni. Ten se nejprve vymlouvá a pak napadne hlídače. Psa, který ho pokouše, zabije brutálním způsobem jehlou do oka. Sutnera probodne a poté umlátí. V muzeu pak ukradne řadu věcí a odejde s hlídačovými klíči. – Ráno se nemohou zaměstnanci dostat do muzea, zavolají policii, kde je na návštěvě inkognito Clifton. Na místě prohlédne stopy a vcelku logicky popíše, co se stalo. Poté přizná, že vraha, který zabíjel jehlicí, sledoval od Chicaga; jmenuje se Costled. Aby zakryl své inkognito, dá Clifton do novin zprávu, že Clifton je nemocný a je doma v Chicagu – lidé si pak myslí, že je v St. Louis Nick Carter, i když zde vystupuje jako Mr. Fleming. – Za několik dní přijde za detektivem policista se vzkazem, že se má Clifton dostavit na jedno místo, kde na něj čeká ředitel policie. Jde tam s policistou, na místě se dostaví do krčmy, kde ranou obou paží omráčí jak policistu, tak hospodského. Byl to podvod, spoutá je a jde pro strážníka, ale když se vrátí, krčmář je osvobozen a dělá, že o ničem neví. Prohledají celý dům, ale žádné stopy, teprve časem najdou stopy po skrytých dveřích do sklepa. Tam je onen policista, čili Costled, který střílí po policii, ale je Cliftonem zneškodněn. U soudu se později přizná a je popraven, hospodský uvězněn.

DN1/159 Zjevení v noclehárně. / DN1 S [3]–32; DN3 S 3–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]; DN3 Sb8 [bez obálky] – Ree DN3/238

Incip: V nejspustlejší kdysi končině New-Orleansu, kde byly byty výhradně jen chudiny, povalečů, podvodníků a různých zlosynů, kromě těch, kteří ze všech jmenovaných těžili – otevřel podnikavý Američan Doods noclehárnu.

Klau: „Co Prozřetelnost usoudila mému synu, tomu ani člověčenstvo celého světa nebylo by mohlo zabránit!“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 14 / III., s. 22 / IV., s. 28 // DN3 I., s. 3 / II., s. 14 / III., s. 22 / IV., s. 28

Postavy: Doods / jeho žena / Percy Dufferin / John String, jeho sluha / Dick Graveston, námořník / komisař / Brigita Wellsová / lord Dufferin

Lokace: New Orleans: Doodsova noclehárna / místní policie / hřbitov / byt Johna Stringa / soudní síň

Cliftonův převlek a pomůcky: zchátralý oděv / jiná tvářnost

Anot: V Doodsově noclehárně, která je pověstná tím, že se v ní schází i nekalé živly, je v převleku Clifton a baron Dufferin. Detektiv ho doprovází na cestě po Americe, protože mladý anglický baron chce studovat nejnižší vrstvy lidské společnosti. Dojde k boxerskému zápasu s námořníkem, který vyhraje baron, a poté se společnost napije a rozhovoří. V noci se Clifton vzbudí a zaslechne něco o vraždě, ovšem poté opět usne, protože byl omámen nějakou látkou. Ráno najde mrtvého barona a u dveří neznámou zabitou dívku, oba jsou zardoušeni. Přijde policie a začne vyšetřování, mrtvá žena je bláznivá Brigita Wellsová. Vrah utekl oknem, když předtím dal do grogu uspávací prostředek. Podezřelý je námořník, se kterým se baron popasoval. Clifton se v převleku vrátí do Doodsovy ubytovny a nabídne se, že vyhubí krysy, které prý ohrožují sklepení noclehárny. Ve stoce najde mrtvolu námořníka, ohlodanou krysami. Muž byl nejprve oběšen, Clifton najde na místě žlutý knoflík, který zřejmě patřil vrahovi. – Do města přijede otec mrtvého Dufferina a Clifton obviní z trojnásobné vraždy sluhu Stringa, kterému patřil onen knoflík. Sluha se cynicky přizná a je popraven: chtěl prý pomstít smrt své milenky Jenny, za kterou byl zodpovědný baron.

DN1/160 Zločin v kapli hřbitovní. / DN1 S [3]–32, DN3 S 3–31 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky], DN3 Sb5 [bez obálky] – Ree DN3/239

Incip: Na hřbitově clevelandském slavili svátek Dušiček týměž způsobem, jak se světí v zemích evropských, obývaných katolíky.

Klau: A čtenáři znovu obdivovali se jeho důvtipu...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 14 / IV., s. 21 / V., s. 26 // DN3 I., s. 3 / II., s. 10 / III., s. 15 / IV., s. 21 / V., s. 26

Postavy: Lydie Bollingová-Youngmanová, zavražděná / Mr. Youngman / hrobník / Dr. Fowler / Dr. Smith / prof. Frederik Bridge, soudní lékař / policejní ředitel / Alice Joddasová, studentka lékařství

Lokace: Cleveland: hřbitov / policejní ředitelství / kavárna / byt Alice Joddasové

Cliftonův převlek a pomůcky: prostě oděný starý muž / Angličan Arthur Toppy, elegant / nspecifikované přestrojení za dr. Brayga z Liverpoolu

Anot: O Dušičkách zemře v kapli Lydie Youngmanová, která mivala problémy se srdcem. Její muž vypadá jako podezřelý, protože odmítne dát tělo zemřelé k pitvě a sám odjede truchlit do Evropy. Clevelandskému policejnímu řediteli přijde dopis psaný ženskou rukou, který doporučuje tajně provést pitvu těla mladé ženy - je zjištěno, že byla probodena tenkou, ocelovou jehlou. Policie odpoví na onen dopis, který si vyzvedne starý muž, což je převlečený Clifton, který do Clevelandu sledoval jednoho zločince. Vyzví okolnosti, polapí svého zločince a odjede do Chicaga. Když se Youngman vrátil, je zatčen a vyslechnut a Clifton přijde zpět. V přestrojení se vydá do baru a vyprovokuje studentku Alici Joddasovou k rozhovoru. Posléze ji navštíví a obviní ji, že ze žárlivosti zabila manželku pana Youngmana. Navíc Youngmana milovala platonicky a on o tom nevěděl. Clifton odejde a Alice napíše doznání a spáchá sebevraždu vypitím jedu.

DN1/161 Hlava pod balvanem. / DN3 S 3–31 * DET / DN3 Sb3, Sb8 [bez obálky] – Ree DN3/240

Incip: „Virginia City!“

Klau: Netušil tehdy, že se brzy tak vyznamená, že tím zastíní i slávu otcovu.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 11 / III., s. 20 / IV., s. 27

Postavy: průvodčí / mrs. Shermanová aka Clayton / dr. Léon aka William Sperry / E. Roof, povozník / stařena / Ware, šerif / lékař / dobrovolní policisté / Mr. Beard / Sylvan, farmář

Lokace: Virginia City: nádraží / hotel U měsíce / povoznictví // Sheridan: dům Mr. Bearda / údolí v okolí města

Cliftonův převlek a pomůcky: John Sperry, slepec / důlní inženýr z Nebrasky

Anot: Do Virginia City přijedou tři cestující: slepý stařec s mladším mužem (Clifton a syn) a paní Shermanová. Jsou na místě varováni ustanovením šerifa ohledně přečinů – kdo je po druhé chycen, může být z města vyobcován. Muži prý hledají jistého Harberta Newmana kvůli dědictví, a ubytují se v hotelu U měsíce. Domluví se s paní Shermanovou, která nabízí informace o náboženské sektě, na dalším setkání. Zároveň si uvědomují, že je chce evidentně okrást o jejich majetek. Žena jim dá jakýsi prášek na lepší spánek, který vymyslel její nebožtík manžel. Oba muži jej naoko spolknou, ale na pokoji si o Shermanové řeknou, že je velmi podezřelá a je pravděpodobně ve spojení s podezřelými Mr. Beardem a Mr. Sylvanem (o nichž se ale čtenář dozví spíše náhodou). Nastraží na ni past v podobě falešné listiny a naoko dělají, že spí. Shermanová se vplíží do jejich pokoje a ukradne nastraženou listinu. – Ráno odejde Shermanová za povozníkem Roofem a chce odvézt do města Sheridan. Roof ji napadne po cestě, Shermanová povozníka zabije a nastraží vše jako nehodu, při které ona sama na oko zahyne. Sama pak pozoruje příchod šerifa a ohledání místa a poté dojde do Sheridanu, kde se setká s Beardem. – K Beardovi přijede den na to farmář Sylvan a dva muži v černém, prý důlní inženýři z Nebrasky (oba Cliftonové). Hledají Bearda, jenž je nezvěstný. Přijede jeho bratranec Clayton, kterému se Clifton představí a vysvětlí vše: Sylvan a Beard měli mezi sebou majetní spor ohledně dolu, který prý patřil Sylvanovu dědovi. Existovala darovací smlouva, jež se našla po letech v Chicagu. Clifton se nabídl, že smlouvu doručí Sylvanovi a popíše setkání s paní Shermanovou. Smlouvu chce Sylvan přenechat Beardovi s pětiprocentní účastí na dolování. – Po týdně je nalezena zohavená mrtvola bez hlavy, podle oblečení je to Beard. Hlava samotná je ukrytá pod velkým balvanem. Je zatčen Clayton, který se převlékl za Shermanovou a zabil posléze i Bearda. Clifton dostal zprávu, že Clayton má skvělé imitátorské nadání, ale také tik, který měla i Shermanová. Muž je odsouzen k trestu smrti.

DN1/162 Tajemství zasypané studně. / DN1 S [3]–31; DN3 S 3–31 * DET / DN1 Sb3 [bez obálky], DN3 Sb8 – Ree DN3/241

Incip: V policejní separaci chicagské spáchána byla sebevražda.

Klau: „Tajemství zasypané studně bylo objeveno; avšak z části přec jen zůstalo tajemstvím!“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 15 / III., s. 19 / IV., s. 24 // DN3 I., s. 3 / II., s. 15 / III., s. 20 / IV., s. 24

Postavy: Lackman, strážník / opilec / Mr. Walking / domovník / bankéř / Charles Eyrman, hrbatý vozka / Mr. Graymont / Mary, jeho dcera / Mr. Bulner, její nápadník aka John Budger / Mr. Whiteman / Welson / Sorel

Lokace: Chicago: bar na 64. avenue / separace / policejní ředitelství / Cliftonův byt / protější dům / bankéřův byt // Wyoming: Latham: Graymontova farma / Whitemanova farma

Cliftonův převlek a pomůcky: Mr. Belham, slušně oděný muž, obchodní cestující z New Yorku

Anot: Při rvačce je zatčen opilý muž, který je ráno nalezen oběšený v cele. Po zemi je řada poházených papírků, na nichž je šifra. Walking je předá Cliftonovi jako odborníkovi na šifry. Doma detektiv vyřeší vše a přečte si zprávu o tom, že někomu spadly peníze do studně na Whitemanově farmě ve Wyomingu, zároveň je tu i zmínka o Graymontově farmě. Když nese Clifton rozluštěnou zprávu k Walkingovi, kdosi mu ji na ulici vyrazí z ruky a ukradne. Při pohledu z okna zjistí, že ho kdosi sledoval z protějšího domu: podle domovníka to byli dva neznámí muži, kteří si prý chtěli jen namalovat kousek ulice z výšky. Při prohlídce separace najde Clifton z půlky přerézané mříže na okně: oni dva muži zřejmě sledovali neznámého a chtěli se dostat k němu. Opilec je uviděl, roztrhal papír s šifrou a pak se „v nepřičetnosti“ oběsil. Pravděpodobně šlo o jistého Jacka, kterému byla šifrovaná zpráva adresovaná, ovšem není potvrzeno nic. – Po čase vyšetřuje Clifton defraudaci v bance: bankéřův bratranec John Budger prý utekl s penězi do Wyomingu na jakousi Graymontovu farmu. – Ve stanici Lathan

vystoupí obchodní cestující Belham (Clifton), který shání povoz na Graymontovu farmu. Svezí ho hrbatý vozká Eyrman, který prozradí leccos o životě na farmě. Na místě se Belham seznámí s rodinou farmáře, s jeho dcerou Mary a jejím nápadníkem Mr. Bulnerem. Belham / Clifton zůstane na farmě pod falešnou záminkou a osloví Bulnera jménem Budgerovým; zároveň prozradí také svou totožnost. Budger se přizná, že dlouhodobě miluje Mary a kvůli tomu zpronevěřil peníze svého bratrance. Clifton mu přislíbí pomoc a Budger mu prozradí, že před časem našel Graymont na svých pozemcích těžce raněného muže, který zemřel. Před smrtí stačil poslat dopis jakémusi Jackovi Rademakovi. Dvojici pomůže i vozká Eyrman. – Další den dojede Clifton a Eyrman k sousednímu farmáři Whitemanovi. Zde prý jsou dva inženýři ze San Franciska, kteří prý na místě hledají stopy zlata. Je jasné, že hledají studnu, která byla zmíněná v šifrovaném dopise. V noci (neboť Clifton s Eyrmanem zůstanou na noc) jdou hledat oba inženýry. Ti však Cliftona omráčí a odzbrojí; najdou zlato, zabijí Eyrmana, ale Clifton je včas zastaví a zastřelí: jsou to nebezpeční zločinci jménem Welson a Sorel, kteří prý zmizeli z Chicaga. Muž, který poslal Jackovi Rademakovi šifru, zabil prý na místě jakéhosi Angličana a zároveň byl zraněn, takže mu ukradené peníze a zlato spadly do studně. Doplazil se na místo ke Graymontovi a tam zemřel. Rademak byl muž, který se oběsil v kriminále. Onen Angličan zůstal neznámý, stejně jako jeho vrah. Budger se nakonec oženil s Mary.

DN1/163 Strašná noc dušičková. / DN3 S 3–31 * DET-SF / DN3 Sb5, Sb8 [bez obálky] – Ree DN3/242

Incip: Ranní poštou došlo Léonu Cliftonovi několik dopisů, jež přehlédl jenom povrchně.

Klau: Kdykoliv slavila se památka dušiček, vždy vzpomněl si Clifton na strašnou noc dušičkovou, jež vyžádala si oběti po prvé v Texasu a později v San Francisku.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 15 / III., s. 25 / IV., s. 21 / V., s. 26

Postavy: James Covent / dr. Léon / Harry Owen, účetní / Mr. Smith aka Lovson / Vilém Bergenhold, německý pastor aka elegán aka Burney / Coventova manželka / jejich dva synové a dcera / hoteliér / doktor / policejní ředitel v San Francisku

Lokace: Chicago: Cliftonův byt / Coventův dům na 5. avenue / restaurant / 27. ulice / Burneyův byt // San Francisco: hotel / policejní ředitelství

Cliftonův převlek a pomůcky: nespecifikovaný převlek

Anot: Cliftonovi napsal boháč James Covent, který potřebuje poradit. Clifton v převleku přijde druhý den ke Coventovi – kdosi boháčovi posílá dopisy obsahující větu „Pamatuj na noc dušičkovou!“. Covent byl kdysi v Texasu zapleten do krádeže diamantů a vraždy několika lidí. Jednalo se o rodinu lichváře Morimona, kterému Covent dlužil peníze. Ve stejné době ovšem on sám zabloudil v pustině a našel váček s diamanty a dopisem umírajícího, který je odkazoval nálezci. Vraždu Morimona chtějí svést místní na Coventa, ale alibi mu poskytne zálesák Jack Ripper, který ho viděl daleko od místa činu. To vše se událo o dušičkách. Po devíti letech se kdosi snaží připomenout Coventovi, ale není jasné, kdo to je. Clifton pomůže Coventovi, aby přesídlil inkognito (jako Brown) i s rodinou na nějakou chvíli do San Franciska. Zde se seznámí s pány Smithem a Bergenholdem, kteří se tváří jako jejich přátelé, ovšem v den dušiček rodinu uspí a pomocí speciálního vynálezu se dostanou do pokoje Coventových a celou rodinu zabijí. Covent se posléze probere, ale je šílený a postřelí již mrtvé. Smith a Bergenhold se nabídnou, že dojdou pro policii a zmizí. – Clifton přijede do San Franciska i s dr. Léonem. Covent je uzavřen v blázinci. – Zpět v Chicagu pronese detektiv ve společnosti, že podobným přístrojem se do různých dveří dostali před časem lupiči Burney a Lovson, kteří prchli před jedenácti lety z vězení. Při vyslovení těch jmen na sebe upozorní jeden elegán, kterého Clifton poté pronásleduje, dojde k přestřelce a neznámý se ukryje do sklepa jednoho domu. S pomocí policie je muž zatčen, má u sebe Coventovy hodinky – je to Burney. Ten zabil Lovsona kvůli penězům, oba se o Coventovi dozvěděli,

když sami chtěli oloupit lichváře Mortimona. Kdo ovšem zabil lichváře není zjištěno nikdy. Burney je popraven a Covent zemře v blázinci.

DN1/164 Katův syn – vrahem. / DN3 S 3–31 * DET / DN3 Sb8 [bez obálky] – Ree DN3/243
Incip: V San Franciscu zemřel popravčí mistr Grass – krátce po té, když z vůle zákona dopomohl třicátému delikventu na onen svět.

Klau: Teprve, když ve svých „Pamětech“ psal o katovu synu-vrahu, tajemství ono prozradil.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 8 / III., s. 15 / IV., s. 20 / V., s. 28

Postavy: Jean Martel, popravčí / Oliver Groves, ředitel sanfranciské policie / pošťák / Mr. Greenold / manželé Startovi / Charles Roladn, muž silné postavy / Harry Down, hubený ryšavec / Izák Landes / detektiv Nurs / detektiv Litton / detektiv White

Lokace: San Francisko: policejní úřad / 100. avenue, dům č. 5 / dělnická jídelna / 67. ulice, dům č. 10 / Varieté / krčma U velblouda / 73. ulice / 59. ulice, dům č. 24 / vinárna / pustá ulice / 16. ulice, dům bankéře Klingmana / popraviště

Cliftonův převlek a pomůcky: starý podomní prodavač / slušně oděný muž

Anot: V San Francisku shánějí nového popravčího, kterým se stal lyonský kat Jean Martel. Ten do Ameriky přijel hledat svou někdejší lásku, která ovšem zemřela, ale zanechala po sobě syna. – Do Friska přijede Clifton, který má pomoci policejnímu řediteli Grovesovi vypátrat zločineckou tlupu. Pachatelé nosí černé masky a jsou ozbrojeni speciálními zbraněmi. Grovesovi přijde výsměšný dopis, informující o další loupeži. Clifton zjistí, že na zadní straně dopisu se zčásti obtiskla adresa jiného dopisu. Jde proto na 100. avenue a pomocí pošťáka určí bydliště jakéhosi Greenolda, kterého navštíví v převleku za podomního prodavače. Sleduje ho po městě a pak zjistí, kde bydlí jeho přátelé, s nimiž se Greenold sešel. Při sledování ho ovšem muži přepadnou a v jedné pusté ulici oběsí. – Je vyloupen dům bankéře Klingmana, zabito pět lidí (s nimi též detektiv Black, detektiv White je jen zraněn), Clifton je nezvěstný. Dav je rozhořčen nad prací ředitele Grovese, přijde Clifton, který prozradí, že skoba, na kterou byl pověšen, vypadla ze zdi a tím se zachránil. Dovede policii ke čtyřem mužům, které zná, ta je zatkne a na místě najde i kradené věci. Muže má popravit kat Martel, který je gilotinuje, ale poté, co popraví jejich šéfa Charlese Rolanda, si sám vezme život – jak zjistí den před popravou, Roland byl jeho syn. Všechny majetek odkáže kat Cliftonovi.

DN1/165 Tajemný případ Cliftona mladšího. / DN1 S [3]–31; DN3 S 3–31 / A * DET-SF / DN1 Sb3 [bez obálky]; DN3 Sb8 [bez obálky] – Ree DN3/244

Incip: Dr. Léon Clifton posnídal ze velikého neklidu.

Klau: Sám Léon Clifton posléze uznal, že případ ten zůstane asi navždy skutečně tajemným, ne zcela vysvětlitelným...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 16 / IV., s. 24 // DN3 I., s. 3 / II., s. 8 / III., s. 16 / IV., s. 24

Postavy: dr. Léon Clifton / mrs. Cliftonová / neznámý muž / kočí / vrátný v sanatoriu / bezejmenný hypnotizér / dr. Holman / Mr. Walking / Eliza Holmanová, dcera lékaře / služebnictvo v sanatoriu / zakuklenec, pravděpodobně jménem Bigles / neznámá žena / sedm zakuklených mužů

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / sanatorium dr. Holmana / policejní ředitelství / letohrádek na okraji Chicaga

Cliftonův převlek a pomůcky: nespecifikované nalíčení „k nepoznání“

Anot: Cliftonův syn, dr. Léon, dostal dopis, ve kterém mu Clifton sděluje, že je po úrazu hospitalizován v sanatoriu dr. Holmana. V sanatoriu však čeká neznámý muž, který dr. Léona i Holmana zhypnotizuje. Dr. Léon jde podle příkazu do letohrádku na okraj města, kde je uzamčen ve sklepení. – Mezitím Clifton marně hledá svého syna: večer předtím byl v Haldově restauraci, kde sledoval obchodníky s lidským masem. Byl však uspán neznámým

přípravkem a probudil se až druhý den, kdy byl dr. Léon již v zajetí. – Dr. Léon je v domě zakukleným mužem vyzván, aby provedl operaci na starší ženě: je potřeba, aby ji vyřízl jazyk. To byl důvod, proč byl dr. Léon unesen do vilky. Dr. Léon odmítne, navíc najde ve sklepní místnosti koncept dopisu, který prozrazuje, že v domě pracuje skupina únosců, které sledoval Clifton v restauraci. Další den jeden ze zakuklených mužů ženě jazyk uřízne a dr. Léon se musí postarat aby nevykrvácela a aby se rána zahojila. – Po nějakém čase se náhodou propadne část podlahy ve sklepení, kde je dr. Léon držen; uprchne ven přes starou stoku, přivede pomoc, ale dříve než se všichni dostanou k domu, ten vyletí do povětří. Na místě se najdou pozůstatky po osmi mužských tělech a jedna ženská ruka. I přes pátrání se nezjistí nic: hypnotizér, kterého zakuklenci využili, zemřel na mrtvici. Letohrádek původně patřil boháči Ringerovi, který jej pronajal jakémusi Biglesovi. V domě byla zásoba dynamitu a podle všeho ji zapálila ona starší žena, jejíž totožnost se nepodařilo odhalit.

DN1/166 Pomsta krotitelky lvů. / DN1 S [3]–31 / A * DET / DN1 NKF

Incip: „Master, venku stojí jakýsi muž a nedá se odbýti.

Klau: Zločin krásné miss Virginie zůstal veřejnosti utajen.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. [13] / III., s. [17]

Postavy: Pavel, Cliftonův sluha / John Taylor / miss Virginie aka Maud Taylorová (Reclusová) / Mr. Burnham / Cliftonova rodina (zejména dr. Léon) / návštěvníci zvěřince / policie

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / 60. avenue, Welcomova hospůdka / Burnhamův zvěřinec / hřbitov

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Ke Cliftonovi přijde šilhavý hrbáč, který nevzbuzuje sympatie detektivova sluhy. Je to krmič zvěře v Burnhamově menažerii, jménem John Taylor. Jeho sestra je překrásná krotitelka sedmi lvů, Viktorie (vlastním jménem Maud Reclusová). Jí dělá milostné nabídky majitel zvěřince a několikrát ji chtěl i v noci přepadnout. Taylor dívku chrání, Virginie nechce odejít z cirkusu kvůli milovaným lvům. Burnham ji ovšem znásilní a Virginie mu slíbí krutou pomstu: její bratr nechce, aby se dostala do vězení a proto přišel za Cliftonem, aby zabránili společně možnému násilí. – Společně se sejdou v malé hospůdce, dívka ovšem tvrdí, že chce donutit Burnhama, aby si ji vzal za ženu. Jakýkoliv útok na něj by jinak znamenal zavření cirkusu a ztrátu jejího zaměstnání. Detektiv jí ovšem nevěří. – Cliftonova rodina navštíví ten večer zvěřinec a je svědkem řady čísel se zvířaty. Na závěr přivede miss Virginie do lví klece pana Burnhama. Ten oznámí jejich zasnoubení, ovšem potom se na něj vrhnou lvi a rozsápají ho. Virginii se podaří je vyvést ven z klece. – Po pohřbu zdědí Virginie celý zvěřinec. Připraví další vystoupení, na kterém otráví všechny lvy masem, v němž je cyankáli, a sama se zastřelí. Clifton jí totiž před představením poslal lístek s tím, že ví, že Burnhama schválně nechala roztrhat zvířaty (nalákala je na krvavý kapesník, který mu dala do tajně kapsy). Virginie mu před sebevraždou nechá soukromý vzkaz: Burnhama nenáviděla a přiznala se. Nechce, aby se o jejím činu dozvěděla veřejnost; Clifton si vše nechá pro sebe a případ je zhodnocen jako nešťastná náhoda a deprese po smrti snoubence. Zvěřinec rozprodá Taylor, který posléze odejde do světa.

DN1/167 Strašidlo v nemocnici. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 NKF [bez obálky]

Incip: Byla noc.

Klau: Mrs. Rollingová ve vyšetřovací vazbě se oběsila.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 14 / III., s. 21 / IV., s. 28

Postavy: pacienti v nemocnici / miss Mary Firstová, ošetřovatelka / Gribbon, ředitel nemocnice / vrátný / posluha / ošetřující lékař / sestry / mrs. Rollingová, vrchní sestra /

ošetřovatelky / Brigita Longová / doktor Dear / Mr. Walking / dva detektivové / nemocný / Browman, detektiv

Lokace: Chicago: nemocnice / policejní ředitelství / Holmanovo sanatorium / vazba

Cliftonův převlek a pomůcky: obuv co nepůsobí hluk

Anot: V noci se v chicagské nemocnici objeví na chodbě bílá postava, zdvihající ruku: připomíná nadpřirozený jev a jeden z pacientů omdlí. Sestra Mary, která měla mít službu, usnula a objevila až omdlelého muže. Ředitel nemocnice Gribbon nařídí vyšetřování, jestli někdo náhodou nevníkl do budovy. Nic se nenajde. – Po čase na chodbě nemocnice přepadne kdosi zahalený v bílém jednu z ošetřovatelek, Brigitu Longovou a něčím ji uspí. Nikdo se ovšem nenajde. – Po čase zavolá Walkinga ředitel Gribbon: kdosi napadl noc předtím sestru Mary, která podlehla zranění. Na levé straně šíje měla vpich jehly a do těla jí byl vpraven jakýsi jed. Clifton si myslí, že jde o akt pomsty a že ono „strašidlo“ je součástí nemocničního provozu. – Detektiv Browman přijde s tím, že Mary zabil ředitel Gribbon, když se do ní zamiloval, ovšem Clifton si myslí, že to bylo jinak, i když Gribbona nevyklučuje z účasti na celém podvodu se strašidlem. Při konfrontaci nemocničního personálu je podezřelý Gribbon, jenž přizná, že Mary miloval i to, že má přístup k lékům, které ji mohly ohrozit, ale zároveň prozradí, že trpí somnambulismem a že je tedy možné, že něco z toho co se stalo má na svědomí. Gribbon odjede na léčení a o nemocnici se stará paní Rollingová. – V nemocnici opět straší, což dokazuje, že za tím není Gribbon. Clifton se vydá sám pátrat po strašidlu. Stráví v nemocnici několik nocí, až chytí při činu paní Rollingovou. Ta se přizná: uspávala své kolegyně a zabila slečnu Mary, protože na ní žárlila a chtěla, aby si Gribbon vzal ji. Ve vazbě se pak žena oběsí.

DN1/168 Bratrstvo „Černé dýky“. / DN1 S [3]–31; DN3 S 3–[31] / B * DET / DN1 NKF [bez obálky]; DN3 Sb8 [bez obálky] – Ree DN3/245

Incip: Když policejní hlídka, procházející za temné noci ulicemi chicagskými, blížila se k 18. avenue, zaslechla zoufalý výkřik: „Pomoc!“ – a hned na to jakoby kvapně utíkalo několik lidí.

Klau: Mr. Walking, chtěje si trvale udobřit Cliftona, dal do novin zprávu, jež všechno podle pravdy líčila – a Clifton byl zase slaven.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 16 / IV., s. 21 // DN3 I., s. 3 / II., s. 11 / III., s. 17 / IV., s. 22

Postavy: strážníci / komisař / lékař / soudní komise / pokladní / Joë Seyvald, správce / Mr. Walking / domovník / Rolls, advokát / Malton, soudce / detektivové / mrs. Cornová / komisař Bellham / komisař Ayrton / Daniel Corn / Nathan Blockman, mužík / dr. Léon

Lokace: Chicago: 18. avenue, dům č. 12 / komisařství / restaurant / administrace / Mac Kinleyův byt na 27. ulici / 63. ulice, Cornův hostinec

Cliftonův převlek a pomůcky: nepravý vous a vlásenka

Anot: Na ulici je nalezen elegantně oděný mrtvý muž. Je zabitý černou dýkou zvláštního tvaru. Jedná se o majitele obchodního časopisu Oil, Mac Kinleye. Při ohledávání se nenajdou klíče od administrace časopisu, prohledán je i byt, ale není nalezena žádná stopa. Clifton je v Evropě s rodinou, nikdo neví, co mají v tomto případě dělat. – Je vyloupena pokladna advokáta Rollse, ovšem zmizel jen dopis určený Walkingovi. – Dva starší pánové prohledají Mac Kinleyův byt, v hodinách najdou několik papírů, které si vezmou, poté zapečetí dveře a odejdou. Domovník to nahlásí Walkingovi, který najde pečeť v pořádku, ovšem problém je v tom, že soudce nepovolil novou prohlídku bytu. Walking dostane dopis psaný foneticky, který výsměšně oznamuje že je policie neschopná. Po čase mu přijde další dopis, který informuje o jistém Bratrstvu černé dýky, sdružení nebezpečných zločinců, které přepadává a vraždí bohaté turisty. Schází se čtyřikrát ročně vždy 3., tentokrát to bude 3. října v Chicagu v hostinci Daniela Corna. Walking si myslí, že ho varuje snad bývalý člen tohoto Bratrstva. Ředitel přizná, že měl před odjezdem Cliftona malou práci o práci policie. – Policie sleduje Cornův

hostinec, dojde k přestřelce, řada policistů je zraněna dýkami, je zabit šéf Bratrstva, trpaslík Nathan Blockman. Mac Kinley byl členem Bratrstva, ale chtěl ho zradit a uložil dopis u advokáta Rollse. Na policii přijdou dva muži, kteří poslali informace o Bratrstvu a kteří se „vloupali“ do bytu: je to Clifton a syn. Byl to prý jen důkaz toho, že policie nezvládne bez Cliftona nic.

DN1/169 Poslední skok akrobatův. [DN2 na titulní straně též Poslední skok akrobatův; DN6 pod názvem Posledný skok akrobatov] / DN1 S [3]–31; DN2 S [3]–30; DN6 [3]–30 / B * DET / DN1, DN6 NKF; DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/3 – DN6/4 (Posledný skok akrobatov)

Incip: DN1, DN2 „Jsem k službám, mistress!“ / DN6 „Som k službám, mistress!“

Klau: DN1, DN2 Vrátil se s matkou do Chicaga, kdež Léona Cliftona bohatě obdarili – a do smrti byli mu vděční za jeho příspěvní. / DN6 Vrátil sa s matkou do Chicaga, kde Leona Cliftona bohato obdarili – a do smrti mu boli vďační za jeho prispenie.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 17 / IV., s. 22 / V., s. 27 // DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 16 / IV., s. 21 / V., s. 26 // DN6 I., s. [3] / II. [omylem jako III.], s. 8 / III., s. 16 / IV., s. 20 / V., s. 26

Postavy: Mrs. Haslucková, vdova po milionáři / Mr. Gerson aka Jiří Halsuck, její syn a cirkusový artista / hrbáč / Dill, krčmář / Mr. Storman / Mr. Brown / Dellova služka / Mrs. Cliftonová / Mr. Walking, policejní ředitel / Watt, spolupracovník Jiřího Halsucka

Lokace: Chicigo: dům mrs. Hasluckové / Dillova krčma na 16. avenue / St. Louis: nemocnice / Barabiniho cirkus

Cliftonův převlek a pomůcky: chudobně oděný muž, zarostlý černým vousem / otrhaný muž s černou páskou na oku / odporně vyhlížející muž // gumové podešve, připevněné k obuvi

Anot: Jiří Halsuck odejde z domova otce-milionáře, protože touží být cirkusovým artistou. Matka po něm vyhlásí pátrání, spojené s tučnou odměnou, a když se jí ozve krčmář Dell, dá to na vědomí Cliftonovi. Ten je při svém pátrání polapen bandou kolem Della a oběšen, ovšem i z toho se dostane. Mezitím odjíždí vdova Haslucková do St. Louis, kde její syn vystupuje pod jménem Gerson jako artista v cirkusu. Na poslední chvíli se na místo dostane Clifton, Gerson/Hasluck je sice svým pomocníkem Watterem sražen z koně a zraněn, ale přežije. Banda kolem krčmáře Della je zatčena a usvědčena.

DN1/170 Hrob v opuštěném domě. [DN1 na titulní straně též Hrob v opuštěném domě] / DN1 S [3]–31; DN3 S 3–30 / A * DET / DN1 NKF; DN3 Sb5 [fragment, bez obálky], Sb8 [bez obálky] – Ree DN3/246

Incip: Chicagská policie byla upozorněna, že starý, jednopatrový dům, stojící na obvodu města a patřící Jonáši Gormanovi, zdá se býti již od několika dní úplně opuštěn. –

Klau: Clifton nazval ve svých „Pamětech“ tyto příhody „událostmi, jež zní jako výmysl, jež však jsou doslova pravdivé.“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. [13] / III., s. [20] // (3) I., s. 3 / II., s. 13 / III., s. 20

Postavy: Ayrton, komisař / Harvey, strážník / Mr. Walking / doktor Swift / miss Duncanová / Jacques Riverton aka Robert Mack / kapitán Duncan / William Bucking / Feller, advokát / Jonáš Gorman

Lokace: Chicago: dům Jonáše Gormana / hotel posledního řádu / vězení / sklepení // New York: byt paní Duncanové

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Podivín a samotář Jonáš Gorman o sobě nedává vědět. Policie prohledá jeho dům a ve sklepě najdou dva hroby. Komisař Walking s Cliftonem přijdou na místo a nechají odkryt hlinu. V prvním hrobu je nalezena mladá žena, jejíž lebka byla proražena motykou, ve druhém už jsou jen kosti, ovšem lebka nese znaky stejného zranění. Clifton najde při

prohledávání domu medailónek s podobenkou staršího muže. Při hledání pohřešovaných padne stopa na Lydii Duncanovou, která utekla z New Yorku před třemi lety pravděpodobně do Chicaga. Teta Lydie přizná, že dívka odešla s jejím tajným milencem, o němž nikdo nic nevěděl, jen že měl jedno rameno výš než druhé. Clifton se přimluví u jednoho boháče, aby miss Duncanovou finančně podpořil a pak se vrátí do Chicaga. Zde po čase uvidí muže s levým ramenem výše než pravé. Je to Jacques Riverton z Filadelfie, který jeví zájem o Gormanův dům, prý ho zajímají místa zločinu. Clifton Rivertona navštíví v hotelu a ten se přizná, že se jmenuje Robert Mack a že kdysi s Lydií utekl do Chicaga, ale ona zde zmizela. Mack je uvězněn, ale k ničemu se nepřizná. – V New Yorku se objeví náhle otec Lydie, kapitán Duncan, považovaný za mrtvého. Sejde se s Mackem, ale ani on nezjistí nic nového. – Policejní hlídka uslyší jednoho dne zoufalý výkřik z Gormanova opuštěného domu. Druhý den tam přijde Clifton s komisí a najdou zabitého mladého muže. Je to zhýralec William Bucking: podle stop se s kýmsi ubytoval pod jménem Black a Brown, ale pan Brown zmizel. – Advokát Feller má u sebe v úschovně dopis od Buckinga, který má předat Walkingovi: slyšel přes zeď, jak Gorman komusi vyhrožuje, podle všeho předtím zabil svou hospodyní paní Welsovou (druhé tělo ve sklepě). Bucking Gormanu vydírá a dozví se, že Gorman zabil také dívku, kterou měl dlouhodobě jako vězenkyni. Je jasné, že Gorman Buckinga usmrtil, ale ten předtím uschoval svůj dopis, aby dokázal případnou Gormanovu vinu. – Clifton prohledá stoku poblíž Gormanova domku a najde tam muže ukrytého, přemůže ho a je usvědčen a popraven. Mack je propuštěn a navíc se zjistí, že Lydie Duncanová žije – byla prodána do Turecka jako otrokyně. Gorman zabil dceru kuplířky, která ukradla Lydii medailonek. Svatba vše završí...

DN1/171 Krvavý křest o půlnoci. / DN1 S [3]–31 * DET / DN1 Sb7 [bez obálky] – Ree DN3/205

Incip: Nenajdete v celém světě služebníka, jenž by z domu, kde jest zaměstnán, aspoň někdy něco nevněsl.

Klau: Kolping i manželé Goddenovi bohatě odměnili Cliftona, jenž svým návrhem uchránil nešťastného zlosyna potupné smrti na popravišti...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. [15] / III., s. [23] / IV., s. [27]

Postavy: Viktor Kolping, milionář / jeho manželka Mary / jejich dítě / otec Mary, cidič bot Swift / jeho manželka / kněz / lékař / Mr. Walking, policejní ředitel / Artur Godden / John Godden, velkopřemyslník a jeho bratr / Alice Maradová, zavražděná panská v domě rodiny Goddenů / kuchařka / lokaj / Matthews, Cliftonův sluha / dr. Léon Clifton

Lokace: Chicago: palác Viktora Kolpinga na 3. avenue / policejní ředitelství / dům rodiny Goddenových / Cliftonova pracovna

Cliftonův převlek a pomůcky: Whitboy, chicagský boháč

Anot: Podivínský milionář Viktor Kolping si najde chudou ženu a povije s ní dítě. To chce pokřtít přesně o půlnoci v den, kdy zemřel Koplíngův otec. Na křest se sjede chicagská smetánka a losem je vybrán Clifton, aby pokřtil Kolpingova syna. Při křtu je dítě polité krví – Clifton ale zalže a řekne, že to nebyla lidská krev a že šlo o nezapný žert. Začne pátrat a najde lahev, v níž byla původně krev. – Na policejní ředitelství přijde Artur Godden, aby oznámil vraždu panské Alice Maradové, která je nalezena ve sklepě jejich domu. Tělo je zardoušeno a pak probodnuto, Clifton pátrá a najde v Goddenově sídle lahev stejného tvaru, jaká byla nalezena v Koplíngově domě. Koplíngovi a policii dojde anonym, který informuje o krvavém křtu, i když tato informace byla tajná. Ke Cliftonovi přijde Godden, který se z novin dozvěděl, že Maradová měla milence; po odchodu Clifton omdlí, ale je včas zachráněn sluhou Matthewsem. V převleku pak Clifton zajde za Arturem Goddenem a obviní jej, že byl milencem Maradové a že se pokusil Cliftona otrávit práškem, který rozsypal po místnosti při své návštěvě. Godden se brání, Clifton jej přemůže a nálezem několika dopisů se dokáže, že

Goddenovi Maradová vyčítala, že si vyhlídl mladou manželku Kopingovou. Godden mladou posluhovačku zabil, odebral jí krev a tu vpašoval na křtiny. Po čase, kdy byl Godden uzavřen v blázinci, si tento v záchvatu přetrhal tepny na rukách a vykrvácel.

DN1/172 Tajemství zámecké věže aneb Mezi sovami a netopýry. / DN1 S [3]–30 / A * DET-F / DN1 Sb3 [bez obálky]

Incip: „Aj dopis z Anglie!“

Klau: Oba Cliftonové byli skvěle odměněni, načež se vrátili do Chicaga, kde je už zase čekala naléhavá práce.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 16 / IV., s. 27

Postavy: dr. Léon Clifton / policejní ředitel / Edvin Rockmount, baron / J. Amooore aka Viktor / Altruit, správce panství / John, sluha

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / Londýn: hotel Providence na Trafalgar Square // Devonshire: vlaková stanice / Rockmountovo panství

Cliftonův převlek a pomůcky: O’Grady, obchodník, vzezření skutečného Yankee / londýnský profesor Gerbson, muž úctyhodného vzezření // kaučukové podešve

Anot: Cliftonovi přijde dopis z Anglie, jehož pisatel chce, aby detektiv přijel do Londýna. Rukopis je detektivovi povědomý, zřejmě je to J. Amooore, jenž se chce pomstít. Před lety Amooore zavraždil v Chicagu vdovu Bryanovou a i když byl uvězněn, uprchnul z vězení. Dr. Léon varuje otce, aby nejezdil sám. – V Londýně se Clifton ubytuje jako americký obchodník O’Grady. Na pokoji jej navštíví baron Edvin Rockmount, autor dopisu, který má problémy na svém hrabství v Devonshiru. V osamělé věži píše zásadní vědecké pojednání, ovšem jednoho večera se u dveří objevila zničehonic lidská lebka. To se opakovalo pětkrát, vždy doprovázeno zvláštními zvuky. Dohodne se s Cliftonem, že detektiv přijede na hrabství a vyzkoumá, co se děje. – Clifton v převleku dojde společně s baronem na panství. Prohledá místo a rozhodne se zůstat ve věži, hlídat a při tom psát své Paměti. Po několika dnech uslyší u dveří šramot a podivné zvuky. Za dveřmi však nikdo není, pouze nová lebka, která má v dutině útržek papíru s několika rozmazanými slovy. Když začne papír zkoumat, padne do zvláštní strnulosti. Po chvíli muž se škraboškou, celý v černém, vyřeže ve dveřích otvor a vstoupí. Sváže Cliftona, prohledá ho a sebere papírek zpět. Detektiv vše vidí, protože papír byl napuštěn „*tekutinou, jejíž vdechování působí strnulost, aniž by však porušilo vědomí*“. Muž odnese Cliftona do podkroví věže: je to baron, který se přizná, že vystupoval dříve jako Amooore. Nahrne kolem Cliftona prach, násilně mu otevře ústa a vzpříčí mu v nich doutníkovou špičku. Pak mu začne prach sypat do úst, aby ho udusil. Kdosi však přijde na věž a barona zabije. Je to dr. Léon, který měl o otce obavy a sledoval ho až na místo. V baronově kapse se najde speciální pilka i trubka zvláštního tvaru, která vyluzuje ony podivné zvuky. Překvapením je, že na hrabství je doopravdy Edvin Rockmount, za kterého se Amooore jen vydával. Amooore byl vlastním jménem Viktor a byl Edvinův nevlastní bratr, nápadně mu podobný. Dopisy Cliftonovi psal Edvin, ale vyzvedl ho už Viktor. Mrtvolu uloží oba Cliftonové do rodinné hrobky: Viktor chtěl vypudit Edvina z rodinného sídla a proto ho děsil lebkami.

DN1/173 Podkopaný palác. / DN1 S [3]–31 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/209

Incip: Ve vinárně Hobsonově seděl Léon Clifton u osamělého stolu a četl večerní listy.

Klau: „Však ještě podivnější nápady může mít milionář – bývalý!“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 16 / IV., s. 21 / V., s. 26

Postavy: Saltman / Plumpson / Lurie / Mr. Walking / dr. Léon / mrs. Gouldová / posluha č. 20 / James Barnes / dělníci / policie / rodina Andrewsových

Lokace: Chicago: Hobsonova vinárna / pustá ulička / Cliftonův byt / Andrewsův palác / Barnesův domek / soud

Cliftonův převlek a pomůcky: Blockhard, prostě oděný muž úctyhodného vzezření: dlouhé, jako mléko bílé vlasy, obličej zarostlý stříbrošedým vousem, jenž spadal mu hluboko k pasu

Anot: Do vinárny přijde několik hostů, kteří vyzvídají na Cliftonovi nějaké pikantnosti z detektivní praxe. Jeden z mužů, Lurie, vypráví o paláci rodiny Andrewsových, která žije dlouhodobě v Asii: jejich soused, John Porter, slyšel v noci rány, jako když kope motykou ve sklepe. Dům je opuštěný, a tak společnost přesvědčuje Cliftona, aby zapátral, co se děje. Cestou domů detektiva někdo přepadne a omráčí; najdou ho teprve po několika hodinách. Za dva dny se za ním zastaví Walking, aby zjistil co se stalo. Nic se však neví, snad jen že možná někdo slyšel společnost mluvit ve vinárně, a detektiv tak zůstává na lůžku a je ošetřován dr. Léonem. Je však přiotráven jedem, který byl nalitý do květiny, co mu poslali obdivovatelé. Stopa však mizí... – O Cliftonovi se roznese zpráva, že je velmi nemocný, ale je to jen na oko. Tajně se vplíží do zavřeného paláce a ve sklepení odloží nějaké balíčky – Ve vinárně se společnost baví o Cliftonovi. Jeden z nich, Saltman, je bývalý majitel Andrewsova paláce, a vyjde najevo, že rodinu Andrewsových nenávidí. – Do domku Jamese Barnes, který sousedí s palácem, přijde starý muž jménem Blockhard (Clifton), který tvrdí, že podle tajného plánu je ve stoce pod domkem poklad. Slíbí, že se rozdělí na polovic s majitelem, když mu povolí vstup do sklepení. Najdou několik šperků a chystají se pokračovat další den. V noci vpadne do Barnesova domu policie a dostane se do stoky, kde zatkne mnoho dělníků, kteří podkopávají celý Andrewsův palác, aby ho mohli podminovat. Blockhard prozradí svou totožnost a také řekne Barnesovi, že ví, že za vším stojí Saltman. Chtěl palác vyhodit do vzduchu, aby nepatřil nikomu. Šperky na místě měl Clifton připravené, aby nalákal Barnes. Saltman dostane doživotní těžký žalář a Barnes dvacet let. Stoka je zasypána a vchod zadržán.

DN1/174 Drama ve vzducholodi. / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky, bez poslední strany] – Ree DN3/203

Incip: Když za pozdního večera procházeli se lidé 30. ulicí Chicaga, zaslechli pojednou ve výši hrozný výkřik: „Pomoc! Vrah!“

Klau: [v daném výtisku chybí]

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 13 / IV., s. 22 / V., s. 27

Postavy: strážníci / dav / komisař Ayrton / majitel domu č. 49 / Mr. Habbert / inženýr Joë Mitten / Willy Simons, jeho společník / Dr. Léon / policejní ředitel v St. Louis / dělnický předák

Lokace: Chicago: 30. ulice, dům 49. / Cliftonův dům // St. Louis: blok IX / dům, kde bydlí Mitten a Simons / ubytovna

Cliftonův převlek a pomůcky: staříčkový muž v šedém obleku / John Sulk / kladívko k otevření dveří

Anot: Z šestého patra domu vypadne na ulici muž, který předtím vykřikne, že je vražděn. K prohlídce bytu se přidá Clifton, který šel kolem v převleku. Nic se nezjistí, jen že mrtvý jménem Habbert pocházel z Filadelfie, pracoval na plánech vzducholodí a byl kýmsi vyhozen z okna. Na chodbě domu je nalezen zakrvácený kapesník s iniciálami W. S. – Asi rok poté čte Clifton v novinách o stavbě vzducholodi poblíž St. Louis. Pracují na ni Joë Mitten a Willy Simons. Detektiv si vzpomene na starší případ a odjede spolu s dr. Léonem do St. Louis, kde Mitten a Simons úplně odřízli zaměstnance od lidí a drží vše v tajnosti. Přesto se tu objeví dva muži (obhroublý zbohatlík John Sulk a chudý elegán, tedy přestrojení otec a syn Cliftonovi). Sulk/Clifton se chvástá, jak zjistil, že v Chicagu zemřel jistý Habbert a že on byl jeho příbuzný a zdědil peníze. Zároveň tvrdí, že zná jméno vraha a chce ho vydírat. Sulka zastaví Simons a pozve na druhý den do hotelu. – Ten večer ale přijde Sulk k domu, kde žijí oba vynálezci a konfrontuje Simonse s tím co ví. Ten se mu vysměje a přijme Sulka do svých

služeb jako hlídače. Sulk se prozradí, že u advokáta nechal dopis se jménem vraha Habberta a tak nastraží past. Mitten a Simmons ovšem Sulka/Cliftona přepadnou, svážou a chtějí otrávit. V poslední chvíli přijde policie a Simons, aby se neprozradilo, že plány Habbertovi ukradli, dá vyhodit vzducholod' do vzduchu. [svazek nemá závěr]

DN1/175 Noční souboj ve zříceninách. / DN3 S 3–[32] * DET / DN3 Sb7 – Ree DN3/206

Incip: Léon Clifton a jeho syn dr. Léon byli zase v Anglii.

Klau: Oba Cliftonové byli skvěle odměněni – a když po dvou letech konal se sňatek Alice Dufferinovy s vévodou z Farnhamu, byli pozváni ke svatebnímu obřadu a při hostině bylo jim vykázáno čestné místo.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 10 / III., s. 18 / IV., s. 24

Postavy: dr. Léon / lord Dufferin / čtyři muži (baron Arthur Beaconsfield, baron Musgrave, doktor Alstruve a James Vaughan) / komorník / vrátný / Alice Dufferinová

Lokace: Anglie: zřícenina Midlessexského hradu v lese / hotel v Devonshiru / Londýn: palác lorda Dufferina / hotel / Devonshir: zámek barona Beaconsfielda

Cliftonův převlek a pomůcky: kladívko / v botě má úkryt legitimace / jehlice v kravatě na rozprášení omamné tekutiny

Anot: Otec a syn Cliftonové se vydali do Anglie, kde pomáhají lordu Dufferinovi najít unesenou dceru Alici. Oba pátrají v Devonshiru, kde je zastihne večer a déšť. Dojdou ke zřícenině hradu, kde v úkrytu najdou výrazný kámen, skrz nějž se dostanou do tajného vchodu, který je zavede do tajné síně. Oba usnou a Cliftona probudí až hluk zápasu čtyř rytířů ve zbroji, který sleduje, ale nemůže se pohnout. Nedaleko dveří vidí modravé plameny, posléze omdlí a se synem se probudí až po čase: byli zřejmě oba dva omámeni neznámým přípravkem a také spoutáni. Na zbraních, které jsou v místnosti, najdou stopy krve. Zřejmě šlo o nějaký tajný zápas. – Oba dojdou do hotelu v Devonshiru a den na to zpět do Londýna, kde navštíví lorda Dufferina. Tomu přišel další dopis ohledně dcery, Clifton si list vypůjčí a pod inkoustovou skvrnou najde tahy jakéhosi podpisu, který posléze rozluští jako Beaconsfield, což je baron, o němž si přečtou den poté v novinách, že se zranil na schodech: navíc žije v Devonshiru. Lord Dufferin připomene, že u Beaconsfielda byl kdysi i s dcerou na návštěvě. – K Beaconsfieldovi přijedou oba Cliftoni a řeknou, že byli svědky zápasu ve zřícenině, jmenují i další účastníky. To však ponechají baronovu podivínství a obviní ho z únosu dívky Alice, do níž se při prvním setkání zamiloval a poté nechtěl, aby ji kdokoliv jiný měl za ženu. Beaconsfield přislíbí, že dívku propustí, ale vypije jed a chce, aby vězněná zemřela. Baron zemře a oba Cliftoni na poslední chvíli zachrání vězněnou dívku před smrtí. Alice se po návratu domů vyléčí a vdá.

Pozn: Děj se odehrává rok po *Tajemství zámecké věže* (DN1/172)

DN1/176 Tajnosti starého klášteřa. / DN1 S [3]–31 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/207

Incip: V předním restaurantu francouzského města Dijonu měli kteréhosi večera četnou návštěvu.

Klau: Oběma Cliftonům dostalo se skvělé odměny, a všechny francouzské listy psaly o jejich důvtipu.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 16 / IV., s. 21 / V., s. 26

Postavy: Anatole Hervieu, policejní prefekt / dr. Léon / lord Churchill ze Salisbury / jeho manželka / tři Italové / Suzanne Bértelotová / abbé Fauvin / Allan Churchill

Lokace: Dijon: restaurace / pracovna prefekta Hervieu / klášter / soudní dvůr

Cliftonův převlek a pomůcky: kladívko / zvláštní pilníčky na přeřezávání mříží / dýmant v prstenu na vyřezávání oken

Anot: V Dijonu je v jedné restauraci pár anglických turistů, u dalšího stolu tři Italové a u dalšího dva muži. Jednoho z nich osloví místní policejní prefekt Anatole Hervieu: pozná v něm Cliftona, jenž je se synem na cestách po Evropě. Zároveň se dojde Cliftonovi představit Angličan – je to lord Churchill ze Salisbury. Hervieu požádá Cliftona, zda by mu nepomohl v případě abbé Fauvina. Churchill se přizná, že Fauvin byl kdysi jeho vychovatelem. – Hervieu popíše co se vše stalo: místní klášter má být změněn na sanatorium, kde měl zůstat abbé Fauvin jako duchovní správce. Po zpovědi u něj zmizela patnáctiletá dívka a později ještě tři další. Fauvin prohlásil, že jsou pro svět mrtvy, aby byly nástroji dobrého skutku, a až přijde čas, vrátí se neporušeny zpět. Clifton přislíbí, že pomůže. Při odchodu z restaurace jsou oba Cliftoni sledováni Italy. – Churchill s manželkou nenadále odjedou z Dijonu po setkání s Fauvinem ve vězení. Kolem kláštera navíc prý chodil neznámý muž v rouchu. Dr. Léon potkal dívku jménem Suzanne Bértelotová, kterou prý neznámý přemluvil, aby přišla k zahradní zdi kláštera. – Večer oba Cliftonové sledují Suzanne, která mluví s jakýmsi Angličanem, Clifton najde pomocí kladívka tajné dveře ve zdi. Suzanne odtáhl neznámý muž do tajného úkrytu v zahradě. Clifton se synem se dostanou do jakési tajné svatyně, kde jsou přepadeni, ale zvítězí: muž který je přepadl, je Churchill. Dívka Suzanne je otrávena neznámým jedem a podlehne mu. Za zdí je tajný vchod do cely, kde jsou živé čtyři dívky. – Zatčený je Churchillův bratr Allan, který trpí duševní chorobou: zdálo se mu kdysi, že musí vidět pět dívek, jak umírají ve smrtelné křeči po otrávení. Abbé, který ho kdysi vychovával, nastraží zvláštním druhem jedu, že čtyři příchozí dívky „jako“ zemřou. – Suzanne po jisté době procitne také, abbé Fauvin je oslavován jako obětavý muž a Allan odjede se svým bratrem do Anglie, kde bude nadále pozorován v sanatoriu.

Pozn: odkaz na svazek *Již máme vraha!* (DN1/7)

DN1/177 Pupy ve stromě aneb Rozsudek revolučního výboru. / DN1 S [3]–31 / A * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/159

Incip: Rodina Cliftonova obdržela pozvánku k domácí slavnosti, jež měla se za týden odbývat v rozlehlém letním restaurantu Gaulhierově na 30. avenue.

Klau: Musím se míti na pozoru!

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 12 / IV., s. 18 / V., s. 22

Postavy: Sergej Nikolajevič Lubomirský / Natalie Vasiljevna Lubomirská / Cliftonova dcera / dr. Léon / Andrejev / Vasil Kasejovský / hrabě Pogorin / Petr Pavlovič / Ivan Antonovič Taškin / Saša / Mr. Walking / Billton, komisař

Lokace: Chicago: 30. avenue, Gaulhierův restaurant / Lubomirského dům / 15. ulice, Taškinův obchod / Cliftonův dům / komisařství / soud

Cliftonův převlek a pomůcky: otrhaný muž

Anot: Šlechtic Sergej Nikolajevič Lubomirský byl nucen opustit Rusko a zakotvil na chvíli v Chicagu. Odešel kvůli jistému Vroncevovi, který je carův osobní tajemník. Po slavnosti, kterou Lubomirský uspořádá, chce odjet do San Franciska. Jeho manželka totiž měla sen, ve kterém ji obtěžoval neznámý Rus, který na ni vystřelil, když mu řekla, že chce odjet z Chicaga. – V bytě obchodníka Taškina se sejde pět mužů, kteří jsou připraveni na atentát na Lubomirského: chtějí dát do stromu bombu. V obchodě zaslechnou hluk, je tam schovaný muž, dojde k přestřelce a posléze spadne do studny. Je to pravděpodobně Clifton, protože Taškin jde hned druhý den k detektivovi domů a zjistí, že ten se ještě nevrátil z jakési výpravy z minulého dne. Clifton je pohřešován a Rusové se rozhodnou, že vhodí na slavnosti mezi lidi papír, na kterém bude zpráva o činnosti revolučního výboru. – Slavnost je přerušena jakýmsi otrhaným mužem (Clifton), který nechá vyklidit zahradu: bezprostředně poté vybuchne bomba. Otrhanec zatkne chlapce Sašu, který nesl na zahradu prohlášení revolučního výboru. V Taškinově domě však není nikdo, ale otrhanec najde jeho stopy právě včas, když se snaží vyhodit vše do vzduchu. – Otrhaný muž je Clifton, který přizná, že pád do studny fingoval a

posléze se dostal ze sklepa přepilováním okenních mříží. Taškin je odsouzen na doživotí do „sibiřských dolů“ a je dokázáno propojení mezi revolucionáři a Vroncevem. Lubomirský se může vrátit do Ruska, ale Clifton se má na pozoru před pomstou.

DN1/178 Mrtvý – zlodějem! – Ree DN2/144

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/179 Pomsta za popraveného. / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb8 – Ree DN2/145

Incip: Detektiv Léon Clifton a jeho syn, dr. Léon, byli ještě ve francouzském Dijonu, když udál se tam tajemný případ.

Klau: Oba Cliftonové sklidili už po druhé v Dijonu vavříny, a brzy po té – už klidnější, že nebudou ohrožováni – vydali se na další cestu po Evropě.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 13 / IV., s. 19 / V., s. 22

Postavy: strážníci / komisař / dr. Léon aka profesor Müller / Anatole Hervieu, prefekt / Forgeron, vinárník / falešní bratraci Féraultové aka Pichon a Marchez aka Morel a Vieux / domovník / praví bratraci Féraultové / policie / vrátný

Lokace: Francie: Dijon: rue de Robespierre / hotel / prefektura / Forgeronova vinárna / byt bratraců Féraultových / hotel / dům proti hotelu

Cliftonův převlek a pomůcky: Španěl Goches / Švýcar Mathieu Levert // speciální prsten s tužkou, vysouvající se do dlaně / kladívko

Anot: V Dijonu dojde v jednom domku určeném na demolici k výbuchu: na místě jsou nalezeny zbytky lidského těla bez hlavy. Oba Cliftoni se o případ zajímají, evidentně nejde o sebevraždu, protože tělo bylo bez šatů a jakýchkoliv stop. Naoko z Dijonu odjedou, ale vrátí se jako Španěl Goches a Němec Müller. Pátrání jde ovšem pomalu, ve jedné vinárně je pozorují dva muži, bratraci Féraultové. Clifton později zjistí, že to byli podvodníci, kteří se za Féraultovy jen vydávali. Oba detektivové jsou sledováni, i když opět změni svou identitu. – Dr. Léon zjistí, že dva muži jsou Italové jménem Pichon a Marchez, kteří se zřejmě chtějí Cliftonovi pomstít za dopadení jejich šéfa Enrica Bianchiniho. V jejich bytě, kde byli ubytováni, najde Clifton důkaz v podobě dopisu. – Z protějšího domu někdo vystřelí po Cliftonovi. Ten předstírá, že je zasažen, ale s dr. Léonem dojde do protějšího domu, kde překvapí oba dva Italy. Dojde k přestřelce a k zatčení. Oba muži se přiznají, že chtěli pomstít Bianchiniho smrt, ale jeho bratr jim v tom chtěl zabránit: proto ho vyhodili do povětří. Je jim navržen trest smrti, který soud změni v těžký doživotní žalář.

Pozn: Odkaz na *Tajnosti starého kláštera* (DN1/176)

N1/180 Generálova kostra / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb3 [bez obálky a titulního listu] – Ree DN2/143

Incip: Do síně číslo 3 chicagské všeobecné nemocnice přišla obvyklá „visita“: profesor Jackson s oběma svými asistenty, sekundáři a nemocničními lékaři.

Klau: Generál Verrera žil ještě mnoho let, než jeho prodaná kostra dostala se konečně do anatomického musea chicagského.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 13 / IV., s. 21

Postavy: profesor Jackson / ředitel nemocnice / Juan Verrera de Montijon, generál / Verrerova domovnice a posluhovačka / Mr. Robiston, známý generála / James Birch / Jonathan Rilke, sluha / Mr. Walking / dr. Léon Clifton, Cliftonův syn / komisař Ayrton

Lokace: Chicago: všeobecná nemocnice / Verreroův byt na 33. ulici / byt Jamese Bircha na 25. ulici, dům č. 4 / policejní ředitelství / domek v 90. ulici

Cliftonův převlek a pomůcky: Jonathan Rilke // kladívko

Anot: Na vizitě hovoří ředitel nemocnice s generálem Verrero, který se nechal operovat bez narkózy. Nabídne mu 3 000 dolarů za jeho kostru, a generál po dni přemýšlení souhlasí. – Po čase potká generál Mr. Robistona, který s ním ležel na stejném pokoji v nemocnici, a ten mu nabídne, že newyorská nemocnice odkoupí jeho kostru za 4 000 dolarů, což generál odmítne. – Za nějakou dobu se objeví v novinách inzerát pod značkou „Skelet“, který nabízí práci pro sluhu. Muž, který toto nabízí, žije pod jménem James Birch a vybere si muže jménem Jonathan Rilke, který byl ovšem kdysi vězněn kvůli zpronevěře. Birch se představí jako lékař a časem přemluví Rilka, aby mu pomohl získat „anatomickou zvláštnost“, tedy kostru generála Verrera. Když generál zmizí, je to záhada pro místní policii, neboť Clifton je kdesi pryč. Ovšem včas se vrátí a zaveze Walkinga na okraj Chicaga, kde byl v jednom domku Verrera vězněn, ovšem tělo tam není. Později pošle Clifton dopis Walkingovi, aby zatkl Bircha, ovšem ten je již svázan a zpacifikován Rilkem, který se nechtěl účastnit na vraždě generála. Ovšem jak se zjistí, za Rilka byl převlečen Clifton, který je přítelem generála a před časem sledoval Mr. Robistona, jenž se sešel s doktorem Birchem. – Při soudu ovšem nebyl Birch odsouzen, a tak se jej hodlal zlynčovat dav, čemuž chtěl Clifton zabránit. Birch ho bodne nožem do hlavy a rozvášněný dav ho za to zabil.

DN1/181 Tajná komnata španělského dobrodruha. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 NKF – Ree DN2/82

Incip: Do menší hospůdky chicagské vstoupil hubený, prostě oděný muž, jehož oči byly zakryty brýlemi s modrými skly.

Klau: Villa přešla v cizí majetek, tajná komnata zrušena...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 14 / IV., s. 21 / V., s. 26 / VI., s. 28

Postavy: Mr. Black / společnost v hostinci / hostinský / lokaj José / Ramiro Sanchez aka Louis Chevelot aka Manuel Juarez / Cliftonova rodina / paní Annie Gouldonová / pan Gouldon / paní Yennová / John Swan, newyorský detektiv / Mr. Walking / kočí / jeho manželka / kuchařka

Lokace: Chicago: menší hospůdka / vila Lydie / policejní ředitelství / Cliftonův dům

Cliftonův převlek a pomůcky: svítilna

Anot: V krčmě vyslechne prostě oděný muž rozhovor několika mužů o štedrosti jistého Španěla, dona Ramira Sancheze. Poté vyzvídá další informace od hostinského. – Do španělovy vily přijde jakýsi muž, který Sancheze z čehosi obviní. Španěl mu zmizí v ložnici, kde je muž posléze zneškodněn. – Sanchez uspořádal ve své vile malou slavnost, na níž pozval i Cliftona s rodinou. Paní Gouldonová postrádá brilantový šperk, který prý ztratila ve vile. Sanchez požádá o pomoc Cliftona; po jisté době zjistí paní Yennová, že ztratila perlový náhrdelník. Totéž se stane dalším návštěvníkům slavnosti, Clifton pomáhá vyšetřovat, ale ani služebnictvo, ani nikdo další nemá u sebe případný lup. – Walkingovi přijde depeše z New Yorku, že se v Chicagu ztratil detektiv John Swan. – Za Cliftonem přijde Sanchez, že na zahradě našel část jednoho ztraceného šperku. Clifton prohledá část domu a je mu Španělovo vysvětlování poněkud záhadné. Den na to jde prohledat druhou část, v ložnici ho Sanchez přepadne a za zrcadlovou stěnou zardousí. – V noci se ovšem Clifton dostane z pasti a sváže postupně Španěla i celou jeho domácnost. Poté přivede policii. – Sanchez mu byl již delší dobu podezřelý: kradl na různých slavnostech šperky. Své zardoušení Clifton jen předstíral, v tajné místnosti, kam bylo jeho domnělé mrtvé tělo odstraněno, našel bednu s rozloženými

zbytky těla detektiva Swana, zničeného žiravým vápnem. Dále zde najde šperky i další dokumenty: Sanchez se jmenoval Manuel Juarez a společně s přítelem Josém před časem zabil pravého Sancheze, za nějž se vydával. Detektiv Swan mu byl na stopě a proto ho nepravý Sanchez musel zlikvidovat. Skončí na elektrickém křesle.

DN1/182 V doupěti černého Toma. / DN1 S [3]–[32]; DN2 S [3]–32 / B * DET / DN1 NKF; DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/81

Incip: Do nádraží chicagského vjel večerní vlak, směrem od New–Yorku.

Klau: „Tento fond je potřebnější než já!“

Kapitoly: DN1, DN2 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 13 / IV., s. 18 / V., s. 21 / VI., s. 29

Postavy: Louis Viliers / Tom / falešný Mr. Young aka Mr. Bowman / Henri Viliers / komisař / pravý Mr. Young / Guntram / Mr. Walking / tři agenti / lékař / číšník / dvě pochybné dívky / drožkář

Lokace: Chicago: nádraží / byt černocho Toma / komisařství sedmého okrsku / policejní ředitelství / 80. ulice / vinárna / 35. ulice, dům č. 9

Cliftonův převlek a pomůcky: černý klobouk / umělý knír // čapka bez štítku / kotlety / modré brýle // kladívko

Anot: Na chicagské nádraží přijede Francouz Louis Viliers a hledá svého bratra Henriho. Louise se ujme černocho Tom, který tvrdí, že Henri odjel, ale že se o něj postará Mr. Young, který pracuje pro Henriho. Tom nabídne, že Louise ubytuje u sebe, než se jeho bratr vrátí. V noci prohledají dva zakuklení muži Francouzovy věci a poté Louise zardousí. – Na komisařství přijde Henri Viliers, který se shání po svém bratrovi. Přihlásí se německý dělník Guntram, který slyšel rozhovor černocho a Louise. Clifton se o případ zajímá vzpomene si na černocho Toma z 80. ulice, běžně považovaného za poctivce. S pomocí kladívka se dostane Clifton do Tomova bytu, kde najdou tělo Louise Vilierse. Zdá se, že je mrtev, ale Clifton zjistí, že dosud dýchá. Přivolaný lékař muže převezme do nemocnice, kde tento poví, co se stalo: domnělý Young měl prý vadu řeči. – Clifton si v přestrojení zajde do vinárny, kde sedí mladý elegant s vadou řeči. Detektiv si schválně nechá přinést noviny a nahlas komentuje, že v nich není zpráva o Viliersovi. Elegant se chytí, odejde a Clifton ho sleduje drožkou, přičemž drožkář ho pozná jako Mr. Bowmana. Clifton se lstí dostane k Bowmanovi do bytu a řekne, že mu pomůže dostat se na nádraží, protože je obviněn z vražedného pokusu. Venku je omráčen a odvezen na policii. – Clifton našel ve stoce poblíž Tomova bytu mrtvolu černocho, kterého Bowman zabil, aby se nemusel dělit o lup. Bowman se po čase přizná: chtěli s Tomem okrádat přistěhovalce. Jednoho již dříve oloupili a zabili, jeho tělo se našlo ve stoce také. Vrah je odsouzen k smrti a popraven.

DN1/183 Černá loď na jezeře Huronském. / DN1, DN2 S [3]–32 / B * DET / DN1 NKF; DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/85

Incip: Do budovy policejního ředitelství vstoupil slušně oděný muž, jenž ptal se službu konajícího strážníka, mohl-li by mluvit s náčelníkem policie.

Klau: Léon Clifton, jakož i obezřelý pokladník Lovson byli vládou dobře odměněni, že přispěli k očištění měny americké.

Kapitoly: DN1, DN2 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 14 / IV., s. 20 / V., s. 25 / VI., s. 27

Postavy: službu konající strážník / slušně oděný muž nápadně vysoké postavy aka Harry Burdon / Mr. Walking / starý muž aka W. H. Songman; hubený muž, v obličejí nápadně červený, bezvousý / Dr. Swift / hotelier Markson / detektiv Freeman / Kate Linghamová / Mr. Sallert, ředitel chicagské Obchodní banky / James Lovson, pokladník / Hamilton, pokladník / Daniel Conell, loďař / lodníci / šerif / hrbáč /

Lokace: Chicago: budova policejního ředitelství / Obchodní banka / Oscoda: západní břeh Huronského jezera / Conellův domek / dům manželů Johnsonových /

Cliftonův převlek a pomůcky: nepravý Rus / nespecifikovaný převlek // kladívko / kaučukové podešve / zabiják

Anot: Neznámý muž přijde k ředitelovi policie a chce se s ním setkat osobně. Čeká na chodbě, kam přijde ještě starší muž, a když Mr. Walking k sobě zavolá návštěvu, najdou na chodbě jen mrtvolu prvního muže. Stařec zmizel. Vypadá to na mrtvici, ale Clifton, který je na návštěvě u Walkinga, má pochybnosti: stopy naznačují, že muž „*byl usmrcen vdechnutím otravné tekutiny.*“ Je zjištěno, že mrtvý byl ubytován jako Harry Burdon z Filadelfie, ovšem jednalo se o falešné jméno. Byly však u něj nalezeny šifrované zprávy, které Clifton rozluští – jedná se o zprávu o jakési lodi. Příchozí detektiv Freeman vypráví, že pomohl na ulici starší ženě (Kate Linghamové), která prozradila, že má podnájemníka jménem Songman, jenž se podobá hledanému starci. Ten zmizel, ale poslal si pro své věci neznámého mladíka: byl to ovšem převlečený Songman. – V pokladně chicagské Obchodní banky je zjištěno, že se zde nacházejí falešné zlaté mince – celkem 300 kusů –, dají se poznat jen tím, že mají nižší váhu. Clifton upozorní na možnou souvislost s nedávnou krádeží ve Dorpatově zlatnictví, která nebyla vysvětlená. Clifton dá později do souvislosti nalezenou šifrovanou zprávu a odjede z Chicaga. – Z města Oscoda vyjede plně naložená, černě natřená plachetnice. Tu zastaví šerif a nechá ji prohledat, ovšem nic nenajdou. Bylo to na Cliftonův tip, protože sledoval muže jménem Smith, který uváděl falešné zlaté mince do oběhu. Detektiv se vydával za falešného Rusa a nechal si Smithem vyměnit nějaké bankovky za zlato. Pak sleduje Smitha dál a viděl ho v kontaktu s loďářem Conellem, který je majitelem černé plachetnice. – V převleku se vloupe do loďářova domu a najde tam zlatáky, které jsou padělané. Chce však zjistit souvislost se Songmanem. – Clifton sleduje jakéhosi hrbáče, který platil zlatáky po hospodách, k osamělému stavení hluchoněmých manželů Johnsonových. Tam slyší zvuky při výrobě mincí, je zde i loďář Conell, který mluví o návštěvě Oscoda. – Den na to vyjíždí z přístavu černá loď, kterou znovu prohledá policie. V jednom úkrytu je neznámý, prostě oděný muž: Clifton. Ten dokáže, že loď má tajné propadliště a že Conell společně s dalšími vykradl zlatnický závod a padělal mince. Detektiv je sražen do vody a nastane bitka, při které Conell skočí do jezera, kde je zastaven Cliftonem. V domku jsou všichni zatčeni, u soudu se zjistí, že jména Smith ani Conell asi nejsou pravá, oba mlčí a nepřiznají se ani k vraždě. Clifton najde ve Smithově bytě šifrovanou zprávu, kde Conell píše, že Hurlése zneškodnil. Je odsouzen a popraven, Smith uvězněn na mnoho let.

DN1/184 Krvavý boj pod zemí. / DN1, DN2 S [3]–32 / A * DET / DN1 NKF, Sb3 [bez obálky]; DN2 Sb1 – Ree DN2/84

Incip: 63. ulicí chicagskou kráčelo po půlnoci několik typografů, kteří vaceli se z tiskárny denního listu „Daily Chronicle“, ubírajíce se po skončené práci domů.

Klau: A potom vrátil se zase do Austrálie...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 11 / IV., s. 19 / V., s. 23 / VI., s. 28 // DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 11 / IV., s. 19 / V., s. 24 / VI., s. 28

Postavy: dva typografové / strážníci / domovník / majitel domu / Mr. Walking / John Barck, čistič stok / dr. Léon / šest mrtvých / dr. Swift / další domovník / detektiv Brown / John Smith aka jeden z bratrů Grollyů / Francis Browman aka jeden z bratrů Grollyů / Harry Boock aka jeden z bratrů Grollyů / Edvard Rosten aka jeden z bratrů Grollyů / klenotníci / hotelový sluha / hoteliér / Jonathan Boon

Lokace: Chicago: 63. ulice / policejní ředitelství / Cliftonův dům / 47. ulice, dům č. 28 / kanalizace / 74. ulice, dům č. 15 / nádraží // New York: různá klenotnictví / Manhattan ave, Brianův hotel

Cliftonův převlek a pomůcky: změněn k nepoznání / nespecifikované přestrojení / James Redman, elegantně oděný pán // kladívko

Anot: Typografové uslyší v noci křik a hluk zápasu, přicházející odkudsi ze stoky. Přivolaní strážníci tvrdí, že pod chodníkem stoka není, v nejbližším domě prohledají sklep, ale nic nenajdou. – Clifton den na to společně s čističem stok Barckem jdou prohledat místo činu, ale ani oni nic nenajdou. Zatímco se bulvár vyjadřuje k neschopnosti všech, Clifton s dr. Léonem prohlíží mapy městské kanalizace. Najdou staré vchody do stok a vydají se tam. Na místě jsou stopy krve, kladívkem se dostanou dále k mřížím k zazděné stoce. Zde najdou stopy a v jednom místě leží šest mrtvol: čtyři zastřeleni, dva ubodáni a zohaveni. Šlo o vzájemný zápas dvou skupin. Clifton a syn najdou další cestu až na malý dvorek v 74. ulici. Nález oznámí policii a ta odveze mrtvé. – Oběti mají být identifikovány. Clifton potká doktora Swifta, který byl v domě, odkud se vcházelo do staré šachty. Prý ošetřoval Mr. Grollyho, který má otravu krve. Detektiv zjistí, že u Grollyho žije pět jeho bratrů, z nichž dva (Joe a Harry) prý odjeli do Evropy. – Clifton znovu prohledá se synem místo činu a dedukuje. – Do vlaku do New Yorku přistoupí ke čtyřem mužům obchodník James Redman (Clifton), který jim udá svou newyorskou adresu, kdyby potřebovali něco prodat. Čtyři muži hledají klenotníky, kterým nabízí prý nalezené smaragdy. Nikdo je však nechce koupit, nebo jen za velmi nízkou cenu: je za tím Clifton, jenž přemluví místní klenotníky, aby nevykupovali smaragdy. Čtveřice dojde k Redmanovi/Cliftonovi, který je zatkne a prozradí svou totožnost. – Jedou zpět do Chicaga: jsou to bratři Grollyové. Clifton vysvětlí, že bratři se dozvěděli o ukrytém pokladu ve stoce, ale na místě potkali jinou skupinu hledačů. Dva bratři byli zabiti, druhá skupina postřílena. James Grolly své dva bratry zohavil, aby nebyli poznati, a pak odnesli poklad. – V bytě bratrů je nalezena kniha, kterou psal prý rakovinou nevléčitelně nemocný Jonathan Boon a v níž byl plánek pokladu, který prý zalepil do několika knih a prodal je do antikvariátů. Grolly náhodně koupil knihu. – Čtveřice mrtvých byla identifikována, bratři zemřeli ve vězení a po několika letech se v Chicagu objevil onen Boon, který prohlásil, že se odstěhoval do Austrálie, kde se neočekávaně vyléčil ze své nemoci „aniž by se byl nějak léčil“. Tam se stal bohatcem a litoval, že jí schovaný poklad způsobil tolik vražd.

DN1/185 Smrt defraudanta Merlina. / DN1, DN2 S [3]–32 / B * DET-F / DN1 NKF; DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/83

Incip: V předním hotelu chicagském ubytoval se elegant, prostředního věku, jenž zapsal se jako vicomte Paul de Briac z Paříže.

Klau: Soudní archiv chicagský však dokazuje, že se vše skutečně takto sběhlo.

Kapitoly: DN1, DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 11 / IV., s. 13 / V., s. 18 / VI., s. 23

Postavy: vikomt Paul de Briac aka Jean Richelet / Stearman, hoteliér / komisař / lékař / Mr. Walking / Ayrton, komisař / dr. Léon / Gaulton, optik / Charles Merlin aka Harry Westers aka Jiří Percy aka Latham

Lokace: Chicago: Stearmanův hotel, pokoj číslo 14 / komisařství / Cliftonův dům / byt optika Gaultona / 13. ulice

Cliftonův převlek a pomůcky: nespecifikovaný převlek // kladívko

Anot: V Stearmanově hotelu se ubytuje francouzský vikomt, který se zastřelí. Při vyšetřování je zjištěno, že pravý vikomt je již dávno mrtev a že zastřelený je francouzský detektiv Jean Richelet, který prý někoho stopoval do Ameriky. Clifton je na cestách a tak nemůže hned zasáhnout. – Do hotelu přijde Clifton s komisařem Ayrtonem a znovu prohledá pokoj zastřeleného. Najde ve dvou sochách ukryté oblečení a detektivní rekvizity. Nevěří, že by detektiv spáchal sebevraždu, ale zároveň byl zavřen v zamčeném pokoji. – Clifton prochází zločiny, které se staly ve Francii a mohly Richeleta zaujmout, aby je následoval až do Ameriky. Po čase zrekonstruuje s dr. Léonem v hotelovém pokoji, co se asi mohlo stát: kdosi viděl, že si Richelet dal na stůl revolver a pomocí soustředěných slunečních paprsků skrze čočku spustil střelbu, která Richeleta zabila. V protějším domě bydlí optik Gaulton, který by mohl být spoluvinníkem, proto k němu přijde Clifton se synem v přestrojení. Gaulton

predvede svůj vynález, tzv. „Archimédův zapalovač“, kterým je schopen na velkou vzdálenost pomocí slunečních paprsků zapálit hořlavou věc. vynálezce přizná, že měl před časem nájemníka, který si s „Archimédovým zapalovačem“ hrál, jmenoval se Harry Westers, ovšem prý zněl jako Francouz. – Cliftonové marně Westerse shánějí. Při četbě starých francouzských novin narazí Clifton na zprávu o defraudantovi Charlesi Merlinovi, který se jeví jako ten, o něž měl Richelet zájem. Na ulici pak potká muže jménem Jiří Pearcy, kterému vypadne z kapsy zápisníček a jen podle řeči detektiv pozná jeho francouzskou výslovnost. Pearcy bydlí v Stearmanově hotelu a Clifton ho sleduje, ovšem Pearcy náhle zmizí. Náhodou pak jde detektiv kolem jednoho domu, kde z okna kouří muž a pohne si s falešným plnovousem. Tento muž se jmenuje Latham, ale je to defraudant. Dojde k pronásledování a přestřelce, v jednom domě prohledá s pomocí policie sklep a tam je muž ukrytý. Jsou zde také lahve s nebezpečnou žiravinou, které se rozbijí a Latham je z půlky spálen kyselinou sírovou. Clifton ho donutí podepsat přiznání, muž poté zemře.

DN1/186 Poslední oběti lichvářovy. / DN1, DN2 S [3]–32 * DET / DN1 NKF; DN2 Sb3 [bez obálky]; Sb7 – Ree DN2/68

Incip: „Otče, někdo klepá!“

Klau: A téhož dne dokonala v nemocnici dcera lichvářova...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 15 / IV., s. 21 / V., s. 27 // DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 15 / IV., s. 21 / V., s. 27

Postavy: Mr. Gorman, lichvář / Jenny, jeho dcera / Mrs. Goeletová / její děti / domovník / poručík policie / další domovník / Jiří Randolph, bratr paní Goeletové / Charles White, truhlář (resp. Harry White) / Mr. Walking / Gibson, živnostník /

Lokace: Chicago: dům kde bydlí lichvář Gorman / obchod paní Goeletové / hotel / bar

Cliftonův převlek a pomůcky: nespecifikované přestrojení

Anot: K lichvářovi Gormanovi přijde paní Goeletová, která mu dluží 8560 dolarů. Lichvář odmítá dál čekat a žena se se svými dětmi před dveřmi jeho bytu otráví. Gormanova dcera Jenny, která má souchotiny, se za ženu přimlouvala, ale nepomohlo to. – Do města přijede bratr mrtvé, Jiří Randolph, který sehnal dlužnou částku, aby pomohl sestře. Gorman skoupí pozůstalost po Goeletové a obratem ji s výdělkem prodá. – Ke Gormanovi přijde truhlář Charles White, který si chce půjčit peníze. Je to prý přestrojený Randolph, který lichváře uskrtil. Ještě než Gorman zemře, napíše na podlahu holí vzkaz, kdo je jeho vrah, což objeví Clifton, který se účastní vyšetřování. V hotelu zatkne policie Randolfa, který ovšem tvrdí, že vrahem není on. – Clifton v převleku náhodně vyslechne rozhovor dvou mužů, z nichž jeden je Harry White, bratr onoho Whita. Clifton víceméně bezdůvodně sleduje Whita a zatkne ho. Randolph je propuštěn, v nemocnici zemře na souchotiny Jenny Gormanová.

DN1/187 Mrtvola v parku. / DN1, DN2 S [3]–32 * DET / DN1 NKF; DN2 Sb1 – Ree DN2/86

Incip: Bylo pondělní ráno.

Klau: „Nebýti Daymana, byl bych sice ještě stále věřil ve zločin, spáchaný na domnělém sebevrahovi; však sotva kdy bych to byl dokázal!“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 13 / III., s. 20 / IV., s. 24 / V., s. 27 // DN2 I., s. [3] / II., s. 13 / III., s. 20 / IV., s. 24 / V., s. 27 / VI., s. 28

Postavy: Asquith, hlídač v parku / dva chodci / strážník / správce parku / poručík jízdní policie / detektivové / Lawrence, koroner / vdova Jindrová / redakční personál / Viktorie Rocksová / dr. Léon / John Dayman / domovník / paní Daymanová / William Smith / manželé Rocksovi

Lokace: Chicago: Lincoln-park / komisařství / Grossův zlatnický krámeček / 50. avenue / Cliftonův dům / byt vdovy Jindrové / byt obchodníka Rockse /

Cliftonův převlek a pomůcky: chudobně oděný muž / úřední sluha / nuzně oděný muž s chorobně žlutým obličejem, prošedivělé vlasy i vousy // kladívko

Anot: V Lincoln-parku je nalezen mrtvý muž, proboděný kuchyňským nožem. Podle zápisů v sešitě jde o cizince, který snad spáchal sebevraždu. Při odvozu těla se k případu dostane i Clifton v převleku za chudáka. Detektiv prohlásí, že šlo o vraždu a že zápis do sešitu dodal někdo jiný, protože zbytek zápisníku je psán česky. Zabitý je Václav Krupička, typograf z Chicagského deníku. Přihlásí se i jeho známá, Angličanka Viktorie Rocksová, které se Krupička dvořil, ale byl jí odmítnut. Vše tedy nasvědčuje sebevraždě ze zoufalství. – Večer se Clifton vrací s dr. Léonem domů a chytí ve zlatnickém krámku zloděje: je to zámečník John Dayman, který ale Cliftona uprosí, aby ho nechal jít. Prý kradl kvůli nemocné ženě. Clifton povolí a dojde s Daymanem až k jeho bytu, kde Dayman prohlásí, že viděl v Lincoln-parku někoho sklánět se nad ležícím tělem, ale vypadalo to spíše jako pomoc jakémusi opilci. – Díky popisu dr. Léon zjistí, že tím mužem byl zinkograf Smith, přítel zabitého Krupičky. Smith se prý ubytoval místo Krupičky, ale má neklidné spaní. Pravděpodobně hledá v Krupičkově pokoji něco ukrytého. – Clifton v převleku navštíví Smitha a nechá si napsat stvrzenku: porovnáním zjistí, že písmo se shoduje s tím v Krupičkově zápisníku. Poté přijde ke Smithovi znovu v převleku a provokuje ho otázkami ohledně Krupičkovy vraždy. – U obchodníka Rockse se slaví svatba Smitha a Viktorie Rocksové, na níž se objeví i Clifton v převleku. Obviní Smitha z vraždy a pak ho zatkne i s rodinou Rocksových. Viktorie vyskočí z okna a zabije se. – Krupička totiž odkázal všechno v poslední vůli Viktorii, která o tom věděla a nechala ho proto zneškodnit. Do plánu byli zasvěceni i její rodiče, všichni jsou odsouzeni.

1910 (odhad, datace dále nejasná):

DN1/188 Ďáblova žena. / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 NKF; Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/80

Incip: V jednom z chicagských kostelů, náležejících reformované evangelické církvi, konaly se oddávky za hojně účasti členů zmíněné obce náboženské.

Klau: Třebas podezřívá osobu nevinnou, tímto podezřením přec jen přispěl k odhalení skutečné vinnice – opravdu „ďablový ženy“!

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 17 / IV., s. 20 / V., s. 22 / VI., s. 28

Postavy: Arthur Niclas / Jiří Picton / mrs. Juanitta Ximenezová-Richardsová-Audová-Pictonová / Pictonův lokaj / hraběnka Ximenezová, teta Juanitty / Richard Calveston / vrátný / policista / soudci

Lokace: Chicago: kostel evangelické reformované církve / byt Juanitty Pictonové / palác po Mr. Audovi / Calvestonův palác / soudní síň

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Clifton se vrací z cest a před kostelem potká Arthura Niclase. Již potřetí se vdává mrs. Audová, bere si boháče Jiřího Pictona. Předěšlý manžel průmyslník Richards si ji vzal jako dceru španělského hraběte Ximeneze, která se přestěhovala z Mexika do Chicaga. Richards však dva měsíce po svatbě „*patrně v rozespalosti vypadl z okna své ložnice a zůstal ležet mrtev na dlažbě dvora.*“ Poté si vzala Mr. Audu, kterého přejelo auto. Novomanžel Picton při nastupování vytáhne revolver a zastřelí se. – Týden na to pozve Juanitta Cliftona k sobě domů a ukáže mu Pictonův dopis, který dokazuje jeho pohnutky k sebevraždě. Nabídne dědictví tomu, kdo se přihlásí jako příbuzný, aby nebyla brána jako zlatokopka. Zároveň je mu vdova podezřelá. – Přihlásí se Richard Calveston z Anglie a dostane vše. Juanitta se stěhuje do paláce prvního manžela. Přesto jdou o vdově pomluvy. – Za několik týdnů se vrátí Juanittina teta z nemocnice, kam ji odvezli po Pictonově sebevraždě, a vdova se začne chovat podivně. Příchozí Angličan Calveston se prý zamiloval do Juanitty a bude svatba. Po svatbě novomanželé cestují a vrátí se pak do Chicaga. Calveston je po nějaké době zavražděn: došlo

k loupežné vraždě. Clifton prohlédne místo činu a dedukcí ukáže jak to proběhlo: oběť byla omámená, pak oběšena, ale tak, aby to vypadalo, že byl zabit v posteli. Oknem měl zloděj vejít, ale stopy ukazují jinam – na posteli paní Calvestonové jsou stopy po čerstvých listech. Juanitta i její teta omdlí a jsou odvezeny k soudu a do nemocnice. Juanitta je obviněna, ale do soudní síně vpadne Juanittina teta, která prohlásí, že za vše může ona: je hypnotizérka, která řídila neteř i její manžely. Calveston se pod vlivem hypnózy sám oběsil a stopy na posteli zanechala na neteřině posteli náhodou ona. Juanitta je nevinná a hraběnkou zavřeli do blázince, neboť u ní proběhlo běsnění šilenců.

DN1/189 Tajemný nepřítel Cliftonův. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/87

Incip: Léon Clifton obdržel poštou dopis; písmo adresy zdálo se mu již při prvním pohledu známé.

Klau: Po léta snažil se Clifton proniknouti záhadu, proč jeho tajemný nepřítel chtěl se mu vymstít, však tajemství zůstalo navždy neproniknuto.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 15 / IV., s. 19 / V., s. 21

Postavy: posluha / Mrs. Cliftonová / John Balmor / domovník v domě, kde Balmor bydlel / Dr. Léon / Mr. Walking / komisař Ayerton / poručík Bear / strážníci / lékař / Rockburn [v průběhu příběhu přepsán bez uvedení důvodu na Blackburn] aka James Smith

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / Balmorův dům / skladiště / Ashlandova ulice

Cliftonův převlek a pomůcky: rozmanitá přestrojení kvůli sledování Rockburna // kladívko

Anot: Clifton obdrží dopis od Johna Balmora, který dříve obvinil Cliftona, že spáchal zločin, ale nebyl za něj potrestán. Nyní Balmor inforumuje o tom, že ví o dalším Cliftonovu zločinu, který chce oznámit policii a žádá po Cliftonovi peníze za své mlčení. Clifton i když je rozčilen, na setkání s Balmorem jde. Vráti se poněkud unavený a hned usne. – Druhý den přijde k Cliftonovi Mr. Walking a komisař Ayerton: vyslychají Cliftona, který si ale z návštěvy nic nepamatuje. Balmor byl ve svém bytě zavražděn a v ruce svíral kus podšívky z Cliftonova kabátu. Stejně tak byl u Cliftona nalezen zakrvavený zabiják. Detektiv je zatčen. – Balmor pracoval pro tajnou policii a upozornil na to, že Clifton zabil jistou mladou dívku. V jeho bytě byla nalezena vypitá lahev koňaku a dopis, který Balmor psal neznámému muži, kde opět obviňoval Cliftona. Detektiv prý vypil v Balmorově bytě koňak a takto posilněn vyděrače zavraždil. – Clifton je na svobodě na kauci, ale veřejnost je přesvědčena o jeho vině. Projde ve skladišti nábytek z Balmorova bytu a v pohovce najde zapadlou pravou rukavici s vycpaným malíčkem. Po vyčerpávajícím pátrání zjistí až dr. Léon, že v Chicagu žije jakýsi podivín jménem Rockburn [střídavě však psán i jako Blackburn]. Clifton ho sleduje a ubytuje se v přestrojení vedle jeho bytu. Uslyší jak Rockburn/Blackburn mluví ze spaní a vyhrožuje Cliftonovi. Detektiv se vloupá do jeho bytu a klade spícímu otázky: ten odpovídá jako v hypnóze. Přizná se k vraždě Balmora. – Den na to udělá společně s Walkingem a detektivem Ayertonem stejný pokus: Rockburn/Blackburn se opět ze spánku přizná a navíc popíše vše, co předcházelo Balmorově smrti. Při příchodu Cliftona do Balmorova bytu omámil Rockburn tajemnou tekutinou v rozprašovači oba dva, detektivovým zabijákem zneškodnil Balmora a vše nastražil na Cliftona. Když se ale Walking zeptá, proč vlastně Rockburn pronásleduje Cliftona, vrah se probudí. Je sice zatčen, ale stačí detektiva postřelit a sám se zastřelí. Není však jasné, proč se chtěl Rockburn, který vystupoval v New Yorku pod jménem James Smith, vůbec pomstít.

DN1/190 Vražda na Černé skále. / DN1 S [3]–31; DN2 S 3–32 * DET / DN1 NKF; DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/96

Incip: „Jménem zákona vás zatýkám!“

Klau: Prorok zaslal Cliftonovi značný dar jako odměnu; však Clifton jej věnoval příbuzným nešťastného Goëla, jenž byl posléze vytažen ze skalní šachty a pohřben v Marysvillu, jeho hrob pak opatřen slušným pomníkem.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 15 / IV., s. 20 / V., s. 25 / VI., s. 26 / VII., s. 29 // DN2 I., s. 3 / II., s. 10 / III., s. 15 / IV., s. 20 / V., s. 26 / VI., s. 27 / VII., s. 29

Postavy: Bear, poručík / Madison, restaurátér / Daniel Graveson aka John Smith aka ryšavec / Mr. Walking / Francis Housman / šerif / prorok náboženské sekty / hoteliér / Jakub Goěl

Lokace: Chicago: Madisonův velkorestaurant / 20. ulice / komisařství // Kalifornie: Marysville: Černá skála / obchod / hotel / nádraží // Oregon: Camp Warner

Cliftonův převlek a pomůcky: Cécile Aberdeen, kostkovaný oblek, zelený deštník, vysoký klobouk / stařec

Anot: Clifton zatkne společně s poručíkem Bearem muže jménem Daniel Graveson. Při odvádění se muži podaří uniknout, což nese nelibě jak Clifton, tak policie. Cliftonova sláva je pro policii nepříjemná, v případě Walkinga „*ted' však chladla jeho láska a bezděky se změnila v – nenávist. Mr. Walking byl by si přál, aby Clifton vzdal se už veřejné činnosti.*“ (s. 8) – V kalifornském Marysville si zlatokop Francis Housman postavil příbytek na pusté hoře, nazývané Černá skála. Když se delší dobu neukáže, prohledá jeho domek šerif a najde Housmana mrtvého. Zbytky majetku se rozprodají a Clifton, který projíždí Marysville, si koupí náboženskou knihu z Housmanovy pozůstalosti, kde najde mezi splepenými stránkami zlatokopův dopis na rozloučenou. Odhaluje, že onen Daniel Graveson ho otrávil, protože toužil po nalezeném zlatě v Černé skále, které chtěl Housman věnovat náboženské sektě. Clifton navštíví proroka náboženské sekty, s nímž se baví o Gravesonovi. – Opět Marysville: Clifton se zde ubytuje jako Angličan Aberdeen. Hledá zálesáka jako průvodce, je mu doporučen Jakub Goěl. Dojdou až k Černé skále, kde najdou úkryt zlata v jeskyni. Zde Goëla a Aberdeena/Cliftona kdosi shodí do hlubiny. – U proroka náboženské sekty se zastaví jednooký ryšavec, který mu prodá nalezené zlato. Je to převlečený Graveson, kterého odvede jakýsi stařec (Clifton). – Zpět v jeskyni: Clifton se zachránil, Goěl je mrtev. Detektiv se vyšplhá vzhůru a nepoznán odjede. – Chicago: dva muži přijdou na policejní ředitelství. Je to Clifton s Gravesonem, kterého nechá zavřít. Vypráví, jak mu došlo, že Graveson chtěl prodat zlato, jak Clifton dojel v přestrojení za starého muže do Oregonu a pak Gravesonovi pohrozil zastřelením, pokud s ním nepojede dobrovolně. Graveson je odsouzen k smrti a popraven, zbytek zlata a jeho peníze případnou náboženskou sektě.

Pozn: „*Důkazem zdál se býti rozepsaný svazek ‚Paměti‘ Cliftonových, mající název ‚Kara Ben Mustafa‘, kterýžto rukopis současně se odesílá.*“ (s. 26, tj. odkaz na svazek DN1/151).

DN1/191 Chicagští lupiči. / DN1 S [3]–32, DN3 S 3–[32] / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky], DN3 Sb4, Sb8 [bez obálky] – Ree DN3/247

Incip: Krátce po půlnoci objevilo se v liduprázdné ulici 20. pět mužských postav, jež postavily se před domem číslo 6., před nímž dosud svítila oblouková lampa na vysokém stojanu.

Klau: Netušil, že jeho přání se splní!...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 4 / III., s. 10 / IV., s. 15 / V., s. 19 / VI., s. 23 / VII., s. 27 // DN3 I., s. 3 / II., s. 4 / III., s. 10 / IV., s. 15 / V., s. 19 / VI., s. 23 / VII., s. 27

Postavy: strážník Barkins / řeznický učeň / Mr. Walking / lékař / detektiv Brown / domovník / posluhovačka / Allan Godden aka Harvey / vinárník / Whitcamp / Alessandro Rovini aka dr. Léon / Cambert / Cliftonův sluha / baron Chester z Portsmouthu aka John Splitter / Ayerton, komisař / Wells, klenotník / William Mauth / soustružník Smith / Petr Morvay / žalářník / muž odnaproti

Lokace: Chicago: 20. ulice, dům č. 6 / 13. ulice, dílna zámečnicka Silvera / 17. ulice, dům č. 30 / vinárna / policejní stanice / Goddenův obchod / Cliftonův byt / 26. ulice, Wellsovo klenotnictví / komisařství / vězení / dům naproti vězení

Cliftonův převlek a pomůcky: starý, chatrně oděný muž / prostě oděný muž // kladívko / kaučukový náhrdelník

Anot: Pět lupičů chce vykrást jeden byt a při tom je překvapí dva strážníci, které lupiči zabijí. Na místě druhý den vyšetřuje ředitel Walking, k případu se připojí Clifton v převleku. Ten se víceméně ujme vyšetřování, pomocí kladívka se dostanou do bytu rodiny Govenorových, který lupiči vykrádali. Na místě najdou dlátko, na němž je značka zámečnicka Silvera. Ten není ve své dílně a v bytě je posléze nalezen zardoušen. V pěsti drží umělý zub. – Clifton se sejde s přáteli ve vinárně, kam přijde i kupec Godden, jenž má opuchlou tvář a chybí mu zub. Do vinárny přijde Ital Rovini, který zde prodává podomně sýry. – Na policii se dostává Godden, kterému prý byla vykradena pokladna v obchodě. Clifton na místě zjistí, že okno, kterým se údajní lupiči dostali dovnitř, bylo vmáčklé dovnitř a nikoliv ven. Ke Goddenovi přijde zaměstnanec Silverovy dílny pan Cambert, který se ptá, jak využil Godden dláto, které si objednal. – Ke Cliftonovi přijde baron Chester z Portsmouthu, který detektiva napadne a téměř zabije, ovšem Clifton má kaučukový náhrdelník a tak vše jen předstírá. – Do Wellsova klenotnictví se vloupe opět pětice mužů, ovšem jsou včas zatčeni. Lupiči jsou Godden, jeho jednatel William Mauth, soustružník Smith, obchodníci Petr Morvay a John Splitter. Hlavou bandy byl Godden, který zabil zámečnicka Silvera, aby ho neprozradil. Dr. Léon v přestrojení za Itala získal otisk Goddenova zubu, zároveň se mu podařilo náhodou získat dopis, kterým se Godden domlouval s Mauthem na další loupeži. Godden a Splitter jsou odsouzeni k smrti, zbytek k těžkému žaláři. Godden ale uteče z vězení, zabije žalárníka a v domě naproti vězení dalšího muže, kterému vezme šaty. Posléze pošle Cliftonovi z Afriky pozdrav, navíc se zjistí, že se jmenoval původně Harvey a byl deportován z Anglie.

Pozn: Pokračování v dalším svazku

DN1/192 Pán diamantových polí. / DN3 S 3–[32] * DET / DN3 Sb4, Sb8 [bez obálky] – Ree DN3/248

Incip: Ve výstavním hostinci Smithově, prvním hotelu jihoafrického Kapského Města, seděli na nejzazším místě rozlehlého sálu dva mužové při výborném nektaru ze starých vinohradů „Konstancia“.

Klau: „Kdež bych se byl nadál, že za svou ochotu k Mauritzovi budu odměněn výsledkem tak neočekávaným!“

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 10 / III., s. 15 / IV., s. 20 / V., s. 24 / VI., s. 28

Postavy: Rydvanův synovec aka dr. Léon / Mr. Smith, majitel hotelu / vrchní číšník / Mr. Sullivan aka Godden aka Harvey / Edvard Erichson, majitel obchodního domu / Mr. Beginard (sebevražda požitím jedu) / chemik / Mac Ryng, bandita / Tom Burner, bandita / Sulivanova hospodyně

Lokace: Kapské město: Smithův hostinec / herna v hotelu / jídelna v hotelu / pokoj Rydvanových / chemikova laboratoř / policejní budova / Sulivanův letohrádek

Cliftonův převlek a pomůcky: prof. Richard Rydvan, dlouhý, sněhobílý vous, řídké vlasy barvy mléka a na očích modré brýle // ochranné zařízení do zámku, aby se nikdo nemohl dostat do pokoje

Anot: Dva muži, starší Mr. Rydvan a mladší prof. Richard Rydvan, sedí v hotelu a čtou si v průvodci po Kapském městě. Mr. Rydvan trpí oční vadou. Náhle se oba dozví, že v hotelu zemřel Mr. Beginard, který prý požil jed, před tím ovšem nadiktoval svou závěť v přítomnosti advokáta, svého sluhy Donalda a disponenta Mauritze. Přijde Mr. Sullivan, pán diamantových polí a jeden z nejbohatších mužů Jižní Afriky. Navečer Sullivan hraje hazardní karetní hru, zvanou „búrskou“, s majitelem obchodního domu Edvardem Erichsonem, který prohraje

milion – ovšem Sullivan je šlechetný a odmítne výhru. Erichson se vzápětí zastřelí. Starší Rydvan nepozorovaně sebere karty, s nimiž se hrálo a zjistí, že jsou označené. Hoteliér Smith odmítá obvinění, že by Sullivan podváděl. Sullivan se v rozhovoru s Rydvanovými zmíní o utečenci jménem Harvey (viz odkaz na předchozí svazek Chicagští lupiči (s. 18) i o svém odporu vůči Cliftonovi. Když se Rydvanovi vrátí další den do pokoje, je tam „otrávený vzduch“ a zároveň se někdo vloupal do jejich kufrů (aniž by cokoli vzal). Plyn se měl dostávat do pokoje tak, že měli v posteli navoskované plátno, ze kterého se teplem jedovatý plyn měl vypařovat. Druhý den Sullivan odjede z hotelu, Rydvan nechá prozkoumat plátno a také zajde na policii. Večer jsou oba Rydvanové přepadeni pětici gangsterů, kteří je chtějí hodit do moře – ubrání se a dva bandity postřelí. Jeden z bandy je Sullivan, který vystupoval také pod jménem Harvey a unikl z Ameriky. Pod tíhou důkazů je Sullivan obviněn a odsouzen k trestu smrti. Oba Rydvanové – Clifton a jeho syn – ovšem původně přijeli do Jižní Afriky kvůli disponentovi Mauritzovi a Mr. Beginardovi, který kdysi připravil o vše Mauritzova otce.

DN1/193 Zlopověstná krčma. / DN3 S 3–[32] * DET / DN3 Sb4 [bez obálky]; Sb7 – Ree DN3/249

Incip: Cliftonův sluha vracel se z pošty, odkud přinášel svému zaměstnavateli několik časopisů – vesměs za oceánem vycházejících.

Klau: Nabízené odměny se Clifton zřekl; stačilo mu vědomí, že nebohé dívce, kterou zlosynové připravili o otce i majetek, aspoň k tomuto zase pomohl.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 9 / III., s. 16 / IV., s. 21 / V., s. 28

Postavy: John, nový Cliftonův sluha / dr. Léon / poštovní úředníci / miss Bringhová / William Old / Kate Orkhamová / policejní úředník / mrs. Billová / nájemník / Sammy Potts / Patrik Donell / tři muži (Angličan, černovlasý muž John Wellman aka Harry Blount) / Lea Donellová / Rosarita / policejní poručík

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / pošta / 12. ulice, č. 30 / komisařství na V. okrsku / 18. ulice, vetešnictví Samyho Pottse / Orkhamův obchod // New York: Donellova krčma

Cliftonův převlek a pomůcky: nepravý vous / otrhaný muž / vážný, černě oděný muž // kaučukový obojek na krku

Anot: Mezi tiskovinami určenými Cliftonovi se objeví i dopis, který se tam dostal omylem: nový sluha John ho otevře a přečte. Poté se přizná Cliftonovi, který dopis přečte a zjistí, že je to šifra, informující o jakémsi zásahu a očekáváním peněz. Dopis slepí „zvláštní papírovou hmotou“ a vrátí ho na poštu, kde si ho vyzvedne obchodník William Old. Old odpoledne zašle do New Yorku částku 1000 dolarů Johnu Wellmanovi. – Obchodník se starožitnostmi Daniel Orkham je pohřešován. Sešel se v New Yorku s Wellmanem a poté s ním odešel neznámo kam. Clifton upozorní Walkinga na propojení a Old je sledován, ovšem o policii ví a když je zatčen a vyslýchán, nic neřekne a nic mu není dokázáno. – Po čase potká Clifton u Orkhamovy dcery Olda, který ji již v minulosti několikrát žádal o ruku. Clifton přesvědčí dívku, aby se k němu chovala vstřícněji, protože je mu muž stále podezřelý. Vetešník Potts, který je ve spojení s Oldem, ukáže Orkhamové směnku, kterou prý podepsal její otec. Poté jí vezme většinu věcí. – V New Yorku přijde do jedné krčmy Clifton v převleku za otrhaného muže. Sleduje tři muže: jdou do nevěstince, kde je jeden z nich přepaden a zabitý, Clifton chce situaci vyřešit, ale je omráčen. Obě těla jsou vhozena do stoky. – Den na to je na místě policejní záťah, v němž je zapojen i Clifton, který nechá zatknout podezřelé. Zachránil se večer předtím a ve stoce našel lebky tří lidí, z nichž jedna patřila Orkhamovi. Dokáže, že Wellman (jeden z těch, kteří ho přepadli), tímto způsobem odklízal těla. Zabil na Oldovu žádost Orkhama, protože Old se chtěl zmocnit jeho dcery i majetku. Potts navíc zfalšoval směnku, aby okradl Orkhamovou. Všichni obžalovaní jsou pak přísně potrestáni a Orkhamově dceři se vrátí všechny ukradené peníze.

DN1/194 Dáma s umrlčí hlavou. – Ree DN3/250

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/195 Dům s černými záclonami. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb11 [bez obálky]

Incip: Léon Clifton procházel se se svým synem před polednem chicagskými ulicemi.

Klau: „Dům s černými záclonami“ prodán; brzy jej strhli a místo něho zbudován dům modernější.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 15 / IV., s. 18 / V., s. 24

Postavy: dr. Léon / Kate Longová, prodavačka v papírnictví / dr. Clark / Oven Sneadová / paní Bellhamová, její babička / paní Headová, její matka / Virginie Wardlawová, její teta / Jenny, její dcera / policejní seržant / koroner / Mr. Walking

Lokace: Chicago: 24. ulice, dům číslo 6 / strážnice IV. policejního okrsku / umrlčí komora / nemocnice / policejní ředitelství

Cliftonův převlek a pomůcky: libretista / nspecifikované přestrojení

Anot: Na procházce s dr. Léonem si všimne Clifton domu, v jehož oknech jsou černé závěsy. Dům patří paní Sneadové, která je prý dlouhodobě nemocná a skrývá se před veřejností. V domě žije její matka, teta i babička, za ženou chodí i lékař, doktor Clark. Sneadová dlouhodobě nesnáší denní světlo a trpí trvalým nechutenstvím. – Na policii přijde paní Wardlawová, teta nemocné paní Sneadové, oznámit, že Sneadová se utopila ve vaně. Sneadová je pohřbena a policie pátrá po jejím manželovi, který je dlouhodobě neznámý. – Clifton se vrátí z cest a zjistí podrobnosti o Sneadové: celá rodina je mu podezřelá. Dr. Clark pokusí spáchat sebevraždu kvůli problémům v rodině, Clifton ho se synem navštíví. Clark přizná, že se mu poměry v rodině paní Sneadové nezdály. Vypadá to dokonce, že se příbuzné paní Sneadové snažily, aby žena zemřela. – V domě onemocní další žena. Clifton jde za Walkingem a zjistí, že Sneadová měla vysokou životní pojistku. – Dům vypadá jako prázdný, policie do něj vnikne násilím: najdou tři zakrvavená těla, z nichž žije ještě paní Wardlawová. Prý ji napadly obě ženy, chtěly ji omráčit kladivem. Wardlawová se bránila a obě útočnice zabila, ale byla při tom zraněná také. Obě ženy prý nechaly Sneadovou vyhladovět a pak ji utopily, aby získaly její pojistku: navíc nebyly ani příbuzné a vše bylo paděláno. Na následky útoku Wardlawová zemře. – Při prohledání bytu najde Clifton speciální prášek, který „*byl vynalezen k vyléčení notorických alkoholiků, jimž dával se nepozorovaně do nápoje. Kdo užil roztoku prášku, zachvácen byl hroznou ošklivostí v ústech*“. Prášek dávaly ženy paní Sneadové. Ve sklepě je nalezena mrtvola pana Sneada. Vše přežila jen dcera Jenny, která zůstala v jeslích.

DN1/196 Tajemné katastrofy železniční. / DN1, DN2 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 [fragmentární]; DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/22 – DN4/19 – DN5/19

Incip: Dne 13. června katastrofa na trati Burlington & Missouri Riv. R. R.

Klau: Oběma Cliftonům dostala se od společnosti drah stkvělé odměny; neboť jenom jejich zásluhou byl zlosyn odhalen a zabráněno jenu v dalším jeho řádění...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 18 / IV., s. 22 / V., s. 24 / VI., s. 30 // DN2 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 18 / IV., s. 21 / V., s. 23 / VI., s. 30

Postavy: dr. Léon / lidé na trati / manželka zesnulého topiče / Mr. Walking / Ezechiel Hoppe / Edita, jeho dcera / vrátný domu / šerif / Cyrus Raleigh / Sart, detektiv / průvodčí / cestující /
Lokace: Chicago: Cliftonův dům / policejní ředitelství / // Bryan: místo srážky / byt zesnulého topiče // Kilbourn: Hoppova továrna /

Cliftonův převlek a pomůcky: změna k nepoznání za obchodní agenty

Anot: V několika týdnech za sebou dojde k haváriím na amerických tratích, Clifton podrobně sleduje zprávy: vždy vlak nápadně zpomalí, poté maximálně zrychlí a vrazí do protijedoucího vlaku. Vypadá to, jako by zešíleli strojvůdci. Oba Cliftonové dojedou na místo posledního neštěstí, mezi města Salt Wells a Bryan. Zde prohlédnou mrtvolu zesnulého topiče, která má proraženou skrář. – Po návratu se Clifton baví s Walkingem o tom, že strojvůdci a topiči ze zničených vlaků mají na skrání vždy ránu způsobenou tupým předmětem. – Dojde k další katastrofě poblíž Chicaga, opět se shodným zraněním. – Cliftonovi napíše majitel konzervárny Ezechiel Hoppe. Toho kdysi Clifton zatknul jako domnělého vraha, ale pak byl propuštěn a od té doby si Cliftona dobíral v tisku. Přesto nyní požádá detektiva o pomoc: jeho dcera Edita prý skrývá nějaké tajemství, které ji tíží. Clifton se synem přijedou na místo inkognito: na druhý den najdou otce i dceru uškrcené. Vyšetřování přebere místní šerif a Cliftoni odjedou zpět do Chicaga. – Hoppovu továrnu zdědí jeho synovec Cyrus Raleigh, který ji chce prodat. – Na trati Chicago–St. Louis zaslechnou cestující výkřik: jakýsi stařec se spouštějícím hrbáčem jdou zjistit co se stalo: prý si strojvůdce jen popálil ruku. Poté se ale lokomotiva prudce rozjede a nezastaví ve stanici. Díky signalizaci se podaří zabránit srážce, stařec a hrbáč prohledají lokomotivu a najdou topiče, strojvůdce i hlídku zabitě. Podél trati najdou lidé zraněného muže, který seskočil z vlaku: je to Cyrus Raleigh. Clifton později spojí oba případy: Edita Hoppeová zřejmě věděla o Cyrusově činnosti a ten ji zabil. Vlaky nechal srážet kvůli tomu, že americké dráhy odmítly koupit jeho vynález, který dokázal zabránit srážkám vlaků. Myslel si, že násobením katastrof se k jeho vynálezu znovu dráhy vrátí. Raleigh se dlouho nepřiznává, ale nakonec vše potvrdí a je popraven na elektrickém křesle. „Rozvášněný dav vniknul pak do soudní budovy, zmocnil se mrtvolu a strašlivě ji zohyzdil, načež ji spálil na veřejné ulici, aniž by tomu ozbrojená moc mohla zabránit...“

DN1/197 Tajemství starého parku. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]

Incip: Byla tmavá, neklidná noc.

Klau: „Nedopouští, aby na jméno Gastona de Neuilly byla uvalena hanba, že jeho matka byla strůjkyň zločinu!“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 9 / IV., s. 18 / V., s. 21 / VI., s. 24 / VII., s. 28

Postavy: vrátný Corbeille (neznámý muž) / Claire, komtesa de Neuilly / Anatole Bercier, její milenec / Elisa de Neuilly, hraběnka / Dubois, správce zámku / Gaston [též jako Gustav !], markýz de Neuilly / kočí / Jean, lokaj / clermontský prefekt / policejní komisař / soudní lékař / dva detektivové / kuchařka

Lokace: Clermont: sídlo hraběnky Elise de Neuilly / hřbitov

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: V zámku hraběnky de Neuilly čeká v noci neznámý muž (vrátný Corbeille), až od komtesy Claire odejde její milenec. Poté ho přepadne a hodí do řeky, ovšem následně uslyší strašidelný hlas, který ho vyděsí. – Den na to je nalezen vrátný Corbeille v místním parku mrtev. Vše nasvědčuje, že šlo o vraždu, ale hraběnka nechce vyplašit svou dceru, proto vše probíhá v tajnosti a uvádí se, že šlo o nešťastnou náhodu. Na zámek přijedou za chvíli dva muži – markýz Gaston [Gustav] a Clifton. Gaston vypráví, jak ho v Paříži Clifton zachránil pře přepadením. Hraběnka přizná, že našli mrtvého Corbeilla a Clifton ohledá stopy. Najde zlomek zlatého řetízku a krev na skále nad řekou. Přijede komise z blízkého Clermontu, Clifton dodá informace. – Za dva dny se najde v řece mrtvola Anatola Berciera, který má u sebe část shodného zlatého řetízku. Mladá komtesa se to dozví a omdlí. – Správce Dubois má

skvělou náladu a Clifton jej sleduje. Na podešev se mu přilepí malý papírek, který jej uvede na pravou stopu. – Komtesa Claire zemře na zápal mozku. Na pohřbu se Dubois chová povýšeně, hraběnka je pod jeho vlivem. – Clifton nechá Duboise poslat do blázince („*potom byl správce narkotisován, vsazen do kočáru a zavezen do sanatoria*“). Při svém odjezdu do Chicaga vylíčí Clifton vše hraběnce: ona navedla vrátného Corbeilla, aby zneškodnil milence své dcery, ale vrátného spatřil správce Dubois, který zabil Corbeilla a pak vydíral hraběnku. Clifton ušetřil hraběnku veřejné potupy posláním Duboise do sanatoria, ale ona po čase spáchá sebevraždu skokem do řeky.

DN1/198 Zakopaný poklad Ali Mahomeda. [DN2 na obálce též Zakopaný poklad Ali Mohameda.] / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb7 – Ree DN2/44

Incip: Za časného jitra vjel do ulic na severním obvodu Chicaga veliký nákladní vůz, naplněný bednami.

Klau: Ze své odměny pamatoval značnou částí na chudé příbuzné Willemanem zastřeleného zlatníka Collinse, jenž vlastně uvedl Cliftona na stopu lupičům zakopaného pokladu Ali Mahomeda.

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 10 / IV., s. 15 / V., s. 24 / VI., s. 27

Postavy: kočí Tangleton / Jackson / Willeman / tři zaměstnanci / Great, detektiv / lékař / Daniel Collins / detektivové / Mr. Walking

Lokace: Chicigo: skladiště firmy Jackson a Willeman / Doggerova vila / byt Daniela Collinse / policejní ředitelství / krčma u Jonáše / dům povozníka Jacksona

Cliftonův převlek a pomůcky: Smith, slušně oděný muž

Anot: Do skladiště firmy Jackson & Willeman přiveze kočár náklad a kůň jménem Black udupe kočího. – Krátce předtím byl zavražděn ve své vile John Dogger i s personálem. Na místě chyběla řada beden s bronzovými sochami, které si Dogger nechal původě přistěhovat do vily. Zároveň pronikne do tisku zpráva, že se ztratila část pokladu tureckého sultána, z čehož jsou obviněni Ali Mahomet paša a dva Řekové Okerinos a Chilandar. Ali je původně Angličan jménem Gredog, který přestoupil na islám. Je pravděpodobné, že Dogger byl Ali a že do bronzových soch nechal ukrýt poklad. Zřejmě jej ukradli oni dva Řekové, po kterých ale není ani stopy. Clifton najde na zahradě místo, kde byly pravděpodobně zakopány bedny. Na místě jsou dvě těla s průkazy znějícími na jména Gaston Jardinier a Filip Schwarz, ovšem jsou to oni postrádaní Řekové. – Ke zlatníkovi Danielu Collinsovi, který byl kdysi odsouzen za krádež, přijde neznámý muž, jenž mu nabídne vysokou částku za předělání šperků, které Collins pozná jako turecké starožitnosti. Do jeho bytu náhodně přijde dvojice detektivů, která zlatníka zatkne. Ten si myslí, že na něj byl neznámý muž nasazený a proto všechno řekne. Clifton se na Walkingovo požádání ujme případu: Collins je instruován, aby jednal podle pokynů neznámého. Zlatník jde na schůzku do Jonášovy krčmy, kde dojde k zátahu a neznámý zastřelí Collinse. Pronásledování skončí v domě pana Jacksona, který prý nic neviděl. – Clifton v převleku za pana Smithe přijde do skladiště firmy Jackson & Willeman a chce domluvit zakázku. Řekne, že dle něj byl kočí nejprve zavražděn a pak teprve udupán koněm. Odhalí, že Collinse zabil Willeman, který je poraněný na ruce, oba muži jsou zatčeni. Při výslechu vyjde najevo, že Jackson s Willemanem náhodou objevili oba Řeky a jejich poklad, zabili je a převezli do svého skladu. Kočí byl zavražděn, aby nepromluvil. Willeman je odsouzen k trestu smrti na elektrické stoličce, Jackson k dvaceti letům těžkého žaláře. Poklad se vrátí do Turecka.

DN1/199 Záhadné zmizení černé věštkyňe. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/251

Incip: Po obrovském požáru r. 1871, jímž bylo zničeno téměř úplně Chicago, jež ale potom znovu povstalo s „americkou rychlostí“ k novému životu, zbyly tu a tam některé starší budovy, jež byly ohněm ušetřeny.

Klau: Léon Clifton neustal pátrati, aby objasnil záhadu: posléze však sám přestal doufat, že se mu to někdy zdaří...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 14 / IV., s. 19 / V., s. 23 / VI., s. 27

Postavy: dr. Levson / Evelina Bretová / Kate, její služka / trpaslík Francis, její sluha / Levsonovi přátelé / Morgan, milionář / jeho manželka / jeden z detektivů / jeho sestra / Mr. Walking / tulák / paní Moserová / vrátný

Lokace: Chicago: dvoupatrový dům na 54. ulici / palác milionáře Morgana / vila paní Moserové

Cliftonův převlek a pomůcky: gumový náhrdek

Anot: Advokát dr. Levson koupí pro svou bohatou klientku, venezuelskou černošku Evelinu Bretovou, dům v Chicagu. Bretová je prý věštkyně, což využívají dobře situované rodiny. Na slavnosti u milionáře Morgana předpoví Evelina hostitelově manželce zranění – má se zranit v kočáře při návštěvě Washingtonu, což se den poté stane. Věštkyně začne provozovat svou živnost, ale nesmí k ní pánské návštěvy a nevybírání ani poplatků. Vzhledem k obrovské popularitě však začne na návrh advokáta Levsona, který za ní jediný smí docházet, vybírat poplatky 1000 dolarů. Po jedné z návštěv však Evelina zmizí, i když nikdo neviděl, že by odcházela ze svého pokoje. Případu se ujme společně s Walkingem také Clifton, který vyslechne přítomné: poslední, co se ví, bylo jak věštkyně prorokovala jakési dámě, že se jeden z jejích příbuzných zastřelí. Je pravděpodobné, že Evelinu unesli, ovšem zcela beze stop: omámili ji, místo ní se vydávala dáma, která k ní přišla. – Clifton se v noci vracel z výzvěď kolem domku paní Moserové. Potká zde Levsona, který se s ním nechce příliš bavit: jak později Clifton zjistí, jsou Leveson a Moserová sourozenci. V jedné z dalších nocí Clifton hlídkuje u vily a potká Levsona se psem. Jako náhodou Levson v jednu chvíli zaškokrtne a pustí psa, který zaútočí, ale Clifton má na krku gumový náhrdek, který pes neprokousne. Detektiv psa zabije. – Za několik dní najde jeden tulák poblíž vily paní Moserové zdechlinu psa a část lidské ruky. Jde o jiného psa, než zabil Clifton a ruka patřila černošce. Společně s detektivy vpadne Clifton do domu a v čerstvém záhonu najdou zakopanou věštkyni Evelinu. Leveson, který přijde k vile, se na místě zastřelí. Moserová se zabije vypitím kyanovodíku. Výsledkem služebnictva je zjištěno, že sourozenci věštkyni tajně unesli a posléze ona zemřela, ale nikdy nebylo vyjasněno proč se tak stalo.

DN1/200 Z tajností detektivního ústavu. / DN3 3–[31] * DET / DN3 Sb3 – Ree DN3/252

Incip: Na chicagských nárožích objevily se křiklavě rudé plakáty.

Klau: Avšak Clifton jen se usmál a zavrtěl hlavou...

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 6 / III., s. 11 / IV., s. 14 / V., s. 16 / VI., s. 23 / VII., s. 27

Postavy: Joë Halven aka Hobson / John Fielding / Mr. Walking / Marshall, továrník / „dlouhý Tom“ / správce John / kuchařka / kočí a jeho žena / „červený Jim“ / Darving / Ayrton, komisař /

Lokace: Chicago: Ashlandova ulice, dům č. 10 / Cliftonův dům / policejní ředitelství / Marshallův dům / nejpřednější chicagský hotel / příbytek zloděje Darvinga

Cliftonův převlek a pomůcky: James Scott, slušně oděný starý pán / Pavel Garbon

Anot: V Chicagu je reklamou oznámen vznik soukromého detektivního ústavu spojeného i s muzeem. Zařídil ho Joë Halven, který pracoval jako detektiv v New Yorku. Halvan demonstruje, jak otvírat zámky i jak změnit svou podobu. – Do Halvenova závodu přijde v přestrojení Clifton, kterého Halven pozná podle specifického stisknutí ruky a oba se domluví že si vlastně nekonkurují. Halven ovšem cosi tají. – V Chicagu je vyloupěna Fieldingova směnárna. Fielding navštíví Cliftona a říká, že má podezření na bývalého pokladníka Harry

Counta a jeho propojení s Halvenem. Pokladník podle Fieldinga otrávil nevinného zaměstnance, aby spletl stopy. Nová loupež ovšem nebyla prokázána, protože Count zemřel na lodi do Afriky. – V průběhu několika týdnů dojde k řadě loupeží, ke kterým nevedou stopy. – Clifton jde z klubu společně s továrníkem Marshalllem, který se nemůže dostat do domu. Zde je skupina šesti mužů, kteří dům vykrádají, Clifton pronásleduje tři, dojde k přestřelce a jeden z lupičů je zraněn: je to „dlouhý Tom“. Později je ve vazbě i jeho spolupracovník „červený Jim“, ovšem podaří se jim zmizet z vazby. – V hotelu se ubytuje soukromník Pavel Garbon, který přijde za Halvenem. Chce, aby ho detektiv tajně zbavil manželky. Halven původně nechce, ale den na to za Gabronem přijde a souhlasí. – K zloději Darvingovi přijde Halven zeptat se, jak proběhla akce, ale už tam na něj čeká Ayerton a Gabron, což je převlečený Clifton. Halven vystupoval pod jménem Hobson a domlouval si s chicagským podsvětím jak nejlépe krást. Dostal doživotní žalář.

DN1/201 Strážcové zámecké hrobky. / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 UČL [bez obálky] – Ree DN2/45

Incip: Do irského města Belfastu přibyli tři cestující, kteří se ubytovali v malém hotelu, kde najali si společný pokoj o třech postelích.

Klau: „Co zde proslulý Léon Clifton a jeho pomocníci vykonali, zůstane navždy vzorem důmyslu, odvahy a také i detektivního štěstí!“

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 17 / III., s. 22

Postavy: William Harrimond aka Léon Clifton / Henry Harrimond aka dr. Léon Clifton / Edward Harrimond aka Tom Burner, mladý pomocník Cliftonův a detektiv / Patrik Maxwell, povozník / hoteliér v Belfastu / Mr. Belham, šlechtic / Jiří Belham, ztracený syn šlechtice / Blink, tulák / Jonáš Blackton, lupič / Blackton, jeho příbuzný / Belhamův komorník / dva bezejmenní strážci zámecké hrobky

Lokace: Irsko: Belfast / zámek MacBelham / Redmount, vesnice poblíž Belhamu / zámecká hrobka

Cliftonův převlek a pomůcky: převlek za starce v úctyhodném věku s bílým vousem a lysou lebkou, jen spoře vroubenou šedinami

Anot: Do Belfastu přijedou tři Harrimondové (Clifton, jeho syn a pomocník Burner), kteří se vydávají za fotografy, pracující pro londýnské nakladatelství. Odjedou do zámku MacBelham, kde fotografují stavbu a okolí, dostanou se i do rodinné hrobky, která je přísně chráněná. Přiznají posléze majiteli panství své inkognito: Clifton našel v Chicagu na ulici zašifrovanou zprávu, která se týkala ztraceného Belhamova syna. Ten je považován za mrtvého, ovšem není tomu tak - přistěhovalec do Ameriky, irčan Jonáš Blackton, jej se svými kumpány (povozník, tulák, Belhamův komorník) unesl a vymámil z něj tajemství ukrytého pokladu v rodinné hrobce. Blackton chce odnést poklad a zabít na místě mladého Belhama, aby padla vina na jeho otce. Clifton tomu zabrání a celou tlupu se svými spolupracovníky pochyťá v kryptě.

DN1/202 Dvanáctiletý detektiv. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 NKF; Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/55 – Ree *Různá dobrodružství dra Léona Cliftona*. Praha, A. Tylová 1922 [výtisk nezjištěn]

Incip: Chicagská „černá kronika“ byla zase o jeden zločin bohatší.

Klau: Chicago mělo o jednoho výborného detektiva více...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 11 / IV., s. 17 / V., s. 23

Postavy: Mary Holmanová / Tom Burner / domovník / seržant Lang / policisté / lékař / Mr. Walking / soudní lékař / mrs. Gouldová / domovník / David Harmaton / jeho synovec / Cliftonův sluha /

Lokace: Chicago: 68. ulice / strážnice / dům milionáře Goulda / vetešnické obchody / policejní ředitelství / 53. ulice, dům č. 14 / Cliftonův dům / 16. ulice, dům č. 35

Cliftonův převlek a pomůcky: funkcionář lidumilného spolku, změněn k nepoznání // odmykač

Anot: Vdova Holmanová se ujme chlapce Toma Burnera, který po městě roznáší noviny. Jednoho večera ji chlapec najde zavražděnou kladivem. Burner je podezírán z možného činu, ale na hrdle Holmanové se najdou stopy dospělých rukou a chlapec je propuštěn. – Do Daily Chronicle přijde dopis složený z vystříhaných písmen, který informuje, že Holmanová byla zabitá kvůli něčemu ukrytému. Clifton dostane podobný dopis: Holmanová prý našla před časem diamantový náramek, který ztratila paní Gouldová a vrah to prý věděl. Detektiv vyslechne paní Gouldovou a pokračuje v pátrání. Tom zmizel z města. – Policie obdrží další dopis, podepsaný Abraham Lincoln. Oznamuje chystanou loupež, k níž také dojde: pod noseem policie je vykradeno Buckinghamovo klenotnictví. Stejný anonym napíše Cliftonovi, že má vyhledat jistého Davida Harmatona, který klenotnictví vykradl. Clifton Harmatona sleduje a posléze vnikne do jeho bytu, kde ho ale čeká výsměšný vzkaz. Řada lidí spekuluje, že Harmaton spáchal sebevraždu skokem do jezera. – Za Cliftonem přijde Tom Burner, který se přizná psaní anonymních dopisů. Chtěl se stát jako Clifton detektivem: vdova Holmanová prý něco ukrývala a hoch si dal dohromady ztrátu náramku a zabití vdovy. Podezřelého muže potká náhodou na ulici, ten se ho ujme a využívá pro získávání informací k chystaným krádežím. Schválně pak Harmaton nastraží stopy, aby to vypadalo, že se utopil. Chlapec slyšel muže vykřikovat ze spaní, kdy se Harmaton nepřímou doznal z vraždy vdovy Hamanové. Muž je posléze zatčen, Tom Burner zachrání Cliftonovi při přestřelce život. Harmaton se přizná, že viděl Hamanovou zdvihát ze země náramek a tak ji sledoval a poté zabil. Sám je odsouzen ke smrti na elektrickém křesle a Burner se prý stal Cliftonovým pomocníkem (zejména v předešlém díle).

DN1/203 Mrtvý host. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 NKF; Sb3 – Ree DN2/66

Incip: Chicagský milionář Morgan pořádal ve svém paláci obvyklou týdenní domácí slavnost, k níž byli pozváni kromě finančních velmožů také osoby vysoce postavené anebo proslulé svými zásluhami – ať již v tom nebo onom oboru.

Klau: Cliftonovi dostalo se od Carlingtonů skvělé odměny, že urychlil jejich osvobození; veřejnost pak jej zase chválila, že objevil zločin, který bez jeho zakročení byl by snad zůstal utajen.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 19 / IV., s. 29

Postavy: Mr. Walking / Francis Bealson / William Carlington / manželé Morganovi / Harry Carlinton / Toby Carlinton / dr. Léon / Jack, strážce hřbitova / Dick a John, hlídači / policejní hlídka / Edgar Pollister / John Hufeland

Lokace: Chicago: palác milionáře Morgana / Cliftonův dům / hřbitov / policejní ředitelství / malá hospůdka

Cliftonův převlek a pomůcky: odmykač / elektrická lampička

Anot: U milionáře Morgana se pořádá slavnost, na kterou je pozván i Clifton. Je zde seznámen s lidumilem, australským milionářem Bealsonem. Po večeři najdou oba muži ležícího starce, podivína Carlingtona. Muž má ochrnutí celého těla, ale bývá donášen na vlastní žádost na různé slavnosti. Rodina se ovšem chová podivně a při převozu je zjištěno, že podivín je již mrtev. Zemřel ten den již ve svém sídle, ale předtím tvrdil, že musí být večer přítomen na slavnosti u Morgana. Smrt byla lidem zatajena a on byl převezen tam i zpět. – Po měsíci se vydá v noci Clifton se synem na hřbitov. Vloupají se do hrobky Carlingtonových a ohledají mrtvolu: na lebce najdou místo, kterým byla do mužovy hlavy vpravena ocelová jehla. Při odchodu musí Clifton omráčit strážce hřbitova a nastraží vše jako by šlo o loupežné přepadení. I tak je pro Cliftony složité dostat se ze hřbitova, protože je pronásleduje policejní

hlídka i další hřbitovní strážci. – Bratři Carlingtonové jsou předvoláni na policii, kam přišel anonymní dopis, žádající vyšetření smrti jejich otce. Po trepanaci lebky je nalezena ona ocelová jehla, bratři jsou zatčeni. Vyjde najevo, že dům v New Yorku dostal za své mlčení Carlingtonův sluha Pollister. Ten vydíral oba dva muže a zřejmě byl i za jeho vraždu. Pollister je dopaden ve Filadelfii, ale vše popře. – Clifton náhodně vyslechne v restauraci jednoho muže: je to sluha Harryho Carlingtona, který se obětoval a zabil starého pána, aby se Harry nedostal díky intrikám Pollistera do řečí. Sluha je však nevyléčitelně nemocný a zemře dříve než začne soudní jednání.

DN1/204 Černá rakev plukovníkova. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 NKF [bez obálky] – Ree DN2/51 – Ree *Různá dobrodružství dra Léona Cliftona*. Praha, A. Tylová 1922 [výtisk nezjištěn]

Incip: V jednom z chicagských domů bydlel starý plukovník bývalého mexického vojska, jež před lety bojovalo vítězně proti císařství; jeho jméno bylo Juan Gonzales.

Klau: Jeho choť a syn pohřbeni společně v St. Louis.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 12 / III., s. 15 / IV., s. 20

Postavy: Juan Gonzales, starý plukovník / Alfonso Gonzales, jeho syn aka Jack Summer / paní Gonzalesová / služka / doktor Clarke / koroner / dr. Beary, advokát / dr. Nightingall / Norton, hrobník / pan Fremont / pan Stamp / Stampova hospodyně / detektivové Brown a Green / ředitel nemocnice v St. Louis

Lokace: Chicago: Gonzalesův byt / 37. ulice / 28. avenue, Fremontův závod / Cliftonův dům / hřbitov / Stampův závod / jižní nádraží // St. Louis: nádraží / nemocnice

Cliftonův převlek a pomůcky: změněná podoba

Anot: Syn bývalého mexického plukovníka Gonzalese Alfonso, který má pravou ruku umělou, se snažil svého času poštvat proti otci nepřátelské síly. Alfonso uteče z Mexika a posléze musí zemi opustit také plukovník: s manželkou se přestěhuje do Chicaga, kam jednoho dne dorazí i Alfonso. Chce od matky získat peníze; dojde ke konfrontaci s otcem, kterého zasáhne mrtvice a matka omdlí. Syn ležící těla okrade a odjede. – Plukovník Gonzales zemře, ve své závěti si vymíní, že má být pohřben v nákladně vyrobené rakvi, kterou si nechal před časem vyrobit. – Ke Cliftonovi přijde advokát Beary, zastupující rodinu Gonzalesových: v pozůstalosti chybí 40 tisíc dolarů. Matka chce ochránit i přes všechna příkoří svého syna, který je Cliftonovi i advokátovi podezřelý. – Plukovníkova rakev je vykopána a tělo přestěhováno do jiné, aniž by k tomu vdova Gonzalesová dala souhlas. Clifton zjišťuje podrobnosti o rakvi, kterou mírně upravenou prodává další z výrobců rakví. Clifton výrobce zatkne a vysleduje stopy, vedoucí od prodejce až hrobníkovi Nortonovi: byli dohodnuti, že drahé rakve po pohřbu vykopou a znovu prodají. S Nortonem spolupracuje jistý Jack Summer, kterého Clifton sleduje. I když se muž zamaskuje, Clifton ho pozná a zatkne na nádraží. Zde u Summer uteče, ale Clifton rozšíří okruh pátrání a dojede až do St. Louis, kde se dozví, že den předtím na kolejích zakopl jeden muž a zranil se. Měl u sebe téměř 40 tisíc dolarů, Clifton ho tedy navštíví v nemocnici a nechá muže (pravděpodobně Summera) do té doby, než se uzdraví, sledovat. V Chicagu zatknou detektivové hrobníka Nortona, který se přizná ke všemu, ale za hlavu podniku určí Summera. Clifton za Summerem zaveze vdovu Gonzalesovou, která v něm pozná svého syna Alfonsa, ale ten se podřeže, aby ho policie nemohla zatknout. Stamp a Norton jsou odsouzeni, ale jak přišel detektiv na to, že Summer je vlastně Gonzales, není jasné.

DN1/205 „Kočičí oko“, ruská špehounka. [DN1 na titulní straně též „Kočičí oko“, ruská špehounka] / DN1, DN2 S [3]–32 / B * DET-F / DN1 NKF; DN2 Sb1, Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/43

Incip: „Jsem baron Jiří Childer!“

Klau: V Rusku dlouho budou postrádati „Kočičího oka“!

Kapitoly: DN1, DN2 I., s. [3] / II., s. 17 / III., s. 22

Postavy: Jiří Childer / Cliftonův sluha / hoteliér / Dimitrij Aksakov aka Ivan aka Jan / Antoinette Freycinetová aka Louisa Micheletová aka Ludvík / Mr. Walking / Lothman, komisař / Frick, detektiv

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / hotel Union / východní nádraží // New York: hotel nižšího řádu

Cliftonův převlek a pomůcky: podoba Angličana // svítelnice, „znamenitý odmykač, stále a stále zdokonalovaný“

Anot: Ke Cliftonovi přijde anglický baron Childer, který pracuje pro anglické ministerstvo zahraničí a v tajnosti vyjednává ve Washingtonu. Aby zmátl špióny, necestuje hned domů, ale jede do Chicaga a New Yorku. V Chicagu ovšem jeho tajné listiny zmizely z hotelového pokoje. Na místě provede detektiv v přestrojení šetření, najde stopy krve, které směřují k pokoji, kde je ubytován Rus Aksakov a Francouzka Freycinetová. Navštíví Rusa a najde ukrytou jednu listinu z majetku Childera. Aksakov se přizná, ale řekne, že listiny již předal dál; Clifton však soudí, že je ukryl u Francouzky, sousedící vedle Childera, z jejíhož pokoje je stále slyšet unavené vzdychání. V noci se vplíží do jejího pokoje, ale najde jen provaz, vedoucí z okna na ulici. Vzdechy vznikaly z jakéhosi kaučukového balónku, který byl spojen se zvláštním mechanismem. Francouzka vyvrtila do stěny otvor, který byl zakrytý pružnou blankou, jež zachycovala nejslabší zvuky, takže se žena dozvěděla, co se chystá. Také Aksanov zmizí v převleku. Clifton zamaskuje sebe i barona a dají se sledovat uprchlé. Ti zabili dva detektivy, co hlídali hotel. – Oba dojdou na nádraží, kde sledují dva muže, kteří si koupí lístky do New Yorku. Ve vlaku proti Cliftonovi a baronovi rozpráší silné narkotikum a vyhodí oba z okna. – V New Yorku se ubytují v hotelu a ukryjí do podšívky kabátu ukradené listiny. Z okna si všimnou pohybu větví stromu, ale nikoho nevidí. Do pokoje jim nasype Clifton prášek, který se odpařuje a přivodí hluboký spánek. V noci k nim do pokoje přijde a listiny si vezme. Zjistí, že žena je Louisa Micheletová, ruská špiónka, zvaná Kočičí oko, zanechá jí dopis a doporučí, aby se vzdálili z Ameriky. – Louisa a její druh přijdou v Chicagu ke Cliftonovi, který potvrdí, že listiny jsou již na cestě do Anglie. Clifton prozradí, že se náhodou zachytil na stupátku vlaku, když byl dvojicí vyhozen z okna. Brzy se probral a pak dvojici sledoval. Baron dopadl do kolejiště, ale brzy se zotavil.

DN1/206 Lupiči v divadle. / DN1 S [3]–32, DN2 [3]–31 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky], DN2 UČL [bez obálky] – Ree DN2/41

Incip: Chicagský „Sun“ ze dne 15. listopadu 1894 přinesl tuto zprávu:

Klau: Chicagští milionáři věnovali jim hojně čestných darů...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 14 / IV., s. 19 / V., s. 29 // DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 13 / IV., s. 18 / V., s. 27

Postavy: Mr. Walking / Mrs. Cliftonová / Dr. Léon / jeho sestra / řada zločinců / řada obyvatel Chicaga / Tom Boyman aka Viktor Dread / hlídač novostavby / policisté

Lokace: Chicago: pracovna policejního ředitele / městské divadlo / Cliftonova domácnost / dům na 45. ulici / stará ulička starého Chicaga / novostavba

Cliftonův převlek a pomůcky: kladívko

Anot: Vrah Jonathan Shakleton řekl před popravou na elektrickém křesle, že se cosi chystá na chicagské obyvatele. Mr. Walking tuto zprávu probírá s Cliftonem. – V městském divadle v Chicagu hrají hru Cesta kolem světa za 80. dní, o níž je velký zájem. Clifton se toho neúčastní, protože pronásleduje jistého zločince do St. Louis. Uprostřed hry jsou všichni v sále několika muži ohrožováni revolvery. Jeden z mužů se postaví na odpor a je zastřelen. Všichni v divadle jsou poté okradeni. I při tom je jeden muž brutálně zdecimován. Ve městě vypukne panika. Při ohledání se zjistí, že byla zavražděna řada tajných agentů. Pátráním není

nic zjištěno: Amerika je šokována a čin se dává do souvislosti s prohlášením Jonathana Shakletona. Vyslechnuti jsou zaměstnanci divadla, je vytvořen podrobný soupis ukradených šperků. – Clifton se vrátí až po týdnu: prý potkal jistého Toma Boymana, kterého kdysi zatknul a poslal do vězení. Boyman se nyní vydává za inzerenta Viktora Dreada, ale oba Cliftoni jej poznají podle charakteristického tiků ve tváři. Sledují jej až na novostavbu, kde jim zmizí. Teprve po dlouhém hledání najdou zakopané balíky se zbraněmi a maskami. Pod nimi řadu skvostů a bankovek, které jsou z ukradeného lupu v divadle. Dr. Léon zůstal na místě, aby hlídal poklad, Clifton jde na policii. Když se vrátí s policií, najde syna v mdlobách. Boyman/Dread jej napadl a vzal si s sebou jen trochu peněz z lupu. Dread je zatčen, i když se brání, a odmítá vypovídat. Přesto se povede rozplést celou síť lupičů, takže se přiznají k přepadení divadla i k spojení s Shakletonem. Hlavou skupiny byl Boyman/Dread, který je odsouzen k smrti na elektrickém křesle.

DN1/207 Údolí smrti. / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb7 – Ree DN2/151

Incip: Za chladného říjnového večera vstoupil Clifton do útulné vinárny Hufelandovy v 19. ulici.

Klau: Cliftonovi dostalo se od Jana Albersona odměny, brzy po té byl se svým synem svědkem při sňatku blažené dvojice: Albera Alberona a hrdinné miss Jane...

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 16 / IV., s. 22 / V., s. 26

Postavy: společnost přátel / vinárník / číšník / neznámý muž aka Izák Maniok / paní Cliftonová / dr. Léon aka Francis earle Livingston / John Alberon / Jane Splitterová aka John Smith / vicomte deLaunnay / baron Hervé / José della Serra / Adam Poulham / Nedham / pomocníci zločinců / šerif / farmář

Lokace: Chicago: 19. avenue, Hufelandova vinárna / Cliftonův dům / Alberonův podnik / South Pass City: hotel / Atlantic City: údolí / šerifův úřad

Cliftonův převlek a pomůcky: Sir William Douglas

Anot: Clifton navštíví společnost přátel ve vinárně, kde při odchodu omylem jeden z návštěvníků vezme detektivův kabát: vrátí jej, ale dá mu do kapsy dopis. Ten objeví Clifton až den na to: list oznamuje, že detektivovi hrozí ve Wyomingu (v údolí smrti) nebezpečí. Do Wyomingu se Clifton chystal vypátrat zmizení Alberta Alberona, jehož bratr John je obchodníkem v Chicagu. – Do South Pass City se vypraví Clifton, jeho syn a snoubenka ztraceného muže, Jane Splitterová. Všichni se vydávají za muže a Angličany. Ve společnosti dvou Francouzů se jim jako průvodce po okolí nabídne kvaker Adam Poulham. Vede je do Atlantic City, kde se k nim přidá muž jménem Izák Maniok, Clifton jako Sir Douglas je jím tajně varován. Včas nechá zneškodnit ony Francouze, Španěla i Poulhama. Ty pak hlídá dr. Léon a Clifton sám se pustí hledat ono údolí smrti. Najde hluboký kaňon, do kterého ho chce jeden z dalších zločinců shodit, dole vyvěrají nebezpečné plyny, které by způsobily otravu. Cliftona zachrání Smith (tedy slečna Splitterová), dolů spadne jeden z mužů – na dně údolí jsou i těla předchozích obětí. Není ale mezi nimi Alberon. – Skupina dojede zpět do Atlantic City a detektiv předá zločince šerifovi. Ozve se jim farmář ze vzdálené usedlosti, že našel v pustině těžce nemocného muže: je to Alberon, který se teprve nyní probral z nemoci. Dosvědčí, že byl do údolí vhozen skupinou kolem kvakera Poulhama. Onen muž jménem Maniok chtěl pomoci lidem, které Poulham a spol. zabíjeli, proto dal zprávu do Cliftonova kabátu i později na cestě. Zločinci jsou odsouzeni k smrti.

DN1/208 Inženýrův zločin. / DN1, DN2 S [3]–32 / B * DET / DN1, DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/57

Incip: Téměř všechny chicagské denní listy přinášely již po kolik týdnů v nedělním svém čísle inserát v rubrice „Nabídnutí k sňatku“, jenž byl tohoto znění:

Klau: Ústav vyplatil Cliftonovi značnou odměnu, a svým nákladem dal na hřbitově napsat „Ralph Berner“ nahradit jiným „Eduard Cashton“.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III. [označena jako IV.], s. 15 / IV. [označena jako V.], s. 20 / V. [označena jako VI.], s. 26 // DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 9 / IV., s. 14 / V., s. 20 / VI., s. 25

Postavy: Mrs. Oldhamová, štíhlá dáma v závoji, inženýrova sestra, aka Mrs. Sheridanová / Kate Croftová, její pomocnice / Ralph Berner, inženýr / jeho sestra / dr. Léon, Cliftonův syn / paní Nellová, vdova / Eduard Cashton, rytecký pomocník, její podnájemník aka Mr. Sheridan aka John Warden z Kanady / Mr. Walking / policejní úředník / Mrs. Linghová, sousedka Cashtona / domovnice v domě, kde bydlel Berner / Stormann

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / budova hlavní pošty / dům a byt inženýra Bernera na 13. ulici / byt Eduarda Cashtona na 27. ulici / příbytek rodiny Stormannových // Filadelfie: jedna z ulic / přední hotel Britania // atlantický parník New-York

Cliftonův převlek a pomůcky: nspecifikované přestrojení / Josef Smith, hrbatý muž s černou páskou přes levé oko

Anot: V novinách je inzerát, kterým shání bohatá 28letá slečna nápadníka. Clifton ji náhodou potká na ulici, když ztratí jeden dopis, a sleduje ji k jejímu bytu, ovšem slečna i se služkou před Cliftonem uteče. Je mu to podezřelé, ale žádnou stopu po dámě nenajde. – Později potká Clifton se synem na ulici sestru inženýra Bernera, která je zavede k nim do bytu: Berner se zadusil kouskem hovězího masa, jež mu dr. Léon vyjme z hrdla. – Na komisařství přijde oznámit vdova Nellová že je její podnájemník Cashton pohřešovan, při prohlídce jeho bytu najde Clifton dopis, který ho vyzývá ke schůzce; Cashton odpověděl prý na jakýsi inzerát. – V domě, kde se zadusil inženýr Berner, byla spáchaná loupež. Clifton se při pátrání vypyává i po sestře inženýra, paní Oldhamové, ale ta se prý odstěhovala poté, co vybrala po smrti bratra pojistku 150 000 dolarů. Clifton najde pak v bytě zbytky dopisů, které posílali nápadníci: Oldhamová byla onou slečnou, která si podala inzerát. Clifton zjistí, že její služka byla jistá nemá Kate Croftová, která ovšem jen Oldhamové pomáhala. – Clifton odjede do Filadelfie, kde si povšimne nápadné dvojice Sheridanových, a v muži pozná přestrojeného Cashtona. Těm napíše dopis, ve kterém ho varuje před prozrazením policii a domluví si s ním schůzku, na které ho dvojice omráčí a uprchnou. – Na palubě parníku New-York je porucha strojů a loď nemůže vyjet z přístavu, což se nelíbí hlavně jednomu manželskému páru Wardenových. Těm nabídne ubytování u rodiny Stormannových v New Yorku hrbáč jménem John Smith. V novinách se píše, že Clifton pravděpodobně podlehl omámení. Na lodi je pár zatčen a vyjde najevo, že muž, vydávaný za Wardena a předtím za Sheridana, je ve skutečnosti inženýr Berner. Chtěl využít své pojistky a proto jeho sestra sháněla muže, který by byl Bernerovi podoben: sehnali Cashtona a zadusili ho, poté se za něj vydával, Clifton na to přišel, protože předstíral omámení a vyslechl dvojici ve filadelfském hotelu. Inženýr i sestra byli odsouzeni k doživotí.

DN1/209 Loupež v americké bance / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/166

Incip: U okénka hlavní pokladny Obchodní banky chicagské stanul muž, jenž držel v ruce čepici, opatřenou zlatými písmenami „C. B.“

Klau: Jsem zvyklý pracovat nezávisle – a mohu se opět pochlubit, že tento malý můj návyk škodí jenom – zločincům!“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 20 / IV., s. 24 / V., s. 28

Postavy: Brown, sluha Ústřední banky / Hobarton, vrchní pokladník / mladý muž / Cyrus Lovgard, prezident banky / lékař / Mr. Wellman, ředitel Ústřední banky / bankovní sluha / Mr. Walking / Francis Byhand / vousatý muž (Edvard Grey) / doktor Rusell / domovník

Lokace: Chicago: Obchodní banka / 32. ulice, dům č. 16

Cliftonův převlek a pomůcky: John Polton // opilý muž

Anot: Brown, sluha Ústřední banky přijde vyzvednout šek milionáře Gouldona do Obchodní banky. Vybere celkem 120 000 dolarů, ale je jistým mladým úředníkem zavolán k ředitelovi. Browna najdou v bezvědomí a bez peněz. Je povolán Clifton, který ukáže, že brašna s penězi byla proříznuta a zalepena. Jsou zajištěna čísla bankovek, detektiv se shání po mladém úředníkově, který zmizel. – Pachatel rozdělil lup na malé částky a ty pak vložil do různých bank na knížky s různými jmény. Za zbytek nakoupil akcie, které ihned zase prodal. – Úředník Francis Byhand trpí nervovou chorobou, ale je chráněn vrchním pokladníkem. Do banky je přijat starší úředník jménem John Polton (což je převlečený Clifton). Byhand ztratí soukromý dopis a Polton ho najde. – Byhand na ulici zničehonic zemře, je u toho přítomný Polton. Byhand byl střelen do hlavy vzduchovkou a Polton záhadně zmizí. – Před bytem zemřelého Byhanda je jakýsi muž (Clifton), který uspí jednoho z nájemníků Edvarda Greye. Ten je den poté zatčen policií: Clifton sledoval Byhanda a přečetl jeho ztracený dopis. Zjistil, že Byhand společně s Greyem ukradli onu částku a Byhand byl nervózní, že se s ním Grey odmítal podělit. Grey pak zastřelil Byhanda a byl posléze odsouzen k doživotí.

DN1/210 Krvavý masopust oregonský. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/53 – Ree *Různá dobrodružství dra Léona Cliftona*. Praha, A. Tylová 1922 [výtisk nezjištěn]

Incip: Okolí velkého jezera – zvaného Malheur Lake, a uloženého na jižní hranici pustého dosud středu amerického státu Oregon – bylo obydleno z největší části francouzskými a italskými přistěhovalci.

Klau: Oba Cliftonové odnesli si z Oregonu zase vavříny a žehnání starého Martela...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 13 / IV., s. 19 / V., s. 25

Postavy: Pierre Martel / Gaston Martel, jeho syn / major White / poručík Hobbarton / seržant Long / major Lindley / dr. Léon / Manzotti / Ursini / Foggo / šerif

Lokace: Oregon: poblíž jezera Malheur Lake / tvrz Providence / Martelova farma / Camp Harney, hostinec

Cliftonův převlek a pomůcky: Španěl Lopez

Anot: Na pobřeží oregonského jezera Malheur Lake žijí znepřátelené komunity Francouzů a Italů. Blíží se tradiční masopust, který bývá každoročně zakončen vzájemnými zápasy. Marně proti tomu brojí neúředně stanovený šerif Pierre Martel. Jsou ustanoveny vojenské hlídky, v průběhu oslav se objeví zamaskovaný muž, který se vydává za Martela a dodá rozvášněnému davu důvěru. Italové i Francouzi nejprve postřelili vojenské hlídky načež „údolí změnilo se ve starověkou Sodomu.“ – Pravý Martel se vrátí až další den a zjišťuje, co se všechno stalo. Jediný zachráněný voják, seržant Long, potvrdí, že na místě byl a celý masakr organizoval Martel. On i jeho syn mají být zastřeleni za organizování vzpoury. Těsně před popravou přijede do pevnosti Clifton s dr. Léonem. Martel, který je starý známý Cliftonův, má popravu odloženou a při pátrání je zjištěno, že pozemky kolem jezera chtěl kdosi odkoupit. – Vzhledem k chystané popravě projevíli zájem o Martelův pozemek tři Italové (Manzotti, Ursini a Foggo), následováni dvěma Španěly (Lopez a Valéro), kteří mají o tyto pozemky také zájem. Do jejich pokoje je vhozen jed, který je má otrávit. Oba to však zjistí a sledují podezřelé Italy. Ti jsou posléze zatčeni – oba španělští pánové jsou odmaskováni jako Clifton a Dr. Léon. Dokáží, že Italové naplánovali masakr a Manzotti se převlékl v osudný večer za Martela. Vše bylo kvůli tomu, že na březích jezera byla odhalena stříbrná ruda; zneškodněním Martela by bylo možné získat levně jeho pozemky, na nichž byla naleziště stříbra. Všichni tři Italové jsou posléze popraveni.

DN1/211 Královna hadů. / DN1 S [3]–30 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/211

Incip: „...Doufám tedy, Mr. Cliftone, že našemu znamenitému Jéromovi podáte podrobné informace o Chicagu a tamních poměrech, a že mu dle potřeby budete i dobrým rádcem.

Klau: Žárlil na úspěch Cliftonův; ani se s ním nerozloučil.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 13 / IV., s. 20 / V., s. 25

Postavy: Jérôme, francouzský detektiv, aka Mr. Smith / Cliftonův sluha / vikomt de Ruysdale / Indický sluha / kočí / Lucy Thousandová aka „královna hadů“ princezna Ratanha

Lokace: Chicago: Cliftonův byt / Hotel „Hvězda Jihu“ / „Hadí letohrádek“

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Marcel Lépine, náčelník policie v Paříži, poslal Cliftonovi dopis, ve kterém ho informuje o zločinu vikomta de Ruysdala. Ten zpronevěřil téměř milion franků a zavraždil svou milenku vdovu Maraisovou. Francouzský detektiv Jérôme sleduje vikomta do Ameriky a náčelník policie žádá Cliftona o pomoc Jéromemu. – Jérôme přijede, vystupuje v Americe pod jménem Smith. Clifton mu slíbí pomoc, ale zároveň chce trochu tajně s Francouzem závodit, kdo bude lepším detektivem. – Při procházce Chicagem dojdou oba detektivové k letohrádku, která je chráněná místo psů hady. (*„V zahradě jsou skutečně brejlovci, jimž nebyly jejich nebezpečné zuby vytaženy. Pohybují se tam zcela volně.“*) Ve vile bydlí bohatá cizinka Lucy Thousandová, známá jako „královna hadů“ princezna Ratanha. – O půlnoci se před letohrádkem střetne Clifton s neznámým mužem, který uteče přímo do zahrady s hady. Neznámý předtím omráčil detektiva Jéromeho, který ho sledoval. Clifton přizná, že pátrá také po vikomtovi, který dochází do vily královny hadů. – Thousandová oba detektivy přijme, ale o neznámém muži nic neví. Prohlédne zahradu i s patnácti hady, ale nikoho nenajde. Detektivové sledují nadále dům ale nic nenajdou. – Po čase je Clifton stále přesvědčen, že vikomt je skrytý ve vile. Sleduje jednoho z Indů, který se v křoví převlékne za bělocha; při přepadení se prozradí francouzštinou: je to vikomt Ruysdale. Princeznu mezi tím uštknul had a indiští sluhové ze vzteku zabijí všechny hady. Pak přiznají, že Francouz žil ve vile. Clifton najde špičatou jehlu a jistou tekutinu – vikomt otrávil princeznu a svedl to na hady. Ruysdale byl odsouzen na doživotí a detektiv Jérôme odjel z Ameriky rozzloben na Cliftona, že vyřešil případ za něj.

DN1/212 Tajemství hvězdárny. / DN1 S [3]–31 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/198

Incip: Na střeše osmipatrového domu v 28. ulici chicagské objevili se dva zřízení telegrafního vedení, aby na stojanu s porcelánovými zvonky něco opravili.

Klau: Žil jenom svým hvězdám, a pak svým bolným vzpomínkám...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II. (označena jako III.), s. 19 / III. (označena jako IV.), s. 24

Postavy: Gerson a Smith, zřízení telegrafního vedení / Harry Palmerston, milionář / lékař / strážník / Mr. Walking / Mr. Buck / vrátný / Sydham, sluha / komorník / kočí / zahradník / kuchařka / mrs. Betsy Palmerstonová / Mary, její služebná

Lokace: Chicago: 28. ulice, dům milionáře Palmerstonová

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Milionář Palmerston si vybuřoval po smrti dvou synů soukromou hvězdárnu. Jeho manželka je smrtelně nemocná a milionář se věnuje jen výzkumu ze své observatoře. Dva zřízení telegrafního vedení objeví na střeše vedlejšího domu mrtvolu muže. Není jasné zda spáchal sebevraždu skokem z Palmerstonovy nebo byl zavražděn. Vypadá to však, že s někým zápasil. Palmerstonův soused, Mr. Buck, o ničem netuší, ale policie viděla pohyb v okně hvězdárny. Při návštěvě Palmerstona milionář prohlásí, že v okně byl sluha Sydham. Po promluvě se služebnictvem se Clifton s Walkingem dostane do věže. Tam najde Clifton dva kusky látky a nepozorovaně je vezme. Na průzkumu terénu to vypadá, že se neznámý muž chtěl dostat pomocí žebříku do Palmerstonova sídla, ale že spadl. – Při ohledání zemřelého vyjde najevo, že to byl zvláštní člověk se znetvořeným tělem a zakrnělýma nohama. Nikdo

však nevěděl, o koho jde. – Skok do nedávné minulosti: Sydham upozorňuje Palmerstona, že „kdosi“ zmizel. Sluha obviní milionáře, že „ho“ zabil. Palmerston slíbí, že pokud bude Sydham mlčet, dostane všechno dědictví po něm sluhova vnučka. – Clifton přijde k Palmerstonovi. Dokáže mu pomocí nalezených kousků látky, že mrtvý muž byl v pokoji a látku vytrhl z pánského županu. K tomu se přidá paní Palmerstonová, která vše vysvětlí: ve věži byl Palmerstonův těžce postižený poslevoboček, kterého měl milionář se Sydhamovou dcerou. Palmerstonová zjistila, že je to syn jejího muže a že by měl po nich vše zdědit, proto se rozhodla převléknout se v noci do županu svého muže a chlapce vyhodila z okna. Po tomto příznání vypila lahvičku s jedem a na místě zemřela. Milionář zůstal sám a dědictví připadlo Sydhamově vnučce.

DN1/213 Podivný sen Cliftonův. / DN1 S [3]–29 // Lest. / DN1 S [30]–32 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/200

Incip: Léon Clifton veřejně „odcestoval“ z Chicaga, aby se podíval za svou rodinou, která toho času meškala návštěvou ve vzdáleném dvorci příbuzného Mrs. Cliftonové.

Klau: Clifton často vyprávěl v kruhu svých známých, kterak podivný jeho sen v boardinghousu přispěl k odhalení zločinu, jenž by byl snad nikdy nevyšel na jevo.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 15 / III., s. 23

Postavy: Mary Kittová, vdova / majitel prodejny tabáku / obchodnice / domovnice / W. Garriston, advokát / Edvard Green aka Anthony Smith / písař u advokáta / John Dolham aka John Green / zlatokop /

Lokace: Chicago: boardinghouse paní Kittové / 17. ulice: dům č. 10 / advokátní kancelář na 4. avenue / nádraží // Baltimore: byt Joë Slakmana // San Francisco: dům, kde bydlí Green / přední restaurant

Cliftonův převlek a pomůcky: John Barney, podoba tak změněna, že ji nepoznali ani nejdůvěrnější jeho přátelé // prostě oděný muž // obstarožní elegán

Anot: Clifton naoko odjede z Chicaga a vrátí se v převleku, aby mohl pátrat po jistém zločinu. Ubytuje se u vdovy Kittové pod jménem Barney. Jedné noci se mu zdá sen: na posteli vedle Cliftona se objeví muž ve spodním prádle, který je celý od krve a postranními dveřmi odchází kdosi s objemnou tobočkou v ruce. Probudí se a uvnitř postele najde zakrvavená prkna – kdysi tu někdo silně krvácel. Vdova Kittová přízná, že postel kdysi koupila ve dražbě a že byla trochu od krve. Prý patřila jistému Edvardu Greenovi, jehož bratr John v posteli zemřel na prasknutí žíly v noze. – Clifton se dojde podívat do ulice, kde Greenovi bydleli. Edvard prý utekl, protože měl dluhy, ale měl v Baltimoru bohatého strýce Joë Slakmana. – Po jisté době je Clifton v Baltimoru a shání Slakmana, ten je již delší dobu mimo město. – Po návratu se dozví, že John Green vypadal v rakvi jinak než ve skutečnosti. Detektiv si podá inzerát do novin, že shání Slakmana či jeho příbuzné ohledně jistého dědictví, ozve se Edvard Green. Žije prý v San Franciscu a i když ví, že se Slakman asi ozve, ozývá se též, protože strýc často dlouhodobě cestuje po světě. Green je pozván do Chicaga a přijede, ale je obvázan po úrazu obvazem v obličeji. Clifton ho v převleku sleduje až do San Francisca, kde je ubytován pod jménem Anthony Smith a bydlí se svým bratrancem Johnem Dolhamem. – V novinách vyjde opět inzerát, hledající Slakmana. V restauraci v San Francisku sedí Smith a Dolham, které sleduje Clifton v převleku. S ním sedí u stolu neznámý zlatokop, se kterým se Clifton dá do řeči ohledně Slakmana. Poté Clifton odhalí, že Smith a jeho společník jsou bratři Greenové. Okradli a zabilí svého strýce a nahradili fingovanou smrtí Johna Greena mrtvolu. Oba jsou zatčeni a podle zákona potrestáni. – **Lest.** Clifton zaslechne volání o pomoc: když se dostane do bytu, odkud volání přichází, najde jen muže, který před ním uteče. Při prohlídce bytu nic nenajde. – Za pár dní potká na ulici onoho muže, který utekl. Sleduje ho do malého domku, tam ho neznámý napadne, ale detektiv ho

zneškodní. Jednalo se o zloděje Peara, který předtím vykradl onen byt a fingoval napadení, aby se mohl z bytu dostat ven.

DN1/214 Římský zápasník. / DN1 S [3]–32, DN3 S 3–32 / B * DET / DN1, DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/199

Incip: „Čím vám mohu posloužiti, Mr. Stearson?“

Klau: Listině vyhledán jiný úkryt, když jsem poznal, že ani římský zápasník není bezpečnou skrýší.“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. [10] / III., s. [17] / IV., s. [22] / V., s. 30 // DN3 I., s. 3 / II., s. 10 / III., s. 17 / IV., s. 22 / V., s. 29

Postavy: Stearson, chicagský milionář / Teddy, jeho komorník / Carewell, majitel slévárny / Cyrus Jones, trpaslík / nalíčená dáma ve Varieté / sluha Jones

Lokace: Chicago: Cliftonův byt / Stearsonův palác / nespecifikovaná kavárna / Jonesův byt na 25. ulici, dům č. 3 / hotel Black Horse / Varieté

Cliftonův převlek a pomůcky: slušně oděný, hrbatý muž s modrými brýlemi na očích (nafukovací hrb) / nespecifikované přestrojení / „odmykač“

Anot: Ke Cliftonovi přijde milionář Stearson, který byl prý okraden o listiny. Kdo se jimi prokáže, dostane haciendu Hispania v Santa Fe de Bogota, ovšem Stearson je dosud nemohl použít, protože podmínky pro splnění byly psány nesrozumitelnou šifrou. Listiny záhadně zmizely z hlídaného paláce poté, co byl Stearsonův komorník Teddym přiotráven a odvezen do nemocnice. Zároveň byla Stearsonovi přivezen bronzový odlitek sochy římského zápasníka, kterou si objednal u majitele slévárny Carewella. Clifton v domě zjistí, že v podstavci sochy je prostor. V něm najde zbytky čokolády a krystalky kyseliny citrónové, kterými si neznámý hasil žízeň. Clifton nikomu nechce prozradit tento nález a sleduje dění kolem. – V kavárně se sejde Carewell a neznámý muž nápadně malé, téměř trpasličí postavy (Cyrus Jones). Sleduje je Clifton v přestrojení, aby později oznámil Stearsonovi, že ví o zlodějích. Cyrus Jones je kreslič a pomáhá Carewellovi luštit šifry. Stearson nechce, aby se případ medializoval, a tak Clifton nabídne, že listinu zpět v tajnosti ukradne. – Komorník Teddy se vrátí z nemocnice a zjistí se, že je přítel obou zlodějů. Clifton sleduje Jonese, který jde do Varieté, a pak vlezde do jeho bytu, ovšem poškodí Jonesův zámek u dveří. Začne bouře a při marném hledání Clifton neuslyší, že se trpaslík vrátil. Jones chytí Cliftona do lasa, omráčí a chystá se ho zabít. Clifton se ráně vyhne, „strašlivým napětím sil“ přerve lano, jímž je svázán, a Jonese omráčí. Vezme mu listinu, kterou měl trpaslík u sebe, dokonce se šifrovacím kódem. Den na to předá doličné věci Stearsonovi – podle šifry je třeba najít jistou dívku. Poté zajde k Carewellovi, který se přizná: mohl za to komorník Teddy, Stearson ho později propustí. Jones spáchá sebevraždu. Sochu dostane Clifton darem, a v podstavci si skrývá důležité listiny. – O několik let později je dopsán k tomuto případu dodatek (kapitola V): Clifton si po letech do sochy uschoval listiny jednoho přítele, které chtělo ukrást tajné spiknutí. Ve službách Cliftona byl nový sluha Jones, který se ukázal jako člen onoho spiknutí: socha na Jonese spadla a zabila jej, úkryt byl objeven a Clifton ho přestal využívat.

DN1/215 Otrávený obraz. / DN1 S [3]–31 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/208

Incip: Holandský malíř Pavel van Rosholm působil jako umělec již delší dobu v Severní Americe.

Klau: Dnes je Balker šťastným manželem a otcem – a srdečně vzpomíná Cliftona, jenž jej zachránil před naprostou zkárou...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 14 / IV., s. 19 / V., s. 24

Postavy: Pavel van Rosholm / John Balker, jeho sluha / Mr. Gribbison / Francis Murchinson, malíř / Mr. Walking / dr. Swift / ošetřovatelka / Dr. Léon

Povaha zločinu:

Lokace: Chicago: ateliér malíře van Rosholma / kanceláře firmy Globus / byt pana Gribbsona / zahradní restaurace

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Malíř Pavel van Rosholm je značně uzavřený. Na návštěvu do ateliéru za ním přijde Mr. Gribbson z peněžního ústavu Globus, který chce svůj portrét v životní velikosti. V ateliéru si Gribbson všimne portrétu krásné dívky, který ale Rosholm nechce prodat. Je to Nizozemka Frederika Ruysdalová, která se před časem otráвила, protože se jí zmocnil jakýsi cizinec a pak ujel. Podle všeho to byl právě Gribbson, kdo způsobil její skon. – Při návštěvě kolegy malíře ukazuje Rosholm speciální bělobu, kterou vytvořil chemik Christian Norden. Běloba je ovšem nebezpečná, protože se z ní vypařují jedovaté zplodiny. Rosholm však má speciální olej, který jed neutralizuje. – Clifton je pozván na návštěvu k Gribbsonovi, protože banka byla okradena o 100 000: finančník vypadá velmi nemocně. Nad jeho židlí visí obraz od Rosholma. – Za několik dní Gribbson těžce onemocněl. Když ho navštíví Rosholm, cosi mu sdělí šeptem a Gribbson zemře. Clifton neví, jakým způsobem zjistit, co se stalo. – Po pitvě není jasné, co se stalo. Za nějakou dobu vyslechne Clifton v zahradní restauraci rozhovor malířů Rosholma a Murchinsona, kteří se baví o jedovaté bělobě. Murchinson víceméně obviní Rosholma z toho, že použil jedovatou barvu k malbě obrazu finančního magnáta. – Clifton později dojde zatknout malíře. Ten se po předložení důkazů přizná, že Gribbsona zabil, protože byl bratr zemřelé Ruysdalové. Přesto se nadýchá z kapesníku jedovatých výparů a zemře na místě. – Po čase se Murchinsonovi a Nordenovi chce pomstít Rosholmův sluha John, ale Clifton zasáhne včas a sluha se napraví.

DN1/216 Tajemství vévodů z Norfolku. / DN1 S [3]–29, DN3 S 3–[28] // Vrah paní Polydarové / DN1 S [30]–32, DN3 S 30–[32] / B * DET / DN1 Sb3, DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/216 – DN3/216

Incip: Do nejpřednějšího hotelu chicagského, známého jménem „Providence“, vstoupil elegantně oděný muž, kterého následoval jiný, dle zevnějšku služebník, jenž nesl v obou rukou zavazadla.

Klau: Vévodové z Norfolku zachovali svou vděčnost Cliftonovi, jenž zabránil prozrazení jejich tajemství, jež mohlo se jim státi osudným.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 13 / IV., s. 19 / V., s. 25 // DN3 I., s. 3 / II., s. 6 / III., s. 12 / IV., s. 19 / V., s. 24

Postavy: elegantně oděný muž aka profesor Reclus / John, jeho sluha / vrátný hotelu Providence / Francis vévoda z Norfolku / Jirí vévoda z Norfolku / číšník Billsovy restaurace / dr. Lovson, advokát / Jacobs, Cliftonův pomocník

Lokace: Chicago: hotel Providence / 36. ulice, Billsův restaurant / Blackmoorův hotel / 25. ulice, advokátní kancelář

Cliftonův převlek a pomůcky: změněný zevnějšek bez bližšího popisu // nspecifikovaný odmykač

Anot: Celý chicagský hotel Providence si pronajali bratři Francis a Jirí, vévodové z Norfolku. Ti se uchází o dcery milionáře Mr. Boldhama. Bratři obdrží anonymní dopis, jehož pisatel je vydírá a chce čtvrt milionu dolarů. V dopisu se zmiňují dvě jména, Daniel Rockman a John Peary, a jisté listiny, které by mohly bratry ohrozit. Vyděrač, který se představí jako profesor Reclus, na ně čeká v Billsově restaurantu. Má k dispozici nejen dopis Pearyho, ale také dopisy mezi Rockmanem a vévodkyní z Norfolku. – Když po týdnu chtějí bratři zaplatit, Reclus se přizná, že mu byly listiny ukradeny. Norfolkové navštíví Cliftona, aby jim pomohl je získat zpět. Clifton navštíví Recluse v hotelu Blackmoor, zjistí, že souseď z vedlejšího pokoje v noci narkotizoval Recluse a dokumenty ukradl. Cliftonovo jednání s vyděračem není příliš jasné („Ač jste se ukázal jako vyděrač (...) přec jen lituji, že zloděj zmařil vaše pochopitelné naděje ve zbohatnutí.“). – O pár dní později, když Norfolkové ohlásí sňatek s Boldhamovými

dcerami, přijde anonymní dopis, jehož pisatel chce za listiny, které nyní má, půl milionu. Pokud je nedostane, listiny pošle Boldhamovi. V noci se Clifton vypraví k advokátu Lovsonovi, který má listiny v úschově. Na místě společně s pomocníkem Jacobsem zkopírují uložené dokumenty a padělají je tak, že jsou na nic jiná jména než vévodů z Norfolku. Originály Clifton vezme. – Později je u advokáta rozčilený muž, který nemůže Norfolkky nyní vydírat. Po svatbě bratří dojde Clifton k Reclusovi a prozradí mu, že mu listiny ukradl jeho sluha John. Den na to jsou Reclus i John nalezeni zabití: při vzájemném zápasu se zavraždili. – **Vrah paní Polydarové.** Syn vdovy Polydarové najde svou matku zabitou a služku uspanou. Zřejmě šlo o loupežnou vraždu, podle mladého Polydara za ní asi stál matčin nápadník. Clifton prohledá byt a najde stopy po sedřené kůži na dlani. Polydar má kapesník na ruce: měl známost se služkou a matka mu nepřála, proto ji zabil. Byl odsouzen k doživotnímu vězení.

DN1/217 Baltimorská náměsíčnice. / DN3 S 3–[32] * DET / DN3 Sb7 – Ree DN3/217

Incip: Byla tichá, jasná noc.

Klau: Brogham vyplatil Cliftonovi slíbenou odměnu a jeho přičiněním přinesly noviny obširnou zprávu, že ani pokročilý věk neoslabil úžasný důvtip a odvahu proslulého detektiva.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 10 / III., s. 16 / IV., s. 21

Postavy: Alice Bolmerová / neznámý / vrátný / vdova Bolmerová / domovník / Mr. Richardson aka Jonathan Rasmond / David Eagleman / Frederik Brogham / poručík

Lokace: Baltimore: Druyandův hotel / dům, kde bydlí paní Bolmerová / hřbitov / vinárna / dům, kde bydlí Richardson / úřad / Broghamův palác / místo u zasypané studně / hospůdka // Chicago: různá místa / nádraží

Cliftonův převlek a pomůcky: Joë Grilson / hodinář

Anot: V noci se v baltimorském hotelu dívá Clifton z okna a vzpomíná na rodinu: čtrnáct dní pátrá po jednom případě. Na protější střeše se prochází náměsíčnice Alice Bolmerová, o níž místní vědí, že ve spánku chodí venku. Někdo na ní ale zavolá a ona se probudí a pádem se zabije. – Na pohřbu je Cliftonovi podezřelý Alicin snoubenec Richardson, kterého nadále sleduje: přes den muž truchlí, ale po nocích bezuzdně hýří. Detektiv se nechá coby falešný hodinář ubytovat ve stejném domě jako Richardson. Zjistí, že muž odjíždí do Chicaga a tak telegramem poučí dr. Léona, aby muže sledoval tam. Sám zůstává ještě v Baltimoru a řeší starší případ. – Clifton se dozví, že v domě, odkud slyšel hlas, který volal na Alici, žije továrník Brogham. Ten zjistil, že v době jeho nepřítomnosti kdosi byl v domě a ukradl mu tajný dokument v hodnotě půl milionu dolarů. Clifton Broghama navštíví a nabídne mu, že vypátrá zloděje. Najde jisté stopy jak v paláci, tak i na střeše, odkud spadla Alice. – Broghamovi pošle kdosi vyděračský list z Chicaga. Clifton tam v přestrojení jede a sleduje Richardsons. Ten odjede v den, kdy si má vyzvednout sumu za ukradenou listinu, do Baltimoru. Clifton ho sleduje až k místu, kde má Brogham předat peníze: Richardson přijel na kole a Clifton na místě rozsypal hřebíky. Tím lupiče dopadnou. Clifton dokáže, že Richardson zhypnotizoval Alici a nechal ji vlézt do Broghamova bytu a ukrást tam onu listinu: když ji získal, probudil dívku a ta spadla na ulici. Broghman pozná, že Richardson je přestrojený jeho bývalý lokaj Rasmond. Muž zaútočí s dlouhou jehlicí na Cliftona a při potyčce vypíchne Broghamovi levé oko. Sám pak spáchá sebevraždu nalehnutím na jehlici. V jeho bytě pak najdou postrádanou listinu.

DN1/218 Poslední rána. [DN3 Poslední rána] / DN1 S [3]–29; DN3 S 3–28 // Oko. / DN1 [30]–32; DN3 S 29–[32] * DET / B * DET / DN1, DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/210

Incip: K dalekému Západu uháněl vlak.

Klau: Vždyť byl spáchán jen z lásky bratrské – a starší bratr vrahův žil šťastně na svém majetku, jehož se mu dostalo zločinem!

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 12 / III., s. 17 / IV., s. 23 // DN3 I., s. 3 / II., s. 11 / III., s. 16 / IV., s. 22

Postavy: Nicholas Hardang / Oliver Marvell / „Lebka“, neznámý útočník / policejní hlídka / Jenny Paulhamová / Kate Starková, její služka / dva pomocníci policie

Lokace: Campton: nádraží // Chicago: vila pana Eginarda / park / policejní ředitelství / vězeňská budova / 42. ulice / Hardangův fotoateliér

Cliftonův převlek a pomůcky: Percy King, úctyhodný starý pán s dlouhým, sněhobílým vousem

Anot: Ve vlaku zjistí jeden z cestujících (fotograf Nicholas Hardang), že ztratil revolver, který potřebuje, aby se dostal na vzdálenou farmu svého bratra, jemuž veze peníze. Spolucestující Oliver Marvell mu prodá revolver. Hardang vystoupí, Marvell ho sleduje, přepadne a okrade. Revolver má tajný mechanismus a Hardang s ním nedokáže vystřelit. – Clifton je přepaden neznámým mužem. Detektiv ho omráčí a podle nábojnic s umrlčí hlavou zjistí, že je to hledaný bandita, jenž ohrožoval okolí. Útočník uprchne z vězení a v neworleanském časopisu Nepřítel uveřejní pod jménem „Lebka“ výsměšný dopis Cliftonovi. – Po půl roce je nalezena ve svém bytě zastřelena stará dáma Paulhamová. Na náboji je vyrytá umrlčí lebka. Všechny vkladní knížky zavražděné jsou vybrány. Paulhamová byla před smrtí u fotografa, kterým je Nicholas Hardang. – Do Hardangova ateliéru přijde starý pán jménem Percy King, který si objedná portrét. King řekne Hardangovi, že po něm jde policie, protože jeho bratr získal záhadně vyšší částku peněz. Stařec se prokáže jako Clifton a upozorní na dopis od „Lebky“, který v něm udává Hardanga, že má revolver s náboji s lebkou. Hardang zastřelil starou dámu a okradl ji o peníze. Clifton dá Hardangovi šanci na útěk, ale chce o něm podrobnosti o muži, který mu ve vlaku prodal revolver. Po doznání vpadnou do místnosti dva pomocníci policie a chtějí fotografa zatknout. Ten je zastřelí, jen o vlasek mine Cliftona a pak se zabije sám. Clifton si tajemství vraždy Pulhamové nechá pro sebe. – **Oko.** V parku je nalezena mrtvola muže, který se střelil do úst tlakovou vodní pistolí. Jeho hlava se roztrhala a její se obsah rozlétl po okolí. Clifton najde na místě lidské oko s černou skvrnou v podobě půlměsíce. Donese oko profesoru Brownovi, vyhlášenému okulistovi. Brown pozná, že je to oko jednoho z jeho klientů. Byl jím mechanik John Merta. Jeho bratr Harry o něm nic neví, a když za ním přijde Clifton, postřelí se pistolí. Těsně před smrtí se dozná, že zavraždil svého bratra, ovšem důvod není známý.

DN1/219 Palác pod zemí. / DN1 S [3]–32, DN3 S 3–[32] * DET / DN1 Sb5 [bez obálky], DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/218

Incip: „...A nyní, příteli Léone, musím se vám zmínit o něčem podivuhodném, čemu byste jistě neuvěřil, kdybyste nebyl přesvědčen o pravdomlupnosti svého Francise.

Klau: Do podzemních zřícenin nepodařilo se nikomu vniknouti.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 15 / IV., s. 21 // DN3 I., s. 3 / II., s. 8 / III., s. 15 / IV., s. 21

Postavy: dr. Léon aka Mr. Dunbar / sluha / Colbert / Blount, správce farmy / Oliver Rood / zaměstnanci

Lokace: Chicago: Cliftonův dům // Oregon: Camp Dalgreen: pozemky Olivera Rooda

Cliftonův převlek a pomůcky: profesor Barnes

Anot: Clifton čte dopis od svého přítele Francise Ogrona, který píše o podivínském farmáři Oliver Roodovi z Oregonu. Ten si nechal v pustině postavit honosný dům, kde Ogrona pohostí. Pod zemí je slyšet zvuk varhan a také lidský pláč a křik, což ale farmář odmítá. Orgon prosí Cliftona, aby se na toto tajemství podíval. Do toho přinese dr. Léon zprávy, že Rood našel na svém pozemku mrtvolu neznámého, který byl prý zasažen bleskem. Ovšem novinář píše o zvláštní podobě usmrcení. Na návštěvu přijde jistý pan Colbert, který nabídne k prodeji nalezený dopis. Ten se týká událostí v Oregonu. – K Roodovi přijede Clifton se

synem v převleku za profesora Barnese a jeho společníka Dunbara. Farmář uvěří jejich průvodnímu dopisu a ubytuje je u sebe, přičemž hovoří „výhradně o přírodních vědách“. Oba detektivové jsou Roodovi podezřelí. – O dva dny později uslyší Clifton se synem zvuk harmonia pod zemí. Správce Blount oba muže vláká do podzemní jeskyně, kde je vystavěný pohádkový palác. Detektiv je spoután a Rood, který hrál na varhany, jim prozradí, že trpí utkvělou touhou vidět člověka, jak umírá v nejhrošším mučení. Je to šílenec, který si takto pod zemí plní své choutky. Clifton si ale „obratnými pohyby“ uvolní ruce a omráčí strážce. Oba dva odjedou na koních do blízkého města, odkud přivedou posily, ale na místě už jsou jen trosky: Rood vyhodil vše do povětří.

DN1/220 Tajemství růžového sadu. / DN1 S [3]–31 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/214

Incip: Mladý chicagský milionář, Cecile Austin, způsobil veřejnosti veliké překvapení.

Klau: Když opustil vězení, odjel se svou sestrou, jež zatím zpeněžila všechn svůj majetek; odebrali se do Evropy, kdež doufali býti šťastnější než ve své vlasti.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 18 / IV., s. 23 / V., s. 28

Postavy: Cecile Austin, milionář / Lydie Bilamová, jeho manželka / ředitelka ústavu pro výchovu dívek / učitelky z ústavu / Mr. Walking, policejní ředitel / Teddy Houtson, komorník / miss Mary, komorná Lydie / Willy, vrátný / Dick, zahradník / John, kočí / dva agenti / policejní koncipista / dr. Smith, lékař / dělník / hluchoněmý muž

Lokace: Chicago: ústav pro výchovu dívek / Austinův palác / Austinův letohrádek asi dvě hodiny od Chicaga / pracovna ředitele policie / jistý hostinec

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Mladý milionář Ceclie Austin se ožení s prodavačkou z obchodního domu Lydií Bilamovou. Bilamová pochází z problémové rodiny: její otec byl pijan a povaleč a matka spáchala sebevraždu skokem do Michiganského jezera. Její bratr Pavel zmizel beze stop. – Na svatbu se dostaví kromě přátel nevěsty jen policejní ředitel a Clifton, smetánka má předsudky. Austin udělá z Lydie univerzální dědičku. – Po několika dnech zaslechne Austinův komorník Houtson volání o pomoc. Novomanželé si vyšli do růžového sadu a u altánku jsou oba ubodáni. Teddy jede pro pomoc do Chicaga a vrátí se s Walkingem, Cliftonem i lékařem. Lydie útok přežila, ale je podezřelá, že drží v ruce dýku. Clifton usoudí, že Lydie možná zabila v afektu manžela a pak pobodala sebe. – Po dvou měsících je vyslechnuta: oba s manželem byli přepadeni postavou v masce. Na místě však prý nebyly nalezeny stopy po třetí osobě. Navíc je nalezen dopis neznámého milence, který si přeje, aby Austin zemřel. Clifton ani policie Lydii nevěří. – Po jistém čase nechá zatknout Clifton jednoho mladíka, kterého v hostinci nějaký muž označí, že ho viděl poblíž letohrádku. Mladík, který se představil jako Pavel Belham, má vytetováno na ruce Pavel Bilam. Clifton podezírá z vraždy Bilama, ale Lydie tvrdí, že útočník byl vyšší a navíc se prokáže Bilamovo alibi. – Při pátrání na místě činu si Clifton všimne neznámého hluchoněmého muže, který se přátelí se zahradníkem Dickem. Zjistí se, že za všechno může Dick, který tajně miloval Lydii. Nechal hluchoněmým napsat kompromitující dopis a oba dva napadl. Vše nastražil na Lydii aby se jí pomstil: pokud nechtěla jeho, neměla žít s nikým. Dick je odsouzen k smrti, Lydie propuštěna z vězení a později s bratrem odjede do Evropy.

DN1/221 Strážce majáku. / DN1 [3]–31; DN2 S [3]–32 / B * DOBR / DN1 NKF; Sb3 [bez obálky]; DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/114

Incip: Mezi mysem May a městem Atlantic v N. Jersey nalézá se přirozená zátoka, kde však nevyloďují se ani cestující, ani zboží, neboť přístup do zátoky je značně ztížen vodními víry a silným podmořským prouděním.

Klau: DN1 Než odplul, rozloučil se s obyvateli majáku, kteří mu vroucně děkovali, že dokázal jejich nevinu. // DN2 Než odplul, rozloučil se s obyvateli majáku, kteří mu vroucně děkovali, že dokázal jejich nevinu. – –

Kapitoly: DN1, DN2 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 16 / IV., s. 20 / V., s. 25

Postavy: Tom Boot / Hilda, jeho dcera / Mac Land, obchodník / John Wilking / Harry Gretvill

Lokace: pobřeží u New Jersey: maják // Atlantic City: obchod kupce Morsona / rybářská chata

Cliftonův převlek a pomůcky: Smith, trosečník / hrbatý, slušně oděný mužík s modrými brýlemi

Anot: Strážce majáku Tom Boot žije s dcerou Hildou. Jednoho večera je bouře a blížící se loď Albatros vysílá záchranné signály. Na dveře majáku zabuší neznámý muž jménem John Wilking, který poblíž rybařil a prý ho poslali z poničené lodi pro pomoc. Boot s dcerou se rozhodou pomoci, ale Wilking jim naleje do grogu uspávací nápoj a loď ztroskotá. – Den na to si rybáři myslí, že se Boot opil a nedolil olej do světla majáku a proto Albatros nedoplul. Wilking zmizel a nikdo ho nezná. Z Albatrosu se k nim dostane trosečník Smith (Clifton), který potvrdil, že většina posádky zahynula a že maják nesvítí: Wilking se chtěl zmocnit nákladu. – V Atlantic City dojde jistý hrbáč k „modré chatě“ rybáře Harryho Gretvilla a zaplatí si projížďku na člunu podél pobřeží. Po cestě ukáže Gretvillovi pytlík na tabák, který se prý našel v majáku. Gretvill se chce hrbáče zbavit, ale hrbáč (přestrojený Clifton) jej zatkne. Gretvill se chce utopit spíš než by se dal do rukou spravedlnosti, ale Clifton jej vytáhne a odveze do Atlantic City. – Váček na tabák opravdu našel detektiv v majáku, později ve městě zjistil, komu patřil. Pravděpodobně je Gretevill oním Wilkingem, ale v celé novele to není potvrzeno. Gretvill byl pověšen, aniž by prozradil, proč přivodil zkázu lodi.

DN1/222 V medvědí kleci. / DN1 S [3]–30; DN2 S [3]–32 * DET / DN1 NKF; DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/115

Incip: Severně od uherského města Gyöngyös, na samém úpatí Karpatského pohoří Matra, vystavěn byl r. 189* pěkný zámek – místo staré šlechtické budovy, jež byla již tak schátralá, že ani nestála za výlohy, spojené s její opravou.

Klau: Léon Clifton odjížděl z Uher, máje blahé vědomí, že prospěl lidem bezúhonným, a že jeho přičiněním byl zločinec potrestán.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 14 / IV., s. 22 / V., s. 28 // DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 14 / IV., s. 22 / V., s. 29

Postavy: Géza Ujszág, hrabě / Ilona Sönnöldová, jeho manželka / Arpád, jeho bratr / Koloman Marocsy, hrabě / István, hlídač medvědí klece / žena vrátného / Lajos, kočí a zahradník

Lokace: Uhry: zámek Gézy Ujszága, severně od města Gyöngyös / Pešť: nejmenovaný hotel

Cliftonův převlek a pomůcky: Caballos, španělský romanopisec

Anot: Ilona Sönnöldová, dcera původně německého obchodníka Schönfelda, si vezme husara Gézu Ujszága. Na návštěvu k němu přijede hrabě Koloman Marocsy s Cliftonem, který cestuje po Evropě. Navštíví i Ujszágův park s klecí s ochočeným medvědem Samborem a medvíďaty. – Za několik dní jede Clifton opět kolem Ujszágova zámku. Dozví se ale zprávu, že medvěd rozsápal Ilonu a hrabě postřílel v zuřivosti všechny medvědy. Clifton ohledá místo a vše vypadá, že starý medvěd napadl Ilonu a zabil ji. Ovšem detektiv si všimne, že v bříše Sambora je zaražen drobný hřebový šíp z foukačky, které se používaly v parku na zahánění koček. Někdo jím rozdráždil šelmu, aby zaútočila. Podobným hřebem pak kdosi zaútočí i na Cliftona. V místech se pohybuje pouze Ujszágův bratr Arpad, který se ovšem přiznává, že mířil na divokou kočku. – Po pohřbu Ilony odjede hrabě do Pešti. Tam ho navštíví Clifton a konfrontuje jej s novými poznatky. Arpad měl dluh, který po smrti Ilony rychle splatil. Ilona

měla živůtek pokropený jistým druhem kozlíku, takže rozzuřila medvěda, navíc šipka byla otrávená blínem a v kleci se našla Arpadova špička na cigarety. Clifton obviní Arpada, ale Géza tomu nevěří. – Na Ujszágův zámek přijede španělský romanopisec Caballos, který zde má tvořit. Kočí a zahradník Lajos („v jeho žilách kolovala matčina krev – cikánská“) si spisovatele oblíbí. Caballos opije Lajose a ten se přizná k činu: vše nastražil na Arpada, pomstil se i hraběnce za její nevšímavost k němu. Caballos je samozřejmě převlečený Clifton: Lajos je odsouzen k doživotnímu žaláři.

DN1/223 Tulákovo dobrodružství. [DN1 na obálce též Tulákovo dobrodružství] / DN1 S [3]–31; DN2 S [3]–32 * DET / DN1 NKF; DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/116

Incip: Chystal se právě ulehnutí ve starém tunelu, kde míval svůj obvyklý nocleh.

Klau: Málo bylo případů, jež zůstaly tak nerozřešeny jako zmíněný.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 15 / IV., s. 20 / V., s. 23 / VI., s. 25 // DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 14 / IV., s. 19 / V., s. 23 / VI., s. 26

Postavy: Guntram Roth / neznámý muž (John Stompe) / starší muž (John Bullwer) / svatebčané / „otec“ sboru / policie / námořník / mladý muž

Lokace: Chicago: opuštěný tunel / neznámé panství (Bullwerův palác na 26. ulici) / policejní stanice / ulice

Cliftonův převlek a pomůcky: prostě oděný stařec

Anot: Tulák Guntram Roth přespává v opuštěném tunelu. Je neznámým mužem odvezen na tajné místo, kde mu starší muž nabídne, aby se příští den oženil. Za to je Rothovi přislíbena doživotní renta, což jako tulák přijme. Po jídle a spánku je Roth odveden do kaple. Jedinou podmínkou je přijmout jinou víru – přivedou nevěstu a „otec“ sekty hovoří o „sboru proroka Daniele“. Jsou oddáni, ale upadnou do mdlob, protože byli otráveni vínem. – Roth je později zatčen, protože ho najde policie a tulák má u sebe velké množství peněz, ale chyběly mu doklady. Nikdo mu nevěří a je uvězněn. Clifton pátrá po sektě, která mu ale přes „otce“ odmítá dát bližší informace. Pátráním zjistí, že si na 26. ulici pronajal palác Angličan Bullwer, ovšem blíže se nedostane. „*Uznával, že musí teď spoléhati buď jen na vlastní důvtip, anebo spíše ještě na – náhodu!*“ – Clifton se přimotá k pouličnímu zápasu mezi opilým námořníkem a jakýmsi hubeným mužem. Muž udělá jakési gesto a přijde silný muž (správce Bullwerovy domácnosti John Stompe), který mu v zápasu pomůže. – Do paláce se Clifton v převleku dostane k Bullwerovi. Chce po něm doklady tuláka Rotha, ale lest mu nevyjde. Bullwer odmítá doklady vydat a odmítá před soudem přiznat, že peníze jsou od něj. Přesto se s Cliftonem domluví, že Bullwer přemluví bohatého známého, aby se přiznal, že dal Rothovi peníze: sekta musí být za každou cenu mimo pozornost. Roth je propuštěn a má se odstěhovat do jižních krajů. – Bullwer i jeho dcera jsou nalezeni s prořízlým hrdlem. Udělala to Bullwerova manželka jako nejasnou pomstu za to, že její dcera byla oddána za tuláka. Pak spáchala sama sebevraždu. Případ ohledně sekty zůstal víceméně nevyjasněn.

DN1/224 Mezi utopenci. / DN1, DN2 S [3]–31 * DET / DN1 Sb5 [bez obálky], DN2 Sb1 – Ree DN2/122

Incip: „Mr. Cliftone!

Klau: Skutečně nikdy nepodařilo se Cliftonovi poznati tajemné zakuklence; také jeskyně zůstala člověčenstvu neznámou...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 15 / IV., s. 19 / V., s. 22 / VI., s. 26 / VII., s. 29 // DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 15 / IV., s. 19 / V., s. 22 / VI., s. 26 / VII., s. 30

Postavy: John Berdan, řečený „malý John“ / hostinský / Cyrus Douglas, přítel Berdana / zakuklenci / vůdce lupičů / farmář Blink / jeho manželka / šerif / Jakub Dolmer

Lokace: Chicago: Cliftonův byt // Granite Point: hostinec „U černého vlka“ / okolí jezera Lower Carson / Blinkova farma // Lovelocks: šerifův úřad

Cliftonův převlek a pomůcky: Benjamin Faltys, staříčkový pán z New Yorku

Anot: Clifton dostane dopis od dávného přítele Johna Berdana, který jej žádá o pomoc. Berdan kdysi zmizel z Chicaga, byl dokonce považován za mrtvého, ale nyní se ozval: skrývá v Nevadě, kde je podle všeho ohrožován nebezpečím. Když detektiv dorazí do městečka Granite Point, vyzvedne jej Berdanův přítel Cyrus Douglas, s nímž se vydá Clifton na cestu koňmo podél jezera Lower Carson. Na místě jsou močály, ale Douglas zná skrze ně cestu. Přenocují zde a jsou v noci svázáni a uneseni dvěma muži v škraboškách do ledovcové jeskyně. Ti chtějí jen Cliftona a proto propustí Douglase, který musí slíbit, že nic proti nim nepodnikne. – Dvojice zakuklenců vyzvídá o svěřené listině, kterou dal detektivovi v Chicagu Jakub Dolmer. Když Clifton odmítne, zakuklenci ho vloží do speciálního průhledného přírodního trychtýře, který vyrůstá z ledového jezera. Kolem detektiva pak pomalu krouží těla v jezeře utopených lidí. Zbaví se pout a díky náhodně spadlému rampouchu vyleze ven z trychtýře. Vyčerpán ovšem spadne do ledového jezera. – Téměř zmrzlého detektiva najde na břehu potoka, kam jezero vyvěralo, farmář Blink. Ten mu dá první pomoc a odveze detektiva do blízkého města Lovelocks, kde se Clifton informuje u místního šerifa na Douglase a Brickse, o nichž však šerif nikdy neslyšel. – Po návratu do Chicaga vyhledá Clifton Jakuba Dolmera, který vůbec netuší, kdo by mohl mít na jeho listině zájem. – Cliftona navštíví pravý Brendan, který cestoval po světě: dozná, že dopis nepsal on. Clifton marně pátrá, kdo byli jeho únosci, až mu přijde dopis, odrazující ho od dalšího pátrání: skupina již po Dolmerově listině netouží a chce splynout s poutivými lidmi. Případ zůstane nevyřešen.

DN1/225 Hrozná pomsta [na obálce DN2 Hrozná pomsta.] / DN1, DN2 S [3]–32 * DET / DN1 NKF [bez obálky]; DN2 Sb1 – Ree DN2 121 – Ree DN2 in *Knokaut* 1990, č. 7, s. 24–29

Incip: V útulném saloně restaurantu Boodwichova shromáždila se kteréhosi večera vybraná společnost.

Klau: Patrně učinil tak ze zoufalství, že zločin z jeho mládí připravil jej o milovanou dceru.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 14 / IV., s. 18 / V., s. 22 / VI., s. 25 // DN2 I., s. [3] / II., s. 14 / III., s. 17 / IV., s. 21 / V., s. 25

Postavy: doktor Spilke / dr. Léon / Allan Dunkirk / John Colmer, černošský host / restaurátér / Mr. Black / Cliftonův sluha / dr. Edvin Balmor aka Mr. Rygol / Mr. Walking / Mr. Youngston / dr. Swift / dva návštěvníci hostince / domovník / lékař

Lokace: Chicago: Boodwichův salon / Cliftonův dům / policejní ředitelství / Youngstonův palác / různé krčmy / 28. ulice, dům č. 34

Cliftonův převlek a pomůcky: nspecifikované převleky / slušně oděný, hustým vousem zarostlý hrbáč

Anot: Ve společnosti se dr. Léon baví o nemoci Edity Youngsonové: dívka vypadá jako mrtvola, ale žije. Prý se to stalo zničehonic, když odešla do svého pokoje. K její léčbě se přihlásil jistý doktor Balmor, který ji uzdraví: nikdo však neví, jak to dokázal. Do hovoru se přidá jeden černoš, kterého chce původně společnost vykázat ze společnosti bílých. Až teprve na Cliftonovu přímluvu černošský host zůstane: je to advokát John Colmer ze San Franciska. Ten zná podobné případy jako u Youngsonové, prý jde o nějakou vzácnou bylinu, která člověka otráví, ale v její blízkosti vždy roste protijed. Je možné, že onen Balmor otrávil nejprve dívku, pak si nechal zaplatit za její léčbu a dal jí protijed. – K detektivovi přijde Balmor a ohrazuje se, že byl slovně poškozen. Poté prohlásí, že se ještě pomstí. – Slečna Youngsová náhle zemře a Balmor zmizí z města. Balmor prý byl večer předtím u ní a dal jí poslední dávku léku, po níž žena zkolabovala. – Ve městě je spáchána výrazná loupež. Clifton v převleku vyslechne rozhovor dvou mužů o jednom podnájemníkovi jménem Rygol, který má lékařské náčiní. Zajde v přestrojení do inkriminovaného domu a vpadne do mužova bytu. Rygol se přizná, že je Balmorem, ale zároveň sám sebe ohrožuje skalpelem. Vysvětlí, že dívka byla otrávena bez jeho přičinění, ale že ji dokázal vyléčit. Zároveň však poznal, že její

otec zavinil smrt celé jeho rodiny, proto se rozhodl jím vyléčenou dívku sám zabít. Clifton použije břichomluvecké nadání a zabráni mu podříznout se. Ovšem než stačí dojít pro pomoc, Balmor se zabije. Zároveň spáchá sebevraždu i pan Youngston s manželkou, protože není schopen smířit se s tím, že díky jeho někdejšímu (zde ovšem nevysvětlenému) zločinu zemřela jejich dcera.

DN1/226 Přepadení domku na samotě. / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/71

Incip: Byl pozdní večer ku konci měsíce října.

Klau: Clifton – jejich bývalý „nepřítel“ – zůstal jim přátelsky nakloněn a v případě potřeby byl jim ochotným rádcem i pomocníkem...

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 15 / III., s. 20 / IV., s. 29

Postavy: Edvard King, aka Edvard Stearne, majitel domku na samotě / Mary, jeho žena / Kate, její sestra / řada lupičů z „Nepřátel prachu“

Lokace: kdesi poblíž Clevelandu

Cliftonův převlek a pomůcky: Mr. Eliot, poutník

Anot: Osamělý muž (Mr. Eliot) bloudí v dešti v blízkosti Clevelandu, podle štěkotu psa dojde k osamělému domku. V něm bydlí Edvard King. Eliot upozorní na jednu fotografii, která mu prý připomíná jistého Johna Stearna. King to odmítá a Eliotovi představí svou rodinu: manželku Mary a její hřmotnou sestru Kate. Mary varuje Eliota dopisem, který mu je dodán do ložnice, že je v nebezpečí a musí domek opustit. – V noci za ním přijde King, že kolem domu jsou lupiči. Všichni musí domek bránit. Do domu vpadne sedm mužů, čtyři z nich porube Kate sekerou. Tři muži jsou později v boji zapáleni petrolejem. Jedná se o skupinu lupičů „Nepřátelé prachu“, která s sebou nenosila střelné zbraně. Ti se prý dozvěděli o bohatém dědictví, které měly sestry u sebe. – Ráno se zjistí, že King se jmenuje Stearne a jeho bratr byl zločinec, kterého Eliot poznal na fotografii. King/Stearne zase poznal, že Eliot je ve skutečnosti Clifton, který se Stearnovým případem zaobíral a nepřímo způsobil Stearnovu smrt. Původně chtěl King/Stearne Cliftona zneškodnit, ale když mu pomohl při bitvě s „Nepřáteli prachu“, přestal se mstít. – Později Clifton zajistí i zbytek lupičské tlupy.

DN1/227 Zlý duch rodiny bankéřovy. / DN1, DN2 S [3]–32 / B * DET / DN1 NKF, Sb3 [bez obálky]; DN2 Sb7 [bez obálky] – Ree DN2/51 – Ree in *Různá dobrodružství dra Léona Cliftona*. Praha, A. Tylová 1922 [výtisk nezjištěn]

Incip: „Novinka, pánové!“

Klau: DN1 Tak vyhybnul celý rod bankéře Goodmana, jemuž byl Besters-Gordon skutečně zlým duchem! // DN2 Jeho závětí připadl Cliftonovi celý obnos, jenž měl býti Goodmanovi náhradou.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 15 / IV., s. 18 / V., s. 23 / VI., s. 26 // DN2 I., s. [3] / II., s. 8 / III., s. 17 / IV., s. 20 / V., s. 25 / VI., s. 28

Postavy: Samuel Craft, advokát / Broding, architekt / Fly, velkoobchodník / Maud Goodmanová / Alice, její sestra / Arthur Besters, aka Gordon / dr. Léon Clifton / Tom Braitner, ošuntělý muž / Braitnerova bytná / Withum, lékárník / stařec / Edvin Goodman, bankéřův syn / John Starman, lichvář / Goodman, bankéř / paní Goodmanová / lékař

Lokace: Chicago: Boodwichův restaurant / hřbitov / bar podřízeného řádu / dům v 53. ulici / 32. ulice, byt A.Besterse / byt Edvina Goodmana / Goodmanův závod / Goodmanova vila / Cliftonův dům // New York

Cliftonův převlek a pomůcky: nejsou

Anot: Maud, mladší dcera bankéře Goodmana, se otráвила. Společnost se domnívá, že kvůli Arthuru Bestersovi, snoubenci její sestry Alice. Na pohřbu Besterse obtěžuje jakýsi ošuntělý muž (Tom Braitner), jehož Clifton poté sleduje a zjistí, že byl kdysi laborantem v lékárně.

Den poté Brainter zmizí ze svého bytu a za nějaký čas je z Michiganského jezera vytaženo jeho tělo. – K Edvinu Goodmanovi, synu bankéře, přijde John Starman, který mu nabídne půjčku 3 000 dolarů. – Kdosi unese Alici Goodmanovou a chce půl milionu výkupné. Snoubenec Besters jako prostředník odnese peníze, ale brzy se vrátí zcela zoufalý; vypráví, že při předávání peněz přinesli Alici, ale ta měla kolem krku provaz a byla již mrtvá. Paní Goodmanová v šoku zemře. Goodman se dozví o dluzích svého syna, prodá vše co má a propustí Besterse, který odjede do New Yorku. – Zanedlouho napíše Besters Goodmanovi dopis, že vše učinil ze msty, protože Goodman kdysi ublížil jeho otci, Sylvanu Gordonovi. Goodmanovy dcery otrávil a uškrtil, a nyní chtěl zničit i mladého Edvina. – Clifton zajistí pomocí detektivů v New Yorku dopadení Besterse, ale Edvin mezi tím spáchá sebevraždu. Besters/Gordon se odmítá přiznat, ovšem časem se podaří polapit některé jeho spolupracovníky a díky důkazům je Besters/Gordon odsouzen k popravě, ovšem Goodman z toho již nemá radost – zemře v Cliftonově domě.

DN1/228 Nepřátelé indické princezny. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN2/35

Incip: Léonu Cliftonovi byl doručen zvláštním poštovním poslem dopis, jehož obálka měla záhlaví anglického konzulátu.

Klau: Na nepravého Inda také nezapomněla; rovněž obdařila staré manžele, u nichž Clifton našel význačnou stopu Savahovu.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 19 / IV., s. 29

Postavy: anglický konzul / Filip Ringher / princezna Rangoon / John Sealsman aka Savah Doorgal aka Edvard Mounter / Harry Blount / Miava, služka / Mary Packtonová / advokát Nelson / nepravý Savah / starší pár / ředitel vězení

Lokace: Chicago: anglický konzulát / Blackmorův hotel // New York: odlehlá čtvrť / hotel / vězení

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Z Indie přijela do Chicaga princezna Rangoon, která je nesmírně bohatá. Její bratranec, Savah Doorgal, kdysi spáchal v Indii politickou vraždu, ale byl před trestem smrti omilostněn královnou Viktorií na dvacet let vězení. Savah zmizel před nástupem trestu a prý uprchl do Ameriky, kde přijal jméno John Sealsman. Princezna měla Savaha/Sealsmana najít a předat mu část dědictví. Její doprovod, ing. Ringher, požádal Cliftona o pomoc při ochraně princezny i při hledání zmizelého. Princezna je prý ohrožena, již na lodi ji někdo napadl, v Americe je sleduje jakýsi Harry Blount, který se nastěhuje do vedlejšího pokoje v hotelu. – V noci vejde do princeznina pokoje její služka Miava, která ukradne diamanty, ale je zachycena Cliftonem. Dívka vypije jed a zemře. Jak se později zjistí, Blount uprchl oknem hotelu. – Po třech týdnech pracuje pro princeznu detektivka Mary Packtonová. Neustále je hledán pohřešovaný Savah/Sealsman, až se kdosi přihlásí u advokáta Nelsona. Dojde k setkání s princeznou a zdá se, že je to opravdu on, ale Clifton na poslední chvíli zasáhne a chce, aby muž ukázal tetování, které má mít na rameni. Muž je usvědčen jako podvodník a prozradí ty, kdo chtěli princeznu podvést. Jsou poté uvězněni. – Po čase cestuje Clifton do New Yorku a tam pomůže zachraňovat věci při požáru jednoho domku. Zde na něj vypadnou listiny adresované Sealsmanovi. Pátráním zjistí, že byl tento muž neprávem odsouzen, protože se přimotal k vraždě. Je ve vězení pod jménem Edvard Mounter, odkud ho Clifton s pomocí princezny dokáže dostat ven. Doorgalův syn přijede do Chicaga, převezme diamanty a odjede do Kanady. Princezna se vrátí do Indie.

DN1/229 Tajemné pokusy doktora Blacka. / DN2 S [3]–32 * DET-SF / DN2 UČL [bez obálky] – Ree DN2/36

Incip: Do městského úřadu pro bezplatné zaopatřování práce vstoupil starší již pán, oděný černým šatem.

Klau: „Byl dr. Black skutečně geniální vynálezce anebo – š í l e n e c?“

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 10 / IV., s. 15 / V., s. 18 / VI., s. 22

Postavy: dr. Black, lékař / Mr. Kaulbars, úředník / Theodor Schmied, pomocník dr. Blacka / Blackova domovnice / dr. Colmer, právní zástupce dr. Blacka

Lokace: Chicago: úřad pro bezplatné zaopatřování práce / dům dr. Blacka na 15. ulici

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Doktor Black shání již třetího pomocníka do své ordinace a laboratoře, předchozí prý odjeli nebo utekli. Chce jen přistěhovalce bez příbuzných, a tak mu je doporučen německý přistěhovalce Theodor Schmied. S ním je Black spokojen a zasvětil ho do své práce – dělá pokusy s oživením mrtvých. Jednoho dne se mu to povede s morčetem a s opicí, posléze zabije Schmieda a snaží se jej oživit, což nejde. Podobné pokusy dělal již na předchozích třech pomocnících. Clifton navštíví po čase Blacka, protože Schmieda hledá právník kvůli nenadále zemřelému příbuznému v Berlíně. Black se chová divně a tak Clifton sleduje jeho konání, je svědkem pitvy zemřelých těl. Black chce zmizet z města, ale Clifton ho zadrží a najde mumifikovaná těla – Black ovšem spálí všechny své poznámky o svém vynálezu a otráví se.

DN1/230 Krčma nad propastí. [DN6 pod názvem Krčma nad priepašťou] / DN2 S [3]–32,

DN6 S [3]–32 * DET / DN2 Sb10; DN6 NKP – Ree DN2/2 – DN6/9 (Krčma nad priepašťou)

Incip: DN2 Podél východní hranice Nebrasky ubírali se k večeru tři dobře ozbrojení jezdcí. // (6) Popri východnej hranici Nebrasky uberali sa večer traja dobre ozbrojení jazdci.

Klau: DN2 Zaměřili do pustin plných nebezpečí... // DN6 Zamierili do pustin, plných nebezpečnstiev...

Kapitoly: DN2, DN6 I., s. [3] / II., s. 12 / III., s. 16 / IV., s. 19 / V., s. 26

Postavy: Dunbar aka lord Farnmor / Forest aka dr. Léon / Jonathan Stamp / Daniel Stamp / šerif

Lokace: Nebraska: divočina / blízké město

Cliftonův převlek a pomůcky: Smith // odmykač

Anot: Tři cestující po nebraské divočině jsou jeden večer zastaveni mladíkem jménem Jonathan Stamp, který jim nabízí ubytování v ukryté krčmě. Jeden z mužů, Angličan Dunbar, měl ale předtím prorocký děsivý sen a má podezření, že je Stamp chce se svým otcem okrást. Krčma se nachází na vrcholku skály. Muži jsou ubytováni, sestěhují se navzdory ubytování k sobě a v noci slyší zvláštní zvuky. – Ráno zjistí Dunbar, že byl okraden, syn Jonathan zmizel. Krčmář se chová podivně a jeden z mužů (Smith), dokáže, že jim nasypal do čaje arzén. Smith je Clifton, třetí muž je dr. Léon. Clifton prohledá místnost, najde tajné propojení s pokoji a v hlubině řadu koster a těl. Jedno z nich je mladý Jonathan, kterého zabil jeho vlastní otec, protože si myslel, že je to Dunbar. Stamp je odvezen do blízkého města a popraven.

DN1/231 Sázka o život. [DN4 na obálce i na titulní straně Sázka o život] / DN4 S 3–32 *

DET / DN4 Sb7 – Ree DN2/18 – DN4/15 – DN5/15

Incip: V nejpřednějším klubu chicagském, kde scházivali se finanční velmožové města, bylo několik vyhrazených místností pro intimní kroužky.

Klau: Pomstychtivost Pearmanova vytrestala jeho samého, a tomu, kterého na smrt nenáviděl, přivedla do náručí zapuzeného syna!“

Kapitoly: DN4 I., s. 3 / II., s. 11 / III., s. 15 / IV., s. 18 / V., s. 23 / VI., s. 27

Postavy: Pierpont Margon / John Pearman / Harry Count / Ayrton, komisař / Nathan Broft / Walking / John, Pearmanův komorník / mrs. Margonová / domovník / C. Creast aka Margon mladší

Lokace: Chicago: klub / pracovna Harryho Counta / domek Nathana Brofta / Pearmanův dům / Margonův dům / 31. ulice / 24. ulice, č. 15

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Dva finančníci Margon a Pearman se vsadí u karetní hry: Margon o sto tisíc a Pearman, pokud první prohraje, o to, aby Margon spáchal do měsíce sebevraždu. Margon prohraje, na místo přijde komisař Ayerton a Pearman úmluvu o sebevraždě zničí. – Clifton je pozván k milionáři Countovi, který se obává, že úmluva platí dál jako ústní. Clifton ovšem tvrdí, že netuší, jak jí zabránit. – K Nathanu Broftovi, který vyrábí speciální omlazující přípravky, přijde neznámý muž a koupí od něj větší balení pilulek. – Blíží se konec úmluvy mezi Margonem a Pearmanem. Pearman je nalezen ve svém bytě otráven, takže to vypadá, že ho zabil Margon, aby se vyvázal se smlouvy: navíc byl spatřen Pearmanovým komorníkem. Margon je zatčen. – Přihlásí se i Broft, který prý Margona poznal jako zákazníka. – Clifton sleduje jakéhosi muže jménem Creast, který je nápadně podobný Margonovi. Je to Margonův syn, kterého ale milionář zatratil. Vraždou Pearsona chtěl svému otci pomoci, aniž by však milionář o tom věděl. Clifton ho zatkne, ale mladý Margon se nebrání a ke všemu se přizná. Je poté zproštěn viny a jeho otec mu odpustí, i když je vrah.

DN1/232 Urozený podvodník. / DN1 S [3]–32; DN3 S 3–[32] * DET / DN1 Sb3 [bez obálky], DN3 Sb7, Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/219

Incip: „Posaďte se, Mr. Cliftone!“

Klau: Clifton i Brown byli odměněni oběma milionáři, zejména Elkins projevil jim svou vděčnost, že v posledním okamžiku zabránili, aby jeho dcera nepřijala jméno urozeného podvodníka.

Kapitoly: DN1, DN3 I., s. 3 / II., s. 7 / III., s. 15 / IV., s. 20 / V., s. 26 / VI., s. 30

Postavy: Elkins, milionář / Edvard hrabě ze Shirfordu / komorník / Francis Redling / Mr. Walking / Storter, detektiv / Hawman / Brown, detektiv / sluha / vrátný / šofér

Lokace: Chicago: vila finančníka Elkinse / policejní ředitelství / 65. ulice, dům číslo 13 / hotel / nádraží / nemocnice

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Milionář Elkins byl okraden, když z jeho obchodního spolupracovníka Hawmana v New Yorku někdo vymámil falešnými dokumenty čtvrt milionu dolarů. Podezření padá na úředníka Austina, ovšem někdo byl za něj přestrojený, a na již zemřelého úředníka Birka. Clifton, který je požádán o pomoc, vyslechne Elkinse, jeho nastávajícího zete hraběte Edvarda a pak vdovce Redlinga, který informuje o zaslechnutém rozhovoru v hostinci mezi mužem s páskou na oku a neznámým. Jednooký prozradí, že se jmenuje Smith a že je ve spojení s Birkem. – Smitha zatkne Clifton společně s detektivem Storterem, zjistí se, že je to hledaný zločinec Dick Stump, známý padělatel. Stump je odsouzen, ale peníze se nenajdou a on sám uprchne z vězení. – Chystá se sňatek hraběte a Elkinsovy dcery, ovšem za Cliftonem dorazí anglický detektiv Brown, který chce vyslechnout hraběte Edvarda. Ten uprchne, posléze zapálí svůj pokoj v hotelu a až na nádraží je postřelen. Je to podvodník a defraudant, který zranění podlehne. Clifton poté vyhledá vdovce Redlinga, který se přizná, že si ho hrabě najal, aby sehrál falešné přiznání: se Stumpem byl dohodnutý, že po sňatku s Elkinsovou dcerou dostane vysokou odměnu.

DN1/233 Smrt v horách, aneb Záhuba anglických turistů. / DN3 S 3–31 * DET / DN3 Sb10 [bez obálky] – Ree DN3/220

Incip: Po trati Pacifické dráhy, vinoucí se jižním územím Wyomingu, uháněl dlouhý vlak, směrem od Chicaga.

Klau: Spokojen opouštěl Clifton Rawlins, odvážeje s sebou zatčeného defraudanta, jehož vydání chicagské spravedlnosti znamenalo pro něho také slušnou odměnu.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 10 / III., s. 15 / IV., s. 21 / V., s. 24

Postavy: Balman / Skatting / Forg / Sammy Wiburne / krčmář Spencer / jeho manželka / hlídači (Barthon) / Richard Jefferson / šerif

Lokace: Rawlins: nádraží / Spencerova krčma / divočina / přední restaurant / vězení

Cliftonův převlek a pomůcky: Eduard baron z Tutleshiru / John Sullivan z New Yorku // umělý doutník, obsahující píšťalku

Anot: Na stanici Rawlins ve Wyomingu vystoupí trojice anglických turistů. Má je očekávat jejich přítel Jefferson, který se sem přistěhoval, ovšem uvítá je pan Wiburne. Ten je namísto do města vede do pustiny až k osamělé Spencerově krčmě. Wiburne tvrdí, že Jeffersona obvinili z krádeží drahokamů a je vzat do vazby. Angličané jsou prý jeho nákupčí, proto je Wiburne rychle odvedl z města pryč. Nabídne se, že pomůže Jeffersonovi z vězení a že pak mohou všichni uprchnout. Angličany převádí do skrytého srubu přes hory krčmářova žena. Zde je do propasti shodí hlídači srubu, ovšem jeden muž jménem Forg se zachytí za kořeny stromu a zastřelí jednoho z hlídačů, který při pádu srazí Forga dolů s sebou. Hlídači pak okradou mrtvé. – Zpět v Rawlinsu: v přestrojení se zde setká Clifton s Jeffersonem a Wiburnem: tvrdí, že následoval tři Angličany, ale že někam zmizeli. Wiburn se prozradí svým výrazem. – Clifton se v převleku za Johna Sullivana dostane až do Spencerovy krčmy, kde si vymyslí, že Wiburna zatkli. Dělá, že Spencerovy varoval, ale na místo se dostaví Wiburn, který prozradí detektivovo inkognito. Dojde k zápasu, Clifton zavolá pomocí umělého doutníku, obsahující píšťalku, posily. V krčmě se najde prsten jednoho z Angličanů. – Ve vězení dostane Clifton z krčmáře a jeho ženy úplné doznání: v lesích dojde k boji s třemi hlídači srubu, z nichž jeden je zastřelen, takže všichni svádí vinu na zabitě druhy. Wiburn uvede, že Jefferson opravdu defraudoval nalezené drahokamy, což směřuje k několika soudním sporům, z nichž Jefferson vyjde vcelku vítězně, ovšem tlupa vrahů není odsouzena úplně dle práva.

DN1/234 Ohnivé znamení. – Ree DN3/213

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/235 Osudný dar / DN4 S 3–32, DN5 S [3]–32, DN6 S [3]–32 * DET / DN4, DN6 NKP, DN5 Sb3 – Ree DN2/8 – DN4/5 – DN5/5 – DN6/8 – ree (DN?) in J. Velinský: *Mrtvý z Olivetské hory*. Praha, Art-servis 1990, s. 53–63 – ree DN5 in *Léon Clifton... se vrací*. Praha, CZ Books 2006, s. 14–37, resp. *Léon Clifton: Osudný dar / Černá rota*. Praha, CZ Books 2007, sv. 1/07, s. 5–28

Incip: DN4, DN5 V Chicagu pořádali velikou lidovou slavnost, jež se měla konati ve zdejším velkém, Jacksonském parku. // DN6 V Chicagu usporiadali veľkú ľudovú slávnosť, ktorá mala sa odbyvať v najväčšom tunajšom parku, Jacksonskom.

Klau: DN4, DN5 Cliftonovi určil veľikou odmenu: na památku mu poslal jehlici – ovšem bez dýmantu – a Clifton si ji uložil do své sbírky zvláštností; tento dar – jehlice s hlavou Beduina – která byla uložena v jeho skřínce – stala se tolik osudnou dvěma lidem: Stormanovi a Briggovi. // DN6 Cliftonovi určil veľkú odmenu; na pamiatku poslal mu ihlicu – pravda, bez dýmantu – a Clifton uložil do svojej sbierky dar Pietra Paschiniho, ktorý stal sa tak osudným Stormanovi i Briggovi.

Kapitoly: DN4 I., s. 3 / II., s. 9 / III., s. 14 / IV., s. 19 / V., s. 25 // DN5 I. Zavraždění Stormana, s. 3 / II. Po stopě vrahů, s. 10 / III. Briggův osud, s. 14 / IV. Cliftonův nález, s. 20 / V. Dopadení zločinců, s. 25 // DN6 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 14 / IV., s. 19 / V., s. 25

Postavy: John Storman, neznámý muž / dva muži / hrbáč / mrs. Stormanová / Greig, policejní úředník / lékař / Walking / advokát Brown / Raynold, detektiv / Eduard Brigg / falešný poslíček / Green, detektiv / advokát Nelson / šofér / Pavel Morson

Lokace: Chicago: 14. ulice, dům č. 25 / policejní ředitelství / nádraží / 38. ulice / 85. ulice, domek na kraji města /

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Na lidové slavnosti si Clifton povšimne jehlice v kravatě jednoho muže, která připomíná beduínovu hlavu. Sleduje ho až k jednomu domu, kde je tento muž jménem Storman zavražděn. Clifton vyšetřujícímu policistovi sdělí, že ona jehlice zmizela, ovšem že ji kdysi viděl v případě italského knížete Cagliostro. Tři muži, kteří byli na místě vidění, zmizeli. – O případě pohovoří Clifton s Walkingem. Výslechem paní Stormanové je zjištěno, že jehlici dostal její manžel od jistého Eduarda Brigga. Toho předvolá policie pomocí falešné zprávy, aby si vyzvedl pozůstalost po Stormanovi. Brigg je sledován, ale odveze ho neznámé auto. To je nalezeno o několik ulic dál s mrtvým Briggem. – Clifton prochází zpětně případ krádeže klenotů knížete Cagliostro. Spojí si víceméně náhodně s touto loupeží i případ, v němž byla nalezena upálená mrtvola muže. Na místě vraždy najde detektiv italský medailónek s madonou a později i krabici s pokladem: jde o jednoho z účastníků loupeže, Pietra Paschiniho. Domek kde bylo tělo i poklad nalezeno, sleduje policie i Clifton: jednoho deštivého večera sem přijde několik mužů, které policie po přestřelce (a zastřelení policisty Raynolda) a použití dusivé pumy zatkne. Jsou to členové mezinárodní bandy vrahů a lupičů. s pomocí Paschiniho se dostali do Cagliostrova sídla a ukradli jeho šperky, poté utekli do Ameriky, kde se Paschini seznámil s Briggem, jemuž dal cennou jehlici. K tomu se ale přizná až po mučení, kdy ho muži upálí ve sklepě. Všichni jsou poté popraveni na elektrickém křesle.

DN1/236 Tajemství pomníku. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb5 [bez obálky] – Ree DN3/221

Incip: Severní Amerika byla navštívena strašlivým orkáнем, jenž řádil po celou noc, a natropil ohromných škod na majetku; kromě četných zranění, rázu více méně těžkého, přivodil i smrt několika lidí.

Klau: Richard Belfast a jeho neteř spočívají ve společném hrobě na hřbitově chicagském...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 18 / IV., s. 28

Postavy: dr. Swift / Walking / správce hřbitova / domovnice / Edvard Braddy / bývalý hlídač hřbitova / Richard Stroble, kameník / Richard Belfast, starší muž / správce hřbitova / dílovedoucí / Jack Pocket

Lokace: Chicago: hřbitov / někdejší byt Braddyho / policejní ředitelství / hotel Urania / Strobleho kamenosochařská dílna / krčma U pohlavára

Cliftonův převlek a pomůcky: lord Wolseley

Anot: Amerikou proletí tornádo, které zničí řadu budov i náhrobky na hřbitově. Při odklizení škod je zde nalezeno ve zlomeném obelisku ukryté dívčí tělo, již mumifikované. Hrob patřil jakémusi Arturu Thompsonovi, jehož vnuk Edvard Braddy zmizel v Evropě. Nikdo neví, kdo vyrobil dutý náhrobek. Při pitvě je zjištěno, že dívka byla otrávená arzenem. Někdejší hlídač hřbitova si vzpomene na příjezd neznámého vozu a instalaci pomníku, ale víc neví. – Clifton je na pohřbu jednoho svého přítele a chodí po obřadu po hřbitově. Upoutá ho zajímavý náhrobek a vyslechne si rozhovor kameníka Strobleho a staršího muže u jednoho z hrobů: je zde pohřbena dívka Lydie Belfastová. Spíše ze zvědavosti sleduje oba dva a zjistí, že starší muž se jmenuje Richard Belfast a přijel z Anglie. Ještě než stačí detektiv cokoliv podniknout,

Belfast odjede zpět do Evropy. Správce hřbitova zjistí detektivovi, že v hrobě má ležet Lydie Ballfasová. Je záhadou, proč je na náhrobku jiné, byť podobné jméno. Z Anglie přijde zpráva, že Belfastova neteř byla před časem vyslána strýcem do Ameriky, přišla o matku i peníze a pak sama zemřela. – Ke Stroblemu přijde Clifton v převleku za anglického lorda Wolseleye. Chce náhrobek podobný tomu, v jakém bylo dívčí tělo. Poté prozradí Stroblemu, že je Clifton a chce z něj vymámit svědectví. Oznámí mu, že Stroble zabil Belfastovou a okradl ji o peníze; posléze využil hrob s podobně znějícím jménem a upravil jméno. Zabil prý i Belfasta a chystal pro něj podobný úkryt v pomníku. Stroble vypije jed a naoko se zabije: když se Clifton vrátí s Walkingem a lékařem, je Stroble pryč. Z dutiny chystaného pomníku je vytažena Belfastova mrtvola. Po Stroblem nejsou stopy. – Clifton na ulici potká pobudu Jacka Pocketa, který má na sobě Strobleho šaty: Pocket tvrdí, že prý mu je daroval neznámý muž v jedné z hospod a prý se vydává za anglického detektiva: Clifton jej zatkne: je to Stroble, jed, který vypil, byl prý omylem v obchodě zaměněný za jiný prostředek a proto muž nezemřel. Stroble je odsouzen k smrti a těla Belfastových pohřbeny dohromady.

DN1/237 Ukradené dědictví. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb5 [bez obálky] – Ree DN2/141

Incip: Do Chicaga přibyl prostě oděný muž, jenž ubytoval se v hotelu podřízenějšího řádu a zapsal se tam jako Arnošt Bergmann, obchodník z Německa.

Klau: Teprve nyní odjel Bergmann z Chicaga, aby se vrátil jako boháč do své vlasti.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 16 / IV., s. 24 / V., s. 28

Postavy: Arnošt Bergmann / pisář / neznámý muž (Archibald Fox) aka Harry Brooker aka John Watson aka Friend / Edwards, advokát / Brown, detektiv / tři pánové (viz Fox, dále Livesey a Toswill) / strážník / Mr. Walking / Chapman, klenotník / prodavačka / neznámý muž / dáma / prodavač / Mary Fieldová a Viktorie Lydová, baletky / divadelní sluha / služka / obchodník

Lokace: Chicago: hotel / 32. ulice, kancelář advokáta Edwardse / nádraží / komisařství / Chapmanovo klenotnictví / zastavárna / divadlo / byt Viktorie Lydové / Watsonův byt / Liveseyův byt

Cliftonův převlek a pomůcky: břichomluvecké umění

Anot: K advokátovi Edwardsovi přijde německý obchodník Bergmann, který se v čekárně srazí s neznámým mužem, jemuž se rozsypou po zemi listiny a smíchají se s Bergmannovými. Bergmann se vykáže jako jediný příbuzný Richarda Rotha, který zemřel. Zdělá více jak milion dolarů, je mu doporučen detektiv Brown aby ho ochránil před možnou krádeží. Před nádražím se Bergmann i Brown nadýchají tajemných zplodin z doutníků okolostojících tří pánů a oba omdlí. Tři muži se prohlásí za lékaře a odnesou těla do nejbližšího průjezdu. Teprve poté jsou obě narkotizovaná těla odnesena na komisařství: Bergmann je okraden o dědictví. K případu je povolán Clifton: podezřelý mu je onen muž z advokátní kanceláře, který se představil smyšleným jménem Archibald Fox. – Clifton jde koupit šperk k narozeninám své dcery, prodavačka ho upozorní, že si zde za vyšší sumu nakoupil někdejší podomní obchodník a že není jasné, odkud vzal peníze. Clifton po domluvě dá do novin inzerát, kterým by chtěl muže přilákat zpět. Později obchází i zastavárny a teprve v divadle (protože žena prý vypadala jako z divadla) najde náhodou stopu: vyslechne rozhovor dvou baletek, týkající se náramku. Za Viktorií Lydovou, jednou z nich, jde druhý den, kdy ho sama baletka vyzvala k návštěvě. Její současný milenec jménem Harry Brooker je jí podezřelý. To on jí koupil šperk, ovšem chová se divně. Brooker přijde do baletčina bytu a uspí Cliftona pomocí rozprašovacího narkotika. Potom uškrtní Lydovou a Cliftona zavěsí na šňůru v okně, aby se vlastní vahou zadusil. – Detektiv je zachráněn, baletka nikoliv. Dojde k pátrání po Brookerovi, který je prý nápadně podobný obchodnímu cestujícímu Watsonovi. Po něm však zmizely stopy. – Detektiv Brown náhodně vyslechne rozhovor dvou mužů, který ho přivede

na možnou stopu. – V bytě jednoho ze sledovaných, obchodníka Liveseye, jsou zatčeni oni dva sledovaní muži. Třetího z nich zastaví Clifton na ulici, dojde k potyčce i k ohrožení narkotickou látkou, ale nakonec je muž zatčen. Jeho skutečné jméno bylo Watson, Bergmanna si vytipoval již předem. Vše je vráceno Bergmannovi, Watson odsouzen k doživotí a jeho spolupracovníci k desetiletým trestům.

DN1/238 Clifton jako trestanec. – Ree DN2/125

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Povaha zločinu:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/239 Zapomenutý zločin. / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb11 [bez obálky] – Ree DN2/102

Incip: Prohlížeje kdysi staré ročníky „Sunu“ – za účelem zjištění důležité jakési okolnosti – našel Léon Clifton červenou tužkou zatrženou zprávu, uveřejněnou v čísle ročníku 189*.

Klau: Tajemství zapomenutého zločinu veřejnost nikdy neseznala...

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 13 / IV., s. 25

Postavy: Waldes / Cyrus Tizard / Barkley / Fif, kongresman / ošetřovatel / Mary Tizardová / dr. Housman

Lokace: Chicago: Cliftonův byt / oblíbený restaurant / dům kongresmana Fifa / Housmanovo sanatorium / ulice

Cliftonův převlek a pomůcky: různé převleky

Anot: Clifton si ve starých novinách čte o vraždě v ulici číslo 29: kadeřnice jménem Evelina Weymanová byla nalezena v zamčeném pokoji se skalpelem v ruce: obě žíly přerézány. Na místě byla viděla jakási tajemná žena v černém závoji. Vražednice zmizela a nebyl jasný ani motiv vraždy. – Clifton tehdy nedokázal případ vyřešit a proto se k němu vrátí až po patnácti letech. Oznámi to přátelům ve své oblíbené restauraci, kde sedí i lékař Cyrus Tizard, specialista na žaludeční vředy. Ten potvrdí Cliftonovu domněnku, že vrahem mohl být muž, převlečený za ženu. – Clifton prochází staré materiály k případu, otevřených listin si všimne jeho známý Barkley, který přizná, že Weymanovou miloval a že netušil o její smrti. Barkley ji poznal v Londýně, odkud však zmizela po vztahu s jakýmsi lékařem. Tím je doktor Tizard. Clifton začne doktora sledovat. – Navštíví kongresmana Fifa: jeho neteř, manželka pana Tizarda, je umístěna do blázince kvůli záchvatům zuřivosti. Detektiv sleduje sanatorium, kde je paní Tizardová umístěna. – Náhodně na ulici je Clifton svědkem setkání manželů Tizardových: paní odešla ze sanatoria na svou žádost. Začne manžela obviňovat, že zabil svou milenkou, ovšem působí jako šílená. Clifton odvede Tizarda na policii, kde se doktor nechá zatknout a přizná se ke staré vraždě. Je téměř odsouzen, ale díky kongresmanovi je zproštěn obžaloby. Jen v nejužším kruhu rodiny vyjde díky Cliftonovi najevo, že Tizard bránil svou manželku, která v záchvatu žárlivosti zavraždila Weymanovou. Vražednice po svém činu zešílela a přijala za své, že její manžel je vrah. Po čase šílená zemře, aniž by veřejnost věděla, jak to doopravdy bylo.

1911 (odhadnuto, datování přibližné):

DN1/240 Tajemství černého prstenu. / DN1, DN2 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky], DN2 Sb7 – Ree DN2/101

Incip: Do krámu chicagského starožitníka vstoupil nuzně oděný muž, jenž nesměle pozdravil.

Klau: A když po letech zemřel, nezbylo po něm nic, než černý prsten, jež odkázal Cliftonovi jako upomínku na dva nešťastníky.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 12 / IV., s. 15 / V., s. 22 / VI., s. 26 // DN2 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 12 / IV., s. 15 / V., s. 21 / VI., s. 25

Postavy: Abraham Rilge / John Kastner, chudřas / elegán aka Edvard Glove / Forestman, obchodník / strážník / lékař / stará žena, Rilgova posluhovačka / Bob, hrbáč / domovník / paní Bellová, bytná / Richard Wetkinson / Wellman, zloděj

Lokace: Chicago: starožitnictví Abrahama Rilgeho / Rilgův byt / 49. ulice, dům číslo 33 / 42. ulice, dům č. 12 / byt zloděje Wellmana / byt Richarda Wetkinsona

Cliftonův převlek a pomůcky: člen komitétu pro blaho nuzných lidí

Anot: Starožitníkovi Rilgemu prodá chudřas Kastner prsten, který našel na ulici. Den na to je v novinách inzerát, který nálezci slibuje odměnu, ale Rilge lže, že ho odevzdal. Když starožitník prsten zkoumá, najde v něm skrýš s papírem, na němž je ofocená listina. Do obchodu přijde elegán, který prsten shání, zaplatí za něj a pak obviní Rilga, že ukradl ukrytý papír. Uškrtní ho a odejde z obchodu. Nikdo po něm nenajde stopy. – Kastner potká hrbáče Boba a baví se o Rilgeovi, vyslechne je vedle stojící Clifton. Sleduje Kastnera a vypytlá se na něj u jeho bytné, pak uhodí přímo na něj. Dozví se pak o prstenu a vyhledá inzerát, který ho dovede k úředníkovi jménem Glove. Ten ovšem zmizel z místa bydliště, ale je to pravděpodobně vrah starožitníka. – V Chicagu dojde ke sporu o dědictví: zemřelý boháč William Williams vydědil svého syna a měl na bytě fotografa Richarda Wetkinsona, kterého učinil univerzálním dědicem. Závěť není nalezena, ale Wetkinson ji vyfotil a mnohonásobně zmenšený snímek ukryl. Mladý Williams s tím nesouhlasí a je z toho spor. Kdosi vykrade fotografův byt a Clifton „ze zvláštního způsobu otevření zámku ihned poznal pachatele.“ Je to jakýsi Wellman, kterého detektiv usvědčí a nechá zavřít. Má u sebe i prsten, který Clifton donese Wetkinsonovi a usvědčí ho, že zabil starožitníka. Do prstenu si schoval ofocenou závěť, ale ztratil ho. Potom se prsten dostal ke starožitníkovi a toho Wetkinson zardousil, protože si přečetl závěť... Je odsouzen k patnácti letům, Williams za zničení otcovy závěti na dva roky, Kastnerovi najde Clifton zaměstnání a Welman je propuštěn před koncem trestu na přimluvu detektiva, „jenž nezavíral srdce ani před vyvrženci z lidské společnosti.“ Podle práva připadlo vše Wetkinsonovi, až bude propuštěn. – Po deseti letech je amnestie a Wetkinson podporuje chudé, jednoho dne za ním přijde převlečený Williams a chce ho zabít, ale při souboji se náhodou škrábne o onen prsten a zbytek jedu, který v něm kdysi byl, ho otráví.

DN1/241 Znamenání synové „ocelového krále“. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/253

Incip: „Stakleton má zase dědice svého jména – už třetího!“

Klau: Však svědomí nečiní mi výčitek; myslím, že jsem jednal správně!“

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 10 / IV., s. 14 / V., s. 26

Postavy: dr. Léon / Harry Stakleton / Harry a Eduard, jeho dva synové / vrátný / miss Ellen, vychovatelka / Stakletonův lokaj / Mr. Walking / William Brown aka Halley aka Charles Grest aka Melichar Golbert / Baltazar Golbert / Cliftonův sluha John /

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / Stakletonův palác / policejní strážnice IV. okresu / zapadlá ulice / hřbitov

Cliftonův převlek a pomůcky: Mr. Wolker, žebrák

Anot: Dr. Léon pomáhal při porodu třetího syna oceláře Stakletona – i on má jako oba předchozí kolem krku mateřské znamení. Stakleton nechce, aby se o tom vědělo. – Před

Stakletonovým domem sedí žebrák Mr. Wolker, který se postupně seznamuje s rodinou a ptá se po příčině tuhých límců, které mají Stakletonovi synové na krku. Poté stařec zmizí. – Na komisařství přijde Stakletonův lokaj, že prý k ocelářovi přišel muž jménem William Brown, kterého Stakleton zastřelil. Mr. Walking společně s Cliftonem dorazí na místo. Stakleton prohlásí, že se na něj muž, který se prý jmenoval Halley a přišel žebrat o práci, vrhnul se zabijákem a tak střílel v sebeobraně. Navíc je zjištěno, že se muž nejmenoval ani Halley, ale pravděpodobně Charles Grest. – Clifton se vrací z divadla a přepadne ho jakýsi muž, ovšem detektiv se ubrání. Muž je Baltazar Golbert, kterého pak detektiv přivede k sobě domů. Golbert vypráví o svém životě, jak přišel o rodiče a žil jen s bratrem Melicharem, který prý kdysi viděl jednoho muže brutálně vraždit. Melichar zmizí do Chicaga, aby zpeněžil jisté tajemství: Clifton ukáže podobiznu zabitého Gresta, ve kterém Golbert pozná svého bratra. Clifton se dále stará o Golberta a později navštíví Stakletona. Toho konfrontuje s někdejší vraždou. Ocelář chce detektiva napadnout, poté mu Clifton vysvětlí, že on byl tím žebrákem, aby se ujistil, že Stakletonovi synové mají opravdu znamení – prý jde o prozřetelnost a tím se dokazuje, že Stakleton kdysi ve spánku popravil své přátele (což viděl Melichar Golbert). Zároveň detektiv slíbí, že pomluví o tomto dávném činu, protože ocelář splácel dlouhodobě a anonymně rodinám postižených velké částky peněz. Clifton ale chce, aby se Stakleton přiznal k vraždě Melichara Golberta. Den na to celá rodina oceláře zmizí a nikdo neví kam. Až po mnoho let se ozve dopisem z Kanady, že se snaží celou záležitost odpykat svým současným skromným chováním...

DN1/242 Otrávená studna. / DN1 S [3]–32, DN3 S 3–31 / B * DET / DN1 Sb3, Sb5 [bez obálky], DN3 Sb5 [bez obálky] – Ree DN3/254

Incip: – Krásná villa, v nejbližším okolí Chicaga, dvoupatrová budova orig. slohu, obehnaná rozlehlou, dobře pěstěnou zahradou, pohodlné spojení s městem – prodá se za výhodných podmínek.

Klau: Nová studna vykopána na místě jiném...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 11 / IV., s. 15 / V., s. 17 / VI., s. 24 // DN3 I., s. 3 / II., s. 7 / III., s. 11 / IV., s. 15 / V., s. 17 / VI., s. 24

Postavy: advokát Spelman / Robert Wallace / jeho choť / služka / dr. Léon / Patrik Sherman aka „Irčan“ Conell / Diviš, Bob, silniční dělníci / stavební dozorce /

Lokace: Chicago: kancelář advokáta Spelmana na 25. ulici, č. 36 // Haggardova vila // místo kdesi za městem

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot: Nedaleko Chicaga je na prodej vila, o níž měl zájem Angličan Robert Wallace. Advokát Spelman doveze Wallaceho i s manželkou na místo a ti se rozhodnou vilu koupit. Je zde však jistý problém – někdejší majitel, Mr. Joe Haggard, byl podivín a vynálezce. Před časem jeho služebnictvo začalo umírat na záněty žaludku a střev, posléze zemřel i Haggard a pak jeho příbuzní, kteří se do vily nastěhovali. Nikdo neznal příčinu smrti, voda ve studni byla prozkoumána a nebyla nalezena žádná zhoubná chemikálie, která by mohla ovlivnit danou situaci – snad až na jakési nezhoubné stopy kovu. Wallace s manželkou se do vily nastěhují, po jisté době si všichni obyvatelé začnou stěžovat na bolesti žaludku. Najmou si doktora Léona, který vyšetří nejvíce nemocnou služku a posléze se poradí se svým otcem. Kov, objevený ve vodě ze studny, reagoval po svaření zhoubně, proto Clifton doporučil, aby se místní voda nepoužívala. Ve studni se najde jakási krabice, která obsahuje daný kov „s přísadou neznámé látky, jež vniknutím vody do krabice byla vyplavena do studny a tam změnila se v plyn, jenž teprv svařením stal se škodlivým.“ Není ale vůbec jasné, co je to za reakci a za kov. – Clifton začne pátrat po někdejším sluhovi Mr. Haggarda, Patriku Shermanovi, který jediný neonemocněl. Navíc se začaly objevovat příznaky choroby až po Shermanově propuštění. Dr. Léon ale nechce věřit, že by Sherman hodil onu krabici do

studny a myslí si, že šlo spíše o náhodu. – Clifton marně pátrá po Shermanovi, dostane se při jednom výletu uprostřed náhlého deště do jakési kůlny, kde se schová několik silničních dělníků. Ti se mezi sebou baví o blízké Haggardově vile a jeden z nich, nazývaný „Iřčan“, je Cliftonovi podezřelý. Detektiv použije své „břichomluvecké umění“ a Iřčana osloví Shermanovým jménem jako jeho oběti. Sherman/Iřčan se prozradí a Clifton ho zatkne.

DN1/243 Černá vlajka nad přístavem. / DN1 S [3]–32, DN3 S 3–[32] / B * DET / DN1 UČL [bez obálky], DN3 Sb5 [bez obálky] – Ree DN3/255

Incip: V letech sedmdesátých minulého století čítalo přístavní město mexické, Matamoras, ležící blíže ústí řeky del Norte, asi 40.000 obyvatelů, převážnou většinou Španělů, kteří také měli v rukou všechny zdejší úřady a z jichž středu byl zvolen starosta města.

Klau: Když Clifton se svými druhy konečně opouští Matamoras, byly jim uchystány bouřlivé ovace černochoy, kteří je považovali za své osvoboditele.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 15 / IV., s. 20 / V., s. 26 // DN3 I., s. 3 / II., s. 9 / III., s. 15 / IV., s. 20 / V., s. 26

Postavy: lord Graymont aka Brown / John, jeho sluha / Franjo, číšník / Ximenez, hoteliér / Bob, hotelový sluha / Lobodez / José Caballeros / Ramiro Caballeros / starosta / ozbrojenci / Harry Blackman

Lokace: Mexiko: Matamoras: přístav / hotel / Lobodezův obchod na náměstí / Caballerosova vila / radnice

Cliftonův převlek a pomůcky: Ramiro Nuovo

Anot: Na palubě obchodní lodi Kalifornia cestuje Clifton společně s lordem Graymontem. Toho v hotelu okradl pravděpodobně jeho sused, Maurice Lobodez, který po sobě nechal stopy (podobenku jedné dívky) směřující do mexického města Matamoras. Nad městem vlaje černý prapor, který tam vyvěsil don Caballeros na památku zemřelého bratra. Clifton se vydává za španělského průvodce lorda, kterého představil jako pojišťovacího agenta. – José Caballeros měl bratra Juana, který psal články proti černochoům. Černošský advokát Harry Blackman se s ním prý popral a Juan podlehl zraněním. Blackman pak zmizel a jeho bratr vyvěšuje prapor do té doby, než bude zločin potrestán. Clifton zjistí, že onen Lobodez je pravděpodobně Caballerosův syn Ramiro. – Místní Lobodez je někdo úplně jiný, muž v Americe se za něj jen vydával. Clifton předá nalezenou fotografii Ramirovi Caballerosovi a odbočkami a nastraženými pastmi zjistí řadu informací. Přesto je Clifton ve svém převleku odhalen: z kapsy mu při čištění obleků vypadne jeho legitimace. Při další návštěvě Caballerosovy vily dojde k pokusu otrávit Cliftona a Graymonta. – Blesk zničí černou vlajku, která byla znamením k masakru černošských obyvatel města. Číšník Franju, který je ve spojení s Caballerosem, včas zabráni úplnému krveprolití, ovšem i tak jsou ztráty životů vysoké. Na Cliftonovu pobídku chce starosta města zatknout Caballerosa a jeho společníky: Caballeros se chtěl po masakru stát starostou Matamorase. Muži jsou zatčeni: mladý Ramiro byl převlečený za Lobodeze, ukradenými penězi chtěl financovat vzpouru. Ostatně to provedl již několikrát v různých městech Ameriky. Spiknutí se podařilo ukončit, Caballerosovy odsoudit: advokát Blackman se přihlásí sám a je u soudu osvobozen.

DN1/244 Tajemství železného kruhu. / DN3 S 3–[32] * DET–HOR / DN3 Sb5 [bez obálky] – Ree DN3/256

Incip: Nezaměstnaný dělník, John Marryat, bloudil chicagskými ulicemi – hladov a prokřehlý.

Klau: Často se nad ním zamyslí; a vždy ožily v jeho mysli představy ducha, kterého viděl v Clevelandě...

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 9 / III., s. 13 / IV., s. 20 / V., s. 27

Postavy: John Marryat / stařenka / mrs. Halová / neznámý aka Bilker aka Benjamin Silkman / Edmondo Sarracini aka Baltazar Erichson / policejní ředitel v Clevelandu / strážníci / lékař / vrátný

Lokace: Chicago: ulice / pekařství / 36. ulice, dům č. 15 / Silkmanův byt // Cleveland: ulice / restaurace / hotel / další hotel

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Nezaměstnaný Marryat najde na ulici železný náramek, na němž je vyryta mužská hlava s šípky v očích, iniciály E+B a šestiúhelníkem. Nabídne ho v pekařství výměnou za chleba: v noci se z náramku linou podivné zvuky a světelné obrazy ducha, který se táže po svém bratrovi. Majitelka pekařství kroužek vyhodí z okna. – Marryat si druhý den čte v novinách inzerát, který informuje o ztrátě železného kroužku a o případné odměně za jeho nálezu. Marryat se jde zeptat na výši odměny a řekne původní majitelce paní Halové o svém nálezu. Poté jde zpět do pekárny, ovšem majitelka prozradí, že kroužek vyhodila z okna. Marryat ho marně hledá. – Clifton pobývá v Clevelandu a uvidí plakát na vystoupení iluzionisty Sarraciniho. Kouzelník používá železný kroužek, skrz který vyvolá nadpřirozený zjev muže. Jeden z návštěvníků omdlí. – Následující den jde Clifton za Sarraciniem, ale na iluzionistu byl spáchán útok. Útočником byl návštěvník, který omdlel: Clifton zjistí, že se pod jménem Bilker ubytoval v jednom hotelu, ale změnil podobu a ztratil se ve městě. – Sarracini se vzpomíná na napadení a Clifton ho vyslechne: iluzionistovi zmizel železný kruh, ale on to neoznámil. Tento kroužek prý našel na ulici v Chicagu a zjistil, že každou noc z něj vystupuje duch, který hledá svého bratra. Využil toho a začal s ním vystupovat na veřejnosti. – Clifton se vrátí do Chicaga a najde ve starších novinách inzerát paní Halové: dá si dohromady původní příběh s Marryatem, ovšem Halová odmítá říct, odkud původní kroužek byl. Detektiv sleduje její obchod a vyzpozoruje muže jménem Benjamin Silkman, kterého navštíví a obviní z útoku na Sarraciniho. Silkman se přizná: vystupoval pod jménem Bilker, kroužek ho spojoval se zemřelým bratrem, který s ním každou noc komunikoval pomocí tajemných záhrobních sil. Po návratu do Chicaga ale kruh přestal záhadně fungovat. Za pokus o vraždu je Silkman uvězněn, ale brzy zešílí.

DN1/245 V zajetí šíleného. / DN1 S [3]–32; DN3 S 3–[32] * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]; DN3 Sb5 [bez obálky, fragmentární] – Ree DN3/257

Incip: MUDr. Mary Hobsonová dostala poštou dopis, jehož adresa prozrazovala mužské písmo.

Klau: Dr. Léon byl šťasten, že dosáhl kýženého štěstí, a jeho otec a matka s láskou přijali nevěstu, která jim byla tak sympatickou.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III., s. 9 / IV., s. 13 / V., s. 22 // DN3 I., s. 3 / II., s. 7 / III., s. 9 / IV., s. 13 / V., s. 22

Postavy: Mary Hobsonová, doktorka / Cyrus Winship, podivín / jeho vrátný / lokaj / služka doktorky Hobsonové / dr. Léon / dva policisté / ošetřovatelé v nemocnici

Lokace: Chicago: dům doktorky Hobsonové / vila Urania, dům pana Winshipa / policejní stanice / nemocnice

Cliftonův převlek a pomůcky: laso, které má u pasu / pilník

Anot: Doktorce Mary Hobsonové přijde dopis od samotářského podivína Winship, který ji žádá, aby přijela k němu domů kvůli jeho nemocné neteři. Hobsonová přijede, ale ve Winshipově vile je omámena chloroformem. – Policie bezvysledně pátrá po ztracené doktorce. Dr. Léona trápí zmizení Mary, protože ji miluje. – Doktorka je uvězněna ve Winshipově vile, stařec ji prozradí, že se zajímá dlouhodobě o spiritismus a že vynalezl přístroj, který zachytí obrazy mrtvých lidí. Když však ukáže doktorce kovové desky, na nichž by měl záznam být, není tam nic. Hobsonová pochopí, že Winship se šílený. Podivín chce nechat doktorku téměř zemřít žízni, aby viděla astrální bytosti, protože si myslí, že na pokraji

smrti je člověk otevřenější k vidění duchů. Hobsonová marně vyhazuje z větráku zmuchlané papírky s voláním o pomoc. – Po několika dnech utrpení Hobsonová udeří vězňatele do hlavy soškou a snaží se uprchnout z vězení, ale Winship ji zachytí, začne ji škrtit a nalije ji do úst nasycený roztok soli. V dalších hodinách ji mučí, doktorka blouzní, v jedné vypjaté chvíli do domu vpadne Clifton se synem. Winshipa přemohou a Hobsonovou zachrání. Je dopravena do nemocnice, kde se vyléčí. Oba Cliftonové prozradí, že za jedné vichřice k nim zaletěl papírek „*ježž dr. Léon žertem zachytil.*“ Na něm byla zpráva od doktorky, kterou vyhazovala oknem ven ze svého nedobrovolného vězení. („*Zní to jako zázrak.*“) – Winship je odvezen do blázince a jeho sluhové přiznají, že Winshipovi zcela věřili. Vila byla uzavřena a doktorka se po vyléčení stala manželkou dr. Léona.

DN1/246 Traviči koní. / DN3 S 3–[32] * DET / DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/258

Incip: Před chicagským nádražím nakupil se veliký dav lidí, jenž rychle vzrůstal jako lavina, zvětšován nově přibývajícími zvědavci.

Klau: Od té doby nevyskytl se v Chicagu ani jediný travič koní.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 8 / III., s. 13 / IV., s. 16 / V., s. 24 / VI., s. 30

Postavy: několik kočích / dva policisté / Black, drožkář / Bowman, fiakrista / zřízení zvěrolékařského ústavu / desetiletý chlapec (Oldermanův syn) / mladý muž / odborný lékař / Brenann / Houston aka kolemjdoucí pán / miss Timpsová / Cliftonův sluha / Olderman, travič

Lokace: Chicago: nádraží / Spolek proti týrání zvířat / policie / 28. ulice / komisařství / firma Brenann & Houston / okolí města / Cliftonův dům / hotel North

Cliftonův převlek a pomůcky: nspecifikované přestrojení // dutá jehlice v kravatě / kladívko, použité i jako odmykač i jako kladívko

Anot: Před nádražím padne kůň; Clifton, který jde náhodou kolem, zjišťuje, že v posledních dnech v okolí začínají umírat z ničeho nic koně. Nechá prozkoumat seno, které povozníci a kočí kupují u Fishmana a Springmana. – Během několika dnů pomřou další koně. Jsou otráveni hyoscyaminem, resp. zrnky blínu. Padá obvinění na firmu Brenann & Houston, která přišla do Chicaga a zprostředkovává prodej i koupí koní. – Fiakrista Bowman najde v seně tobolek blínu, kterou zanesou na policii: patrně ji koním vhodil do sena jeden z pasažérů. – Clifton zahlédne, jak asi desetiletý chlapec vhodil koňům do sena podobnou tobolek. Chytí ho, ale zjistí, že hoch je hluchoněmý. Navíc vyrůstal v jiném prostředí než v nemocnici a ovládá svůj specifický „jazyk“, kterému nikdo nerozumí. Chlapec zůstane ve vazbě. – Do firmy Brenann & Houston přijde akrobatka miss Timpsová, která chce koupit koně. Zalíbí se jí kůň Albatros, na němž jezdí po okolí Chicaga. Zde jednou kůň zapadne kopytem do mezery ve skále, ovšem náhodou jde kolem Clifton, který zvíře nejprve omámí a posléze pomocí kladívka, které tentokrát použije opravdu jako kladívko, dostane ven. – Timpsová později kontaktuje Cliftona, protože Albatrosovi chtěl do sena přidat jakýsi muž blín. Muž je zatčen a Clifton ho odvádí na policii, ale po cestě ho zastřelí kolemjdoucí pán. Při pronásledování vraha najde detektiv papírek, který muži vypadl. Zastřelený se jmenuje Olderman a prý míval s sebou malého chlapce. Oba dva byli viděni také u firmy Brenann & Houston. – Když do firmy Clifton přijde, vyslechne hádku majitelů s jedním z kočích, která vypovídá o souvislosti s otravami. Brenann s Houstonem muže omráčí a chtějí ho dát k jednomu z koní, který by ho udupal. Clifton oba muže zatkne a najde ve dřevníku sklad blínových listů. Houston se mezi tím oběsí. – Brenann odmítá vypovídat: Clifton dokáže, že nalezený papír na ulici, který vypadl Oldermanovu vrahovi, byl Houstonův. Brenann se pod důkazy přizná. S Houstonem chtěli na úmrtí řady koní vydělat a proto se dali dohromady s Oldermanem a jeho hluchoněmým synem. Brenann vše svádí na mrtvého Houstona, ale i tak je odsouzen k několika letům v těžkém žaláři. Malý Olderman je dán do polepšovny a podnik s koňmi úředně prodán.

DN1/247 Nocleh v opuštěném zámku. / DN2 S [3]–32 * DET / DN2 Sb1 – Ree DN2/78

Incip: V Londýně byla pořádána velká akademie ve prospěch ošacení chudé školní mládeže.

Klau: Z toho seznal Clifton, že bystrý náčelník něco tuší; však nebylo obavy, že by hleděl vniknouti do tajemství, jehož rozluštění přinesl Cliftonův první nocleh v opuštěném zámku...

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 16 / IV., s. 18 / V., s. 23

Postavy: Cambor, ředitel londýnské policie / lord Salister / John, vrátný / Mary, jeho manželka / komisař a tři policisté / Viktorie Salisterová

Lokace: Londýn: nespécifikované místo / Leeds: zámek lorda Salistera

Cliftonův převlek a pomůcky: Smith / hluchý lupič / Richard Black / architekt Bridge // kladívko / svítilna / měkké střevíce

Anot: Clifton je na návštěvě v Londýně: seznámí se s lordem Salisterem, který vypráví o záhadném zmizení dcery Viktorie z rodinného zámku v Leedsu. Clifton přislíbí pomoc a odjede na zámek. Zde se vydává za neslyšícího zloděje, který se nechá zatknout a svázat služebnictvem, aby se dostal přímo do budovy. S pomocí kladívka se dostane do dalších místností a ve věži najde ukrytý prostor, z něhož uslyší vzdálený vzdech. Poté se sám znovu spoutá a čeká na příchod policie, která ho odveze do Leedsu. Tam se prokáže a napíše Salisterovi, aby ho na zámek uvedl oficiálně jako architekta Bridge. Ve věži prohledává skrytý prostor, do něhož se propadne a zraní zde ukrytou dívku: je to Viktorie Salisterová. Ta se dala dobrovolně uvěznit vrátným Johnem. Důvod tohoto ukrývání ovšem není jasný a Viktorie ho prozradí jen svému otci, jenž ho neřekne ani Cliftonovi (a tedy ani čtenářům): „Tajemství mé dcery jest rázu neobyčejného“...

DN1/248 Odsouzencova nevěsta. / DN3 S 3–[32] * DET / DN3 Sb5 [bez obálky] – Ree DN3/260

Incip: V Chicagu byl spáchán zločin.

Klau: Výčitky svědomí nestrpí jej v lidské společnosti; proto ušel do pustiny.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 10 / III., s. 16 / IV., s. 22 / V., s. 28

Postavy: Jenny Youngová, Guteridgeova hospodyně / lékař / sluha / Fuller, krejčí / Richard Tanner, inženýr aka Sing-Sing / Totenman, šéf věznice / Lydie Farnhamová aka paní Onclová / žalářník / paní Totenmanová / kněz / předseda soudu / popravčí / služka Lydie Farnhamové / paní Brownová / policejní ředitel v SF / dr. Léon / Wrighton, milionář / kapitán lodi / anglický guvernér / policejní komisař se Sydney

Lokace: Chicago: dům bankéře Guteridgea / Fullerovo krejčovství / byt vdovy Bookerové / věznice / Blackmoorův hotel // Cleveland: 14. ulice dům č. 5, byt Lydie Farnhamové // cesta vlakem z Chicaga do San Franciska // San Francisco: nádraží / hotel / nespécifikovaný dům / 28. ulice / přístav / policejní ředitelství // ostrov v Polynésii // Sydney: komisařství

Cliftonův převlek a pomůcky: slušně oděný vousatý muž / bezvousý muž s černými brýlemi na očích

Anot: Ve svém domě je zavražděn bankéř Guteridge. Podezřelá je jeho hospodyně, která sice vypovídá, že za bankéřem přišel neznámý muž, ale nikdo ho kromě ní neviděl. Clifton se vrátí z cesty po Kalifornii a prohledá po policii byt mrtvého: najde patentní knoflík, který je novinkou na trhu a nepatřil oběti. Zjistí, že patří inženýru Tannerovi, v jehož bytě se najde i nepravý vous. Když ho Clifton vede po ulici, pokusí se Tanner spáchat sebevraždu skokem pod tramvaj, ale nezdaří se mu to. Ve vazbě se inženýr po čase přizná k vraždě, ale odmítne sdělit důvod. – Na dobrozdání prezidenta Spojených států smí odsouzeného navštívit jeho manželka a zároveň sestřenice Lydie Farnhamová. Hodinu jsou spolu o samotě a poté žena odejde. – Před popravou se zjistí, že se Tanner s Farnhamovou vyměnili a žena vysvětlí u soudu, že jejich sňatku chtěl zabránit právě bankéř Guteridge, který měl u sebe jakousi listinu, jež by kompromitovala jejich pověst. Bankéř slíbí, že vydá listinu jen v případě, když se Lydie stane jeho manželkou. Ta si nechá čas na rozmyšlenou a pak se dohodnou, že

Guteridgea zlikvidují. Dívka má být propuštěna a sledována, aby zavedla policii na stopu vraha. Ona se odstěhuje zpět do Clevelandu a s nikým se nestýká. – Farnhamová po čase zmizí v přestrojení (za paní Onclovou) ze svého bytu. – Ve vlaku z Chicaga do San Franciska se dá do řeči pomocí znakové řeči jeden muž (Clifton) s hluchoněmou ženou. V San Francisku a v převlečení tuto hluchoněmou sleduje dál, která se nechá zavést do jednoho domu, kde bydlí jistý J. W. Brown. Zde Clifton konfrontuje ženu se svými poznatky: sledoval ji už v Clevelandu, ví, že je to Farnhamová. Ta ho uspí pomocí neznámé tekutiny a prchne společně s Tannerem a paní Brownovou do přístavu, kde nasednou na loď směřující do Austrálie. – Clifton přijde na policejní ředitelství v San Francisku a přizná svou porážku. – Po několika letech podniká Clifton s dr. Léonem a milionářem Wrightonem cestu kolem světa. U jednoho z ostrovů v Tichém oceánu vypráví kapitán, že zde kdysi ztroskotala loď a zachránily se dvě ženy a s nimi jeden muž, který se později stal náčelníkem místního kmene a přijal jméno Sing-Sing. Je to Tanner s Farnhamovou a Brownovou, které Clifton dá zatknout, ovšem místní obyvatelé se vzbouří a odmítnou náčelníka vydat. Detektiv ustoupí, Tanner je amnestován, ale po letech se Clifton dozví, že obyvatelé ostrova vyhostili všechny bělochy a tak Tanner a jeho dvě společnice zůstali v bídě v Austrálii, kam se stáhli do pustiny.

DN1/249 Zrádcova odplata / DN3 S 3–[31] * DET / DN3 Sb5 [bez obálky] – Ree DN3/259

Incip: Blížilo se k půlnoci.

Klau: Tak odhalila zrádcova odplata zločinnou rotu a byla nepřímou příčinou, že Chicago bylo zbaveno nebezpečných nepřátel.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 14 / III., s. 20 / IV., s. 26 / V., s. 28

Postavy: krčmář tatík Jakub / Willy aka John Rogger / miss Kate / čtrnáct mužů / Jim aka Edvard Fromont / Tom / manželé Kostlerovi / Walking / majitel domu / policejní úředník / lékař / dva detektivové / Jeffrey, cídič stok

Lokace: Chicago: krčma U velryby / policie / byt manželů Kostlerových / 44. ulice / Cliftonův dům / stoky / vězeňská nemocnice

Cliftonův převlek a pomůcky: vzhled pobudy // kladívko (zde jmenované jen jako „nástroj“ nebo „znamenitý přístroj“)

Anot: V krčmě U velryby se sejde v tajné místnosti společnost zločinců: jejich šéfem se má stát muž jménem Willy, ale je obviněn ze zrady jejich předešlého vůdce Dicka. Na místě je probodnutý a vůdcem se stane Jim, který na Willyho zradu upozornil. Ten se rozhodne reformovat spolek, vzhledem čeho je zavražděn také. Těla jsou odklizená do stoky. – Na policii přijdou manželé Kostlerovi, že zmizel jejich nájemník pan Edvard Fromont. Zároveň byl jeho pokoj ve značném nepořádku, takže to vypadalo, že ho někdo vykradl. Policie ale nic nezjistí. Fromont prý zdědil 20 tisíc dolarů a zmizel. K pátrání se přidá i Clifton, který si myslí, že Fromont byl ve spojení s bandou lupičů, která o sobě v posledních týdnech dávala vědět. Vše směřuje ke krčmě U velryby. – Je pohřšován další muž, nájemník John Rogger. Clifton najde u něj v pokoji v popelu zlatou náušnici, která byla ukradená bankéři Hoggenovi. – Detektiv pátrá U velryby, vyslechne debatu zločinců a společně s Walkingem a dalšími jde do stoky hledat těla zabitých (je pokousán jednou krysou do nosu). Najdou mrtvolu, přenesou je k pitvě a později je tajně pohřbí. – Opět dojde k loupeži, Clifton sleduje krčmu a společně s detektivy připraví zátah na společenství. Po přestřelce jsou lupiči zatčeni, ovšem jejich šéf Tom ve vězení „úmyslně spolýká ostré kamínky z malty“ a dostane zánět žaludku. Je ošetřen, v nemocnici se pokusí o útěk, který skončí jeho smrtí, když zůstane zaklíněný v komíně a je zde zcela upečený a udušený.

DN1/250 Hraběčiny klenoty. [DN6 pod názvem Grófkine klenoty] / DN2 S [3]–32; DN6 S [3]–31 * DET / DN2 Sb2; UČL; DN6 NKP – Ree DN2/9 – DN4/6 – DN5/6 – DN6/3 (Grófkine klenoty)

Incip: DN2 V Paříži byl pořádán mezinárodní sjezd lékařů. / DN6 V Paříži bol mezinárodný sjezd lekárov.

Klau: DN2 Jsem hrdý na svého syna – i jako na lékaře, i jako na detektiva – dobrovolníka!“ / DN6 Som hrdý na svojho syna – tak na lekára, ako i na detektíva-dobrovoľníka!“

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. [12] / III., s. [16] / IV., s. [22] / V., s. [28] // DN6 I., s. [3] / II., s. 12 / III., s. 15 / IV., s. 21 / V., s. 27

Postavy: dr. Léon Clifton / jeho manželka Mary (dříve Hobsonová) / hraběnka de Clinville / její manžel / Jeanette Huchardová, komorná / vrátný / Paul Duchamp, milenec Jeanette / Mr. Freycinet, velkopodnikatel / Jean Viandot, lokaj / Henri Viandot, zámečník a bratr Jeana / policejní komisař / Clifton

Lokace: Francie: Paříž / Clermont: zámek Clinville / hodinářský závod pana Freycineta / byt Paula Duchampa / Chicago: Cliftonův dům

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot: Místo Cliftona vystupuje jeho syn, dr. Léon, který se svou chotí účastní mezinárodního lékařského kongresu v Paříži. Seznámí se zde s hraběnkou de Clinville a jejím chotěm, kteří pozvou manžele Cliftonovy na svůj zámek. Hraběnka zjistí, že se jí ztratily šperky ze zavřené pokladny. Dr. Léon se nabídne, že pomůže vypátrat zloděje: nikomu se prozatím nic neprozradí, Clifton naoko odjede, ale vrátí se jako advokát Brunhomme. V tomto převleku zjistí od vrátného, že komorná Jeanette má milence Paula Duchampa. – Den na to se k Duchampovi nastěhuje obchodní jednatel z Lyonu jménem Charles Lebon, což je opět převlek dr. Léona. Duchampovi se přizná, že je Clifton, a že hledá stopy po kradených špercích. Duchamp je mimo podezření. – Dr. Léon se převlékne za pana Combese a navštíví opět hraběnkino sídlo. Zjistí, že do zámku chodí též bratranec lokaje Jeana. Projde celé sídlo a v Jeanettině pokoji najde dr. Léon stopy mužských bot a otisky prstů na váze s umělými květinami („Otisky prstů patřily mužské ruce – to poznal ihned.“). Ve váze jsou ukryty šperky. – Dr. Léon přivede na zámek policii a dokáže, že šperky ukradl lokaj Jean Viandot, kterému vyrobil jeho bratr Henri klíče. – Po návratu vše vypravuje Cliftonovi, který v něm vidí svého nástupce.

Pozn: Odkaz na svazek *V zajetí šíleného* (DN1/245)

DN1/251 Tajemné hrozby. / DN1 S 3–[30] / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/261

Incip: Chicagský bankéř James Litt uspořádal ve svém domě slavnostní hostinu na počest zasnoubení své jediné dcery s továrníkem Edvardem Miltonem.

Klau: Znenáhla vrátila se její bývalá spokojenost a veselost; a její manžel i otec vzpomínali přispění obou Cliftonů, kteří způsobili tento utěšený obrat.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 7 / III. [chybně jako II.], s. 10 / IV. [chybně jako III.], s. 14 / V. [chybně jako IV.], s. 20 / VI. [chybně jako V.], s. 23 / VII. [chybně jako VI.], s. 26

Postavy: James Litt, bankéř / Lydie Littová-Miltonová, jeho dcera / Edvard Milton, její manžel / dr. Léon / Richard Broms, pokladník / Thurston, sluha / Ayrton, komisař / Swift, lékař / Ezechiel Branton / Mr. Walking / služka

Povaha zločinu:

Lokace: Chicago: dům bankéře Litta / Bromsův byt / chemická továrna / soud / dům rodiny Miltonových

Cliftonův převlek a pomůcky: starý pán

Anot: Bankéř Litt pořádá oslavu, na níž vystoupí Clifton s přípitkem pokladníkovi Bromsovi. Ten připije a zemře, když podlehnul jedu: víno je otrávené na celé oslavě, detektiv zatkne i sluhu Thurstona, který s Bromsem spolupracoval, ovšem i ten požije jed. Clifton se o snaze otrávit společnost dozvěděl náhodou, vyslechnutím cizího rozhovoru. Není ovšem jasné, proč k tomu mělo dojít. Detektiv hledá dál, v Bromsově bytě najde dopis podepsaný zkratkou Ez.

Najde chemika Ezechiela Brantona, který ovšem nemá podle soudu s Bromsem nic společného. – Za Cliftonem přijde Mr. Milton, který byl na Littově oslavě: jeho manželka je nemocná. Detektiv se synem je navštíví, paní Miltonová omdlí, když dostala dopis, který vyhrožuje smrtí. Vyléčí ji dr. Léon hypnózou, ve které Miltonová prozradí, že ji kdysi Broms požádal o ruku, ona však milovala Milтона a Broms ji vyhrožoval smrtí všech blízkých. – Opět přijde výhrůžný dopis, ovšem Clifton konfrontuje s rukopisem chemika Brantona. Ten se přizná, prý Litt a Milton kdysi poškodili rodiny jeho a Bromse. Proto je chtěli otrávit a pak psychicky zničit. Přesto se pokusil Cliftona při zatýkání otrávit. U soudu se zjistí, že je šílený, je odvezen do ústavu, kde v záchvatu zemře.

DN1/252 Padělaný diplom / DN3 S 3–[30] * DET / DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/262

Incip: Chýlilo se k večeru.

Klau: Vždyť zachránil muže, jenž spáchal sice trestný čin, který však bylo možno omluviti nerozvážností.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 8 / III., s. 11 / IV., s. 16 / V., s. 21 / VI., s. 24 / VII., s. 26

Postavy: starší paní (Lucy Milfordová) / neznámý muž (Shutler) / Harry Milford / jeho žena / Kate Longová, služka / policista / úředník / Kulhavý Jim / Mr. Green / lékař / prodavačka / dcera detektiva Lightona / Mr. Hobogenová / domovník

Lokace: Chicago: podél Michiganského jezera / Milfordův dům / policie / spořitelna / Greenovo vetešnictví / prodejna tabáku / 18. ulice / vinárna / Shutlerův byt

Cliftonův převlek a pomůcky: ctihodný starý pán / hrbatý muž

Anot: U Michiganského jezera se sejde osamělá žena s neznámým mužem. Muž má u sebe listinu, ve které je informace, že jejímu synu Harrymu hrozí vězení. Žena mu vyplatí dvanáct tisíc dolarů a dostane listinu, ovšem muž ji omráčí kamenem, listinu sebere, ženu spoutá a hodí do jezera. – V domě Harryho Milforda se postrádá jeho matka. Na policii je zjištěno, že vybrala dvanáct tisíc dolarů; ovšem není k nalezení. – U Greenova vetešnictví potká Clifton pobudu Kulhavého Jima, který zde prodával snubní prsten, zlaté dámské hodinky a tobolku. Prý je sebral mrtvole, již našel na břehu jezera. Ženu najdou a je doposud v mdlobách (sic!). Clifton na místě najde dutinky drahých cigaret Puebla, jež se prodávají v Chicagu jen v jednom obchodě, kde si je kromě známých osobností kupuje prý i jeden muž, o němž se nic neví. Místo prodavačky nasadí Clifton dceru detektiva Lightona. – Za Cliftonem přijde Harry Milford, který se dozná k jistému tomu, že padělal kdysi svůj inženýrský diplom, který později ale doopravdy dosáhl. Nyní mu přišel vyděračský dopis. Jeho matce byl poslán podobný dopis, čímž se vysvětluje její zranění etc. – Do prodejny tabáku přišel onen neznámý muž. Dcera detektiva Lightona ho sleduje a zjistí, že se jmenuje Shutler. Clifton se s ním dá do řeči v jedné vinárně. – Paní Milfordová se v nemocnici uzdraví a je schopna výpovědi. – K Shutlerovi přijde hrbatý muž (Clifton), který ho zatkne za pokus o vraždu a vydírání. Zároveň detektiv přizná, že odcizil z úschovny u advokáta inkriminovaný diplom, který si tam Shutler dal. U soudu obviněný přizná, že listiny kdysi ukradl z Milfordova stolu a vylákal z paní Milfordové peníze. Milford sám je prohlášen za nevinného, Shutler odsouzen na několikaletý těžký žalář.

DN1/253 Hrůzy pŭlnoci.

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/254 Zápas o poklad. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 UČL [bez obálky]

Incip: V chicagském listu „Daily Mirror“ objevil se tento inserát:

Klau: Zůstalo to však neproniknutelným tajemstvím...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 17 / IV., s. 21 / V., s. 24

Postavy: Jane Armstrongová / Walking / sluha / William, Cliftonův sluha / dr. Léon / šerif v Prescottu / Tramp, průvodce / John Stoker

Lokace: Chicago: 12. ulice č. 30 / Cliftonův dům / vila Star // Arizona: Prescott: šerifovo sídlo / Vultur Mines: hostinec / bývalá Southmanova farma

Cliftonův převlek a pomůcky: clevelandský soukromník // „jeho nástroj“ na odmykání dveří

Anot: Clifton si přečte inserát nabízející prodej starších knih a jde za paní Armstrongovou, která je prodává. Nabízí mu také bibli z roku 1775, které si prý její manžel vážil: našel ji kdesi u břehů Austrálie. Clifton si knihu zamluví ji a odkoupí ji později, když k němu přijde paní Armstrongová s tím, že o ni měl evidentní zájem jakýsi muž, který se prý snažil knihu vytrhnout z ruky poslíčkovi. Teprve po dlouhém zkoumání Clifton objeví, že jsou některá písmena v knize podtrhána a že dávají dohromady zprávu o smaragdech ukrytých na farmě v Arizoně. U Armstrongové se dozví o bývalém sousedovi jménem John Stoker, který měl prý zájem jako první o bibli: dozvěděl se o pokladu díky Armstrongově samomluvě, protože sousedil s jeho pokojem. – Detektiv dostane zprávu o padělatelích peněz, proto se vydá do místa určení společně s policejní posilou, kde zatkne skupinu mužů. Při návratu domů najde omámeného sluhu: v jeho bytě byl podvodník, vydávající se za policejního úředníka Trilba, který ukradl Armstrongovu bibli. Je jasné, že to byl Stoker, který vylákal Cliftona ven z domu na tajemství penězokazců. – V arizonském Prescottu pátrají oba Cliftonové po stopách, které určovala šifrovaná zpráva. Prý je kdosi, kdo se vydával za Cliftonova pomocníka, předběhl, ale i tak si nechají otce se synem ukázat místo, kde dříve stála inkriminovaná farma. Jejich průvodce jménem Tramp je tam zavede, Clifton najde místo se schovanými smaragdy, ovšem začne je ohrožovat Stoker, který je nablízku. Tramp muže včas zastaví a sváže, je převezen do vězení, kde se ale do rána oběsí. – Clifton se se státem Arizona soudí o nález, který vyhraje. Obdaruje vdovu Armstrongovou i Trampa a snaží se zjistit něco víc o původním majiteli smaragdů, panu Southamovi, ovšem to se mu nezdaří.

DN1/255 Powerovo tajemství.

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Povaha zločinu:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/256 Cliftonův osvoboditel.

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Povaha zločinu:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/257 Posel mrtvých.

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Povaha zločinu:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/258 Lékař – vrah.

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Povaha zločinu:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/259 Podvodný kouzelník From.

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Povaha zločinu:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/260 Tajnosti soukromého sirotčince. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 Sb3 [bez obálky]

Incip: Rozsáhlá vila „Alice“, v okolí Chicaga, přešla koupí v majetek mrs. Bonnysové, jež přestěhovala se z Anglie do Ameriky.

Klau: Ústav druhdy mrs. Bonnysové dosud utěšeně prospívá; nemá však již žádných tajností a těší se zasloužené, chvalné pověsti.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 16 / IV., s. 21 / V., s. 29

Postavy: Mrs. Bonnysová / vrátný / kočí / miss Skatingová, vrchní vychovatelka / neznámá dáma / tříletá Marta Briggová / dr. Léon / dr. Morris / John Millwart / Albert Price / Jenny / hlídač / Mr. Walking

Lokace: Chicago: vila Alice / přední restaurant / zahrada u vily a pavilónek /

Cliftonův převlek a pomůcky: univerzální přístroj

Anot: Mrs. Bonnysová se rozhodne ve vile Alici založit sirotčinec. Jednoho dne přijede krytý kočár, v němž je neznámá dáma, který chce dát do sirotčince tříleté děvče, které vydává za sirotka – zřejmě je to však jeho matka, rozhodnutá zatajit ho před svým okolím. Dítě nemluví, ale reaguje. Maskovaná dáma slíbí významnou sumu peněz, pokud si tam děvče jménem Marta ponechají. Vychovatelka nechá sledovat dámu, která odjela na nádraží. – Clifton sedí se synem a s dr. Morrisem v restauraci a probírají úmrtí jednoho dítěte, Harryho Grilla, které zemřelo v sirotčinci. Jemu odkázal zesnulý otec (Mr. Grill) všechny peníze, a pokud dítě zemře, tak by měly připadnout sirotčinci. Příbuzní jsou trochu rozčarováni a chtěli by alespoň

část z této sumy získat. Clifton navštíví Johna Millwarta, který byl příbuzný zesnulého. Harry prý byl v rakvi hrozně vyhublé, ač zemřel na zánět mozkových blan – spíš to vypadá na zanedbanou péči. – Po čase zemřou další dvě děti a jakási dáma přivede osmiletého chlapce jménem Albert Price. Ten uvidí, jak jeho kamarádka Jenny leží v pavilónku ve speciální drátěné kleci, i když mu vychovatelka říká, že je nemocná: Jenny jen nedostává nic k jídlu, Albert zanechá v koutě zahrady tajnou zprávu. V noci přijdou za Jenny dva neznámí, kteří jí dají jídlo. Děvče má jen horečku z hladu, muži (oba Cliftoni) pak slíbí, že se ještě vrátí. V zahradě je překvapí hlídač, kterého Clifton omráčí a oba utečou. Toto přepadení Bonnysová oznámí a do ústavu přijede Walking s Cliftonem a jedním slušně oděným mužem (dr. Léon). Bonnysová je nechce pustit do pavilónku, ale provede je ústavem. Do toho přijede ona dáma ze začátku, která nechala v sirotčinci dívku Martu: prý se jí zdál sen, jak její dítě pláče hlady. Přijde doktor Morris, který zakázal návštěvy nemocných. Dr. Léon v převleku přesvědčí, že děti jsou zdravé, a pak je Clifton „univerzálním přístojem“ vysvobodí z klecí. – Při soudu se zjistí, že chlapec Albert byl syn detektiva Walhama, který komunikoval s venkovním světem po dohodě s Cliftonem. Všichni zaměstnanci byli vinni: Morris a Bonnysová dostali doživotí, vychovatelka několik let.

DN1/261 Černé strašidlo.

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/262 Smrt Ralpa Samsuna. / DN1 S [3]–32, DN3 S 3–[32] / B * DET / DN1 UČL [bez obálky], DN3 Sb3 [bez obálky] – Ree DN3/263

Incip: „Milý Ralphe, vyžadují si vašeho přispění!“

Klau: A nejvyšší smuten, vracel se k domovu...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 18 / IV., s. 22 / V., s. 29 // DN3 I., s. 3 / II., s. 12 / III., s. 18 / IV., s. 22 / V., s. 29

Postavy: Ralph Samsun / Mr. Walking / Ayrton, policejní komisař / Annie Newallová / domovnick / Prestonová, nájemnice / Main / Jacobson / Peters / Trough, koželužský dělník / Maud Waltersová / další domovnick / lékař

Lokace: Chicago: Cliftonův byt / policejní komisařství / 51. ulice, dům č. 20 / 49. ulice, dům číslo 11 / 27. ulice / 60. avenue, dílna koželuha Winanse / 33. ulice, byt Blackových

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Clifton nabídne práci svému starému příteli Samsunovi: v jezeře Michiganském byla nalezeno rozsekané tělo mrtvé dívky, navíc stažené z kůže. V jistém žurnálu pro ženy četl Clifton o indické princezně, která měla rukavičky z lidské kůže, získané od neznámého muže. Clifton sleduje dělníka Gardensona z rukavičkářské dílny, který však zmizí: poté mu náhodou přivlajne vítr z rozbité poštovní schránky dopis v „jazyku Indů“, kde je zmínka o dělníkovi a zboží. Dopis přeloží soudní tlumočnick. – Později přijde na policii oznámit pohřešování dcery Mary dělnice Annie Newallová. Mrtvola Mary, rozřezaná na kusy, je nalezena domovnickem v jednom sklepě. I ona byla pravděpodobně použita na výrobu rukavic. Mrs. Prestonová z domu, sousedícího dvorem s domem, kde byla nalezena oběť, oznámí, že v noci viděla dvě postavy na zahradě. – Samsun s Cliftonem sledují oba domy, zejména tři nájemníky bytu Prestonových: Maina, Jacobsona a Peterse. Samsun viděl, jak Main cosi dal do kapsy jednomu koželuhovi jménem Trough. Dlouhou dobu sledují Maina, až ho uvidí s mladou

chudou dívkou Maud. Vpadnou do bytu Prestonových, kde jsou všichni, a dojde k šarvátce. Při ní se objeví také dělník Gardenson, který chce odpálit pekelný stroj. Většina zatčených je spoutána, Main se popere se Samsunem, který má vážná vnitřní zranění. Po odvozu zatčených je v bytě nalezen pracovní stůl i rukavičky z lidské kůže. Main nosil jirchářovi Troughovi kůži, který ji upravil pro Gardensona. O kůži jim říkal, že je z patologie. Gardenson je vězněn v koupelně, aby nic neprozradil. – Ralph Samsun zemře.

Pozn: Odkazuje se na smrt Dicka Clarksona (DN1/150, *Osudný hřeb*) a na smrt mrs. Jacobsenové a jejího syna (DN1/100, *Tajemství „Červené věže“*).

DN1/263 Rubínová jehlice. / DN1 S [3]–32 / B * DET / DN1 UČL [bez obálky], Sb5 [bez obálky]

Incip: Mr. Tadeus Kirke, bohatý soukromník, známý nepřítel ženského pokolení, a proto přes svých 45 let a značný majetek stále ještě svobodný – vracel se o půlnoci z divadla domů.

Klau: Klenotník Dunbar daroval mu rubínovou jehlici, jež byla pak detektivovi trvalou upomínkou na případ, v jeho bohaté praxi zaujímající místo mezi případy zvláště složitými a neobyčejnými.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 5 / III., s. 10 / IV., s. 13 / V., s. 16 / VI., s. 21 / VII., s. 25

Postavy: Tadeus Kirke / muž se škraboškou / John Litman / domovník / Erichson / Walking / policejní agent / klenotník Dunbar / prodavačka / John Doodman / jeho manželka / Conyngham aka Kurt / Bringham / strážník / klenotník Nedland

Lokace: Chicago: 33. ulice, dům č. 15 / Dunbarovo klenotnictví / policejní ředitelství / nespécifikovaný dům, Conynghamův byt / Doodmanův byt / odlehlá krčma / břeh Michiganského jezera

Cliftonův převlek a pomůcky: rybář Norkley

Anot: Bohatého podnikatele Tadeuse Kirkeho přepadne a zaškrtní v jeho bytě muž se škraboškou; po vraždě vyloupí byt. Sluha John Litman si nevšimne mrtvoly a usne; probudí ho až Kirkeho společník Erichson, který podnikatele hledá. Najdou tělo a zavolají policii, ke které se přidá i Clifton, jenž byl právě u Mr. Walkinga. Při převozu těla najdou u mrtvoly zlatou jehlici s rubínem, která patřila vrahovi. Jehlici identifikuje klenotník Dunbar, jehož prodavačka tvrdí, že ji ukradl pravděpodobně jeden z nakupujících. Clifton pátrá po Kirkeho známých a příbuzných; jedním z nich je i James Doodman, který se právě chystá ke sňatku s bohatou dívkou Conynghamovou. – Uplynul rok od vraždy, aniž by byla nalezena jediná stopa. Clifton potká Doodmana, o němž se dozví, že dříve nebyl příliš bohatý. – Soukromník Conyngham chytí ve svém bytě lupiče. Je to jeho starý známý jménem Bringham, sám Conyngham býval kdysi zloděj jménem Kurt. Bringham přijde k Doodmanovi a chce za pravdu o minulosti Conynghama zaplatit, ovšem Conyngham ho opije a shodí do Michiganského jezera. Na břehu ovšem stojí pozdní chodec (Clifton), který vše slyšel. – K Conynghamovi přijde Clifton v převleku za rybáře Norkleye s falešným dopisem od Bringhama. Conyngham se přizná a Clifton ho zatkne. Na ulici potkají Doodmana, kterého tchán varuje. Clifton však upozorní strážníka a dá včas zajistit Doodmanův byt, takže jsou manželé zatčeni. Doodman stačí vypít jed a zemře. Při ohledávání míst najde policie stopy po zločinecké činnosti Conynghama i Doodmana, zejména pak dva šperky, které patřily Kirkemu. To dokazuje, že Doodman zavraždil a okradl Kirkeho. Aby to nevypadalo podezřele, že má najednou více peněz, domluvil se s bývalým trestancem Conynghamem a padělal jeho doklady, takže se z něj stal naoko bohatý muž s dcerou. Všichni tři jsou odsouzeni ke spravedlivým trestům.

DN1/264 Zločin v plovárně. [DN3 na titulní straně též Zločin v plovárně] / DN3 S 3–30 * DET / DN3 Sb7 [bez obálky] – Ree DN3/264

Incip: Nedaleko břehu jezera Michiganského postavil čilý podnikatel Brilson velikou plovárnu, jež brzy těšila se hojně návštěvě.

Klau: Brilson, majetník plovárny, srdečně poděkoval Cliftonovi i Garradovi – jenž dostal část odměny Cliftonovy; mohl' nyní směle rozhlásiti, že v jeho plovárně dosud nikdo nebyl stižen nehodou; jediný, jenž se tam utopil, byl vlastně utopen – vražedníkem.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 11 / III., s. 15 / IV., s. 19 / V., s. 24 /

Postavy: Brilson / David Maclond / kočí / cyklista aka Northson / Burnham, zřízenec / Greatson, správce / lékař / Garrad / posluha / Walking / Billman / přednosta zádušního úřadu / Burton / Derbs / Ayerton

Lokace: Chicago: Brilsonova plovárna / 32. ulice, dům č. 14, Maclondův byt / patologický ústav / Cliftonův byt / 48. ulice, dům č. 17 / pojišťovna / 27. ulice / ulice kde bydlí Burton / Derbsův byt

Cliftonův převlek a pomůcky: „jeho nástroj“, tj. kladívko?

Anot: Soukromník Maclond se jede vykoupat do Brilsonovy plovárny, po cestě ho pronásleduje mladý muž na kole. Ten v bazénu utopí Maclonda, vymění si s ním klíče od šatny a ukradne Maclondovo oblečení. Mrtvého najdou až večer, ovšem má klíč od jiné šatny, což ztíží jeho identifikaci. Až podle zveřejněné fotografie je Maclond poznán a později pohřben bez dědiců. – Clifton má mladého spolupracovníka jménem Garrald, s nímž diskutuje o zaslaném dopisu: kdosi neznámý vyzval Cliftona, aby ho navštívil v jeho bytě, kde mu chce sdělit důležité informace. Když to Clifton provede, najde už jen mrtvolu manželů Wildingových. – Za Cliftonem přijde pan Billman z Clevelandu, jehož zemřelý strýc byl propojen s Maclondem. Maclond prý ukradl akcie a pojistný list. V pojišťovně si dokumenty vyzvedl jakýsi John Smith, ovšem bylo to až po Maclondově smrti. Je jasné, že Maclond sice vylákal z Billmanova strýce akcie, ale někdo, kdo věděl, že dokumenty nosí u sebe, ho zabil a papíry ukradl. Wilding, kterého našel mrtvého, prý kdysi padělal listiny a byl ve spojení s Maclondem. – Garrad pomáhá Cliftonovi sledovat podezřelé v Maclondově případu: Burtona, Northsona a Derbse. Společně se vloupou do Northsonova bytu a vezmou důležité listiny, které dokazují jejich vinu. Postupně nechá Clifton s pomocí policie zatknout Burtona, Derbs se brání a málem se zastřelí, ale je včas zatčen, Northsona sleduje a zadrží Garrad. Všichni tři spolupracovali s Maclondem, který si nechal vyrobit padělanou listinu, kterou dokazoval smrt Billmanova strýce: jedině potom totiž mohl vyzvednout akcie a listiny. Northson utopí Maclonda a zcizí dokumenty. Všichni jsou po zásluze potrestáni.

DN1/265 Dědic pěti milionů. [DN2 na titulní straně též Dědic pěti milionů] / DN2 S [3]–32 *
DET / DN2 Sb7 – Ree DN2/28

Incip: Chýlilo se k večeru.

Klau: Takového zakončení doznal nanejvýš rafinovaný podvod s pětimilionovým dědictvím.

Kapitoly: DN2 I., s [3] / II., s. 9 / III., s. 15 / IV., s. 18 / V., s. 24

Postavy: John Gatter / Mary Gatterová, jeho žena / Willy, jejich dítě / Mr. Providence aka Everson / vozka / Viktorie / Seabold aka Nevers / Pearman / Winton / stařec / železniční personál / sluha patologického ústavu / dr. Léon / clevelandský policejní ředitel

Lokace: Chicago: břeh Michiganského jezera / 15. ulice, dům č. 22 / Cliftonův dům // Cleveland: přední hotel / kavárna / blízká rokle / patologie / policejní ředitelství / Seaboldův byt // St. Louis: 25. avenue, č. 13, byt paní Gatterové

Cliftonův převlek a pomůcky: neurčená změna vzhledu

Anot: U Michiganského jezera sedí zoufalá rodina Gatterových: chystají se spáchat sebevraždu skokem do jezera. Zabráni jim v tom pan Providence, který je odveze k sobě domů a nabídne jim jídlo, ubytování a peníze. Zároveň za to musí splnit jeden úkol, který mu vysvětlí společně s třemi dalšími společníky, Seaboldem, Pearmanem a Wintonem. Gatter se totiž nápadně podobá Harry Brilkemu z Clevelandu, jehož vydědil strýc Jonathan. Strýc ale

zemřel a Harry má dostat dědictví ve výši pěti milionů. Pravý Brilke je však již mrtev, o čemž ví však jen pánové v místnosti s Gatterem, kteří ho přemluví, aby se za Brilkeho vydával: má být němý, odloučit se od rodiny a jakmile převezme peníze, předá je Providencemu a dostane podíl 50 000 dolarů. – V Clevelandu se Gatter přihlásí o dědictví, které dostane a poté obelstí všechny čtyři muže a odejde s penězi. – Zpět v Chicagu: Gatter je prohlášen za nezvěstného, prý utekl z penězi. Jeho žena se odstěhuje do St. Louis. – V Clevelandu byl inkognito ubytován i Clifton, který zde pátral po jiném případu. Sleduje Providenceho alias Eversona, vyslechne rozhovor s ostatními muži. Zajede do St. Louis k paní Gatterové a vyzví od ní všechny podrobnosti. Zaveze ji do Chicaga, kde ji ubytuje ve svém domě a vyláká pomocí svého hypnotizérského umění celou pravdu o podvodu. Vráti se zpět do Clevelandu: je zde nalezena nahá mrtvola s roztráštěným obličejem. Muž má na prsou mateřské znaménko v podobě dubového lístku: je to Gatter. Jeho manželka v šoku zemře, Clifton ji dá pohřbít jako svou příbuznou jménem Lindsová. Chlapeček je dán do „vzorného sirotčince“ a detektiv pátrá po vrazích. Nechá zatknout Everesona, který se dozná ke všemu: Seabold a Winton Gattera omámili chloroformem a později ubili kameny. Clifton jde zatknout Seabolda, jenž postřelil své dva spolupracovníky. Všichni jsou zatčeni a odsouzeni (vrazi k trestu smrti) a dědictví je uloženo k soudnímu opatrování.

DN1/266 Osudný Nový rok. / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb7 [bez obálky]

Incip: Chicagský bankéř Struvelman každoročně okázale slavil první den nového roku.

Klau: Část slávy Cliftonovy padla na něho i na jeho pisáře Robla – a tak měl advokát kariéru zajištěnu.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 10 / IV., s. 18 / V., s. 22 / VI., s. 28

Postavy: manželé Struvelmanovi / jejich syn / Lona Struvelmanová, jejich dcera / Edvard Jensen, její snoubenec / Francis Wilkins, pokladník / Jakub Wilkins, komorník / neznámý muž / pošťák / vrátný / Kate, komorná / zahradník / dr. Léon / Grobes, komisař / dr. Swift / Walking / sekundář / Mr. Jerie / William Conway / Edgar Fister / Conwayův sluha / advokát Niels / pisář Robl / Brigita, kuchařka /

Lokace: Chicago: Struvelmanova vila / nemocnice / věznice / Durhamův hotel / malá hospůdka / Nielsova advokátní kancelář /

Cliftonův převlek a pomůcky: nespécifikované přestrojení // břichomluvectví

Anot: Ve vile bankéře Struvelmana probíhají oslavy Nového roku. Komorník Jakub je na čemsi domluvený se svým bratrancem, pokladníkem Wilkinsem. Při vítání Nového roku je do místnosti vypuštěn neznámý plyn, který celou společnost otráví. Objeví se zde neznámý muž, jehož jednání není jasné. – Struvelmanovi přijde telegram a komorná objeví nehybnou společnost. Když vrátný spěchá pro pomoc, narazí po cestě na Cliftona s dr. Léonem. Dr. Léon určí „mexický jed“, který byl vypuštěn do vzduchu, objeví i ručníky na ústech Jakuba a Wilkinse, takže mají podezření, že oba muži o jedu věděli. Všichni kromě komorníka a pokladníka jsou mrtví, celkem zemřelo šestnáct osob. Jakub po probuzení prohlásí, že znal účinky mexického jedu a snažil se zachránit sebe a svého bratrance. – V komorníkově světnici se najde krabička s jedem a v pokladníkově deníku zápisy o zhrzené lásce k Struvelmanově dceři Loně. – Zjistí se, že útok přežil ještě pan Jerie, který bratrancům přitíží svým svědectvím. Oba muži jsou zatčeni a převezeni do vězení, kde čekají na soud. – Na pohřeb přijede jediný příbuzný, William Conway z Filadelfie, který zaslal onen telegram Struvelmanovi. Conway zdědí bankéřovu vilu. Zde za ním přijde jeden z známých, kterého za pár dní najde policie mrtvého v hotelu. Conwayův sluha jeho podobiznu určí a Conway je vyslýchán policií. Sluha je propuštěn a Clifton ho v převleku v jedné malé krčmě vyslechne. – Dojde k soudu s bratranci Wilkinsovými. Advokát Niels nechá svého pisáře Robla samostatně vyšetřit podrobnosti, a pisář zjistí, že do Struvelmanovy vily existuje tajný vchod. Když jím prochází, narazí zde na Cliftona: oba se ujistí, že tajným vchodem prošel neznámý člověk a

přinesl do společnosti mexický jed. – Clifton v noci navštíví Conwaye v jeho ložnici a usvědčí ho ze zločinu. Telegram poslal namísto něj onen filadelfský známý, kterého se Conway zbavil. Pomocí břichomluvectví Clifton dokáže, aby se Conway přiznal. Doznání slyší i advokát a policie, kteří se skrývají za dveřmi ložnice. Conway byl posléze popraven.

DN1/267 Tajemná čísla / DN2 S [3]–32 * DET-F / DN2 Sb1 – Ree DN2/32

Incip: Bylo již k půlnoci, a Léon Clifton dosud seděl ve své pracovně, při svitu lampy se zeleným stínítkem pracuje na svých „Pamětech“.

Klau: Svůj rukopis s tajemnými čísly zařadil Clifton do své sbírky zvláštností, a často se nad ním zamyslíl...

Kapitoly: DN2 I., s. [3] / II., s. [12] / III., s. [17] / IV., s. [22] / V., s. [26]

Postavy: dr. Léon / Mr. Ligham, hrobník / mrs. Ramsová / dr. Bridge / Patrik Doman / Pavel Roberts / Mr. Walking

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / hrobníkův domek / hřbitov / dům paní Ramsové / domek na okraji města / Robertsův byt / vězení

Cliftonův převlek a pomůcky: zelinář

Anot: Clifton v noci pracuje na svých Pamětech. V jednu chvíli se citelně ochladí a detektiv začne mimoděk psát na papír záhadný vzkaz „IV. 75“. Ráno zjistí ve spolupráci se synem, že je to zřejmě číslo hrobu jejich dávného přítele Ramse. Dr. Léon se projeví jako stoupenec spiritismu a tvrdí, že před nedávnou dobou sám napsal Ramsovo jméno. – Po domluvě s hrobníkem Lighamem přijdou oba Cliftonové v noci na hřbitov v převleku za zelináře. Zde exhumují Ramsovo tělo, které odvezou k sobě domů a dr. Léon zjistí, že muž byl otráven. Mrtvolu opět vrátí na hřbitov a zakopou. – Za Cliftonem přijde paní Ramsová, která dostala dva výhrušné dopisy (oba psal Clifton), které ji nepřímo obviňují z vraždy manžela. Na jejich základě je Rams oficiálně exhumován a je zjištěna pravá příčina jeho úmrtí. K činu se přizná bývalý sluha Patrik Doman, který se prý chtěl tímto činem pomstít. Muž je odsouzen k doživotí, vdova se dá dohromady se sochařem Pavlem Robertsem, kterého znala již dříve, a chce se znovu vdát. Cliftonovi je to podezřelé a tak ženu a sochaře sleduje: zjistí si informace o jejich předchozích setkáních ještě za Ramsova života, stejně tak i o setkání sluhy Domana se sochařem. – Doman uprchne z vězení společně se žalárníkem. Clifton zjistí, že se žalárník stýkal s Robertsem, ale nemůže to dokázat. Za čas jsou nalezena dvě těla: Domana i žalárníka. Doman u sebe zanechal dopis, ve kterém se dozná, že mu v jeho pomstě pomohl právě Roberts. – Policie zatkne Robertse, který se pokusí o útěk, ale je kolemdoucím Cliftonem zastaven. – U soudu je vše objasněno: Roberts nechal Ramse otrávit a poté zabil oba dva uprchlíky. Paní Ramsová o tom však nevěděla. Roberts je popraven na elektrickém křesle, ale případ záhrobního vzkazu není spolehlivě objasněn.

DN1/268 Bonapartův portrét. – Ree DN2/31

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/269 Satanova skála. / DN1 S [3]–29, DN2 S [3]–31 / A * DET / DN1 Sb5 [bez obálky], DN2 Sb9 [bez obálky a titulního listu] – Ree DN2/70

Incip: Patnáctou ulicí chicagskou pospíchali proti sobě dva mužové, nedávající pozor na cestu.

Klau: „Satanova skála“ zmizela již s povrchu země; po velikém přívalu sesula se – a tak zasypaná i jeskyně s tajemným nápisem Jonase Estryda.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 11 / III., s. 12 / IV., s. 19 / V., s. 24 / VI., s. 28 // DN2 I., s. [3] / II., s. [11] / III., s. [15] / IV., s. [21] / V., s. [26]

Postavy: Petr Wiscon / John Glaster, oběť / policista / ředitel trestnice / soudce / paní Hardová a pan Hard / Edvard Elorne / dr. Léon / Stephenson, Hammon a Teck, tři lovci

Lokace: Chicago: 15. ulice / policejní stanice / vězení / dům č. 10 v 54. ulici / odlehlá ulice Chicaga / malý hostinec / Cliftonův dům // Louiswill, Kentucky: v okolí je Satanova skála

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Na ulici se pohádají dva muži, přičemž mladší z nich jménem Wiscon staršího zabije ranou do spánku. Policie Wiscona zatkne a je odsouzen k deseti letům vězení. Wiscon si vyžádá napsat dopis Cliftonovi a při psaní je nalezen hlídkou mrtev. V dopisu se svěřuje, že v jeho bývalém bytě je tajná zpráva o jisté Satanově skále. Clifton avizované papíry na místě nenajde, byly snad spáleny. – Po čase potká Clifton na ulici žebráka jménem Elorne a dovede ho do jedné restaurace. Při hovoru padne řeč na Satanovu skálu, kterou Elorne znal, stejně jako znal Wiscona. Kdysi tam prý našli starou kostru a šifrovaný zápis ve skále, který prý nedával smysl. Clifton se se synem a Elornem vydá k Satanově skále v Kentucky, kde Clifton vyřeší téměř celou šifru. Na jejich tábořiště přijdou tři lovci, Stephenson, Hammon a Teck. Ti ovšem uspí Cliftona a jeho společníky narkotiky napuštěné do cigarety a ukradnou jim zčásti rozšifrovaný zápis. Ačkoliv jim ukradnou papír, aby nemohli pokračovat, Clifton zuhelnatělým dřevem napíše na podešev své boty kompletní řešení šifry: poklad byl zakopán mezi červenými balvany kousek od jeskyně. Na místě ale najdou tři lovce, kteří dořešili také zprávu a poklad již téměř vykopali, dojde k přestřelce, při které je zastřelen Hammon a Teck a postřelen Elorne a Stephenson. Najdou pak váček plný diamantů, trojice lovců byli původně komplici mrtvolky, která byla v jeskyni. Tohoto muže, jménem John Estryd, kdysi zabil Stephenson, aby se zmocnil pokladu, který tam Estryd včas ukryl. Stephenson zemře na otravu krve, Elorne se uzdraví a dostane část peněz z nálezů, za které si zařídí obchod.

DN1/270 Neronovy pochodně. – Ree DN2/34

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN1/271 Tajemný cizinec. / DN1 S [3]–30 / A * DET–SF / DN1 Sb1, Sb3

Incip: V předním chicagském hotelu „Globus“ ubytoval se starší pán, jenž vyžádal si pro sebe pět pokojů, pro své dva služebníky pak po jedné světnici, jež těsně sousedily s bytem cizincovým.

Klau: O odměnu, které si vlastně ani nezasloužil, rozdělil se s Brownem a Smithem; část věnoval na postavení pomníku rovněž tajemného Liftnera...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 9 / III., s. 12 / IV., s. 19 / V., s. 23 / VI., s. 28

Postavy: Willy Hunter, australský podnikatel / Moon, hoteliér / Molston, hotelový sluha / Jakub a Josef, sluhové Huntera / domovník / pan Liftner / Brown a Smith, dva detektivové / šílenec

Lokace: Chicago: hotel Globus / Cliftonův dům / 79. ulice na kraji města

Cliftonův převlek a pomůcky: několik nspecifikovaných přestrojení // univerzální nástroj na otvírání dveří

Anot: Do hotelu Globus se nastěhuje australan Hunter, který se shání po Cliftonovi. Noc po nastěhování jsou v hotelu slyšet děsivé výkřiky, po ohledání je zjištěno, že pochází z Hunterova pokoje. Ten je probuzen, ale prý užívá lék na spaní jménem chloral a nic neslyšel. Ráno najde Hunter zabitě oba své sluhy, Jakuba a Josefa, a tvrdí o nich, že byli alkoholici a že byl při potyčce jeden zabitý a druhý spáchal sebevraždu. Clifton se připlete k vyšetřování a je mu Hunter podezřelý, i když vše vypadá na nešťastnou náhodu. Týž den navštíví Hunter Cliftona a chce využít jeho služeb, shání jistou ocelovou skříňku, která mu byla odcizena a stopy směřují do Chicaga. Má však jen podobiznu zloděje, a tak je pátrání marné. Několik dní na to vypráví Hunter Cliftonovi svůj sen, ve kterém viděl jakési domy, v nichž by měla být ona skříňka. Clifton je identifikuje a dostane se do bytu jistého pana Liftnera. – Mezi tím jsou do Hunterových služeb najmuti dva noví sluhové, což jsou přestrojení detektivové Brown a Smith, kteří zjistí, že Huntera navštívil jakýsi neznámý muž, kterého prý Hunter otrávil a ukryl do velkého kufříku. Když ho Clifton konfrontuje, prozradí mu, že takto uvádí speciální látkou do mrtvolného spánku jistého šílence, nadaného „ostrovitostí“, již Hunter využívá. Tento šílenec zabil oba sluhy. – Den na to vejde Clifton v přestrojení do bytu pana Liftnera a najde jeho zohavenou mrtvolu: při vpáčení do Hunterovy schránky na něj vystříkla kyselina, která zničila i obsah skříňky. Když toto sdělí Hunterovi, ten vychrstne do Cliftonova obličeje bělavý prášek a detektiv omdlí. Po probuzení najde v pokoji spoutaného šílence, omámené oba detektivy, ale po Hunterovi ani stopy. Není jasné, kdo byl Hunter, ani co bylo obsahem skříňky, přesto Hunter zanechal na místě slíbenou odměnu 100 000 dolarů za vyhledání skříňky.

DN1/272 Zlatý zabiják. / DN1 S [3]–32 / A * DET / DN1 Sb3 – Ree DN2/50 – Ree DN2
Různá dobrodružství dra Léona Cliftona. Praha, A. Tylová 1922 [výtisk nezjištěn]

Incip: K policejnímu řiditeli dostavila se přední herečka chicagská, miss Edita Lindová, jež uchvacovala obecenstvo jak svou hrou, tak i nevšední krásou.

Klau: Chicagské listy přinesly její podobiznu s velice nadšeným slovním doprovodem; a po některé době došel detektivu dopis z Evropy, v němž Léon Clifton projevil své neteři nelíbený obdiv...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 10 / III., s. 19 / IV., s. 24 / V., s. 27

Postavy: Edita Lindová, herečka / Mr. Walking / Marta Douglasová, služebná herečky / Betsy, neteř Cliftonova, vystupující pod jménem Lydie Holfastová a Grace Windová / W. Brian, soused herečky Lindové / jeho sestra / domovník / obyvatelé domu, kde bydlí paní Lindová / Jiří Tackleton / společnost v hostinci / Alma Porterová, baletka / dva strážníci

Lokace: Chicago: policejní ředitelství / dům, ve kterém bydlí herečka Lindová / nemocnice / Habertonův restaurant / byt Jiřího Tackletona / soudní síň

Cliftonův převlek a pomůcky: [Clifton dlí v době vyšetřování v Evropě]

Anot: Na policii přijde herečka Lindová, která oznámí krádež cenných šperků. Šéf policie Walking pošle k ohledání stop v rámci utajení Cliftonovu neteř Betsy, která se ohlásí pod jménem Lydie Holfastová. Betsy nic nenajde. – O týden později je Edita Lindová nalezena ve své ložnici zavražděna ve spánku. Besty společně s Walkingem najdou u okna stopy po provazovém žebříku, jdou za sousedem Brianem, který bydlí nad hereččiným bytem. Ten však noc předtím zemřel, a jeho sestru ranila mrtvice a je v nemocnici. Zjistí se, že jejich byt navštěvoval jistý pan Jiří Tackleton, jehož otcí Brian kdysi sloužil a najdou stopy v okně, ze kterého někdo sešplhal pomocí provazového žebříku do spodního bytu herečky Lindové. V zahradě najde Betsy vražednou zbraň, poté jedou do nemocnice za sestrou mrtvého Briana, která je ovšem v kritickém stavu. – V hostinci je společnost lidí, kde figuruje i Jiří Tackleton a jeho přítelkyně Alma Porterová, která přivede i svou družku Grace Windovou z Clevelandu. (což je převlečná Betsy). Ta přednese svou verzi vraždy herečky: měla milence, ale jejich vztah byl tajný, a když ho chtěla ukončit, milenc ji „ukradl“ zpátky šperky, které ji věnoval a

později ji i zabil. Tackleton je zaskočen, ale nedá nic najevo a později vezme převlečenou Betsy do kočáru a zaškrtní ji. Betsy ovšem má pod „vysokým límcem svého živůtku zvláštní obal ze silného kaučuku, jehož důmyslné zařízení uchránilo ji dnes zardousení.“ Tackleton je zatčen, Betsy zjistila podle popisu ukradených šperků, že si je nechal vyrobit právě on. Později nechal zlato ze šperků roztavit a udělal z něj těžký zabiják, kterým zabil herečku Lindovou. – Navíc je zjištěno, že Tackleton byl členem skupiny penězokazů, a když je odsouzen k trestu smrti, kdosi neznámý mu v soudní síni hodí pomeranč, který je napuštěný prudkým jedem; pomeranč ale včas Betsy zachytí a Tackleton je popraven.

DN1/273 Dvojí tvář. / DN1 S [3]–28, DN2 S [3]–29 / A * DET / DN1, DN2 Sb3 [příčemž DN2 bez obálky a titulního listu] – Ree DN2/27

Incip: „Nevím, nevím, jaké radosti dočká se Mr. Ainsquist na svém nejmladším synovi,“ prohodil Léon Clifton ke své neteři Betsy.

Klau: Ředitel Ballington, k němuž smrt nebyla tak milosrdnou jako k jeho společníku, zbaven svého úřadu a odsouzen k doživotnímu vězení.

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 13 / III., s. 17 // DN2 I., s. [3] / II., s. 13 / III., s. 18

Postavy: Betsy, Cliftonova neteř / Mrs. Ainsquistová / Charles Ainsquist, její syn / Robert Ainsquist, jeho bratr / Harry Ainsquist, další bratr / jejich sestry / plukovník Ferrand a továrník Brompton, jejich manželé / John Ainsquist / Mr. Ballington, ředitel banky (psán ovšem též Ballingston) / ředitel tajné policie Ward / detektiv Brown

Lokace: Chicago: Cliftonova pracovna / byt rodiny Ainsquistů / banka / policejní ředitelství

Cliftonův převlek a pomůcky: [Clifton takřka nevystupuje, místo něj je zde jeho neteř Betsy]

Anot: V rodině dvorního rady Johna Ainsquista je problémem nejmladší syn Charles, který je velmi lehkovážný a padl do rukou lichváře. Na návštěvu k nim přijde Clifton, který se Charlesovi snaží domluvit, a dojde k mírné hádce. Poté přijde hlava rodiny a baví se s Cliftonem o smělych a takřka nevyřešitelných krádežích v bankovních domech. – Přes noc zmizelo beze stopy 10 000 liber, policie je bezradná. Padne návrh oslovit Betsy, Cliftonovu neteř, když Clifton odmítá s policií spolupracovat. Po návratu domů přepadne Ainsquista prudký srdeční záchvat kvůli Charlesovu chování: zfalšoval otcův podpis na směnku. I přes tyto problémy se podaří záležitost vyřešit; Betsy se však ani po měsíčním hlídání nepodařilo zajistit zloděje. Přesto se do banky vetřeli dva muži, kteří se ukryli na půdě a později chtěli banku vykrást. Betsy zde však byla společně s detektivem Brownem ukrytá a znemožnila jim banku vykrást, i když muži uprchli. Betsy utrhla jednomu z nich přívěšek, ve kterém poznala oblíbený přívěšek Johna Ainsquista. Při konfrontaci s Ainsquistem se muž prozradí a najde se u něj maska, kterou použil při vyloupení banky. Přiznal se, že spolu s ředitelem Ballingtonem vykrádal banky. Než stačil být odsouzen, podlehl srdeční mrtvici. Rodina Ainsquistova se odstěhovala a ředitel Ballington byl odsouzen k doživotnímu vězení.

DN1/274 Únos policejního ředitele. / DN1 S [3]–32, DN2 S [3]–31 / A * DET / DN1 Sb3, DN2 Sb1, Sb3 [bez obálky], UČL [bez obálky] – Ree DN2/21 – DN4/18 – DN5/18

Incip: Byl pozdní večer, nevlídný, sychravý.

Klau: Ale lví podíl odnesla přec jen miss Betsy!...

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 5 / III., s. 10 / IV., s. 16 / V., s. 19 / VI., s. 26 // DN2 I., s. [3] / II., s. 4 / III., s. 10 / IV., s. 15 / V., s. 19 / VI., s. 26

Postavy: vozka / jeho druh / dva mužové / Mr. Walking / jeho žena / Mr Redson, zástupce policejního ředitele / Betsy / obchodník Seals / doktor Greatman / dva dozorcí / sluha doktora Jamesona / Edvins, solicitátor / domovník / Edvinsova sestra / Harry Blount / John Allick / Skin, hlídač novostavby / Billton, detektiv

Lokace: Chicago, kolem 25. června: 46. ulice / dům Mr. Walkinga / policejní ředitelství / sanatorium doktora Greatmana / kancelář doktora Jamesona / dům, kde bydlí solicitátor Edvins / novostavba v 68. ulici

Cliftonův převlek a pomůcky: [nejsou]

Anot: Ulicemi chicaga projíždí krytý kočár, zastaví na jednom místě u pána ve svrchníku (je to policejní ředitel Walking). Vystoupí z něj dva mužové a Walkinga přepadnou a unesou. – Policie ve spolupráci s Betsy hledají Walkinga. Jistý obchodník Seals viděl, jak na ulici muže přepadli a prohlásili, že je to šílenec, kterého vezou do sanatoria doktora Greatmana. Tam zamíří zástupce policejního ředitele Redson společně s Betsy, kde prohlédnou v doprovodu lékaře celý ústav, ale nic nenajdou. – Po třech dnech přijde dopis podepsaný A. E. I. O. U. Y., ve kterém únosci žádají výměnu Walkinga za uvězněného lupiče a vraha Johna Allicka. – Betsy hledá podle rukopisu anonymního dopisu autora, má podezření na solicitátora Edvinse, který pracuje u advokáta Jamesona; Betsy tam v převleku přijde a nechá si od něj napsat rukou několik vět. Pak jej sleduje v přestrojeních, v jeho bytě je jedna místnost zakrytá záclonou. Tam se dostane pomocí univerzálního klíče, který má od Cliftona, ale tam ji napadne Harry Blount, bandita, který se zde skrývá před zákonem. Omráčí ji a sváže, později přijdou Edvinsovi a radí se, co s ní. Náhle přijde volný zločinec Allick, kterému ale skupina nevěří, že je nezradil, a zabijí ho. Pak odejdou a nechají Betsy a mrtvolou v bytě. – Zločinci přijdou na novostavbu, kde je ukrytý Walking. Blount ho začne škrtit, ale přijde policie s Betsy a všichni zločinci jsou zajati. Betsy osvobodil Allick, který se probral z mrákot, a poté zemřel. V Edvinsově bytu jsou nalezeny mj. „stanovy lupičského sdružení A. E. I. O. U. Y.“, Blount je popraven, Edvins dostane doživotí a ostatní jsou potrestáni vysokými tresty.

DN1/275 Cliftonova smrt. / DN1 S [3]–32 * DET / DN1 Sb3 – Ree DN3/265

Incip: Léon Clifton zaznamenal do svého zápisníku události věčejšího dne a potom se nad ním zamyslel.

Klau: Odpočivej v pokoji, Léone Cliftone, muži poctivý, ryzí, neochvějný, spravedlivý, nezapomenutelný!

Kapitoly: DN1 I., s. [3] / II., s. 6 / III., s. 11 / IV., s. 15 / V., s. 19 / VI., s. 21 / VII., s. 27

Postavy: Mr. Walking / Paolo Costi / Pietro Soronini / Singher, vetešník / detektiv Ayrton / policie / Dr. Léon / Cliftonova rodina

Lokace: Chicago: Cliftonův dům / policejní ředitelství / vězení / krčma U alligatora / zelenina Pietra Soroniniho a její sklady / dům naproti obchodu / vetešníkům krám / chicagská nemocnice

Cliftonův převlek a pomůcky: nespecifikované převleky / starý žebrák / otrhaný pobuda / staříčkový elegán // nespecifikovaný odmykač

Anot: Clifton se cítí být unavený, a jednu noc uslyší podivnou ránu, která prý ohlašuje blížící se smrt. U dveří uvidí dva stíny, ve kterých rozezná mrtvé přátele Dicka Clarksona a Ralpa Samsuna, již na něj kývají. Ráno navštíví Clifton policejního ředitele Walkinga, který mu oznámí, že policie přišla na stopu bandě lupičů jménem „Synové dýky“: zajali jistého Itala, který měl u sebe dlouhou úzkou dýku. Clifton ho (italsky) vyslýchá ve vězení a zjistí, že je to Paolo Costi, kterého kdysi zachránil v St. Louis. Ital ale nic neprozradí, a navíc mu kdosi pomůže dostat se z vězení. Je to ovšem Clifton, který se chce dostat na stopu bandy. Časem obdrží od Costiho dopis, ve kterém ho Ital zrazuje od sledování bandy lupičů. – Tlupa vykrádá klenotnictví a vraždí, Clifton neúnavně pátrá až narazí na obchod italského ovocnáře Pietra Soroniniho, kam často chodí vetešník Singher. Clifton v převlecích („jeho metamorfózy byly nevyčerpatelné“) sleduje obchod, i s pomocí policie. Stopy ovšem nejsou dobré a později přijde Cliftonovi další dopis, ve kterém ho Costi ještě jednou varuje a doporučuje, aby odjel z Chicaga na nějaký čas: tlupa přestane v dohledné době loupit a zmizí. Pokud tak neučiní, bude zabit. V noci se mu ve snu opět zjeví mrtví přátelé. – Clifton zajde sám do zelinářova

obchodu a ve skladišti najde skrýš zlata, ovšem přijde tam banda a Clifton se neopatrně schová v jedné bedně. Je nalezen a uvězněn v bedně, ze které se nemůže dostat, nakonec ho v ní Soronini smrtelně bodne dýkou do krční tepny. Policie, která na oznámení Costiho přijede, již najde Cliftona umírajícího. Soronini uprchnul a detektivův stav se zhoršil natolik, že Clifton – po několika krátkých proslovech a rozloučení se s rodinou a přáteli – zemře.

Série DN3 přinesla z právních důvodů následující tituly, u nichž šlo pouze o přejmenování názvu DN1. Uvádíme je zde:

DN3/187 Telefon smrti. / DN3 S 3–[32] * DET / DN3 Sb3

Incip: V obchodním domě „Hixwell a Dawerton“ ve 22. avenue Chicaga bylo v hodinách předpoledních nejvíce živo a hlučno.

Klau: Vděčně potom vzpomínal na „Ryšavého Boba“, Leona Cliftona.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 8 / III., s. 14 / IV., s. 21 / V., s. 28

Postavy: Hixwell, spolumajitel obchodního domu / Dawerton, spolumajitel obchodního domu / obchodní příručí / lékař / Mr. Walking / policista / Tom Matwey, vrátný u Hixwella / Hixwellův šofér / Cliftonův sluha / komisař Meirez / dva policejní agenti

Povaha zločinu: vražda jedem

Lokace: Chicago: obchodní dům Hixwell a Dawerton na 22. avenue / pracovna policejního ředitele Walkinga / 29. avenue / 52. avenue, dům pana Hixwella / Cliftonův dům

Cliftonův převlek a pomůcky: „Ryšavý Bob“ – obličej surového vzhledu zarostlý ryšavým vousem // chloroform v kapesním šátku / paklíče

Anot: Clifton shání perský koberec pro svou domácnost. Zastaví se v obchodním domě pánů Hixwella a Dawertona, kteří mu osobně asistují při koupi. Hixwella při tom vyruší telefonát s jistým Steplatononem. Předá sluchátko Dawertonovi, a ten padne k zemi mrtev. Zdá se, že to byla mrtvice. – Asi měsíc poté se Walking baví s Cliftonem o podivné smrti muže jménem Wiliam (sic!) Hobarton, který byl nalezen na 29. avenue u telefonní budky. Při pitvě je zjištěno, že zemřel pod vlivem neznámého jedu, který „rázem zastavil činnost plic a srdce“. Hobarton má padělané dokumenty. Clifton na místě činu najde v telefonním sluchátku kuličku lepkavého vosku. – Hixwell odjel večer z domu. Když za ním vrátný zavíral bránu, dá se s ním do řeči cizí muž, „Ryšavý Bob“. Chce po vrátném, který s ním kdysi spolupracoval, aby mu sehnal peníze. Ryšavec omráčí vrátného chloroformem a prohledá dům, až najde pouzdro s malými zelenými kuličkami. Hixwell se nečekaně vrátil zpět, zloděj se skrývá a namísto něj se objeví Clifton, který prý šel náhodou kolem a našel omráčeného vrátného. Je však jasné, že „Ryšavým Bobem“ byl sám Clifton. – Den na to Cliftonovi oznámí Walkingovi, že zná totožnost Hobartona a ví, kdo je vrahem. Walking vypráví o loupeži u Hixwella: bylo zjištěno, že opravdový „Ryšavý Bob“ je ve vězení. Komisař odejde a ke Cliftonovi se ohlásí Hixwell, Clifton ještě před přijetím návštěvy zavolá na policii pro posilu. Obchodník se svěří, že se mu ztratily nějaké papíry, když tu náhle kdosi volá z obchodního domu. Hixwell předá po chvíli sluchátko Cliftonovi, který padne k zemi a předstírá smrt, ovšem ve spolupráci s příchozí policií obchodníka zatkne. Walkingovi vše vysvětlí – Hixwell přilepil vždy do sluchátka kuličku s jedem, který oběť vdechla. Hobarton, druhá oběť, byl synovec obchodníka Dawertona, kterého se Hixwell musel zbavit také, aby získal celý podnik pro sebe. Usvědčený Hixwell se přizná, jed získal v Indii a působil tak, že se při okysličení rychle vypařil a oběť ho vdechla. Hixwel je odsouzen k smrti na elektrickém křesle.

DN3/188 V opiovém doupěti. / DN3 S 3–[32] * DET / DN3 Sb1

Incip: U slavného detektiva Leona Cliftona dlel na návštěvě new-yorský policejní ředitel Stehlson.

Klau: Ze jmění, které jim bylo zabaveno vyplacena Cliftonovi značná odměna a tento ještě po čas rád vzpomínal na vzrušující a nebezpečné chvíle, které prožil v čínské čtvrti a opiovém doupěti.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 9 / III., s. 13 / IV., s. 24 / V., s. 31

Postavy: Stehlsón / vousatý muž aka Waillard / kočí / zaměstnanci hotelu / hosté krčmy / Ču-Tang / opilec / tři muži (Li-Tang, Du-Vang a Američan Terible) / Lu-Či-Mon / osazenstvo kantýny a opiového doupěte

Lokace: Chicago: Cliftonův dům // New York: hlavní nádraží / hotel Atword / hotel Panama / Ču-Tangova krčma / čínská čtvrť / kantýna Lu-Či-Mona

Cliftonův převlek a pomůcky: staříčkový bělovlasý pán / Jim Parker, mořeplavec / Irčan / chlap surového vzhledu / Číňan // drátěná košile

Anot: Na návštěvu přijde ke Cliftonovi newyorský policejní ředitel, který si detektiva trochu dobírá, že nepoužívá detektivní metody jako Sherlock Holmes, což Clifton na příkladu vyvrátí. Ředitel pak přizná, že potřebuje pomoci ohledně případu v New Yorku: dva jeho policisté byli zavražděni v čínské čtvrti, později též jeden sledovaný Ir a následně zmizí další policista. Vše směřuje ke krčmáři Ču-Tangovi. Clifton přijme, ale kdosi neznámý ho po odchodu policejního ředitele varuje, aby do New Yorku nejezdil. – I v New Yorku je Clifton varován, a to i když je v přestrojení. Přesto dokáže svým pronásledovatelům zmizet a v řadě přestrojení sleduje čínskou čtvrť. Za několik dnů jde přímo do Ču-Tangovy krčmy, kde se přidá ke společnosti hrající karty, i když ví, že ho krčmář sleduje s podezřením. Nastraží na něj past v podobě opilce, který vyprovokuje pěstní zápas. Clifton ho vyhraje, ale poté po něm kdosi hodí dýku, která ho probodne, ale díky speciální drátěné košili se detektivovi nic nestane. Naopak sleduje tři útočníky, kteří použili tajný vchod z krčmy do ulice. Muži dojdou do blízké kantýny, kde zmizí ve sklepě. Clifton je v dalším převleku sleduje. – Večer na to přijde do kantýny Clifton v převleku za Číňana závislého na opiu. Dostane se do sklepa a tam vyčká do příchodu dalších mužů, kteří u jedné zdi pronesou heslo a dostanou se přímo do opiového doupěte. Clifton to opakuje po nich a pak vyslechne rozhovor o pašování opia. Vyjde v převleku ven a setká se s policií, která už čeká po domluvě venku. S nimi vpadne do sklepení a zatkne většinu osazenstva, jen v případě Američana dojde k přestřelce, při níž je muž zabitý, ale ještě stačí prozradit, že je zmizelý policejní agent Waillard, který se k čínským pašerákům opia přidal ze ziskuchtivosti. Číňan Li-Tang, který vraždil, je odsouzen ke smrti na elektrickém křesle a zbytek vyhoštěn z Ameriky.

DN3/189 Mrtvola neznámého

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN3/190 Tři zločiny – viz svazek DN1/124 Tři vraždy

DN3/191 Přepadení na křižovatce / DN3 S 3–[32] * DET / DN3 Sb3 [bez obálky]

Incip: V kanceláři chicagského policejního ředitele Walkinga zahrčel telefon.

Klau: Nepošpinili však, neboť jeho jméno se zastkvělo opět novým leskem.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 16 / III., s. 24 / IV., s. 31

Postavy: Mr. Walking / lékař / Barbey, agent / bezejmenný agent / John Striten, policista / James Oroway / William Breton / Oliver Drumery / Derbley / dr. Léon aka inkasista Warren / Berrison

Lokace: Chicago: policejní ředitelství / křižovatka mezi Michiganským jezerem a Treyerwillem / 42. avenue, Drumeryho klenotnictví / 26. avenue, Orowayův byt / 36. avenue, číslo 74, byt Bretonův / pojišťovna Ureus / 31. avenue, Derbleyův byt

Cliftonův převlek a pomůcky: nespecifikovaná maska / Harton, úředník pojišťovny

Anot: Na policii je ohlášeno přepadení auta na křižovatce Michigan–Treyerwille: osádka auta (James Oroway a William Breton) je v bezvědomí, uspaná chloroformem. Ti, kdo je uspali, odjeli podle stop směrem k Treyerwille a poté k Chicagu. Oba muži pracovali pro klenotníka Drumeryho, k němuž Clifton i Walking zajdou. Drumery jim sdělí, že milionář Strimpleton si objednal kolekci cenných klenotů v hodnotě sta tisíc liber. Milionářův dopis je ovšem fingován. – Při rekonstrukci je zjištěno, že na křižovatce stálo auto se dvěma muži a šoférem, kterým prý došel benzin. Když klenotníkovi muži zastavili, byli uspaní a okradeni. – Clifton si povšimne, že klenotníkovi Drumerymu dá na ulici jakýsi muž jménem Derbley nenápadně cosi lesklého. Sleduje muže do ulic, kde bydlí Oroway a Breton a posléze je svědkem toho, jak jsou oba zatýkáni. Prý byli označeni anonymním telefonátem, že mají u sebe v bytě část lupy, což se potvrdí. To však dal do jejich bytů Derbley. – V novinách je zpráva chválící postup policie. Clifton zjistí v pojišťovně bydliště Der a spolu se synem (v převleku za pojišťovací agenty Hartona a Warrara) přijdou k Drumerymu a pozvou ho na další den do kanceláře pojišťovny, kde mu slíbí, že vyplatí pojistné. Poté se oba Cliftoni ukryjí v bytě, kam přijde Drumery a spol. Dojede k zatčení a šarvátce, ale jsou zatčeni Drumery, Derbley a jejich pomocník Berrison a propuštění Oroway a Breton. Tito se snažili získat pojistku a proto zkonstruovali loupež. Klenoty jsou nalezeny v Derbleyho bytě a zloději jsou odsouzeni k několikaletému žaláři.

DN3/192 Záhadný zločin v bance

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

DN3/193 Chicagský upír / DN3 S 3–[32] * DET / DN3 Sb3 [bez obálky]

Incip: „Halo Jim,“ ozvalo se přidušeně.

Klau: Slavný detektiv dostal značný peněžitý obnos od všech, kteří byli nuceni za svou svobodu zaplatit výkupná a jimž byly ony částky navraceny.

Kapitoly: DN3 I., s. 3 / II., s. 7 / III., s. 14 / IV. [chybně uvedeno jako III.], s. 18 / V. [chybně uvedeno jako IV.], s. 22 / VI. [chybně uvedeno jako IV.], s. 30

Postavy: Jim / Tom / Mistr / lékař / zřízenci / Mr. Walking / mrs. Grafordová / zřízenec / prokurista Masson / Coldin / Snitend / Hawarton / Lumery, profesor aka James Berthem / Merwart

Lokace: Chicago: ulice u továrny Mr. Paldinga / policejní ředitelství / závod automobilové společnosti Star / klub Lendon v hotelu Metropol / vila profesora Lumeryho zvaná Jorkstur

Cliftonův převlek a pomůcky: Tiwers, mladý Angličan

Anot: Dva muži Jim a Tom přepadnou jednoho chodce. Na místo přijde i jejich „Mistr“, který připevní na kabát omráčeného muže navštívenku, na níž je napsáno „Chicagský upír“. Poté se muži vzdálí a na místo přijede auto záchranné stanice. Přepadený je Clifton. – Den na to sdělí

detektiv své poznatky Walkingovi. Chce pomoci policii s oním Chicagským upírem. Walking ypráví o tom, že ho před časem navštívil milionář Goldberson, aby pomohl najít jeho zmizelého syna Willyho. Tím se rozběhla celá situace s Chicagským upírem a jeho gangem, který vybírá výkupné a vydírá bohaté lidi. – Upír unese syna paní Grafordové. – Clifton navštíví automobilku Star a nechá si přeložit soupis šesti lidí, kteří si za posledních čtrnáct dnů koupili jejich vůz. – V klubu Lendon v hotelu Metropol se skupina mužů baví o Cliftonově snaze chytit Chicagského upíra. Ve společnosti je i synovec bohatého Angličana Tiwerse. Angličan je na ulici přepaden a vezen autem různými směry, až je donesen do jednoho domu, kde je kolem něj skupina čtyř mužů ve škraboškách. Nechají mladíka v zamčeném pokoji, ale on přepadne jednoho ze strážců a zneškodní ho. Poté nastane přestřelka a mladík je zneškodněn: má být zabit, ale na poslední chvíli přijde policie. Tiwers je ve skutečnosti Clifton, oním „upírem“ je profesor Lumery, což ovšem není on, ale muž jménem Berthem, který se za profesora vydával. V domě jsou nalezeni unesení z předešlých případů. – Clifton objasní, že pokud lupiči přišli v jednom případě o auto, museli si pořídit nové a tak koupili stejnou značku. Podle toho poznal, že pachatelem je Lumery/Berthem. Ten je odsouzen k smrti křeslem.

DN3/194 Neušla pomstě – viz svazek DN1/128 Umrličí hodinky

DN3/195 Tajemné zvonění – viz svazek DN1/130 Tajemný umíráček

DN3/196 Tajný host – viz svazek DN1/141 Zákeřníci ve fraku

DN3/197 Rudé skvrny

Incip:

Klau:

Kapitoly:

Postavy:

Lokace:

Cliftonův převlek a pomůcky:

Anot:

Apendix 1

Pro snazší orientaci zde přinášíme seznamy emisí DN2–DN6 *Detektivních novell*, jak vycházely v letech 1919 až 1941. V závorce za názvem je uvedeno pořadí z emise DN1.

DN2 Anna Tylová (1919–1923?)

- 1 Vražda ve vagóně č. 17 (1)
- 2 Krčma nad propastí (230)
- 3 Poslední skok akrobatův (169)
- 4 Černá rota (3)
- 5 Ohnivým mořem (4)
- 6 Tajemný dům (5) /vyšlo podruhé? viz 98/
- 7 Člověk bestie (6)
- 8 Osudný dar (235)
- 9 Hraběnčiny klenoty (250)
- 10 Cesta brlohy zločinců (16)
- 11 Oběti jezera Michiganského (17)
- 12 Tygří jed (18)
- 13 Tajemství hřbitova (19) /vyšlo podruhé? viz 113/
- 14 Osudný proužek papíru (20)
- 15 Otcovrah (21)
- 16 Jedem a dýkou (22)
- 17 Krčma v lese (25)
- 18 Sázka o život (231)
- 19 Podivínův odkaz aneb Umrličí ruka (89)
- 20 Dynamitová svíce (84)
- 21 Únos policejního řiditele (274)
- 22 Tajemné katastrofy železniční (196)
- 23 Vychovanec Cliftonův (111)
- 24 Mučírna Baltimorská (91)
- 25 Chicago v nebezpečí (125)
- 26 Tajemství rukavičky (10)

- 27 Dvojitá tvář (273)
- 28 Dědic pěti milionů (265)
- 29 Dvojenec (8)
- 30 Detektiv v úzkostech (9)
- 31 Bonapartův portrét (268)
- 32 Tajemná čísla (267)
- 33 Muž s ohněm (109)
- 34 Neronovy pochodně (270)
- 35 Nepřátelé indické princezny (228)
- 36 Tajemné pokusy doktora Blacka (229)
- 37 Noční přepadení (45)
- 38 Šílený lékař (30)
- 39 V doupěti tygra (118)
- 40 Zločin v bouři sněhové (119)
- 41 Lupiči v divadle (206)
- 42 Černá rokle (121)
- 43 „Kočičí oko“, ruská špehounka (205)
- 44 Zakopaný poklad Ali Mahomeda (198)
- 45 Strážcové zámecké hrobky (201)
- 46 Tajemný zločin v atelieru (58)
- 47 Černý závoj (129)
- 48 Jeskyně v říši mrtvých (127)
- 49 Poprava v žaláři (82)
- 50 Zlatý zabiják (272)
- 51 Černá rakev plukovníkova (204)
- 52 Zlý duch rodiny bankéřovy (227)
- 53 Krvavý masopust oregonský (210)
- 54 Příšerný host (57)
- 55 Dvanáctiletý detektiv (202)
- 56 Poselství z hrobky aneb Nebožtíkovy dopisy (113)
- 57 Inženýrův zločin (208)
- 58 Umrličí hodinky (128)
- 59 Clevelandský „Smrtihlav“ (88)
- 60 V hodině duchů (93)

- 61 Mstítel popravených (114)
- 62 Pod „javorem zoufalců“ (112)
- 63 Smrt a Clifton (123)
- 64 Souboj s mrtvým (120)
- 65 Mrtvola bez hlavy (11)
- 66 Mrtvý host (203)
- 67 Tajemství černé truhly (26)
- 68 Poslední oběti lichvářovy (186)
- 69 Stín bez hlavy (126)
- 70 Satanova skála (269)
- 71 Přepadení domku na samotě (226)
- 72 Otrávená růže (37)
- 73 Postrach detektivů (36)
- 74 Vrahovo tajemství (31)
- 75 Tři hodiny v plamenech (34)
- 76 Vražda v lese northamptonském (33)
- 77 Zachycený výkřik (32)
- 78 Nocleh v opuštěném zámku (247)
- 79 „Hnízdo Hadů“ aneb Ve strachu o syna (35)
- 80 Ďáblova žena (188)
- 81 V doupěti černého Toma (182)
- 82 Tajná komnata španělského dobrodruha (181)
- 83 Smrt defraudanta Merlina (185)
- 84 Krvavý boj pod zemí (184)
- 85 Černá loď na jezeře Huronském (183)
- 86 Mrtvola v parku (187)
- 87 Tajemný nepřítel Cliftonův (189)
- 88 Očarovaný zámek (48)
- 89 Dva stíny (49)
- 90 Cliftonova legitimace (50)
- 91 Vyhaslé oči (46)
- 92 Tajemství půlnoci (44)
- 93 Písmo umírajícího (43)
- 94 Had v ložnici (42)

- 95 Ohnivá kočka (41)
- 96 Vražda na Černé skále (190)
- 97 Záhadný revolver (2)
- 98 Tajemný dům (5)
- 99 Již máme vraha (7)
- 100 Tajnosti zbořeného mlýna (71)
- 101 Tajemství černého prstenu (240)
- 102 Zapomenutý zločin (239)
- 103 Poplach v cirku (74)
- 104 Detektiv Ward a Léon Clifton (75)
- 105 Černý kapitán (76)
- 106 Useknutá ruka (77)
- 107 Zazděný detektiv (78)
- 108 Hotel „U dvanácti mrtvých“ (72)
- 109 Přípitek smrti (79)
- 110 Trestancova pomsta (80 110)
- 111 Pod ostřím guilotiny (73)
- 112 Vražda alkoholem (90)
- 113 Tajemství hřbitova (19)
- 114 Strážce majáku (221)
- 115 V medvědí kleci (222)
- 116 Tulákovo dobrodružství (223)
- 117 Uloupený poklad v moři (83)
- 118 Dva zločiny (12)
- 119 Krvavý Irčan (14)
- 120 Safírový prsten (13)
- 121 Hrozná pomsta (225)
- 122 Mezi utopenci (224)
- 123 Příšerné dobrodružství (103)
- 124 Roztrhán vlky (102)
- 125 Clifton jako trestanec (238)
- 126 Clifton – vrahem (105)
- 127 Živá pochodeň aneb Tajemství obrazu (110)
- 128 Záhuda „Černé ligy“ (101)

- 129 Otrávený šíp (104)
- 130 Neznámý zloděj (108)
- 131 Němý svědek (106)
- 132 Indický škrtitel (107)
- 133 Tajný soud delawarský (87)
- 134 Na nepravé stopě (53)
- 135 Zrádná bankovka (23)
- 136 Skleněná škraboška (29)
- 137 Kde je Maud? (56)
- 138 Rána kladivem (86)
- 139 Travič svých žen (24)
- 140 Spolek „třinácti“ (55)
- 141 Ukradené dědictví (237)
- 142 Stříbrný svícen aneb „Kámen štěstí“ (54)
- 143 Generálova kostra (180)
- 144 Mrtvý – zlodějem! (178)
- 145 Pomsta za popraveného (179)
- 146 Krev za krev! (39)
- 147 Pekelný stroj (59)
- 148 Clifton v blázinci (60)
- 149 Podivná skryš (51)
- 150 Ďáblovy zápisky (52)
- 151 Údolí smrti (207)
- 152 V hořícím člunu (94)
- 153 Za živa zakopán (95)
- 154 Tom Brown, hypnotisér (96)
- 155 Stráž u mrtvoly (97)
- 156 Jediná krůpěj krve (98)
- 157 Soudce zlosyn (99)
- 158 Tajemství „Červené věže“ (100)
- 159 Pumy ve stromě aneb Rozsudek revolučního výboru (177)
- 160 Prodavači mrtvol (148)
- 161 Tisíc metrů pod zemí (116)
- 162 Hadí muž (142)

- 163 Poštovní známka za půl milionu (149)
- 164 Noc pomsty (117)
- 165 Podvržená závěť (40)
- 166 Loupež v americké bance (209)
- 167 Mrtvolný jed (92)
- 168 Výstřel v temné noci (28)
- 169 Tajemné krádeže v ruských palácích (27)
- 170 Bažina Springfontainská (47)
- 171 Osudný hřeb (150)
- 172 Chicagské katakomby (61)
- 173 Krvavá svatba (62)
- 174 Bleskem zavražděn (63)
- 175 Záhadná návštěva (64)

DN3 Václav Jenč (1926–1930)

- 1 Vražda ve vagóně č. 17 (1)
- 2 Černá rota (3)
- 3 Ohnivým mořem (4)
- 4 Člověk bestie (6)
- 5 Dvojenec (8)
- 6 Detektiv v úzkostech (9)
- 7 Tajemství rukavičky (10)
- 8 Osudný proužek papíru (20)
- 176 Černá pečeť s umrlčí hlavou (65)
- 177 Cliftonův přítel – vrah (66)
- 178 Zápas s anarchisty (67)
- 179 Mrtvola v kufříku (68)
- 180 Strašidlo Clarkesvilské (69)
- 181 Klub sebevrahů (70)
- 182 Noc v opuštěném domě (15)
- 183 Tajemství rodinné hrobky (38)
- 184 Kostlivec pod podlahou (81)
- 185 Nocleh v umrlčí komoře (85)

- 186 Deset let přikován (115)
- 187 Telefon smrti
- 188 V opiovém doupěti
- 189 Mrtvola neznámého
- 190 Tři zločiny
- 191 Přepadení na křižovatce
- 192 Záhadný zločin v bance
- 193 Chicagský upír
- 194 Neušla pomstě (tj. Umrličí hodinky 128)
- 195 Tajemné zvonění
- 196 Tajný host (tj. Zákeřníci ve fraku 141)
- 197 Rudé skvrny
- 198 Tajemství hvězdárny (212)
- 199 Římský zápasník (214)
- 200 Podivný sen Cliftonův (213)
- 201 Pohřeb v noci (145)
- 202 Hodinu v oprátce (147)
- 203 Drama ve vzducholodi (174)
- 204 Dýka v srdci (146)
- 205 Krvavý křest o půlnoci (171)
- 206 Noční souboj ve zříceninách (175)
- 207 Tajnosti starého kláštera (176)
- 208 Otrávený obraz (215)
- 209 Podkopaný palác (173)
- 210 Poslední rána (218)
- 211 Královna hadů (211)
- 212 Rej mrtvých v Černém dole (143)
- 213 Ohnivé znamení (234)
- 214 Tajemství růžového sadu (220)
- 215 Muž s ocelovou rukou (131)
- 216 Tajemství vévodů z Norfolku (216)
- 217 Baltimorská náměsíčnice (217)
- 218 Palác pod zemí (219)
- 219 Urozený podvodník (232)

- 220 Smrt v horách aneb: Záhuba anglických turistů (233)
- 221 Tajemství pomníku (236)
- 222 Poprava černého Boba (132)
- 223 Mrtvý ve zvonu (133)
- 224 Noční lov policie (134)
- 225 Dobrodružství policejní hlídky (154)
- 226 Kara Ben Mustafa, arabský kouzelník (151)
- 227 Strašidelný sklep (135)
- 228 Červený pavouk (136)
- 229 Zločin v 30. avenue (137)
- 230 Jezdec na černém koni (138)
- 231 Krvavá ruka na hřbitově (139)
- 232 Domek na pusté ulici (140)
- 233 Dáma s trojím obličejem (153)
- 234 Na starém popravišti (155)
- 235 Tajný rozkaz presidentův (156)
- 236 Černý kříž v ohni (157)
- 237 Vražda v museu (158)
- 238 Zjevení v noclehárně (159)
- 239 Zločin v kapli hřbitovní (160)
- 240 Hlava pod balvanem (161)
- 241 Tajemství zasypané studně (162)
- 242 Strašná noc dušičková (163)
- 243 Katův syn – vrahem (164)
- 244 Tajemný případ Cliftona mladšího (165)
- 245 Bratrstvo „Černé dýky“ (168)
- 246 Hrob v opuštěném domě (170)
- 247 Chicagští lupiči (191)
- 248 Pán diamantových polí (192)
- 249 Zlopověstná krčma u přístavu (193)
- 250 Dáma s umrlčí hlavou (194)
- 251 Záhadné zmizení černé věštkyňe (199)
- 252 Z tajností detektivního ústavu (200)
- 253 Znamenání synové „ocelového krále“ (241)

- 254 Otrávená studna (242)
- 255 Černá vlajka nad přístavem (243)
- 256 Tajemství železného kruhu (244)
- 257 V zajetí šíleného (245)
- 258 Traviči koní (246)
- 259 Zrádcova odplata (249)
- 260 Odsouzencova nevěsta (248)
- 261 Tajemné hrozby (251)
- 262 Padělaný diplom (252)
- 263 Smrt Ralpa Samsuna (262)
- 264 Zločin v plovárně (264)
- 265 Cliftonova smrt (275)

DN4 Václav Palán 1 (1936)

- 1 Vražda ve vagóně č. 17 (1)
- 2 Záhadný revolver (2)
- 3 Tajemný dům (5)
- 4 Člověk bestie (6)
- 5 Osudný dar (235)
- 6 Hraběnčiny klenoty (250)
- 7 Cesta brlohy zločinců (16)
- 8 Oběti jezera Michiganského (17)
- 9 Tygří jed (18)
- 10 Tajemství hřbitova (19)
- 11 Černá rota (3)
- 12 Krčma v lese (25)
- 13 Otcovrah (21)
- 14 Jedem a dýkou (22)
- 15 Sázka o život (231)
- 16 Podivínův odkaz aneb Umrličí ruka (89)
- 17 Dynamitová svíce (84)
- 18 Únos policejního ředitele (274)
- 19 Tajemné katastrofy železniční (196)

20 Mučírna Baltimorská (91)

DN5 Václav Palán 2 (1940–1941)

- 1 Vražda ve vagóně č. 17 (1)
- 2 Záhadný revolver (2)
- 3 Tajemný dům (5)
- 4 Člověk bestie (6)
- 5 Osudný dar (235)
- 6 Hraběčiny klenoty (250)
- 7 Cesta brlohy zločinců (16)
- 8 Oběti jezera Michiganského (17)
- 9 Tygří jed (18)
- 10 Tajemství hřbitova (19)
- 11 Černá rota (3)
- 12 Krčma v lese (25)
- 13 Otcovrah (21, pod názvem?)
- 14 Jedem a dýkou (22)
- 15 Sázka o život (231)
- 16 Podivínův odkaz aneb Umrličí ruka (89)
- 17 Dynamitová svíce (84)
- 18 Únos policejního řiditele (274)
- 19 Tajemné katastrofy železniční (196)
- 20 Mučírna Baltimorská (91)
- 21 Již máme vraha (7)
- 22 Mrtvola bez hlavy (11)
- 23 Dva zločiny (12)
- 24 Safírový prsten (13)
- 25 Krvavý Irčan (14)
- 26 Zrádná bankovka (23)
- 27 Noc v opuštěném domě (15)
- 28 Travič svých žen (24)
- 29 Tajemství černé truhly (26)
- 30 Skleněná škraboška (29)

- 31 Šílený lékař (30)
- 32 Vrahovo tajemství (31)
- 33 Zachycený výkřik (32)
- 34 Vražda v lese northamptonském (33)
- 35 Tři hodiny v plamenech (34)
- 36 „Hnízdo Hadů“ aneb Ve strachu o syna (35)
- 37 Postrach detektivů (36)
- 38 Otrávená růže (37)
- 39 Tajemství rodinné hrobky (38)
- 40 Krev za krev! (39)
- 41 Ohnivá kočka (41)
- 42 Had v ložnici (42)
- 43 Písmo umírajícího (43)
- 44 Tajemství půlnoci (44)
- 45 Noční přepadení (45)
- 46 Vyhaslé oči (46)
- 47 Bažina Springfontainská (47)
- 48 Dva stíny (49)
- 49 Cliftonova legitimace (50)
- 50 Na nepravé stopě (53)
- 51 Spolek „třinácti“ (55)
- 52 Kde je Maud? (56)
- 53 Příšerný host (57)
- 54 Krvavá svatba (62)
- 55 Tajemný zločin v atelieru (58)

DN6 Vydavateľstvo amerických detektívnych noviel

- 1 Vražda vo vagóne č. 17 (1)
- 2 Ohnivým morom (4)
- 3 Grófkine klenoty (250)
- 4 Posledný skok akrobatov (169)
- 5 Čierna rota (3)
- 6 Tajomný dom (5)

- 7 Človek bestia (6)
- 8 Osudný dar (235)
- 9 Krčma nad prepašťou (230)
- 10 Cesta brlohami zločincov (16)

Apendix 2 – Z paměti anglické detektivky Ady Paulsonovy

Následující soupis přináší sešity *Nových detektivních novell*, které vycházely v letech 1907 až 1908 v nakladatelství Rudolf Storch.

- 1 Detektiv a detektivka
- 2 Tajné písmo
- 3 Záhadná smrt milionáře
- 4 Kněžna zlodějka
- 5 V pancéřovém sklepení
- 6 Tajemství „Jedové chýše“
- 7 Dvě smrti
- 8 Červený ďábel
- 9 V osidlech nihilistů
- 10 Krev na stropě
- 11 Zločin z pověry
- 12 Mrtvý promluvil
- 13 Neznámý oběšenec
- 14 Proces miss Pearsonovy
- 15 Zločiny markýzovy
- 16 Úklady v baronském zámku
- 17 V těžkém podezření
- 18 Zlatý pohár
- 19 Tajemství opuštěného dolu
- 20 Následky zločinu liverpoolského
- 21 Uprchlík z vězení
- 22 Němý zrádce
- 23 Žluté domino
- 24 Krvavá lázeň
- 25 Drama na moři
- 26 Zločin a láska
- 27 Urozený cizinec
- 28 Hlas z hrobu

- 29 Londýnské příšery
- 30 Jockeyská čapka
- 31 Půlnoční zjevení
- 32 Číňanovo dobrodružství
- 33 Požár
- 34 Nebezpečné dopisy
- 35 Boj o miliony
- 36 Příšerný jezdec
- 37 Zlatá včelka

Závěrem

„Je v něm d'ábel, však dobrý d'ábel“

DN2/64 (*Souboj s mrtvým*)

„Ať tak či onak, Clifton patří do české detektivní literatury, i když je mu v ní vyhrazen ten nejspodnější suterén.“⁵⁷⁷ Slova Jiřího Korejčíka shrnují dlouhodobou podstatu nezájmu literární historie o sešitové edice jako takové: ostatně s podobným názorem přišel již ve dvacátých letech František Langer. Dle našeho názoru ale právě „nejspodnější suterén“ patří vždy k základům možné stavby: aby mohla dále růst, musí vždy počítat se sklepy a suterény. Samozřejmě že číst v celku sešitovou produkci z první poloviny dvacátého století znamená řadu odříkání, řadu vnitřních donucovacích prostředků, a to zejména pokud je tu snaha zkusit strávit větší množství jednotlivých svazků.⁵⁷⁸ Možná i to byl jeden z důvodů, proč se dosud nikdo nepokusil pojmenovat cliftonky jako celek. Dalším důvodem byla a dosud je jejich absolutní nedostupnost, která se ani zde přes veškeré úsilí nepovedla zatím dovést do úplnosti.

Tato předkládaná monografie jednoho hrdiny a jedné sešitové edice (tedy Léona Cliftona a jeho dobrodružství) přináší vedle komentovaného a detailně zpracovaného soupisu všech dostupných *Detektivních novell* také stručný nástin toho, kam bychom mohli v budoucnu ve výzkumu nejen cliftonek, ale i dalších děl české (a slovenské) populární literatury jít. Cílem celé této práce nebylo napsat dějiny detektivního žánru, vytvořit kontextovou studii o vydávání detektivek u nás nebo shrnout případ sešitových edic v možné komparaci s německým trhem: naopak, snažili jsme se zde pouze pojmenovat ucelený a dnes již uzavřený svět cliftonek, který dle našeho názoru ovlivnil československou kulturu první poloviny dvacátého století, přes svůj zásadní vklad do proměny přijímání nového média, přes jeho hysterické odmítání až po nové pokusy vydavatelské. Stranou nezůstaly ani proměny vztahu k samotným cliftonkám, přes jejich přijetí avantgardou, skrze nejružnější existující adaptace divadelní, komiksové, filmové, hudební, výtvarné i veršové. Zároveň s tím je spojeno také dlouhodobé zapominání, které v současné době vytvořilo z prvního českého seriálového detektiva postavu již jenom archivní, neznámou a zapomenutou. To, co působilo kolem roku

⁵⁷⁷ KOREJČÍK, Jiří: Doslov, *Sherlockové Holmesové*. (ed. Jiří Korejčík), Praha, Československý spisovatel 1988, s. 178.

⁵⁷⁸ Jedním z nich bylo pravidelné prokládání cliftonek četbou Joyceova *Odyssea*, který se v kontrastu s *Detektivními novellami* jevil náhle jako celkem přijatelné a veskrze zábavné dílo.

1909 hysterii, která cliftonky nazývala jako „nejhorší a nejnebezpečnější literární trus“⁵⁷⁹ dnes vyvolává spíše lehký úsměv.

Plyne nám z této práce víc úkolů, které mnohdy dokáže vyřešit jen čas. Tím hlavním je pokusit se postupně sehnat chybějící sešity cliftonek a doplnit jimi celý výše nabízený katalog, aby byl obraz *Detektivních novell* úplný. To je dnes bohužel velmi problematické a čím vzdálenější bude doba od vydání jednotlivých svazků, tím složitější se tento úkol podaří splnit do dokonalosti. I vzhledem k růstu antikvárních cen jednotlivých svazků a jejich stále se zvyšující hodnotě sběratelské. Přesto je třeba být v tomto ohledu optimistou. Další závazky, které by mohly vyplynout z předložené práce, je možnost navázat na předložený systém katalogového zápisu jednotlivých sešitů a pokračovat v něm až do vytvoření úplnější sumy informací, které nám sešitové edice nabízí. Zájemci o literární teorii by mohli využít řadu podnětů ke zkoumání populární literatury (mj. podívat se na metatextovou rovinu, na způsoby vyprávění, řečové akty, též na genologii, o nabízené sumě podkladů pro vytvoření morettiovských map fiktivního Chicaga ani nemluvě). Nám ostatním zbývá rovina estetická, sociologická (tj. pohled čtenářský), ekonomická (porovnání cen jednotlivých svazků, honoráře atd.), čistě výrobní, kunsthistorická (stranou jsme vlastně ponechali Cliftonovo výtvarné ztvárnění, které prochází řadou zajímavých proměn) a nadále jí vévodící jednoznačně rovina literárněhistorická. Jako zásadní vidíme v tuto chvíli nutnost najít případné archivní dokumenty, o nichž se v roce 1936 zmiňuje plzeňská *Nová doba*, stejně tak je třeba sehnat a projít nedostupné ročníky kalendářů ze Šolcova nakladatelství, v nichž by mohly snad být adaptace původních cliftonek od Evy Řezáčové. Podobným způsobem bychom do budoucna mohli zkusit zjistit, zda doopravdy existuje německá přeloha prvních pokračování, případně se soustředit na odhalení adaptací, které jsou zcela jistě v hojné míře v cliftonkách zastoupeny. Nalezením archivních dokumentů a odkrytím možných spoluautorů *Detektivních novell* bychom jednou provždy vyřešili více než stoletou záhadu české literární historie: byť o ní dnes, v době tisíců jiných seriálových hrdinů, bude zájem velmi malý.

⁵⁷⁹ ROŽEK, K.: O soukromé četbě žactva. Škola našeho venkova XIV, září/říjen 1909, sešit 1, s. 14.

LITERATURA:

Beletristické práce, věnované Cliftonovi (mimo celek *Detektivních novell*):

BENEŠ-BUCHLOVAN, Bedřich: *Nejposlednější dobrodružství Leona Cliftona*. Praha, Josef Hladký 1925.

CLARKSON, Dick [=VELINSKÝ, Jaroslav]: *Oběti jezera Michigan*. Praha, ITA – Intertramp agentura 1991.

CLARKSON, Dick [=VELINSKÝ, Jaroslav]: *Zlatá cihla*. Praha, ITA – Intertramp agentura 1991.

CLARKSON, Dick [=VELINSKÝ, Jaroslav]: *Vražda v Harlemském divadle*. Folk & Country klub Praha a agentura JANOW Zlín, 1992.

CLIFTON, Leon [=Novotný, J. Ch.]: Záhada vagonu č. 654321. *Paleček I*, 1. 9. 1932, č. 1, s. 31–32.

Clifton co by spiritista. *Komár VI*, 25. 1. 1930, č. 4, s. 7.

Člověk není automat nebo hrozná smůla detektiva Cliftona. *Komár V*, 12. 10. 1929, č. 40, s. 8.

Dobrodružství Léona Cliftona s vejci. *Komár VI*, 26. 4. 1930, č. 17, s. 6–7.

Dobrodružství Léona Cliftona. 5 milionů, aneb proč ve Vídni skončila revoluce. *Komár III* 30. 7. 1927, č. 30, s. 10, 13–14.

Dobrodružství Léona Cliftona. B. V. T. a Černovice. *Komár III* 13. 8. 1927, č. 32, s. 10, 13–14.

Dobrodružství Léona Cliftona. Zlato z Vodňan, aneb jak se Cliftonovi nevyplatila pomlázka. *Komár III* 16. 4. 1927, č. 15, s. 8–9.

Dobrodružství Léona Cliftona. Ztracený charakter. Tajuplná mysterie, která začíná podmáslím a končí šaraticí. *Komár III* 16. 7. 1927, č. 28, s. 8, 9, 14–16.

Dobrodružství Léona Cliftona. Ztracený policajt. Drama. *Komár III* 30. 4. 1927, č. 17, s. 11, 13, 16.

Hadí nevěsta. *Ahoj V*, 30. 4. 1937, č. 18, s. 18.

Hubený stín. *Ahoj V*, 24. 4. 1937, č. 17, s. 18.

Kde je Řehoř? *Komár V* 9. 3. 1929, č. 9, s. 2–3.

Leon Clifton tvoří koalici. Příšerná detektivka s viržínkou a nebožtíkem Radeckým. *Komár V*, 14. 12. 1929, č. 49, s. 8–9, s. 8.

Léon Clifton... se vrací. Praha, CZ Books 2006.

Leon Clifton v Náměšti n. Oslavou čili jak byli vypátráni zlotřilí vrahové. *Komár* III, 19. 2. 1927, č. 7, s. 8–9 a 26. 2. 1927, č. 8, s. 8–9.

Léon Clifton žije! Mrtvý se vrací. *Ahoj* V, 13. 3. 1937, č. 11, s. [14].

NERAD, Jan: *Zlatý právní zástupce*. B. d. [1942], b. m.

Nové dobrodružství Leona Cliftona. Leon Clifton a strakaté tele. *Komár* III 9. 4. 1927, č. 14, s. 8–9.

NOVOTNÝ, Josef Cheth: *Léon Clifton versus Klemzloadet. Díl 1*. Praha, Max Forejt 1929.

NOVOTNÝ, Josef Cheth: *Léon Clifton versus Klemzloadet. Díl 2*. Praha, Max Forejt 1930.

OBŮRKOVÁ, Eva: *Poslední případ*. Praha, Duna s.r.o. [1992], s. 5.

Plavý démon. *Ahoj* V, 15. 5. 1937, č. 20, s. 18;

Prooctví na rok 1931 Leona Cliftona. *Komár* VII, 10. 1. 1931, č. 2, s. 5.

Příšera essexská. *Ahoj* V, 17. 4. 1937, č. 16, s. 17.

PULDA, Jaroslav: *Zatkněte vraha! The Grant Carlin*. Praha, M. Knapp b. d. [1908].

Šediví kostlivci. *Ahoj* V, 8. 5. 1937, č. 19, s. 18.

[ŠETKA, Otakar]: Svatba utopenců. *Ahoj* V, 3. 4. 1937, č. 14, s. 18.

[ŠETKA, Otakar]: Běs Climethonský. *Ahoj* V, 10. 4. 1937, č. 15, s. 18.

[ŠETKA, Otakar]: Muž moucha. *Ahoj* V, 29. 5. 1937, č. 22, s. 18.

ŠETKA, Otakar: Svatba utopenců. *Revue Smaragd* 1969, č. 2, s. 28–29.

ŠETKA, Otakar: Běs Climethonský. *Revue Smaragd* 1969, č. 2, s. 28–29.

ŠETKA, Otakar: Lidská moucha. *Revue Smaragd* 1969, č. 2, s. 28–29.

ŠETKA, Otakar: Svatba utopenců. *Knokaut* II, 1991, č. 10, s. 34–37

ŠETKA, Otakar: Běs Climethonský. *Knokaut* II, 1991, č. 11, s. 60–64

ŠETKA, Otakar: Lidská moucha. *Knokaut* II, 1991, č. 12, s. 51–53.

[ŠŤASTNÝ, A. B.]: *Zápas milionů. Dobrodružná cesta amerického detektiva Léona Cliftona kolem světa*. Překlad B. Král. Praha, R. Storch 1910.

[ŠŤASTNÝ, A. B.]: *Tajemství ostrova. Dobrodružná robinsonáda výpravy milionářovy*. Překlad B. Král. Praha, R. Storch [1910].

Tajemství lorda Forbina. *Ahoj* V, 20. 3. 1937, č. 12, s. 18.

[VELINSKÝ, Jaroslav]: *Sedm oběšenců*. Napínavé noviny č. 1. Praha, Série 1994.

[VELINSKÝ, Jaroslav]: *Pekelná brána*. Napínavé noviny č. 2. Praha, Série 1994.

[VLČEK, František]: Krvavé šlépěje. *Ahoj* V, 27. 3. 1937, č. 13, s. 18.

[VLČEK, František]: Blázinec Mr. Fulmana. *Ahoj* V, 5. 6. 1937, č. 23, s. 20.

[VLČEK, František]: Smrtný Cliftonův pátek. *Ahoj* V 19. 6. 1937, č. 25, s. 23.

VLČEK, František: Krvavě rudé šlépěje. *Revue Smaragd* 1970, č. 3, s. 14–15.

VLČEK, František: Blázinec dr. Fulmana. *Revue Smaragd* 1970, č. 3, s. 14–15.

VLČEK, František: Smrtný Cliftonův pátek. *Revue Smaragd* 1970, č. 3, s. 14–15.

Z paměti slavného detektiva Leona Cliftona. *Záhadný slon. Komár* VI, 20. 12. 1930, č. 51, s. 2–4.

Záhada atentátu u Bia Torbagi. *Komár* VII, 17. 10. 1931, č. 42, s. 6.

Záhada tří. Kabalisticko-okultní dobrodružství Leona Cliftona. *Komár* III 26. 3. 1927, č. 12, s. 8–9.

Zajatcem v Maďáriu. Z podivuhodných dobrodružství slavného detektiva Léona Cliftona v ČSR a okolí. *Komár* VII, 5. 9. 1931, č. 36, s. 2–3.

Zelená smrt. *Ahoj* V, 22. 5. 1937, č. 21, s. 18.

Knihy, studie a články:

A. [=WIENER, Josef]: Leon Clifton. *Tribuna* X, 2. 12. 1928, č. 285, s. 4.

AARONOVITCH, Ben: *Záludné léto*. Překlad Milan Žáček. Praha, Argo 2017.

(Alan): Leon Clifton po 30 letech. *Národní listy* LXX, 21. 7. 1935, č. 198, s. 4.

Alfa: Četba naší mládeže. *Královéhradecké rozhledy* II, 3. 10. 1913, č. 40, s. 4.

American bio. *Národní politika* XLVIII, 29. 5. 1930, č. 147, s. 7.

Arcibiskupský „Čech“... *Český učitel* XV, 4. 10. 1911, č. 4, s. 56.

A. V. [=VALENTA, A.]: Zprávy. *Pedagogické rozhledy* XXVI, květen 1911, č. 8, s. 876.

A. V. [=VALENTA, A.]: Protestujeme proti... *Národní listy* LIV, 12. 4. 1914, č. 100, s. 19.

Avantgarda známá a neznámá, svazek 2 Vrchol a krize poetismu 1925–1928 (ed. Štěpán Vlašín a kol.). Praha, Svoboda 1972.

az [=ZACH, Aleš]: Emil Šolc, in MERHAUT, Luboš (ed.): *Lexikon české literatury 4/I S–T*. Praha, Academia 2008, s. 686–689.

az [=ZACH, Aleš]: Rudolf Storch, in MERHAUT, Luboš (ed.): *Lexikon české literatury 4/I S–T*. Praha, Academia 2008, s. 366–368.

–b: Z jídelního lístku naší obecné knihovny. *Ohlas od Nežárky* LIX, 8. 3. 1929, č. 10, s. 2.

„Bahno“. *Našinec* XLIX, 27. 8. 1913, č. 199, s. 3.

BAUCH, Jan: *Barvy století* (zaps. Dalibor Pokorný). Praha, SNKLU 1963.

BENEŠ, Roman: Protestní schůze v Red River City. *Československá republika* CCXLII, 26. 11. 1922, č. 324, příl. Nedělní čtení Československé republiky, s. 2.

bh: Za slovenskou knihu. *Lidové noviny* XXXIV, 19. 11. 1926, č. 582, s. 7.

BISCÉGLIAIS, Jacques: *Trésors du roman policier*. Catalogue encyclopédique 1985–1986. Paris, Les éditions de l'amateur 1984.

[BLANDA, Otakar?]: Tři detektivové, in *Tři detektivové a Buffalo Bill*. Praha, Orbis 1969, 2. strana obálky.

BOËTHIUS, Ulf: *När Nick Carter drevs pa flykten*. Kampen mot „smutslitteraturen“ i Sverige 1908–1909. Gidlund 1989.

Boj proti literárnímu braku. *Naše kniha* III, 15. 10. 1922, č. 10, s. 153.

Boj proti literárnímu braku. *Zlatá Praha* XXXI, 17. 4. 1914, č. 27, s. 322.

BRDEČKA, Jiří: *Limonádový Joe aneb Koňská opera* (ed. Pavel Taussig). Praha, Český filmový ústav 1988.

Bt: Richard Nordhausen: Zwischen 14 und 18. *Pedagogické rozhledy* XXIV, červenec 1911, č. 10, s. 1068.

CIGÁNEK, Jan: *Umění detektivky*. Praha, SNDK 1962.

CINGER, František: Zasmějme se s Cliftonem. *Právo* XVII, 3. 9. 2007, č. 205, s. 11.

CINGER, František: *Tiskoví magnáti Voskovec a Werich*. Praha, Jiří Tomáš-Akropolis 2008.

Co se našlo v kapsách žáků. *Národní listy* LIII, 1. 1. 1913, č. 1, s. 6.

COUFAL. V. E.: Poslední Holmesův případ. *Komár* VIII, 16. 1. 1932, č. 3, s. 8–9.

COX, J. R.: *The Dime Novel Companion*. A source book. London, Greenwood Press 2000.

ČAPEK, Karel: Holmesiana čili O detektivkách. *Cesta* VI, 28. 3. 1924, č. 35, s. 497–500; 4. 4. 1924, č. 36, s. 513–515; 11. 4. 1924, č. 37/38, s. 529–532.

ČAPEK, Tomáš: *Padesát let českého tisku v Americe*. New York, Bank of Europe 1911.

ČERVENÝ, Jaroslav: Kutnohorští knihtiskaři a tisky. *Typografia* XXXIII, 1926, č. 10–11, s. 287–315.

ČÍŽEK, Leopold [=HAŠEK, Jaroslav]: Pátrání po vrahu. *Karikatury* II, 24. 10. 1910, č. 55, s. [2], [4] a příloha Karikatur, s. [1].

DANEŠ, F. – DOKULIL, M. – KUCHAR, J. (eds.): *Tvoření slov v češtině*. Praha, Ústav pro jazyk český ČSAV 1967.

Delta: Tiskopisy ohrožují mládež, *Zvon* XXXIV, 18. 10. 1933, č. 5, s. 70.

Detektiv a detektivka. Z pamětí anglické detektivky Ady Paulsonovy sv. 1. Praha, Rudolf Storch [1907].

Detektiv a „Rytíři mlhy“. Brno, Boh. Svoboda b. d. [1926].

dh [=HOLUB, Dalibor]: Felix Achilles de la Cámara, in FORST, Vladimír (ed.): *Lexikon české literatury 2/II K–L*. Praha, Academia 1993, s. 1266–1267.

Div. společnost Sukova. *Jihočeské ohlasy* IX, 9. 5. 1908, č. 39, s. 2.

Divadelní společnost Sukova. *Jihočeské ohlasy* IX, 2. 5. 1908, č. 38, s. 2.

- D. L. [=DOSTÁL-LUTINOV, Karel]: Přízraky a fantasmie. *Archa* III, listopad 1915, č. 11/12, s. 361.
- DOJIL, Conan: Sherlock Holmes a Španělská chřipka, čili On zachránil Ameriku. Strašlivá detektivní historie s mokrým koncem. *Komár* III, 22. 1. 1927, č. 3, s. 2–3 a 29. 1. 1927, č. 4, s. 2–3.
- DOSTÁLOVÁ, Ivana: O kovbojce a krváku obecně a v českém prostředí, in *Knihovna. Vědeckotechnický sborník sv. 9* (eds. Věra Jirkovská a František Horák), Praha, SPN 1975, s. 373–403.
- DOSTÁLOVÁ, Ivana: O kovbojce a krváku, zvláště v českém prostředí, in *Knihovna. Vědeckotechnický sborník 11* (eds. Marie Sedláčková a František Horák), Praha, SPN 1980, s. 493–518.
- (dra) [=DOUDĚRA, Karel]: Tom Mix v uniformě wehrmachtu. *Rudé právo* XXXVIII, 22. 3. 1958, č. 81, s. 4.
- DRAYLUK, Boris: *Western Crime Fiction Goes East. The Russian Pinkerton Craze 1907–1934*. Leiden, Koninklijke Brill NV 2012.
- Dréman [=DRÉMAN, Jiří]: Zparodovaný Leon Clifton. *Tribuna* X, 30. 11. 1928, č. 283, s. 4.
- Družstvo pro zřízení... *Národní politika* XXVI, 15. 10. 1908, č. 284, s. [6], příloha
- Družstvo pro zřízení... *Národní politika* XXVI, 16. 10. 1908, č. 285, s. [5], příloha.
- Dům Fantoma smrti*. Praha, J. Bauer b. d. [1934].
- DUŠEK, Václav: *Panna nebo orel*. Ústí nad Labem, Severočeské nakladatelství 1974.
- DVONČ, Ladislav: Slová typu *detektivka, bondovka, mayovka* v slovenčine. *Slovenská reč* XXXV, 1970, č. 6, s. 349–356.
- é: Dělnická beseda v Karlíně. *Polední list* XVIII, 27. 1. 1944, č. 26, s. 2
- ef [=FRÍDOVÁ, Eva]: Hrdina Leon. *Acta incognitorum* II (smz.), prosinec 1976, č. 4, s. 416–422.
- ek-: Výchova Achillovou patou. *Vychovatel* XXV, 1. 9. 1910, č. 17, s. 179.
- E. L.: O četbě žákovské... *Česká škola* XII, 12. 3. 1913, č. 14, s. 223.
- ESTERMANN, Monika (ed.): *Archiv für Geschichte des Buchwesens*. Bd. 31. Frankfurt am Main, Buchhändler-Vereinigung 1988.
- FEJFUŠA, Rudolf: Kongres zavržený. *Nedělní list* XVIII, 10. 9. 1944, č. 249, s. 6.
- FENCL, Ivo: Sláva! Václav Jelínek a jeho detektiv Bangs, in *Neviditelný pes* (online) http://neviditelnypes.lidovky.cz/literatura-slava-vaclav-jelinek-a-jeho-detektiv-bangs-pd1-/p_kultura.aspx?c=A080629_115143_p_kultura_wag
- FLORESTAN: Proti krvavé literatuře. *Topičův sborník* I, 1. 5. 1914, č. 8, s. 398–399.

- F. V. M. [=MORAVEC, F. V.]: Z boje proti literatuře mládež znemravňující, *Národní listy* L, 23. 1. 1910, č. 23, s. 13.
- FRANK, A.: Detektivní a kriminální romány. *Česká osvěta* III, leden 1907, č. 4, s. 82.
- FRÍDA, Myrtil: „Poklady“ ze staré krabice, in *Tři detektivové a Buffalo Bill*. Praha, Orbis 1969, s. 3–[6].
- FRÝBORT, Zdeněk: *Poslední soud*. Praha, Šulc a spol 1999.
- FULLERTON, Ronald A.: Toward a Commercial Popular Culture in Germany. The Development of Pamphlet Fiction 1871–1914, in *Journal of Social History* XII, 1979, č. 4, s. 489–511.
- GALLE, Heinz J.: *Groschenhefte. Die Geschichte der deutschen Trivialliteratur*. Frankfurt am Main, Ullstein 1988.
- GALLE, Heinz J.: Groschenheftchen, Reihen und Serien als Sammelgebiet, in *Imprimatur. Ein Jahrbuch für Bücherfreunde*, 2003, č. 18.
- GALLE, Heinz J.: *Volksbücher und Heftrromane*. Bd. 2: Vom Kaiserreich zum „Dritten Reich“ – 40 Jahre populäre Lesestoffe. Lüneburg 2006.
- GREGOR, Achille: *Muž v zástěře. 600 receptů*. II. vydání. Praha, Avicenum 1983.
- GRYM, Pavel: *Sherlock Holmes a ti druzí*. Praha, Vyšehrad 1988.
- GRYM, Pavel: Kdo byl Léon Clifton? *Knokaut* I, 1990, č. 1, s. 1–4.
- HANUŠ, Otakar: Za štěstím. Detektivní román. *Kopřivy* XI, 30. 1. 1919, č. 5, s. 2–5.
- HAARKÖTTER, Hektor: *Nich-endende Enden*. Würzburg, Königshausen & Neumann 2007.
- HANZELKA, Jiří a ZIKMUND, Miroslav: *Život snů a skutečností*. Praha, Primus 1997.
- HARVEY, Charles M.: The dime novel in American life. *Atlantic Monthly*, june 1907, č. 100, s. 37–45.
- HEMELÍKOVÁ, Blanka: K počátkům české detektivní literatury: Z paměti anglické detektivky Ady Paulsonovy (Mezi replikou a inovací), in <http://projekt.cspk.eu/wp-content/uploads/sites/2/2014/11/Z-pam--t---prvn---anglick---detektivky-Ady-Paulsonov---III.pdf>
- HIRŠAL, Josef a GRÖGEROVÁ, Bohumila: *Let let. Pokus o rekapitulaci*. Díl 3 (1966–1968). Praha, Mladá fronta 1994.
- HOMOLKA, Fr.: Bedřich Beneš-Buchlovan: Nejposlednější dobrodružství Leona Cliftona. *Pedagogické rozhledy* XXXVI, listopad 1926, č. 9, s. 491.
- Hóóp Pikolo: Z Wilber, Neb. *Pokrok západu* XXXIX, 6. 7. 1910, č. 50, s. 5.
- HORVÁTH, Tomáš: *Tajomstvo a vražda*. Bratislava, Veda 2011.
- HOŘÍNEK, Zdeněk: Y. *Divadlo* XX, prosinec 1969, č. 9-10, s. 13–14.

- HOUŽVIČKA, Přemysl: *Od Kollára k Faucharovi*. Praha, vl. n. 2006.
- HRABÁK, Josef: *Napínavá četba pod lupou*. Praha, Československý spisovatel 1986.
- HUCK, Christian: American Dime Novels on the German Market: the Role of Gatekeepers, in Christian Huck, Stefan Bauerschmidt (eds.): *Travelling Goods, Travelling Moods. Varieties of Cultural Appropriation /1850–1950/*. Frankfurt am Main, Campus Verlag 2012, s. 105–124.
- HUCK, Christian, BAUERSCHMIDT, Stefan (eds.): *Travelling Goods, Travelling Moods. Varieties of Cultural Appropriation /1850–1950/*. Frankfurt am Main, Campus Verlag 2012.
- CHALOUPKA, Otakar: K základním postupům dobrodružné literatury, *Česká literatura* XIII, 1965, č. 5, s. 427–433
- CHALOUPKA, Otakar: Léon Clifton se vrací, in *Léon Clifton... se vrací*, Praha, CZ Books s. r. o. 2006, s. 5–9.
- If [=Fischerová, Irma J.]: Voskovcovsko-Werichovská detektivka. *Národní osvobození* V, 30. 11. 1928, č. 332, s. 4.
- if [=Fencl, Ivo]: Sláva Václav Jelínek: Detektiv Bangs (od roku 1931 vydával Ladislav Šotek). *Tvar* XVI, 3. 11. 2005, č. 18, s. 24.
- is [=SVATOŇOVÁ, Ilja]: Jaroslav Pulda. *Lexikon české literatury 3/II P–Ř*. Praha, Academia 2000, s. 1170.
- ius: Kdo je autorem Cliftonek? *Lidové noviny* XXXIV, 3. 4. 1926, č. 171, s. 8.
- JAGER, Richard: Buffalo Bill v Habeši. *Národní listy* LXXVI, 10. 3. 1936, č. 69, s. [1].
- JÄGER, Georg: Der Kampf gegen Schmutz und Schund, in ESTERMANN, Monika (ed.): *Archiv für Geschichte des Buchwesens*. Bd. 31, Frankfurt am Main, Buchhändler-Vereinigung 1988, s. 163–192.
- JAKLOVÁ, Alena: *Čechoamerická periodika 19. a 20. století*. Praha, Academia 2010.
- JANÁČEK, Pavel: *Literární brak. Operace vyloučení, operace nahrazení, 1938–1951*. Brno, Host 2004.
- JANÁČEK, Pavel a JAREŠ, Michal: *Svět rodokapsu. Komentovaný soupis sešitových románových edic 30. a 40. let 20. století*. Praha, Karolinum 2003.
- JAREŠ, Michal: Krvavý masopust oregonský aneb Svět „amerického“ detektiva Léona Cliftona jako exotika pro nenáročného čtenáře, in BLÁHOVÁ, Kateřina – PETRBOK, Václav: *Cizí, jiné, exotické v české kultuře 19. století*. Sborník příspěvků z 27. ročníku symposia k problematice 19. století, Plzeň 22.–24. února 2007. Praha, Academia / KLP 2008, s. 330–335.
- Jarka N.: Josef Šimánek: Křišťálový pohár, *Národní listy* XLIX, 29. 1. 1909, č. 29, s. [1].

- jě-: Boj proti špatnému tisku a znemravňujícím biografům. *Plzeňský kraj* V, 19. 12. 1911, č. 87, s. 3–4.
- J. E. B. [=BORECKÝ, J. E.]: Cliftonky. *Lidové noviny* XLIV, 7. 2. 1936, č. 68, s. 3.
- JEDLIČKA, I. M.: *Léon Clifton se vrací. (Detektivky, které psal život)*. Praha, Novinář 1969.
- JELÍNEK, Sl. V. [=JELÍNEK, Václav]: Láďa si hraje na venkově. *Rozkvět* XXII, 1929, č. 33, s. 6.
- JELÍNEK, Sláva V. [=JELÍNEK, Václav]: *Bezhlavý přízrak*. Praha, L. Šotek 1932.
- JEŘÁBEK, Čestmír: Hrst italských maličností. *Národní osvobození* II, 8. 9. 1925, č. 246, s. [1].
- JEŘÁBEK, Čestmír: Léon Clifton odhalen. *Národní osvobození* III, 7. 4. 1926, č. 96, s. 5.
- JEŘÁBEK, Čestmír: S troškou do mlýna. (O té knižní krizi). *Národní osvobození* VI, 23. 3. 1927, č. 83, s. 5.
- JEŽEK, A.: Několik kapitol o mládeži. *Vychovatel* XXIX, Učitelská příloha XVII, č. 1, 1914, s. 25.
- JEŽEK, Aug.: Co k Ježíšku dětem. *Národní osvobození* V, 16. 12. 1926, č. 344, příloha Rodina a domácnost, č. 51, s. [1].
- jh-: Monokl: „Jedem – dýkou – pistolí“. *Rovnost* LXXVIII, 9. 4. 1963, č. 85, s. 4.
- J. J. [=JAKUBEC, Jan]: J. Delitsch: Ursachen der Verwahrlosung Jugendlicher. *Pedagogické rozhledy* XXV, říjen 1911, č. 1, s. 91.
- J. Lč: Kinema. *Právo lidu* XXI, 6. 4. 1912, č. 95, s. [1]–2.
- J. M. [=MORÁK, Jaroslav]: Historie krvavé ruky. Kdo je Tom Shark? *Severočeská Mladá fronta* I, 24. 11. 1945, č. 170, s. 4.
- JŠr. [=ŠNOBR, Jan]: Slavný detektiv co by nevinné dítě. *Národní osvobození* X, 18. 6. 1933, č. 142, s. 4.
- J. V. Š.: Co a jak se kouří v detektivních, v cowboyských a v kritikou uznaných románech. *Polední list* VI, 28. 10. 1932, č. 301, s. 11.
- K.: Osení – úroda. *Venkov* IV, 18. 7. 1909, č. 168, s. [1].
- K. Čv.: Literatura. Z knižního trhu. *Rozkvět* X, 1917, č. 10, s. 243.
- KAPLICKÝ, Václav: *Hrst vzpomínek z mládí*. Praha, Československý spisovatel 1988.
- KOČKA, Anotnín [=HAŠEK, Jaroslav]: Hledá se vrah. *Karikatury* II, 13. 12. 1909, č. 11, s. [7]–[8].
- KONAŘÍK, B.: O četbě. *Eva* V, leden 1908, č. 1, s. 30.
- KOVÁŘÍK, Vladimír: Třicet milionů dětských knih. *Rudé právo* XXXIX, 25. 5. 1959, č. 143, s. 2.

- Krvavá četba. *Královéhradecké rozhledy* I, 22. 3. 1912, č. 12, s. 3.
- KÜHN, J. L.: Naše řeč. *Selské listy* XXXV, 10. 2. 1917, č. 6, s. 1.
- Kulturní drobnosti. *Čech ??*, 9. 1. 1910, č. 8, s. 4.
- K. V. H. [=HAVRÁNEK, Karel Vladislav]: Také literatura. *Zvon* IX, 29. 10. 1909, č. 4, s. 62.
- K. V. H. [=HAVRÁNEK, Karel Vladislav]: Účelná kolportáž je důležitá... *Zvon* IX, 12. 11. 1909, č. 6, s. 96.
- LANGER, František: Proč se u nás nepiší detektivky? *Přítomnost* III, 14. 1. 1926, č. 1, s. [1]–2.
- Leon Clifton... *Pondělní list* X, č. 111, 20. 4. 1936, s. [1].
- „Lemlíček ve službách Léona Cliftona“... *Prácheň* XV, 2. 12. 1932, č. 47, s. [3].
- Lexikon dobrodružné literatury*, sv. 5. Sešitky a sešitové edice. Praha 2012.
- LIFTON, Cléon: Poslední dílo Léona Cliftona, proslulého detektiva Chicagského. *Veselá Praha* IV, 1. 8. 1908, č. 11, s. 2–5.
- LIPNICKÝ, Jan: Óda na Léona Cliftona, detektiva slavného, muže velezasloužilého o bezpečnost pozemskou, nemenším procentem o literaturu, o vzbuzení hrdinnosti atd., atd., atd. *Hlasy z Hané* XXVI, 23. 8. 1907 č. 91, s. 3.
- LUCKÝ, Oldřich B.: *Hnízdo kosů. 5x3+3: veselých historek a satirických šlehů*. III. vydání. Hanácké kněhkupectví Jaroslava Pátka, 1916.
- lý: Na skok u Leona Cliftona. *Ochotnické divadlo* IX, červenec 1963, č. 7, s. 161.
- MAASE, Kaspar: *Die Kinder der Massenkultur. Kontroversen um Schmutz und Schund seit dem Kaiserreich*. Frankfurt am Main, Campus Verlag 2012.
- MANDYS, Pavel: Léon Clifton po sto letech. Překvapivé oživení šestákového hrdiny. *Týden* XIV, 10. 4. 2007, č. 15, s. 94–95.
- Mara: Divadlo Uranie. *Mladá Praha* II, 23. 11. 1906, č. 47, s. 6–7.
- MAREK, Pavel: *Jiří Wolker ve vzpomínkách současníků*. Praha, Melantrich 1990.
- MAREL, J. E.: *Napoleonův vítěz*. Praha, J. Kotík 1914.
- MARŠÍČEK, Ladislav: Spisovatelé odpovídají studentovi. Zapomenutá anketa. *Plamen* IX, únor 1967, č. 2, s. 111–115.
- Mauer: Rozhledy časopisecké. *Pedagogické rozhledy* XXIII, prosinec 1909, č. 3, s. 329.
- MEČÍŘ, Karel: Konec Léona Cliftona. *Venkov* IX, 17. 3. 1914, č. 65, s. 2–4.
- MEČÍŘ, Karel: Souboj. *Venkov* VIII, 22. 6. 1913, č. 145, Nedělní zábavná a poučná příloha Venkova, s. 2–3.
- MEČÍŘ, Karel: *Špiclové a konfidenti*. Praha, Zemědělské knihkupectví A. Neubert 1914.

- MED, Jaroslav: Papírová kniha bude i za sto let, in TRÁVNÍČEK, Jiří (ed.): *Knihy a jejich lidé. Čtenářské životopisy*. Brno, Host 2013, s. 246–257.
- MELLAN, Jaroslav: O četbě detektivní. *Národní listy* XXIX. 29. 11. 1911, č. 330, s. 1–2.
- MELLAN, Jaroslav: Tajemství Mra. Caraffyata. *Národní politika* XXIX, 15. 5. 1911, č. 132, Nedělní zábavná a poučná příloha, s. [1]–2.
- MELLUS, Lucius [=??]: Tajemství záhadného města. Politicko-detektivní satira. *Humoristické listy* LII, 11. 6. 1909, č. 25, s. 290–292 a *Humoristické listy* LII, 18. 6. 1909, č. 26, s. 302–304.
- M. H.: Osvozené divadlo. *Host* VII, 10. 1. 1929, č. 4, s. 96.
- MICHON, Jacques a MOLLIER, Jean-Yves (eds.): *Les mutations du livre et de l'édition dans le monde du XVIIIe siècle à l'an 2000*. L'Harmattan, Les presses de l'Université Laval 2001.
- MÍŠEK, E. F.: Harry Ponožka vítězí. *Smích republiky* II, 26. 8. 1920, č. 35, s. 2, 5, 8.
- MÍŠEK, E. F.: Tajemství žluté komnaty. *Smích republiky* II, 8. 7. 1920, č. 28, s. 2, 5, 8
- MÍŠEK, E. F.: Šlechtný čin detektiva Harryho Ponožky. *Smích republiky* III, 7. 4. 1921, č. 15, s. 4–6.
- mk–: Historie o detektivovi ze starého archivu. *Nová doba* LII, 14. 4. 1936, č. 105, s. 4.
- Mladiství zločinci... *Obrana venkova* III, 21. 1. 1915, č. 3, s. 5.
- MOCNÁ, Dagmar, PETERKA, Josef a kol.: *Encyklopedie literárních žánrů*. Praha – Litomyšl, Paseka 2004.
- Mor detektivek. *Národní politika* XLII, 2. 4. 1924, č. 92, s. 6.
- MORAVEC, F. V.: Škola, rodina i obec do boje proti špatné literatuře pro mládež. *Národní listy* XLIX, 19. 12. 1909, č. 349, s. 13.
- MRÁZ, Andrej: Fraška a jiné věci. *Slovák* XXIII, 3. 1. 1941, č. 2, s. 7.
- MUDr. ...la: Čtenáři ve vojenské nemocnici. *Máj* XII, 30. 10. 1914, č. 44, s. 498–499.
- mv [=VOJTKOVÁ, Milena]: A. B. Šťastný, in MERHAUT, Luboš (ed.): *Lexikon české literatury 4/I S–T*. Praha, Academia 2008, s. 725.
- n–: Dne 7. t. m. zahájil... *Zvon* IX, 13. 5. 1910, č. 32, s. 512.
- NÁLEVKA, Antonín: Clifton a básník. Ráno. *Pondělník Národních listů* LXV, 12. 10. 1925, č. 41, s. 2.
- Náš protest proti... *Národní listy* LIV, 10. 5. 1914, č. 127, s. 18.
- nb: Činohra. *Plzeňské listy* XLIV, 23. 3. 1908, č. 69, s. 6.
- NEFF, Vladimír – NEFF, Ondřej: *Večery u krbu*. Praha, Středočeské nakladatelství a knihkupectví 1986.
- NEFF, Ondřej: *Něco je jinak*. Praha, Albatros 1981.

NEJEDLÝ, Jan: Kdo se hne, toho skolím! *Reflex* XVIII, 19. 4. 2007, č. 16, s. 63.

NOSOVSÝ, Karel: *Knihopisná nauka a vývoj knihkupectví československého*. Praha, vl. n. 1927.

NOVÁK, Ladislav: *Dílo I* (ed. Petr Kuběnský). Praha, dybbuk 2017.

NOVOTNÝ, Miloš: Poklad novell. *Věstník sokolský* XV, 25. 12. 1911, č. 24, s. 687.

oh [=HOMOLA, Oleg]: Alois Hynek, in FORST, Vladimír (ed.): *Lexikon české literatury 2/I H–J*. Praha, Academia 1993, s. 378–382.

OLIVOVÁ, Míla: Naši gangsteři. *Sobota* IV, 11. 3. 1933, č. 10, s. 200.

om [=MRKVIČKA, Otakar]: Z malých pražských divadel. *Lidové noviny* XXXVI, 30. 11. 1928, č. 608, s. 7

Osvětový svaz. *Čech* XXXI, 8. 1. 1906, č. 7, s. 2.

PANÝREK, D.[uchoslav], Doc. Dr.: Chorobná literatura. Příspěvek k nauce o chorobách kultury. *Zvon* XXIII, 14. 6. 1923, č. 39, s. 536–538.

PANÝREK, D. [uchoslav], Doc. Dr.: Chorobná literatura. Příspěvek k nauce o chorobách kultury. (Dokončení). *Zvon* XXIII, 21. 6. 1923, č. 40, s. 552–554.

PELC, Jan: ...a bude hůř. Köln, Index 1985.

PEROUTKA, Ferdinand: *Deníky, dopisy, vzpomínky*. Praha, Lidové noviny 1995.

PETRÍK, Vladimír: Z praveku slovenskej detektívky. *Slovenská literatúra* LVI, 2009, č. 5-6, s. 435–438.

P. F. M.: Nové knihy. Topičův sborník. *Dělnická osvěta* III, 15. 2. 1909, č. 4, s. 43.

Pišťekovo lidové divadlo... *Národní listy* ILVII, 10. 10. 1907, č. 280, s. 6.

Pišťekovo lidové divadlo... *Národní politika* XXV, 12. 10. 1907, č. 282, s. 7.

PODEŠVOVÁ, Marie: *Zlatá brána*. Ostrava, Profil 1984.

Proslulé kriminální případy. *Ranní Lidové noviny* XV, 3. 8. 1907, č. 212, s. [1].

PTÁČNÍK, Karel: *Život, spisovatelé a já*. Praha, Trizonia 1993.

PULDA, Jaroslav: Policejní pes. *Český denník* II (XLIX), 7. 9. 1913, č. 245, s. [1]–2.

PULDA, Jaroslav: *Taškařiny. Hrstka veselých vzpomínek*. Bratislava, Legiografia 1922.

QUEFFÉLEC, Lise: *Le roman-feuilleton français au XIXe siècle*. Paris, Presses universitaires de France 1989.

r.: Pisemnictví. *Národní politika* XXV, 20. 1. 1907, č. 20, s. 9.

RAMBOUSEK, Jiří: Ilegální časopis Detektivky. *Česká literatura* LXIII, 2015, č. 2, s. 247–276.

Redakce: Nesmrtelné hlouposti. *Junák* XXIX, 14. 11. 1946, č. 11, s. 168–169.

Reklama „Sensační četba“. *Národní politika* 6. 5. 1914, č. 123, s. 10.

- RESCHAL, A.[ntonin]: *Tajemný aeroplán. (La femme volante)*. Z frančtiny přeložil Frant. Štěpánek. Praha, E. Beaufort b. d. [1912].
- REY, Jan: Tanec. *Divadlo X (XVII)*, 1. 5. 1931, č. 9, s. 10.
- RITZHEIMER, Kara L.: „Trash“, *Censorship, and National Identity in Early Twentieth-Century Germany*. Cambridge University Press 2016.
- Roger [=OPOČENSKÝ, G. R.]: Ze zlodějových zápisků. *Kopřivý II*, 3. 3. 1910, č. 5, s. [4].
- ROSŮLEK, J. V.: Rosůlek o Rosůlkovi. *Kulturní zpravodaj II (III)*, 29. 9. 1925, č. 7–8, s. 114–118.
- RUDOLF, Stanislav: *Dny narkózy*. Praha, Středočeské nakladatelství a knihkupectví 1983.
- Sebevražda „apače“ v Plzni. *Český denník II*, 25. 10. 1913, č. 293, s. 4.
- Sebevraždy dětí. *Eva IX*, 1912, č. 8–9, s. 255–258.
- SEDLÁČEK, Hanuš: O jedu. *Pošumaví VIII*, 4. 6. 1910, č. 11, s. 88–90.
- SEDLÁČEK, Hanuš: O jedu II. *Plzeňský kraj 1910*, č. 42, s. 2–3.
- Sherlockové Holmesové*. (ed. Jiří Korejčík), Praha, Československý spisovatel 1988.
- SCHONBERG, Michal: *Osvobozené*. Praha, Odeon 1992.
- Slovo k rodičům. *Stráž na Šumavě XXIX*, 5. 4. 1913, č. 14, s. 2.
- SMRŽ, Karel: Detektivky. *Český svět XXV*, 2. 5. 1929, č. 32, s. 769–770.
- SOLDAN, Fedor: *O literárním braku*. Praha, Život a práce 1941.
- SOŠKA, Milan: Nezanedávejte svá mladá hnutí na cestách... [Rozhovor s Emou Řezáčovou]. *Květy XXXIII*, 24. 11. 1983, č. 47, s. [42]–[43].
- SOUPAULT, Philippe: Smrt Nicka Cartera. Překlad Antonín Horský. *Národní osvobození IV*, 23. 1. 1927, č. 22, příloha Hodina, č. 4, s. 2 a *Národní osvobození IV*, 30. 1. 1927, č. 29, příloha Hodina č. 5, s. 2.
- SOVA, Antonín: Banca rotta. *Lidové noviny CVI*, 6. 4. 1908, č. 96, s. [1]–2.
- Spisovatel A. B. Šťastný +. *Čech XLVII*, 25. 3. 1922, č. 84, s. 4.
- Spisovatel A. B. Šťastný zemřel. *Dorost IV*, 1. 4. 1922, č. 14, s. 204.
- Společnost apačů v Plzni. *Venkov VIII*, 26. 10. 1913, č. 252, s. 6.
- SPRINGER, František: Četba s Cliftonem. *Lidová demokracie XXVI*, 3. 12. 1970, č. 286, s. 4.
- st-: Leon Clifton. *České slovo XVI*, 21. 10. 1924, č. 249, s. [1]–2.
- st-: Nick Carter. *České slovo XVI*, 23. 10. 1924, č. 251, s. 3.
- st-: Sherlock Holmes. *České slovo XVI*, 24. 10. 1924, č. 252, s. 3.
- st-: Craig Kennedy. *České slovo XVI*, 25. 10. 1924, č. 253, s. 3.

- STERK, Rimmer & CONKRIGHT, Jim: *The Continental Dime Novel*. JCRS & Lulu.com 2006.
- STRONG, Pitt [=ASPERN, Elisabeth von]: *Podloudníci opia*. Praha, Novela (Emil Pechtl), [1930].
- STRONG, Pitt [=ASPERN, Elisabeth von]: *Dva pekelné dni*. Praha, vydavatelství časopisu Dobrodružství z celého světa [1930].
- STŘEDA, Kamil: Troška o četbě mládeže. *Česká osvěta* III, leden 1907, č. 4, s. 82–85.
- SUK, V. F.: Hnízda špatných knížek pro děti. *Národní listy* LXVII, 1. 5. 1927, č. 119, příl. Vzdělávací příloha, č. 119, s. [1].
- Š.: Školní knihovny a Mayovy spisy. *Český učitel* XIII, 10. 8. 1910, č. 47/48, s. 619.
- ŠÁMAL, Petr: *Soustružníci lidských duší*. Praha, Academia 2009.
- ŠMILAUER, Vladimír: Elektronka nebo elektronovka? *Naše řeč* XXI, 1937, č. 4, s. 88–90.
- ŠNOBR, Jan: Besedování s detektivy. *Národní osvobození* VII, 17. 10. 1930, č. 286, s. [1]–2.
- ŠOLAR, J. Ing: Posviťme si na dobrodružnou knihu. *Nedělní list* XIV, 21. 4. 1940, č. 110, s. 12.
- ŠŤASTNÝ, A. B.: *Podivný případ Gastona Aubryho*. Praha-Karlín, Emil Šolc [1917].
- ŠVANDRLÍK, Miloslav: *Černí baroni*. Havlíčkův Brod, Vysočina 1969.
- Tajemný stín*. Brno, Boh. Svoboda [1926].
- Tajemství opuštěného dolu*. Z paměti anglické detektivky Ady Paulsonovy sv. 19. Praha, Rudolf Storch [1907].
- TEIGE, Karel: *Svět, který voní. O humoru, clownech a dadaistech*, sv. 2. Praha, Odeon 1931 (tp) [=PROKŮPEK, Tomáš]: Dáša a Máša v pánské společnosti. Ostatní seriály pro dospělé 1933–1938, in PROKŮPEK, Tomáš, KOŘÍNEK, Pavel, FORET, Martin a JAREŠ, Michal: *Dějiny československého komiksu 20. století. Díl I*. Praha, Akropolis 2014, s. 186–192.
- Tři obrázky z velkého města. II. Ovoce moderní školy a výchovy. *Čech* XXXVI, 10. 9. 1911, č. 249, s. 11.
- Travičská aféra A. I. 27*. Praha, Fr. Šperger 1927.
- Utrejch pro mládež. *Dělnická osvěta* IV, 1. 4. 1910, č. 7, s. 75–76.
- V nejbližších dnech počne... *Ranní Lidové noviny* XV, 4. 8. 1907, č. 213, s. [1].
- VALENTA, Edvard: Léon Clifton, Buffalo Bill, Nick Carter, pirát Klaus a jiní hrozní hrdinové. *Lidové noviny* XXXVI, 22. 12. 1928, č. 647, s. [1]–2.
- VOSKOVEC, Jiří a WERICH, Jan: Leon Clifton aneb Perná noc s gorilou. *Rozpravy Aventina* VI, 9. 4. 1931, č. 29, s. 360.
- VOSKOVEC, Jiří a WERICH, Jan: *Fata morgana a jiné hry*. Praha, Orbis 1967.

- VOSKOVEC, Jiří a WERICH, Jan: *Nikdy nic nikdo nemá...* Praha, Národní filmový archiv 2001.
- Vraždy. *Polední list* IV, 20. 6. 1930, č. 171, s. 5.
- VYSKOČIL, Quido Maria: Vyzývání ducha. *Český deník* XIV, 31. 5. 1925, č. 149, s. 3.
- Výstražný případ. *Čech* XXXVII, 20. 4. 1912, č. 108, s. 5–6.
- WALZ, Robin: *Pulp Surrealism. Insolent Popular Culture in Early Twentieth-Century Paris.* University of California press 2000.
- WANJEK, Peter: *Bibliographie der deutschen Haftromane 1900–1945.* Wildersdorf o J. 1993.
- WASSERMANN, Václav: Filmový případ Karla Želenského. Příspěvek k pražské filmové dramaturgii z let dvacátých. *Film a doba* III, 1957, č. 8-9, s. 601–603.
- WÖGERBAUER, Michael, Petr PÍŠA, Petr ŠÁMAL a Pavel JANÁČEK. *V obecném zájmu. Cenzura a sociální regulace literatury v moderní české kultuře 1749–2014.* Praha, Academia 2015.
- ý: Feuilleton. *Moravská orlice* XLIX, 28. 1. 1911, č. 23, s. [1]–2.
- Z našeho života. *Vlast* XXXVIII, 1921/22, duben 1922, č. 7, s. 336.
- Za agrárně-socialistické vlády. *Našinec* LV, 20. 11. 1919, č. 265, s. 3.
- Záhadná smrt milionáře. Z paměti anglické detektivky Ady Paulsonovy sv. 3. Praha, Rudolf Storch [1907].
- ZACH, Aleš: Oldřich Čerovský, in *Slovník českých nakladatelství* (online) <http://www.slovník-nakladatelství.cz/nakladatelství/oldřich-cerovsky.html>
- ZACH, Aleš: Jan Kotík, in *Slovník českých nakladatelství 1849–1949* (online), <http://www.slovník-nakladatelství.cz/nakladatelství/jan-kotik.html>
- ZACH, Aleš: Miloslav Nebeský, in *Slovník českých nakladatelství 1849–1949* (online), <http://www.slovník-nakladatelství.cz/nakladatelství/miloslav-nebesky.html>
- ZACH, Aleš: Karel Šolc, in *Slovník českých nakladatelství 1849–1949* (online), <http://www.slovník-nakladatelství.cz/nakladatelství/karel-solc.html>
- ZENKL, Petr: Proč a jak bojujeme proti četbě špatné? *Česká osvěta* VIII, leden 1912, č. 1, s. 4–13 a únor 1912, č. 2, s. 36–44.
- ZENKL, Petr: Proč a jak bojujeme proti četbě špatné? *Česká osvěta* VIII, únor 1912, č. 2, s. 38–39.
- Zločin Červené hedvábné šňůry. *Polední list* VIII, 30. 7. 1934, č. 210, s. [3].
- Zločin z pověry. Z paměti anglické detektivky Ady Paulsonovy sv. 3. Praha, Rudolf Storch [1907].

ŽELEZNÝ, Oldřich: „Jak cliftonové přišli na svět“, in *Léon Clifton & Tom Shark*. Praha, Magnet-Press 1992, s. 119–124.